
КАРА МАЙ

9

том
Избранные произведения

ЧЕРНИЯ МУСТАНГ

Издательство
Отечество

КАРЛ МАЙ
ЧЕРНИЯ МУСТАНГ
ИЗБРАНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ В
ДЕСЕТ ТОМА. ТОМ 9

Превод: Веселин Радков

chitanka.info

ЧЕРНИЯ МУСТАНГ

ПЪРВА ГЛАВА

В ЛАГЕРА ФЪРУД^[1]

Гонен от силната буря, поройният дъжд шибаше огъващите се върхове на високата борова гора. Дъждовните струи, дебели колкото човешки пръст, се стичаха по великанските стволи, събираха се при корените отначало в малки вадички, а после постепенно във все по-големи поточета, които, подскачайки от скала на скала във вид на малки водопади, се втурваха по стръмния склон към дълбоката бездна, за да бъдат погълнати долу в тясното дефиле от силно придошлата река. Беше нощ. Току през минута над бездната гневно отекваше гръм и макар че всеки път го придружаваше ослепителна светкавица, дъждът валеше толкова силно, че въпреки това едва се виждаше на пет-шест крачки.

Бялната буря връхлиташе горе високата гора и скалистите зъбери, ала мощта ѝ не достигаше до долу в ниското, където великанските борове стояха неподвижни в нощната тъма. Обаче и там не беше тихо, понеже водите на реката шумяха и бучаха тъй неспокойно между бреговете, че само човек с необикновено изострен слух можеше да долови как надолу покрай реката се спускаха двама самотни ездаци. Но не се виждаха.

Ако беше светъл ден, те сигурно щяха да привлекат учудения поглед на всеки, който ги срещнеше, и то не да речем заради облеклото и съоръжението им, а защото и двамата бяха толкова високи, че човек можеше да се изплаши. Необходимо бе дълги години да се търси из всички страни на света, за да се намерят двама толкова еднакви, и страшно високи и еднакво кльоцави индивида.

Единият беше сламенорус и за ръста си имаше направо смешно малка глава. Между двете добродушни миши очички се мъдреше съвсем дребно чипо носле, което много повече би подходило на лицето на някое четиригодишно хлапе и никак не бе съразмерно с

огромната широка уста, достигаща почти от едното ухо до другото. Човекът нямаше брада. Изглежда тя му липсваше по рождение, а по гладкото му женствено лице сигурно никога не бе минавал бръснач. Той носеше кожен елек, който висеше от кльощавите му рамене, образувайки множество гънки като късо и широко палто. Беше обут в тесни кожени панталони, прилепнали плътно по тънките му като на щъркел крака, както и в полувисоки ботуши с кончови. На главата си носеше сламена шапка, от чиято плачевно провиснала периферия дъждовната вода се стичаше около него на плътни струи. На гърба му висеше двуцевка с дулото надолу. Животното което яздеше, беше як едрококалест кон, натрупал на гърба си поне петнайсетина години, който обаче както изглеждаше имаше голямо желание да бъде все тъй държелив още толкова лета.

Другият ездач имаше тъмна коса, върху която бе сложил допотопна кожена шапка. Лицето му беше тясно и много източено, а също тъй много тесен и много дълъг бе и носът му, устата — широка. Много тънките му и дълги мустаци можеха да се вържат зад ушите му. За разлика от неговия спътник високата му над два метра фигура бе облечена така, че горе изглеждаше тясна, а долу широка, защото носеше много широки, прилични на хармоника панталони, чиито краища бяха напъхани в полувисоки ботуши от говежда кожа, докато горната част от тялото му бе облечена с толкова тесен и дълъг касторен жакет, че му стоеше като излят. Той също имаше двуцевка. От само себе си се разбира, че освен това и двамата носеха както нож, тъй и револвер. Дългучът седеше върху изпитан и благонадежден мустанг, чийто рожден ден се бе повтарял поне толкова често, колкото и на другия кон.

Двамата ездачи не обръщаха внимание нито на пътя, нито на проливния дъжд. Търсенето на пътя бяха предоставили на опитните си коне, които имаха и много изострени сетива, а дъждът поначало не ги тревожеше, понеже и бездруго можеше да проникне най-много до кожата им, а после сигурно пак щеше да се изтече нейде отдолу.

Въпреки неспирните гръмотевици и светкавици, както и опасната близост на реката, която ровеше и подминаваше бреговете си, двамата разговаряха толкова спокойно, сякаш язدهа по открита прерия на най-ясна слънчева светлина. Но ако някой можеше да ги види, сигурно щеше да му направи впечатление, че въпреки тъмнината те се

наблюдаваха твърде зорко, защото се познаваха едва от един час, а в Дивия запад първоначалното недоверие е винаги съвсем на място. Малко преди падането на нощта и началото на бурята те се срещнаха горе на брега на реката и тъй като разбраха, че и двамата искат този ден да стигнат до лагера Фъруд, бе съвсем близо до ума да продължат пътя си заедно.

Не се бяха разпитвали за имената си, нито за това кой какъв е и откъде е, и до този момент разговорът им бе толкова общ, че не бяха засягали лични въпроси. Ето че в същия миг се разнесе многократен оглушителен гръм и няколко ослепителни светкавици едновременно набраздиха небето над тясното и дълбоко дефиле. Тогава русокосият чипоносско се обади:

— Bless my soul (Бога ми, за Бога! Б. пр.)! Ама че буря! Също като у дома при наследниците на Тимпе!

При последните му думи другият неволно спря коня си и вече отвори уста, за да зададе бързо един въпрос, но после размисли, взе друго решение, замълча си и отново подкара животното. Припомни си, че западно от Мисисипи човек не бива да е непредпазлив.

Продължиха да разговарят, разбира се, твърде едносрично, както им налагаше местността и положението, в което се намираха. Измина около половин час и тогава реката направи рязък завой към страната, от която се намираха двамата ездачи. На едно място водите ѝ бяха подмили рохкавия бряг. Конят на русокосия не успя да свърне достатъчно бързо встрани, озова се върху подкопания бряг и пропадна, но за щастие не особено дълбоко. Ездачът успя да го вдигне на задните му крака и да го извърти, пришпори го и с един смел скок животното отново се намери на твърда земя.

— Good God! (Мили Боже! Б. пр.) — извика той. — Вече съм достатъчно мокър от дъжда, защо ми е тогава и такава баня? Можех да се удавя! Почти по същия начин, както навремето при наследниците на Тимпе!

Той се отдалечи на по-сигурно разстояние от реката и продължи ездата. Известно време неговият спътник го следва мълчаливо, но най-сетне го попита:

— Наследниците на Тимпе ли? Що за име е това, сър?

— Нима не знаеш? — беше отговорът.

— Не.

— Хм! Странно! всички мои познати и приятели знаят!

— Забравяш, че за първи път се видяхме преди малко повече от час.

— Вярно! В такъв случай все още не можеш да знаеш кои са наследниците на Тимпе. Но може би ще научиш.

— Може би ли?

— Да.

— Кога?

— След като прекараме заедно малко по-дълго време.

— Ами ако ми се иска да го науча още сега, сър?

— Сега ли? Защо?

— Защото се казвам Тимпе.

— Какво? Как? Казваш се Тимпе? Тимпе ти е името?

— Да.

— Наистина ли?

— Защо ми е да си присвоявам това име, ако не е мое?

— Wonderful! (Чудесно, прекрасно! Б. пр.) От дълги години търся този Тимпе, търся го навсякъде, през планини и долини, в Изтока и в Запада, ден и нощ, в пек и дъжд, и ето че сега, след като отдавна се отчаях, че не ще го намеря, той си язди в тази буря до мен и кажи-речи щеше да ме остави да се удавя в реката, без да ми каже кой е той!

— Ти си ме търсил? — попита смаяно спътникът му.

— Да, да и още веднъж да!

— Но защо?

— Ами заради наследството! Че защо иначе?

— Наследството ли? Хм! Всъщност ти кой си, сър?

— Аз също се казвам Тимпе.

— Също ли? Ами откъде си?

— Дойдох отвъд океана.

— От Германия?

— Естествено! Туй се разбира от само себе си! Или може някой Тимпе да е роден на друго място?

— Разбира се, защото аз например съм роден тук, в Щатите.

— Ама родителите ти са немци!

— Баща ми беше немец.

— Тогава навярно владееш немски език, а?

— Да.

— Е, ами че тогава щом пред теб е застанал немец, говори на немски, както му се полага!

— По-полека, по-полека, сър! Та нали не знаех, че си немец!

— Но вече го знаеш. Немец съм, дори съм от рода Тимпе и настоявам немците да разговарят помежду си на немски.

— Къде си се родил?

— Моят роден град е Хоф в Бавария.

— Тогава ние двамата нямаме нищо общо, защото аз съм от Плауен във Фогтланд.

— Охо! Нямали сме нищо общо ли? Баща ми също е от Плауен и оттам се е преселил в Хоф.

Тъмнокосият спря коня си. След още един силен гръм дъждът изведнъж спря и бурята разкъса облаците. Между тях се показаха късове ведро синьо небе и двамата мъже вече можеха да огледат лицата си.

— Преселил се от Плауен в Хоф ли? — попита тъмнокосият. — Тогава е не само възможно, а и твърде вероятно да сме роднини, защото без съмнение малко странното име Тимпе не се среща толкова често, че собствениците му да се разхождат отвъд океана със стотици хиляди също като хората с фамилно име Мюлер, Шмит, Шулце и тъй нататък. С какво се занимаваше баща ти?

— Беше оръжеен майстор и аз също станах такъв.

— Вярно е, вярно е! Каква случайност само, едва ли може да има друга такава! Но нека не се бавим тук. Много лесно бурята отново може да връхлети, а най-трудният път през дефилето тепърва ни предстои. Да използваме сегашното горе-долу сносно време! По-добре ще е да продължим разговора си, когато стигнем нашата цел. И тъй, да вървим, сър, или братовчеде, ако така ти харесва повече!

— Братовчед ли? Защо не? Сигурно така ще е правилно. Хайде, напред.

Те продължиха да яздят. Скоро дефилето се стесни толкова много, че между реката и почти отвесната каменна стена остана съвсем малко място. И това пространство не представляваше да речем тревиста ивица земя, а имаше колкото щещ храсталаци, през които често конете бяха принудени направо да си пробиват път. Ако бурята

не бе отминала, и ако бе все така тъмно, както преди, навярно щеше да е невъзможно да преминат оттам.

Такъв беше пътят на доста голямо разстояние, чак докато дефилето отново се разшири, за да образува след около половин час пак съвсем тесен пролом, който обаче не беше дълъг и скоро излезе на едно открито място, наречено Фъруд Камп, защото наоколо растяха само великански борове, забили в небето високите си върхари.

На това място почти под прав ъгъл се пресичаха две дефилета — дефилето на реката, покрай която двамата Тимпе се спуснаха, и другото, през което строящата се железопътна линия се стремеше да прехвърли планините. Камп означава лагер, и когато оставиха тесния пролом зад гърба си, въпреки нощната тъма двамата ездаци веднага разбраха, че този лагер съвсем не е незначителен.

Имаше голям брой отсечени великански дървета, от които щяха да се направят дъски, както и траверси за релсите. Отпадъчният материал даваше необходимите дърва за огрев. Мостът над реката беше почти готов, а близо до него се намираше временната дъскорезница, чиито триони имаха задачата да се справят с дървесния материал. Малко по-нататък в скалите мрачно зееше каменна кариера, откъдето с взривове добиваха както дялан камък за основите на сградите, тъй и чакъл за железопътната линия. Отляво се простираха няколко постройки от дъски и греди, наподобяващи хамбари или складове, които служеха за подслоняване на хората, както и за съхраняване на припаси и различни инструменти.

Една от тези бараки, наричани тук „шопс“ (В случая освен магазин може да означава лавка, гостилница и странноприемница. Б. пр.), беше извънредно дълга и доста широка. Четирите комина, стърчащи над покрива, както и осветените в момента прозорци, навеждаха на предположението, че този „шоп“ даваше подслон на работниците в лагера. Ето защо двамата конници се отправиха натам.

Още отдалече до слуха им долетя силна глъчка, от която можеше да се заключи за присъствието на много хора, и щом се приближиха, с всяка измината крачка миризмата на бренди ставаше все по-силна и по-силна. Двамата слязоха от седлата и вързаха конете си за коловете, забити до вратата вероятно за тази цел, след което тъкмо се наканяха да влязат, когато навън се появи някакъв мъж, но преди да продължи, той се обърна назад и подвижна към помещението:

— Влакът със строителни материали трябва да дойде всеки момент. Искам да го посрещна и после веднага пак се връщам. Може би ще ни донесе новини, а дори и вестници.

Когато понечи да продължи, човекът съзря двамата непознати и се отдръпна настрана, за да ги огледа на падащата през вратата светлина.

— Good evening (Добър вечер.), сър — поздрави го русокосият. — Измокрехме се до кости. Има ли тук едно местенце, където човек може да се изсуши?

— Да — отвърна му мъжът. — Дори има места, където ще можете да спите на сухо, но в случай, че не сте от онзи сорт хора, които е по-добре изобщо да не се пускат вътре.

— Не се тревожи, сър! Ние сме честни уестмани, джентълмени, които не само няма да ви напакостват, но ще заплатят всичко каквото получат.

— Ако честността ви не отстъпва на вашата височина, тогава наистина сте най-големите джентълмени под слънцето. Е, влезте наляво в по-малкото помещение и кажете на шопмана (Продавач, търговец, гостилничар. Б. пр.), че аз, инженерът, съм казал, че можете да останете. Скоро пак ще се видим.

Той се отдалечи и двамата последваха указанията му. Вътрешността на бараката представляваше едно-единствено голямо помещение, от лявата страна на което дъсчена стена, висока колкото човешки бой, полупреграждаше само една малка част от него. Вътрешността на бараката бе изпълнена с многобройни примитивни маси и пейки със забити в земята крака, а между тях и стените бяха сковани общи нарове, на които вместо дюшеци беше разстлано само сено,. Четири огнища, където горяха големи огънове, осигуряваха твърде недостатъчното осветление. Нямахше нито лампи, нито свещи, така че на колебливата светлина на трепкащите пламъци всички хора и предмети изглеждаха някак призрачно неспокойни.

На масите и по наровите седяха и лежаха около двеста работници по железопътната линия — все дребни на ръст хорица с дълги плитки и жълт цвят на кожата, с изпъкнали скули и полегато разположени тесни очи, които учудено се втренчиха в двете необичайно високи човешки фигури.

— Пфу, китайци! Можехме да се досетим, защото миризмата се долавяше още отвън! — обади се тъмнокосият. — Ела да отидем по-бързо в малкото помещение, където въздухът е може би малко по-чист!

Там също имаше няколко дъсчени маси, на които обаче седяха бели работници. Те пушеха и пиеха, бяха все загрубели и калени мъже, някои от които навярно бяха видяли и по-добър живот, но други пък бяха дошли тук само защото не биваше повече да се мяркат в цивилизования Изток. Щом видяха двамата посетители, прекалено шумният им разговор незабавно секна и учудените им погледи проследиха дългучите до тезгяха, зад който сред безброй чаши и бутилки се беше облегал шопманът.

— Railroaders? (Железопътни работници. Б. нем. изд.) — попита той, след като им кимна в отговор на техния поздрав.

— Не, сър — отговори русокосият. — Нямаме намерение да отнемеме част от печалбата на тук присъстващите джентълмени. Ние сме уестмани и търсим огън, на който да можем да си изсушим дрехите. Инженерът ни изпрати тук.

— Можете ли да си платите? — попита ги човекът и измери високите им фигури с остър и изпитателен поглед.

— Да.

— Тогава ще получите всичко, от което имате нужда и по-късно ще ви дадем изискана отделна постеля за спане ей там, зад сандъците и буретата. Седнете на онази маса до огнището, там е достатъчно топло. Другата е за чиновниците и по-високопоставените джентълмени.

— Well! (Добре, съгласен. Б. пр.) Значи ни причисляваш към понизшестоящите джентълмени. При нашата височина не очаквах да чуя такова нещо от теб. Но няма значение. Донеси ни чаши, гореща вода, захар и ром! Искаме и вътрешно да се стоплим.

Те седнаха на посочената им маса, която беше толкова близо до огъня, че мокрите им дрехи сигурно скоро щяха да изсъхнат. След като получиха каквото бяха поръчали, двамата си направиха грог. Белите работници чуха, че в тяхно лице няма защо да се боят от конкуренция. Затова останаха доволни и отново подеха шумния си разговор.

На масата, определена за чиновници и „високопоставени джентълмени“, седеше само един човек. Той беше млад, може би нямаше тридесет години и бе облечен като бял ловец, но не се числеше

към кавказката раса, което си личеше по цвета на кожата и по чертите на лицето му. Несъмнено беше метис, един от онези мелези, които наследяват физическите предимства на своите родители с различен цвят на кожата, но за съжаление онаследяват и техните морални недостатъци. Движенията му издаваха силата, ловкостта и гъвкавостта на пантера, и лицето му имаше интелигентен израз, но тъмните му очи, полускрити от ниско спуснатите клепачи и мигли, се оглеждаха наоколо дебнешком, сякаш търсеха плячка. Той имаше вид като че изобщо не се интересува от двамата новодошли, ала често им отправяше скрити погледи и леко накланяше глава към тях, за да подслуша разговора им. Той си имаше причина, която го караше да научи с какви намерения са пристигнали двамата в тази местност, както и дали щяха да останат или не. За негово съжаление той не разбираше нито дума, макар че говореха достатъчно високо, защото те използваха немски език, който той не владееше.

След като двамата напълниха чашите си, те се чукнаха, казаха си здраве и ги изпразниха до дъно. Тъмнокосият остави чашата пред себе си и рече:

— Тъй, това беше за добре дошли, което взаимно си дължим, а сега пак да си дойдем на думата! Значи всъщност ти си оръжеен майстор, също като баща си. Впрочем между другото това навежда на извода, че си добър стрелец. Ако предположим, че ние двамата наистина сме роднини, най-откровено ще ти кажа, че все още не знам дали да се отнасям по роднински към теб, или не.

— Че защо да не се отнасяш така?

— Заради наследството.

— Какво искаш да кажеш?

— Измамиха ме.

— И мен също!

— Ах, наистина ли? И ти ли нищо не получи?

— Нито петаче, нито пукната пара!

— Но нали на наследниците отвъд океана е била изплатена една толкова голяма сума!

— Да, на наследниците на Тимпе в Плауен, но не и на мен, макар и аз да съм истински Тимпе също като тях.

— Позволи ми да изпитам доколко си истински Тимпе! Как е цялото ти име?

— Казимир Обадия Тимпе.

— А името на баща ти?

— Рехабеам Захариас Тимпе.

— Колко братя имаше баща ти?

— Петима. По-младите трима заминаха за Америка. Мислеха, че тук ще могат бързо да забогатеят, защото тукашните хора се нуждаели от много пушки. Всичките братя бяха оръжейни майстори.

— Как се казва вторият брат от останалите в Плауен?

— Йоханес Даниел. Той умря и остави двама сина — Петрус Миха и Маркус Абзалом, които получили като наследство сто хиляди талера, изпратени им от град Фейет в Алабама.

— Вярно е. И това е вярно! С познанията, които имаш за имената на градовете и лицата, ти доказва, че действително си ми братовчед.

— О, имам и по-добри доказателства. Аз пазя моите документи, както и картата си за самоличност като зеницата на очите си. Винаги ги нося до сърцето си. Мога незабавно да ти ги...

— Не сега, не сега, може би по-късно — прекъсна го братовчедът му. — Вярвам ти. Надявам се знаеш защо петимата братя и техните синове без изключение носят все библейски имена.

— Да. Това е прастара традиция в рода ни, от която никой не се е отказал.

— Вярно е! И не беше трудно тази традиция да бъде продължена тук, в Щатите, защото американците също предпочитат подобни имена. Баща ми е третият поред брат. Казваше се Давид Макабеус и остана в Ню Йорк. Моето име е Хазаел Бенджамин. Двамата най-млади братя продължили навътре в страната и се заселили в град Фейет в щата Алабама. Най-малкият от всички се е казвал Йозеф Хабакук. Той е умрял там бездетен и е оставил голямото наследство. Четвъртият брат, Тобиас Холофернес, умрял в същия град. Единственият му син, Нахум Самуел, е измамникът.

— Защо?

— Не проумяваш ли? Отначало и аз нищо не подозирах. В първите години баща ми си пишеше с двамата си братя във Фейет, но постепенно кореспонденцията им замря, докато накрая те направо се забравиха. Разстоянията в Щатите са толкова големи, че с времето дори братя си губят следите. След смъртта на баща ми аз продължих криво-ляво неговата работа, като едва-едва припечелвах, за да се

изхранвам. Веднъж се срещнах в Хоубоукън с един немец. Той се беше преселил в Щатите от Плауен. Естествено го разпитах за моите тамошни роднини и за мое учудване научих, че от чичо ми Хабакук от Фейет са наследили цели сто хиляди талера. А аз нищо! Имах чувството, че ще получа удар! Трябваше да си поискам и аз моя дял и затова писах десет, че и повече писма до Фейет, но не получих отговор. Тогава взех бързо решение, продадох магазина на баща си и заминах за този град.

— Само така, само така, драги братовчедо! И какъв беше резултатът?

— Никакъв, защото птичката беше вече отлетяла.

— Коя птичка?

— Странен въпрос! Би могъл да се сетиш! Хората във Фейет знаеха, че преди смъртта си старият Йозеф Хабакук живял добре, но изобщо не подозираха колко богат е бил. Вероятно не го е показвал от скъперничество. Брат му Тобиас Холофернес умрял преди него в голяма бедност. Йозеф взел сина му, своя племенник Нахум Самуел, при себе си на работа. Та същият този племенник е измамникът. Вярно, нямало е как да не изпрати стоте хиляди талера в Плауен, ала офейкал с останалите пари, отмъквайки и моите сто хиляди талера.

— А вероятно и моите, а?

— Сигурно!

— Подлец! Баща ми се изсели от Плауен, защото заради конкуренцията се бяха страшно намразили с брат си. Въпреки голямото разстояние тази вражда се разпалваше все повече и повече, тъй че накрая никой от двамата не искаше нито да чува, нито да вижда другия. Това отрови живота на баща ми и той умря, умря и брат му в Плауен, чиито синове по-късно ми писаха, че наследили от чичо си Йозеф Хабакук от Америка сто хиляди талера. Веднага заминах за Плауен, за да събера сведения. А там бе голямо веселие и се живееше на широка нога. Двамата братовчеди бяха наричани само „наследниците на Тимпе“. Бяха зарязали работата си и живееха царски. Посрещнаха ме много добре и ме накараха да остана при тях няколко седмици. Старата вражда не бе спомената с нито една дума, но не можах да науча нищо сигурно и определено за чичо си Йозеф Хабакук, нито пък нещо за наследството му. Братовчедите ми позволиха да опитам вкуса на богатството им, но изглежда не ги интересуваше

много дали ще си получа моята част, или не. Тогава аз взех бързо решение също като теб. Продадох моя магазин, заминах за Америка и от Ню Йорк естествено поех право за Фейет.

— А-а, значи и ти! Какво завари там?

— Същото, каквото и ти, само дето ми се изсмяха. Казаха ми, че тамошните Тимпе никога не са били заможни.

— Глупости! Ти разбираше ли тогава английски?

— Не.

— Значи като са видели немец, хората са те пратили за зелен хайвер. Ами ти какво предприе?

— Тръгнах за Сейнт Луис, където имах намерение да потърся работа при мистър Хенри, конструктора на прочутата карабина „Хенри“, с която може да се стреля дващест и пет пъти без зареждане. Мислех да науча колкото е възможно повече от неговото изкуство и да извлека някаква полза, обаче в град Наполиън, разположен на Арканзас и Мисисипи, се натъкнах на група прерийни ловци, на които бях добре дошъл като оръжеен майстор. Не ме оставиха да продължа, а ме накараха да тръгна с тях към Скалистите планини. Ето как станах уестман.

— И доволен ли си от този поврат в живота си?

— Да. Разбира се, че щях да предпочета да се бях докопал до моите сто хиляди талера и да мога да си живея „dulci jubilaeo“ (Като на хубав празник. Б. пр.) също като наследници на Тимпе.

— Хм! Може би все някога ще стане.

— Едва ли! По-късно и на мен ми хрумна мисълта, че все пак старият Йозеф Хабакук наистина е бил толкова богат и че е възможно племенникът му Нахум Самуел да е офейкал с парите. Търсих го няколко години, ала както вече споменах — напразно.

— И аз го търсих напразно, но само до неотдавна, защото вече попаднах на следите му.

— На сле... дите... му? Как... как... во, наисти... на ли? — възкликна Казимир и скочи от мястото си тъй бързо, че привлече вниманието и погледите на всички присъстващи.

— Тихо, по-спокойно! — предупреди го Хазаел. — Човек не бива тъй внезапно да губи самообладание. От съвсем сигурен източник чух, че някой си Нахум Самуел Тимпе, предишен оръжеен майстор и настоящ голям богаташ, живеел в Санта Фе.

— В Санта Фе ли? Тогава незабавно трябва да отидем там, ние двамата, ти и аз!

— Съгласен съм, братовчеде. Естествено и аз имах намерение да го посетя и да го принудя да ми върне парите заедно с лихвите. Съвсем ясно ми беше, че това ще е трудно, много трудно и се радвам на нашата среща, защото на двама ни сигурно ще е по-лесно. Ние ще се появим пред него по такъв начин, че от уплаха той ще признае позорното си дело и начаса ще ни брой парите. Тъй като сме уестмани, ще го заплашим със закона на прерията. Нали?

— Разбира се, от само себе си се разбира! — съгласи се бързо и припряно Казимир. — Какво щастие, че те срещнах братовчеде! Нека прием за нашето побратимяване!

— Нямам нищо против. Да си стиснем ръцете! Пак ще напълним чашите и ще ги изпразним за наше здраве и за успеха на начинанието ни. Хайде, да се чукнем!

— Наздраве, братовчеде, или по-добре наздраве, драги Хазаел!

— Наздраве, но защо Хазаел? Знаеш ли, хората в Щатите го карат по-изкъсо, особено що се отнася до имената. Тук се казва Джим, Тим, Бен и Бобо и не изговарят всички срички, щом една е достатъчна. Моят баща винаги ми викаше Хаз или по-скоро Хас вместо Хазаел и тъй съм свикнал. И ти се обръщай към мен така!

— Хас? Хм! Но тогава ти би трябвало да ми казваш също Каз или по-скоро Кас вместо Казимир, а?

— Защо не?

— Не звучи ли твърде глупаво?

— Глупаво? Ами! Звучи много хубаво ти казвам. На мен ми харесва, а как ще звучи на другите, ми е безразлично. И тъй, още веднъж наздраве, скъпи Кас!

— Наздраве, скъпи Хас! Да прием за успеха на Кас и Хас, най-новите наследници на Тимпе!

Те чукнаха тихо чаши с прикрито въодушевление, за да не привлекат вниманието на другите пиячи върху себе си. После тъмнокосият Хас се обади: — Значи тръгваме за Санта Фе! Но тази работа не е тъй лесна и няма да стане тъй бързо, понеже ще бъдем принудени да поемем по много заобиколен път.

— Защо? — попита сламенорусият Кас.

— Защото ако искаме да използваме най-краткия път, ще трябва да минем през земите на команчите.

— Но засега не съм чувал тези червенокожи да са изровили бойната секира!

— И аз не съм чувал, но тези негодници си остават вероломни дори и в дните на най-трайния мир и винаги са били враждебно настроени към бледоликите. Освен това вчера се натъкнах на един педлар (Пътуващ търговец. Б. пр.), който се връщаше от тяхно село. Ти знаеш, че индианците никога не се отнасят зле към педларите, защото имат нужда от тях. Та той ми каза, че големият военен вожд Токви Кава в момента не се намира при племето си, а заедно с неколцина от най-добрите си воители е тръгнал в неизвестна посока. — Токви Кава, Черния мустанг, мъчителят на бели ловци ли? С най-добрите си воители? И без да каже накъде отива? Това разбира се навежда на мисълта, че той отново крои някакъв пъклен план. Вярно, че аз не се страхувам от никой червенокож, но колкото и да е смел човек, винаги е по-добре изобщо да не се среща с такъв обесник. Предлагам да тръгнем по заобиколния път и предпочитам да пристигнем една седмица по-късно в Санта Фе. Сигурно нашият Нахум Самуел няма тъкмо през това време да ни избяга повторно.

— А дори и да офейка, ние сме вече по дирите му и съвсем сигурно ще го спипаме, тъй като...

В този момент той бе прекъснат, защото инженерът се върна и доведе още двама души. Увлечени в разпаления си разговор, Хас и Кас не бяха чули неколкочкратното изсвирване на локомотива. Влакът със строителни материали беше пристигнал, инженерът го беше изпратил и сега се връщаше придружаван от своя надзирател и от управителя на склада и магазина. Той кимна за поздрав на двамата устмани и после тримата седнаха при метиса на масата, определена за „чиновници и повисокопоставени джентълмени“. Те също си поръчаха грог, след което мелезът попита:

— Е, сър, пристигнаха ли вестници?

— Не — отвърна инженерът, — ще дойдат едва утре. Но научих някои новини.

— Добри ли са?

— За съжаление не. Отсега нататък ще трябва да сме много бдителни.

— Защо?

— В околностите на последната железопътна станция преди нашата са забелязани следи от индианци.

Като че само за миг в полуразтворените очи на метиса проблеснаха гневни искри, но въпреки това гласът му прозвуча съвсем спокойно, когато каза:

— Но това не е основание за изключителна бдителност!

— Все пак мисля че е!

— Pshaw (Възклицание, изразяващо пренебрежение или досада. Б. пр.)! В момента нито едно племе не е изровило томахока на войната, но дори и да беше така, пак не бива веднага от няколко човешки стъпки да се прави заключение за присъствието на врагове.

— Приятелите се показват. А онзи, който се крие, няма добри намерения. Поне това ми е ясно, макар да не съм скаут и уестман.

— Именно защото не си такъв, нищо не ти е ясно. Опитният уестман би си казал, че индианците са преминали покрай станцията без да спират, понеже не са имали време да се показват.

— Не са имали време ли? Червенокожите винаги намират време да се навъртат около белите и да просят. А когато се крият, намеренията им никога не са добри. Ти си отличен следотърсач и познаваш околностите. Наех те от утре да започнеш да обикаляш тукашните местности и зорко да бдиш.

По гъвкавото тяло и по лицето на метиса премина лека тръпка, сякаш се канеше гневно да избухне, обаче той се овладя и спокойно отговори:

— Ще го направя, сър, макар да знам, че е излишно. Индианските следи означават нещо лошо само по време на война. И още нещо — често червенокожите са по-добри и по-верни хора от белите.

— Тези твои възгледи ти правят чест заради всеобщото ти човеколюбие, но с многобройни примери мога да ти докажа, че се заблуждаваш.

— А с още повече примери аз ще ти докажа, че съм прав. Нима някога е имало друг човек, който да е проявявал по-голяма вяроност от Винету към Олд Шетърхенд?

— Винету е изключение. Ти познаваш ли го?

— Още не съм го виждал.

— Ами Олд Шетърхенд?

— И него не съм. Но всичките им подвизи са ми известни.

— Тогава си чувал и за Тангуа, вожда на кайовите, а?

— Да.

— Какъв предател е този мерзавец! На времето, когато Олд Шетърхенд е бил „surveyor“ (Земемер. Б. пр.), той се е представял за негов закрилник, но всъщност винаги се е стремял да му отнеме живота. И сигурно е щял да го пречука, ако този прочут бледолик не е бил толкова умен, предвидлив и не по-малко храбър и силен мъж. Е, къде я виждаш ти верността, за която ми говориш? И нима следите от червенокожи означават опасност само по време на война? Нима сиуогелаласите не са нападали многократно влаковете точно когато е царял мир? Не са ли избивали мъже и отвличали жени в мирно време? Затова са били наказани, но не от двама души, от Винету и Олд Шетърхенд, с които никой не може да се мери. Ако поне един от двамата се намираше тук, разбира се тогава нямаше да се боя толкова дори и от следите на стотина индианци.

— Pshaw! Преувеличаваш, сър! Тези двама мъже винаги са имали късмет, голям късмет. Това е всичко. Намират се и други такива мъже, а някои дори ги и превъзхождат.

— Къде са?

Метисът го погледна право в очите с горд предизвикателен поглед и отговори:

— Не питай, ами се огледай!

— Да не би да имаш предвид себе си?

— Защо не?

Инженерът тъкмо се канеше да му даде някакъв укорителен отговор, който обаче му беше спестен, защото само с две огромни крачки на дългите си нозе Кас се изтъпанчи пред метиса и каза:

— Сине мой, ти си най-големият глупак, какъвто може да има!

Мигновено метисът скочи на крака и измъкна ножа от пояса си. Ала още по-бързо Кас насочи револвера си срещу него, запъна спусъка и предупреди:

— Не прибързвай, my boy! (Момчето ми. Б. пр.) Казват, че имало хора, които не могли да понесат куршума, пронизал тъпата им глава, и аз имам пълното основание да предположа, че ти си от тях.

Насоченото към метиса дуло на револвера не му позволяваше да използва ножа си, защото куршумът е по-бърз и от най-хубавото острие. Побеснял от това, метисът изсъска към дългуча:

— Какво общо имам с теб? Кой ти позволи да се намесваш в разговора ни?

— Самият аз, момчето ми, самият аз. И щом аз позволя нещо на себе си или пък другиму, много ми се ще да видя онзи, който би ми попречил! Да не би ти? А, ти ли?

— Сър, ти си грубиян!

— Well, ще преглътна отговора ти, защото виждам, че ти харесвам. Само се погрижи и аз да започна да те харесвам, иначе ще вземе да ти се случи нещо, както навремето при наследниците на Тимпе!

— Наследниците на Тимпе ли? Ти кой си всъщност, сър?

— Аз съм човек, който не позволява да бъдат обиждани Винету и Олд Шетърхенд. Това ти стига. Сбогом, момчето ми, и си прибери ножчето в пояса, за да не вземеш да се порежеш с него!

Кас се върна на своята маса, където пак се настани най-удобно. Метисът следеше движенията му с искрящи очи и стегнати мускули, готов да се хвърли подир мъжа, който го обиди, и да забие ножа си в тялото му. Ала не го направи. В поведението на високия слаб човек имаше нещо, което сковаваше краката на мелеза. Той пъкна ножа обратно в пояса си, седна на своето място и за да се извини някак пред сътрапезниците си, промърмори:

— Очевидно този тип е някакъв глупак и изобщо не е в състояние да обиди един разумен човек. Нека си дрънка каквото ще!

— Да дрънка ли? — обади се инженерът. — Напротив, изглежда този мъж знае какво говори и съвсем не е безобиден. Зарадва ме, че се застъпи за Олд Шетърхенд и Винету, защото приключенията и подвизите на тези двама герои на Запада са моята любима тема за разговор. Я да видим дали ги познава лично. . И обръщайки се към другата маса, той попита:

— Сър, ти сам се нарече уестман. Срещал ли си някога Винету или Олд Шетърхенд?

Малките миши очички на Кас заблестяха от удоволствие и той отговори:

— И още как! Виждам съм ги и двамата.

— За по-дълго време ли?

— Две седмици яздихме заедно.

— Какво? Ти ли? — възкликна учудено Хас. — Бил си в компанията на двамата най-големи уестмани и да не ми кажеш нищо!

— Ами че кога да ти го кажа? Та досега изобщо не намерихме време да поговорим за преживяванията си.

— О, значи вие се познавате съвсем отскоро? — попита инженерът.

— За пръв път се видяхме едва днес малко преди свечеряване — отвърна Кас.

— Имахте ли някакви приключения заедно с Винету и Олд Шетърхенд?

— Странен въпрос, сър. Онзи, който тръгне с тези мъже, винаги преживява нещо и то често за един ден е повече, отколкото обикновено за един месец или пък дори за цяла година.

— Бре да се не види! Няма ли да дойдеш на нашата маса и да ни разкажеш нещо?

— Не.

— Не ли? А защо?

— Защото не умея да разказвам добре, сър. Особена работа е туй разказването. Необходима е вродена способност. Вече неведнъж съм се опитвал, ама нищо не излиза. Обикновено започвам нейде по средата или пък от края и все спирам в началото или дори още по средата. Мога да ти кажа накратко, че навремето бяхме една група от осем бели и попаднахме в плен на упсароките, които решиха да ни вържат на кола на мъченията.

Олд Шетърхенд и Винету бяха узнали за намеренията им. Те намериха дирята ни, проследиха я, прокраднаха се незабелязано до упсароките и през нощта ни измъкнаха от плен съвсем сами, без ничия помощ. Това бе такъв майсторски номер, какъвто освен тях двамата, никой друг не може да извърши, той не е по силите дори на твоя „halfbreed“ (Метис, полуиндианец. Б. нем. изд.), който е седнал там при вас и преди малко надрънка такива големи приказки.

Метисът пак понечи да избухне, но инженерът го изпревари с бързия си въпрос, отправен към Кас:

— Сър, а не знаеш ли къде се намират двамата в момента?

— Нямам представа. Веднъж някой спомена, че Олд Шетърхенд бил отишъл да посети някоя от Древните страни, май че казаха нещо за Египет или Персия, но скоро пак щял да се върне.

— Много ми се иска някой път да ги видя! Наистина ли са такива, каквито ги описват? Наистина ли Олд Шетърхенд имал толкова силен юмрук? Разправяли са ми, че въпреки това ръцете му били кажиречи също тъй малки, като ръцете на някоя лейди.

— Вярно е. И въпреки всичко с един удар може да повали и най-тежкия човек. Той не е прекалено висок и широкоплещест, ала мускулите и жилите му са като от стомана. Същият е и Винету.

— Горделиви ли са?

— Нищо подобно! Истински деца! Мили, кротки и добросърдечни. При това и най-голямата опасност не може да ги накара да загубят самообладание. Но когато е необходимо, ела тогава да ги видиш! Очите им! Стъпките и движенията им! Стойката върху седлото! Онова хладнокръвно преценяване на всяко предимство, както и винаги непогрешимото предвиждане на всички, ама действително на всички последствия от онова, което правят! Не знам да е имало досега друг такъв човек, било червенокож, било бял, който колкото и да е бил хитър и лукав, да е успявал да заблуди един от двамата за по-дълго от някоя и друга минута.

— Сър, описваш ги като истински полубогове. Бих дал много да мога някога да ги видя. Но може би някой път да съм се срещал с тях, само че без да знам.

— Такъв случай едва ли е възможен, сър. Всеки, който ги познава, знае, че макар и непознат за вас, ако някой от тях влезе в този момент тук, незабавно ще разберете, че е Олд Шетърхенд или пък Винету.

— Ами оръжията им? Действително ли са толкова великолепни, както се приказва?

— Така си е, сър! Сребърната карабина на Винету никога не е стреляла, без да улучи. По своему тя си остава ненадмината. Мечкоубиеца на Олд Шетърхенд е като ревящ лъв, на когото никаква плячка не може да се изплъзне колкото и бързо да бяга.

Ами карабината „Хенри“! Аз съм бил оръжеен майстор и разбирам от тези неща. Струва ми се, че Хенри е изработил само десетина такива карабини, но кой ги притежава, къде са те? Известна е

само карабината на Олд Шетърхенд. Това оръжие, поначало само един мъртъв предмет, макар и с майсторска изработка, се превръща в неговите ръце в живо същество, научило се да мисли, да пресмята и да се подчинява. Вярно, че след три пробни изстрела Олд Шетърхенд може да се обзаложи на каквото искате, че ще улучи целта с всяка чужда пушка, ала щом в ръката му е неговата карабина, той просто ще те повали на земята, ако дръзнеш да му предложиш някакъв облог. Той знае, не, той просто усеща как куршумът му ще улучи точно в целта още докато патронът му е в джоба. Той и неговата карабина имат една душа, една мисъл и една воля. Разбираш ли?

— Не.

— Защото не си ловец, не си възрастен стрелец. Тези три пушки имат неоченима стойност. Човек не може току-така да каже коя е за предпочитане пред другите, но аз непременно бих избрал карабината „Хенри“. Ако някой предложи на собственика й десет, двацет хиляди, че и повече долари, аз съм убеден, че Олд Шетърхенд усмихнато ще му обърне гръб. Преди смъртта му тази пушка не бива да преминава в чужди ръце, макар и само за да бъде разгледана, защото у всеки друг тя скоро ще изгуби стойността си и ще се превърне в едно съвсем обикновено мъртво оръжие, което няма да има душа, нито ще знае що е покорство. Това ще е равно на убийство за карабината.

— Lack a day! (Възклицание, изразяващо удивление или изненада. Б. пр) Сър, ти ставаш направо лиричен! Никога не съм чувал някого да говори така за едно оръжие. А преди малко ти твърдеше, че не си можел да разказваш!

— И не мога, но както споменах по-рано, бях оръжеен майстор, а сега съм ловец. Аз твърдя, че всяка пушка — позволете ми да се изразя така — си има душа, която всеки стрелец трябва да изследва, да се научи да разбира и да обича, след което двамата ще имат само една воля. Онзи, който не е специалист и все още не си е имал ядове с негодни пушкала, не разбира от тези неща и само ще се изсмее. Ако искаш, смей се и ти, нямам нищо против!

— И през ум не ми минава! Възгледите ти са наистина необичайни, но ми харесват почти толкова, колкото ми харесваш и ти самият.

— Тъй, значи ти харесвам, сър, а? Well, ама тогава бъди така добър да ми кажеш къде можем да подслоним конете си. Много ми се

иска да съм сигурен, че ще имат покрив над главата си, защото преди малко ти спомена за индианци.

— И на теб ли следите им се струват подозрителни?

— Естествено! Този мъдър „halfbreed“ може да мисли каквото си ще, но аз знам кое как е.

— В такъв случай ви предлагам склада за инструменти, който има хубава и здрава ключалка. Моят управител ще ви заведе и ще се погрижи за вода и храна за животните.

Посоченият от инженера човек с готовност стана от мястото си. Кас и Хас излязоха подир него навън и отидоха при конете си.

Белите железопътни работници бяха следили разговора с цялото си внимание. Неговата тема им беше не по-малко интересна, отколкото на техния началник. Инженерът използва отсъствието на двамата ловци, за да смърми метиса заради поведението му, което бе прието от него с привидно спокойствие, макар че вътрешно кипеше от ярост. Така измина известно време, след което навън отново се разнесе конски тропот.

— Това пък какво е? — учудено попита инженерът. — Водят обратно конете, а в склада има предостатъчно място за тях.

Той отправи поглед към входа, но не видя да влизат тримата, които бяха напуснали помещението преди малко, а съвсем други двама мъже. Единият от тях беше бял, а спътникът му — индианец.

Белият не беше много висок, нито кой знае колко широкоплещест. Имаше голяма тъмноруса брада, а лицето му бе загоряло от слънцето. Той носеше легинси (Индиански кожени панталони. Б. пр.) с ресни и кожена ловна риза, която също бе украсена по шевовете с ресни. Беше обут с високи ботуши, чиито кончови бяха изтеглени чак до над коленете, а на главата му се виждаше широкопола филцова шапка, на чийто шнур бяха нанизани връхчета от ушите на страшната сива мечка. Под широкия му колан, изплетен от няколко кожени ремъка, бяха пъхнати два револвера и един закривен ловджийски нож. Изглежда целият колан беше пълен с патрони, а освен това по него висяха различни кожени торбички, в които навярно се намираха необходимите за всеки уестман по-дребни предмети. От лявото му рамо към десния хълбок бе праметнато навито ласо, изплетено от няколко ремъка, а на врата на ловеца, завързана за копринен шнур, висеше украсена с перца от колибри лула на мира, по

чиято изкусно издялана глава бяха гравирани различни индиански знаци. С помощта на широк ремък през рамото на този мъж беше праметната необичайно дълга и тежка двуцевка, а в десницата си той държеше една по-лека едноцевна карабина, чийто затвор изглеждаше твърде необикновен. Това си личеше, въпреки че в момента карабината бе поставена в кожен калъф.

Индианецът беше облечен също като белия, само че вместо във високи ботуши краката му бяха обути в леки мокасина, украсени с иглите на бодливо свинче. Освен това на главата си нямаше шапка, а дългата му, гъста гарвановочерна коса беше прибрана във висока шлемовидна прическа, в която беше вплетена кожата на гърмяща змия. На врата си носеше торбичка с амулет, една изключително скъпоценна лула на мира, както и три наниза с нокти на гризли — едно блестящо доказателство за неговата храброст и хладнокръвие, тъй като никой индианец не бива да носи трофеи, които не е извоювал сам. И на него не му липсваше ласото, нито поясът с револверите, закривеният ловджийски нож, както и кожените торбички. В десницата си червенокожият държеше двуцевна карабина, чийто приклад бе нагъсто обкован с лъскави сребърни гвоздеи. Чертите на сериозното му, мъжествено красиво лице, можеха да се нарекат почти римски. В очите му, сякаш от черно кадифе, гореше спокоен, благотворен огън. Скулите му бяха съвсем леко изпъкнали, а цветът на лицето му бе матово светлокафяв, примесен с мъничко бронз.

Двамата новодошли нямаха великанско телосложение. Влязоха спокойно и скромно, като че бяха най-обикновени работници от лагера. Нищо, абсолютно нищо в поведението им не показваше да имат намерение по какъвто и да било начин да предявят някакви претенции или да привлекат вниманието на присъстващите върху себе си, но въпреки това самото им появяване оказа такова въздействие, сякаш две царски особи се бяха изправили пред своите поданици. Неспирното и ужасно бърборене на китайците мигновено секна. Белите работници в малкото помещение неволно станаха от местата си. Инженерът, неговият надзирател и управителят последваха примера им. Шопманът се опита дори да направи поклон, но за съжаление той излезе твърде недодялан.

Изглежда двамата изобщо не забелязаха предизвикания от тях голям интерес. Индианецът поздрави само с леко кимване, но то

съвсем не беше горделиво, а белият дружелюбно каза:

— Good evening, мешърс! Не ставайте, не искаме да ви смущаваме. — И после, обръщайки се към кръчмаря, той продължи:

— Сър, може ли при вас да се намери добро средство срещу глад и жажда?

— Readily, with pleasure, сър! (Веднага, с удоволствие! Б. пр.) — отговори му той. — Но най-напред welcome (Добре дошли. Б. пр.), джентълмени! Всичко, каквото имам, е на ваше разположение. Мешърс, седнете ей там на топло край огъня! Вярно, че на онази маса се настаниха вече двама уестмани, които излязоха за малко, но ако те ви смущават, ще ги накараме да се преместят.

— В никакъв случай не желаем да става това. Те са дошли преди нас и имат по-голямо право да седнат там. Когато се върнат, ще ги попитаме дали искат да останем на тяхната маса. Най-напред ни пригответи подгряна бира с джинджифил, а после ще видим какво имаш за ядене.

По оставените карабини те разбраха къде седят Хас и Кас и се настаниха на другите две места на масата.

— Мъже и половина! — прошепна инженерът на двамата си съседи. — Индианецът има поглед на крал, а и белият не пада по-долу.

— Ами пушката на червенокожия! — обади се също тъй тихо и надзирателят. — Колко много сребърни гвоздеи има по нея! Дали...

— Thunderstorm! (Гръм и мълния, по дяволите! Б. пр..) Сребърна карабина! Винету! Вижте тежката двуцевка на белия! Дали е прочутият мечкоубиец? Ами по-малката лека пушка! Може би е карабината „Хенри“, а?

— Но тогава този човек ще е Поразяващата ръка!

— Поразяващата ръка и Винету! Моето желание, моето съкровено желание!

В този момент навън пред входната врата се разнесе гласът на Казимир:

— All devils! Какви са тези коне? Кой ли е дошъл?

— Не знам — отговори гласът на управителя, който се връщаше от склада заедно с двамата братовчеди.

— Два врани жребци с червеникави ноздри и онова накъдряне на гривата върху темето, което е признак за чистокръвна раса! Познавам ги, познавам ги, познавам и собствениците им. С индианска сбруя! Не

се лъжа, не се лъжа! Каква радост! Също както при наследниците на Тимпе! Елате да влезем, бързо да влезем! Ще видите двамата най-велики, двамата най-прочути мъже на Запада!

С дълги крачки, които почти можеха да се нарекат и скокове, той се втурна в помещението. Хас и управителят го последваха. Лицето на Кас сияеше от радостна възбуда. Щом съзря вожда на апачите и неговия бял приятел и кръвен брат, той буквално полетя към тях, протегна и двете си ръце за поздрав и извика:

— Да, те са, те са, не съм се излъгал! Каква радост за мен, каква голяма радост! Мешърс, подайте ми ръка, за да мога да я стисна и да...

Той прекъсна изречението си по средата, отпусна ръце, отстъпи крачка назад и вече по-тихо и с извинителен тон продължи:

— Моля за извинение, мистър Шетърхенд и мистър Винету! Радостта ми ме обърка. На хора като вас не се креци по такъв начин, а човек трябва скромно да изчака докато види, че са благоволили да го забележат.

Тогава Олд Шетърхенд му подаде десница и с дружелюбна усмивка отговори:

— Мистър Тимпе, и дума не може да става за благоволение. Тук в Запада всички почтени мъже са равноправни. Ето ти ръката ми. Ако искаш да я стиснеш, не се притеснявай.

Кас хвана десницата му, разтърси я с все сила и същевременно възхитено извика:

— Мистър Тимпе, наричаш ме мистър Тимпе, значи все още ме помниш? Не си ли ме забравил, сър?

— Не се забравя тъй лесно човек, с когото си преживял такива неща, каквито преживяхме ние навремето с теб и спътниците ти.

— Да, да, в страшно голяма каша се бяхме забъркали тогава. Щяха да ни пречукат, направо щяха да ни пречукат, но ти ни измъкна. Никога няма да забравя какво направи за нас, можеш да бъдеш сигурен. Само преди броени минути говорихме тук за това приключение. Ще ми позволи ли и Винету, великият вожд на апачите, да го поздравя?

Индианецът му подаде ръка и със своя сериозен, и при това толкова благ тон, каза:

— Винету посреща своя бял брат с добре дошъл и го моли да седне при него.

При тези думи инженерът се изправи, приближи се, направи много учтив поклон и рече:

— Джентълмени, простете ми волността, която си позволявам! Не бива да седите тук и затова ви каня да дойдете на нашата маса, която е запазена само за чиновници и високопоставени лица.

— За чиновници и високопоставени лица ли? — повтори Олд Шетърхенд. — Но ние нито сме чиновници, нито си въобразява ме, че „стърчим“ кой знае колко над другите. Ти току-що чу, че тук, в Запада, всички почтени мъже са равноправни. Благодарим ти за поканата, но ще те помолим да ни разрешите да останем на тази маса.

— Както желаете, сър. Голяма радост щеше да ни достави честта да си поговорим с толкова прочути мъже и заедно да пийнем по нещо.

— Разговорът няма да ни се размине. Предполагам, че си чиновникът, който отговаря за тази отсечка от железопътната линия, а?

— Аз съм инженерът. Ето тук виждате моя надзирател и моя управител, а там пък седи скаутът, когото сме наели, за да се грижи за сигурността ни.

При тези думи той посочваше с ръка съответния човек, когото имаше предвид. Олд Шетърхенд хвърли на метиса съвсем незабелязано кратък, но изпитателен поглед, а после попита:

— Скаут за вашата сигурност ли? Как се казва?

— Ято Инда. (Добър човек.) Има индианско име, защото майка му е била червенокожа.

Белия ловец измери метиса с по-продължителен и още по-остър поглед, след което извърна глава с едно толкова тихо „хм“, че само апачът успя да го долови. Лицето му не издаваше неговите мисли. Ала вождът на апачите изглежда имаше основание да не мълчи като него и се обърна направо към скаута с думите:

— Нека моят брат ми разреши да го заговоря! Тук всеки човек е длъжен да бъде предпазлив и щом за безопасността на лагера е било необходимо да се наеме скаут, тогава, сигурно наоколо има врагове, които застрашават Фъруд Камп. Кой са тези хора?

Метисът отговори учтиво, макар и не дотам любезно, както се полага, когато те попита един толкова прочут човек:

— Изглежда на команчите не можем да имаме особено доверие.

Винету наклони глава така, сякаш искаше внимателно да се вслуша във всяка отделна дума и да прецени смисъла ѝ. След като

мелезът млъкна, апачът остана десетина секунди унесен в мислите си. После пак продължи:

— Има ли моят брат някаква причина, която да е събудила подозренията му?

— Всъщност в момента нямам никаква определена причина, това е само предположение.

— Моят брат се казва Ято Инда. Ято означава „добър“ и е от езика на навахите, а Инда означава „мъж, човек“ и произхожда от езика на апачите. Но тъй като навахите също са апачи, аз предполагам, че индианската майка на моя получервенокож брат е от племето на апачите.

Очевидно този отговор не беше приятен за метиса. Той се опита да си спести отговора, като нелюбезно отвърна:

— Никога не съм чувал, че великият Винету е любопитен. Защо сега той проявява такъв интерес към някаква непозната индианка?

— Защото е твоя майка — прозвуча твърдият и рязък отговор на вожда. — И защото щом веднъж съм се озовал тук, искам да знам що за човек е поел задължението да се грижи за безопасността на това населено място. От кое племе е майка ти?

При този тон и при втренчения прям поглед, който апачът беше впил в лицето му, скаутът нямаше как да мълчи. Той му отговори:

— Тя беше от апачите пинал.

— Тя ли те научи да говориш?

— Разбира се.

— Аз знам всички езици и диалекти на апачите. Много от изговаряните с езика звуци при тях са едновременно и гърлени, а ти използваш само езика си, точно така както правят команчите.

При тези думи метисът избухна:

— Да не би да искаш да кажеш, че майка ми е от племето на команчите?

— Ами ако го твърдя?

— Твърдението все още не е доказателство. Дори ако майка ми е дъщеря на команчите, от това съвсем не следва, че съм на страната на команчите.

— Така е, но я ми кажи познаваш ли Токви Кава, Черния мустанг, който е най-жестокият и страшен вожд на команчите?

— Само съм чувал за него.

— Той имаше дъщеря, която стана жена на един бледолик. И двамата умряха и оставиха момченце със смесена кръв, което бе възпитано от Черния мустанг в голяма омраза срещу белите. Та по време на игра дясното ухо на това момче било цепнато с нож от негов другар. Защо говориш като команч, а на същото ухо имаш такъв голям белег?

При тези думи скаутът скочи на крака и гневно извика:

— Този белег го дължа именно на враждата си с команчите.

Получих го в ръкопашна схватка с тях. Ако се съмняваш в това, ще те предизвикам да се биеш с мен!

— Pshaw!

С неописуемо пренебрежителен тон Винету изрече само тази единствена дума, после му обърна гръб и посегна към чашата с бира, донесена току-що от кръчмаря.

Както се случва обикновено след подобни неприятни сцени, в помещението настана дълбока тишина и едва след някоя и друга минута разговорът на двете маси бе пак подновен. По-късно инженерът се осведоми дали Олд Шетърхенд и Винету имат намерение да пренощуват в лагера и когато получи утвърдителен отговор, той им предложи собственото си жилище, като подкрепи гостоприемната си покана със следното обяснение:

— Шопманът настани при себе си двамата джентълмени, които дойдоха преди вас. Тъй че там вече няма място. Едва ли ще спите на открито при такава влага. Ами тук, в това помещение, сред хъркащите и нечистоплътни китайци? В никакъв случай! Бяхме принудени да ги докараме тук от западното крайбрежие, защото не ни беше възможно да намерим бели работници, и освен това китайците излизат по-евтино и са далеч по-дисциплинирани от онази бяла паплач, на която иначе трябва да разчитаме. Кажете ми, сър, ще приемете ли предложението ми?

Олд Шетърхенд хвърли на Винету въпросителен поглед, видя, че той леко му кимна в знак на съгласие, и отговори:

— Да, приемаме го, но при условие, че и за конете ни ще се намери тук добър и сигурен подслон.

— Ще се намери. Ние вече прибрахме на сухо и конете на другите двама джентълмени. Ще желаете ли да огледате жилището ми?

— Да, покажи ни го! Винаги е по-добре човек предварително да познава мястото, където ще пренощува.

Винету и Олд Шетърхенд взеха оръжията си и последваха инженера към една ниска, не кой знае колко отдалечена постройка, чиито стени бяха иззидани от камък, защото тя не беше построена само за временни цели, а по-късно щеше да служи за жилище на пазачите на моста. Инженерът отключи вратата и след като влязоха вътре, запали една газена лампа. В помещението имаше огнище, маса с няколко стола, различна друга покъщнина и съдини. Освен това там се намираше и широка постеля, на която не липсваше място за всички. Дватама гости изразиха задоволството си и се намериха да се върнат, за да подслонят и конете си. Тогава инженерът се обади:

— Няма ли още отсега да си оставите вещите тук? Съвсем не е нужно да мъкнете със себе си одеялата и пушките?

Нямаше причина да не му дадат право. Зидовете бяха дебели и прозорците толкова малки, че през тях не можеше да влезе човек. Направената от солидни дъски врата имаше здрава ключалка, така че споменатите предмети изглежда щяха да бъдат тук на съвсем сигурно място. И тъй оставиха всичко в стаята и после отведоха конете в склада, където се намираха вече и жребците на двамата Тимпе. Животните получиха храна и вода, и след това Олд Шетърхенд попита дали за всеки случай няма да е по-добре да изпратят при тях един работник да ги пази. Конете имаха висока стойност и загубата им щеше да е кажи-речи непоправима. Инженерът обеща да се погрижи за пазач и тримата се върнаха обратно в шопа. Пътем той им заяви, че и за вечеря ще бъдат негови гости, след което добави:

— Така че тази вечер ще се храня с вас, а не с моите хора, още повече, че един от тях, скаутът, изглежда не ви допадна. Я ми кажи, мистър Винету, имаш ли причина да го подозираш?

— Винету никога не говори, нито върши нещо без причина — отговори му вождът.

— Но скаутът винаги е бил верен и благонадежден човек!

— Винету не е убеден във верността му. Моят брат сигурно ще разбере колко дълго ще трае тя. Метисът се нарича Ято Инда, Добрия човек, но вероятно истинското му име е Ик Сенанда, което на езика на команчите означава Зла змия.

— Съществува ли команч с такова име?

— Така се казва момчето със смесена кръв, за което Винету спомена преди малко, внукът на Черния мустанг.

— Мистър Винету, моите уважения за твоята проникателност и макар много да ценя мнението ти, трябва да кажа, че този път сигурно се лъжеш! Скаутът ми е дал толкова много доказателства за верността си, че не мога да не му се доверявам.

— Моят бял брат е свободен да мисли каквото си иска, но когато след малко Олд Шетърхенд и Винету подегат разговор така, че скаутът да го чува, то всичко, каквото кажат, ще бъде само привидно. Хау!

С последната дума той даваше ясно да се разбере, че по тази тема не желае повече нито да чува, нито да говори.

След като отново влязоха в шопата, инженерът поръча на кръчмаря хубава вечеря за петима, защото вече гледаше на двамата Тимпе също като на свои гости и седна на тяхната маса. Олд Шетърхенд попита високия русокос Кас какво го е довело в тази местност и накъде мисли да се отпрати по-късно. С кратки думи дългучът му разказа историята с наследството, както и по какъв странен начин се беше срещнал преди броени часове със своя братовчед, който също бил един от наследниците.

— И ето че сега ще трябва да отидем в Санта Фе — продължи той, — но за съжаление не можем да използваме най-краткия път.

— Защо?

— Заради команчите. Оттук ще поемем първо на изток, а после ще свърнем на юг.

— Хм! Знаете ли пътя?

— Не. Обаче уестманът навсякъде се оправя. Може би ще имаш добрината да ни дадеш някой добър съвет?

— Ще го имаш. И знаеш ли как гласи той?

— Как?

— Той е съвсем кратък: вземете ни с нас.

— All devils? Да ви вземем с нас, тоест теб, сър, и Винету така ли?

— Да.

— Сериозно ли говориш?

— Да. Не виждам защо трябва да ви предлагам нашата компания само на шега.

— Нима пътят ви съвпада с нашия?

— Ами да. Ние също сме тръгнали за Санта Фе, макар и не заради някакво си наследство.

При тези думи Кас шумно плесна с ръце и от възхищение гръмко извика:

— Какъв късмет? Хас, Хас, чуваш ли? Ще можем да яздим заедно с Поразяващата ръка и Винету? Сега вече цялата команчка паплач да върви по дяволите. Не е необходимо да заобикаляме, а ще минем точно през земите им. А после в Санта Фе няма да имаме никакви проблеми. На Нахум Самуел Тимпе и през ум няма да му мине да ни измами или да ни офейка! С нас ще има хора, които ще го догонят и на луната!

— Не крещи така де? — усмихна се Олд Шетърхенд. — Нямах причина да ликуваш. И ние нямаме намерение да яздим през територията на команчите, а също като вас бяхме решили да завием на изток. Значи сте съгласни да пътуваме заедно, така ли?

— Да, разбира се, да? Изобщо не може да има друго по-хубаво и по-изгодно предложение от това да останем заедно с вас.

Сър, ти кога мислиш да тръгнем на път?

— Още утре, веднага щом се наспим. В такъв случай привечер ще стигнем до Олдър Спринг (Елшовия извор. Б. нем. изд.), където ще останем до разсъмване.

Той особено наблегна на това име, защото през целия разговор тайно наблюдаваше метиса и съвсем ясно забеляза с какво внимание скаутът ги подслушваше, макар да си даваше вид, че ни най-малко не се интересува от тях. Но той не беше единственият човек, който тайно проявяваше толкова голямо любопитство към двамата прославени приятели.

До самата дъсчена преграда, отделяща голямото помещение с китайските работници от по-малкото, още преди появяването на братовчедите Тимпе седяха двама синове на Небесната империя (Китай. Б. нем. изд.), които изглежда нямаха никаква друга работа, освен да пушат и да пият. Навярно бяха нещо като надзиратели или ползваха някаква друга незначителна привилегия, понеже никой от техните сънародници не се намираще близо до тях. Те можеха да чуват всичко, каквото се говореше в съседната стая, а го и разбираха, тъй като живееха в Съединените щати вече от няколко години и в Сан Франциско бяха изучили английски език.

На Хас и Кас те не бяха обърнали по-голямо внимание, отколкото и на всички останали, но когато в малкото помещение се заговори за пушките на Олд Шетърхенд и Винету, които имали направо неоченима стойност, двамата китайци наостриха слух. После, след като прочутите уестмани влязоха тъй неочаквано, синовете на Небесната империя с голямо любопитство и жадни погледи взеха да надничат през пролуките между дъските и изглежда изобщо не можеха да откъснат очи от безценните пушки. Когато по-късно инженерът се завърна с гостите си след огледа на жилището и двамата кръвни братя се появиха без карабините си, като че досегашното спокойствие на китайците изведнъж се изпари. Тънките им вежди започнаха да се повдигат и спускат, устните им затрепераха, пръстите им конвулсивно взеха да се свиват и те неспокойно се размърдаха на местата си. И двамата изпитваха едни и същи чувства и имаха едни и същи мисли, ала никой не смееше да заговори пръв. Най-сетне единият от тях не можа по-дълго да издържи и тихо попита:

— Чу ли всичко?

— Да — отвърна другият.

— А видя ли?

— Видях.

— И пушките, нали?

— И тях!

— Колко ли струват!

— Много, много хиляди долари!

— Де да ги имахме! А как трябва да работим, как трябва да се мъчим и трепем, за да могат костите ни да бъдат погребани в родината!

Настъпи кратко мълчание. Размисляха. След някоя и друга минута единият от тях смукна по-продължително от лулата си и като примигна лукаво с тесните си, „дръпнати“ очи, попита:

— Имаш ли представа къде са оставили пушките си?

— Да, знам — гласеше отговорът.

— Е, къде са?

— В къщата на инженера. Ако ни бяха в ръцете, можехме да ги закопаем в земята и никой нямаше да разбере кой ги е взел.

— И по-късно можехме да ги продадем във Фриско. За тях бихме получили много, страшно много пари и щяхме да станем богати, твърде богати господа и тогава щяхме да имаме възможност да се

завърнем в Небесната империя и всеки ден да ядем лястовичи гнезда (Приготвените по особен начин гнезда минават за деликатес. Б. пр.).

— Да, можем, наистина можем, стига само да пожелаем! Отново настъпи мълчание, по време на което двамата се опитваха взаимно да прочетат мислите си в изражението на лицата и в погледите си. После пак подеха разговора:

— Къщата на инженера е каменна и никой не може да се промъкне през прозорците ѝ!

— И вратата е дебела и има много здрава желязна ключалка!

— Но покривът! Не знаеш ли, че е от шинди?

— Знам. Ако човек има висока стълба, може да направи отвор в него и да се промъкне вътре.

— Стълби колкото искаш!

— Да, но къде ще закопаеш пушките? В земята ли? Нали ще се повредят!

— Би трябвало добре да се увият. В склада има колкото щещ рогозки, изплетени от лико.

До този момент двамата бяха разговаряли шепнешком, но ето че сега се наместиха още по-близо един до друг и начинът, по който продължиха да говорят, можеше да се нарече почти недоловим шепот. След известно време единият от тях напусна помещението, а няколко минути по-късно го последва и другият.

Тъкмо когато изчезна и вторият китаец, се появи нов посетител. Беше индианец, чието облекло се състоеше от синя риза от калико (Вид памучна материя. Б. пр.), кожени легинси и кожени мокасини. Въоръжен беше само със затъкнат в пояса нож. Дългата му коса се спускаше по плещите като на жена, а на врата си на кожено ремъче носеше една по-голяма от обикновено торбичка с амулет.

Той се поспря на прага, за да привикнат очите му на светлината, понеже навън бе тъмно, после хвърли поглед из голямото помещение, а след това с бавна крачка се отправя към по-малкото.

Естествено появяването на индианец по тези места не беше никаква рядкост, тъй че китайците едва ли му обърнаха внимание. Влизането му и в малкото помещение, където седяха белите, не предизвика нещо повече от един бегъл поглед, хвърлен му от присъстващите, след което никой повече не се заинтересува от него.

Той мина между масите кротко и смирено като човек, който знае, че тук само го търпят, и се сви близо до огнището.

Щом скаутът видя влезлия индианец, лицето му трепна, ала това стана само за секунда, тъй че никой от присъстващите не го забеляза. Двамата си дадоха вид, сякаш изобщо не съществуваха един за друг, но от време на време изпод ниско спуснатите им клепки се стрелваше по някой поглед към другия и изглежда тези погледи не оставаха неразбрани. Ето че скаутът стана от мястото си и бавно и някак нехайно закричи към изхода като човек, който върши нещо неволно и без определена цел.

Но сред посетителите имаше двама, на които именно тази демонстративна нехайност се стори твърде очебийна. Това бяха Винету и Олд Шетърхенд. Привидно те веднага отместиха погледи от вратата, ала само привидно, защото всеки, който познава отлично тренираното и остро око на уестмана, ще знае, че и периферното му зрение е напълно достатъчно, за да забележи съвсем ясно какво става там, накъдето по нищо не личи да гледа.

Щом се озова на прага, скаутът се извърна за няколко секунди. Не видя нито един поглед да е отправен към него и с бързо леко движение на ръката даде на новодошлия индианец някакъв знак, чието значение можеше да е известно само на онзи, с когото е бил уговорен. После метисът отново се обърна към изхода и излезе навън в тъмната нощ.

Неговият знак бе много добре забелязан както от Винету, тъй и от Поразяващата ръка. Те размениха само един поглед помежду си, след което, без да продумат, се разбраха какво трябва да правят. Онова, което предполагаха, и което се канеха да извършат, бе следното: непознатият индианец имаше някакво тайно споразумение със скаута, защото беше получил знак от него. Споразумението им бе тайно, защото много внимаваха никой абсолютно нищо да не забележи и нищо да не разбере. От тяхната потайност можеше да се заключи, че става въпрос за някакъв коварен план, който непременно трябваше да бъде разкрит. Налагаше се някой да тръгне по петите на скаута, за да наблюдава действията му. Тъй като с голяма сигурност можеше да се предположи, че си имаха работа с индианци, с тайното му проследяване щеше да се заеме Винету. За съжаление той не биваше да излезе през вратата, защото тя бе ярко осветена, а скаутът несъмнено

щеше да вземе такива мерки, че да забележи всеки, който напуснеше склада. За щастие още преди това апачът беше забелязал, че зад буретата, балите и сандъците имаше малка вратичка, направена навярно за да могат тези предмети да се внасят и изнасят, без да се налага да се използва главния вход. Вождът на апачите реши да се измъкне през тази задна врата. Но понеже това трябваше да стане по възможност незабелязано, налагаше се да изчака Олд Шетърхенд да привлече вниманието на присъстващите върху себе си, което сигурно щеше да стане веднага щом започнеше разговор с непознатия индианец.

Това бе втората важна работа, която трябваше да свършат — да разпитат индианеца и ако е възможно да измъкнат от него нещо, което можеше да им послужи като изходна точка, за да разкрият намеренията му.

Олд Шетърхенд никак не се забави да започне замисления разпит и когато всички се заслушаха в думите му и погледите им се насочиха към него, Винету като сянка се отдалечи от масата и изчезна зад буретата, за да се добере до споменатата задна врата.

Индианецът беше здраво сложен мъж на средна възраст. Скоро стана ясно, че и неговата интелигентност бе твърде добре развита. Но това бе предвидено от Олд Шетърхенд, защото толкова тайни, а може би и опасни мисии обикновено се възлагат само на умни воини.

— Моят червенокож брат седна далеч от нас. Не иска ли да хапне и да пийне нещо? — беше първият въпрос на Олд Шетърхенд.

Червенокожият отговори само с отрицателно поклащане на главата.

— Защо не? Не си ли жаден или гладен?

— Юварува е и гладен, и жаден, ала няма пари обади се този път червенокожият.

— Юварува ли ти е името?

— Така ме наричат.

— На езика на упсароките (Наречени още индианците врани. Б. нем. изд.) това означава елен. Ти от същото племе ли си?

— Да, техен воин съм.

— Къде пасат сега конете им?

— В Уайоминг.

— А как се казва военният им вожд?

— Силния бизон.

Съвсем случайно неотдавна Олд Шетърхенд беше посетил индианците врани, които се числят към племето дакоти. Той подробно се беше запознал с живота им, така че беше в състояние да прецени дали индианецът го лъжеше. Думите на Юварува отговаряха на истината.

— Щом моят брат не може да плати, тогава нека седне при нас да се нахрани — продължи белият ловец.

Индианецът му хвърли изпитателен поглед и заяви:

— Юварува е храбър воин. Той сяда да яде само с мъже, които познава и които също са смели. Ти имаш ли име и какво е то?

— Наричат ме Поразяващата ръка.

— Пора... поразяващата...!

Това име му заседна на гърлото. Той изгуби самообладание само за миг, но все пак така издаде, че се е изплашил. После бързо се съвзе и с престорена непринуденост продължи:

— Поразяващата ръка? Уф! Тогава ти си много прочут бледолик.

— С когото значи спокойно можеш да седнеш да ядеш. Ела при нас, яж и пий!

Вместо да последва тази покана, индианецът взе да се озърта наоколо с търсещ поглед и попита:

— Не виждам червенокожия мъж, който седеше до теб. Къде е отишъл?

— Сигурно е в другото помещение.

— Не го видях да излиза. Щом ти си Поразяващата ръка, тогава навярно той ще е Винету, вождът на апачите, а?

— Да, той е. Къде ти е конят?

— Аз не яздя, а съм тръгнал пеша.

— Какво? Един упсарок, който се намира на толкова много дни път на юг от племето си, да няма кон! Да не си го загубил по някакъв начин пътем?

— Не. Изобщо не взех кон.

— Не взе ли и други оръжия освен този нож?

— Не.

— Сигурно си имал твърде важни причини!

— Дадох клетва да тръгна без кон и само с един нож. . — Защо?

— Защото и команчите бяха без коне и само с ножове.

— Команчите ли? И къде са били?

— На север, съвсем близо до тогавашните ни пасища в щата Дакота.

— Команчи толкова далеч на север? Странно. Олд Шетърхенд отдавна вече не вярваше на червенокожия и не прикриваше във въпросите си възникналите у него съмнения. Индианецът му хвърли един кажи-речи язвителен поглед и отговори:

— Нима Олд Шетърхенд не знае, че всеки червенокож воин все някога трябва да отиде до Дакота, за да донесе свещена глина за лулата на мира?

— Не е необходимо всеки да го прави и не всеки го е правил.

— Но команчите го направиха. Срегнаха ме заедно с моя брат. Него го наръгнаха с нож, а аз успях да избягам. После положих онази клетва и тръгнах подир тях без кон и въоръжен само с ножа си. Няма да намеря покой, докато не ги избия!

— Понеже ти ми напомни за свещените обичаи, надявам се сигурно знаеш, че никой индианец не бива да убива друг, който е на път за тези глинени находища.

— Въпреки това команчите извършиха убийството!

— Хм! Но защо си дал тази клетва? Да тръгнеш без кон и само с един нож! Ами как ще ловуваш? От какво живя по пътя?

— Нима съм длъжен да ти кажа? — гордо попита индианецът, който вече вярваше, че напълно е успял да заблуди Олд Шетърхенд.

— Не — спокойно отвърна белият ловец. — Само не мога да разбера как изобщо не си се качил на кон по време на това толкова продължително пътуване.

— Положил съм клетва и я спазвам.

— Не е вярно, нарушил си я!

— Докажи го!

— Днес си бил на седлото!

— Уф, Уф!

— Да, по време на дъжда.

— Уф, уф! — повтори мнимият упсарок. В това възклицание се долавяше както уплаха, така и упорство. Естествено той се беше изправил на крака веднага, когато Олд Шетърхенд го заговори, и в момента стоеше близо пред него. Белият ловец се наведе и прекара двете си длани по краката му, след което каза:

— Външната страна на твоите легинси е мокра, а вътрешната — суха, защото е била плътно прилепена към тялото на коня и дъждът не е могъл да я навали.

Индианецът не беше подготвен за едно толкова находчиво доказателство, но вродената му хитрост му помогна бързо да се измъкне с думите:

— Казват, че Олд Шетърхенд бил най-умният мъж сред бледоликите и все пак той не може да си обясни онова, което е толкова лесно обяснимо. Всяко дете знае, че при дъжд вътрешната страна на панталоните остава по-дълго суха от външната. Олд Шетърхенд има още много да учи!

Нахалството му беше голямо. Въпреки това ловецът остана спокоен. До този момент той си беше служил с английски език, който индианецът горе-долу владееше. Сега обаче му зададе въпрос на диалекта на упсароките и не получи никакъв отговор. И следващите въпроси имаха същия резултат или по-точно останаха без резултат.

След това той тежко сложи ръка върху рамото на индианеца и каза:

— Защо не ми отговаряш? Нима не знаеш езика на собственото си племе?

— Дадох клетва да не го говоря, докато не отмъстя за смъртта на моя брат.

— Тъй! Всичките ти клетви изглеждат извънредно странни! Но още по-странна е глупостта ти да си въобразяваш, че можеш да ме излъжеш. Именно твоето произношение те издаде. Аз много добре знам как се говори езика на бледоликите от един упсарок и как се говори от всяко друго индианско племе. Ти не си воин на индианците врани, а си команч. Ще имаш ли смелостта да го признаеш?

— Команчите са мои врагове. Вече ти го казах!

— Тъкмо защото ги наричаш свои врагове ми доказва, че си команч!

— Значи искаш да ме изкараш лъжец, така ли? Бледоликите имат обичая точно по този начин да обиждат червенокожите си гости. Аз си отивам!

Индианецът понечи да се отпрати към вратата.

— Ще останеш тук! — заповеднически каза Олд Шетърхенд и го хвана за ръката.

В същия миг червенокожият извади ножа си и извика:

— Кой има право да ме задържи? Ти ли? Какво лошо съм ти сторил? Нищо! Ще си отида и всеки, който се опита да ми попречи, ще почувства сърцето си пронизано от този нож!

Въпреки заплахата му Олд Шетърхенд продължи здраво да го държи с лявата си ръка, с бързо движение на десницата си силно стисна китката му и го принуди да изпусне ножа, след което повтори:

— Ще останеш тук! Ще изчакаме завръщането на Винету и после ще решим дали да ти позволим да си отидеш, или не. Сядай пак на предишното си място. Всеки опит за бягство ще ме принуди да ти понижа главата с куршум!

Ловецът го блъсна към споменатото място така, че индианецът падна. Той понечи веднага да се изправи, но след като размисли, промени решението си и остана свит на земята. Олд Шетърхенд пак седна да се храни, като остави до себе си револвера със запънат спусък, за да придаде още по-голямо въздействие на заплахата си.

Продължиха прекъснатата вечеря, но разговорът им вече не вървеше. След известно време скаутът се върна и седна на мястото си. Тъй като завари индианеца на предишното му място в същото положение той нямаше как да разбере какво се беше случило. Управителят и надзирателят, които седяха до него, му разказаха всичко. Метисът остана външно спокоен, макар че вътрешно бе обзет от голяма тревога, защото въпреки че не му се вярваше, не беше изключено Винету да го е видял какво прави или да го е подслушал.

След като апачът се измъкна през задната врата, той си каза, че трябва да търси скаута нейде пред лицевата страна на сградата и затова, описвайки широка дъга, започна да се промъква натам. Широката отворена врата на шопата беше силно осветена и без да я изпуска из очи, Винету продължи напред. Така той непременно щеше да забележи всеки човек, който се мернеше между нея и неговото местоположение.

Описваните от апача дъги ставаха все по-широки и по-широки, ала всичко бе напразно! Той често се спираше и се заслушваше в нощта — също напразно! После се върна обратно и започна отново, но пак безрезултатно. И това продължи, докато най-сетне забележа как нейде отстрани се появи човешки силует и се приближи до шопата. Щом достигна вратата и прекрачи прага, Винету позна кой беше.

— Уф! Скаутът — каза той на себе си. — Изглежда изобщо не е имал никакви тайни намерения. Затова го търси напразно наоколо. Веднъж и Винету да се заблуди. Олд Шетърхенд ще има да се чуди.

Той не си даде труд да се върне незабелязано, а използва предната голяма и осветена врата. Щом го видя да се приближава, скаутът усети как пулсът му се учести. Ей сега щеше да се разбере дали апачът беше успял да подслуша нещо, или не. Винету седна до Олд Шетърхенд, който го осведоми за резултата от разпита и накрая тихо го попита:

— Има ли моят червенокож брат успех?

— Винету не можеше да има нито успех, нито неуспех, защото се е излъгал. Изобщо не съществува таен план.

— Ами знакът, който скаутът направи на индианеца?

— Не е било знак, а неволно движение на ръката.

— Тогава значи и аз съм се заблудил; но просто не ми се вярва. А и този индианец не е упсарок, а команч.

— Направил ли е на теб, на мен или другиму нещо лошо?

— Досега не е.

— Тогава все още не бива да се отнасяме към него като с враг. Нека моят брат Шетърхенд го пусне да си върви.

— Е добре, щом ти искаш. Но ще го направя против волята си.

Той каза на индианеца, че може да си отиде. Червенокожият бавно се изправи и поиска ножа си. Щом го получи, той го затикна в пояса си с думите:

— От днес ножът ми ще има и допълнителна работа, защото си дадох нова клетва. Скоро Олд Шетърхенд ще разбере дали и тя е била също тъй странна, както и другите!

След тази заплаха той бързо се отдалечи.

През последните една-две минути лицето на скаута бе придобило твърде разтревожено и дори страховито и напрегнато изражение, но след влизането на индианеца то толкова се промени, че в чертите вече можеше да се прочете нескрита подигравка. Това бе забелязано както от Олд Шетърхенд, тъй и от Винету и ето защо апачът пошепна на белия ловец:

— Нека моят брат погледне метиса!

— Гледам го.

— Той ни се присмива!

— За съжаление сигурно има защо.

— Да. Движението на ръката му преди малко все пак е било знак за индианеца, когото ти смяташ за команч. Значи не сме се лъгали.

— Ти не си го открил навън. Кой знае какъв пъклен план е бил скроен! Но затова пък отсега нататък трябва да го държим още по-зорко под око. Убеден съм, че той е опасен човек.

Олд Шетърхенд имаше право да нарече метиса опасен човек и навън действително беше уговорен пъклен план.

След като скаутът излезе от шопата, първата му работа беше предпазливо да се отдръпне настрани от осветения от огъня кръг пред вратата, след което в свършено права линия продължи да се отдалечава от сградата. Той измина така около триста крачки, докато най-сетне чу тих глас да изговаря името му. Но това не беше името, което носеше в лагера, а съвсем друго. Гласът каза:

— Ик Сенанда, ела насам. Ние сме тук!

Значи той наистина беше онзи мелез, за когото го смяташе Винету — внукът на Черния мустанг, най-жестокия вожд на команчите.

Отправяйки се в посоката, откъдето дойде гласът, метисът скоро се озова пред трима индианци, единият от които се отличаваше с изключително високо и яко телосложение. Това беше самият вожд, който го поздрави с думите:

— Добре дошъл ти, сине на моята дъщеря! Аз изпратих в онази къща Кита Хомаша, най-хитрия от воините ми, за да разбереш, че съм тук и те очаквам. Ти разговаря ли с него?

— Нито дума. Самото му появяване бе достатъчно за мен.

— Умно си постъпил, защото иначе може би щяха да заподозрат нещо. Тук сме избрали хубаво място и не можем да бъдем изненадани, понеже на светлината при отварянето на вратата ще забележим всеки, който излезе от къщата. А и освен това си имаме работа само с хора, дето нищо не разбират от живота в Дивия запад.

— Лъжеш се. Тук се намират мъже, които го познават по-добре от теб и мен.

— Невъзможно. Кого ли можеш да имаш предвид? Кажи ми!

— Най-напред дойдоха двама много високи и много кльощави ездачи. Те ще останат до утре. Единият от тях се казва Тимпе, а изглежда че и другият се нарича също така.

— Тимпе ли? Pshaw! Никой храбър воин не е чувал досега подобно име.

— После пристигнаха други двама, чиито имена ме изплашиха.

— Уф! Не знаех, че синът на моята дъщеря може да се изплаши. Да не би двамата да не са хора, а зли духове на саваната или на Скалистите планини?

— Хора са, и то какви! Индианец и бял, най-прочутият воин на бледоликите!

— Уф, уф! Да не би да искаш да кажеш, че са Винету и Поразяващата ръка?

— Разбира се, че са те.

— Злият дух ги е довел тук.

— Не злият, а добрият. Наистина, отначало се изплаших, но после, когато ги чух да говорят, се зарадвах.

— Ще ми кажеш какво си чул, ала не тук. Трябва да се отдалечим.

— Защо?

— Защото знам как мислят и действат мъже като тези двама воители. Те разговаряха ли с теб?

— Винету ме разпита. Не повярва, че съм Ято Инда, а смяташе, че съм синът на твоята дъщеря. Но аз ще съумея да му отмъстя!

— Все пак апачът има толкова тънък нюх, като никой друг. У него са се породили подозрения и сигурно ще тръгне по петите ти, за да те наблюдава.

— Не ми се вярва, защото просто няма никаква причина.

— Той винаги има причина за предпазливост и коварство, той, най-върлият враг на команчите, когото никога не успяваме да нападнем и пленим. Но тежко му и горко, ако най-сетне ни падне в ръцете!

— Тогава си разтвори ръцете, защото тъкмо сега ще ни падне! Ще ти кажа само, че...

— Не сега и не тук — прекъсна го вождът. — Трябва да си потърсим друго място, защото Винету сигурно ще те проследи.

— Но нали ще го видим когато излезе през осветената врата!

— Ти не го познаваш. Той предвижда всичко и знае, че врагът, промъкнал се тайно до лагера, ще застане точно срещу тази врата, защото така ще може да вижда всичко. Следователно Винету ще дойде

право насам, само че не през осветената врата. Къщата има ли и друг изход?

— Да, една малка врата зад складираните стоки.

— Сигурно ще мине през нея и после, използвайки тъмнината, ще се промъкне към нас. Трябва да се преместим на срещуположната страна! Ела!

Описвайки широка дъга около шопата, те се плъзнаха бързо подобно на безплътни сенки надясно, докато Винету заобикаляше постройката отляво, така че не ги завари на предишното им място. Те се спряха под едно дърво и скаутът разказа всичко, каквото беше чул. Вождът следеше думите му с голямо напрежение и щом метисът свърши, от радост Черния мустанг почти извика:

— Искат да тръгнат за Олдър Спринг? И утре вечер ще са там? Ще ги заловим, там ще ги заловим! Изобщо не могат да ни се изплъзнат! Какво ликуване ще има, когато замъкнем тази ценна плячка в нашия лагер и започнем да измъчваме двамата така, че да завият като пребити койоти! Тези два скалпа са далеч по-скъпи за нас от всичките Многобройни плитки, на които всъщност сме хвърлили око!

Той продължи да дава израз на радостта си, докато най-сетне внукът му го прекъсна:

— Да, съвсем сигурно ще ги заловим и ще ги измъчваме до смърт. Но нима заради това ще се откажеш от китайците, които трябваше с моя помощ да ви паднат в ръцете?

— Не, нали точно затова ти си смени името и постъпи на служба при мъжете на Огнения кон и ние дойдохме дотук, за да те попитаме дали не е вече време да действаме.

— Всеки ден съм готов за този удар, но се надявам вие да удържите на дадената дума!

— Ще я удържим. Или мислиш, че ще излъжа сина на моята дъщеря? Всичките пари и всичкото злато и сребро ще са твои. Всичко друго — дрехите, инструментите, припасите и особено дългите плитки на жълтите мъже, ни принадлежат. Ние сме свикнали бледоликите да заграбват всичко наше. Принудени сме да отстъпваме пред тях, защото те са по-силни от нас. А ето че сега се появиха и тези жълтокожи и взеха да строят мостове и железни пътища из земите, които са наша собственост. Затова всички ще трябва да ни платят с живота си и воините на команчите ще се прославят като първите червенокожи

мъже, притежаващи такива нови скалпове с дълги плитки. Няма да се откажем от тях и сега ти ще ни дадеш сведенията, необходими за нападението ни.

Последваха подробни описания на местността и отделните части на лагера, както и обсъждане на начина как да проведат нападението, ако искаха то да се увенчае с успех. Говориха и за очакваната плячка. После Черния мустанг даде знак на двамата си придружители отново да се присъединят към него, тъй като те се бяха отдалечили в две противоположни посоки, за да се погрижат да не бъдат открити и изненадани.

Резултатът от тази тайна среща беше, че най-напред на следващия ден вечерта при Олдър Спринг трябваше да бъдат пленени Поразяващата ръка и Винету, заедно с Кас и Хас. Времето за нападението на команчите над Фъруд Камп щеше да им бъде съобщено по-късно от скаута чрез пратеник. След като и това бе уговорено, метисът се сбогува с тримата си съюзници и се завърна в шопа.

Черния мустанг и двамата команчи се отправиха към едно близко място, където според уговорката трябваше да изчакат връщането на вестоносеца, изпратен да отиде до шопа. Скоро той се появи и обзет от ярост, им разказа как Олд Шетърхенд се беше отнесъл с него. Когато научи, че белият ловец и Винету ще бъдат нападнати, съгледвачът зарадвано процеди през зъби:

— Ще има да се разкайва, че ми е посегнал, защото аз ще подготвя за него най-страшните мъки!

Тъкмо когато червенокожите се канеха да напуснат това място и да отидат при скритите си коне, те доловиха приближаващи се стъпки. Мигновено се хвърлиха по корем на земята, макар да беше мокра и кална. Но се оказа, че лежаха точно на пътя на двамата мъже, които имаха намерение да минат оттам. Единият от тях се спъна във вожда и, падайки на земята, повлече и другия. Само за секунда бяха хванати и задържани.

— Не викайте, иначе това ще ви струва живота! — заповяда им вождът. — Кой сте вие?

— Работници сме — отвърна по-куражливият от двамата.

— Станете, но ако ви е мил животът, не мърдайте от мястото си! Защо се промъквате толкова потайно наоколо? Ако сте работници от този лагер, не виждам причина да го правите.

— Не се промъквахме!

— Не лъжи! Ако човек няма намерение да се крие, не ходи тъй приведен и толкова тихо. Какво носите в ръцете си?

— Пушки.

— Пушки ли? За какво са им на работниците пушки? Я ги покажете, искам да ги видя!

Той ги изтръгна от ръцете им, опипа ги, а после вдигна всяка от тях към небето, за да може по-добре да ги разгледа.

— Уф, уф, уф! — чу се после тихо да възкликвава, като в гласа му се долавяше, че е радостно учуден. — Тези три пушки са познати не само на мен. Тук в Запада те са добре известни на всеки червенокож и на всеки бял. Обкованата с множество гвоздеи двуцевка сигурно е Сребърната карабина на нашия враг Винету. А ако това е така, значи другите две пушки са на бледоликия Олд Шетърхенд. Те са карабината „Хенри“ и Мечкоубиеца. Вярно ли е предположението ми?

Китайците отговориха с мълчание на този въпрос. Те разбраха, че хората пред тях са индианци и се изплашиха. Буквално трепереха от страх и се бояха дори да направят опит за бягство.

— Говорете! — кресна им вождът. — Тези пушки на Олд Шетърхенд и Винету ли са?

— Да — едва промълви онзи, който говореше досега.

— Значи сте ги откраднали, а? Китаецът пак не отговори.

— Виждам, че сте „Вагаре саричес“ (Жълти кучета. Б. нем. изд.), а на такива мъже никога не биха поверили пушките си. Ако не признаеш, незабавно ще забия ножа си в сърцето ти! Говори!

Китаецът побърза да признае:

— Тайно ги взехме.

— Уф! Значи съм прав! Винету и Поразяващата ръка сигурно се чувстват тук в пълна безопасност, за да се разделят с пушките си. Вие сте крадци. Знаете ли какво ще направя с вас? Заслужавате смърт!

При тези думи китаецът се хвърли на колене, вдигна ръце и горещо се замоли:

— Не ни убивай!

— Наистина би трябвало да ви пречукаме, но вие сте жълтокожи крастави чакали, с чиято кръв никой храбър воин няма да изцапа ножа си. Ако направите каквото ви заповядам, ще ви пуснем да си вървите.

— Кажи, о, само кажи! Ще го изпълним!

— Добре! Защо откраднахте пушките? Та вие не можете да ги използвате, защото не сте ловци.

— Искахме да ги продадем, тъй като сме чували, че струват страшно много пари.

— Ние ще ги купим от вас.

— Наистина ли? Истината ли казваш?

— Аз съм вождът на команчите. Името ми е Токви Кава, което на езика на бледоликите означава Черния мустанг. Чували ли сте за мен?

Да, те бяха чували за него, и то нищо добро, бяха чували толкова лоши и страшни неща, че смъртно изплашен китаецът отговори:

— Черния мустанг!? Да, познаваме те по име!

— Тогава щом знаеш колко велик и прочут вожд съм аз, ще знаеш и че винаги говоря истината. Ще купя от теб пушките.

— Колко ни даваш за тях?

— Повече, отколкото би ви дал всеки друг.

— Какво е то?

— Вашия живот. Подобна кражба се наказва със смърт. Но в замяна на пушките ще ви подаря живота.

— Живота ли? Само живота? — попита китаецът разтреперан и разочарован.

— Не ти ли стига? — изсъска индианецът. — Нима могат такива негодници като вас да получат нещо повече от живота си? Какво искате още?

— Пари.

— Пари! Значи метал! Щом желаете метал, можете да получите и този, от който са направени ножовете ни. Те са толкова остри, че в телата ви ще влезе достатъчно голяма част от тях. Искате ли?

— Не, не! Пощади ни! — простена китаецът. — Искаме да останем живи, задръж пушките!

— Тези думи са цяло щастие за теб, жълта жабо! А сега слушай какво още ще ти заповядам! Поразяващата ръка и Винету много скоро ще забележат, че карабините им са изчезнали. Ще се вдигне страшен шум. Те ще търсят и ще разпитват. Какво ще правите тогава?

— Ще мълчим.

— Така и трябва. Не бива да казвате нито дума, иначе те ще ви убият, понеже крадците сте вие. Но не бива да споменавате и за нас, защото научат ли, че сме се срещнали и сме разговаряли, всичко ще

отгатнат, а в такъв случай пак сте загубени. Ще изпълните ли заповедта ми?

— Ще мълчим като риби!

— Това и искам от вас, защото издадете ли, че сме били тук, ние ще се върнем и ще ви отмъстим. Ще умрете на кола на мъчението след невиджани изтезания. А сега още един въпрос: известни ли са ви имената Илчи и Хататитла?

— Не.

— Така се казват конете на Винету и Поразяващата ръка. Дали тези благородни животни са също тук?

— Не знаем, но да не би те да са врани жребци с къдрави гриви?

— Да. Ти видя ли ги?

— Не съм. Един ловец говори за тях, след като ги забелязал пред вратата.

— Те са. Къде се намират в момента?

— В склада, дето е ей там, зад нас. Чухме, че там са ги отвели.

— Тогава нямаме повече работа с вас. И тъй — ще мълчите за всичко, каквото се случи, за онова, което видяхте и чухте, иначе ще заплатите предателството със смъртта си, както ние платихме пушките с живота ви! А сега можете да си вървите!

Той тегли на всеки от тях по един ритник и двамата китайци изчезнаха в тъмнината на нощта, радостни, че макар и да им бяха отнели плячката, все пак успяха да си спасят живота.

— Уф! Големи късметлии излязохме! — каза вождът на своите хора с нескрито задоволство в гласа. — В ръцете ни са омагьосаната пушка, Мечкоубиеца и Сребърната карабина. Ще им вземем и жребците, които с изключение на моя мустанг нямат равни на себе си.

— Нима Токви Кава има намерение да отиде до склада? — попита го онзи индианец, който под името Юварува беше влязъл в шопа, за да шпионира.

— Да не би моят брат да мисли, че не бива да посягам на тези коне? Ако не беше моят мустанг, те щяха да са най-добрите жребци от едната Голяма вода до другата. Ще ги отмъкнем, защото навярно струват не по-малко от пушките, които взехме от онези жълтокожи обесници с дългите плитки.

— Нека Токви Кава не забравя, че не е изключено това да струва кръв.

— Защо?

— Винету и Поразяващата ръка сигурно са оставили пазач при конете.

— Ние ще се промъкнем тихо и ще го понижем с нож. Може би и да няма пазачи, тъй като животните не са на открито, а са в склада.

За съжаление се оказа, че той е прав, защото инженерът наистина даде обещание да се погрижи при конете да има пазач, обаче все още не го беше изпълнил. Безмълвно червенокожите се прокраднаха до склада, чиято врата нямаше истинска ключалка, а само едно резе. Команчите се послушаха. От време на време отвътре се разнасяше удар с копито. В склада цареше мрак. Едва ли някой пазач щеше да стои затворен в напълно тъмното помещение. Следователно там нямаше човек. Вождът дръпна резето, леко отвори вратата, застана така, че отвътре да не може да бъде забелязан, и няколко пъти подвижна на английски по такъв начин, сякаш бе добър познат на евентуално намиращия се вътре пост. Не последва никакъв отговор. Тогава четиримата индианци влязоха в склада.

Конете на двамата Тимпе бяха отведени в най-задната част, а враните жребци стояха почти зад самата врата. Въпреки тъмнината съвсем скоро вождът различи кои са търсените от него животни.

— Ето ги — каза той. — Внимавайте! Не бива да ги яздим, защото не ни познават. Ще трябва да ги водим и много скоро навън ще си имаме ядове с тях — стига само да разберат, че ги отвеждаме нанякъде, а господарите им не са с тях.

Индианците предпазливо отвързаха враните жребци и бавно ги изведоха навън. Конете последваха команчите без съпротива, но все пак по такъв начин, който ясно показваше, че у тях са се породили подозрения. Вратата отново бе затворена с резето и после червенокожите се отдалечиха със скъпоценната си плячка. Образувалата се от дъжда дълбока мека кал погълна шума от стъпките на хора и животни.

Токви Кава чувстваше изключително голямо задоволство от номера, който успя да изиграе на двамата прочути и толкова мразени от него мъже. Той бе напълно сигурен в себе си и беше убеден, че тази вечер е действувал много хитро и съвсем безпогрешно, ала въпреки всичко се лъжеше. Той беше забравил да включи в сметките си главните фактори в този случай — проникателността и другите

превъзходни качества на двамата обрани уестмани, както и не лошата дресура на конете им, които не бяха свикнали да се подчиняват на непознати хора без разрешението на господарите си.

Но най-голямата грешка на вожда на команчите бе, че каза името си на китайците. Наистина, той беше сигурен, че те нищо нямаше да издадат, но като се има предвид кои бяха противниците му, това си оставаше непростима непредпазливост.

[1] Лагерът в боровата гора. Б. нем. изд. ↑

ВТОРА ГЛАВА

КЪМ РОКИ ГРАУНД

Драги читателю, ти чувал ли си някога за Белия мустанг? Звани и незвани автори са писали за него, за него са разказвали хора, които много добре са познавали Дивия запад и хора, чийто крак никога не е стъпвал на американска земя. Колко често самият аз съм седял на приказка с бели ловци или с индианци, които са твърдели и са се клели, че са виждали Белия мустанг, и на мен никога не ми е минало през ум да изразявам съмнения относно тези уверения, защото те го бяха виждали и все пак... не го бяха виждали. Белия мустанг бе една легенда, приказка, фантом, рожба на фантазията, която въпреки всичко градеше измислиците си върху действителни случки.

По онова време, когато обширните прерии все още се населяваха от големи стада бизони и коне, които наброяваха по няколко хиляди глави и през пролетта потегляха на север, а през есента се връщаха на юг, някой предпазлив ловец можеше да има късмета макар и отдалеч да зърне Белия мустанг, ала това се удаваше само на много предпазливи хора, които умееха ловко да се промъкват.. Белия мустанг беше най-опитният и най-умният водач, заставал някога начело на стадо диви коне. Погледът му проникваше през най-гъстите храсталаци, слухът му долавяше тихите стъпки на вълка от хиляди крачки разстояние, а неговите тъмночервени ноздри усещаха човешката миризма още по-отдалече. Никога никой ловец не е успявал да улови с ласото си здрав кон от стадото, предвождано и пазено от Белия мустанг. Ако все пак това му се удавало, плячката му е била някое болно и негодно за използване животно. Никога не са виждали Белия мустанг да пасе. Не е имал нужното време. С грациозни и все пак мощни скокове той непрестанно обикалял около спокойно пасящото стадо. При най-малкия признак за опасност жребецът надавал онова пронизително цвилене, наподобяващо тръбен зов, след което всички животни мигновено се втурвали в определена посока и изчезвали.

Разправя се, че на няколко пъти се удавало да го отделят от стадото. Искали са да го заловят, единствено него. Той се изплъзвал само в галоп, преследвачите му яздели в карьер, но въпреки всичко не могли да го догонят. И когато най-сетне, изпъвайки се като струна, Белия мустанг полетявал подобно на стрела и изчезвал далеч на хоризонта, едва тогава тогава те разбирали, че той само се е подигравал с тях и е искал да ги отклони от стадото си. Веднъж един дързък вакеро (Пастир, яздец на кон. Б. нем. изд.), голям майстор в ездата, твърдеше, че го срещнал съвсем сам и го подгонил към дълбок каньон. Без никакво колебание Белия мустанг скочил в дълбоката неколкостотин стъпки клисура и долу спокойно продължил в тръс. С всевъзможни клетви и проклетия вакерото уверяваше, че това е истина и всички слушатели му повярваха. Друг път в компанията на много сериозни и опитни уестмани един хасиендеро от Сиера разказваше как веднъж имал невероятния късмет да подмами Белия мустанг заедно с цяла тропа (Керван, върволица, тук стадо. Б. пр.) диви коне в един корал (Оградено с висока ограда място за стада от диви или питомни животни. Б. нем. изд.), ала великолепият бял жребец прелетял като птица над високата четири-пет метра ограда и изчезнал. Никой не се усъмни в истинността на тази случка.

Тъй разправяха старите, тъй разправяха и младите хора. Белия мустанг изглеждаше не само неуязвим, но сякаш беше и безсмъртен, докато най-сетне изчезна с последното стадо диви коне, забелязано в саваната. Неумолимата „цивилизация“ изстреби бизоните и мустангите, но и до ден днешен тук-там се появява някой стар уестман, който да твърди, че неуловимият бял кон не е измислица, защото самият той също го бил виждал.

Да, той не беше измислица, и все пак бе продукт на силата на човешкото въображение. Никога не е съществувал и все пак го е имало. Онези, които са го виждали, не са се излъгали и все пак са се заблудили, защото Белия мустанг е бил не само един кон, а много коне.

Всяко стадо диви мустанги имало един водач, който винаги бил жребец, и то най-силният и най-умният от всички, понеже е трябвало да си извоюва мястото със сила и хитрост, а после и да го задържи. След победата си над всички свои съперници на него се е подчинявало цялото стадо чак до най-младото жребче. Ако и при нас в Европа се твърди, че белите коне са най-издръжливи, същото се отнася за

прерията в още по-голяма степен. Към това се прибавя и обстоятелството, че ловците са щадили мустангите със светъл цвят. Никому не е минавало и през ум да улови бял кон, за да го язди, защото тези животни се забелязват отдалеч, а това излага ездача на голяма опасност. Ето защо белите коне са могли спокойно да се развиват до пълния разцвет на силите си. Освен това всеки по-светъл кон има или е имал инстинкта да бъде по-предпазлив от тъмните си събратя. Да споменем още, че стадото се нуждае от водач, който се отличава със своя цвят и може лесно да се открие с поглед. Колкото по-висш чин има офицерът, толкова по-лъскави са отличителните знаци на ранга му. Онова, което човекът постига чрез сила, на животните се дава от природата. Навярно по тази, а и по други причини се е стигнало до известния на всички уестмани факт, че почти всяко по-голямо стадо диви коне бе предвождано от бял жребец.

И щом водачите със светъл цвят са били най-силните, най-бързите, най-издръжливите и най-войнствените животни, тогава сигурно им е било по-лесно да се изплъзнат от евентуално преследване. Всеки уестман е виждал такъв бял кон и се е удивлявал на неговата бързина и съобразителност. Разказвал е за неговите качества и сам е слушал подобни разкази. Животът в безкрайната савана възбужда фантазията. Имало е много бели коне, но постепенно силата на човешкото въображение е създадо от всички само един-единствен... Белия мустанг, когото са виждали на много места, но никога не са успявали да го заловят. Този „единствен“ Бял мустанг съществувал само във въображението, а „отделните“ наистина ги е имало.

По времето на Винету и Олд Шетърхенд съществуваше и един Черен мустанг, с когото нещата са стояли почти по същия начин, макар да са и малко по-различни. Той не беше див кон, а обучен, дори изключително добре дресиран жребец, който бе собственост на вожд на команчите наини. И за това животно се разказваха какви ли не страшни истории. То притежаваше всички най-добри качества в невидана дотогава степен. Този мустанг все още не беше раняван в нито една схватка, никога не се бе спъвал, нито беше паднал, нито пък бе догонван от преследвачи и... никога не беше умираше. Този кон бе живял още по времето на прадедите на племето, още с дядото на вожд бе излизал невредим от всички сражения. После беше спасявал бащата

от беди и смърт, а ето че и при сегашния вожд бе доказал превъзходните си качества по такъв начин, че за да отдаде полагаемото се уважение и на себе си, и на животното, предводителят на команчите бе приел името на жребца — Токви Кава, Черния мустанг.

Тъй както индианците са твърдо убедени, че карабината „Хенри“ на Поразяващата ръка е омагьосана пушка, те също така упорито твърдят — разбира се с изключение на воините от племето наиини, които по-добре знаят как стоят нещата, — че и Черния мустанг бил омагьосан, придавайки му ореола на нещо загадъчно и свръхестествено. Тази вяра бе донесла на собственика му слава и известни предимства. Хората се пазеха да не започват свади лично с него или с племето му, защото го смятаха за неуязвим също както и коня му. За тях той бе просто непобедим. Вождът беше умен човек и умееше хитро да използва това положение. Успехите му не закъсняха и го правеха все по-уверен и по-уверен в себе си. Неговата гордост и безогледност непрестанно нарастваха. Той стана най-жестокият и страшен враг на всички бели и враждебно настроени индианци и най-накрая дори сам започна да си вярва, че няма човек, който би могъл да се мери с него.

Естествено не бива да се мисли, че зад името Черния мустанг се крие само един-единствен кон. Били са повече, няколко поколения с еднакви имена и еднакви великолепни качества. Именно тези качества не могат да бъдат отречени и ето защо е разбираемо, че когато вождът открадна от Фъруд Камп враните коне на Олд Шетърхенд и Винету, той гордо каза:

— Ако не беше моят мустанг, те щяха да са най-добрите жребци от едната Голяма вода до другата.

С тези свои думи той имаше предвид Атлантическия и Тихия океан, което ще рече цяла Северна Америка. Дали беше прав или не, това щяха да покажат последвалите събития, ала още същата вечер му беше писано да разбере, че поне в едно отношение се е излъгал в двата жребца — съвсем не беше толкова лесно да бъдат откраднати, както си мислеше той.

Тази вечер хората в лагера не си легнаха да спят тъй рано, както обикновено. Присъствието на такива именити гости задържа всички в кръчмата и след вечеря. Инженерът седеше на една маса заедно с Винету, Олд Шетърхенд и двамата Тимпе, а историите следваха една

подир друга. На съседната маса бяха надзирателят и управителят, ала те повечето мълчаливо слушаха и само-от време на време подхвърляха по някоя и друга дума. Към тях отново се беше присъединил метисът, който изобщо не говореше, но затова пък толкова по-внимателно следеше кой какво приказва. Изглежда Винету и Олд Шетърхенд не обръщаха никакво внимание на присъствието му. Той не забеляза нито веднъж някой от тях да хвърли макар и един поглед към него, и все пак те го наблюдаваха толкова зорко, че не им се изплъзваше нито едно негово движение, нито променящият се израз на лицето му.

Тъкмо когато Кас разказваше едно свое приключение, Винету изведнъж му направи знак с ръка да млъкне.

— Какво има? — попита дългучът. — Защо да не продължавам?

— Тихо! — отвърна вождът на апачите. — Идват конници!

Всички се послушаха и действително доловиха бързо приближаващ се тропот от конски копита, които шумно газеха в дълбоката рядка кал и скоро спряха отвън пред вратата. После се разнесе своеобразно радостно пръхтене.

— Уф! — възкликна Винету, изправяйки се чевръсто. — Това са нашите коне!

Олд Шетърхенд също тъй бързо стана от мястото си и се съгласи с апача:

— Да, нашите са. Но как са дошли дотук? Мистър, не остави ли при тях пазач? — обърна се той към инженера.

— Още не съм.

— Защо? Нали те помолих да го направиш! Ако не се лъжа, на тръгване от склада самият ти затвори вратата с резето, нали?

— Да, така е, и затова си помислих, че изпращането на пазача не е чак толкова бърза работа.

— Но ние се намираме в Дивия запад, където човек няма никакво основание да отлага която и да било предпазна мярка!

— Сигурно някой работник е отворил вратата и тогава конете са избягали.

— Избягали? Но, сър, те бяха здраво вързани! Този „някой“ не само че е отворил вратата, а и е отвързал животните. Във всеки случай подобна постъпка не може да не ми се види странна. Позволи ми, сър, да взема замалко този ветроупорен фенер.

Тези думи бяха отправени към шопмана, който седеше край своя тезгях. Над главата му висеше остъклен ветроупорен фенер. Олд Шетърхенд го свали от пирона и го запали, а после заедно с Винету излезе навън. Другите ги последваха от любопитство, тръгна и метисът, който изобщо не знаеше, че преди малко дядо му беше откраднал двата жребеца.

Конете наистина стояха отвън и посрещнаха господарите си с признаци на силно безпокойство. Те пръхтяха, размахваха опашки, мърдаха уши и се изправяха на задните си крака също като кучета, които радостно поздравяват собствениците си. Олд Шетърхенд ги освети с фенера и слисано възкликна:

— Мътните го взели! Какво е това? Та конете изобщо не идват от склада! Я вижте колко много кал и мръсотия е покрила дори гърбовете им! Галопирали са. Били са някъде далече! Но къде и с кого?

— С кого ли? — попита инженерът. — Естествено с никого. Че кому би хрумнало да тръгне на разходка с чужди коне в толкова лошо време и в такава тъмнина?

— На разходка ли? Много ми се ще да видя човека, който ще успее да възседне някой от тези коне. Никой не ги е яздил, защото както виждаш целите им седла са напръскани с кал.

— Значи съм прав! Някой е отворил склада, те са скъсали ремъците, с които са били вързани и са избягали. Потичали са малко наоколо и сега са се върнали, това е всичко. Но аз ще издирия виновника. През нощта никой няма работа около склада.

— Нашите коне не късат поводите си, когато ние сме ги вързали, а още по-малко пък ще отидат на разходка без разрешението ни!

Тогава Винету посочи юздите на своя кон, които беше взел в ръка, и спокойно, както бе обичайно за него, каза:

— Моят бял брат има право, но въпреки това те са се отскубнали, само че не от гредата в склада, а нейде по пътя.

На юздата висеше здраво вързан на възел ремък, на който вероятно е имало направена примка, но сега тя беше разкъсана.

Олд Шетърхенд го огледа, хвърли многозначителен поглед на апача, а после се обърна към инженера:

— Прав си, сър, а Винету се е заблудил — нещо, което рядко му се случва. Конете сами са избягали от склада. Елате! Ще трябва да ги

вържем по-здраво. Не е необходимо и другите джентълмени да си правят труда да идват с нас. Всичко е наред!

Той каза тези думи с толкова спокоен и убедителен тон, че очакваният резултат не закъсня. Надзирателят и управителят заедно с метиса се върнаха на местата си в шопата. Кас и Хас понечиха да ги последват, но Олд Шетърхенд им пошепна:

— Започнете някакъв разговор с метиса и не го пускайте да излезе, преди да сме се върнали!

— Защо, мистър Шетърхенд? — попита Кас.

— Ще разбереш по-късно. Само го задръжте в кръчмата. Но бъдете към него дружелюбни и любезни!

— Ами ако непременно реши да излезе навън? Тогава да употребим ли сила?

— Не, това трябва да се избегне. Но нали няма да ви е чак толкова трудно да го задържите с някоя интересна история?

— И аз мисля така. Ще му разкажа няколко знаменити случки заедно с куп хубави вицове, също както беше при наследниците на Тимпе. Ела, драги Хас!

Те влязоха в къщата. Винету хвана юздите на конете, за да ги води. Олд Шетърхенд тръгна начело да му осветява пътя, а инженерът, вървейки редом с него, поклати глава и каза:

— Не те разбирам, сър. Първо изведнъж ставаш съвсем спокоен и ми даваш право, а после пък възлагаш на онези двама джентълмени такова поръчение, сякаш на Ято Инда не може да се има никакво доверие.

— Преструвах се, защото трябва да сме много предпазливи. Конете ни са били откраднати и отведени доста надалеч, но са се отскубнали някъде по пътя.

— Невъзможно!

— Така е, уверявам те!

— Но дори и да е така, нима Ято Инда може да е крадецът?

— Не, обаче той му е помагал.

— Продължавам да твърдя, че е почтен човек!

— Аз пък твърдя, че той не се казва Ято Инда, а Ик Сенанда и че е внукът на Черния мустанг. Ела най-напред да отидем при склада, там ще разберем кой е крадецът!

— Как ли ще го разбереш?

— Разкаляната земя ще ми го издаде. Дори ако крадецът е бил някой призрак, сигурно пак ще има оставени следи.

— Аз едва ли ще ги забележа, защото нищо не отбирам от подобни работи. Но вие двамата имате далеч по-голям опит. Все пак мисля, че скоро сам ще се убедиш колко несправедлив си бил към моя метис.

— Да изчакаме, сър!

По време на този разговор те се приближиха до склада. Инженерът понечи веднага да отиде до самата му врата, обаче Олд Шетърхенд го задържа за ръката и го предупреди:

— Не бързай толкова! Иначе всичко можеш да провалиш.

— Какво ще проваля?

— Ще заличиш следите, които искам да видя. Стъпиш ли върху тях, няма да личат така ясно.

— Както искаш. Има време, не бързам.

Олд Шетърхенд описа дъга, за да се приближи към вратата откъм задната страна на постройката и по този начин да запази предполагаемите следи. После той стигна до самата врата и освети земята. Винету остави конете настрана, приближи се до него и също се наведе.

— Уф! — възкликна той. — Индиански мокасина!

— Тъй си и мислех! — кимна Олд Шетърхенд. — Тук са идвали индианци. Но колко ли са били?

— Моят брат ще разбере, след като проследим отдалечаващата се от склада диря. Наоколо човешките следи са се объркали с конските.

— Нека засега останем тук! Отпечатъците от копитата ясно показват, че конете са вървели бавно. А това нямаше да е така, ако бяха скъсали ремъците и избягали от склада. Били са изведени от него много предпазливо.

— Но той е затворен — отбеляза Винету, посочвайки към вратата.

— Още едно доказателство, че става въпрос за кражба. Конете не могат да сложат резето.

— Но хора могат — намеси се инженерът. — И тук в склада някакъв човек, разбира се работник, е имал да върши някаква потайна работа. В същото време конете са скъсали ремъците.

— В такъв случай човекът щеше да се изплаши и да дотича при нас, за да ни предупреди!

— Не, нямаше да го направи, защото щеше да се страхува от упреците ни.

— Pshaw! Следите ще ни покажат кой е прав, ти или аз. С колко бели работници разполагаш, сър?

— С толкова, колкото видя в шопа.

— Всички ли бяха там?

— Всички.

— Е добре! Тогава ще ти обърна внимание на факта, че никой от белите не е излизал от кръчмата. Ако тук наистина е идвал някой работник, той трябва да е бил китаец.

— И аз съм на същото мнение.

— Какви обувки носят тези синове на Небесната империя?

— Тежки китайски сандали с дебели подметки.

— Well! От тях остават толкова ясни и характерни отпечатъци, които човек изобщо не може да сбърка с други. После ще видим. А сега нека най-напред влезем вътре.

Отвориха вратата и прекрачиха прага. Не забелязаха нищо особено. Крадците не бяха оставили никакви следи. Ето защо вкараха конете в помещението и отново ги вързаха, след което тримата мъже продължиха издирването навън като проследиха отдалечаващата се от склада диря. Само след дващестина-трийсет крачки тя се разделяше. Надясно водеха отпечатъци от хора и животни, а наляво личаха само човешки стъпки.

— Оттам са дошли — обади се Олд Шетърхенд. — Вижда ли моят брат Винету колко души са били?

Апачът внимателно огледа отпечатъците и отговори:

— Тези червенокожи мъже са били тъй непредпазливи да не вървят един подир друг, и затова съвсем ясно се вижда, че са били четирима. Да продължим малко по-нататък! Дирята води в посока зад шопа.

След някоя и друга минута те стигнаха до мястото, където двамата китайци се бяха натъкнали на индианците. То беше вече изпогазено. Олд Шетърхенд старателно го освети.

— Уф! — възкликна Винету. — Тук червенокожите мъже са стояли известно време и са разговаряли с двама жълтокожи. Съвсем

ясно се различават отпечатъците от дебелите им подметки, които нямат никаква извивка.

— Нали ви казах! — обади се инженерът. — В склада са влизали работници!

— Глупости! — възрази му Олд Шетърхенд, вече твърде раздразнен от това, че този чиновник все още не се отказваше от несъстоятелното си твърдение. — Те не са били в склада, защото следите им не стигат дотам. Не виждаш ли, че са дошли само до това място и после са се върнали? Много те моля да не поддържаш повече напълно погрешното си мнение! Тук са идвали индианци, сигурно команчи. А това никак не е маловажно за теб!

— Pshaw! Навярно някакви клетници, които може би са искали да откраднат нещо за ядене и за нещастие са попаднали на конете ви.

— Де да беше така! Но се опасявам, че ще излезе нещо съвсем друго; Изглежда тези червенокожи са в таен съюз с твоите китайци.

— Ами!

— Така е! Нали виждаш, че тук са разговаряли. Ако между тях не е съществувало някакво споразумение, индианците са щели да пречукат китайците.

— Така ли мислиш, сър?

— Разбира се! Я виж — най-напред тук са стояли само трима червенокожи, а четвъртият се е присъединил към тях, идвайки откъм шопата. Сега ли се кой е бил той?

— Да не би да е онзи Юварува, когото ти не искаше да пуснеш да си отиде?

— Да, той е бил.

— Тогава много ми се ще да знам кои ли от моите китайци са били тук!

— Разпитай си „плитките“! Но ми се струва твърде въпросително, дали ще научиш нещо.

— Естествено виновниците нищо няма да признаят.

— Въпреки това ще разберем кои са били.

— Мислиш ли?

— Да.

— От следите ли?

— Може би, а може би и по друг начин. Но нека на първо време се занимаваме само с индианците. Елате!

Те тръгнаха по дирята, която беше оставена само от трима души и я следваха дотам, където Токви Кава беше разговарял с метиса и откъдето Ик Сенанда се бе върнал в кръчмата. После следата ги отведе до онова място недалеч пред главната врата на шопа, където команчите бяха чакали метиса. След като и там огледаха земята най-подробно, Олд Шетърхенд каза:

— Вече всичко ми е ясно. Тук са дошли четирима команчи. Тримата са чакали, а четвъртият е влязъл в кръчмата, за да направи знак на метиса да излезе навън. Ик Сенанда отишъл при тях, но тъй като тук индианците не са се чувствали в безопасност, те са се отпавили към онова място зад шопа. Ето защо моят брат Винету е търсил напразно от тази страна. След като метисът се е уговорил с тримата команчи, той се е върнал при нас, а те са се отпавили към мястото, където са имали среща с Юварува. Той дошъл и когато вече се канели да напуснат местността, се натъкнали на двамата китайци.

— Но какво са търсили те там? — попита инженерът.

— Ще ни кажат — уверено отвърна Олд Шетърхенд.

— Но ние изобщо не знаем кои от многобройните ми работници са били!

— Ще разберем, можеш да разчиташ на това.

— Няма ли да огледаме и техните следи?

— Засега все още няма. Първо се налага да отидем при метиса. Трябва да го накараме да избяга.

— Да избяга ли? — попита инженерът безкрайно слисан. — Какво невероятно хрумване!

— Защо?

— Ами той или е свестен и почтен човек, за какъвто го мисля и в такъв случай няма причина да бяга, или е негодник, който иска да ни предаде на индианците, а тогава не бива да го оставяме да ни офейка.

— Тъй мислиш ти, но аз мисля съвсем иначе. Той е внук на Токви Кава, вожда на команчите, и под маската на почтен човек се е промъкнал сред вас, за да ви предаде в ръцете на дядо си. Днес Черния мустанг е изпратил при него четирима вестоносци, или може би и самият той да е бил тук, за да определи точното време на нападението и начина на провеждането му. Дори мисля и имам основание да твърдя, че и вождът е бил заедно с хората си. Какво ще каже моят брат Винету?

— Токви Кава е бил тук — отговори апачът с такава сигурност, сякаш го беше видял с очите си.

— Да, сигурно, защото само на такъв воин като него може да хрумне мисълта да открадне конете ни. Той е чул, че сме тук и на първо време ще отложи нападението на лагера, докато ние си отидем. Но заради собствената ти безопасност е абсолютно необходимо да разберем какво крои срещу теб и хората ти и кога смята да го изпълни. Обаче тъй и няма да го научиш, ако метисът остане тук.

— Сър — обади се невярващо инженерът, — знам кой си и какво мнение имат всички за теб, ала за мен говориш със загадки. За мой най-голям ужас съм длъжен да ти повярвам, че индианците замислят нещо срещу нас, защото иначе нямаше да изпратят съгледвачи. Но онова, което трябва да знам, мога най-добре и най-сигурно да го науча от метиса, и то ако той действително е в съюз с червенокожите, както твърдиш.

— И си мислиш, че ще ти каже ли?

— Ще го принудя!

— Pshaw! Не виждам как би могъл да го направиш!

— С твоя помощ, сър!

— Няма да мога да ти помогна, защото и на мен нищо няма да ми каже. Има само едно сигурно средство да научим всичко — трябва така да го подплашим, че да го накараме да си плюе на петите.

— Но мистър Шетърхенд, ако метисът избяга, ние съвсем нищичко няма да научим!

— Напротив. Ти не чу ли, че утре се каним да отидем до Олдър Спринг?

— Чух.

— Метисът също го е чул и сигурно го е казал на команчите. Убеден съм, че те също ще яздят дотам, за да ни издебнат и пленят. Но ние няма да им позволим да ни хванат; нещо повече — ще ги подслушаме.

— Сър, това е безкрайно опасно!

— Не и за нас, а за теб ще бъде от полза да си наясно как стоят нещата.

— Но как ще науча какво е положението? Да не би пак да се върнете тук?

— Ако разберем, че се намираш в опасност, съвсем сигурно ще се върнем, за да ти помогнем. Само че още днес трябва да оставиш метиса да си върви.

— Ами ако не иска?

— Ще иска! Къде спи обикновено? При работниците ли?

— Не. Малко навътре в храсталаците почти по индиански маниер си е направил вигвам.

— За да не бъде наблюдаван. Съвсем правилно! Има ли кон?

— Да. Животното винаги стои завързано близо до вигвама.

— Добре! Моят брат Винету ще отиде дотам и ще се скрие, за да го наблюдава и така ще разберем дали наистина ще си тръгне, или не. А аз ще се върна в кръчмата и ще се погрижа да му внуша необходимия страх. Само не прави грешки, сър! Нека метисът остане със заблудението, че не знаем нищо за кражбата на конете ни, нито кой се е опитал да я извърши, а си мислим, че животните са скъсали ремъците в склада.

— Well! Мога ли да дойда с теб?

— Да. Но преди това подробно опиши на Винету къде се намира вигвамът.

Винету почти не се намеси в разговора. Той най-спокойно изслуша описанието на мястото и после изчезна. Такъв си му беше характерът, а за Олд Шетърхенд това бе и доказателство, че апачът е съгласен с всичко казано и предначертано от белия ловец. След отдалечаването на Винету двамата се отправиха към шопа. Там завариха метиса увлечен в оживен разговор с двамата Тимпе, на които се беше удало изцяло да приковат вниманието му. Той хвърли към Олд Шетърхенд подозрително-изпитателен поглед, който уж трябваше да е таен и ловецът се престори, че не го забелязва. Добрият Кас прекъсна разказа си тъкмо по средата и попита:

— Е, мистър Шетърхенд, какво завари в склада? Кой се оказа прав, ти или Винету?

— Аз. За кражба и дума не може да става. Забравили сме да затворим вратата с резето и сигурно се е вмъкнало някакво животно, което е подплашило конете. Те са скъсали ремъците и са побягнали, но после за щастие пак са се върнали. Значи в това отношение можем да сме спокойни, но има друго тревожно нещо.

— Какво?

— В лагера са идвали индианци.

— Навярно само един, а? Имам предвид онзи, дето беше в шопа и се наричаше Юварува.

— Не е бил сам. С него е имало и други трима червенокожи, които са го чакали отвън.

— Мътните го взели! — извика Кас и енергично килна назад сламената си шапка. — И други трима! Тогава този мизерен негодник навярно е бил и шпионин, а?

— Убеден съм в това и твърдя, че тук в лагера червенокожите имат съюзник.

— All devils! Ако е така, да му мисли! Кой ли може да е?

— Знам кой е, но я попитай и Ято Инда, дето седи до теб, той също го знае не по-зле от мен.

При тези думи метисът бавно се извърна към Олд Шетърхенд, отправи му поглед, в който пробляснаха гневни искри, и с неприязнен тон го попита:

— Какво трябвало да знам, сър?

— Каквото казах на този джентълмен.

— Хич нищо не знам.

— Тогава елате, мешърс, искам да ви покажа нещо! Нека и Ято Инда дойде с нас!

— Къде е мистър Винету? — попита Кас, докато ставаше заедно с другите.

— В склада — пази конете, да не би пак да се подплашат. Всички излязоха навън, тръгнаха дори и белите работници. Но метисът остана на мястото си. На прага на вратата Олд Шетърхенд се обърна към него и каза:

— Подканих всички да дойдат. Който не се присъедини към нас, ще се разправя с мен. Не се шегувам.

Заплашителният поглед на Олд Шетърхенд беше още по-изразителен от думите му. Метисът стана и тръгна подир него. Белият ловец пак носеше фенера и застана начело, за да заведе мъжете до следата, оставена от метиса, когато беше излязъл от кръчмата, за да се отправи към очакващите го команчи. Олд Шетърхенд освети дирята и каза:

— Мешърс, огледайте внимателно тези отпечатъци! Това са следите на един мерзавец, който иска всички ви да изпрати на гибел.

После ще ви покажа и краката, оставили дирята. Техните отпечатъци са съвсем същите. А въпросният тип ще бъде линчуван!

— Да ни изпрати на гибел ли? — изплашено попита надзирателят. — Че как така?

— Той е във връзка с враждебно настроени индианци, които вероятно се канят да нападнат лагера. Настанил се е при вас под друго име, за да улесни провеждането на техния план.

— Индианци ли? Възможно ли е?

— Да, червенокожият, който беше тук, е техен шпионин и е имал задачата да изпрати при тях въпросния човек. И аз и Винету забелязахме как двамата си размениха знаци.

— Кой е този подлец? Кажете ми, сър, кажете ми!

— После! Най-напред ще ви дам доказателства. Виждате, че следвам дирята му и скоро ще научите накъде води тя.

Олд Шетърхенд продължи по оставените отпечатъци и другите го последваха, докато най-сетне той спря, освети земята и каза:

— Погледнете! Тук са стояли трима индианци и са го очаквали, а в това време четвъртият, Юварува, беше при нас в шопата и му направи таен знак. Убедете се сами, че следите са оставени от червенокожи!

В този момент Хас гневно опъна дългите си черни мустаци и се обади:

— Изобщо няма нужда от някакво по-особено убеждаване, сър. Още от пръв поглед се вижда, че става въпрос за индианци. Мътните го взели! Лагерът е в опасност. Посочи ни негодника, за да можем малко да го пообесим! Наоколо има достатъчно дървета с хубави здрави клонове!

— Почакайте само още някоя и друга минутка! Трябва да проследим дирята още малко. Ще видите съвсем ясно къде е отишъл и какво е направил.

Метисът стоеше наблизо и чу всичко. От време на време Олд Шетърхенд осветяваше с фенера лицето му и видя как обърканият и изплашен поглед на тъмните му очи шареше наоколо.

Ловецът продължи напред, насочи се към онова място зад кръчмата, отново спря и обясни:

— После те са дошли дотук и са се позабавили повечко, което си личи от следите им. Постъпили са така, понеже на мястото откъм лицевата страна на шопата не са се чувствали в безопасност — нали са

разбрали, че Винету и аз се намираме в лагера. Мислели са, че тайно ще се промъкнем до тях. А тук са говорили за нас и за планираното нападение. След това тримата червенокожи са продължили още малко нататък, за да изчакат Юварува, който скоро се присъединил към тях. Предателят обаче се е върнал отгук право в кръчмата. Не съм привърженик на подобни зрелища, но в този случай си имаме работа с такъв мерзавец, който непременно трябва да бъде линчуван.

— Кой е той, кой, кой, кой? — разнесе се наоколо. Само метисът мълчеше.

— Ей сега, ей сега ще научите! Нека само проследим дирята още мъничко, докато отпечатъците станат толкова ясни, че да мога да ви покажа колко точно ще съвпадне с тях кракът му. Елате, мешърс!

Повеждайки мъжете отново към лицевата страна на шопа, белият ловец не изпускаше из очи метиса. Ик Сенанда бавно ги последва още десетина крачки, а после с няколко бързи скока изчезна встрани. Вече беше време. Не биваше да оставят метиса да си поеме дъх, а още по-малко пък да вземе решението да се скрие нейде наоколо, за да подслуша и научи какво щяха да предприемат обитателите на лагера. Ето защо само след броени секунди Олд Шетърхенд спря и каза:

— Ето го мястото, където всичко ще разберете. Нека Ято Инда дойде при мен и... а-а-а — прекъсна се той сам, — но къде е метисът?

— Метисът ли? — запитаха наоколо. — Да не би да е той? Той ли е?

— Разбира се, че е той! Помислих си, че ще се досетите. Той не се казва Ято Инда, а Ик Сенанда, и е внук на Черния мустанг. Този вожд има намерение да нападне лагера и го е изпратил тук, за да разузнае кога ще им се предложи удобен случай.

След тези думи подир беглеца се разнесоха такива викове, крясъци и проклетия, които проехтяха надалеч из клисурата. Но Олд Шетърхенд успя да ги надвика със силния си глас:

— Защо е този безполезен шум!? Той побягна в посока към вигвама си, за да вземе своя кон и да офейка. Бързо подир него, за да не ни се изплъзне!

— Към вигвама му! — закрепяха хората все по-силно един през друг. — Да, към вигвама му! Подир него, натам, натам, да го заловим! .

Те хукнаха да го гонят и Олд Шетърхенд остана сам с инженера.

— Е, какво ще кажеш сега? — усмихнато попита ловецът. — Нима не успяхме?

— Да, стига само въпреки всичко да не си се заблудил в метиса. Наистина ми е много трудно да повярвам, че е толкова зъл човек.

— Щеше ли да избяга, ако не е такъв?

— Да, така е. Но тогава трябва горещо да благодарим на Бога, че те изпрати при нас. Какво ли щеше да стане с нас! Струва ми се, че червенокожите щяха да ни отнемат всичко, абсолютно всичко, дори и живота!

— И живота, и скалпа, а навярно също и припасите, както и всичко друго, с изключение на парите. Сигурно метисът е поставил условие да ги получи. Знам как стават тези неща и неведнъж сам съм преживявал подобни истории. Но я слушай! Нищо ли не чуваш, сър?

— Да, ей там препуска кон.

— Това е метисът — бяга, гонен от страх пред съдията Линч. И през ум няма да му мине да се скрие нейде наоколо, за да ни подслушва тайно. Отървахме се от него.

— Но докога! Той ще препуска до команчите и после ще се върне заедно с тях.

— Нали ние ще яздим по петите му и ще бъдем отново тук преди него! Няма защо да се тревожиш. Чуваш ли крясъците на твоите хора? Все още го търсят и не могат да го намерят. Аха, ето че сега изливат гнева си върху вигвама му!

Отначало те видяха отсреща в храсталака да се извива тънко пламъче, което въпреки влагата от дъжда скоро взе да става все по-голямо и по-голямо. Работниците бяха подпалили вигвама. На светлината от огъня двамата видяха Винету да се приближава. Щом стигна до тях, апачът се спря и каза:

— Винету се беше скрил и чу как метисът дотича и влезе във вигвама си. Тогава проехтяха виковете за мъст на мъжете и от страх Ик Сенанда отново изхвъркна навън, втурна се към коня си, яхна го и препусна.

— Дали ще язди надалеч, или ще остане тайно скрит нейде из околността? — попита Олд Шетърхенд, за да чуе мнението на Винету по този въпрос.

— Той ще язди далеч, далеч и няма да спре, преди да се е уверил, че днес не ще бъде догонен от нас. Аз чух запъхтяното му дишане и по

него разбрах, колко много го е страх от нас и че сигурно няма да му хрумне да остане нейде наблизко.

— И аз мисля така. Значи пак можем да продължим прекъснатото търсене, без да се страхуваме, че тайно ще бъдем наблюдавани.

— Какво търсене?

— На следите от двамата китайци, които все още не сме открили.

— Ще разрешим ли на другите да присъстват?

— Най-много на двамата Тимпе. Дойдат ли повече хора, лесно могат да заличат дирята.

Ето че работниците се върнаха от безплодното преследване на метиса. Те поискаха от Олд Шетърхенд да сподели с тях подозренията си и свързаните с тях опасения. Ловецът ги помоли да отидат в шопа и малко да го почакаат. Каза им, че скоро щял да се върне и всичко да им обясни. После заедно с Винету, инженера и двамата Тимпе отново се отправи към задната страна на кръчмата, където още отпреди беше забелязал стъпки от двама китайци, но не ги проследи. На светлината от фенера ги намериха лесно и тръгнаха по тях.

Винету и Олд Шетърхенд предполагаха, че следата ще завие около двата задни ъгъла на постройката и ще ги отведе до входа на кръчмата, но скоро видяха, че съвсем не е така, защото дирята продължаваше към жилището на инженера, и то към задната му страна. А там, на зида, стоеше облежната стълба, която стигаше до покрива.

— Уф! — възкликна апачът и, обръщайки се към инженера, попита: — Тази стълба винаги ли стои тук?

— Не — отговори му той и замислено поклати глава.

— А тя беше ли вече тук, когато ние се намирахме в къщата?

— Нямам представа. Цялата работа ми се вижда много подозрителна. Кой ли може да я е поставил?

— Китайците, разбира се! — отвърна Олд Шетърхенд. — Вероятно са те обрала, сър, а заедно с теб и нас!

— Уф, уф! — обади се Винету. — Пушките ни са изчезнали.

— Не ми се сърди, мистър Винету, ама да не си... нещо мръднал? — изплашено извика инженерът.

— Откраднали са ги — повтори вождът.

— Да, и аз съм на същото мнение — заяви Олд Шетърхенд, без ни най-малко да се развълнува.

— И го казваш тъй спокойно, сякаш става въпрос за няколко кибритени клечки, а не за трите най-скъпоценни пушки в Дивия запад!

— Какво ли може да ми помогне вълнението? То само вреди. Колкото по-спокойно приемам кражбата, толкова по-скоро и по-сигурно ще си възвърнем пушките.

— Не мога да си го представя, но ако действително е така, тогава негодниците незабавно ще трябва да върнат пушките и след като наредя наполовина или три четвърти да ги умъртвят от бой, ще ги изгоня оттук!

— Те не могат да ги върнат.

— Така ли? Защо?

— Защото вече не са у тях.

— А къде са?

— В ръцете на команчите.

— По дяволите! Ако е така, това е лошо, много лошо за вас! Кое те наведе на тази зловеща мисъл?

— Нещо съвсем просто. Следата на двамата китайци се среща с дирята на команчите и после веднага пак води обратно към кръчмата. Индианците са взели пушките.

— Значи смяташ, че са били откраднати специално за команчите?

— Не! Вярно, че когато за пръв път видях двете следи да се сливат, бях склонен да предположа, че червенокожите са в таен съюз с двамата китайци, сега обаче съм убеден, че нещата не стоят така. Китайците са извършили кражбата за себе си, а когато са отивали да скрият пушките, са се натъкнали на индианците, които са ги принудили да им дадат оръжията.

— Възможно е, но все още не знаем нищо определено. Изобщо не можем да твърдим, че действително става дума за вашите пушки. Елате, нека влезем и проверим! Дано се лъжете!

— Не се лъжем. Твоите китайци притежават ли пушки?

— Не.

— Ето на! Погледни тези три отпечатъка в калта! Може да са оставени само от прикладите на пушки. След като са се спуснали по стълбата, двамата крадци са освободили замалко ръцете си и са

облегнали пушките на зида. Ето три отпечатъка — един по-голям, един среден и друг по-малък. Това е Мечкоубиеца, това Сребърната карабина, а това — карабината „Хенри“. Други доказателства не са ни нужни.

— Наистина, наистина е така! — извика инженерът, след като разгледа трите вдлъбнатини в калта. — Действително са били китайци. Ще наредя да ги бичуват до смърт! Но как сред толкоз много хора ще разберем кои са двамата?

— Ще ги открием. Ето тук имаме техните отпечатъци, което наистина не е кой знае какво, но може би вътре в къщата ще намерим и другата, по-сигурна опорна точка. А и да не намерим, то в главата на един добър уестман все ще се зароди някоя добра идея, която ще изпрати на бесилото подобни негодници.

— Да се надяваме, сър. Мътните го взели! Всъщност и за мен, и за целия лагер това е голям позор. Отначало за нас бе такава радост и чест да видим сред нас толкова прочути уестмани, а по-късно се оказва, че са ви обрали по един съвсем изпечен и дързък начин! Само ми се иска да разбере как ли на мерзавците им е хрумнала тази идея. Та те изобщо нямат нужда от подобни оръжия, защото не умеят да боравят с тях. Каква ли цел са преследвали всъщност?

— И за мен си остава загадка, която обаче сигурно ще се разреши.

Тогаваше обади русокосият Кас:

— Сър, току-що ми хрумна едно обяснение за кражбата, макар да не знам дали е умно, или глупаво.

— Какво е то?

— Още преди идването ти в лагера стана дума за теб. Естествено говорихме и за твоите пушки, и за високата им стойност, която всъщност изобщо не може да се определи. Да не би някои от жълтокожите „плитки“ да са го чули и така да са били наведени на мисълта да откраднат тези безценни оръжия, за да ги продадат после за куп пари?

— Хм! Мистър Тимпе, мисълта ти съвсем не е толкова глупава. Може би си отгатнал истината. Двете помещения на шопата са отделени едно от друго само от някаква си тънка дъсчена преграда, през която лесно може да се чуе всяка дума от разговора. И ако не се лъжа, двама китайци седяха сами на една пейка съвсем близо до стената.

— Точно така — потвърди инженерът. — Това бяха двамата „фърстхандс“ (Надзиратели на по-големи групи работници. Б. нем. изд.), които ни служат и за преводачи.

— Тогава не би ли трябвало да приемем, че са почтени хора? — попита Олд Шетърхенд.

— Не, сър! Всички тези типове са негодници, от първия до последния. Не крадат само тогава, когато няма нищо за крадене, а основният им принцип гласи, че да измамиш белите колкото е възможно повече не само не е грях и позор, ами напротив — за тях това е по-скоро чест и добро дело. Фактът, че един китаец е успял да стане „фърстханд“ съвсем не е причина да го смятаме за по-почтен от останалите, а тъкмо обратното — той е по-интелигентен и следователно човек трябва още по-малко да му се доверява. Ще ги разпитаем ли по-подробно?

— Да. Но нека първо влезем в къщата, за да се убедиш, че пушките са изчезнали.

Инженерът отключи вратата и запали вътре една свещ. На светлината ѝ видяха не само че пушките са изчезнали, но разбраха и по какъв начин са били откраднати, тъй като на тавана имаше дупка, през която крадците бяха проникнали в помещението.

От само себе си се разбира, че на двамата приятели съвсем не им беше безразлична загубата на несравнимите им оръжия, обаче те бяха свикнали да се владеят в каквито и да било положения и затова не взеха да се вайкат и оплакват. Ала инженерът беше побеснял от гняв и уверяваше, че ще нареди да убият от бой престъпниците.

— Най-напред ще трябва да ги открием — спокойно каза Олд Шетърхенд. — Но и след като ги заловим, аз ще съм против едно толкова безчовечно наказание!

— Сър, да не би да искаш да се отърват безнаказано? — попита инженерът.

— Не, но ние можем да раздадем правосъдие и без да проявяваме жестокост.

— Не забравяй, че се намираме в Дивия запад! В източните щати ще изпратят крадците за известно време в затвора, обаче тук важи законът на прерията. Според него конекрадецът се наказва със смърт, а аз мисля, че откраднатите оръжия имат по-голяма стойност от един кон, нали?

— Така е. Въпреки това те моля по-добре да предоставиш на нас да определим наказанието. То ще е достатъчно голямо, без обаче да е несправедливо. Нека сега се върнем в кръчмата, за да се заемем с китайците.

Всички работници бяха все още будни. Дори онези, които преди това си бяха легнали да спят, отново седяха на масите и разговаряха за случилото се. Дватама „фърстхандс“ пак бяха заели предишните си места. Те не се чувстваха спокойни и посрещнаха влизащите хора с изпитателни и страхливи погледи. С кратки думи и настоятелен тон Олд Шетърхенд ги подкани:

— Я елате с нас замалко в другото помещение! Те се изправиха и го последваха като единият прошепна на другия:

— Schuet put tek!

Тези думи не убягнаха от острия слух на Поразяващата ръка.

Щом ги чу, по лицето му се плъзна лека и доволна усмивка. Китаецът си беше послужил със своя роден език и при това бе говорил съвсем тихо, и ето защо той беше напълно убеден, че никой не е разбрал казаното от него. Дори думите му да бяха достигнали до нечие ухо, то тук, толкова далече от Китай, сред дивата пустош на Запада, сигурно нямаше да се намери човек, който да владее китайски език. Той не подозираше, че по време на своите дълги и далечни пътешествия Олд Шетърхенд беше пребивавал и в Китай, а белият ловец никога не посещаваше дадена страна, без предварително да е изучил езика ѝ.

След като се озоваха в малкото помещение и се изправиха пред него, Поразяващата ръка внимателно ги измери с пронизващия си поглед, заплашително извади от пояса си револвера, шумно запъна спусъка му и каза:

— Намирате се в чужда за вас страна. Познавате ли законите ѝ?

Те го погледнаха дръзко в очите и единият отговори:

— Тази страна има страшно много закони, кои от тях имаш предвид, сър?

— Онези, които засягат кражбите.

— Известни са ни.

— Я ми кажи тогава как се наказва кражбата!

— Със затвор.

— Да, но не и по тези земи. Който открадне оръжие или коне тук, в Дивия запад, или го застрелват, или го обесват. Знаете ли това?

— Чували сме го, но не ни засяга, защото никога няма да посегнем на чуждо имущество.

— Не лъжи!

— Какви ги говориш, сър? Казах истината! Чухме, че си голям и прочут човек, но и ние не сме съвсем обикновени хора, тук сме „фърстхандс“, които не позволяват да ги обиждат!

— Pshaw! Скоро ще смениш тона, момчето ми! Принаете ли си най-искрено всичко, ще се отнесем снизходително към вас, но продължете ли да отричате, не бива да очаквате милост. Вие откраднахте трите ни пушки, нали? .

Човекът направи колкото можа по-непринудена физиономия, учудено поклати глава и отговори:

— Да сме откраднали пушки? Ние ли? Как ти хрумна тази мисъл, която е съвсем неразбираема за нас? Нима пушките ви са изчезнали?

Той изрече тези думи с такъв детински искрен и невинен тон, че Олд Шетърхенд замахна и му зашлеви плесница, която го накара да отлети между масите чак до далечния тезгях, където падна и после с голяма мъка се изправи на крака. Ловецът дори не го удостои с поглед, а се обърна към другия:

— Нали видя как отговарям на лъжата и нахалството! И тъй, кажи ми чистата истина! Вие откраднахте пушките ни!

— Не сме! — опъна се въпреки всичко китаецът.

— През покрива сте влезли в къщата на инженера, нали?

— Не!

— Когато сте искали да скриете пушките, индианците са ви ги взели!

— Не! — за трети път отрече китаецът, но вече далеч не толкова уверено.

— Човече, предупреждавам те! Вярно, че съучастникът ти те призова да отричаш, но за теб ще е далеч по-добре да си откровен.

— Че кога ме е призовал да мълча, сър?

— Преди малко, след като станяхте от местата си.

— Не знам нищо подобно, сър!

— Знаеш, защото добре чу как ти прошепна „schuet put tek“:

— Да, наистина ми каза това.

— Е, а какво значат тези китайски думи?

— Това ще рече: „ела да вървим с него“! Каза ги, защото нали трябваше да те последваме.

— Слушай, ти се пишеш голям хитрец, но мен не можеш да ме излъжеш. „Lai“ означава „идвам“ а „k'iu“ е „отивам“ или „вървя“. А „schuet put tek“ значи „нищо не бива да признаваме“. И това ли ще отречеш?

Стоящият до тезгяха китаец се беше хванал за бузата, която го болеше, ала при тези думи той изплашено плесна с ръце. Другият отстъпи две-три крачки, опули очи, втренчи поглед в ловеца и ужасено изпелтечи:

— Какво? Ти... ти... мо... мо... жеш да говориш ки... китайски?

Олд Шетърхенд използва голямата му уплаха, за да го надхитри и бързо го попита:

— Кой беше индианецът, който ви принуди да му дадете пушките?

Без изобщо да размисли, китаецът влезе в клопката, отговаряйки:

— Каза, че бил Черния мустанг, вождът на команчите.

— Put yen pet jii, put yen put jii! —, изкрещя китаецът откъм тезгяха.

Този изпълнен със страх вик означава „не казвай нито дума, не казвай нито дума!“

— Tien па, agai уп — о, небеса, тежко ми и горко! — извика неговият съучастник, който едва сега проумя каква грешка беше извършил.

— Я мълчете! — засмя се Олд Шетърхенд. — Нали разбрахте, че вашият китайски нещо не ви помага! Вече сте уличени в кражба и още тази вечер непременно ще бъдете разстреляни или обесени, ако продължавате да отричате. Но разкажете ли ни съвсем точно какво се е случило, тогава ще ви подарим живота!

— Ще ни подарите живота ли? — попита другият китаец, който не беше толкова твърдоглав като приятеля си. — А какво ще е наказанието ни в такъв случай?

— Ще зависи изцяло от откровеността ви. Ако не премълчите нищо, ама съвсем нищичко, сигурно ще се отървете с по-малко наказание, отколкото можете да искате и самите вие.

— Тогава ще кажа, да, всичко ще ви разкажа! Китаецът хвърли един поглед към своя съучастник, който му кимна утвърдително, защото и той разбра, че ще е по-разумно да си признаят, за да не загазят още повече. Притиснал длан към пламналата си буза, той се осмели да се приближи и къде доброволно, къде с разпитване двамата разказаха как се беше случило всичко. След като направиха пълни признания, по-искреният от тях се обърна към Олд Шетърхенд:

— Сега знаеш всичко, сър. Нямаме какво друго да ви кажем и затова сме убедени, че напълно ще ни опростите наказанието. Щом чу тези думи, инженерът му кресна:

— Ти какво си въобразяваш бе, крадецо! Да ти опростим наказанието!? В никакъв случай! Известно ли ти е какво означава да откраднеш на един уестман оръжията? Означава да го изпратиш на сигурна смърт! И при това такива пушки! Исках да наредя да ви бият, докато пукнете, но мистър Шетърхенд не се съгласи, а и тъй като вие благоволихте да си признаете, ще проявя снизходителност и ще ви определя за наказание само сто удара.

При тази закана двамата китайци нададоха такива жални вопли, че Винету презрително възкликна „уф“, а Олд Шетърхенд се обърна към него:

— Какво наказание е определил моят червенокож брат за крадците?

Апачът замислено втренчи поглед пред себе си. След някоя и друга секунда бронзовите черти на лицето му потрепнаха в лека, особена усмивка, и той отговори:

— Ето това! — И същевременно с двете си ръце направи движение, което недвусмислено означаваше скалпиране.

Белите разбраха какво имаше предвид и лицата им придобиха много сериозно изражение. Ала китайците не знаеха как да тълкуват жестовете му и погледнаха въпросително към Поразяващата ръка.

— Застанете на колене пред мен близо един до друг! — заповяда им той. Те се подчиниха.

— Свалете шапките си!

Двамата смъкнаха от главите си плитките шапчици без козирка и периферия. В следващия миг ножът на ловеца проблясна във въздуха. Присъстващите работници и чиновници изплашено извикаха, защото си помислиха, че работата е сериозна. Две бързи движения с

лявата ръка на уестмана към главите им и два не по-малко светкавични замаха на десницата му с ножа и... той им отрязва не скалповете, а плитките.

Зрителите си отдъхнаха с облекчение. Ала в първия момент китайците замръзнаха от ужас. За един син на Небесната империя е невиджан позор да загуби плитката си. При определени обстоятелства той дори предпочита да се прости с живота си. Ето защо отначало двамата останаха неподвижни като статуи. После изведнъж нахлупиха шапките върху главите си, скочиха на крака и хукнаха без посока, надавайки силни, жални викове. Подир тях се разнесе дружен смях.

Само Винету и Поразяващата ръка не се смееха. С много сериозен тон белият ловец обясни следното:

— Мешърс, тази сцена може да ви изглежда смешна, но тя съвсем не е такава. Според собствените им схващания китайците са наказани далеч по-строго, отколкото ако някой съд ги беше осъдил на няколко години затвор.

— Какво? Нима е възможно? — попита инженерът, — Но дори и да е така, то тук не важат китайските разбирания, а нашите закони. Заради една толкова нагла кражба да изгубиш само косата си? Не, не мога да се съглася с подобно наказание!

— Не само косата, а и честта, сър! — подхвърли Олд Шетърхенд.

— Pshaw, чест! Тези крадци доказаха, че нямат никаква чест, а не е възможно да лишиш човек от онова, което не притежава. Ти ги наказва по свой начин, а аз ще прибавя към това едно допълнително наказание.

— Какво?

— Ще ги изгоня. Не мога да държа на служба при мен мошеници.

— Изобщо няма да има нужда да ги гониш.

— Тъй ли? Защо?

— Защото след като им взехме плитките, няма да им е възможно да останат тук. Те не бива повече да се мяркат пред очите на тукашните хора и сигурно още през тази нощ ще изчезнат.

— Е, добре, щом е така, ще се задоволя и с това наказание, обаче ще внимавам заедно с тях да не изчезнат и още куп неща. Но тези две плитки ще прибера като спомен за днешната извънредно интересна нощ.

Той се наведе, за да вдигне плитките от земята, ала Олд Шетърхенд му ги взе от ръката и каза:

— Сър, с твое разрешение плитките ще получи един съвсем друг човек.

— Тъй ли? Кой?

— Токви Кава, великият и прочут вожд на команчите.

— Той ли? Защо?

— За да го опозорим и ядосаме.

— Нищо не разбирам.

— А е толкова лесно за разбиране. Когато преди малко с движенията за скалпиране Винету поиска двете плитки, той имаше съвсем особена причина за това. Несъмнено ти вече си убеден, че Черния мустанг се кани да нападне лагера, а?

— Да.

— На какво ли най-вероятно ще е хвърлил око? Да не би на парите ти?

— Едва ли. Сигурно за предателството си Ято Инда е поставил условие да ги задържи до себе си. Индианците нямат нужда от долари. Затова изглежда вождът ще прояви по-голям интерес към нашите оръжия и мунициии.

— Безспорно, но няма да пренебрегне и китайските плитки.

— Така ли мислиш?

— Да. Онзи, който познава индианците толкова добре, колкото нас, сигурно отлично знае как разсъждават и какво искат. Такова голямо количество скалпове, дълги цял лакът! Каква плячка и каква слава! Обаче няма да успеят, и понеже аз никога не съм бил чудовище и съчувствам на всеки мой брат независимо дали цветът на кожата му е бял или бакъреночервен, като обезщетение най-тържествено ще връча тези две плитки на Черния мустанг.

— Уха, ето това се казва идея! Как ли ще се ядоса Мустанга! Подобно нещо може да хрумне само на Олд Шетърхенд!

— Лъжеш се. Съвсем не ми е хрумнало на мен.

— Ами на кого?

— На Винету.

— На Винету? Не го чух и дума да казва!

— Но видя жестовете му.

— Нима в този случай наистина е мислил за Черния мустанг?

— Естествено! Обикновено ние двамата се разбираме без думи. Ще ми даде ли право моят червенокож брат?

Докато отправяше този въпрос към Винету, белият ловец нави плитките на руло и ги прибра. Апачът отговори:

— Моят брат Шетърхенд ме е разбрал много добре. За вожда на команчите ще бъде голямо удоволствие да получи от нас тези плитки без самите скалпове.

— Възможно е — провлечено призна инженерът. — Но това не може да стане толкова лесно. Преди да успеете да ядосате Мустанга с плитките, ще трябва първо да отбием нападението му над лагера и да го пленим. Говорите така, сякаш всичко е толкова лесно и просто, колкото четенето за професора. А мен ме обзема панически страх само като си помисля за команчите. Мешърс, нека седнем и направим военно съвещание.

Той събра няколко маси така, че и за белите работници да има място, а после ги покани да се приближат. Хората насядаха. Олд Шетърхенд и Винету се присъединиха към тях, но по лицата им си личеше, че съвсем не отдаваха на очаквания военен съвет онова значение, което му отдаваше инженерът. Физиономията на Кас също изразяваше безгрижие. Обръщайки се към събранието, той каза:

— Когато скорците не знаят какво да правят, вземат, че се съберат на някоя хубава зелена поляна, за да бърборят също като навремето при наследниците на Тимпе.

— Сър, изглежда не вземаш много сериозно тази опасна работа? — каза инженерът, малко докачено. — Ние не сме скорци, сър.

— А кой казва, че сте скорци?

— Та нали ти спомена за тези животинки!

— Да, говорих за скорци и за една хубава зелена поляна. Но нима ние се намираме на поляна?

— Pshaw!

— Е, добре! След като тук не е поляна, не е възможно с думата скорци да съм имал предвид присъстващите хора, сър. Все пак всеки разумен човек трябва да има правото от време на време в разговорите да си служи с красиви образни изрази и подходящи примери!

— Well! И тъй като навярно причисляваш и самия себе си към тези разумни хора, то несъмнено можем да очакваме и от теб много разумни предложения!

— И аз мисля така, макар че вместо няколко, имам само едно единствено предложение, което съдържа в себе си всичко необходимо.

— Тогава да го чуем, сър!

— Веднага, и с най-голямо удоволствие! И тъй, предлагам да не правим голямо военно съвещание, а просто да попитаме мистър Винету и мистър Шетърхенд как да постъпим. Това е най-близко до ума, защото едва ли ще измислим нещо по-добро от тези двама джентълмени.

— Признавам, че е така, но има толкова много неща за обмисляне. Кога ще бъде проведено нападението? Колко червенокожи ще участват? По какъв ли начин ще ни нападнат? Аз мога да разчитам само на белите си работници, а вие виждате, че те са шепа хора. Китайците нямат пушки, а и да имаха, сигурно щяха да ги захвърлят и да си плюят на петите. Е да, друго беше, ако разполагах с толкова много бели работници, като колегата си от Роки Граунд! Той има над осемдесет души и всичките са добре въоръжени. При тамошните взривни работи не могат да се използват китайци.

— Роки Граунд ли? — попита Олд Шетърхенд. — Това място и преди ли се е казвало така?

— Не, ние му дадохме това име.

— Далеч ли е оттук?

— Не е. С локомотива се стига за час и половина.

— Хм! Тукашните местности са ми горе-долу познати, а Винету ги знае още по-добре. Вярно е, че откакто сте започнали да работите тук, аз не съм идвал насам и следователно нямам никаква представа откъде минава вашата линия. Не можеш ли да ми кажеш предишното име на онази местност? Достатъчно ми е само названието на някоя долина, планина или река.

— Роки Граунд прорязва полите на една планина, която няма английско име. Индианците я наричат Уа-пеш. Не знам какво означава.

— Уф! Уа-пеш! — възкликна Винету така, като че това име беше много важно и го навеждаше на някаква нова мисъл. Всички отпавиха погледи към него. Апачът само махна с ръка и добави:

— Нека моят брат Шетърхенд говори вместо мен. Той го знае не по-зле от Винету.

Хората извърнаха очи към белия ловец. Доволно усмихнат, той кимна като на себе си и каза на инженера:

— Не знаеш какво означава Уа-пеш? Това е съвсем същото име, което сте дали на местността — каменна долина или скалист пролом. Ти знаеш, че искам да отидем до Олдър Спринг. Имаш ли представа къде се намира това място?

— Не. Знам само, че мислите утре вечер да стигнете там. Следователно то трябва да е на един ден с кон оттук.

— Наистина е на един ден път, защото има много обикаляне през долини и клисури, но както чух, вашата железопътна линия изглежда сече в права посока и за да стигнеш по нея с кон от Роки Граунд до Олдър Спринг са ти необходими приблизително три часа. Именно последното обстоятелство радва толкова много и мен и Винету.

— Защо ви радва, сър?

— Защото ни спестява много грижи и ни дава в ръцете силни карти срещу команчите, които те сигурно няма да могат да бият.

— Това страшно би ме радвало. Няма ли да ни обясниш по-подробно как стоят нещата?

— Първо ми кажи каква връзка имате с Роки Граунд!

— Имаме постоянна връзка. Разполагаме с телеграф, тъй че всеки момент мога да изпратя депеша.

— Чудесно! Ами железницата? Релсите стигат ли дотам?

— Да, от две седмици. Тук се намираме на края на отсечката с временно поставени релси.

— Какви са вагоните?

— Естествено все още не са пътнически, а само товарни.

— И те ще свършат работа. Имате ли тук такива вагони?

— Цяла дузина.

— А локомотив?

— Не. Привечер той тръгна обратно за Роки Граунд.

— Сега там ли е?

— Да.

— Сигурно ли е?

— Съвсем сигурно.

— Тогава преди да продължим разговора си, имай добрината да отидеш да телеграфираш да изпратят локомотива!

— Какво? Да телеграфирам ли? — попита инженерът.

— За локомотива? Да телеграфира? Защо? Нима ни е нужен тук? — заваляха наоколо въпросите на другите присъстващи.

В същия момент съвсем спокойно и все пак много решително Винету каза:

— Нека мистър инженерът незабавно телеграфира, без да пита много-много! Моят брат Шетърхенд добре знае какво иска!

Човекът тръгна, без да възразява. След няколко минути се върна и събщи:

— Изпратих телеграмата. Така поех известна отговорност, но се надявам, че ще мога да я оправдая.

— Не се тревожи, сър, никой няма да те упрекне! — успокои го Олд Шетърхенд.

— Все пак би могъл преди това да ми кажеш какво ще търси тук локомотивът!

— Не исках да губим време, защото вероятно преди да тръгне оттам, ще трябва първо да подгреят котела му.

— Така е. Веднага ми отговориха същото и по телеграфа. Ами кой ще пътува с него?

— Винету, аз и двамата ни нови спътници, заедно с конете.

— Никой ли от нас няма да ви придружава?

— Никой.

— Но мистър Шетърхенд, не мога да поема такава отговорност. Нашите локомотиви и вагони не са тук за частни, извънредни пътувания.

— Изобщо не става въпрос за някакви частни работи, а за да ти помогнем срещу команчите. Съвсем накратко ще ти разкажа какво е било положението преди ние да пристигнем тук и как стоят нещата сега. При това не става дума за някакви предположения, а за необорими и сигурни факти. Ние не се заблуждаваме, а знаем намеренията на неприятелите с такива подробности, сякаш сме взели участие в техните съвещания. Черния мустанг е решил да нападне лагера ви и под чуждо име изпратил тук своя внук, метиса, за да шпионира и разбере кога ще е най-удобният момент. Тази вечер команчите са се срещнали тайно с него тук, за да определят деня на нападението. Вероятно този ден нямало да бъде тъй скоро, ако не бяхме дошли в лагера и не бяхме разобличили метиса. Червенокожите нямаше да бързат. Но сега вече те знаят, че сме прозрели плановете им и ще гледат да проведат нападението си преди да си успял да го направиш невъзможно с построяването на защитни укрепления или с

някакви други предпазни мерки. Дори съм убеден, че ако не съществуваха някои твърде значителни пречки, команчите щяха да нанесат удара си още днес.

— Пречки ли? — прекъсна го инженерът. — Струва ми се, че тъкмо днес те напълно липсват.

— Защо мислиш така?

— Ама че въпрос! Ако червенокожите се появят ей в този миг, ние сме загубени!

— Да, но ако! А те не могат да се появят, защото не са тук!

Залагам главата си, че Черния мустанг е идвал само с дваматрима от воините си. Лагерът му се намира далеч, много далеч отук. Освен това той знае, че ние сме при теб. Метисът ще го догони и ще му разкаже случилото се. И тъй, вождът ще е убеден, че тази нощ ще бъдем нащрек. Той е узнал, че утре аз и Винету се каним да отидем до Олдър Спринг. За него е много по-важно да сложи ръка на нас двамата, отколкото да се сдобие с цялата плячка, която може да намери тук. Така че с най-голяма бързина Токви Кава ще препусне към онова място, за да ни плени. Той си представя, че тази работа ще е съвсем лесна, понеже оръжията ни, от които се страхуват всички индианци, са вече в негова власт. А след като му паднем в ръцете, ще му се види още по-лесно незабавно да се върне до тук, за да вземе и дългите китайски скалпове. Той не бива да отлага много нападението, защото в противен случай ти ще се приготвиш за защита. Най-важното е да го изпреварим. Двамата с Винету трябва да пристигнем в Олдър Спринг преди него. Трябва тайно да се промъкнем до лагера му, да го подслушаме и да разберем по какъв начин смята да действа.

— Но, сър — намеси се инженерът, — това е неимоверно опасно! Ако ви спипат, загубени сте!

— Няма да ни спипат, можеш да бъдеш сигурен! Уестманът може да бъде изненадан само от неизвестна нему опасност, а не от такава, която познава. А това, че Олдър Спринг се намира толкова близо до Роки Граунд, е едно извънредно благоприятно обстоятелство. Щом пристигне локомотивът, незабавно отпътуваме за Роки Граунд, а оттам яхваме конете, за да се доберем още в ранни зори до Олдър Спринг. Там ще си изберем такова място, че да можем всичко да наблюдаваме, без да забележат нас самите. А какво ще става после зависи единствено от онова, което научим.

— Ще успеете ли още там да си възвърнете пушките?

— Вероятно не.

— Но все пак ми се струва, това трябва да ви е първата грижа.

— Най-голямата ни грижа е да ти помогнем. Удаде ли ни се, така ще пленим и Черния мустанг. Чрез него пушките ни най-лесно и най-сигурно пак ще се върнат в наше владение. Убеден съм, че ще успеем да го подслушаме. Чуем ли, че те заплашва опасност, бързо ще препуснем към Роки Граунд и с влака ще доведем всичките тамошни работници, за да посрещнем тук команчите.

При тези думи инженерът скочи на крака и зарадвано извика:

— Мътните го взели, каква великолепна идея! Да доведем онези бели на помощ! Ами че тогава няма какво повече да искаме. Изобщо не е необходимо да се безпокоим, защото ще направим на решето червенокожите негодници от първия до последния.

— Значи си съгласен, така ли?

— Естествено! Имаш право, имаш пълно право, мистър Шетърхенд. Става така, както вече ти казах — ще дължим избавлението си на теб и на мистър Винету.

— Значи вече не се тревожиш за това, че те накарах да изискаш един локомотив?

— Никак, сър, никак. Напротив, извънредно много съм ти благодарен и ще се погрижа да бъдеш посрещнат в Роки Граунд както му се полага.

— Хм! Какво възнамеряваш да правиш?

— Щом отпътуваш, веднага ще телеграфирам, че ще пристигнат Поразяващата ръка и Винету, двамата най-прочути мъже на Запада.

— Няма да го направиш!

— Няма ли? Защо?

— Първо, защото не сме нещо повече от много други хора, и второ, защото заплашваш с провал целия ни план.

— Така ли мислиш?

— Да. Не е необходимо никой да разбере кои сме и какво искаме. Не е изключено да ни издадат на команчите.

— Невъзможно!

— Дори е много лесно!

— Не е. Че на кой може да хрумне да даде на червенокожите подобно сведение?

— Спомни си за метиса, който се ползваше от безрезервното ти доверие! Човек трябва да е извънредно предпазлив, още повече щом става въпрос за толкова много човешки живота, както в случая.

— Well! Но все пак трябва да телеграфирам. Просто ще съобщя, че пристигат четирима пътници. Длъжен съм да го сторя. Но ако се лъжеш, че тази нощ сме в безопасност, може да ни сполети дяволски голямо нещастие!

— Какво искаш да кажеш?

— Ами ако все пак команчите се появят, докато те няма?

— Няма да се появят!

— Тъй си мислиш ти, сър! С удоволствие признавам, че в подобни истории си сто пъти по-опитен от мен, ала преди малко самият ти каза, че човек трябвало да е извънредно предпазлив.

— Няма да ти противореча. И така, постъпи както ти повелява дългът!

— Че какво ли ми повелява дългът?

— Накарай от всички страни на лагера да запалят големи огньове и край тях постави стражи. Ако случайно команчите се намират наблизо, което аз обаче решително отхвърлям, те ще видят, че сме нащрек и няма да посмеят да се приближат.

— Да, това е най-добрата предпазна мярка. Така ще направя.

Той се отдалечи, за да даде необходимите заповеди и скоро, въпреки че всичко наоколо беше подгизнало от дъжд, пламнаха шест огромни огъня, които осветиха целия лагер. Инженерът бе оставил един пост и в жилището си, за да му доложи, когато чуе звъна на намиращия се там телеграф. Естествено за сън и дума не можеше да става. Приготовленията за потеглянето на влака бяха направени своевременно. За четиримата пътници и конете им бе напълно достатъчно един твърде обемист товарен вагон, в който направиха няколко удобни за сядане места. Когато прозвуча сигналът и дойде известието, че локомотивът е потеглил от Роки Граунд, те качиха конете във вагона, а за собствениците им бе приготвен силен грог, за да пийнат по чашка на раздяла. След около час и половина локомотивът пристигна и го скачиха с вагона. Пътниците се сбогуваха, качиха се в товарния вагон, а инженерът отиде да предаде съобщението, че хората от Роки Граунд трябва да посрещнат четирима пътници.

Макар че релсовият път беше временен и наоколо цареше голяма тъмнина, късата композиция летеше със скорост на бърз влак. Типично по американски, с типичното безгрижие. През време на цялото пътуване не се появи нито една светлинка, за окото нямаше никаква опорна точка. Планини, долини, прерии и гори се бяха слели в едно и не се различаваха. Изглеждаше сякаш влакът фучи все през някакъв безкрайно дълъг тунел, тъй че четиримата мъже се зарадваха, когато най-сетне локомотивът пронизително изсвири и пред очите им изплуваха светлините на тяхната цел.

И тук горяха няколко огъня, на чиито отблясъци най-напред забелязаха продълговата ниска постройка с много широка входна врата. Изглежда вътрешността ѝ беше разделена на няколко помещения, в едно от които имаше светлина. На дирека на портата стоеше облегат слабичък и невисок човечец, облечен в кожените дрехи на уестман. Друг мъж беше застанал недалеч от релсите и щом влакът спря, той се приближи до вагона, бутна докрай полу отворената плъзгаща се врата и подвижна:

— Роки Граунд! Слизайте, мешърс! Любопитен съм да видя заради какви хора моят колега от Фъруд Ками организира това нощно пътуване.

— Веднага ще видиш и разбереш, сър — отговори му Олд Шетърхенд. — Естествено предполагам, че тук си служебно лице, а?

— Аз съм инженерът, сър. А ти?

— Ще чуеш имената ни, когато се настаним вътре на светло. Имаш ли някое място, където добре да подслоним конете си?

— Ще видим. Излезте първо самите вие. Докато слизаха, той се вглеждаше внимателно в лицата им, а накрая разочаровано промърмори:

— Хм! Все непознати! Има дори и един червенокож! Бях си помислил нещо съвсем друго!

— Навярно си очаквал началници или нещо подобно, а? — засмя се Олд Шетърхенд. — Милионери-акционери, нали? Не ни се сърди, че ще продължим пътя си и тогава пак ще можеш да спиш.

— Ще продължите ли? Ами че в такъв случай сте само някакви ловци или трапери, а?

— Така е.

— Е как може тогава моят колега да иска от мен посред нощ да...

Той бе прекъснат. Слабичкото човече, което стоеше облегнато на вратата, в момента се приближи и попита:

— И аз самият съм любопитен да видя що за люде правят среднощен излет из Дивия запад с извънреден влак. Ако по такъв начин...

Той млъкна. До този момент Олд Шетърхенд стоеше с гръб към него, но щом чу този познат глас, уестманът бързо се обърна. Дребосъкът видя лицето му, прекъсна започнатото изречение и изкрещя:

— Поразяващата ръка! Поразяващата ръка!

— Хобъл Франк, Хобъл Франк! — възкликна белият ловец не по-малко смаян от другия.

— И Винету! Винету! — отново извика Франк, след като разпозна и апача.

— Уф! — обади се вождът.

Тонът, с който той изрече това единствено възклицание, издаваше чувствата, породени у него от тази толкова неочаквана среща.

— Наистина са те двамата! Поразяващата ръка и Винету! — повтори дребосъкът кажи-речи извън себе си от радост. — Мешърс, елате в обятията ми, елате да ви притисна до сърцето си! Не мога да не го направя, трябва да ви посмачкам в прегръдките си независимо от това дали ще ми се разсърдите, или не!

Той запрегръща ту единия, ту другия, като в същото време подвикна на чиновника:

— Мистър инженер, виж, това са двамата най-прочути уестмани, за които цяла вечер ти разказвах. Откъде да знам, че толкова скоро ще се срещна с тях тук!

Инженерът се държеше вече по съвсем друг начин, който можеше да се нарече почти раболепен. Той отговори:

— Мистър Франк, разказът ти съвсем не беше необходим. Макар и само по име, от доста дълго познавам тези двама джентълмени, чиято слава се носи из всички щати. Ако знаех, че локомотивът ще докара тъкмо тях, посрещането щеше да е съвсем друго. Ще изтичам да събудя всички мои хора и ще...

— Чакай! — прекъсна го Олд Шетърхенд. — Искаме да останем като непознати хора. Скоро ще научиш причините. Няма да се

задържахме тук задълго, но понеже толкова неочаквано срещнахме нашия добър приятел Франк, навярно ще измине някой и друг час, преди да продължим. И тъй, кажи ми имаш ли някакво място, където нашите коне могат да бъдат подслонени?

— О, мистър Шетърхенд, ще се грижа за конете ви като за хора, понеже знам какви благородни животни яздите вие двамата с Винету. Ще ги вземем с нас вътре в салуна, където ще ви помоля да имате добрината да бъдете мои гости.

Онова, което той наричаше „салун“ (Става дума за популярните в Запада най-често дървени постройки — кръчми, носещи названието „saloon“. Б. пр.) беше вече споменатата продълговата постройка. Осветената част от нея представляваше гостилница за тогавашните обитатели на Роки Граунд. До нея се намираще едно по-малко помещение за съхраняване на по-ценни стоки. В момента то беше празно и тъкмо там прибраха конете. Така те кажи-речи бяха пред очите им и можеха да бъдат сигурни, че животните са в безопасност.

Когато влязоха в гостилницата, иззад тезгяха се надигна сънненият кръчмар. Той не си беше легнал да спи, защото вярваше да поспечели нещичко от очакваните гости. Пускането на извънреден влак бе накарало хората да си помислят, че при тях идват знатни господа, може би дори ревизори по строежа на железопътната линия. Но за свое разочарование кръчмарят видя, че те са обикновени уестмани. Обаче след като инженерът му прошепна двете прочути имена, както и поръчката, той бързо промени мнението си за тях.

Още преди да насядат, Олд Шетърхенд сметна за уместно да запознае Кас и Хас с Хобъл Франк. И тъй, той се обърна на немски към дребоська:

— Драги Франк, съдено ми е голямото удоволствие да ти доставя една радост. Ще ти представя в лицето на тези двама господа наши сънародници.

— Какво? Наистина ли? Значи немци?

— Дори саксонци!

— Нима е възможно? Саксонци! Че откъде са?

— Господин Хазаел Бенджамин Тимпе от Плауен.

— Плауен в областта Фогтланд ли?

— Да.

— Това страшно ме радва, да, наистина страшно ме радва, та нали толкоз силно обикнах Плауен, щото там, в остъкления салон на Андерс, съм пил най-хубавата бира през живота си и съм ял най-вкусните свински крачета! Струва ми се имаше и фогтландски картофени кнедли, такива варени. Ами другият господин?

— Той е господин Казимир Обадия Тимпе, един негов братовчед от Хоф.

— От Хоф ли? Хм! Тъй, тъй! Но този град е всъщност в Бавария. Значи налице е някаква географско-орнитоложка грешка в съответната карта. Ала в този случай това не вреди, защото железопътната линия от Плауен до Хоф е изцяло саксонска. Все пак и господин Казимир Обадия може да мине за мой земляк. Ами кой от тях е всъщност истинският братовчед, единият или другият?

— И двамата, драги Франк, естествено и двамата.

— Значи и двамата, а? Хм, да! Навярно ще да е така. Малко се пообърках, защото човек като чуе тез хубави имена Тимпе, може съвсем да се изтимпи. Надявам се да няма и други хора, които също се казват Тимпе!

Двамата Тимпе бяха слушали вече някои истории за Хобъл Франк, но все пак не си го представяха чак толкова голям чудак, както можеха сега сами да видят и да се убедят. Но още от самото начало той им стана толкова симпатичен, че Кас незабавно му отговори:

— О, има още много Тимпе, а именно Рехабеам Захариас Тимпе, Петрус Миха Тимпе, Маркус Абзалом Тимпе, Давид Макабеус Тимпе, Тобиас Холофернес Тимпе, Нахум Самуел Тимпе, Йозеф Хабакук Тим...

— Чакай, стой, спри! — изкрещя Хобъл Франк и затисна ушите си с длани. — Ако продължава още така, или ще получа схващане на прасците, или ще скоча в първата река, която ми се изпречи! За да може човек да издържи изброяването на подобни имена, трябва да притежава нерви като телеграфен кабел или да има слонски уши! Тимпе, Тимпе, Тимпе и нищо друго освен Тимпе! А на всичко отгоре и тези собствени имена! Я ми кажете, що за чичовци, лели и кръстници сте имали, те са ви лепнали такива имена?

— Ами всичките също се казваха Тимпе.

— Боже милостиви! Ама туй е вече прекалено! Ако ми споменете още веднъж името Тимпе, направо ще ви застрелям, за да си

спася животеца! Направете ми услугата да пишете до саксонското министерство да ви изпрати някакво друго име, иначе ми е невъзможно да общувам с вас!

— Тази работа можем да я уредим съвсем лесно. Обикновено предлагаме на добрите си приятели да се обръщат към нас със съкратените ни собствени имена Кас и Хас, вместо Казимир и Хазаел. Имате ли нещо против?

— Не, туй ми харесва повече. Значи в мое лице искате да имате също един такъв добър приятел. Да седнем сега и да... ха, туй пък какво е?

Този въпрос се отнасяше до пълните чинии и бутилки, които в момента кръчмарят постави на масата. Дребосъкът направи въпросителен знак на инженера и той им обясни, че ако джентълмените благоволят да бъдат негови гости, ще му окажат изключително голяма чест. Според американските разбирания щеше да е голяма обида, ако не приемеха тази покана и ето защо те не се възпротивиха. Хобъл Франк и двамата Тимпе се заловиха здравата да хапнат и да пийнат. Олд Шетърхенд яде малко и изпи само една чаша вино. Винету изобщо отказа да пие. Навярно той беше опитвал от всички спиртни напитки, но никога повече не беше повторил. Апачът знаеше много добре, че „огнената вода“ е най-големият враг на червенокожите мъже, а нека ние добавим — и на белите също!

По време на вечерята се водеше оживен и възбуден разговор. Преди всичко Поразяващата ръка искаше да научи на какви обстоятелства трябваше да благодарят за срещата си с Франк. Дребосъкът му отговори:

— Пак се виждаме тук, защото и с мен става туй, дето става и с теб, и с пъдпъдъка.

— Странно сравнение!

— Хич не е странно! Когато на пъдпъдъка не му харесва повече в Германия, той започва да става неспокоен и вземе, че прелети през морето. Тъй и теб не те съдържа дълго у дома. Когато човек почука на вратата ти, за да те посети, обикновено вече си излетял. И ако непременно желае да си поговори с теб, трябва просто да полети по петите ти. Имах различни дребни въпроси към теб и взех, че се качих на един кораб по Елба, за да ти дойда на гости. Но когато пристигнах, ти беше вече тръгнал на път и ми казаха, че си прехвърлил океана, за

да се срещнеш с Винету. Ала къде, никой не знаеше. И ето че ме обзе саванната треска. Заключих моята вила „Меча лой“ и отпътувах с един параход подир теб. Нали знаех, че от апачите мескалеро сигурно щях да науча в коя местност да те търся. Първо плавахме с речен кораб нагоре по Арканзас, докъдето това бе възможно, а после взехме коне и през Санта Фе се отправихме към Рио Пекос.

— Ние ли? Значи не си сам, така ли?

— Не съм. Естествено и братовчед ми Дрол е с мен!

— Добрата Леля Дрол? Ами къде е? Къде си го оставил?

— Изобщо не съм го оставял. И питаш къде е? В кревата!

— Тук ли?

— Да, тук.

— Но, Франк, защо не го събудиш?

— Защото на моя скъп приятел му е нужно малко да поспи. Болен е.

— Болен ли е? Тогава трябва да го видя? Да си болен тук, в Дивия запад, е много по-различно, отколкото ако си болен у дома. Нещо опасно ли е?

— Не е опасно, но както изглежда е твърде болезнено.

— И от какво страда?

— От нещо много особено. Никога досега не го бях чувал и отначало не ми се искаше да повярвам на ушите си. Казва, че имал остров Ишиа в краката.

— О... остров... Ишиа ли? — провлачено попита Олд Шетърхенд. Идеше му да прихне да се смее, ала не го направи и остана сериозен, защото знаеше на какви чудатости е способен Хобъл Франк. Онзи, който не понасяше спокойно неговите смешни обърквания на едно понятие с друго, можеше винаги да очаква някой груб отговор.

— Да, остров Ишиа — кимна Франк най-сериозно.

— Ти знаеш ли къде се намира този остров?

— Естествено! Намира се между Тропика на рака и Хоенцолерн-Зигмаринген. (Сравнително малки селища, разположени наблизо в областта Швабия. Б. пр.)

— Ами! — засмя се Кас, който не подозираше, че с възражението си страшно много ще обиди дребоська. — Не съм голям географ, но най-случайно знам много добре къде се намира този остров. Веднъж

четох за някакво ужасно земетресение, което станало там и взех, че се осведомих за острова.

Олеле мале! Добрият Кас не подозираше, че сега самият той трябваше да очаква голямо земетресение. Франк остави настрана ножа и вилицата, бавно се обърна към него, величествено го изгледа от глава до пети и с най-студения си и презрителен тон попита:

— Значи много добре го знаете, тъй ли? Ами я ми кажете как се казвате?

— Тимпе.

— Тим... Тим... Тимпе! Всъщност това ни казва всичко! Тимпе и Ишиа! Звучи също толкоз прелестно, колкото четка за дъски и Офелия, или като свинска зурла и зорница. И къде според вас се намирал остров Ишиа?

— В залива на Неапол.

— Тъй! — повлече той това „тъй“ безкрайно дълго, а после със святкащи очи добави въпроса: — И нима не е между Тропика на рака и Хоенцолерн-Зигмаринген?

— Хм! Не знам, никога не съм се интересувал от този тропик.

— Тогава в бъдеще мълчете най-покорно, когато научни символични авторитети ви оказват честта да ви озарят със спектъра на отразената си светлина! Току-що вий сам признахте, че не сте никакъв географ. Когато Луна (Богиня на луната. Б. пр.) се усмихва, тангентата трябва да мълчи. Не го забравяйте!

Кас нямаше представа колко чудовищно бе съпоставянето на Луна с тангентата. С извинителен тон той се обади:

— Господин Франк, не исках да ви обидя, но вие сигурно ще признаете, че не е възможно никой болен да има в краката си остров Ишиа с неговите двайсет и пет хиляди жители!

— Я ми се махайте от главата с вашите жители! Че кой е говорил за тях? Заради болките, които изпитваше Дрол, стигнахме с голям зор до форт Манърс, където случайно имаше двама лекари. Накарах ги да го прегледат. Единият от тях, който хич не ми композираше научно, обяви болестта му за *rain in the hip* (Ишиас, лумбаго. Б. пр.). Но другият, дето беше образованият Посейдон, отгатна истината и нарече болестта Ишиа. Че това е един остров го знае всеки, макар и да не се числи към най-големите мъдреци. А и онази работа със земетресението е съвсем вярна, защото болките се проявяват по съвсем

същия начин — започнат ли, цялото тяло на Дрол започва да трепери и да се тресе.

Кас мълчеше, понеже не знаеше какво да му отговори. Олд Шетърхенд предпочете да не си хаби думите за объркването на ишиаса с острова Ишиа и за да отклони вниманието на Франк от напълно невинния му противник, го попита:

— Но по-рано не се забелязваше и следа от тази болест у Дрол. Значи е съвсем нова за него, а?

— Да, за пръв път се проявява.

— Лекарите откриха ли причината?

— Те ли? Хич не им се наложи да я търсят, щото аз им я казах.

— Ти ли?

— Да, аз! Или да не мислиш, че не мога да видя нещо, дето направо ще ти избоде очите? Че тогава би трябвало направо да съм къорав!

— Е, и каква е причината?

— Ами тя се крие в един кон, дето не може да отвикне все да се спъва.

— Какво искаш да кажеш? — попита Олд Шетърхенд най-сериозно, макар че полагаше усилия да преглътне смеха си.

— Вече споменах, че от река Арканзас потеглихме на коне. Моят жребец не беше лош, яздя го и досега, обаче с белия кон на Дрол ни излъгаха. Той се спъваше на всяка крачка. Непременно трябва да се спъне и там, където нямаше нито ров, нито камък, нито корен. Тогаз онова добиче се спъваше просто в собствените си крака.

— Но кой човек купува подобно животно! И на всичко отгоре бяло! Нали знаеш, че никой уестман не язди бял кон, защото светлият му Цвят още отдалеч би го издал на неприятелите му.

— Добре го знам, но когато на всяка цена ти трябва коне и има само бели, какво ще правиш тогава? Нима ще вземеш да боядисаш животното с мастило, та още при първия дъжд враният ти жребец да се превърне в бял кон?

— Хм, странно! Никога не съм виждал да се предлагат за Продан наведнъж няколко бели коня. Та те изобщо няма да ти донесат нито грош, защото никой няма да ги купи.

— Туй и аз си го казах после, ама беше вече твърде късно. Оказа се, че търговецът имал и коне с тъмен цвят, обаче ги беше скрил от нас.

— Значи просто са те измамили!

— Моля, моля, господин Шетърхенд! Хобъл Франк не позволява да го мамят. Имам твърде голяма проникателност, за да го допусна. Но как можеш да отгатнеш характера на един кон, когато земното му съществуване е затворено между четирите стени на тъмния обор? Отде да знам, че притежавал прелестната привичка да се спъва в собствените си крака? А не може да се отрече, че този звяр здравата се спъва.

— Но аз все още не мога да свържа това спъване с остров Ишиа. Дано само белият кон не се е спънал в самия остров!

Изглежда в последните думи на ловеца Франк надуши лека ирония, защото изпитателно го изгледа. Но след като не откри по лицето му ни най-малките подозрителни следи, той отговори:

— Не, не е. Оказа се, че беше един дънер.

— Разкажи как стана!

— Туй е една страшно тъпа история и ни сполетя внезапно като гръм от ясно небе. Весели и в много добро настроение яздехме сред храсталаците и високата трева, без да подозираме, че гибелната участ ни дебнеше във формата на скрит в тревата пън. И ето че белият кон се спъна с предните си крака и от уплаха направи голям скок встрани. Нищо неподозиращият Дрол, който седеше върху седлото най-спокойно и отпуснато, бе хвърлен на земята и то така, че седна право върху пъна като на стол. При това се чуха две неща: силен вик и страхотен трясък. Викът бе нададен от Дрол, но не съм съвсем сигурен какво изтрепя така, Дрол или пънът. Мисля си обаче, че е бил Дрол, защото изглежда и до ден днешен не всички стави и кости са му намясто. Той не можеше да се изправи. Вярно, че се опитах да му помогна да се повдигне от ниския партер към по-високите етажи, ала той все се отпускаше в болезненото си самочувствие. Просто преливаше от болки, тъй че у мен нито за миг не се появи желанието да бъда на неговото място. И за всичко бе виновен тоя проклет бял кон.

Добрият Франк разказваше всичко това по такъв драстичен начин не да речем, за да забавлява слушателите си, а просто защото се отличаваше с такова драстично особнячество. Той бе обзет от съчувствие към братовчеда си Дрол, но не подозираше, че разказът му будеше по-скоро смях, отколкото състрадание. Двамата Тимпе го бяха

заяпнали и по израза на лицата им ясно личеше, че дребосъкът извънредно много им харесва.

— Сега проумяваш ли каква е връзката между белия кон, пъна и остров Ишиа? — попита той Олд Шетърхенд.

— Започвам да схващам — отвърна ловецът. — Продължавай да разказваш!

— Онова, което следва, е още по-болезнено. Положих всички възможни усилия да оправя моя Дрол. Взех да му дърпам краката, да ги разтърсвам и разтривам. После го бутях и блъсках, докато най-сетне се изправи, но от болки, както каза самият той, а не защото му беше станало по-добре. После с голяма мъка му помогнах да се качи на коня, и то на моя, а аз пък яхнах неговия, защото оттук нататък братовчед ми съвсем нямаше да издържи на туй непрестанно спъване. Бледото му лице изглеждаше съвсем изпито. Очите му хлътнаха и за два дни той изгуби като нищо два-три килограма от теглото си. Цели два дни, представяш ли си! Толкова време ни беше необходимо, за да стигнем до форт Манърс. До края на живота си няма да забравя тези два дена! Какво охкане и пъшкане! Какви стенания и жалби! Какво вайкане и какви вопли! Сърцето ми щеше да се пръсне, но аз продължих да яздя редом с него храбро и предано на онзи препъващ се бял кон. Болките му така се усилиха, че благодарих на Създателя, когато фортът най-сетне изплува пред очите ни. Там лекарите се нахвърлиха върху Дрол с вендузи, синапи и испански мухи, които изглежда произхождаха от остров Ишиа. Дори се наложи клетникът да пие и терпентин, което никой разумен човек не прави даже когато не е нападнат от тази болест.

— Подобри ли се състоянието му? — попита Олд Шетърхенд.

— Взех малко по малко да се подобрява. След една седмица бяхме докарали работата дотам, че можеше да се мисли бавно да продължим пътя си. И издържа дотук, но щом пристигнахме, почувства, че трябва да си даде няколко дни почивка.

— Откога сте тук?

— От завчера. Утре се канехме пак да тръгваме.

— Накъде?

— Към Санта Фе.

— Това го каза вече, но аз имах предвид най-близката ви цел.

— През Олдър Спринг нагоре към Руфсайд.

— При други обстоятелства това би било много добре, защото знам, че този път ти е познат — нали преди време заедно яздихме по него. Но сега той лесно може да се окаже за вас гибелен, което важи в извънредно голяма степен тъкмо за утре.

— Защо?

— Защото с една голяма орда команчи Черния мустанг ще бъде там утре. Вероятно щяхте да му паднете право в ръцете.

— Черния мустанг. Мъчителя на ловците? — изплашено попита инженерът. — Че каква работа има той при Олдър Спринг, тъй близо до нас? Мистър Шетърхенд, дали това не ни засяга?

— Не, не вас, а мен и Винету.

— Защо пък вас двамата?

— Вождът на команчите знае, че се каним да отидем до онова място и иска да ни залови.

— All devils! Какъв късмет, че сте го узнали! Сега естествено в никакъв случай няма да яздите дотам, нали?

— Напротив. Тъкмо сега непременно ще отидем.

— Сър, ти добре ли си? Ще влезете направо в устата на вълка!

— Нека се зъби колкото си ще, няма да му позволим да ни ухапе!

— Но нищо не ви принуждава на тази дръзка постъпка!

— Кой ти каза? Ние трябва да отидем, а твърде е възможно и ти да дойдеш с нас.

— Аз ли? Е, ако трябва да бъда откровен, ще ти призная, че страшно бих се радвал при удобен случай да изгърмя един-два килограма барут по този червенокож подлец, ама да взема да го довлека дотук за косите? Не, предпочитам да не го правя.

— И съвсем не е необходимо, защото той сам ще дойде. Става дума за твоя колега и неговите хора от Фъруд Камп.

— За него ли? Откъде накъде?

— Той ще бъде нападнат от команчите.

— Какво? Сериозно ли говориш?

— Разбира се. Именно тази причина ни накара да дойдем тук с извънреден влак. Искаме да те помолим за помощ.

— С голямо удоволствие ще ви я дам. Затова значи, затова! Да, моят колега е много способен инженер, но нито е герой, нито има някакъв опит с индианците. Обаче ще може да разчита на мен и на хората ми!

— Колко работници имаш тук?

— Близо деветдесет, все са бели, които умеят здравата да се бият и добре да боравят с пушките си. Но няма ли да ми кажеш как се разви цялата история и какво е положението?

— Естествено, че трябва да научиш всичко. И така, слушай! Ако и след това все още си готов да помогнеш, мога да ти кажа, че вероятно ще постигнем целта си без да пролеем кръв, поне не от наша страна.

— Знам, сър, знам! Често съм чувал, че ти с хитрост умееш здрав и читав да постигаш такива неща, които за други хора остават невъзможни дори с цената на кървави жертви. Любопитен съм, много съм любопитен да чуя какво ще ми разкажеш.

Инженерът беше по-енергичен и по-смел човек от колегата си във Фъруд Камп и Олд Шетърхенд бе убеден, че в негово лице е намерил полезен помощник. Уестманът му описа събитията от вечерта, направи своите заключения и обясни целите, които преследваше. Когато той свърши, инженерът скочи на крака, протегна му ръка и каза:

— Дадено, сър, съгласен! И аз, и хората ми ще сме на твое разположение, всички до един, и сега веднага, и по-късно, както пожелаеш.

Хобъл Франк не пропусна да се обади на родния си език:

— Слава Богу, че се срещнахме тук, щото ако туй беше станало в някой по-късен хронологически период, аз щях да пропусна възможността да покажа на този Черен мустанг, че господин прерийният ловец Хелиогабалус Морфеус Едевард Франке, наречен още Хобъл Франк, все още се намира в челните редици на енергично-внушителните изстребителни на негодници! На този предводител на команчите му е изпята песента! Разгневя ли се веднъж, страшно се разгневявам. При мен важи старото изпитано календарно правило вени, види, марди миди, или за онези, които не разбират гръцки — дойдох, видях и победих във вторник по обед! Сега отивам да извикам още един полезен герой на нашето импозантно деветнайсто столетие, който не бива да липсва.

Той стана и излезе от помещението. След малко се върна и доведе Дрол, на който му личеше, че в последно време беше страдал, но въпреки всичко погледът му бе бодър, а движенията му с нищо не

издаваха в момента да чувства болки. „Лелята“ също страшно много се зарадва на неочакваната чудесна среща и заяви, че щял непременно да тръгне заедно с тях за Олдър Спринг независимо от това дали състоянието му позволява, или не.

Тази забележка даде повод на Винету, който дотогава не беше обелил нито дума, да му зададе редица въпроси, а те доказаха, че апачът има значителни познания за строежа на човешкото тяло, както и за неговите болести. Оказа се, че Дрол действително страда от ишиас и то вследствие на онова падане от коня. Винету стана, извади малката си кожена торба, в която имаше навика да носи различни превързочни материали, прегледа съдържанието ѝ, а после най-спокойно каза:

— Нека моят брат Дрол ме заведе до леглото си. Само след час страданието му ще изчезне.

Той го дръпна за ръката и двамата се отдалечиха. След две-три минути всички чуха остър и пронизителен вик.

— Това беше Дрол! — възкликна Хобъл Франк. — Какво ли ще прави Винету с него? Вероятно ще иска да отстрани острова от краката му, но не бива да го прави по толкоз болезнен начин! Трябва да отида при моята Леля Дрол, защото такъв вик просто ти се врязва в душата като трион.

Той скочи на крака и се нареди да хукне, но Олд Шетърхенд го задържа и му каза:

— Стой тук, драги Франк! Винету знае много добре какво прави, а тъкмо срещу подобни страдания индианците разполагат с такива средства, за които дори нашите най-добри лекари нямат никаква представа!

Веднага след това, сякаш в потвърждение на тези думи, Винету отново се появи и каза:

— Наложил се нашият брат Дрол да изтърпи една много силна, но и краткотрайна болка, за да оздравее по-бързо. Сега си почива от нея, а само след час ще бъде толкова здрав, колкото е бил и преди да се появи прочутият остров в краката му.

Думите му криеха малка незлоблива ирония срещу Франк, който изглежда много добре я почувства и макар че по сериозното лице на апача не се забелязваше абсолютно нищо, дребосъкът бързо отговори:

— Ако Винету случайно има намерение да си прави майтап с мен, то нека има добрината да отиде до Тропика на рака. Там ще

разбере, че островът се намира между този тропик и Хоенцолерн-Зигмаринген. Каквото веднъж съм казал, значи съм го казал и се надявам само, че моите предимства се забелязват навсякъде. Може да се съмнява само онзи, който нищо не разбира, но какво от това! Не обичам да споря и когато ме нападат задебели души, аз търся спасение зад лъчезарния ореол на моето научно-популярно мълчание. „Вере Ангеликатинктур, квониам уд ангелус локвитур.“ Тези думи никому не подхождат тъй добре, както на мен. Хау!

Тъй като разбра, че напразно очаква някакъв отговор, той се видя принуден мълчаливо да „потъне“ в своята тинктура Ангелика. След изтичането на посочения час се оказа, че Винету бе имал право. Дрол се появи и на познатия си алтенбургски диалект заяви:

— Господа, туй не е ли чудо невиждано? Чувствам се като новороден. Не знам какво направи Винету, ала ми е все едно дали само разтегли нерва или съвсем го скъса, щом се чувствам здрав и бодър като риба във вода. Сега пак ще мога да яздя и Черния мустанг ще разбере, че Леля Дрол все още си я бива!

ТРЕТА ГЛАВА

НАПАДЕНИЕТО

Уа-пеш, в чието подножие се намираше железопътната станция Роки Граунд, бе покрита чак догоре с гъста гора. Водите, стичащи се от тази планина, се събираха долу в доста широк поток, който отначало поемаше в югоизточна посока, а после извиваше на север. Точно на завоя той се сливаше с по-малък поток, извиращ от подножието на една друга планина, която още навремето бе наречена Корнър Топ (Ъглова, крайна планина (връх). Б. нем. изд.), а и до ден днешен все още носи това име.

Споменатото наименование не бе избрано неоснователно. Както Уа-пеш, така и Корнър Топ представляваха крайните планински върхове, издигащи се от едната страна на две дълги вериги от възвишения, между които бе затворена широка и доста дълга долина, чиито завои бяха толкова многобройни, че инженерите от строежа на железопътната линия бяха предпочели да не я следват, а между Фъруд Камп и Роки Граунд да прокарат по-пряк път, взривявайки скалите. Още повече, че Фъруд Камп се намираше недалеч от началото на долината, отделен от нея само от издигащите се помежду им скали.

Команчите трябваше да дойдат, спускайки се отгоре по образуващата множество завои долина, защото за тях нямаше друг път до Олдър Спринг. А този Спринг, този извор, бе разположен в подножието на Корнър Топ и бе заобиколен от високи елши. Понататък той образуваше преди малко споменатия тесен поток, който се сливаше с по-големия точно на неговия завой. След двете ъглови или крайни възвишения долината образуваше широка равна прерия, през която течаха водите на слелите се два потока. Тук-там от сочната трева се издигаха високи храсти, които изглеждаха поставени един зад друг също като театрални декори и улесняваха тайното промъкване или прикриване дори на по-големи групи хора.

Припомним ли си случилото се във Фъруд Камп, както и плановете на участниците в тези събития, то никак няма да е трудно да

се предвиди какво можеше да донесе този ден на всички.

Команчите бяха убедени, че Олд Шетърхенд и Винету ще тръгнат за Олдър Спринг и бяха избързали да стигнат преди тях и там да ги изчакат и пленят. Червенокожите знаеха, че за да постигнат целта си срещу двама такива мъже, трябваше да са извънредно предпазливи. Поразяващата ръка и Винету не биваше дори да заподозрат, че команчите са се скрили около Извора на елшите. Никаква следа не биваше да издаде при пристигането им, че Черния мустанг и ордата му са наблизко. Ето защо от само себе си се разбираше, че индианците нямаше да се насочат право към извора, а щяха да се скрият нейде наблизко. Но къде, ето това бе най-важният въпрос.

За Винету и Поразяващата ръка не беше трудно да разгадаят мислите и плановете на противниците си. Тъй като Олдър Спринг извираше в подножието на десните склонове на долината, бе съвсем близо до ума, че индианците ще се придържат повече към лявата ѝ страна и ще навлязат на известно разстояние навътре в прерията, за да се върнат после и да се приближат от срещуположната посока. По такъв начин щяха да избягнат опасността някакви издайнчески следи да събудят подозренията на враговете им. Приближавайки се от прерията към извора, команчите щяха да се скрият, за да изчакат появяването на хората, на които бяха хвърлили око. Щяха да се промъкнат до тях, да ги подслушат, да ги обградят и после да ги нападнат. Следователно онзи, който Искаше да изпревари индианците и сам да ги шпионира, трябваше да опише още по-широка дъга навътре в прерията. Ето какво си казаха Олд Шетърхенд и Винету, и по тази причина след тръгването си от Роки Граунд те не насочиха конете си покрай Уа-пеш, а щом се развидели, свърнаха наляво и навлязоха далеч навътре в саваната.

След бурята от предишния ден беше настанало чудно хубаво утро. Слънчевите лъчи превръщаха в брилянт всяка капка, увиснала на стръкчетата трева или по листата. Въздухът бе свеж, чист и ароматен, природата наоколо се бе ширнала в цялата си девствена красота. Ездата през такава местност и в такова утро сигурно би представлявала най-голяма наслада за всеки човек... но само не и за уестмана, тръгнал на път с намерението тайно да се промъкне до враждебно настроени индианци. Рядкото пръхтене на конете или някой по-силен удар с копито се разнасяха недалеч в кристалния въздух, а

във влажната, натежала трева оставаше такава диря, която може би и на свечеряване все още щеше ясно да си личи. Това обстоятелство може да стане много опасно за скитниците из саваните, а за тях, както и за всеки друг човек, животът сигурно е по-скъп от всякакви природни красоти. Ето защо е лесно обяснимо, че Кас наруши царящото дотогава мълчание със забележката:

— Какво прекрасно утро, също толкова прекрасно, както и на времето при наследниците на Тимпе! Но все пак предпочитам вместо туй сияйно слънце над прерията да се стелеше гъста мъгла!

Шестимата мъже яздеха по двойки един зад друг, като начело бяха Поразяващата ръка и Винету, следвани от Хобъл Франк и Леля Дрол, а най-накрая идваха двамата братовчеди Кас и Хас. Дребничкият Франк все още не беше забравил забележката на добряка Кас относно острова Ишиа. Тя продължаваше вътрешно да го гризе и ето защо той използва тази първа възможност, за да го „кльвне“ леко.

— Изглеждате ми голям приятел на всякакъв вид мъгли. Дали се срещат и на остров Ишиа?

Кас спокойно отговори:

— Ще трябва да попитате не мен, а Дрол, той сигурно знае съвсем точно, нали островът го беше ударил в краката!

— Но не и мъглите, ясно ли е? Вий сте родом от Хоф край баварската граница, а там мъглите са си като у дома. При нас в Морицбург обаче времето винаги е ясно като добре излъскан прозорец.

— Морицбург ли? Прочутият ловен дворец край Дрезден? Там ли ви е родното място?

— Родно място ли? Странен въпрос! Един човек с моето сатенирано образование и с такова естественоисторическо значение има за родина целия свят, но в никакъв случай няма да отрека онова, с което ми е задължен Морицбург, загдето там съм видял за пръв път светлината на Божия свят. Просто си има някои населени места, дето се раждат само велики хора и пувидимому (Виж историята на с. 36 от „Синът на ловеца на мечки“, Г. Бакалов, Варна, 1983 г. Б. пр.) човек може да разпознае тези селища по това, че те се отличават с красивите си ловни дворци.

— Хм! — измърмори Кас.

— Хм ли? Какво има да ръмжите така? Не ви ли е ясна работата с ловните дворци?

— О, ясна ми е!

— Е, ами тогаз с какво не сте съгласен?

— Че в Морицбург се раждали само велики хора.

— Тъй! Да не би да сте роден там?

— Не съм.

— Ето ти на! Тъкмо туй е още едно необоримо доказателство, че оттам произхождат само величия. В Морицбург са се раждали князе, принцове и крале, аз също съм започнал житейския си път оттам, но нивга не съм чувал в този град някой Тимпе да е направил първата си крачка по земното кълбо. Още при втората той щеше да се подхлъзне и да потъне във филхармонично забвение. Тъй, сега вече си облекчих сърцето, и ако искате да съм ви приятел, престанете да се търкате в добре заоблените ръбове на моята систематическа личност!

Така той даде отдушник на скрития си гняв и отново се превърна в предишното добродушно човече, при условие разбира се, че никой не дръзнеше пак да му противоречи. Дрол се извърна на седлото и хвърли умолителен поглед към двамата Тимпе. Те го разбраха и си замълчаха.

Шестимата ездачи бяха оставили Уа-пеш далеч зад гърба си и вече не беше вероятно команчите да навлязат толкова навътре в прерията и ето защо свърнаха на юг с намерението да се приближат до Корнър Топ. Олдър Спринг се намираше откъм западната страна на тази планина. Винету и Поразяващата ръка решиха да яздят така, че да се доберат до нея откъм изток. По такъв начин те избягваха опасността по-късно следите им да бъдат забелязани от индианците. Корнър Топ не бе покрита изцяло с гора догоре, а имаше някои места, откъдето можеше да се огледат околностите надалеч, тъй че никак не беше трудно да се наблюдава пристигането на команчите.

Най-сетне шестимата изминаха цялата дъга през прерията и се приближиха до планината при източното ѝ подножие. Потърсиха и намериха едно хубаво скривалище, където другите четирима можеха да се притаят с конете си, докато Винету и Поразяващата ръка се изкачиха горе на високото, за да държат под око цялата долина.

Четирима саксонци заедно в Дивия запад и то в гъсталака на Корнър Топ! Несъмнено съвсем рядък случай! По този повод Хобъл Франк направи следната забележка:

— Като че ли дивите гълъби специално са ни събрали тук.

— Защо пък дивите, а не питомните? — осведоми се Хас.

— Защото тук, в Запада, няма питомни. Не го ли проумявате?

— Well! Прав сте, драги Франк.

— Тъй мисля и аз. Винаги съм прав. В туй отношение скоро ще ме прозрете, докато във всяко друго отношение пувидимому съм непроницаем. Една от най-големите мъдрости на нашия подкожен живот е човек да пази своите дарби само за самия себе си. Тогава не може да бъде непризнат и е възможно най-много веднъж да бъде взет за глупак. Ето защо обикновено държа затворени духовитите си богатства в тяхната капсула и само хора, които се радват на моите предпочитания, могат да извадят на повърхността от тамошните съкровища на крилата на някой подежник. Един такъв привилегирован и свят час настъпи в този миг за вас; Сигурно с голяма радост ще искате да узнаете по какъв начин смятаме днес да се справим с команчите. С удоволствие съм готов да ви даря с необходимите разяснения, като ви дам разрешението доверително да се обърнете към мен с вашите въпроси. Говори първо ти, драги братовчеде Дрол!

Дрол не искаше да му противоречи, обаче знаеше каква стойност можеха да имат „разясненията“, ето защо поклати глава и каза:

— Защо аз да съм пръв, драги Франк? Познавам те от дълго време и затова с удоволствие ще отстъпя тази привилегия на другите двама. Човек трябва да е учтив.

— Прав си? Познавах един професор по зоология, който все казваше: „Учтивостта е онази привичка, от която не бива да отвикваме.“ И каквото казва един такъв специалист, то винаги си има своето основание. Нека тогава Кас ме попита онова, което иска да научи от мен.

— Аз ли? — обади се дългучът. — Което искам да науча от вас ли?

— Да бе, да!

— Нищо не искам да научавам, абсолютно нищо.

— Какво? Нищо, абсолютно нищо? Възможно ли е? — попита Франк, безкрайно смаян.

— Абсолютно нищо — кимна Кас.

— Ами вие, Хас?

— И аз нищо — отвърна другият братовчед.

— Нищо ли? Сериозно ли говорите?

— Напълно сериозно.

При тези думи лицето на Франк придоби такова изражение, сякаш му се беше случило нещо съвършено неразбираемо. После то стана замислено, докато най-сетне чертите му се разкривиха от гняв и той ядосано извика:

— Възможно ли е подобно нещо? Виждаш ли е някой такова нещо? Те не искат да научат от мен нищо, абсолютно нищо! Нечувано! Нима наистина може да има съществуващи хора, които да са на непонятното мнение, че няма какво да чуят и научат от прерийния ловец на мечки Хелиогабалус Морфеус Едевард Франке? Ето ни на, залегнали в засада, за да шпионираме индианците. Имаме намерение да ги надхитрим и победим, и туй намерение може да се осъществи само чрез насыщната индивидуалност на моята опитна личност, а ето че се намират живи човешки същества, които смятат, че няма какво да научат от мен! Но туй ми е много неприятно, туй съсипва цялата ми любов към ближния и не ми остава нищо друго, освен да покрия главата си с римската кадифена мантия и да оставя всеки да върши каквото си ще. Но когато се появят неприятелите, команчите, и когато се чуе викът:

„Hannibal ad boardinghouses!“, когато се разтреперите от страх и настане най-голямата беда, после сигурно ще дойдете при мен да молите за помощ, ала тогава аз ще ви благодаря за вкиснатия лебервурст и ще запуша ушите си за вашите вопли, тъй както човек затваря пътната си врата с резе, преди да легне да спи! Кас слисано поклати глава и каза:

— Какво беше това? Не казахте ли „Hannibal ad boardinghouses“?

— Да, точно тъй казах — отвърна Франк с поглед и вид на пантера, която се кани да се нахвърли върху плячката си.

— Но това е погрешно — възрази дългият Кас. — Толкова безкрайно погрешно е, че човек не може да си представи нещо по-погрешно!

Дрол му направи знак да мълчи, но за съжаление Кас не му обърна внимание, защото все още не познаваше добре дребосъка. Франк още отпреди бе вече ядосан, а новото възражение го разлюти допълнително и той гневно кресна на непредпазливия дългуч:

— К'во? Как? Безкрайно погрешно ли? Да не сте откачил? Световноизвестният Хобъл Франк да каже нещо, което да не е вярно,

че и на всичко отгоре дори „безкрайно погрешно“, нещо, което да не отговаря на най-високите температури на науката?! Чувало ли е нявга човечеството някоя по-отвратителна каша! Мен разбира се не може да ме извади от олимпийското ми спокойствие подобно неортографическо съмнение в моята неоспорима компетентност и затуй ще благоволя да ви попитам в какъв смисъл смятате казаното от мен за погрешно, а?

— Правилното е „Hannibal ad portas.“

— Тъй ли? Амче отде накъде?

— Анибал е пред портите! Това е бил навремето ужасеният вик на римляните.

— Хайде бе, ама колко хубаво го казахте само! Кой ли ви е пратил за зелен хайвер с подобна щуротия?

— За зелен хайвер и дума не може да става. Учили сме го в часовете по история.

— Ах тъй! И кой е бил всъщност добрият човечец, дето ви е разправял подобни небивалици?

— Естествено учителят ни по история.

— Навярно някой немец от Плауен във Фогтланд, а?

— Разбира се!

— Значи този духовит учител по световна история не е бил древен римлянин, така ли?

— Не.

— Е, ето ти на, всичко е ясно! Един такъв лапнишаран, дето още има жълто около устата, ще ми знае какво са казали древните римляни! Портас! Та туй изобщо не е римска дума и всеки горе-долу изобразован човек знае, че вместо „портас“ трябва да каже „портиера“. И на кой ли древен римлянин би могло да му хрумне да вика, че Анибал виси на портиерата! Едва ли някой римлянин някога се е провинявал в подобна безсмислица. След като Петър Велики въоръжил своя адмирал Анибал срещу римляните, той бързо заобиколил нос Добра надежда с параходи, прехвърлил през зимата кавказките планини, при което се наложило камилите да теглят оръдията му, най-напред край Лигни разбил войските на тесалонийците и колосийците и после цялата римска империя паднала в прахта пред краката му. Вярно, че кайзер Херодот изпратил срещу него кавалерийския генерал Холофернес, обаче недалеч от прохода Шипка той така го разпердушинил, че обзет от смъртен страх генералът

наредил да паят сицилианската вечерня и през последвалата Вартоломеева нощ умрял от раните си. Тогава на римляните им останало едно единствено средство за спасение — трябвало да вземат мерки да лишат Анибаловите войскове части от храна. И тъй те запалили Москва при оттеглянето си, опустошили понтийските блата, а после спрели при планината Арарат, за да изчакат последиците от тези разрушения. Но скоро им било писано да разберат колко много са се лъгали в Анибал. Той се оказал голям хитрец и за всеки случай се бил запасил с такива количества провизии, че изобщо не можело да се мисли за глад. С оглед на зимните студове той дори бил заповядал на своя началник по снабдяването да вземе преносими къщи от вълнообразна ламарина и американски печки. След като ги сглобил, те били използвани отчасти като жилища, отчасти като гостилници и кръчми. Войската на Анибал си заживяла весело и охолно. А когато римляните научили това, разбрали, че са загубени и изплашено извикали: „Анибал има boardinghouses!“ Всеки немец ще разбере, че това „ad“ сигурно означава германското „има“, стига този човек да не е бил кръстен тъкмо със сорбско-вендеското име Тимпе. Тъй, сега вече знаете какво е положението, господин Казимир Обадия Тимпе младши! И когато някога умра, погрижете се да не ме погребват до вашия блаженопочиващ учител по история, щото току-виж съм се присегнал към него да го пипна за ушите и да го разтърсвам дотогава, докато проумее, че портиерите далеч не са „boardinghouses“.

В комичната си разпаленост Франк бе говорил толкова бързо, че се видя принуден дълбоко да си поеме дъх. Кас и Хас се спогледаха напълно слисани, без да знаят какво да кажат, нито дали да се смеят или да плачат. За щастие те забелязаха все пак навреме енергичните знаци, които им правеше Леля Дрол да си мълчат и успяха да си задържат езика зад зъбите.

Докато долу в скривалището се водеше този странен разговор, Олд Шетърхенд и Винету достигнаха върха на Корнър Топ. Както вече споменахме, горе имаше тук-там оголени места, откъдето надалеч пред очите се разкриваше обширна гледка. Една от тези поляни, разположена на запад, беше извънредно подходяща за целта на двамата приятели. Отгоре можеше да се обхване с поглед цялата долина, по която трябваше да се спуснат команчите, чак до следващия ѝ завой, отдалечен на повече от една английска миля. Винету седна на земята, а

Олд Шетърхенд се настани до него. Направиха го, без да проговорят нито дума. Между двамата не бяха необходими нито подкани, нито дълги обяснения, та те се познаваха един друг толкова добре и взаимно четяха всичко, каквото ставаше в душите и сърцата им с такива подробности, че всеки знаеше или отгатваше мислите и решенията на другия преди още той да бе успял да ги изрази с думи. Вече често им се беше случвало да яздят заедно цял ден и при това да преживеят твърде важни неща, но без да разменят нито едно изречение помежду си.

Така беше и този път. Те седяха безмълвно един до друг час, два, три, а никой от тях не сметна за нужно да обели и дума, макар че се очакваха събития, при които щеше да става въпрос за живот и смърт. Ако някой можеше незабелязано да ги наблюдава, сигурно щеше да остане с впечатлението, че двамата са дошли на това място с единствената цел да се излегнат на земята и да си починат. Никакво потрепване по лицата им, нито един техен поглед не издаваше, че цялото им напрегнато внимание е насочено на запад и че нищо по цялото разстояние от видимата част на долината не можеше да се изплъзне от изострените им сетива. Голямо изкуство от страна на уестмана е дори в най-напрегнатите ситуации да остане външно напълно безучастен. Има или имаше някои прочути скитници из саваните, които дължат най-големите си успехи, както и избавлението си от най-ужасни опасности, единствено на обстоятелството, че те така умеят да владеят израза на лицето си, цялото си поведение както и всяка част от тялото си, че е абсолютно невъзможно да се отгатне какво мислят или чувстват, към какво се стремят или на какво са способни. Така например Олд Шетърхенд безброй пъти е побеждавал своите противници, или се е справял с опасни положения само защото като малцина други умееше да придава на лицето си толкова безразличен, даже равнодушен израз дори и тогава, когато някой друг би могъл да се побърка от напрежение и вълнение.

В момента той седеше в меката трева до Винету. И двамата бяха полупритворили очи и тъй като никой от тях не помръдваше, изглеждаше сякаш спяха. Въпреки това бе съвсем сигурно, че те много добре чуваха дрозда, който само на двасетина крачки зад тях се мъчеше да извади от земята един червей, и че двамата също тъй ясно

видяха лешояда, който тъкмо в този момент се появи на западния хоризонт като точка с големина колкото детски юмрук.

— Уф! — обади се кратко Винету.

— Well! — също тъй кратко отвърна Олд Шетърхенд и кимна. — Идват!

Въпреки тези думи в долината не се виждаше никакво живо същество. Както и преди, тя продължаваше да е все така безлюдна и пуста, обаче начинът, по който лешоядът се придвижваше във въздуха, издаваше на всеки познавач, че долу под него сигурно се намираха някакви същества, от които очакваше да му падне плячка. Птицата все още се рееше малко вляво над мястото, където долината правеше завой, но бързо го приближаваше. Когато се озова точно над него, долу иззад образувания от скалите ъгъл изскочи един конник, поспря се за миг, за да огледа долината и след като не забеляза нищо подозрително, спокойно продължи пътя си. Подир него се появиха двама, пет, десет, двайсет, петдесет, осемдесет все нови и нови ездачи, които можеха ясно да се различат, макар че поради разстоянието конете им привидно бяха не по-големи от малки кутрета. Винету доказа, че има извънредно остро зрение, като въпреки толкова дребните фигурки каза:

— Действително са команчите!

— Да — съгласи се Поразяващата ръка. — Токви Кава язди начело.

— Този вожд на команчите си въобразява, че е кой знае колко хитър воин, а върши такава грешка, каквато не е възможно да разбере нито аз, нито моят брат Шетърхенд.

— Well! Веднъж той заяви, че никой не можел да се мери с него по съобразителност и храброст. Знаем какво мисли моят червенокож брат Винету. Команчът идва от Фъруд Камп и е убеден, че рано тази сутрин и ние сме тръгнали оттам и ще пристигнем след него. Но той не се сеща, че непременно ще забележим следите, оставени от воините му във високата, натежала от влага трева. Само слепец не би могъл да ги види, но пък те ще са толкова ясно отпечатани, че сигурно би ги открил пипнешком. Смешно!

По иначе тъй сериозното и безизразно лице на апача се появи лека полупрезрителна, полусъжалителна усмивка, когато той добави:

— И при това команчът иска да залови Олд Шетърхенд и Винету! Уф!

— Ти и като малко момче не би извършил толкова голяма грешка.

— Ти също нямаше да я допуснеш дори по времето, когато още беше грийнхорн и начинаещ. Виж, те постъпват точно както предвидихме — насочват се към другата страна на долината, та когато пристигнем тук, следвайки ги по петите, да не си помислим, че всъщност имат намерение да свърнат към Корнър Топ и оттам да стигнат до Олдър Спринг, където да ни издебнат и заловят.

Команчите продължиха да яздят покрай отсрещния склон на долината, докато достигнаха най-крайната точка от полите на Уа-пеш, но и там не промениха посоката, а продължиха навътре в прерията, сякаш преследваха някаква далечна цел отвъд нея.

— Както и предполагахме, след време ще опишат широка дъга и ще се върнат обратно. Един от нас трябва да се спусне долу и да разбере къде ще се скрият, а другият се налага да остане все още тук.

Олд Шетърхенд не обясни защо се налага другият да остане още на същото място, обаче Винету веднага отгатна. Той леко кимна одобрително с глава и каза:

— За да бди кога ще се появи Ик Сенанда, който има намерение да измами и предаде мъжете, строящи пътя на Огнения кон. Снощи той пое подир команчите, но тъмнината му е попречила да ги намери. Въпреки това понеже знае накъде са тръгнали, тази сутрин след развиделяване сигурно се е натъкнал на дирята им и ще се появи скоро след тях. Нека моят бял брат изчака тук пристигането му. Аз ще слеза долу, за да разбере къде ще се скрият команчите.

Той се отдалечи и Поразяващата ръка остана сам. Белият ловец ни най-малко не мислеше за опасността, в която се намираще заедно със спътниците си, защото всеки, който почти ежедневно се излага на опасности, най-сетне така свиква с тях, че просто не ги възприема повече като опасности в обичайния смисъл на думата. Случва се дори такъв човек да не се чувства добре, когато му липсват както те, така и свързаното с тях напъгане на всички духовни и физически сили и способности.

Отново измина час, а след него и още един, без очакваният от тях неприятел да се появи. Всъщност той трябваше да е вече там, но Олд Шетърхенд не изгуби търпение, защото беше възможно да са възникнали десетки най-различни причини, които да са задържали и

позабавили по пътя вероломния метис. Най-сетне след още половин час ловецът го видя да се появява, следвайки дирята на команчите покрай отсрещните склонове на долината. Тъй като скаутът яздеше по тези следи, той бе принуден да измине целия заобиколен път на команчите през прерията. Следователно едва ли щеше да пристигне при Корнър Топ, преди да измине цял час. Олд Шетърхенд можеше вече да напусне поста си и възможно най-бързо се спусна при спътниците си. Завари ги на мястото, където ги бе оставил. Винету също беше при тях. След като белият ловец им съобщи, че е видял метиса, апачът направи забележката:

— Много закъсня. Подозира ли моят брат какво го е задържало?

— Има много причини, които са могли да забавят ездата му — отговори Олд Шетърхенд.

— А може би изобщо не е бил принуден да спира, а се е забавил по своя воля.

— От всички възможности най-предпочитаната от мен е ако по време на бързото си бягство от лагера той е размислил, променил е решението си и се е върнал, за да ни подслуша.

— К'во каза? — попита Хобъл Франк, щом чу тези думи. — Че най-много предпочиташ да ни е подслушал ли?

— Да.

— Значи да те шпионира врагът ти е таквоз нещо, за което винаги трябва да си благодарен, тъй ли?

— Поне в този случай, да.

— Туй ми е толкоз непонятно, че изобщо не мога да го проумея, въпреки че иначе съм човек с широко сърце и душа, и още по-широка схватливост. Ако ни е подслушал, той знае например, че няма да се спуснем по долината, защото ще пътуваме с железницата.

— Много ще се радвам, ако го знае.

— Слушай, господин Шетърхенд, имай добрината да не ми разправяш врели-некипели! Пътуването ни със железницата е изключително важно и научи ли за него неприятелят ни, последниците няма да са добри!

— Не се тревожи, драги Франк! Надявам се, че не ме смяташ за непредпазлив или даже за лекомислен човек, нали?

— Бога ми, не! Невъзможно е такваз ужасна мисъл да се прокрадне в нашите взаимни симпатии. Нали знаеш, че си мой пример,

мой образец, моя ръководна линия, мой идеал и мой кумир във всяко отношение. Ти осветяваш моя жизнен път като фенера на някоя пощенска кола от Нидерлаузиц. Ти си моята пътеводна звезда, която следвам както овчето стадо следва своя любим пастир. Представи си само какво огромно доверие би трябвало да имам в теб. Е, как тогаз е възможно да те смятам за лекомислен човек? Та туй ще е по-лошо от обида на държавен глава, и то повече за моята, отколкото за твоята глава!

— Тогава престани напразно да си блъскаш главата и ми се довери! Навярно скоро ще разбереш, че съм прав. Заедно с Винету ще отидем да подслушаме команчите. Останете тук, пазете пълна тишина и в никой случай не се отдалечавайте от мястото, преди да сме се върнали!

— Ами ако не се върнете?

— Ще се върне поне един от нас, можеш да разчиташ на това. И обръщайки се към Винету, ловецът го попита:

— Моят червенокож брат знае ли къде лагеруват неприятелите ни?

— Да, знам — отвърна вождът на апачите.

— Далече ли е?

— Не е.

— Трудно ли е да се промъкнем до тях?

— За други сигурно ще е трудно, но за Олд Шетърхенд и за мен е лесно. Нека моят брат ме последва!

Те оставиха пушките, защото само щяха да им пречат при пълзенето, и се отдалечиха. Естествено вместо откраднатите свои пушки те временно бяха взели назаем други две от инженера. Най-напред Винету поведе своя бял приятел през гората, без да проявява особена предпазливост. Така вървяха около десетина минути, а след това стигнаха до едно място, където изправените дървета свършваха, но пък пред погледите им се откриха много повалени стволове. Горските великани лежах безобразно запокитени един до друг или един върху друг с огромни стърчащи коренища и изпочупени и смачкани корони. Това беше бурелом, един от онези „хърикейни“, тъй често срещани особено в южните райони на Дивия запад. Хърикейнът е внезапно разrazil се ураган, който преминава над една сравнително тясна и ясно очертана ивица земя, като поваля всичко по пътя си, а

„хърикейн“ се нарича също и опустошената местност от подобна буря, която в Средна Америка има далеч по-разрушителна сила.

Между запокитените на земята и вече изсъхнали дървета беше избуяла нова, млада, твърде гъста и висока растителност, толкова гъста, че изглеждаше непроходима дори за дивеча.

— Оттук ли? — попита Олд Шетърхенд. — Винету кимна потвърдително и тихо добави:

— Отляво се издигат скалите, невъзможно е да ги изкачим. Отдясно отвъд този гъсталак се простира прерията, където пасат конете на неприятелите ни. Там пазачите им сигурно ще ни забележат. От другата страна на хърикейна, който тук не е по-широк от двеста крачки, бивакуват войните на команчите. Следователно ни се налага да минем през гъсталака.

— Моят червенокож брат стигна ли до другата му страна?

— Да. Моят бял брат съвсем скоро ще види скритата пътечка, която трябваше да проправя с ножа си.

— Знаеш ли къде точно се намира вождът?

— Да. Може би ще успеем да се промъкнем толкова близо до него, че да чуем какво говори.

Той направи десетина крачки покрай бурелома, после легна на земята и се вмъкна между гъсталака от листа и клони. Олд Шетърхенд не се поколеба да пропълзи подир него. Ето че и в този случай се видя какви несравними качества притежаваше вождът на апачите. С помощта на ножа си той беше проправил път, широк две стъпки, като бе отрязал изпречилите му се по-големи или по-малки клони и филизи, внимателно ги беше натиснал да легнат на земята, оставяйки при това достатъчно шума, която образуваше покрив над главите им и напълно прикриваше тайната пътечка. Беше се оказало невъзможно да пресече пътя в права посока. Той извиваше ту наляво, ту надясно около рухнали дървета, после пак водеше ту на една, ту на друга страна според възникналите пред апача препятствия било от терена, било от хаотично оплетената растителност. За преодоляването на всички тези трудности е било необходимо такова напрежение на силите, което удиви дори Поразяващата ръка. Извършената за толкова кратко време работа представляваше майсторско изпълнение, постижимо и възможно само за ръцете на един Винету.

Тъй като апачът бе свършил чудесна работа, не беше нужно да използват ножовете си и трябваше да насочат вниманието си единствено към това да не разлюлеят някой клон който да ги издаде. По пътя си срещнаха две змии, отровни змии. Първата избяга, а втората бе убита от Винету с бърз и точен удар на ножа. След като измина доста време, най-сетне апачът обърна глава към спътника си и посочи към носа си. Олд Шетърхенд разбра нямата му подкана и бавно и внимателно пое въздух. Миришеше на дим от лагерен огън. Ловецът кимна с глава в знак на потвърждение. Дватама бяха близо до бивака на команчите.

Продължиха още малко нататък до едно място, където Винету бе направил тайната пътечка двойно по-широка. Той направи знак на спътника си да се приближи и щом белият ловец се озова рамо до рамо с него, му прошепна:

— Чува ли моят брат, че се намираме в непосредствена близост до враговете ни?

— Не — гласеше също така тихият отговор.

— Нужно е само да разтворим настрани малкото останали филизи между нас и команчите, и ще можем да ги видим.

— Но не се долавя и най-малкият шум. Не чувам никой да говори. Да не би да спят?

— Да. Почиват си, защото са яздили цяла нощ.

— Наистина е така. А вождът им сигурно съвсем е капнал, понеже снощи е яздил до Фъруд Камп, а после се е върнал обратно.

— Е, добре. Нека моят брат погледне колко близо сме до него, толкова близо, че почти можем да го докоснем с ръка!

Той съвсем леко разтвори филизите и даде възможност на Олд Шетърхенд да хвърли поглед през образувалата се пролука. Колко се изненада белият ловец, когато съзря легналия Токви Кава най-много на пет крачки пред себе си! Дватама разузнавачи се намираха в самия край на бурелома, а същевременно и непосредствено пред врязал се в гората неголям „залив“ от прерията. От лявата им страна от хаотично оплетената растителност на бурелома стърчаха клоните на могъщо, повалено и изсъхнало вече дърво, а избуялата около него трева образуваше мека постеля, върху която лежеше вождът на команчите. Той спеше. От другата му страна се виждаха неговите воители, които също спяха. Те бяха изморени и под закрилата на стражите, поставени

откъм прерията, се чувстваха в пълна безопасност. Според обичая на всички бели и червенокожи от Дивия запад Токви Кава бе оставил пушката си съвсем наблизо, за да му е под ръка. На дънера беше облегнат продълговат и тесен вързоп. Съдържанието му бе завито в одеялото на Черния мустанг, което бе грижливо свързано с ласото му. Щом забеляза пакета, очите на Олд Шетърхенд засвяткаха, а след като направи движение с глава в онази посока, Винету тихо попита белия ловец:

— Знае ли моят брат какво има в одеялото?

— Естествено нашите пушки!

— Вождът спи, спят и всички други. Можем да си вземем оръжията.

— Но нямаме такова намерение!

— Хау! Моят брат винаги решава правилно! Не бива да ги вземаме сега. Все още сме принудени да ги оставим в ръцете на команчите.

— За съжаление! Те не бива да разберат, че сме открили скривалището им. А изчезването на пушките ще им издаде, че са разкрити.

— Оставяме им ги само за кратко време. Надявам се скоро да си ги възвърнем.

— Съвсем сигурно е! И въпреки това никак не ми е леко да се примиря с тази необходимост. Пушките ни са не само извънредно ценни, но и направо незаменими за нас, и ми е страшно неприятно да ги оставя в ръцете на тези хора макар и само за няколко часа. Колко лесно биха могли да ги повредят така, че да не е възможно да ги поправим! Трудно ми е, наистина ми е страшно трудно да се реша на такава крачка, обаче сме принудени да се вслушаме в гласа на разума. Я чуй! Това не беше ли вик? .

— Гласът на един от стражите — кимна Винету. — Сигурно скаутът е стигнал до постовете.

Викът, чут от Винету и Олд Шетърхенд, бе подет от множество други гласове. Индианците се разбудиха и наскочаха. Вождът също се изправи. Винету беше казал истината. Метисът се появи на кон. Щом съзря вожда, Ик Сенанда отправи жребеца си натам и когато се приближи, скочи от седлото пред него. Без да скрива учудването си, Токви Кава каза:

— Това си ти, сине на моята дъщеря! Нима ти разреших тъй бързо да ни последваш?

Той не получи веднага отговор, защото внукът му реши най-напред да се настани до него. Затова вождът продължи:

— Не ти ли заповядах да наблюдаваш бледоликите и да изчакаш там, докато дойдем или ти изпратим вестonosец?

— Заповяда ми — невъзмутимо отвърна метисът.

— Но въпреки това си напуснал поста си!

— Бях принуден. Бащата на моята червенокожа майка сигурно ще разбере, че не ми е било възможно да постъпя иначе.

— Ако не го разбере, едва ли ще е за твое добро? Трябва да са се случили извънредно важни неща, за да дръзнеш да напуснеш/ Фъруд Камп и да дойдеш Тук!

— Наистина са важни.

— И сигурно са станали твърде скоро, след като си отидохме, защото си тръгнал малко по-късно. Говори! Ще изслушам каквото имаш да кажеш за свое оправдание.

— Ти си бащата на моята майка и ме познаваш от мига на раждането ми. Давал ли съм ти някога повод за такива строги упреци? Защо ме посрещаш с укори, без да знаеш защо идвам?

— Защото става дума за най-значимият улов, който някога можем да направим — за най-върлите врагове на племето ни, за вожда на апачите и за омразния бледолик, наричан Олд Шетърхенд.

— Ти няма да ги заловиш — отвърна внукът му все така невъзмутимо, както и преди.

— Няма ли? — подскочи вождът. — Защо?

— Защото си тръгнаха.

— Вече са си тръгнали? Разбира се, че ще тръгнат от Фъруд Камп, нали се канеха още рано сутринта да потеглят на път, за да пристигнат тук тази вечер.

— Забравяш, че трябва да съм напуснал Фъруд Камп още вчера вечерта. И като казвам, че са си тръгнали, нямам предвид тази сутрин — това е станало още призори на предишния ден.

— У ф! Напуснали са Фъруд Камп още вчера?

— Да.

— Но едва след като сме си тръгнали!

— Да.

— Уф, уф, значи трябва да се приготвим, защото могат да пристигнат тук всеки миг!

— Няма да пристигнат. Изобщо няма да дойдат насам.

— Няма... да... дойдат? — повтори провлечено слисаният вожд.
— Че къде ще отидат?

— Не знам, но във всеки случай отиват някъде далеч оттук, защото отпътуваха в една от колите на Огнения кон. А белите ловци постъпват така само когато им предстои дълъг, много дълъг път. Иначе яздят.

— Значи с Огнения кон? Сигурен ли си?

— Да, защото ги видях.

— И не си се излъгал?

— Не. Наблюдавах ги как се качват в колата на Огнения кон и как после той препусна с най-голяма бързина.

— Уф, уф, уф! Но нали искаха да се отправят насам, към Олдър Спринг?! Какво ли може тъй внезапно да ги е накарало да тръгнат в съвсем друга посока?

— Страхът.

— Мълчи! Страшно мразя и Винету, и Олд Шетърхенд, но те не знаят що е страх.

— Е да, те не знаят, обаче не забравяй, че с тях има и други двама бледолики, които не са чак толкова храбри. Сигурно заради тях са си тръгнали тъй бързо.

— Ти говориш за страх, но пропускаш да кажеш от кого се боят толкова много.

— От теб и нашите воини.

— От нас, от нас ли? Но те изобщо не подозират, че сме наблизо!

— Е, не знаят точно, че сте вие, но знаят, че Фъруд Камп ще бъде нападнат от червенокожи воини.

— Уф, уф! Как ли са го научили? Кой им го е издал? Да не би самият ти да си бил тъй непредпазлив...

При тези думи внукът му за пръв път забрави своето безразличие и гневно го прекъсна:

— Не говори за мен! Ти видял ли си ме някога да постъпвам непредпазливо? Собствената ти непредпазливост издаде всичко и ни лиши от този голям улов!

При тези думи Токви Кава сложи ръка върху дръжката на ножа си и извика:

— Момче, не забравяй с кого разговаряш, иначе моят нож ще те научи на страхопочитанието, което дължиш на бащата на твоята майка и на най-прочутия военен вожд на команчите! Как се осмеляваш да ме упрекваш в непредпазливост, мен, Черния мустанг?

— Защото ме кориш за грешка, която си извършил ти самият!

— Докажи го!

— Я ми кажи, щяхме ли да заловим Поразяващата ръка и Винету тази вечер, ако бяха дошли тук?

— Да, това е толкова сигурно, колкото е сигурно, че си до мен.

— И тогава всичко, което притежават, щеше да стане наша плячка, нали?

— Да.

— И конете ли?

— И те.

— Тогава защо не почака до тази вечер? Защо посегна на тези коне още миналата нощ?

— По... сег... нал ли? — бавно повтори вождът тази дума, за да обмисли по-добре упрека, който току-що чу. — А ти какво знаеш за това?

— Всичко знам. И каквото не узнах, веднага научих по-късно, когато враговете ни си мислеха, че съм избягал. Всичко мина много добре и ако си бяхте отишли, без да се отбивате в склада, за да вземете конете, то сега най-великите и най-прочути врагове на нашето племе щяха да са на път за насам, за да ни паднат право в ръцете. Какво ликуване и радост щеше да има навсякъде, докъдето стигат в набезите си воините на команчите! Вярно, че Кита Хомаша, когото ти изпрати при мен в странноприемницата, събуди леки подозрения, но аз бързо успях да ги разпръсна, понеже бледоликите не бяха в състояние да докажат каквото и да било. Но по едно време най-неочаквано навън пред вратата изпръхтяха конете на Винету и Олд Шетърхенд и предизвикаха неவிждано вълнение. Наистина бледоликите се оказаха достатъчно умни и се престориха сякаш вярват, че конете сами са се отскубнали, ала мен не успяха да излъжат, защото складът беше затворен с резе. Юздите, с които животните са били вързани, и които те уж скъсали, бяха съвсем здрави, но на тях висеше парче от някакъв

друг ремък и именно той беше разкъсан. Следователно конете не бяха избягали сами, а някой ги беше откраднал. Кой ли? Да не би да отречеш?

Вождът гледаше втренчено пред себе си и лицето му оставаше напълно безизразно. Не каза нито да, нито не. Внукът му продължи:

— Мълчанието ти ми дава право. Естествено бледоликите започнаха да търсят крадците.

— Те отдавна бяха изчезнали! — намеси се Токви Кава.

— А нима бяха изчезнали и следите? Или си мислиш, че Поразяващата ръка и Винету не умеят да разчетат по дирите ти много повече неща, отколкото би им признал самият ти? Те откриха и вашите, и моите следи, откриха и отпечатъците от Кита Хомаша. Незабавно разбраха, че сме в съюз, разбраха и намеренията ни. Искаха да ме заловят и да ме линчуват на място, но за щастие успях да им избягам. Втурнах се към коня си и препуснах като бесен.

— Уф, уф! Нима бягството ти беше наложително?

— Да.

— Не са имали никакви доказателства срещу теб!

— Следите бяха достатъчно доказателство! А освен това подпалиха и жилището ми. Нима щяха да го направят, ако не бяха убедени във вината ми? Ти знаеш строгостта, с която бледоликите прилагат съда на прерията. Само бягството можеше да ме спаси. Ако бях останал, щяха да ме обесят. Бях стигнал вече доста далеч, когато ми хрумна мисълта тайно да се върна и да ги подслушам, за да разбера дали Винету и Поразяващата ръка евентуално не са се отказали от плана си да отидат до Олдър Спринг. За нас бе изключително важно да се убедя в това. Много добре стана, че постъпих така, защото видях двамата да се качват в колата на Огнения кон заедно с жребците си и да отпътуват. Следователно няма да дойдат при Олдър Спринг. След като заминаха, аз също си тръгнах от Фъруд Камп и препуснах насам, за да ти съобщя какво се случи. И ето ме на тук, а щом ти смяташ, че имаш право да ми отправяш укори, укорявай ме! Ако някой трябва да бъде порицан и наказан, това не съм аз, а онзи, който с кражбата на конете направи на пух и прах хубавия план на команчите.

Метисът свърши доклада си и зачака да види какво ще каже дядо му. Черния мустанг седя с наведена глава доста време. После с бързо, енергично движение той я вдигна и хвърли изпитателен поглед

наоколо. Думите му не можеха да се чуят от незвани хора, защото макар пристигането на метиса да бе издало на присъстващите воители, че сигурно се е случило нещо особено или пък предстои да се случи, все пак никой не се беше осмелил без специална подкана да се приближи до толкова уважавания и всяващ респект вожд. Ето защо никой не чу упреците, които внукът и подчиненият отпрати към своя дядо и предводител. Със сподавен глас Токви Кава поде:

— Да, аз отмъкнах конете от склада. Илчи и Хататитла са толкова прочути жребци, че мъдростта на моята възраст се превърна в младежка глупост. Исках и трябваше да станат мои начаса, без да се замисля, че и бездруго днес заедно с пленниците щяха да ми паднат в ръцете. В жилите ти тече моята кръв и затова ти няма да кажеш на воините ни какви последици е имало прибързаното ми решение!

— Ще мълча — заяви младежът.

— Поразяващата ръка и Винету знаят ли — продължи вождът, — колко души са били вчера във Фъруд Камп?

— Да.

— А знаят ли и кои са били те?

— Не. Уверени са само, че са враждебно настроени индианци.

— Разбраха ли за намерението ни да нападнем лагера?

— Предполагат го.

— За такива мъже предположението е равно на сигурност. Подозират ли кога ще е нападението?

— Не. Но трябва да спомена, че открито ми подхвърлиха моето истинско име Ик Сенанда. Не повярвах, че се казвам Ято Инда.

— Значи те смятат за предател, така ли?

— Да.

— Но тогава сигурно са убедени, че си мой внук и че аз съм онзи, който се кани да нападне лагера им. Какво казаха за изчезването на трите си пушки?

— Техните пушки ли? — смаяно попита метисът. — Та нима са изчезнали?

— Да.

— Уф, уф, уф! Къде е станало това?

— Във Фъруд Камп. Аз ги намерих.

— Ти... си ги... намерил ли? Ти... ти? Пушките на Поразяващата ръка и Винету? — едва изрече метисът, безкрайно слисан.

— Аз! — кимна Токви Кава и очите му радостно заблестяха.

— Сребърната карабина на Винету?

— Да.

— Малката омагьосана пушка на Поразяващата ръка?

— Да.

— И големия Мечкоубиец?

— Също.

— Къде, къде са тези три безценни оръжия? Бързо ми кажи!

— Тук — отвърна вождът, посочвайки към вързопа.

— Уф, уф, уф! Днес великият Маниту гледа към воините на команчите с грейнало от благосклонност лице! Това е такава плячка, за която ще ни завиждат всички племена на червенокожата раса! Как попаднаха в ръцете ти тези несравними оръжия?

— Чрез крадци, които ги бяха вече откъмнали, но ги принудих да ми ги дадат.

Той разказа случката, но само миг след като свърши, възкликна.

— Уф, уф! Не помислих за това. Поразяващата ръка и Винету си отидоха, макар че пушките им са откраднати. Нима не е подозрително? Дали не е някоя голяма хитрост? Тези двама мъже едва ли ще се разделят с оръжията си доброволно, напротив, ще рискуват всичко само и само да си ги възвърнат!

Внукът на вожда поклати глава и уверено каза:

— Нищо няма да рискуват, абсолютно нищо.

— Защо мислиш така?

— Всеки, който има здрав разум, ще си помисли същото. Как тези чакали станаха толкова прочути? Само с помощта на пушките си. С тях се превърнаха в герои, но без тях са нищо. След като са им откраднали оръжията, те сигурно чувстват, че вече не са в състояние да направят каквото и да било, че при нападението над лагера няма да могат да устоят, а неминуемо ще загинат. Ето защо избягаха толкова бързо. Сега вече знам защо са се отказали от ездата до Олдър Спринг и защо напуснаха Фъруд Камп толкова ненадейно. Разбрали са, че заедно с пушките са изгубили и цялата си сила, и че в една битка с нас са обречени на смърт. Страхът ги е подгонил да отидат колкото е възможно по-надалеч, страхът от нас и ужасът от сигурната гибел!

Убедеността и въодушевлението на младежа увлякоха стария и опитен вожд. Токви Кава изрази съгласието си:

— Уф, уф, ти каза истината! Причината е в страха им от нас и от нападението. Побързали са да избягат с вой като песове, които очакват да бъдат бити. Изплъзнаха ни се, но оръжията им останаха в ръцете ни. Сега непременно трябва да вземем скалповете на многобройните жълтокожи мъже. Като се разчуе, че искаме да нападнем лагера, ще изпратят хора да повикат помощ. Ето защо се налага да побързаме да се върнем във Фъруд Камп, преди да е дошла помощта. Нямаме време да останем тук да почиваме. Тъй като Поразяващата ръка и Винету няма да се появят тук, ние нямаме повече работа на това място и незабавно трябва да тръгнем на път. Вярно, че конете ни, а и ние самите сме изморени, но ако яздим така, че след залез слънце да достигнем мястото, наречено от бледоликите Бърч Хоул (Брезовата клисура, котловина. Б. пр.), конете ни няма да рухнат от изтощение под нас.

— Значи все пак ще последваш съвета ми и ще изчакаш в Бърч Хоул най-удобното време за нападение, така ли?

— Да, защото няма друго толкова подходящо място за целта ни. Ще заведе войните си там и докато те чакат, аз ще се промъкна До лагера, за да разбера кога ще е най-лесно да го обградим, тъй че никой бледолик и никой жълтолик да не може да ни се изплъзне.

— Не ти, а аз ще отида на разузнаване, понеже познавам лагера и обитателите му по-добре от теб.

— Не, ти изобщо няма да дойдеш с нас.

— Така ли? — слисано попита метисът.

— Да.

— Защо?

— Именно защото там те знаят толкова добре. Това лесно може да ни издаде. Има и още една причина, която е далеч по-важна за мен — ето тези три пушки.

— Откъде-накъде пък пушките?

— На връщане пак ще минем оттук. Нима е необходимо да ги мъкнем до лагера, и после пак да ги връщаме? Твърде скъпоценни са, за да рискувам. Възможно е да ни се наложи да се бием. Нима не съществува опасност да изгубя пушките или да бъдат повредени? Уверявам те, че тези три оръжия са ми по-скъпи от всички скалпове, които можем да плячкосаме във Фъруд Камп. Ето защо не искам да ги

излагам на опасност и ще ги оставя тук, докато се върнем. Ти ще стоиш при тях да ги пазиш, понеже нямам по-сигурен човек от теб.

Очевидно метисът се почувствува много поласкан от доверието на вождя, но въпреки това възрази:

— Все пак ми се ще да дойда с вас, защото искам да получа частта от плячката, която ти ми обеща.

— Ще я имаш, нали ти казах, а каквото обещава, за мен е равно на клетва.

— Златото и парите, нали?

— Да. Още веднъж ти го обещавам. Ти си син на дъщеря ми и си единственият ми наследник. Умният мъж трябва да мисли за всичко. Вероятно нападението няма да е опасно за нас, но въпреки всичко не е изключено да ме улучи куршум или стоманено острие. Тогава ти ще си собственик на тези пушки, които лесно могат да попаднат в чужди ръце, ако не те оставя при тях да ги пазиш. Вече го казах и така ще стане. Хау!

Когато метисът чу тези думи, без колебание се съгласи. След като вождът проведе кратко военно съвещание с неколцина от поизтъкнатите си воини, сред които бе и Кита Хомаша, появил се във Фъруд Камп под името Юварува, команчите потеглиха на път, навлизайки отново в долината, откъдето се бяха появили. Ик Сенанда, внукът на вождя, остана сам заедно с трите откраднати пушки.

Няколко минути, изминали откакто съплеменниците му се отдалечиха, метисът използва да разседлае и върже коня си, и ето че вече не бе в състояние да обуздае любопитството си. Отвърза ласото от вързопа, разтвори го и извади пушките, за да им се полюбува. Човек лесно може да си представи голямата радост на Винету и Олд Шетърхенд, които разбира се все още се намираха зад фиданките и филизите и наблюдаваха движенията му. Развитието на събитията едва ли можеше да вземе по благоприятен обрат за тях. Те видяха с каква алчност метисът разглеждаше оръжията, как заблестяха очите му и с удоволствие слушаха откъслечните възклицания на възхищение, които той не смяташе за нужно да сдържа, понеже вярваше, че е съвсем сам и в цялата затънтена местност не се намират никакви свидетели. Мисълта, че държи в ръцете си трите най-хубави и най-прочути пушки на Дивия запад, го изпълваше с възторг, който нямаше равен на себе си.

Но, разбира се, възторгът му нямаше да трае дълго и твърде скоро щеше да бъде попарен по най-неочакван начин. Съвсем тихо Винету разтвори филизите и безшумно се промъкна между тях. Олд Шетърхенд го последва с не по-малка предпазливост. После двамата се изправиха. Пристъпиха още няколко крачки, които не успя да долови дори и изключително острият слух на метиса и се озоваха зад гърба му. Тъкмо в този момент със светнало от радост лице Ик Сенанда възкликна:

— Да, ето я великолепната Сребърна карабина на апача. Това пък е Мечкоубиеца, тежък колкото три други пушки, а ето я и несравнимата карабина „Хенри“ на белия ловец Шетърхенд, за която суеверните индианци разправят небивалицата, че била омагьосана. Но аз знам по-добре, много по-добре какво е истинското положение. Магията ѝ се състои само в две неща: първо, в онова, което бледоликите наричат конструкция и второ, в незаменимата сигурност, с която Олд Шетърхенд умее да стреля. Тази пушка няма да я дам никому, дори Токви Кава няма да я види повече, макар да е баща на майка ми. Ще се упражнявам дотогава, докато постигна същата безпогрешност в стрелбата с тази омагьосана пушка, както и Олд Шетърхенд. Тогава славата ми ще се разнесе надалеч, много по-надалеч от неговата!

В същия миг той дочу зад гърба си гласа на белия ловец:

— Не мечтай за слава, нещастнико! Ти никога няма да се научиш да си служиш с тези пушки!

Безкрайно изплашен, метисът се обърна и видя пред себе си Винету и Олд Шетърхенд. Обзе го такъв ужас, че не можа да каже нито дума и за момента не бе способен да направи и най-малкото движение.

— Да — кимна му белият ловец с усмивка, — никога няма да се научиш да стреляш с моята карабина. Първо защото не знаеш как се изработват патроните за нея, и второ защото съм тук, за да си я взема обратно.

Тъй като метисът продължаваше да мълчи, вперил поглед в него, Олд Шетърхенд отново поде:

— Казваш, че нямало да я дадеш никому. Нима ти, който си едно нищо в нашите очи, наистина си въобразяваш, че Винету и Поразяващата ръка ще оставят ей така откраднатите си пушки в чужди ръце, без да си ги възвърнат? Нима ти, окаяното нищожество,

действително си могъл да си помислиш, че сме отпътували с Огнения кон само от страх пред вас? Тогава си проявил такава безкрайна гламавщина, че едва ли някой би намерил подходящите думи да ти каже колко неописуемо глупав човек си!

Най-сетне шпионинът отново придоби способността си да се движи, но той съвсем не скочи на крака, за да се опита да избяга — о, не, защото все още твърде силно бе в плен на страха си. Бавно, съвсем бавно метисът се изправи като човек, чиито крайници страдат от болезнена парализа и с голяма мъка на отделни срички промълви:

— Олд... Шетър... хенд и Ви... нету! Наисти... на наис... тина са те... те са!

— Да, наистина сме ние — усмихна му се ловецът, без да откъсва поглед от разкривеното от ужас лице на Ик Сенанда. — Направо си побелял от страх. Искаше да ни заловиш, а сега си застанал пред нас като някой начинаещ левак, който от уплаха не може правилно да изрече дори две думи. Та ти се тресеш от страх! Засрами се!

Презрението, с което говореше ловецът, възвърна самообладанието на метиса. Все още държейки в ръце трите пушки, той отстъпи крачка назад и отговори:

— Какво си въобразяваш! Аз да изпитвам страх и ужас от вас? Мен не може да ме изплаши нито Винету, нито Олд Шетърхенд. И искате да си вземете пушките ли? Уф! Я се опитайте да видите дали ще ги получите!

Още докато изговаряше последните думи, той светкавично им обърна гръб и побягна. Нямаше как да използва коня си, защото животното беше вързано, а за да го развърже, щеше да му е необходимо доста време. И така, той бе принуден да го зареже и да си плюе на петите. Това му беше съвсем ясно. Но нима можеше да съжالياва за коня, ако успееше да се спаси заедно с тези великолепно пушки? С бързи големи скокове метисът се затича покрай хърикейна, като възнамеряваше малко по-нататък да се шумугне в гъсто оплетените храсталаци. Но си беше направил сметката без предвидливостта на двамата си противници. А те бяха твърде умни и опитни, за да не се досетят за намеренията му. Ик Сенанда бе направил едва пет-шест скока, когато Поразяващата ръка вече го догони, а Винету дори го

изпревари. Двамата го сграбчиха и задържаха. Белият ловец извади револвера си, насочи го към сърцето му и каза:

— Стой, мирувай! Сега ще се върнеш заедно с нас и пак ще си седнеш на мястото. При най-малкия повторен опит за бягство ще получиш куршум между ребрата! Нима си мислиш, че тъкмо ти си човекът, който ще ни избяга? Смешно! Хайде, размърдай се, иначе ще ти помогнем!

Те го отведоха обратно до мястото, където беше седял и където все още се намираше неговата пушка, взеха му трите пушки и ножа, и го принудиха да седне на земята. Той трепереше от ярост, но добре разбираше, че в момента всяка съпротива само щеше да му навреди и че ще е най-добре да се подчини и да изчака някой изгоден случай, който по-късно може би щеше да му се предложи.

Олд Шетърхенд постави два пръста в устата си, изсвири силно и пронизително, а после двамата с Винету седнаха до пленника. Без да разговарят с него, те зачакаха появяването на другарите си, за които изсвирването бе сигнал, познат на Хобъл Франк и Дрол още отпреди. Не след дълго, заобикаляйки с конете си бурелома, те се зададоха заедно с двамата Тимпе. С един бърз поглед схванаха какво е положението и още докато слизаха от седлата, Франк попита:

— Бре да се не види, ама тук нещата са взели грандиозен поврат! Червенокожите са офейкали, но затова пък тоз тип се е самопоканил на гости при вас! Къде отидоха индианците и кой е тоз мил неканен посетител край когото, господо, изглежда се чувствате изключително добре?

— Та това е скаутът, който искаше да предаде хората от Фъруд Камп в ръцете на команчите! — възкликна Кас.

— Той ли е? Хм, ще ми се тъй малко да го поразгледам от побликия сикстински птичи поглед? — каза Франк и след като обиколи около пленника и внимателно го измери от глава до пети, продължи:

— Значи, туй е онзи обесник, дето взел френските зайчета за източноиндийски херинги! Добре! Искал е да изколи китайците. Затуй сега самият той ще бъде направен на кайма и на нюрнбергски наденички. Сядайте, приятели, и си отворете ушите! Господин Шетърхенд ще има навярно любезността да ни каже как, защо и кога е станало всичко туй.

Те насядаха и с кратки думи белият ловец им обясни какво се е случило и как са заловили скаута.

— Очарователен младеж, няма що — обади се Хобъл Франк. — Щом без да пита никого е искал да наследи пушките, предлагам да му натрием с горчица претенциите за наследството, тъй че да извика също като онзи римски император: „Варии, Варии, из всички области вали сняг“! Заслужил си го е и то как! Ти к’во ще кажеш, мистър Шетърхенд?

Без да обръща внимание на цитата на дребосъка, ловецът отговори:

— Няма да избегне наказанието, драги Франк. Почакай само.

— Винаги все така казваш! Целите ти сърдечни камери са натъпкани с любов към ближния, но аз искам справедливост! Аз съм нежният ангел на отмъщението, за мен винаги важи следното: каквото престъплението, такваз и наградата, каквото гърнето, такъв и похлупакът. Настоявам злодеят да бъде наказан, защото още от прастари времена на всички звезди е изписан ясният закон: който не ще да чуе, трябва да усети! Хау! Хобъл Франк каза!

Въпреки напереното достойнство, с което държа речта си, никой не му обърна внимание. Олд Шетърхенд заговори пленника:

— Най-напред ни кажи истинското си име! На английския, използван обикновено от такива хора, метисът гневно отвърна:

— Сър, да не съм някой червенокож, та да ми говориш толкова заповеднически!?

— Кожата ти е далеч по-лоша от червената, негоднико! Всички много добре знаят, че хората със смесена кръв наследяват само лошите качества на родителите си и ти си най-убедителното доказателство за верността на подобни твърдения.

— Хули ме колкото искаш, нали съм ваш пленник и не мога да се защитя. Но едно ще ти кажа: както ми говорят, така и аз ще отвърщам. Съобразявай се с това!

— Well! Ще се съобразявам. А сега и аз да ти кажа нещо: когато някой мерзавец като теб дръзне да ми говори с такъв тон, аз заповядвам да му смъкнат дрехите и тъй яко да му обработят гърба с ласото, че с голяма лекота да може да направи разликата между себе си и мен. Ти също се съобразявай с това! Сега ми кажи истинското си име! Не съм свикнал по два пъти да задавам въпросите си.

Въпреки всеизвестната си хуманност Олд Шетърхенд щеше да изпълни закана си. Изглежда метисът го разбра, защото смирено отговори:

— Ти вече знаеш истинското ми име, казвам се Ято Инда и майка ми беше от племето на пинал-апачите.

— Това е лъжа. Ти си Ик Сенанда, внукът на Черния мустанг.

— Докажи го де!

— Твоето искане е всъщност чисто нахалство, с което няма да подобриш положението си.

— Онова, което наричаш нахалство, не е нищо друго освен мое законно право. Защо се отнасяш с мен като към враг? Според законите на саваната трябва да ми посочиш причините за това. Или Олд Шетърхенд, когото наричаш най-справедливия мъж сред всички бледолики, е станал разбойник и убиец?

Щом доблестният Кас чу тези думи, той гневно извика:

— Да цапардосам ли този обесник веднъж по муцуната? Никога не съм виждал подобно безочие. Та туй е още по-лошо, отколкото бе навремето при наследниците на Тимпе!

Олд Шетърхенд му направи знак да мълчи и с най-спокоен тон заяви на пленника:

— Вярно, че всеки обвиняем има своите права, а аз съм последният човек, който ще ги накърни. Ето защо няма да обърна внимание на нахалството ти и най-делово ще те попитам: като охрана на Фъруд Камп ти имаше ли почтени намерения към неговите жители?

— Да.

— Тогава защо тайно се свърза с команчите?

— Докажи, че съм го направил!

— Pshaw! А защо избяга, когато видя, че правилно разчетохме следите на Черния мустанг?

— Не съм избягал.

— Ами какво направи?

— Метнах се на коня не от страх пред вас, а защото имах най-добри намерения.

— Наистина съм любопитен да чуя какви са били добрите ти намерения.

— А защо твоята прословута проникателност не ти го подсказже? И аз забелязах чуждата диря също като вас. Чух подозренията ви. Но

вие бяхте само гости в лагера и нямахте никакви задължения, а аз трябваше да закрилям жителите му. Затова се намирах там и ето защо мигновено реших да проверя дали тези подозрения са оправдани и препуснах, за да шпионирам неприятелите.

— Аха, измисли го не съвсем лошо. Това оправдание би могло да мине, ако не се налагаше въпросът защо се върна толкова бързо, за да разузнаеш какво ще предприемем в лагера.

— Не съм се връщал. Някой лъжец те е изпратил за зелен хайвер.

— Самият ти си лъжецът.

— Аз ли? Защо?

— Защото самият ти спомена за завръщането си.

— Кога? Къде?

— За това ще говорим по-късно! Значи си тръгнал да разузнаеш къде са команчите. Но как е било възможно да ги откриеш в непрогледната нощ?

— Който задава такива въпроси, не може да е уестман!

— Well! Говориш твърде горделиво. Вероятно си по-сръчен от всички нас, взети заедно. Ще дам израз на признанието си за тази почти свръхчовешка ловкост като във възхищението си отмина факта, че си последвал враговете до тук и дори си разговарял с тях, без да те убият или поне да те пленят.

— Няма защо толкова да се учудваш, това е съвсем лесно обяснимо. Команчите изобщо не знаят, че по майчина линия произхождам от пинал-апачите, които са техни врагове. Винаги съм живял с команчите в привидно дружески отношения, тъй че ме смятат за техен приятел и днес ме посрещнаха без следа от враждебност.

— Е, добре! Но как се озоваха нашите пушки в твоите ръце? Този въпрос очевидно смути метиса, но той се опита да го прикрие и бързо отговори:

— Тъкмо това би трябвало да ви убеди в моята честност и приятелство. Снощи видях оръжията ви за пръв път. Днес ги забелязах в ръцете на команчите, а Черния мустанг се похвали, че ги е откраднал. За да ви помогна да си възвърнете собствеността, аз от своя страна ги задигнах от него и на тръгване той изобщо не забеляза липсата им.

— Тогава трябва да призная, че си извършил такъв майсторски номер, който едва ли ще се удаде на някой друг. Изглежда ти си самото

олицетворение на мъдростта, докато Черния мустанг, позволил да му отмъкнат пушките, без да забележи, несъмнено е олицетворение на глупостта. Значи си искал да ни ги върнеш, така ли?

— Да.

— Но как ще обясниш опита си да избягаш с тях, когато преди малко ни видях?

— Това се дължи само на уплахата ми от внезапното ви появяване. Не ви познах веднага.

— Не ни позна ли? Но нали ни каза имената! За метиса, наистина бе невъзможно да възрази и една дума.

Той се загледа мрачно пред себе си и след малко с добре изигран гняв извика:

— Не питайте за неща, които изглежда не разбирате! Ако човек си мисли, че е съвсем сам в този пущинак и внезапно се види нападнат от хора, за които твърдо вярва, че се намират далеч оттук, тогава е напълно обяснимо, ако в първите мигове на изненада постъпи по съвършено различен начин, отколкото ако има време спокойно да размисли. Не го ли проумявате, за мен е напълно безсмислено да си хабя думите!

— Да, наистина ще те помоля да не си хабиш повече думите, макар да разбираме не само това, но и много други неща. Навярно предполагаш, че сме се появили пред теб веднага след пристигането си, обаче се лъжеш. Бяхме се скрили тук преди още ти да дойдеш. Вече от доста време ние наблюдавахме Черния мустанг, а после чухме всяка дума от вашия разговор. Той те нарече син на своята дъщеря, предаде ти нашите пушки, за които твърдиш, че си ги откраднал от него и когато потегли на път с воините си, ние лежахме скрити зад гърба ти, видяхме възхищението ти от тези оръжия и чухме как реши да не му ги връщаш, на него, бащата на твоята майка. Имаше намерение да се упражняваш с тях, докато станеш по-добър стрелец от мен. Какво ще кажеш сега, Ик Сенанда? Могат ли твоите увъртания все още да имат някаква стойност? Продължаваш ли да мислиш, че ще ни заблудиш с малодушните си лъжи? Защото какво друго освен малодушие, най-презряно малодушие може да се нарече, когато човек от страх не смее да си каже истинското име? Ние сме свикнали да уважаваме смелостта. Ако откровено си беше признал кой си и че си имал намерение да предадеш на команчите жителите на Фъруд Камп, това щеше да е

достойно за кръвната ти връзка с Черния мустанг и макар че пак щяхме да се отнесем към теб като с враг, то щяхме да проявим уважение към такъв горд противник. А твоето страхливо отричане може да ни изпълни само с презрение. Ти не приличаш на силния бизон, който открито посреща с рогата си глутницата вълци, а напомняш коварния чакал, който напада жертвата си само в гръб и предпочита да яде воняща мърша, отколкото да излага краставата си кожа и на най-малката опасност. А сега кажи, признаваш ли, че си Ик Сенанда, внукът на Черния мустанг?

Обикновено уестманът няма навик да хаби толкова много думи за някакъв си пропаднал субект, но човеколюбието на Олд Шетърхенд му повеляваше да се опита да събуди чувството за чест у метиса, ако у него имаше макар и следа от това чувство. Направо го болеше сърцето при мисълта, че е възможно да има хора, в които не бе останало вече нищо добро. Обаче усилията на ловеца не доведоха до желаниа резултат, понеже страхливостта на скаута не му позволи да си признае истината, така че метисът му отговори следното:

— Не мога да кажа нищо друго и затова пак повтарям: не съм Ик Сенанда, а Ято Инда. Вече си получихте пушките и настоявам да ме освободите!

— По-полека, по-полека, ту boy! Тъй като продължаваш да отричаш, ние съвсем не можем да те пуснем да си вървиш, а ще те заведем при милия ти дядо, за да разберем дали и той ще е толкова страхлив и подъл да се отрече от собствената си плът и кръв.

При тези думи в очите на метиса припламнаха коварни искри и той попита:

— Искате да ме отведете при Черния мустанг?

— Да.

— Well! Опитайте се да видим дали ще успеете!

— Ще успеем, можеш да си сигурен! Само че това ще стане по такъв начин, който едва ли ще ти се хареса. Надяваш се с помощта на Мустанга да се отървеш, обаче твоят грижовен „grandfather“ (Дядо. Б. пр.) ще си има достатъчно много лични грижи, понеже съвсем сигурно и той като теб ще стане наш пленник.

Ето че метисът извърши грешката гневно да избухне:

— Няма да го бъде! Нито Олд Шетърхенд, нито Винету ще успеят някога да заловят Черния мустанг, чиято слава е прелетяла над

всички планини и долини!

— Аха, ето че забрави ролята си и се издаде! Но не се горещи толкова! Ние сме залавяли и къде-къде по-опасни типове от стария Мустанг, за когото ти съвсем правилно каза, че славата му е прелетяла над всички планини и долини. Но тя изглежда минава нейде отгоре като въздух, защото тук долу, на земята, не се забелязва и следа от нея.

— Как ли ще го заловите? Та вие изобщо не знаете накъде се е отправил.

— Нали ти казах, че го подслушахме. Той тръгна обратно към Фъруд Камп.

— И вие смятате да го последвате?

— Да.

— Само шестимата? Та нали видяхте големия отряд команчи, който вождът води със себе си?

— Pshaw! Не сме такива страхливци като теб. И през ум не ни е минавало да броим команчите, понеже ни е напълно безразлично дали са десет или сто.

— Не се перчете толкова! Неговите индианци са все наини-команчи, следователно са най-храбрите воители на този голям народ. Но дори и да не се боите от тях и наистина да сте дотам умопобъркани, че да тръгнете подире им, за да се биете, то вие няма да ги догоните, защото те имат голяма преднина и преди да успеете да ги настигнете, от Фъруд Камп ще остане само пепел!

— Аха, ето сега си показва истинското лице. Но и аз ще ти покажа моето, като най-честно и открито ти призная, че ще пристигнем във Фъруд Камп много преди команчите.

— Това е невъзможно!

Много лесно ще ти докажем, че е възможно.

Нима конете ви могат да летят?

Да, бледоликите наистина имат коне, които могат да летят.

При тези думи скаутът избухна в подигравателен смях. Но Олд Шетърхенд ни най-малко не се ядоса. Само сложи тежко ръка върху рамото му и усмихнато каза:

— Смей се, смей се, маникин (Човече, дребосьче, нищожество. Б. нем. изд.), но твърде скоро хич няма да ти е до смях! Най-напред ще напуснем това хубаво място, където ти трябваше да чакаш дядо си. Вероятно ще се видите с него много по-скоро, отколкото предполагаш.

А сега ще те вържем върху коня ти и те съветвам да не се съпротивляваш, защото разполагаме с доста средства, за да те принудим да ни се подчиняваш!

Метисът изобщо нямаше смелостта да окаже съпротива. Ако изобщо съществуваше някакво средство, за да се избави от плен, то той го виждаше единствено в коварството, с което качество той бе надарен пребогато. Освен това Ик Сенанда бе твърдо убеден, че шестимата мъже, в чиято власт се намираше, няма да успеят да постигнат нищо срещу Черния мустанг и затова силно се надяваше, че неприятното му положение няма да трае още кой знае колко дълго.

Метисът мислеше, че шестимата ще го поведат обратно по дирята на команчите и следователно ще свърнат във вече нееднократно споменаваната долина и ето защо беше много изненадан, когато след като потеглиха видя, че Винету и Олд Шетърхенд, които яздеха начело, поеха в почти противоположната посока и не завиха около Корнър Топ, а се насочваха към Уа-пеш. Той не бе в състояние да си обясни причината, накарала ги да изберат един толкова заобиколен път, още повече, че яздеха почти само в галоп, а това показваше, че много бързат. По-късно той забеляза пресичащите откритата прерия железопътни релси. Когато те извиха към скалистия пролом и ездачите не се отделиха от тях, в главата на метиса се породило едно предположение, което го изпълни с голяма тревога. Тъй като в момента той дори и не помисли да прикрие чувствата си, лицето му придобило загрижено изражение. Хобъл Франк го забеляза, понеже пленникът яздеше между него и Дрол, и на родния си диалект, от който скаутът естествено нищо не разбираше, каза:

— Драги Дрол, нима физиономията, дето я е направил в момента този тип, не е за нас истинско гаудаемус абривиатур? Тайно ми прави такъв удоволствие, че ми е трудно да потискам смеха си.

— Да, тъй е — отвърна неговият братовчед от Алтенбург. — Сигур лека-полека е дошъл до извода, що за кон е имал предвид нашият Олд Шетърхенд.

— Какъв кон?

— Е, амчи конят, дето може да лети. Ти не чу ли?

— Абе чух го. Имаше предвид локомотива, с който скоро ще полетим към Фъруд Камп. И ти ли мислиш, че ще изпреварим Черния

мустанг? Ако не успеем да се доберем до лагера преди червенокожите негодници, ще бъде направо ужасно!

— Да, щото инак всички хора там ще загинат. Но аз съм твърдо убеден, че ще сварим да отидем навреме. Олд Шетърхенд и Винету са изчислили всичко толкоз точно, че няма защо да се тревожим. Та ний и сега галопираме тъй, сякаш самият дявол ни е по петите. Отдавна не съм препускал така.

— И аз не съм, ама много ми харесва. Туй е таквоз възвишено и елегантно усещане да летим на гърба на нашите пегаси през пространствата на земната Северна Америка. Тъй се чувстваш повече птица, отколкото човек, и между плешките си имам някакъв поетичен гъдел, сякаш са започнали да ми растат крила. Или ще са само две крила като на птиците, или пък четири, както е обикновено при дневните и нощни пеперуди. Такваз езда като днешната е направо истинско изкуство и страшно удоволствие. Но за теб, клети ми приятелю, тя сигурно е истинско мъчение, а?

— За мене ли? Защо? Да не мислиш, че не мога да яздя като теб?

— Не, не си мисля такова нещо, обаче не ми излиза от ума твойта болест, твойт остров Ишиа. Ти сигурно изпитваш силни болки!

— О, ни най-малко! Островът безследно изчезна. Вече не го чувствам нито отзад на кръста, нито в краката си.

— Та туй е чудесно! Само да не вземе да се появи и възкръсне в някоя друга твоя телесна част! Понякога таквиз болести се скитат из живото тяло коварно и анонимно и човек изобщо не подозира присъствието им, докато внезапно се появят на някое място, дето всъщност хич не им е мястото.

— Не вярвам тъй да стане и при мен. Имам чувството, че Винету ме излекува за цял живот. Онзи остров няма никакво намерение пак да се разквартирува нейде по мен. И туй ме радва, щото покорно благодаря за болките, които изтърпях! Изобщо Леля Дрол и болести — това през целия ми живот не го е имало.

Както е известно, дружелюбният и забавен алтенбургчанин бе наречен Леля Дрол защото дрехите, които носеше в Дивия запад, приличаха повече на женски, отколкото на мъжки. Той така беше свикнал с прякора си, че го използваше даже и когато сам говореше за себе си.

Както можеше да се разбере от разговора между двамата братовчеди, ездата беше много бърза и напрегната. Само нарядко позволяваха на конете да се движат ходом и така изминаха обратния път за много по-кратко време.

Когато се добраха до железопътната станция Роки Граунд, сърцатият и енергичен инженер Суон пръв посрещна конниците.

— Хелоу! — поздрави ги той. — Вече се връщате? И както виждам, сте имали успех, нали? Как мина всичко? Видяхте ли коман... ?

Щом съзря пленения скаут, той изведнъж млъкна, но после, видимо зарадван, бързо продължи:

— All devils, та това е Ято Инда, джентълменът със смесена кръв в жилите! И на всичко отгоре вързан? Пленник ли е, сър?

— Да — кимна Олд Шетърхенд, към когото бе отправен този въпрос. — Тук има ли някое място, където можем да го затворим, без да му хрумне после да тръгне да се разхожда?

— Разполагам с такова място, сър, направо чудесно място. Разквартирувам ли го там, няма и да помисли за непозволени разходки. Ще ти го покажа.

Мястото, което инженерът имаше предвид, се оказа нов, все още незавършен кладенец. Макар че вече бе доста дълбок, вода не се беше появила. Щом метисът чу, че ще го спуснат долу, започна много шумно да протестира, но това никак не му помогна. Когато го отведоха до самия кладенец, за да го вържат и после да го спуснат, той дори им оказа съпротива. Тогава инженерът се обърна към Олд Шетърхенд с думите:

— Нима един такъв опасен тип трябва да го галим с перо? Вярно, че е ваш пленник, но неговото предателство засяга преди всичко хората от строежа на железницата. Разреши ми сър, да го вразумя!

— Постъпи с него както намериш за добре — отговори му ловецът. — Имах задължението да ти го предам и повече не желая да си имам никаква работа с него, понеже кроежите му поне първоначално не бяха насочени срещу нас, а срещу вас. И така, той е ваш. Само се погрижи да не вземе да ни напакости още днес!

— Мистър Шетърхенд, що се отнася до това, можеш да си напълно сигурен, че няма да излезе от кладенеца, преди изрично да

дам такова разрешение. И тъй, прекарайте въжето под мишниците му и го спускайте долу!

Понеже скаутът продължи с вързаните си крака и ръце да рита и да удря наоколо, го завързаха допълнително за една траверса и го спуснаха в кладенеца, но преди това го укротиха с порядъчна порция бой със здрава тояга. Инженерът съвсем не беше такъв филантроп като Олд Шетърхенд.

Впрочем мистър Суон добре бе използвал времето от сутринта. Неговите работници бяха прегледали оръжията си. Един локомотив стоеше под пара и няколко вагона бяха готови за тръгване към Фъруд Камп.

Конете на шестимата уестмани получиха храна и вода и бяха грижливо разтъркани, а в същото време на хората бе поднесен най-хубавият обед, какъвто можеше да се пожелае при тамошните условия. Те разказаха на инженера преживелиците си от сутринта.

— Всичко е минало далеч по-добре, отколкото се надявах — каза той накрая. Страшно се радвам, че заловихме този подъл метис. Скоро няма да му се удаде възможност да крои и да върши подобни мерзости! А индианците наистина ли са тръгнали обратно към лагера, за да го нападнат?! Разбира се, че ще ви помогнем. Наистина се радвам, много се радвам на това приключение!

— Действително разчитах на теб и на хората ти — подхвърли Олд Шетърхенд, — понеже от тамошния инженер изобщо не може да се очаква съдействие.

— Напълно си прав, сър. Вярно, че ми е колега, а за колеги човек не бива да се изказва неколегиално, но той напълно случайно се казва Левърет (Зайче. Б. нем. изд.) и по отношение на смелостта си съвсем оправдава своето име. За китайците изобщо да не говорим, защото още с появата на първия индианец ще се пръснат по всички посоки на света. Дадеш ли в ръцете на един такъв плитконосец карабина, той е безпомощен като шаран на сухо. Що се отнася до неколцината бели, то и от тях нищо не може да се очаква.

— Положението наистина е лошо, понеже при такива обстоятелства от тези хора може да имаме повече вреда, отколкото полза. Най-добре ще е сами да се заемем с цялата работа и да не им казваме нищо, докато не се справим с червенокожите.

— Че защо да не го направим? Ще разполагаме с над деветдесет души и мисля, че нямаме основание да се страхуваме от команчите.

— Действително нямаме такова основание. Дори мога да твърдя, че е възможно всичко да приключи, без от наша страна да се пролее и капка кръв. Но как ще заведем деветдесет мъже до Фъруд Камп, без тамошните хора да забележат каквото и да било? Предполагам, че можеш да спреш влака още преди да сме стигнали железопътната станция.

— Разбира се. Че кой ще ми забрани?

— Добре! Но не трябва ли да ги уведомиш за тръгването на влака оттук?

— Всъщност трябва, но ако веднъж не го направя, светът няма да загине.

— Известно ли ти е мястото Бърч Хоул, накъдето Черния мустанг е повел хората си?

— Знам го като петте си пръста, сър. Това е една дълбоко врязана в скалите клисура, намираща се в планината зад лагера. Навсякъде каменните ѝ склонове се издигат почти отвесно нагоре ѝ тя има само един-единствен тесен вход, където расте стара, много висока бреза, дала името на клисурата.

— Хм! Тогава от страна на Черния мустанг не е кой знае колко хитро да скрие хората си тъкмо там.

— Защо? Едва ли ще намерят по-подходящо скривалище. Та нали той изобщо не подозира, че знаем плановете му. Мисля, че мястото е избрано много добре.

— А аз не мисля така. Човек може ли да се изкатери по склоновете на клисурата?

— Възможно е на едно-единствено място, но само по светло. Ако някой все още мисли, че главата му струва нещо, не бих го посъветвал да се опита да се изкачи през нощта.

— Добре! Възможно ли е от външната страна да се достигне горе до самия ръб на стръмно спускащите се стени на клисурата?

При тези думи инженерът бързо вдигна глава, погледна изпитателно Олд Шетърхенд право в очите и отвърна:

— Аха, сър, струва ми се, че отгатнах плана ти!

— И какъв е той?

— След като индианците тайно влязат в клисурата, ти възнамеряваш да я обградим с нашите хора горе отвсякъде и да вземем входа й. Нали?

— И ако е така?

— Измислил си възможно най-доброто, защото постъпим ли по този начин, червенокожите ще бъдат затворени в Чърч Хоул като жаби в серкме и само да поискаме, ще можем да ги измъкваме един по един и да им извиваме вратовете.

— Наистина така си представях нещата. Значи хората ти ще могат да се изкатерят горе, нали?

— Да, да и пак да! Но съгласен ли е мистър Винету с подобен план?

До този момент мълчаливият вожд на апачите не беше казал нито дума. Ако изобщо бе необходимо да се говори, обикновено той оставяше Олд Шетърхенд да приказва, а самият той се залавяше на работа толкова по-енергично. Но след като бе подканен да изрази мнението си, апачът се обади:

— Олд Шетърхенд и Винету винаги мислят еднакво. Планът на моя бял брат е добре замислен и ще бъде изпълнен така, както вече се спомена. Хау!

— Well! — кимна инженерът. — Естествено и аз съм напълно съгласен. Ще пристигнем достатъчно рано, за да успеем още по светло и преди да са дошли индианците да се изкачим на скалите. Но след като се стъмни, ще трябва по някакъв начин да знаем какво става. Няма ли да е добре да се погрижим за някакво осветление?

— Наистина това е желателно — отвърна Олд Шетърхенд. — Мистър Суон, с какви средства или възможности разполагаш? Каквото ще ни е необходимо, трябва да го съберем от тук. Нищо не бива да вземаме от Фъруд Камп, за да не разберат тамошните хора какво замисляме.

— Мистър Шетърхенд, всичко ще се уреди. Когато ставаше въпрос бързо да привършим тази отсечка, ни се налагаше често да работим и през нощта на светлина от факли. Ето защо разполагаме с повече от достатъчно факли. Имаме и различно големи бурета, пълни с петрол.

— Сигурно ще е твърде трудно да пренасяме бурета, но от друга страна за нас ще е изключително изгодно, ако можем да поставим и

запалим едно такова буре на входната клисура. За команчите ще е напълно немислимо да рискуват да преминат през такива пламъци.

— Well, тогава все ще успеем някак да се справим. Та нали имаме подходящи носилки, въжета и всичко друго, което е необходимо, за да пренесем лесно едно или няколко бурета.

— Добре! Но не забравяй, че не бива да се вдига никакъв шум, нито да се оставят ясно забележими следи!

— Не се безпокой! Разполагам с мъже, на които мога да разчитам. Моля те да ме оставиш да ръководя работите по огъня и осветлението. Бъди сигурен, че ще останеш доволен от мен. Съгласен ли си?

— Да. Подготви всичко и се погрижи да стигнем навреме до Бърч Хоул. Нека не влизаме в подробности, преди да сме огледали терена.

Голямата предвидливост и разсъдливост на инженера помогнаха всички приготовления да се извършат бързо. Конете бяха оставени под сигурен надзор, а край кладенеца, където се намираше метисът, застана един пазач. После пълният с хора влак потегли, без Фъруд Камп да бъде телеграфически уведомен за това. Всички работници по железопътната линия с радост се включиха в очакваното приключение и когато влакът стигна определеното място и хората слязоха, сред тях нямаше нито един, който да се усъмнява в успешния изход на това начинание или пък да се тревожи за собствената си сигурност. Мястото, откъдето локомотивът веднага отпътува обратно, се намираше на такова разстояние от лагера, че оттам нищо не можеше да се забележи. Тук железопътната линия правеше завой около планинското възвишение, в което се врязваше Брезовата клисура. Хората на инженера се скупчиха зад възвишението, докато Фъруд Камп бе разположен пред него, точно срещу входа на клисурата. Ако от мястото, където бе спрял влакът, човек се изкачеше право нагоре, под прикритието на гората можеше да стигне до ръба на клисурата, което посред бял ден никак не бе трудно. Значително по-тежка беше задачата незабелязано и без оставянето на никакви следи да се откарат взетите от инженера две бурета до входа на клисурата и там така да се скрият, че по-късно да не бъдат открити нито от очите на индианските съгледвачи, нито... от носовете им.

За провеждането на този таен план предложи услугите си Винету, а както всички знаеха, той бе най-подходящият човек за изпълнението на подобна задача, от чийто успех зависеше толкова много, ако не и всичко. Олд Шетърхенд се нае да придружава мъжете нагоре по височината, да ги разпредели по местата им и да им даде необходимите указания за действие.

Когато стигнаха горе, те се озоваха сред гъста гора, така че имаха достатъчно добро прикритие. Олд Шетърхенд остана доволен, като видя колко стръмно се спускаха скалистите стени на клисурата. Влезеха ли веднъж команчите в нея, за тях нямаше да има повече никаква възможност да се измъкнат. Ловецът разпредели хората около клисурата, която бе дълга може би около петстотин крачки и средно бе широка петдесетина крачки. На всяка група той даде такива нареждания, които отговаряха на позицията им. Преди всичко настоятелно напомни да проявяват най-голяма предпазливост и да пазят пълна тишина, а после ги запозна с различните знаци и сигнали, които по-късно през нощта можеше да им послужат и чието значение трябваше да знаят съвсем точно. После белият ловец се спусна надолу и отиде към онази страна на височината, която беше срещу лагера, за да се срещне с апача.

Винету го очакваше. Той беше легнал недалеч от входа зад един доста гъст храст и му направи знак да се приближи. Олд Шетърхенд го попита:

— Моят червенокож брат е легнал да си почине и изглежда вече си е свършил работата, а?

— Да, Винету я свърши — гласеше отговорът. — Мъжете, които взе инженерът, са силни и сръчни хора. Буретата са съвсем наблизко и са скрити толкова добре, че моят бял брат ще трябва да се визира много внимателно, за да ги открие.

— Ами самият инженер?

— Заедно с носачите на буретата се е скрил ей там, в гъстата борова гора. Ако по време на отсъствието ми искаш да му дадеш някакво нареждане, лесно можеш да стигнеш до него.

— По време на отсъствието ти ли? Значи искаш да отидеш някъде?

— Да, и моят брат сигурно ще отгатне къде!

— Да пресрещнеш команчите, за да ми съобщиш за идването им.

— Така е. Те ще се движат толкова тихо и незабелязано, че ще е добре по-отрано да са под наблюдение.

— А несъмнено става въпрос и за вожда, който каза, че той самият ще се промъкне до лагера. Преди всичко трябва да се опитаме да пленим него.

— Винету донесе от Роки Граунд достатъчно ремъци, за да го върже. А сега да тръгвам, защото скоро ще се стъмни. Нека Олд Шетърхенд ме чака тук.

Той бързо изчезна зад най-близките дървета, без краката му да оставят никакви следи в мекия мъх. Олд Шетърхенд легна така, че клоните напълно го скриваха. В момента нямаше какво друго да прави освен спокойно да чака.

Наоколо се беше възцарила дълбока тишина. Само понякога от не кой знае колко отдалечения лагер долиташе неясен шум. Започна да се смрачава и едва петнайсет-двайсет минути след отдалечаването на Винету бе необходимо остро, добре тренирано зрение на един Олд Шетърхенд, за да се различи все още входа на клисурата от мястото, където лежеше ловецът. Едва отсега нататък можеше да се очаква появяването на команчите, защото предположението, че нямаше да се приближат по светло, бе съвсем близо до ума. В противен случай щяха да се изложат на голямата опасност да бъдат забелязани и разкрити от все още скитащи се около лагера работници, а това щеше да постави под въпрос успеха на начинанието им.

Най-сетне стана толкова тъмно, че Олд Шетърхенд можеше да вижда само на няколко крачки пред себе си. Но затова пък слухът му долавяше шумовете доста по-отдалеч. Колкото по-малко е заето някое от сетивата ни, толкова повече се изострят останалите. И ето че изведнъж той дочу съвсем леко шумолене, сякаш по-дълги стръкове се триеха в по-ниската трева. Хиляди и хиляди други хора изобщо нямаше да го доловят. Но белият ловец удвои вниманието си. „Това може да е само Винету!“, помисли си той и действително на никакви си четири крачки от дълбокия мъх се надигна силуетът на апача. Като пропълзя под храста, той се приближи до самия Олд Шетърхенд и му прошепна:

— Идват.

— Разбра ли къде са оставили конете си?

— Водят ги със себе си.

— Каква непредпазливост! Заслужават бой! Та нали конете трябва да се оставят под надзора на пазачи много по-далеч назад, отколкото е разстоянието между нас и лагера! Само един кон да изцвили или да изпръхти и може всичко да издаде.

— Синовете на команчите се наричат воители, но не са такива. — Макар че Винету изрече тези думи съвсем тихо, все пак в тона му ясно си пролича пренебрежение. — Да вкараш толкова много коне в толкова малка и тясна клисура! Та това ще разсмее всяко момче на апачите.

— Ние можем само да се радваме, защото конете ще удвоят суматохата, която ще предизвикаме. Слушай, току-що се разнесе пръхтене!

Приближаваше се някакъв неопределен шум, който обаче постепенно ставаше все по-ясен и по-ясен. Беше тропот от копита, заглушен от мекия мъх или високата трева. Команчите се появиха един подир друг по индиански обичай и както забелязаха двамата уестмани, всеки от тях водеше коня си за юздите. Спряха пред входа на клисурата. Изглежда изпратиха неколцина воители да влязат в нея, за да разузнаят дали не ги дебне някаква опасност. Не след дълго се разнесоха сподавени подканящи подвиквания, след което колоната отново потегли в индианска нишка. Заради тъмнината тя навлезе в клисурата толкова бавно, че измина повече от четвърт час, преди да изчезне и последният човек.

Олд Шетърхенд и Винету безмълвно изскочиха иззад дърветата и запълзяха към ръба на скалата, образуваща едната страна на входа, където останаха притиснати към земята. Не бяха изминали и пет минути и ето че доловиха човешки стъпки, които се връщаха. Появиха се трима мъже и спряха толкова наблизко, че двамата уестмани успяха да разпознаят единия много добре. Беше вождът Токви Кава, който нареди на другите следното:

— Ще останете тук да охранявате входа на тази скалиста клисура и мигновено ще забиете ножовете си във всеки, който се приближи до вас. Заради конете нашите воители ще се видят принудени да запалят няколко огъня и ако някой макар и отдалече забележи светлината им, ще се издадем. Времето за нападение все още не е дошло, защото бледоликите сигурно още не са се събрали в къщата, където пият Огнена вода, но въпреки това сега ще се промъкна до жилищата им. Не

се тревожете, ако се забавя по-дълго, понеже ще се върна едва след като настъпи моментът, когато всички те ще трябва да умрат! Хау!

След тези думи той се отдалечи с бавни, почти безшумни стъпки. Естествено Токви Кава си мислеше, че никой не го наблюдава, ала той не беше сам, защото, силно приведени, Винету и Олд Шетърхенд тръгнаха по петите му толкова тихо, че бе напълно невъзможно да долови стъпките им.

А това никак не беше лесно. Човек можеше да вижда най-много на четири-пет крачки пред себе си. Двамата изобщо не биваше да го изпускат из очи и трябваше да се придържат толкова близо зад него, че ако на тяхно място беше някой друг, Мустанга сигурно щеше да го чуе. Спреше ли команчът, спираха и те, като плътно се притискаха до самата земя. Продължаваше ли да върви, те отново тръгнаха по петите му. Даже и пантерата не би могла да стъпва толкова безшумно като двамата, подобна ловкост и лекота на движенията бе присъща единствено на змията. А тези качества наистина бяха необходими, защото отърколеше ли се някое малко камъче или изпукаше ли и най-тънкото клонче, всичко можеше да се провали.

Така те продължиха напред, докато най-сетне можеха да бъдат съвсем сигурни, че двамата пазачи нямаше да ги чуят. При това се бяха приближили толкова много до лагера, че забелязаха светлината, излизаща от отворената врата на странноприемницата. Вече бе настъпило времето за действие. Всяко по-дълго изчакване щеше да е непредпазливо.

— Хайде! — промълви Олд Шетърхенд на апача.

— Уф! — тихо изрази съгласието си Винету.

Последваха два големи скока, които команчът нямаше как да не чуе. Той се обърна, обаче в същия миг получи в слепоочието си познатия юмручен удар на Поразяващата ръка, така че рухна на земята като покосен. Той понечи да извика, но от гърлото му излезе само кратък, макар рязък и бързо прекъснат стон, който ако достигнеше до нечий слух, щеше да бъде взет по-скоро за плясък с криле на уморена птица, отколкото за сподавен човешки вик. В същия миг Винету го затисна с коляно, за да му върже краката, а после и ръцете отзад на гърба. Олд Шетърхенд изскуба шепя трева, напъха я в устата на изгубилия съзнание човек, откъсна от дрехата му дълго парче, сложи го върху устните му и го завърза така, че по-късно команчът да не

може да избута с езика си снопчето трева и да се развика. След това апачът каза:

— Заловихме вожда. Навярно също така лесно ще пленим и неговите хора. Да го отнесем! Остави, Винету, аз ще го взема сам!

Ловецът метна на рамо високия, кокалест и тежък човек и следван от апача, закрачи обратно към клисурата.

Естествено те не се насочиха право към входа ѝ, а свиха малко наляво, тъй че стигнаха до гъстата борова гора, където се беше скрил инженерът със своите хора. Вярно, че Соун беше умен и разсъдлив човек, но все пак не беше уестман и когато видя пред себе си тъй неочаквано да изплуват двата човешки силуета, вероятно щеше да направи някоя непредпазлива постъпка, ако със сподавен глас Олд Шетърхенд не му беше казал заповеднически:

— Тихо, мистър Соун! Ние сме. Не вдигай шум!

— А-а, вие ли сте! Ами кого ни мъкнете?

— Черния мустанг — отвърна ловецът, като свали пленника от рамото си и го остави легнал на земята.

— Вожда на тези червенокожи негодници? Thunderstorm! Това е в стила на Олд Шетърхенд и Винету! Но той не помръдва. Да не би да е мъртъв?

— Не е. Главата му се запозна с юмука ми по не дотам нежен начин и той изгуби съзнание.

— Аха, прочутият ти юмручен удар, сър! Какво ще правим с вожда?

— Ще го вържем ей там, за онзи ствол.

— Но нали щом се съвземе, ще се развика!

— Не може защото съм пъхнал между зъбите му един хубав Sucking-bag (Торбичка за смукане, биберон зальгалка. Б. нем. изд.). И тъй, вържете го здраво и не го изпускате из очи! Ние трябва отново да тръгваме.

— Накъде?

— Да пленим още двама червенокожи, които стоят на пост пред входа. Докато са там, ще ни пречат.

Белият ловец и Винету отново легнаха на земята и запълзяха към мястото, където се бяха притаили, когато Черния мустанг излезе от клисурата. След като се озоваха там видяха, че постовете седят на някакви си два-три метра от тях. Двамата команчи разговаряха за неща,

които бяха безинтересни за подслушване. Поне не беше нищо важно. Ето защо без да губят време Олд Шетърхенд и Винету се нахвърлиха върху тях, за да ги обезвредят. С помощта на изненадата това им се удаде твърде лесно. Когато ги отнесоха при инженера, той попита:

— Справихте ли се вече с тях? Слушайте, мешърс, хич не ми се иска да сте ми врагове, защото дяволски малко се церемоните с хора, към които не храните приятелски чувства. Да не би да има и други индианци, дето се каните да ми доведете по такъв начин?

— Не — отговори Олд Шетърхенд. — Отсега нататък няма повече да работим „en detail“ (На части, поединично) и да ви ги носим един по един, а ще действаме „en gros“ (Ангро, на едро, наведнъж. Б. пр.), както подобава на заможни търговци, което ще рече, че останалите ще ги заловим наведнъж.

— Време ли е вече?

— Да.

— Слава Богу! Аз не съм нито скватер, нито трапер и затова не съм свикнал толкова дълго да лежа под открито небе. И тъй, кажи ми какво трябва да направя най-напред.

— Нареди да занесат едно от буретата с петрол до входа на клисурата и там да го запалят. Този факел така ще освети команчите, че те бързо ще разберат какви са изгледите за планираното нападение.

— Well! Ей сега ще стане. Нека само набързо вържем и тези двама индианци.

След като свършиха тази работа, инженерът и хората му изтъркаляха бурето навън от храсталака, занесоха го до входа и го запалиха. Естествено то експлодира и капакът му отхвъркна, обаче дъгите му издържаха, така че на земята изтече само част от петрола, който се разля наоколо и продължи да гори. Пламъците бързо изпълниха целия отвор между скалите и огънят не само освети и най-отдалеченото ъгълче от клисурата, но сигурно бе забелязан и от срещуположната страна в лагера, където и бездруго чуха експлозията.

А тя последва с трясъка на оръдие и брутално изтръгна команчите от тяхната почивка и чувството за сигурност. Изплашени, те все още се питаха какъв ли бе този гръм, когато веднага след това видяха високо лумналите пламъци. В клисурата стана светло като посред бял ден и индианците се озоваха в положението на нощен крадец, изненадващо осветен от електрическа светлина на

местопрестъплението. В първите мигове те онемяха от уплаха, а после нададоха такива крясъци, за които не можеше да се каже дали бяха бойни викове или израз на страх. Втурнаха се към огъня, където се намираше единственият изход от клисурата, но той бе вече целият изпълнен от буйни пламъци, излъчващи нетърпима горещина. Същевременно срещу тях затрещяха изстрели, нарочно дадени от Олд Шетърхенд така, че да не улучат никого, но те ясно показаха, че единственият път за спасение е препречен не само от огъня, но и от въоръжени неприятели.

И тъй червенокожите се оттеглиха, отдръпвайки се към задната част на клисурата, и отправиха погледи към стените ѝ, за да разберат дали могат да се изплъзнат, като се изкатерят нагоре. Но тогава забелязаха нещо, което никак не бе в състояние да ги успокои или окуражи. Олд Шетърхенд бе дал заповед донесените факли да се запалят веднага, щом хората забележеха горящото буре. Те изпълниха указанието му и индианците видяха как горе по всички скали наоколо пламнаха горящи главни и чуха заплашителните гласове на хора, които едва ли бяха дружелюбно настроени към тях. Един от тези гласове успя да надвика всички Други:

— Ура, ура! Бурето долу гори! Настъпи мигът, когато патардията може да започне. Запалете факлите, запалете ги всичките! Трябва да стане светло, светло като на Петдесетница по пладне! Нека им дадем възможност да просветлее малко под скалповете им, та да разберат, че имат пред себе си господин Хелиогабалус Морфеус Едевард Франке, с когото хич не им трябва да се захващат. Дрол, виждаш ли как търчат и бягат? Чуваш ли как реват и вият? Дрол, Дрол, де си се дянал с твоето присъствие? Липсва ми твоята вездесъщност. Хей, де си се сврял?

Ето че приятелят му се обади от отсрещната страна:

— Тук съм, братовчеде Франк! Оттук всичко се вижда по-добре, отколкото отсреща. Ако искаш да хвърлиш поглед над цялата клисура, бързо ела насам!

— Не, оставам си на мястото. А ти вдигай врява, страшна врява, за да се подплашат долу конете и да изпогазят краката на господарите си. За съжаление не бива да стреляме, ала ти хвърляй камъни, туй бързо ще накара червенокожите да си подвият опашката!

За щастие на команчите горе скалите бяха гладки. Ако имаше натрошен камънак, лошо им се пишеше. Все пак тук-там се намираше

по някой и друг къс скала, който веднага бе запокитен надолу, а това не остана без резултат. Улучени бяха и хора, и животни. Индианците нададоха болезнени викове, а конете взеха да ритат наоколо, скъсаха юздите си и препуснаха в галоп насам-натам, засилвайки и без друго настаналото объркване.

Едва изминаха две-три минути от подпалването на петрола и вече всички индиански коне бяха подплашени, и в клисурата се разигра една сцена на неописуема суматоха. А ето че дотичаха и жителите на лагера, за да разберат по какъв начин се бе появил среднощният загадъчен огън. Един от първите беше мистър Левърет, инженерът. За свое учудване той видя Олд Шетърхенд и Винету, при които стоеше и неговият колега от Роки Граунд.

— Мешърс, вие тук? — попита той, съвсем останал без дъх. — И гори цяло буре с петрол! Какво означава това?

— Означава, че искаме да опушим индианците, мистър Левърет — отговори Суон.

— Индианците ли? Какви индианци, сър?

— Команчите, които искаха да ви нападнат и избият.

— Heavens! (Небеса, Боже мой! Б. пр.) Да не би да е трябвало да стане още днес?

— Разбира се, че още днес. Но сега са затворени в клисурата, обградена от моите работници горе по скалите, а тук отпред огънят не им позволява да излязат.

— Но как са попаднали в нея и как се озова ти с хората си тук, мистър Суон?

— По най-простия начин на света-те яздиха, а ние пътувахме, с един влак естествено, който пуснах специално за тази цел.

— И аз... да не науча... абсолютно нищо за това! — каза със запъване човекът, чийто страх изглежда допълнително нарасна. — А защо не ме уведоми?

— Защото нямах никакво време.

— Но можеше да ми телеграфираш.

— Отказах се, понеже бях сигурен, че няма да се нуждаем от помощта ти, за да осуетим плановете на команчите.

— Да приемем... че е така, сър! А сега не ти ли е необходима помощта ни?

— Не, благодаря ти. Ако искаш да гледаш, можеш да останеш. Но кротувай и внимавай да не предизвикате някоя бъркотия!

— Бъди спокоен! Щом сте успели тъй хубавичко да подмамите червенокожите в тази клопка, не желая да ви отнемам нищо от славата и ще ви оставя сами да ги плените.

— О, що се отнася до славата, то тя не е моя, а се пада на Винету и на Олд Шетърхенд. И тъй, ако войнственото ти настроение те подтиква да запознаеш индианците с твоите здрави юмруци, ще трябва да се обърнеш към тях двамата.

— Благодаря, сър, наистина много ти благодаря! Аз съм инженер, а не уестман или убиец на индианци. Защо да избивам хора, пък били те и червенокожи, щом до ден днешен не са ми сторили нищо лошо? Все още не мога да се съвзема от уплахата си.

— Но мистър Левърет, ти си добре запознат с тази местност. Всъщност и ти би трябвало да грабнеш оръжието!

— Всъщност да! И ако беше необходимо, щях с голяма радост да го направя, но тъй като тук са тези прочути джентълмени, а присъстваш и ти с твоите работници, не виждам защо трябва и аз да отнемам част от славата ви. Ще говоря с хората си и който от тях поиска да се бие с индианците, незабавно ще получи разрешение да се присъедини към вас. Но моля ви мен да оставите извън играта!

— Well, тогава можеш да си вървиш! А от твоите хора пък съвсем нямаме нужда. За китайските плитки изобщо да не говорим.

— Добре, сър, добре! Веднага ще им го кажа и ще им дам строга заповед да не ви пречат и досаждат!

Той се оттегли зарадван, че така леко се отърва. Предишния ден Левърет бе проявил голямо въодушевление от смелите действия на Винету и Олд Шетърхенд и човек можеше да предположи, че притежава качествата енергичност и смелост, но сега се оказа, че е тъкмо обратното. В живота често може да се наблюдава как хората, които се възхищават от някой друг, нямат и следа от неговите качества и по-скоро се отличават с характер, който е пълна противоположност. И тук случаят беше същият. Когато Левърет си тръгна, колегата му дори не го удостои с поглед, а само вдигна рамене и подхвърли:

— Нали вече ви казах, мешърс, името му означава зайче и той наистина е голям страхливец. По време на опасност е най-добре

подобни хора да се държат колкото е възможно по-надалеч. Но я слушай, какво става там?

Сред китайците бе настанало голямо раздвижване и оживление, чиято причина не можеше да се установи веднага. Те крещяха един през друг на родния си език, блъскаха се насам-натам и най-сетне се втурнаха да се катерят по височината. Същевременно чупеха клони и пръчки от храсталаците и събираха камъни. За индианците бе голямо щастие, че Олд Шетърхенд разбираше китайски. Синовете на Небесната империя бяха узнали, че са щели да бъдат нападнати и скалпирани от команчите. При открито нападение те сигурно щяха да се разпръснат като подплашени пилци, но в случая видяха, че враговете им са обкръжени и не са способни да окажат съпротива. Това им придаде такъв кураж, какъвто иначе изобщо не притежават. Намерили се веднъж страхливецът извън всяка опасност, той много лесно проявява кръвожадност, а в този случай за тях наистина не съществуваше никаква опасност. От съвсем безопасно разстояние горе от скалите те можеха да убият някои от индианците като хвърляха камъни и други предмети. Ето защо китайците неудържимо се втурнаха да изкачват височината.

— Нека моят брат бързо ме последва! — подкани Олд Шетърхенд апача.

— Тази жълтокожа тълпа ще отстъпи веднага, щом се изправим пред тях — обади се Винету, който незабавно отгатна намерението на своя бял приятел.

Двамата се затичаха покрай огъня и после от камък на камък толкова бързо се закатериха нагоре по стръмните скали, че много скоро изпревариха китайците, защото те поеха по заобиколен път, по сравнително по-полегатия планински склон. Инженерът Суон остана долу с всичките си работници и, следвайки с поглед двамата уестмани, се обърна към своите хора:

— Както изглежда китайците искат да линчуват червенокожите, а двамата ловци са намислили да им препречат пътя, за да го предотвратят.

— Само двамата срещу толкова много хора! — обади се един от работниците. — Китайците са най-много шейсет!

— Ти да не мислиш, че един Винету или един Олд Шетърхенд смята за необходимо да брой колко са тези обесници? Дали е само

един или са шейсет е все едно, защото всичките са толкова страхливи, че ще побягнат от всеки смелчак. Внимавайте, ей сега ще се срещнат!

Светлината от огъня стигаше чак до горе, където в момента двамата уестмани се изправиха срещу тълпата. Както долу в клисурата, така и горе на височината се възцари дълбока тишина, защото всички разбраха за какво ставаше въпрос и с голямо напрежение следяха как ще приключи това „интермецо“.

Отгоре се разнесе повелителният глас на Олд Шетърхенд. Китайците не се подчиниха и продължиха да напират напред. После гласът му отново проехтя, но пак безрезултатно. Тогава той и Винету извадиха револверите си, но и тяхното въздействие бе краткотрайно. Тълпата се спря, но не за дълго, защото задните редици напиреха подир по-предните, които биваха изтиквани напред. Настъпи много критичен момент. Дватамата уестмани нямаха намерение да стрелят, бяха извадили оръжията си само за да сплашат настъпващите хора. Все пак трябваше да всеят респект в китайците и да ги накарат да се подчинят на заповедите им, за да се избегне замисленото кръвопролитие. Застаналите долу бели работници видяха как двамата прибраха револверите си, но после не им бе възможно ясно да следят отделните им движения и да разберат точно какво правят. Чуха само отчетливо гласовете им, след това доловиха виковете на китайците, видяха гъста тълпа от взаимно блъскащи се или блъскани хора, забелязаха как някои от първите китайци полетяха във въздуха и паднаха сред редиците на своите съотечественици. Ту отляво, ту отдясно някой от тълпата изхвърчаше като изстрелян от катапулт и започваше да се търкаля надолу по стръмнината. Подир тях последваха и други. Взеха да летят по склона и по двама, по трима наведнъж, държейки се един за друг, взаимно се повличаха надолу. Някои биваха изхвърляни нагоре като от невидима пружина, след което падаха и се премятаха през глава подир другите. Първоначалните яростни крясъци постепенно се превърнаха в жални викове, болезнени възклицания и вопли. Тълпата взе да се топи, защото съставните ѝ части непрестанно летяха и се търкаляха надолу по склона, изглеждаше сякаш в средата ѝ имаше някакъв могъщ експлозив, чиято сила бе изчислена съвсем точно, за да си играе с човешките тела като с топка. Колкото по-малко хора оставаха горе, толкова повече се увеличаваше броят на търкалящите се надолу китайци, докато най-сетне споменатият

експлозив се оказа не нещо друго, а Олд Шетърхенд и Винету, които отново се появиха пред очите на зрителите и направиха едно последно мощно усилие, чиито резултат не бе никак приятен за потърпевшите хора, но затова пък бе толкова по-отраден и забавен за зяпачите.

Изглеждаше сякаш сред китайците бе преминала някаква вихрушка със съдбоносни последици, съдбоносни естествено за тях, защото те така бяха подмятани, подхвърляни и търкаляни насам-натам, че загубиха ума и дума. Човек оставаше с впечатление, сякаш земята под краката им бе станала толкова нестабилна, че никой не бе в състояние да се задържи прав. Виждаха се да се мяркат крака нагоре, крака настрани, хора с главата надолу, докато най-сетне всичко живо се запързая, затъркаля и полетя надолу подобно на човешка лавина. Отначало по-бавно, а после все по-бързо и по-бързо тя се запуска, докато най-сетне стигнали долу, надавайки силни вопли и възклицания на нанкински и кантонски диалект, китайците образуваха толкова гъста и объркана маса от хаотично оплетени човешки тела и крайници, че всеки от синовете на Небесната империя се нуждаеше от значителни познания по анатомия и голяма сръчност, за да оправи и събере оплетените и изкълчени телесни части на собственото си скъпоценно аз.

Колкото бели се намираха долу, от толкова гърла се изтръгнаха одобрителни викове „браво!“ по адрес на двамата уестмани, които леко и бързо слязоха, сякаш цялата свършена от тях работа изобщо не ги беше затруднила, а когато се озоваха долу, там не се виждаше вече нито един китаец. Всички те се опасяваха, че „вихрушката“ можеше да продължи и бяха избягали. А двамата приятели, предизвикали споменатата „лавина“, се отправиха към инженера толкова скромно и естествено, сякаш не се беше случило нищо особено. Когато мистър Суон се опита да ги посрещне с хвалебствени думи, Олд Шетърхенд го прекъсна:

— Тази опасност за индианците премина, но съществува и още една, която не ги застрашава от страна на китайците, а от страна на белите, заели позиции високо горе на скалите. Оттам хвърлят камъни, нещо което не бива повече да търпим.

— Но сър, та нали команчите на Токви Кава са убийци! Нима ще те заболи сърцето, ако някое камъче улучи един или друг от тези обесници?

— Не, обаче към всеки престъпник трябва да се отнасяме като към човек, още повече преди произнасянето на присъдата му. Който измъчва животни, е негодник, но още по-голям негодник е онзи, който ненужно причинява болка на хора. Такова е мнението ми, според което съм свикнал да постъпвам и ми се струва, че и ти трябва да се съобразяваш с него поне докато съм тук. И тъй, изпрати горе двама души, единия наляво, а другия надясно, за да прекратят тези непристойни действия. Нека всички се държат спокойно и не предприемат нищо срещу индианците, преди да съм им дал знак!

— Well! Но дали и команчите ще кротуват?

— Едва ли ще предприемат нещо преди разсъмване, още повече, че и вождът им е наш пленник.

— Но те все още не го знаят!

— Ще развържем двамата постови, които пленихме, и ще ги изпратим в клисурата при команчите. А вече е и време да говорим с Черния мустанг. Нареди заедно с другите двама да го докарат тук на светло, където ще можем да наблюдаваме израза на лицето му по-лесно и по-внимателно, отколкото на тъмно.

— Всички ремъци ли да свалим от пленниците?

— Засега все още не, нека ги развържат само от дърветата. Не им казвай никакви имена и ги сложи да легнат тук така, че лицата им да са осветени от огъня! Искане ми се да ги виждам ясно, когато ни познаят.

— А ако нещо ме попитат и то особено ако това с вождът, мога ли да им отговарям?

— Да, но само маловажни и общи неща. Ние малко ще се отдалечим и после незабелязано ще се промъкнем в гръб на пленниците, за да чуем как ще разговаря с теб Токви Кава и какво мисли за собственото си положение.

Инженерът се отправи към гъстата борова гора, а Олд Шетърхенд и Винету се отдръпнаха малко настрани, за да не бъдат веднага забелязани от Черния мустанг. Не след дълго вождът бе донесен до определеното място, където заедно с двамата постови го оставиха легнал на земята във вече описаното положение. Винету и Олд Шетърхенд се намираха точно зад главите на индианците, но така, че те не можеха да ги видят. С бавни и тихи крачки двамата уестмани се приближиха толкова, че имаха възможност ясно да чуват всяка дума от разговора им.

Инженерът стоеше пред тримата пленници и ги оглеждаше изпитателно, без да казва нито дума. Това ядоса вожда. Всъщност според индианските обичаи и той трябваше да мълчи, още повече че беше много горделив човек и се смяташе за най-прочутия воин на команчите, обаче презрението, изписано по лицето на белия пред него, го възмути толкова много, че забравяйки всяко достойнство, Токви Кава гневно избухна:

— Какво си ме зяпнал? Не можеш ли да говориш или от страх езикът ти така е залепнал в устата, че не си в състояние и една дума да обелиш?

— Да ме е страх от вас ли? — изсмя се инженерът. — Но вие никак нямате вид на хора, от които човек може да се бои!

— Говориш много гордо, но ако чуеш името ми, веднага ще те обземе ужас!

— Не си въобразявай! Не ме интересува кой си. Ти си просто най-долен крадец и разбойник, когото после ще обесим с едно хубаво и много здраво въже!

— Не знаеш какво говориш! Няма на света човек, който би дръзнал само да си помисли да ме обеси.

— Pshaw! Престъпниците се бесят. Такъв е нашият обичай, а ти си престъпник!

— Мълчи! Аз съм Токви Кава, върховният вожд на команчите наини.

— Възможно е, но това не ми прави кой знае какво впечатление и нищо не променя. Щом си върховен предводител на тези негодници, ние с удоволствие ще вземем предвид твоя ранг и ще те обесим малко по-нависоко от твоите хора.

— Ако не говориш така от страх, тогава те е обзело безумие. Ако някой реши да обеси някого, трябва първо да го залови!

— Да не би да искаш да кажеш, че не си наш пленник?

— Пленник съм, но ще бъдете принудени незабавно да ме освободите.

— Незабавно ли? Хайде бе!

— Да, незабавно, защото нямате никаква причина да ме връзвате и да ме държите в плен.

— Лъжеш се. Имам повече причини, отколкото са ни необходими.

— Я да ги чуем! Ще ти докажа, че пет пари не струват. Но дори и да имате основателни причини, пак ще трябва да ме пуснете да си вървя, тъй като ако не го сторите, моите воини ще ме измъкнат и за наказание ще подпалят Фъруд Камп, ще избият всичките му жители и ще разкъсат релсите на Огнения кон. Всички вие сте в моята власт и можете да разчитате на милост само ако незабавно ме развържете и ми върнете свободата.

— Искаш ли да ти се изсмея пред двамата твои воини? Ти се осмеляваш да ме заплашваш, макар че лежиш в краката ми като змия, чиито отровни зъби са извадени! И през ум не ми минава да ти върна свободата. Но дори и да го исках, просто не бива да го правя.

— Защо?

— Защото тук има двама прочути воини, които няма да го допуснат.

— Кои са тези воини?

— Поразяващата ръка и Винету.

При тези думи вождът избухна в подигравателен смях и каза:

— Сега вече знам със сигурност, че от устата ти говори страхът. Споменавах имената им само за да ме сплашиш, но на мен ми е известно, че тези двама воини изобщо не са наблизо.

— Нищо не знаеш!

— Знам и ще ти го докажа. Да, те бяха тук снощи, но от страх пред нас са напуснали лагера, без да се бавят.

— Ridiculous! (Смешно, абсурдно. — Б. пр.) Значи пак от страх пред теб! Няма човек, който да може да внуши страх на Винету и Поразяващата ръка.

— Защо тогава са офейкали тъй бързо от лагера?

— А ти нима си толкова твърдо убеден, че не са тук?

— Не са. Вече го казах, а Токви Кава винаги знае много добре какво говори. Те са се страхували от мен и без да се бавят, са се качили на Огнения кон. Хау!

В този момент зад вожда се разнесе гласът на Олд Шетърхенд:

— Хау! За всеки воин тази дума има стойността на твърдо уверение, на клетва. С изговарянето ѝ Токви Кава изрече една лъжа и от днес нататък ще бъде смятан за лъжец.

Докато говореше, белият ловец заобиколи пленниците и се изправи пред тях.

— Уф, уф! — изплашено възкликна вождът. — Олд Шетърхенд!

— Да, аз съм. А кой е човекът до мен? Винету го беше последвал и застана до него. Щом го видя команчът, от устата му се изтръгна изплашено:

— И Винету, вождът на апачите! Откъде се взеха тези двама мъже?

Олд Шетърхенд му кимна с възможно най-дружелюбната усмивка и отговори:

— Сигурно ще се зарадваш извънредно много да чуеш, че идваме от същото място, откъдето идваш и ти, а именно от Олдър Спринг!

— Не съм бил при Олдър Спринг!

— Но беше съвсем наблизо — при хърикейна край Корнър Топ, за да ни заловиш тази вечер при Олдър Спринг.

Вождът остана толкова слисан, че му струваше големи усилия да се овладее и едва след известно време успя да промълви:

— Това не е вярно. Не съм бил при Корнър Топ и не съм имал намерение да ви залавям. Кой може да ми докаже, че съм кроил нещо лошо срещу вас? Между бледоликите едва ли има някой друг, който толкова неотклонно да следва пътя на справедливостта, както Олд Шетърхенд. Убеден съм, че и спрямо мен ще бъде справедлив!

— Ти каза истината. Винаги съм се стремил да бъда справедлив към моите бели и червенокожи братя, но тежко ти, трижди тежко ти, ако наистина сериозно възнамеряваш да търсиш справедливост от мен!

— Търся я и ще продължавам да я търся!

— Недей! Ако не искаш да бъдеш безнадеждно загубен, по-добре се осланяй на милосърдието ми, отколкото на справедливостта ми!

— На твоето милосърдие ли? Уф! Токви Кава никога не е молил за милост и сега няма да го направи. Презирам милосърдието ти, защото не съм ти сторил нищо лошо и е необходимо да дам само един знак, и воините ми ще долетят от клисурата и ще ви покажат кървавия път, водещ към Вечните ловни полета!

— Нещастен глупак! Опитай се да дадеш този знак!

— Уф! Не мога, защото ръцете ми са вързани.

— Аха, значи не можеш! Още малко и ще ми стане жал за теб. Но ще те утеша. Дори и да можеше да дадеш знак, пак нямаше да

имаш никаква полза. Воините ти нямат възможност да дойдат, понеже са пленници също като теб.

— Уф! Това е лъжа!

— Лъжа ли? Внимавай какво говориш! Кажеш ли още една такава обидна дума, ще наредя да те бият с камшик също както и ти, спечелилият си позорна слава Мъчител на бели ловци, си заповядал да бичуват до смърт твоите невинни пленници! Олд Шетърхенд и Винету не лъжат — запомни го! Когато чухме, че си искал да ни заловиш, не можахме да не се изсмеем на глупостта ти. Но още по-голяма, направо необяснима глупост от твоя страна беше да доведеш хората си тук, в Бърч Хоул, за да нападнете лагера. Ти си ги вкарал в капан, който трябваше само да затворим, за да ги пленим така, както се хващат малките птички в поставените им мрежи.

Сега най-после команчът започна да проумява, че положението му е много по-тежко, отколкото бе допускал. Наистина той чуваше един вътрешен глас да му нашепва, че все още не бива да вярва в най-лошото, но гордата самоувереност, която се излъчваше от застаналия пред него Олд Шетърхенд, не оставяше никакво място за съмнение, че команчите са изгубили играта, смятана от тях за толкова лесна. Токви Кава беше вързан и напълно безпомощен. Той виждаше буйния огън, препречил изхода от капана, но все още не беше запознат с обстоятелството, че височините около клисурата са заети от неприятеля, а още по-малко пък знаеше, че срещу кроежите му съществуват необорими доказателства, тъй че въпреки тежкото си положение той все още смяташе, че е възможно да се изплъзне от наказанието и макар с празни ръце, да поеме обратно към селата на команчите. Но да те нарекат глупак, това за всеки индианец (а още повече за него) е голяма обида, която може да се заличи само с кръв. Обзелата го ярост се оказа много по-силна от необходимата предпазливост и ето защо след като се опита да разкъса ремъците си и гневно изскърца със зъби, той извика:

— Ти нарече Токви Кава глупак! Ако не бях вързан, щях да те смачкам така, както с един удар на лапата си гризли прави на кайма койота, осмелил се да джафка срещу нея!

— Pshaw! Я не се сравнявай със сивата мечка! И това свидетелства за такава глупост, която само може да ме разсмее!

— Мълчи! Не забравяй с кого разговаряш! Настоявам незабавно да ме освободите! Или може би си в състояние да докажеш твърденията си?

— Ти някога чувал ли си Олд Шетърхенд да твърди нещо недоказуемо?

— Тогава говори!

— Слушай, мерзавцо, постарай се да смениш тона си, ако не искаш да се загърчиш под ударите, които ще наредя да получиш заради невиджданото си нахалство! Ти не си тук човекът, който ще раздава заповеди! Не аз трябва да отговарям и да ти давам сметка, а ти на нас, и ако не го направиш учтиво, то ние разполагаме с предостатъчно средства да те научим на учтивост. Не си въобразявай, че ще можеш да ни измамиш! Лъжите ти няма да доведат до нищо. Впрочем щом с такава гордост се наричаш върховен вожд на команчите наини, ми се струва, че би трябвало да си и твърде горд, за да ни залъгваш само с неистини. Дошли сте тук, за да нападнете лагера, нали?

— Не!

— Ти изпрати тук внука си Ик Сенанда, за да подготви нападението.

— Не.

— Снощи ти дойде близо до лагера и разговаря с него, нали?

— Не!

Това трикратно „не“ прозвуча толкова решително, враждебно и гордо, че инженерът гневно възкликна:

— Какво безсрамие! Той сигурно ни взема за някои глупави хлапета! Страшно ми се иска да наредя да му смъкнат старата дреха от гърба, та червената му кожа да се запознае с една хубава тояга!

Все още обърнат към вожда, Олд Шетърхенд продължи:

— Давам пълно право на този бял джентълмен. Небивало нахалство и липса на кураж е да отричаш всичко толкова решително в подобно положение. На твое място аз бих признал всичко и така щях да принудя дори враговете си да ме уважават.

— Токви Кава не може да признае нещо, което не е извършил — отвърна команчът.

— Значи снощи наистина не си бил тук, а?

— Не съм!

— Не си ли говорил с двама китайци?

— Не.

— И не си вземал от тях нашите пушки?

— Не!

— И не си задигнал конете ни?

— Не!

— Но навярно няма да отречеш, че познаваш собствения си внук Ик Сенанда?

— Познавам го.

— Тук той се нарича Ято Инда.

— Това е невъзможно, защото внукът ми никога не е бил тук.

— И къде се намира сега?

— У дома, там където са пасищата на племето ни.

— Лъжеш се. Ти изобщо не знаеш къде е в момента.

— Знаем. Той си е у дома.

— Не е. Днес предобед го остави съвсем сам при Корнър Топ. За един кратък миг вождът затвори очи, сякаш искаше да прикрие внезапно обзела го уплаха. После подигравателно отговори:

— Изглежда Поразяващата ръка умее да сънува и докато е буден!

— Pshaw! Оставил си го там, за да пази нашите откраднати пушки.

— Уф, уф! — възкликна команчът и въпреки стягащите го ремъци, успя да се понадигне.

— Признаваш ли, че е така?

— Не!

— Токви Кава, презирам те! Това отричане ни доказва, че в теб не е останала и следа от смелост и чест. Ти си по-страхлив и от малкото кутре, което бяга дори от сянката на птиците. Ако имаше поне толкова мозък, колкото може да се побере в гнездото на запалката на една карабина, би трябвало отдавна да разбереш, че всичките ви планове са провалени, че всичко знаем, и че би могъл да спасиш поне част от авторитета, който имаше сред нас, само като кажеш истината. Ще ти покажа нещо, което сигурно ще ти подсказе, че ездата ви към Фъруд Камп не само е била напразна, но че и дори неизбежно ще завърши зле за вас. Ето, погледни! Навярно не си очаквал подобно нещо!

Още преди да се покаже на вожда, Олд Шетърхенд беше оставил на земята зад гърба на пленника пушките си, и Винету бе направил

същото със своята Сребърна карабина. В този момент белият ловец взе оръжията си от споменатото място и ги показа на вожда на команчите. В уплахата си Токви Кава забрави, че е вързан. Той нададе вик и се опита да скочи на крака.

— Well, изглежда това помага! — засмя се Олд Шетърхенд.

— О... о... ома... гьосаната карабина, ... Мечко... убиеца и... Сребърната карабина! — изпелтечи Токви Кава. — Къде... къде е Ик Сенанда, синът на моята дъщеря?

— Той е наш пленник.

— Вие... вие... сте го заловили?

— Да.

— При Корнър Топ?

— Да.

— Как... как го намерихте там? Как... отидохте дотам?

— О, ние бяхме там още преди той да дойде!

— Това... това не е възможно! Та нали отпътувахте с колата на Огнения кон!

— Нещастнико! Ама ти наистина нямаш капка мозък в главата си! И такъв човек е решил да плени мен и Винету! Вчера открихме следите ти и естествено незабавно разбрахме как стоят нещата. Ти си откраднал конете ни и си взел от китайците нашите оръжия. Конете се върнаха, но пушките трябваше да си вземем обратно сами. И затова направихме тъкмо онова, което толкова много те смая — за да те заблудим и да пристигнем преди теб при Олдър Спринг, ние се качихме на влака.

— Уф, уф! — неволно се изплъзна от устата на команча, чиито очи се разшириха от смайване. — Ами кой ви каза, че се каня да тръгна за Олдър Спринг?

— Смешен въпрос! Ние те подлъгахме да яздиш натам.

— Под... подлъгали сте ме? Как?

— Чрез твоя внук, предателя и шпионина. Метнахме го, че тази вечер смятаме да пристигнем там и всичко стана точно така, както си го представяхме: той ти предаде тази вест и ти поведе войните си натам, за да ни плениш. Но ние вече те бяхме изпреварили. Наблюдавахме всичките ви действия и чухме целия ви разговор, тъй като заедно с Винету бяхме залегнали в гъсталака на бурелома само на четири крачки от поваленото дърво, до което ти се беше изтегнал.

— Уф, уф, уф!

— Да, уф, уф, уф ! Ти нямаш дори достатъчно самообладание да скриеш смайването и уплахата си! След като си тръгнахте, за да се върнете във Фъруд Камп, ние пленихме внука ти. Разбира се, той бе принуден да ни върне пушките и незабавно да поеме на път заедно с нас.

— Къде се намира в момента?

— На едно толкова хубаво място, че аз с радост ще те отведа там и ти да му се порадваш.

— Къде е то?

— Засега не е необходимо да знаеш. Все още ли ще упорстваш и най-безсмислено ще отричаш всичко?

Команчът втренчи мрачен поглед пред себе си и мълча, докато най-сетне му хрумна привидно спасителната мисъл за неговите хора. Тогава пак се обади:

— Токви Кава не се бои от нищо. Той отричаше не от страх.

— Значи признаваш, че открадна конете и пушките ни?

— Да.

— Признаваш, че искаше да нападнеш Фъруд Камп?

— Да.

— Какво щеше да направиш с неговите обитатели?

— Щяхме да ги избием и скалпираме.

— Всички ли?

— Всички!

— Zounds (Ей Богу, Бога ми! Б. пр.)! — възкликна инженерът. — И мене ли? За команча беше вече все едно дали щеше да признае, че иска да убие един човек повече или по-малко. Той отговори с безразличен и горд тон:

— Не съм те виждал досега и не знам кой си, но ако те бяхме заловили заедно с другите, и теб щяхме да скалпираме.

— Много благодаря, благодаря наистина сърдечно, драги мой червенокожи сър! За това любезно признание ще проявя към теб една съвсем особена благодарност. Мистър Шетърхенд, я ми кажи какво ще правим сега с този почтен джентълмен и неговите хора!

— Най-напред ще му дадем възможност да се запознае както със собственото си положение, тъй и с положението на своите хора — отговори ловецът.

— По какъв начин?

— Ще го заведем горе до ръба на клисурата, откъдето ще може с един поглед да схване как стоят нещата.

— И после?

— После, ако все още не се е съвсем побъркал, ще заповяда на хората си да се предадат.

— Хм! Ами ако се опитат да си пробият път, преди той да успее да им даде това нареждане?

— Ще се погрижа да не го направят.

— Как, сър?

— Вече ти казах.

Олд Шетърхенд се обърна настрани към двамата пленени постове и ги попита:

— Знаете ли езика на бледоликите? Той се видя принуден два пъти да повтори въпроса си, преди единият от тях да му отговори:

— Разбрахме за какво ставаше дума.

— Well! Сега ще отидете в клисурата, за да кажете на воините на команчите, че сме заловили вожда им, и че ако се съпротивляват, ще ги застреляме до крак. Ще заведем вожда горе на височината, за да може да се убеди, че всяка съпротива неизбежно ще бъде гибелна за вас. Нека тогава реши как ще е най-добре да постъпи. Независимо от това дали ще пожелае да се предадете или не, аз ви предупреждавам да не мислите за евентуална съпротива, преди да сте разбрали какво е решил да прави.

— От кого ще го научим? Ако ни го съобщи някой бледолик, няма да му повярваме.

— Ще му дам възможност сам да ви го каже. Ще ви говори от височината, така че всички негови воини ще могат да го чуят. Съгласни ли сте?

— Да.

— Тогава ей сега ще наредя да свалят ремъците ви. Но не си въобразявайте, че ще можете да използвате този случай, за да избягате. Ще ви разреши да направите само необходимите крачки навътре в клисурата и непрестанно ще държа насочено към вас дулото на моята омагьосана карабина. Ако някой от вас се отбие дори метър встрани, ще получи куршум в главата!

— Но ние не можем да минем през огъня!

— Можете! От тази страна на входа пламъците не са чак толкова буйни, че да представляват някаква опасност за вас — само с един скок ще се озовете отвъд огъня.

— Ще трябва ли да се върнем, за да ни вържете отново?

— Не, можете да останете в клисурата. Разкажете на вашите воители какво сте чули и видели! Направите ли го, те ще разберат, че за тях изобщо няма друг избор, освен да изчакаат да видят какво ще реши вождът им.

Докато развързваха ремъците им, Винету и Олд Шетърхенд застанаха с готови за стрелба пушки така, че всяко бягство бе невъзможно. Единият от двамата се засили и прескочи огъня на онова място, където пламъците му бяха най-ниски. Другият незабавно го последва. После Олд Шетърхенд повика още неколцина от железопътните работници, за да подсили охраната на входа по време на своето отсъствие, след което развързваха ремъците от краката на вождя на команчите, за да му дадат възможност да се изкачи на височината. Естествено ръцете му останаха вързани на гърба. Винету и Поразяващата ръка взеха по един револвер със запънат спусък и заплашиха Токви Кава, че ще го застрелят при най-малкия опит за бягство. Наложиха се инженерът да остане долу при огъня, за да ръководи постовете.

И така Шетърхенд и Винету заедно с Токви Кава започнаха да изкачват възвишението по средата. Двамата бяха убедени, че вождът няма да им даде повод да употребят оръжията си. С евентуален опит за бягство той щеше да изложи на най-голяма опасност не само собственият си живот, но и живота на своите воители, затворени в клисурата. Команчът не им го каза, но го каза на себе си и ето защо без каквато и да било съпротива вървя, докато стигнаха едно място откъдето цялата клисура можеше да се обхване с поглед. Точно там се намираще и Хобъл Франк. Щом видя задаващите се трима мъже и разпозна Токви Кава по неговите пера, от радост дребосъкът подскочи и извика:

— Ура, ей ти на че водят един, дето ако не ме е съвсем изоставила мойта вродена интелигентност, е вождът на тези червенокожи типове, тръгнали по бойната пътека! Отгатнах ли, мистър Шетърхенд?

— Да, той е — отвърна ловецът.

— Радвам се, страшно се радвам! Щото след като сме хванали главния лапнишаран, другите шарани от само себе си ще ни влязат в мрежата. Че как успя да го спипаш за скалпа?

— Промъкнах се до него и с удар го проснах на земята, драги Франк.

— Промъкнах се и го проснах! Туй звучи толкоз просто и напълно естествено, сякаш готвачката от хотел „Белвю“ казва за котката: първо заклана, после хрупкаво изпечена и накрая изядена като заек! Добър апетит, господа! Навярно вождът трябва да се наслади на красивия изглед отгоре, а?

— Горе-долу нещо такова.

— Ей го де стои и смаяно зяпа надолу като параклиса на Шилер към долината на Уланд. Както изглежда нашите хубави илюминации и газено осветление му се струват твърде опасни.

Дребничкият особняк имаше право. Ако до този момент Токви Кава бе разчитал на помощта на своите хора, то сега не можеше да не проумее, че сметките му са били съвсем криви. Наблъскани нагъсто един до друг, команчите стояха заедно с конете си долу в клисурата, а единственият им път към свободата беше затворен от все още високите и буйни пламъци. Този огън можеше да гори до сутринта, че и по-дълго. Вождът на команчите го знаеше, защото беше забелязал, че долу имаше още едно буре, пълно с петрол. Но и да го нямаше, хората в лагера разполагаха с достатъчно количество петрол, а освен това и от гората можеше да се достави толкова много горивен материал, че изобщо не биваше да мисли за скорошно угасване на огъня.

Наистина че докато оглеждаше скалистите стени на клисурата, Токви Кава забеляза едно място, откъдето команчите биха могли да се изкачат горе, но само един по един и то ако на височината не ги очакваха неприятели. Ала воините му бяха многобройни, а да не говорим за това, че трябваше да си изоставят конете! А горе горяха толкова факли и огньовете, че осветяваха всичко наоколо, сякаш беше ден. Вождът преброи и много добре въоръжени бледолики, които с голяма лекота можеха да отблъснат всеки опит на команчите да изкатерят стената. Той размисляше и размисляше, търсейки някакъв изход, но такъв нямаше. За миг му хрумна, че неговите индианци биха могли да възседнат конете си и в галоп да се опитат да щурмуват изхода през огъня, обаче бе принуден да се откаже и от тази мисъл.

Първо, той беше забелязал постовете, застанали отвън пред огъня и второ, бледоликите, заели позиции по ръба на клисурата, имаха възможност цялата да я обсипят с куршумите си чак до огъня. Нито един от червенокожите нямаше да успее да избяга, защото само един-единствен залп щеше да е достатъчен, за да прегради изхода с трупове на команчи и коне.

Отчайващият резултат от размислите му дотолкова бе завладял съзнанието му, че Токви Кава и не помисли да овладее израза на лицето си и ето защо разочарованието му се четеше в неговите черти съвсем ясно. Винету и Олд Шетърхенд не казаха нищо, обаче дребничкият Хобъл Франк не можа да се сдържи и направи ироничната забележка:

— Ей го на, че сега прави такваз физиономия също като гъската на госпожа фон Цапелхаймерн, дето щом поискала да хвъркне, забелязала, че изобщо не била истинска гъска, ами само преспапие с такваз форма.

Франк забеляза, че при неговото сравнение Олд Шетърхенд не успя съвсем да скрие леката си усмивка, и затова продължи:

— За съжаление туй е винаги съдбата на възвисените — те имат два крака, ако нямат крила. Тъй е с мен, тъй е и с вожда. На него много му се ще да е орел, ама кисне в калта като великанска жаба. Каквото и да прави, няма да намери път за спасение. Житейският му път стръмно се спуска надолу и води в сутерена, и бъднините му ще затънат в киселото зеле като Аполон от Белведере. Мистър Шетърхенд, да не се церемоним много-много с него!

Кой знае още какви щуротии щеше да надрънка Франк, ако в този момент не беше прекъснат.

— Уф, уф! — обади се вождът и то много по-силно, отколкото бе възнамерявал. Собственото му възклицание го накара да се стресне и прекъсна дълбокия му размисъл. Всъщност той съвсем не беше искал да извика.

Винету изобщо нямаше намерение да говори, а Олд Шетърхенд бе решил на първо време да си мълчи и да предостави вожда на собствените му мисли. Но след като Токви Кава сам се обади, ловецът го попита:

— Е, размисли ли вождът на команчите дали за неговите воини има път към свободата?

— Да.
— Няма такъв път!
— Има!
— Аха! И кой е той?
— Твоята справедливост.
— Само не се позовавай пак на нея!
— Трябва да ти я припомня!
— Вслушам ли се в нея, ще се видя принуден да ви осъдя.
— Не е така! Какво сме ти сторили? Нима сме проляли кръвта на някого от вас?
— Не сте, но имахте такова намерение.
— Може ли да се отмъщава за кръв, която не е била пролята?
— Не, но нима съм казал, че искам да си отмъстя за непролята кръв?
— Не си казал, но ако признаеш, че не може да се отмъщава за непролята кръв, ще трябва да ни освободиш!
— Лъжеш се. Какво наказание се полага според закона на саваната за конекрадство?
След известно колебание команчът отговори:
— Смърт, но нали конете ви се върнаха при вас?
— А какво наказание се полага за кражба на оръжия?
— Също смърт. Но нали си взехте обратно вашите пушки?
— Вината ти изобщо не става по-малка от това, че сме си възвърнали конете и оръжията. Ти не си направил само опит за кражба, ами наистина си я извършил и така си проиграл живота си.
— Значи искате да ме убиеете? — разгневи се вождът.
— Ние не сме убийци. Ние не убиваме а наказваме! — Нали самият ти пожела да бъдеш наказан.
— Уф! Кога съм го пожелал?
— Когато поиска справедливост. С презрение и подигравка ти изрично отказа да получиш от нас милост и снисхождение.
Токви Кава пак сведе глава и замълча. Той знаеше, че ако се позовеше на милосърдието на тези двама човеколюбиви мъже, нямаше да е напразно, но гордостта му се бунтуваше срещу това. След неколкominутно безполезно размисляне команчът попита:
— Нападнахме ли лагера?
— Не.

— Тогава бледоликите, които живеят в него, не могат да ни сторят нищо лошо.

— Не се заблуждавай!

— Нима се заблуждавам?

— Да.

— Тогава ми кажи защо?

— Ти какво ще направиш, ако някоя гризли се приближи до теб, за да те изяде?

— Ще я убия.

— Това е несправедливо. Откъде-накъде ще имаш правото да я убиваш, щом като все още не те е изяла?

— Но тя ще го направи, ако не ѝ взема живота!

— Първо би трябвало да изчакаш, за да видиш какво ще стане.

— Уф! Мечката е животно, а не човек!

— По волята на великия Маниту мечката живее, като напада и убива жертвите си, но с човека не е така. Следователно човекът, който иска да пролее кръв, е много по-зъл от хищното животно. Според собствените ти думи трябва незабавно да се убиват хората, наумили си да проливат човешка кръв, без да се изчаква да се види дали наистина това ще стане. Ти сам произнесе вашата присъда!

— Уф, уф!

След това негодуващо възклицание отново настъпи мълчание. Олд Шетърхенд не бързаше да го прекъсне. Команчът трябваше сам да подеме разговора. Токви Кава изчака няколко минути и тогава попита:

— Къде е Ик Сенанда, когото си пленил?

— На сигурно място, където чака присъдата си.

— Каква ще бъде тя?

— Смърт.

— Какво? И него ли искате да убиете, дете изобщо не е участвал в ездата до Фъруд Камп?

— Да. Участието му е било дори още по-голямо, защото той е шпионинът, предателят, подготвил нападението. Ти знаеш, че шпионите ги бесят и че не е имало случай някой от тях да е бил помилван.

— Тогава ще се бием! — заплаши той.

— Бийте се! Я погледни надолу! Може ли един-единствен от вашите куршуми да улучи? А необходимо е само да извикам и всички

наши пушки ще загърмят. Ако всеки бледолик стреля два пъти, няма да остане жив нито един команч. Но това го знаеш и ти, без да е нужно тепърва да ти го обяснявам.

— Уф! Откога Олд Шетърхенд е станал толкова кръвожаден?

— Откакто ти поиска от мен справедливост, защото справедливостта повелява само едно — да пролеем кръвта ви.

— Хората казват, че се гордееш, задето си бил християнин и добър човек!

— Всеки човек трябва да е добър, но това не е основание за гордост.

— Нима е добрина да жадуваш за отмъщение?

— Аз не жадувам за отмъщение. Не се опитвай да ме спечелиш с подобни думи. Какво са ви направили обитателите на този лагер, та решихте да ги избиеете и скалпирате? Нищо! Въпреки това ти настояваш да не ви наказваме. Да не би да сте също тъй невинни, както и те? Ще получите само справедливо наказание, както пожела и ти. И бездруго не искаш милост!

Вождът отново сведе глава, без да знае какво да прави. Намираше се в ужасно положение. Не можеше да избави хората си, а и себе си нито с хитрост, нито със сила. Това му беше ясно. Но нима той, гордият вожд, който се смяташе за най-прочутия, най-храбрия и всяващия най-голям страх сред враговете си команч, биваше да моли за милост и пощада тъкмо тези двама мъже, най-омразните техни неприятели? Цялото му същество се бунтуваше срещу подобна мисъл, но въпреки това той не виждаше никаква друга възможност да се избави от смъртта. Вярно, че смъртта сама по себе си не го плашеше, но той се страхуваше от начина, по който го заплашваха да умре, тъй като според собствената му вяра душата му няма да отиде във Вечните ловни полета, ако бъде екзекутиран, а не падне, да речем в бой. Тази мисъл всяваше в сърцето му ужас, който той не бе в състояние да потисне. При това в него кипяха такъв гняв и омраза към Винету и Поразяващата ръка, че изпитваше силното желание да остане жив само и само да може да си отмъсти на тези двама мъже, страшно да си отмъсти. И именно тази омраза, това желание, го накараха да превъзмогне гордостта си и да направи нещо, което иначе в никакъв случай нямаше да направи. Токви Кава бавно повдигна глава и с несигурен глас попита.

— Какво разбира Олд Шетърхенд под милост?

— Налагането на по-леко наказание или изобщо неговото опрощаване.

— Ще ни опростите ли напълно нашето наказание?

— Не, това е невъзможно.

— Но живота си ще можем да спасим, нали?

— Може би. Винету и аз не желаем да ви отнемем живота. Ние сме приятели на всички бели и червенокожи мъже и проливаме човешка кръв само когато ни принудят да го сторим.

— Значи ще ни подарите живота, а?

— Да.

— Уф! Ако постъпите така, вие, най-великите и прочути мъже сред тези бледолики, тогава и те ще се видят принудени да последват примера ви!

— Ще се видят принудени ли? За това и дума не може да става. Другите бледолики са също като нас свободни хора. Те знаят законите на Дивия запад и ние нямаме никакво право да им заповядваме.

— Но ти смяташе, че е възможно и те да пощадят живота ни!

— Наистина и Винету, и аз ще положим усилия да ги придумаме да се съгласят. Няма да е лесно да превърнем жаждата им за отмъщение в снизхождение, но се надяваме да постигнем целта си, ако и ти не пропуснеш да сториш своето, за да смекчиш гнева им.

— Какво трябва да направим?

— Да се предадете.

— Да се предадем ли? — избухна той. — Да не си луд!

— Нима е лудост от моя страна, че искам да ви спася? Е, добре! Нямам обичай да върша лудости. Да не говорим повече за това! Доведох те дотук, за да ти докажа, че съпротивата ви няма да ни струва и капка кръв, а на вас само за миг ще донесе гибел. Постигнах целта си. Щом дам знак, всички наши пушки ще загърмят. Ще ви вземем скалповете и тогава във Вечните ловни полета душите ви ще бъдат осъдени да пълзят в краката ни като презряни слуги и роби на нашите духове. Ти сам пожела да стане така. Ела!

— Къде отиваш?

— Връщаме се долу.

— Какво мислиш да правиш после?

— Щом се спуснем долу, ще бъдеш обесен на някое дърво и след това ще дадем знак, който ще донесе смъртта на всичките ти войни. Ела!

Ловецът хвана вожда за ръката уж за да го накара да го последва, обаче Токви Кава се отскубна, отстъпи крачка назад и със святкащи от гняв очи попита:

— Ти можеш да ни спасиш само ако се предадем, така ли?

— Да.

— Ще останем ли живи?

— Надявам се.

— И ще можем да се върнем при нашето племе?

— Ако ви подарим живота — да. Не вярвам да мислиш, че ще ни се иска особено много да останете тук.

— А не те ли е страх от отмъщението ни, ако ни разрешите свободно да си тръгнем оттук?

— Pshaw! Че кой ли ще се страхува от вас? Защо говориш за отмъщение? Не ни ли дължите по-скоро благодарност ако ви подарим живота?

— Първо ни го подари, после ще видиш какво ще направим.

— Тогава решавай бързо! Давам ти само толкова време колкото ние, белите, наричаме пет минути. После трябва вече да си взел решение.

— Не ми е необходимо време, защото още сега ти казвам че ще се предадем. Как искаш да стане това?

— Виждаш ли, че ей там отдясно човек може да се изкачи по скалата?

— Да.

— Пътечката е толкова тясна, че по нея не е възможно да вървят двама души един до друг. Кажете на войните си да се изкачат по нея един по един, но без оръжия. Разбира се на първо време всички ще бъдат вързани, докато обсъдим как да постъпим с тях. После ще...

— Вързани ли? — гневно го прекъсна вождът.

— Да. Ако това не ти харесва, тогава нека умрат. Та нали и ти си вързан?

— Уф! Олд Шетърхенд е ужасен човек. Той говори тъй кротко и спокойно, ала волята му е като гранит, който нито се размеква, нито се огъва.

— Много хубаво, че си го разбрал! Съобразявай се с това. И тъй, съгласен ли си воините ти да бъдат вързани?

Токви Кава се поколеба няколко секунди, но после, гордо изпъна снага и от ярост почти изкрещя:

— Да!

— Well! Но им кажи, че незабавно ще убием всеки, който не остави долу всичко, а скрие и най-малкото оръжие!

Ясно си личеше как вожда трепери от ярост. Но той зададе още един въпрос:

— Ако направя каквото искаш от мен, синът на моята дъщеря ще остане ли жив? И той ли ще бъде свободен?

— Да.

— Закълни ми се!

— Олд Шетърхенд никога не се кълне. Давам ти честната си дума и ще я удържа!

— Вярвам ти. Ти често си носил беди на племената на команчите, но никога не си лъгал.

— Синовете на команчите винаги сами са си били виновни за нещастията, които са им носили срещите с Винету и с мен. Ние с радост ще станем техни приятели и братя, но те ни мразят и ни принуждават да се защитаваме. И ако винаги остават с празни ръце, то неуспеха си трябва да припишат на самите себе си. Нима и в този случай вината не е единствено ваша? Не сме ви сторили никакво зло. Защо ни обра и защо искаше да ни убиеш? И на всичко отгоре дръзваш да ни наричаш ваши врагове! Pshaw!

— Не споменавай сега за това! Ще дойде времето, когато ще си поговорим за вашето приятелство! В момента имаме друга работа. Нареди да ми развържат ремъците, за да мога да сляза при моите войни.

— А-а, самият ти ли искаш да се спуснеш долу?

— Нали чу.

— Защо?

— Не е достатъчно да извикам отгоре само няколко заповеди. Щом искате да ви се предадат без оръжията си, ще трябва да им кажа моите основания.

— Well — обади се Олд Шетърхенд и го огледа усмихнато. — Все ми е едно, ако замисляш някой коварен план. Ще ти разреша да се

спуснеш долу, но от мига, когато се озovesш при войните си, дулата на девет пъти по десет пушки ще се насочат към вас и ако след пет минути, щом ти извикам, не се изкачиш пръв при нас всяка една от тези пушки ще гръмне два пъти. Аз казах и така ще стане. А сега върви!

Самият той му развърза ръцете. Винету не беше участвал в преговорите с нито една дума, но когато команчът се намери да се спусне надолу, апачът сложи длан върху рамото му и каза:

— Думите на Олд Шетърхенд са като клетва, която ще спазвам и аз. Ако не се върнеш веднага, щом те повика, моят куршум ще те улучи! Аз казах. Хау!

Без да отговори, Токви Кава му обърна гръб и започна да се спуска към своите хора. Докато погледите на всички команчи внимателно следяха крачките му, Олд Шетърхенд зададе въпроса:

— Моят брат Винету съгласен ли е с всичко, което казах и уговорих?

— Да, с всичко — кимна апачът. — Моят бял брат постъпи много умно. Вождът на команчите изобщо не забеляза с каква хитрост му изтръгна от ръцете възможностите и оръжията, с които все още разполагаше.

— Споделяш ли моята увереност, че той ще се върне?

— Да. Изобщо няма да се поколебае, защото смята, че не му остава никакъв друг път за спасение, а воините му сигурно ще му се подчинят.

След като вождът се озова долу и каза няколко думи на хората си, те нададоха силни викове. Това бе отговорът на съобщението му, че трябва да се предадат. За да го подкрепи срещу евентуални техни възражения, със силен глас Олд Шетърхенд извика няколко кратки заповеди. Тогава всички бели, намиращи се на отсрещната страна, се прехвърлиха при него, за да посрещат и незабавно да връзват изкачващите се команчи. Дулата на всички пушки се насочиха надолу, за да стрелят веднага, ако Олд Шетърхенд дадеше такава заповед. Намиращите се пред входа на клисурата бели под командата на инженера също насочиха пушките си към команчите. Към тях се бяха присъединили и белите работници от Фъруд Камп, които все пак се бяха засрамили да оставят колегите си от Роки Граунд сами да свършат цялата работа. Не се виждаше само техният инженер Левърет, защото

той се чувстваше толкова по-сигурен, колкото по-далеч бе от полесражението. Що се отнасяше до китайците, те бяха страшно любопитни да разберат какъв щеше да е изходът от това приключение, но и през ум не им минаваше да рискуват живота си. Бяха се събрали доста далеч и имаха пълна готовност при най-малката опасност да скочат на крака и да си плюят на петите. Страхуваха се не само от команчите. Те все още не можеха да забравят белия ловец и апача, които само с яките си голи ръце бяха превърнали гъстата им тълпа в търкаляща се надолу по стръмния склон лавина.

Леля Дрол също беше дошъл от другата страна на клисурата. Беше залегнал до своя братовчед Франк и като него държеше дулото на пушката си насочено надолу към индианците. В този момент той попита:

— Братовчедо Франк, ти чу ли всичко, каквото се каза тук?

— Как можеш да питаш тъй неправилно и глуповато? — отвърна дребосъкът. — Та нали бях тук и имам уши. Защо тогаз да не съм го чул?

— Че имаш уши, не ми е неизвестно, ала някои хора с две уши ако не щат да чуят каквото трябва да чуят, пак все тая. Туй не беше ли вождът на команчите?

— Да.

— И с него преговаряха, нали?

— Да.

— С к'во го принудиха да се съгласи?

— Команчите трябва да се предадат. Ще се изкачват един по един по скалата и веднага, щом се озоват горе, ще ги връзват.

— Слушай, нашият Олд Шетърхенд пак го е скроил много хитро! Ако вземат да се качват както си щат по много наведнъж, тогаз туй може да стане опасно за нас. Но щом ще се изкачват един по един, няма как да ни напакостват. Надявам се само всичко да мине добре. Имаме достатъчно въжета и ремъци, за да вържем тез обесници. Все по-друго си е, когато човек попадне в сваятна компания! Откакто вчера срещнах Олд Шетърхенд и Винету, пак ще мога да преживея к'ви ли не интересни неща.

— Тъй ли? Значи с мен не можеш да ги преживееш? Я слушай, моля те да проявяваш към мен онуй респектиращо уважение, което може да очаква такваз неповторима личност като моята. Впрочем ние

не ги срещнахме-вчера, а едва днес рано сутринта. Ако на твойто летоброене му липсва правилният мултипликатор, не си въобразявай само, че ще ти услужа с моите стари асирийски десетични дробни. Онзи, който си мисли, че с мен нищо не може да преживее, тъкмо той може да преживее с мен твърде много неща. Бъди тъй добър в бъдеще да не го забравяш! Да не би да съм ти разрешил да се появиш на този свят като мой личен братовчед и роднина, за да ми разваляш доброто настроение с твоето неправилно летоброене? Твърди си човекът, че с мен нищо не можел да преживее, а не е в състояние да различи дори събирането от прибавянето!

— Е, не се сърди, де! — помоли го Дрол. — Съвсем не исках да кажа подобно нещо! Че кой избухва тъй, като бомба, веднага при всяка дума?

— Мълчи, лапнишаран такъв! Как дръзваш да поставяш бомбата и мен в една и съща перспектива!

— Щото избухваш тъй бързо като нея.

— Избухвам! Що за израз, щом става дума за мойта толкоз значима начетеност? Ам че ти не знайш ли бе, тикво зелена, че бомбата не избухва, ами експортира?

— Навярно искаш да кажеш експлодира, а?

— Експлодира ли? К'во имаш предвид, скъпи Дрол? — попита Франк най-дружелюбно.

Но който го познаваше, знаеше, че тъкмо тази привидна любезност обещаваеше съвсем сигурна „експлозия“.

— Ами — започна Дрол непринудено и все още нищо неподозиращ, — експлодирам значи нещо когато гръмне, а експорт се превежда с износ. Нали?

— Да, драги Франк, правилно, много правилно.

— Е хубаво, радвам се, че ми даваш право.

— Да ти давам право ли? — гневно избухна дребосъкът. — Ама ти наистина ли си въобразяваш таквоз нещо? Аз да дам право някому, дето не му стига акълът да различи експлодирам от експортирам! Да, едно беше съвсем вярно — експлодирам ще рече да гръмна. И тъй, значи лимонадата експлодира, като я отвориш, камшикът експлодира и шамарите също експлодират, щото винаги се чува нещо като гръм. А вярно беше също и че експорт означава износ. Но нали за да изнесеш нещо, трябва да излезеш от някъде?

— Разбира се.

— Например от кожата си, а?

— От... кожата... ли? — повтори напълно слисаният Дрол.

— Естествено! Или още не си чувал израза, че някой е излязъл от кожата си?

— Да, чувал съм го, ама още не съм го виждал.

— Тогава значи още не си виждал и бомба, а?

— Не съм.

— Е, когато тя избухне, просто излиза от кожата си понеже износ е равно на експорт, когато ние учените сме на четири очи, казваме, че бомбата екпортира. Загриваш ли? Но я виж! Като че Олд Шетърхенд се кани да извика вожда.

Определеният срок беше изтекъл и белият ловец пристъпи към ръба на скалата, сложи длани като фуния около устата си и извика надолу:

— Токви Кава, ета хауех! (Токви Кава, качи се! Б. нем. изд.)

Вождът чу вика му, както се видя даде на хората си своята последна заповед, а после им обърна гръб, за да се озове на подканата на Олд Шетърхенд. Започна да се изкачва от същото място, откъдето се беше спуснал и докато това траеше, можеше да се види как хората му събраха всичките си оръжия на една купчина. Изглежда той им беше казал на какви интервали да го следват, защото те стояха и чакаха долу готови, и едва след като той се озова горе, първият от войните бавно тръгна по същата пътечка. Дали бе от напрегнатото изкачване или пък беше възбуден от възраженията на своите хора, така или иначе ясно си личеше, че дишането на Токви Кава бе силно учестено, когато, сложил ръце на гръба, с дрезгав глас вождът на команчите каза:

— Токви Кава удържа на думата си, ето ме, вържете ме пак! Но внимавайте някой път и ние да не стегнем ръцете ви с ремъци!

Ако това се случи, можете да сте сигурни, че за вас няма да има повече място под слънцето!

Вързаха го и го отведоха малко настрани.

Ръцете на следващия го индианец също бяха стегнати с ремък, а после вързаха двамата с гръб един към друг. Вързани така по двама пленниците им бяха двама по-сигурно в ръцете.

Същата сцена се повтори и с всички останали команчи. Всеки от тях започваше да се катери едва след като човекът пред него бе вече

горе, тъй че имаше достатъчно време щателно да претърсват джобовете им и да ги връзват двама по двама. Естествено Токви Кава бе дал това разпореждане с определена цел. Защо ли? За да улесни пленяването на воините си? Едва ли! Или с така проявеното покорство да накара враговете си да му върнат свободата при по-приемливи условия? Може би! Не беше изключено да го е направил само за да им покаже, че освен очакваната свобода всичко друго му е безразлично, а може би и за да им демонстрира своята убеденост, че по-късно ще го върне тъпкано на всички, които сега го принуждават да прояви подобно смирение.

След като най-сетне тази работа бе свършена, на земята лежаха далеч над сто индианци, вързани двама по двама. Токви Кава повика Поразяващата ръка при себе си и му каза:

— Беше ми много трудно да накарам войните си да се подчинят. Ще се постарая ли и ти да защитиш живота ни пред другите бледолики?

— Ще направя дори нещо повече от обещаното — отвърна му ловецът. — Казах ти, че ще използвам влиянието си. Щом проявяваш такова покорство, ти давам моето твърдо обещание, че може да сте сигурни за живота и свободата си.

При тези думи команчът гръмко се изсмя и след като погледът му прониза Олд Шетърхенд с безкрайна омраза, той извика:

— Покорство ли? Аз пред вас? Нима лъвът се подчинява на песа или бизонът на скункса? Ти какво си въобразяваш, кой си ти? Един гноясал цирей, който ще изрежа от тялото на бледоликата раса и ще го захвърля да изгние в най-затънтения край на саваната! Ами какво представлява Винету? Най-презреният и най-страхлив апач. Той е отрова, която ще изплюя, изпълнен с отвращение, и с крак ще зароя в земята. Да не би сред ледовете на последната зима да ти е измръзнал остатъкът от мозъка, та дръзваш да твърдиш, че Черния мустанг е проявил покорство пред теб? Кълна ти се във великия Маниту, както и в духовете на всичките ни вождове, които ще последваме във Вечните ловни полета, че ще дойде времето, когато ще разберете кой трябва да заповядва и кой да се подчинява! А сега ще те прогоня оттук с дъха си, тъй както човек издухва от месото накачалите по него големи сини мухи. Махай се оттук! Прилошава ми само като те гледам!

Единственото, което чу от Олд Шетърхенд, беше спокойният въпрос:

— Нима искаш с подобни приказки да си погубиш живота? Все още си наш пленник, все още не си свободен!

— Pshaw! — презрително се изсмя той. Токви Кава няма да се остави да го сплашиш! Олд Шетърхенд каза вече, че можем да сме сигурни за живота и свободата си!

— Аха! Толкова ли твърдо разчиташ на думата ми? Знаеш ли каква голяма чест ми оказваш? Но не си се излъгал. Излей си целия гняв върху моята глава — въпреки всичко ще удържа на обещанието си.

— Но само от страх пред нас, само от страх, защото нашето племе ще ви потърси сметка за всяка капка кръв, пролята от вас, и ще умрете на кола на мъченията от такава смърт, от каквата никой досега не е умирал. От страх и само от страх не смеете дори да ни докоснете!

— Можеш да ни хулиш, без да се боиш за живота си, понеже ви дадох думата си. И защото знаеш, че Олд Шетърхенд никога не изрича лъжи си убеден, че можеш да си позволиш да се държиш нахално с мен. Също като теб лае кучето, на което са избили зъбите, защото не е в състояние да хапе.

— Самият ти си това куче! — изкрещя побеснелият команч. — Погледни ми крака! Скоро той ще ти тегли такъв ритник, че ще започнеш да виеш от болки!

— Можеш да си разрешиш да рискуваш много, твърде много, защото получи моето обещание — обади се усмихнато Олд Шетърхенд. — Но не го прекалявай! Ако не съумееш да се овладееш, ще има да се разкайвате.

— Да се разкайваме ли? И тази дума ти е внушена само от страха. Каж ми какво искаш, но заплахата ти ме кара да се смея!

При тези думи лицето на белия ловец стана сериозно, а плътният му глас прозвуча някак тежко, когато каза:

— Well! Както искаш! Аз естествено ще удържа на обещанието си, но само толкова. Ще разбереш скоро какво имам предвид. Бях си наумил да се отнеса към вас още по-снизходително, отколкото се бях задължил с обещанието си, но за това вече и дума не може да става и предупреждението ми скоро ще се сбъдне — разкаянието ви бързо ще дойде!

При тези думи команчът сви глава между раменете си и въпреки ремъците успя светкавично да се надигне, за да заплюе Олд Шетърхенд в лицето, което му се и удаде. Иначе толкова спокойният разсъдлив Винету, когото нищо не можеше да накара да изгуби самообладание, сви юмруци и гневно извика:

— Шарли, той те омърси с лигите си. Кой ще го накаже, ти или аз?

— Не ти, а аз, но не така, както си мислиш — отвърна приятелят му. — Той не е достоен да бъде докоснат от ръката ти.

Чуха се гласовете и на други хора, дълбоко възмутени от невероятното нахалство на команча, който, вече уверен, че ще запази живота си, даде воля на яростта си, сдържана от дълго време с голяма мъка. Мнозина от белите се обадиха, настоявайки за бързо наказание. Русокосият дългуч Кас наклони глава настрани. Чипото му носле сякаш удвои размерите си. Иначе толкова добродушните му миши очички гневно засвяткаха и след като енергично издърпа кончовите на ботушите си нагоре по тънките си и дълги като на щъркел крака, със силен глас направи предложението:

— Мистър Шетърхенд, това е вече прекалено, невъзможно е да го търпиш! Готов съм да му затворя бъривата и нахална уста.

— Как?

— С един ремък, който ще стегна около врата му. После ще го окача по-нависоко, ей на онова дърво с хубавите клони, които несъмнено са пораснали тъй чудесно само за една подобна процедура. И ако тогава му секне дъхът, аз няма да имам никаква вина. Да си го е запазил за нещо по-добро! Който не иска да чуе, трябва да усети! Това е една стара и хубава поговорка, и е съществувала още по времето на наследниците на Тимпе!

— Благодаря ти! Ако се е родил, за да бъде обесен, то все някога ще се намери подходяща примка за тази цел и без да е необходимо тъкмо ние да му я мятане на врата.

— К'во? — обади се Хобъл Франк. — Той да те обижда по такъв начин и да хвърля по главата ти развалени яйца, без да си получи затуй филхармоничната награда? Не мога да го позволя, туй ме кара да настръхвам като пудел, дето го гаят отзад напред! На южния небосклон има едно светло място, дето виси законът на отмъщението. Мнозина могат да разчетат буквите му, ама немалко други пък не

могат. Естествено към онези, които умеят да ги разчетат, спадам преди всичко и аз, тъй че смятам за мой най-голям и компетентен дълг да...

— Драги Франк, в случая може да става дума само за моя дълг, но не и за твоя — прекъсна Олд Шетърхенд словоизлиянието на дребосъка. — Тъй че предостави на мен да отговоря на нахалството на този червенокож негодник! И не се тревожи, този път нямам намерение да бъда снизходителен.

— Тъй ли? Значи най-сетне ни идва акълът в главата, а? Наистина, твърде късно, ама все пак! Значи въпреки всичко действително си му отредил някакво наказание?

— Да.

— Тогаз те моля за голямата диагноза и услуга да ми разрешиш да участвам като пръв певец в тази трагедия! Изобщо не е нужно тепърва да си уча ролята наизуст. Е, бъдете тъй добър, господин театрален директоре, да ми заповядате кога трябва да вдигна завесата! Уважаемата публика вече тропа с крака и всички билети са разпродадени!

— Добре, желанието ти ще бъде изпълнено. Ловджийският ти нож все още ли е тъй остър?

— Наточен и остър е като лъскав бръснач.

— Well! Тогава нека Хас и Кас хванат вожда тъй здраво, че да не може да си движи главата, а ти ще му отрежеш цялата гъста и дълга коса, но ще оставиш само един кичур, на който ще завържем тези прекрасни азиатски украшения.

При тези думи той измъкна от джоба си плитките на двамата китайци, които бяха откраднали пушките им.

— Ура! Двете плитки на кинг-конг-кенг-кянг! Почти ги бях забравил! Ура, ура, каква великолепна стилистична мисъл! Толкова съм радостен и възхитен, като че днес е моят синологически рожден ден! Веднага можем да помогнем на този човек да се освободи от косата си и да се накичи с двете плитки. Елате, господа Тимпе номер едно и номер две! Вярно, че имената ви не ми звучат особено добре в изпълнение на тромпет, ама при една такваз фамозна операция туй не ме смущава особено. Внимавайте, господа, великата ни мисия може да започне. Завесата се вдига, но косата трябва да падне! Ще играя ролята на севилския бръснар без четка и сапун, а команчът ще бъде „одраният рицар-разбойник“. Още в първо действие се обръщам към него, като

пея в арията си: „Подай ми ръката си, живот мой!“ а той ми отговаря с арията за милост от „Роберт и Бертрам“. После започва хорът на отмъстителите: „Режи, Хобъл, режи, косата ти махни!“ След туй той се намесва: „Скъпи Франк, по-полека ме стрижи, че главата ме боли!“, което, ако не се лъжа, или ако Вебер не се е лъгал, е от „Вълшебния стрелец“. В края на първо действие е терцетът: „Луна, луна, ти поглед в мен забола, виж главата на команча — тя е гола!“ Когато малко покъсно завесата отново се вдигне, започвам под акомпанимента на хармониум: „Болката му силна разберете, тънкия му кичур оплачете!“, след което той съвсем сам отговаря с двоен квартет: „Драги Франк, без шапка вече не излизам аз, човече, та затуй бъди добър и стори ми тоз хатър, двете плитки ми вържи, таз услуга направи!“ Разбира се свършвам аз таз работа, щото ролята ми го изисква и когато туй е готово, всички певци и зрители заедно с целия оркестър започват хвалебствената песен: „Ликувайте червени братя, с тез думи аз ще ви изпратя, радост най ви подобава щом плитки има Токви Кава, той е толкоз възхитен, дето тъй е украсен, отведете го в вигвама, свърши тази смешна драма“. После публиката става на крака и завесата пада. Ето как си представям празничната програма, а сега, господа и всички останали джентълмени, представлението може да започва. Който най-добре играе, няма да получи възнаграждение!

Дребното весело човече беше страшно въодушевено от поставената му задача. Франк бе държал странната си реч на немски език и следователно добре успяха да го разберат само немците, но жестикулациите и мимиките му бяха толкова красноречиви, че и другите бели можаха да се досетят какво имаше предвид. Ала индианците нямаха никаква представа за какво ставаше дума.

Вождът забеляза отправените към него погледи, видя ловджийския нож в ръката на Хобъл Франк, видя и китайските плитки, които му подаде Олд Шетърхенд. Токви Кава сигурно си извади заключението, че тези предмети имат някаква връзка с него, но все пак не му бе възможно да се досети какво кроят белите. Каза си само, че в никакъв случай не е нещо добро, още повече като взе предвид по какъв начин беше обидил Олд Шетърхенд. Обзе го безпокойство, което се засили, когато Кас и Хас коленичиха от двете му страни и го измериха с погледи, вещаещи нещо твърде злоещо.

— Какво искате от мен? Какво ще правите с мен? — попита ги той.

Вместо тях му отговори Олд Шетърхенд:

— Ще получиш от мен подарък, защото беше толкова любезен и учтив.

— Какъв подарък?

— Вие дойдохте тук, за да вземете скалповете на жълтокожите мъже, но за ваше съжаление не ги получихте, защото китайците искаха да ги задържат за себе си. Понеже можеш да си представиш колко съм благоразположен към теб, сигурно ще разбереш колко ме боли, че и ти като вожд бе принуден да се откажеш от притежанието на един такъв скалп. Но доброто ми сърце намери възможност да те изненада не само с една, а дори с две плитки. Надявам се да приемеш от мен този дар с благодарност!

Токви Кава два пъти издаде по едно колебливо „уф!“. Той не можеше да отговори нищо друго, понеже не знаеше какви намерения се крият зад дружелюбните думи на белия ловец. Олд Шетърхенд продължи:

— Разбира се мястото на плитките е на главата и затова мисля, че ще ти е приятно, ако наредя да ти ги вържат за косата, където ще ги носиш като спомен от мен.

— Уф, уф! — гневно отвърна вождът. — Скалповете се окачат не на главата, а на пояса. А това тук изобщо не са скалпове, а само коси без кожа от страхливите жълтолики. Воинът, който би носил такива коси, ще бъде осмиван и подиграван от децата и от бабичките!

— Въпреки всичко ще ги носиш, понеже аз ти ги подарявам, и съм свикнал хората да приемат подаръците ми.

— Задръж си ги, не ги искам!

— Не те питам дали ги искаш или не. Те са определени за теб и сега ще наредя да ги закрепят на главата ти.

— Само посмей! — изкрещя команчът. — Не забравяй, че съм вожд!

— Pshaw! Ти много добре знаеш, че и аз съм вожд, вожд съм на белите ловци и същевременно съм вожд на апачите, които са ми дали същата власт като на Винету. А как само дръзна да разговаряш преди малко с мен! Нима си мислиш, нищожество толкова, че ще уважавам вожда в теб, щом ти се подигра с вожд като мен! Оттогава в моите очи

ти не си нищо друго освен една червенокожа муцуна, на която ще окача плитките на китайците като сериозно предупреждение за воините ти, да не би някой друг от тях да дръзне да си помисли, че Винету и Олд Шетърхенд са хлапета, с които всеки може да прави каквото си поиска!

Очите на Токви Кава се изцъклиха, той скръцна със зъби и изсъска:

— Предупреждавам те! Не се одързостявай да оскверниш главата на един военен вожд с тази мръсотия от жълтите кучета!

— Говориш за одързостяване, а самият ти дръзваш да ме предупреждаваш! Преди малко и аз те предупредих. Ти вслуша ли се в думите ми? Не пожела да повярваш, че ще се каеш за обидите, които ми нанесе. Сега ще понесеш последствията. Ще те накичим с тази „мръсотия от жълтите кучета“ и аз ще ти я поставя възможно най-удобно. Освен скалпа си ти носиш много гъста и дълга коса, а тя заедно с плитките би била твърде много за главата ти. Ето защо ще наредя да я отрежат, за да има място за косите на китайците.

Да беше паднал гръм до самия Токви Кава, едва ли команчът щеше да бъде обзет от такава смъртна уплаха. Очите му сякаш щяха да изскочат от орбитите си, изражението на лицето му напомняше див звяр. Въпреки ремъците той успя да се понадигне от земята и с треперещ от неописуем гняв глас изкрещя:

— Косата ми ли ще наредиш да отрежат? Моята коса, украсата на главата ми, символът на моята сила, мястото за орловите пера, които възвестяват моя сан на вожд и говорят за славата ми! Нея, нея ли ще отрежеш?

— Да, и то веднага.

— Посмей, посмей само, ако искаш да умреш от такава смърт, която ще ти донесе толкова мъки и болки, колкото са изпитали хиляда изтезавани до смърт мъже!

— Pshaw! Заплахата ти ме кара да се смея! Тя нито за миг няма да ме спре да извърша онова, което съм си наумил. Притиснете го на земята и го дръжте здраво!

Нареждането му се отнасяше до двамата Тимпе, които незабавно го изпълниха. Те събориха полунадигналия се команч на земята и го задържаха в това положение, без да им се налага да се напрягат кой знае колко. В този момент той не оказваше съпротива, държеше се

подобно на малкия бръмбар, който, когато бъде нападнат, се преструва на умрял. Токви Кава лежеше на земята със затворени очи и полугласно мърмореше като на себе си:

— Не, той няма да го направи, няма да дръзне, не бива да го прави. Да отрежеш косата на един вожд, не, това не е ставало, откакто съществуват червенокожи воини и бели хора!

— Ако действително все още не е ставало, то ще стане ей сега — настоя Олд Шетърхенд на волята си. — Започвай, Франк! Да не си губим излишно времето!

— Съвсем правилно — отвърна дребосъкът и временно остави плитките настрана и се приближи до вожда с нож в ръката. Команчът чу стъпките му, отвори очи и го видя да идва към него. Тогава той вече разбра, че смятаното за невъзможно все пак ще се случи и това му придаде нечовешка сила. Въпреки че ръцете му бяха вързани отзад на гърба, с две резки движения на раменете той се отърси от двамата Тимпе. Естествено те незабавно отново го сграбчиха и напрегнаха всички сили, за да го задържат притиснат към земята, ала страшната възбуда, обзела вожда в този момент, му бе придала такава мощ, че трябваше още двама мъже да коленичат до него, за да могат да хванат главата му достатъчно здраво и Хобъл Франк да започне своята работа. Той усърдно взе да кълца по нея. Веднага, щом в ръката на дребосъка се озоваха първите отрязани кичури, съпротивата на Токви Кава престана и тялото му се изпъна сякаш бе умрял. След нечовешкото напрежение той изпадна в безсъзнание и се примири с участието си, без повече да се помръдне. Без никаква съпротива Мустанга остави Хобъл Франк да обръща главата му ту наляво, ту надясно както си искаше, тъй че ако не се намираха в Дивия запад, човек можеше да си помисли, че команчът е упоен с хлороформ. Скоро цялата му дълга гъста коса бе отрязана, с изключение само на един тънък кичур. След като свърши тази работа, Хобъл Франк вдигна високо двете плитки и извика:

— Тъй, вече свалихме тази конска перука и на нейно място ще поставим позорните „къдрици“. Внимавайте, господа, да видите как ще го короновам за курфюрст и за абдикирал китайски император! Във всяка житейска ситуация има известно положение, когато изправеният човек се озовава легнал на земята. В таквояко положение се намира сега вождът на команчите, щото е легнал пред мен благо и кротко като два литра разляно високомаслено прясно мляко. Нежно утешаван и

ободряван от нас, той ни се подчини и с възвишено търпение се примири с участва си. Туй му се смята за заслуга, която трябва да възнаградим и ето защо ще завържа таз корона на драгоценната му глава и те питам, господин Шетърхенд, к'ва титла трябва да носи той от днес нататък, щото с тез китайски опашки на тила си не е възможно повече да се казва Токви Кава, Черния мустанг!

Олд Шетърхенд му отговори:

— Прав си, драги Франк, ще му отнемем досегашното име и ще му дадем ново. Той се числи вече към китайците, които нарече жълтокожи кучета, тъй че отсега нататък няма да се казва Токви Кава, а Мунгви Екнан Макик.

Тези три думи означават „вождът на жълтокожите кучета“. Хобъл Франк бе говорил на немски също както и Олд Шетърхенд. Но за да могат всички да разберат думите му, белият ловец високо извика първо на английски, а после и на езика на команчите следното. .

— Чуйте какво се случи! Понеже вождът на команчите не се показва достоен за досегашното си име и преди малко, докато го разпитвахме, не прояви смелост да признае намеренията си, белите мъже го изключват от редиците на храбрите и доблестни червенокожи воители. Той не е достоен повече да носи своя амулет. Ние ще му го отнемем и вместо него ще му закачим на главата един друг, а именно косите на „жълтокожите кучета“ и в чест на този нов амулет от днес нататък Токви Кава ще се нарича единствено Мунгви Екнан Макик. Олд Шетърхенд каза!

В живота на индианеца се срещат случки, събития както и предмети, които имат голямо значение за него и водят до съдбоносни последици. Най-важното събитие е даването на името, най-важният предмет е амулетът. Индианците нямат нито фамилни, нито собствени имена. Всеки трябва да спечели, да заслужи името си, а това става със забележителни подвизи или качества. Загуби ли индианецът тези качества или даде ли повод подвизите му да бъдат забравени, тогава съответното име му се отнема и ако преди това не бъде прокуден от племето си заради безчестие, той трябва да си спечели ново име, излагайки се на големи опасности и лишения. Следователно за всеки червенокож воин едно почетно име е не по-малко скъпоценно от живота му.

Подобно е положението и с амулета, чието трудно набавяне много често е свързано и с придобиването на име. Другото название на амулета „лекарство“ или „медицина“, което обаче няма значението, известно сред бледоликите. Когато първите бели се срещнали с индианци, лекарствата на бледоликите били напълно непознати на червенокожите. Въздействието им било съвсем необяснимо за местните жители, те го смятали за магьосничество, за нещо, което идвало или от добрия, или от злия дух. Затова впоследствие те свикнали да наричат с думата „лекарство“ или „амулет“ всичко, което било за тях неразбираемо или свещено, както и всичко, което по някакъв начин свързвали с божествено влияние.

Сега времената са съвсем други. Стадата от диви бизони и мустанги изчезнаха, а заедно с тях изчезнаха и мускулестите, яки и храбри червенокожи воители и бели устмани. Хора като Олд Файърхенд, Олд Шуърхенд, Сам Хокинс и мнозина други, чиято слава се носеше от уста на уста, се превърнаха кажи-речи в легенда и ако се разбере, че Олд Шетърхенд е все още между живите, в случай че хората не са го видели лично, ще се почувстват склонни да приемат и тази вест просто за един мит. Но на времето, когато саваните и Скалистите планини, дълбоко прорязаните каньони и пропасти на Дивия запад все още бяха арена на героични подвизи, които спокойно могат да се сравнят с подвизите на Омировите герои, по онова време, когато все още изобщо съществуваше Дивият запад, индианецът не беше онзи забравен от Бога и хората човек, онзи пропаднал или по-скоро смазан нещастник, какъвто е станал днес. На времето той знаеше що е висш дълг и що е чест, на времето той имаше идеали, за него съществуваха понятия, стоящи много по-високо от собственото му земно благополучие и освен това индианецът притежаваше един видим предмет, с който свързваше тези понятия и стремежа си към идеали. И този предмет беше „лекарството“, амулетът.

Вече за всеки е ясно какво представлява амулетът на индианеца. Значението му обяснява както предпоставките, така и церемониите, при които се е получавал амулетът, а също и голямата му важност в целия живот на индианеца. За амулет е могъл да служи всякакъв предмет, но колкото и да са различни хилядите амулети на воините от дадено племе, значението им е едно-единствено — амулетът е символ на всичко възвишено, на всичко свещено. С неговото притежание е

свързано доброто име, честта, цялото бъдеще, та дори и душеспасението на собственика му и затова тежко на онзи, който го загуби по невнимание или пък му бъде отнет от победилия го неприятел! При определени обстоятелства индианецът остава опозорен за цял живот или поне докато съумее да се сдобие с нов амулет, или пък отново си възвърне вече отнетия. Без амулета индианецът става за племето си съвсем нетърпим човек. Отбягват го дори роднините му. Той е принуден да бяга и да се крие от членовете на семейството си, защото всеки, който се докосне до него, а да не говорим за общуване, сам изгубва честта си.

Следователно човек лесно може да си представи какво наказание, каква огромна загуба щеше да е за Черния мустанг, ако му вземеха амулета! Освен това позорът му се удвояваше, не, направо ставаше стократен и от обстоятелството, че вместо този амулет щеше да получи китайски плитки,. Това бе далеч по-лошо, отколкото ако например при нас на някой висш офицер, да речем генерал, му бъдат скъсани пагоните и на тяхно място му поставят заешки уши или котешки опашки. Този висш офицер ще бъде компрометиран само до края на живота си, а Черния мустанг губеше правото да отиде и във Вечните ловни полета. Ето защо след като Олд Шетърхенд извести намеренията си, не последва никакъв отговор, а се възцари дълбока тишина, изпълнена с напрегнато очакване. Дали той наистина говореше сериозно и щеше да вземе амулета на вожда? Всички погледи се отправиха към него.

Ловецът направи знак на Хобъл Франк да завърже плитките за останалия кичур и щом това стана, той се приближи до вожда, на чиито гърди на тънко шнурче висеше торбичката с неговия амулет. Олд Шетърхенд срязва шнура и завърза амулета на врата си. После, за да могат всички да го чуят, със силен глас каза следното.

— Така, след като тази торбичка увисна на моя врат, Токви Кава, вождът на команчите, престана да съществува. Той изгуби не само живота си, но и своята душа, защото в краката ми вече не лежи Черния мустанг, а Мунгви Екнан Макик, жълтокожият пес с двете китайски плитки. Всички вие видяхте и чухте какво стана. Хау!

Последвалата сцена не подлежи на описание. Белите нададоха ликуващи викове, които сякаш нямаха край, а червенокожите закрепяха и зареваха, издавайки невероятни звуци. Те задърпаха и

заопъваха ремъците си, загърчиха се, за да ги разкъсат, и макар че бяха вързани двама по двама, започнаха да се търкалят насам-натам по земята. При това те забълваха срещу победителите страхотни проклетия и ругатни, съдържащи най-лошото и най-ужасното, което е възможно да причиниш на неприятеля си. Олд Шетърхенд и Винету бяха обиждани и подигравани с такива изрази, каквито, макар че те често си имаха работа с подобни врагове, все още никога не бяха чували. Белите едва смогваха да задържат на земята индианците, които въпреки ремъците се хвърляха и търкаляха насам-натам като пощурели. Черния мустанг се държеше направо като побеснял. Физическото му и психическо изтощение бе напълно изчезнало. Нещо повече, изглежда той беше придобил силата на десет души, защото кажи-речи също толкова работници бяха необходими, за да го задържат. В него сякаш се бе насъбрала отровата на сто змии, понеже отровните ругатни и хули, които сипеше по адрес на Винету и Олд Шетърхенд, изобщо не се изчерпваха. Те бяха толкова грозни и зловни, че най-сетне се сториха прекалени дори и за иначе толкова невъзмутимия и спокоен Винету. Той нареди на двамата Тимпе да затъкнат устата на този отвратителен тип и те начаса изпълниха заповедта му. И когато най-последно команчите започнаха да остават без сили, с глас, който достигна до всички, макар че не го беше повишил, апачът каза:

— Винету мислеше, че и синовете на команчите са хора. Но техният бяс и злобно съскане му доказаха, че се е лъгал. Той смяташе да се отнесе към тях като към пленени воители, потеглили на боен поход срещу бледоликите, защото така им е било заповядано. Но понеже те изплюха отровата си срещу него като отровни влечуги, той се отнася към тях като към отровни влечуги и ще се погрижи отровата им да бъде отнета, за да не могат да напръскат с нея и други мъже. Скоро те ще разберат как ще стане това. Смъкнете ги надолу по склона и ги отнесете в клисурата, където ще са на по-сигурно място, отколкото тук! Там ще решим какво да правим с тях.

Щом Черния мустанг чу думите му, изкрещя:

— Няма какво да решавате! Поразяващата ръка обеща да пощади живота ни!

— Живота! — обади се Винету безкрайно презрително. — Ако с вождата на апачите се беше случило това, което се случи с теб, той

изобщо нямаше да има желание да живее. Винету щеше да забие собствения си нож в сърцето. А ти хленчиш да ти бъде удължен позорът. Нека бъде така!

— Куче — изрева команчът, — аз не хленча. Искам да живея само за да мога да ви отмъстя, както нито един червенокож воин не си е отмъщавал досега!

— Pshaw! Опитай се! Ние ще ви подарим живота, за да ви покажем колко много презираме гнева ти и колко малко се боим от отмъщението ти.

След като направи с глава безкрайно презрително движение, присъщо единствено на него, Винету му обърна гръб, дръпна Олд Шетърхенд за ръката и започна да се спуска заедно с него надолу по склона. Двамата бяха твърде горди, за да се огледат назад и да видят по какъв начин се изпълняваше заповедта на Винету относно пленниците.

А човек лесно можеше да си представи, че смъкването им от височината не ставаше по най-нежния начин, макар хората да внимаваха да не ги наранят, защото добре знаеха, че това не влизаше в намеренията на апача. Огънят пред входа на клисурата бе избутан да гори само от едната страна, така че между него и скалата остана достатъчно място, откъдето да пренесат пленниците. Наслагаха ги на земята двама по двама един до друг, след което работниците се накумениха да разграбят оръжията им. Олд Шетърхенд обаче им забрани, заповядвайки:

— Чакайте! Засега ще си останат на мястото. Все още не знаете какво решение ще вземем за тези вещи!

Те се подчиниха. Навярно между тях имаше мнозина, които не бяха свикнали да обуздават желанията и прищевките си заради някой друг, но не се осмелиха да се противопоставят на мъже като Винету и Олд Шетърхенд.

Всъщност само четирима души трябваше да решат съдбата на команчите — двамата кръвни братя и двамата инженери от Роки Граунд и Фъруд Камп, ала понеже последният от тях беше офейкал на безопасно място, за да спаси кожата си, и се беше погрижил да не им се мярка пред очите, естествено, че го изключиха от участие в обсъждането. И тъй, тримата седнаха да се съвещават. Инженерът Суон никога не беше участвал в подобно съвещание. Той изобщо не си зададе въпроса на кого се падаше честта пръв да вземе думата. По

природа беше припрян човек и това му попречи да изчака да види кой от другите двама ще започне да говори. Едва бяха насядали, когато с тона на пълно убеждение Суон подхвана:

— Съвсем ясно е, че тези мерзавци ще трябва да умрат и тъй като барутът и оловото струват пари, а безплатни ремъци тук колкото искаш, аз предлагам да ги обесим по дърветата хубавичко окачени един до друг. Мешърс, убеден съм, че сте съвсем на същото мнение.

По сериозното лице на апача се плъзна лека усмивка, но въпреки това той нищо не отговори, защото при подобни случаи беше свикнал да предоставя думата на Олд Шетърхенд. Също така усмихнат белият ловец кимна на инженера и каза:

— Well, сър! Много се радвам, че толкова правилно си ни преценил. Естествено ние също сме дълбоко убедени, че индианците трябва да умрат, просто защото ние хората...

— Добре, добре! — прекъсна го инженерът. — За подобни мерзавци куршумът ще е твърде голяма чест. Значи бесило, бесило, това е, което аз...

Инженерът млъкна, понеже бе прекъснат от едно толкова повелително движение с ръка на Олд Шетърхенд, че просто думите му заседнаха в гърлото. Но съзнавайки достойнството си като съдебен заседател, участващ в прериен съд, незабавно попита:

— Какво има? Защо ме прекъсваш?

— За да ви покажа как се чувства човек, когато го прекъснат.

— Какво искаш да кажеш?

— Ами и ти преди малко се намеси съвсем не намясто. Съдът на саваната е сериозно нещо, сър. В такъв случай човек не бива изведнъж ей така да изтърсва мнението си, без да се е допитал до онези, които познават Запада по-добре и чиито възгледи навярно ще са далеч по-правилни.

— Well! Но нали ти също изказа мнението, че пленниците трябва да умрат! Нали?

— Да, но ако ме беше оставил да си довърша мисълта, щеше да чуеш и основанието ми за това твърдение. Исках да кажа следното: естествено ние сме също дълбоко убедени, че индианците ще трябва да умрат, просто защото ние, хората, рано или късно всички умираме.

— Аха, само заради това ли?

— Да.

— Значи ще трябва да умрат, защото изобщо са смъртни, а не защото са искали да ни убият, така ли?

— Точно така!

— Хм! Накъде биеш, мистър Шетърхенд?

— Рано или късно те ще трябва да умрат просто защото са смъртни хора, но ние нямаме право да причиняваме смъртта им. Или по-точно казано ти нямаш това право.

— Защо?

— Сторили ли са ти някакво зло, което според законите на прерията да се наказва със смърт?

— Такова... хм, всъщност не са — провлачено отвърна той.

— Следователно нямаш право да говориш за обесването им, мистър Суон. Ние, Винету и аз, бихме могли да убием Токви Кава, защото той открадна конете и пушките ни, но въпреки това му обещахме, че нито той, нито някой друг от неговите хора ще бъде убит.

— Сър, не даде ли това обещание малко прибързано?

— А аз пък ще попитам: ти някога чул ли си Винету и Олд Шетърхенд да са постъпвали прибързано, което ще рече и необмислено?

— Не, моля да ме извиниш!

— Е, добре! Съвсем не е необходимо да правим дълго съвещание, защото ние двамата вече сме решили как да постъпим с команчите и ми се струва, че онова, което смятаме за правилно, ще се окаже приемливо и за теб.

— Тогава да го чуем, мистър Шетърхенд!

— И така, на живота им няма да посягаме, дори и да имахме причина да ги наказваме със смърт. Все пак сме християни, а не масови убийци.

— Well! Съгласен! По-нататък!

— Естествено заслужават да бъдат наказани, защото са имали намерение да нападнат лагера. Най-доброто и най-справедливо наказание е винаги онова, което не дава възможност на престъпника повторно да извърши злодеянието. И така ще трябва да лишим команчите и от силата им, и от възможността в скоро време отново да помислят за подобно нападение. А това ще стане като ги принудим да заплатят за коварните си кроежи със своите оръжия и коне.

— Egad! (Ей Богу, Бога ми! Б. пр.) Не е лошо. Сега го проумявам. Но кой ще получи тези неща?

— Ти и твоите работници. За индианците ще е нещо подобно на глоба и съдебни разноски, а вие ще разпределите оръжията и конете помежду си като награда за помощта, която ни оказахте.

— Много добре! Ами хората от Фъруд Камп?

— От тях ще получат по нещичко само онези, които се присъединиха към нас.

— Те бяха толкова малко, че лесно ще се простим с частта, която им се полага. А по-нататък?

— Взехме амулета на Черния мустанг, защото беше толкова глупаво нахален или нахално глупав да ни обиди, макар че се намира в ръцете ни. Чувството за чест на неговите хора би трябвало да бъде пощадено, но тъй като те последваха примера му и започнаха по същия начин да ни се подиграват и присмиват, ще получат същото наказание — ще им вземем амулетите.

— Съвсем правилно, сър! И бездруго амулетите на индианците представляват ненужен боклук, на който можем само да се смеем.

— Много се лъжеш. В случая не става дума за никакъв боклук, а за религиозни убеждения, за най-дълбоки и най-святи чувства, завладяли сърцата им. Но ти не го разбираш. Вземем ли им амулетите, ние ще им ограбим не само най-голямото земно богатство, но според техните схващания почти напълно ще им отнемем възможността да спасят душите си.

— Pshaw! Вечните ловни полета! Смешно!

— Никак не е смешно! Ние, християните, говорим за небето, Мохамед споменава Седмото небе, брамините си имат своята Нирвана, лапландците — Вечните поляни на северните елени, ескимосите — своите Небесни морета с тюлени и китове, а индианците — Вечните ловни полета. Това, което сме намислили, е страшно наказание за команчите и аз не бих им го наложил, ако не се бяха подигравали така с нас и ако преди малко Винету, който също е индианец, не ги беше заплашил, че ще им отнеме отровата. Тук става въпрос както за определен възпитателен момент, тъй и за принципа за полезност. Те трябва да разберат, че заедно с размерите на престъпленията им се повишава и строгостта на наказанието и че не може безнаказано да се обиждат по такъв начин хора като нас. Вестта за случилото се тук

бързо ще се разчуе сред червенокожите и ще ги накара да ни уважават. Винету съгласен ли е с мен?

— Моят бял брат изказа мислите ми — обади се апачът. — Всичко, каквото предприеме той, е все едно разпоредено от мен. Ще им вземем амулетите!

— Но те страшно ще си отмъстят! Или не смятате така? — попита инженерът.

— Естествено, че ще мислят да си отмъстят, но не на теб, а на нас двамата — отговори Олд Шетърхенд. — Именно като им вземем амулетите, ще отклоним отмъщението им от вас върху нас. Те ще трябва най-позорно пеша да напуснат тази местност. По време на пътуването си обратно към своите пасища ще са принудени да преживеят най-мизерно, защото няма да разполагат с оръжия. Няма да могат да ловуват, а най-много ще слагат примки за животни. Но ще се изхранват най-вече от корени и диви плодове. А това ще ги забави. Когато се приберат у дома си, техните съплеменници ще ги избягват, защото няма да имат амулети. За да бъдат отново уважавани и признати като воители, те ще трябва да си набавят нови амулети, което може да продължи и години. Следователно няма да се върнат толкова скоро тук, на мястото, където са понесли подобна несравнима загуба. Но затова пък трижди тежко и горко на мен и Винету, ако някога имаме нещастията да им паднем в ръцете!

— Нима не се страхувате?

— Да се страхуваме ли? И през ум не ни минава! Ако човек вземе да се страхува от всичко, което може да му се случи в Дивия запад, значи вечно да трепери от страх, а от грижи и тревоги няма да е в състояние да остане тук и една седмица. И тъй, всички сме съгласни. Мистър Суон, имаш ли да добавиш още нещо към решението ни?

— Нямам такова намерение! — засмя се инженерът. — Преди малко ти добре се погрижи да ми се изпари всяко желание за предложение или мнение по въпроса. Но какво ще правим със скаута, когото затворихме при нас в кладенеца? И той ли вярва в силата на амулетите?

— Не. Хвърлете му един хубав бой и го пуснете да си върви!

— Ще се погрижа, сър, хубавичко ще се погрижа! Хората ми страшно много ще се зарадват на плячката, която ще получат. Конете едва ли ще ни трябват, но ако ги транспортираме с влака няколко

железопътни станции в обратна посока, ще можем да ги продадем на доста хубава цена.

— Тук трябва да отбележа, че аз и моите спътници не претендираме за друга плячка, освен за два коня, които ще избира за Франк и Дрол, понеже техните коне са лоши.

— Well! Избери си най-хубавите! От сърце ви ги даваме, защото единствено ваша е заслугата, че успяхме тъй лесно да пленим индианците. Предполагам, че съвещанието вече приключи.

— Да. Ще съобщя резултата на вожда. Предстои ни да преживеем неописуеми изблици на гняв, но изобщо няма да им обръщаме внимание.

Той се изправи и заедно с Винету и инженера се запъти към мястото, където лежеше Токви Кава, от чиито две страни бяха седнали Франк и Дрол, за да го държат под око. Любопитният Хобъл не изчака да чуе решението на съда, а попита:

— Господа градските съветници идват от кметството, следователно пленарното заседание е завършило. К'во юридическо-астронавтско решение взе райхстагът — при последната дума той посочи към Винету и Олд Шетърхенд, — и долната камара? — при което посочи към инженера.

— Веднага ще чуеш — кратко му отвърна Олд Шетърхенд. И като се обърна към вожда, но не с досегашното му име, а с новото презрително прозвище, ловецът продължи:

— Нека Мунгви Екнан Макик слуша какво решихме относно неговата съдба и съдбата на команчите му!

Вождът извъртя глава настрани и затвори очи в знак, че всичко, което ще бъде съобщено, му е толкова смешно, колкото и безразлично. Разбира се Олд Шетърхенд не му обърна внимание, а за да го чуят всички команчи, със силен глас заяви следното:

— Синовете на команчите заслужават смърт, защото искаха да убият и скалпират хората от Фъруд Камп. Обаче ние им обещахме да запазят живота си и ще удържим на дадената дума.

Щом чу това, вождът реши да се откаже от престореното си равнодушие и извика:

— Уф, уф! Тогава ни махни ремъците и ни върни свободата, за да можем да препуснем обратно!

— Който няма кон, не може да препуска — гласеше спокойният и ясен отговор.

— Но ние имаме коне! — възрази вождът не съвсем уверено.

— Вече нямате, понеже конете, заедно с всичките ви оръжия, станаха наша собственост.

— Нашите коне и оръжия? — изкрещя команчът. — Искаш Да ни ограбиш ли?

— Мълчи! — викна му ловецът. — Вие сте разбойници и убийци, а ние ви победихме. И все пак нямах желание да се отнасям прекалено строго с вас, но въпреки предупреждението ми вие неколкократно ни обидихте и ни се подиграхте. Ти не повярва, че наказанието ще последва незабавно и продължи да се присмиваш. След като ви го наложихме, ще ме наречеш ли пак крадец, ти, който отсега нататък ще се казваш единствено Мунгви Екнан Макик?

— Куче! — изрева команчът. — Не изговаряй повече това име!

— Pshaw! Ще го изговарям, и хиляди други ще те наричат така. Но ако чуя от устата ти още веднъж дума като „куче“, ще наредя да те бият с камшик до кръв. Ти вече изгуби амулета си, тъй че ти е нужно да опиташ само още и бича, за да се превърнеш в най-презряното нищожество.

— Ще си отмъстя, страшно ще си отмъстя!

— Как ли? Хайде, призови племето си на помощ! Та ти изобщо не бива да се мяркаш пред очите им!

— Тук разполагам с достатъчно вестоносци, които могат да отидат и да вдигнат цялото племе на крак срещу вас!

— Никой от тях няма да посмее да се приближи до воини, запазили своята чест, защото и на хората ти също ще им вземем амулетите.

Вождът отвори уста, за да отговори, но онова което чу, беше за него толкова чудовищно, че не успя да каже и една дума. Олд Шетърхенд продължи:

— Щяхме да им разрешим да си отидат, без да посягаме на свещените им амулети, но понеже проявиха неблагоприятното да предизвикат гнева ни, ще ги накажем, като им вземем амулетите и ги хвърлим да изгорят в огъня. А после, след настъпването на деня, ще можете да си отидете. Ще запазите живота си, защото ви обещах, но всичко друго ще оставите тук — и почетните си имена, заедно с

уважението и страхопочитанието, които няма да изпитват към вас вече нито вашите малки деца, нито стариците. Аз казах. Хау!

След тези думи също както и горе на височината последва неописуем изблик на гняв, който се засили още повече, когато действително взеха амулетите на воините и ги хвърлиха в огъня. Идеята да ги унищожат по такъв начин показваше умната пресметливост на Олд Шетърхенд. Щом индианецът загуби амулета си, той прави всичко възможно да си го възвърне, преди да си даде труд да си набави нов. Ако работниците бяха запазили амулетите, команчите във всички случаи щяха да останат скрити в околността, за да издебнат удобен случай с кръв и убийства отново да станат собственици на своите свещени талисмани. Но след пълното им унищожаване за червенокожите вече нямаше никакъв смисъл да остават тук. И така всички свещени торбички изгоряха в пламъците. Остана само една-единствена, онази на вожда, която Олд Шетърхенд запази за спомен, макар да знаеше, че Черния мустанг ще направи всичко възможно да си я възвърне.

Лесно може да си представите какви усилия струваше на белите да обуздаят команчите и какви гневни ругатни и хули трябваше да слушат. Най-сетне всичко премина и Олд Шетърхенд избра двата най-добри коня за Хобъл Франк и Дрол. Докато минаваше край вожда, Токви Кава злобно изфуча срещу него като дива котка:

— Как ли щеше да злорадстваш, ако бях дошъл тук на гърба на моя черен мустанг! Макар че ръката ти не е достойна да се докосне до лигите му, той щеше да стане твоя собственост. Но така си принуден да се откажеш от най-хубавия кон надлъж и нашир. Мога само да ти се надсмея!

— А ти ме размиваш още повече — отвърна му белият ловец. — Ти съвсем ясно каза колко струва твоят вран жребец. Един кон, на който му текат лигите, не става за нищо. И да ми го подаряваш, пак няма да го взема. За мен това би било по-скоро обида, която няма да простя тъй лесно. Запази си твоята „чатло“ за себе си!

Команчът бе имал намерение да ядоса Олд Шетърхенд и да събуди у него завист. А ето че вместо да постигне целта си, получи такъв отговор. „Чатло“ означава жаба. Каква обида; Неговият прочут мустанг да бъде наречен жаба! Разлютен не по-малко от онзи миг, когато му взеха амулета, Токви Кава избухна:

— На самия теб ти текат лиги! Злият Маниту те е създал и изпратил само за да охулиш и опозориш всичко и да го превърнеш в мръсотия. Да не си въобразяваш, че твоят кон и враният жребец на Винету са прочути? В сравнение с моя мустанг те са като два пръста от ръката на някой индианец-гробар, който се храни само с камас, нечистотии и корени, изправени срещу победоносното копие на един воин на команчите!

Олд Шетърхенд се отказа от отговор и се отдалечи. Първо конете, а после и индианските оръжия бяха разпределени чрез жребий, за да не може никой да се оплаче, че е бил оцетен. Докато ставаше това, Хобъл Франк, Дрол и двамата Тимпе седяха заедно. Те нямаше какво повече да очакват от разпределението на плячката и разговаряха къде за случилото се, къде за бъдещите си планове. Тъй като Олд Шетърхенд и Винету се канеха да продължат пътя си с двамата Тимпе, а Дрол и Франк също щяха да ги придружат, съвсем естествено дребосъкът Франк се впусна в уверения за големите подвизи, които се канел да извърши в полза на Кас и Хас.

— Аз съм Хелиогабалус Морфеус Едевард Франке — каза той — и вие ще ме опознаете. Къщата ми на брега на Елба в родината се казва вила „Меча лой“, щото в цяла Америка няма нито една дебела и тлъста мечка, на която да не съм издал с пушката си смъртния акт. Всички тез мечки една по една са били погребвани в стомаха ми и...

— Заедно с кожата и козината ли? — прекъсна го Кас.

— Я не говори таквиз щуротии, барон Тимпе, изселил се от Тимпелсдорф! Виж к'во очаква тоз човек от мен — да изям мечките с козината! Да не си мислиш, че стомахът ми е кожухарски магазин или склад за кожени палта и ботуши, или яки от кожата на визон и боа? Не ме баламосвай! Отбележи си го. Ами всъщност ти виждал ли си вече мечка?

— Естествено!

— Да, естествено! В ученическите буквари с картинки! А аз съм ги убивал!

— Пак в буквара ли?

— Я бъди тъй добър да .. мълчиш, когато говорят хора, чиито думи трябва да слушаш със смирено страхопочитание и възхищение! Та ти изобщо не си отишъл по-далеч от твоя буквар, а аз съм бил вече сто пъти в Америка.

— Аз също!

— Кога бе?

— Сега, нали седя до теб!

— Ти? До мен? Хм, да, вярно, едва сега те виждам! Нямах ни най-малка представа, че се намираш до мен. По туй можеш съвсем ясно да разбереш, че хич не ме е еня за теб... за мен си нищо, просто въздух заедно с твоя буквар! Но тъй като любезната съдба е била към теб толкоз милостива да нареди да се родиш в мойто отечество и значи да сме земляци с теб, аз чувствам едно таквоз кралско саксонско състрадание в благородното си сърце и затуй с дружелюбност и майчинско търпение ще се заема с твоята личност. Без любезното ми съдействие нивга няма да видиш наследството си. Можеш да бъдеш сигурен. И тъй, ще се погрижа за твоята персона и за наследството ти. Възможно е да си дошъл в Америка за твой късмет, ала единствено и само в случай, че преклониш глава пред моите достойнства, унаследени от мен и мойта интелигентност през вековете и всевъзможните поколения.

Вероятно речта му щеше да продължи в този стил още дълго, ако наблизко застаналия Винету не направи изведнъж рязко движение, насочвайки Сребърната карабина нагоре като незабавно натисна спусъка ѝ. Чу се изстрел. Олд Шетърхенд все още беше зает с жребия за оръжията. Той светкавично се обърна, видя апача с карабината в ръка и, отправяйки незабавно поглед нагоре, попита:

— Защо стреля?

— Някакъв човек надничаше горе иззад ръба на скалата — отвърна Винету.

— Улучи ли го?

— Не. Щом сложих пръста си на спусъка и главата изчезна.

— Добре ли я видя?

— Да.

— Какво забеляза?

— Не беше бял човек.

— Значи индианец, а?

— Винету не е съвсем сигурен. Главата се мярна само за миг. Едва успях да вдигна пушката си и тя изчезна.

— Хм! Никой от нашите хора не остана горе. Нека моят брат ме придружи. Вярно, че човекът няма да ни чака, но все пак е уместно да

поставим няколко пазачи, защото много лесно някой от нас може да бъде застрелян от високите скали.

Те се изкачиха горе, като взеха със себе си и двамата Тимпе, за да им посочат къде да застанат на пост. Когато след известно време се върнаха и Франк ги разпита, се разбра, че не са намерили никого. И горе вече се бе стъмнило, но дори и да беше светло, търсенето на следи нямаше да доведе до никакъв резултат, понеже работниците бяха изпотъпкали всичко и поне в близката околност не можеше да се разпознаят дирите на отделните хора.

Скоро започна да се зазорява. Белите нямаха никакво намерение безсмислено да губят много време с индианците. Не искаха да им върнат свободата толкова близо до лагера. Вярно, че бяха обезоръжени, но при голямата им численост и като се имаше предвид колко страхливи бяха жителите на това населено място, ако команчите предприемеха масирано нападение, въпреки всичко щяха да бъдат опасни. Ето защо ловците решиха да ги отведат доста надалеч в прерията и да ги пускат на свобода на отделни малки групи. Там теренът беше открит, и можеха да наблюдават действията им на голямо разстояние. Самите индианци сигурно щяха да предположат, че подир тях тайно ще тръгнат съгледвачи и затова белите очакваха, че предпазливостта щеше да накара команчите да продължат пътя си и временно да отложат плановете за отмъщение.

И тъй докато инженер Суон се отправи към лагера, за да телеграфира до Роки Граунд, че отново трябва да изпратят влака, Винету и Поразяващата ръка дадоха на работниците необходимите указания за транспортирането на пленниците. Двойките команчи бяха разделени, освободиха краката на всички, но затова пък стегнаха ръцете им толкова по-здраво с ремък на гърба, след което всеки команч бе вързан за стремето на някой кон. После работниците се метнаха на седлата и потеглиха заедно с пленниците си. Другите, а именно Олд Шетърхенд и спътниците му, ги придружаваха около половин час, докато гората остана зад гърба им и едва тогава се върнаха, за да чакат влака.

Най-после Левърет се появи. Щом научи как са били наказани команчите, той заяви, че била извършена голяма глупост, като не са ги обесили и че било несправедливо да не отделят част от плячката и за него. Обаче неговият далеч по-храбър колега Суон му даде такъв ясен

и пиперлив отговор, какъвто му се полагаше, и Левърет намусено се отдалечи — без слава или плячка.

Когато по-късно влакът пристигна, всички се качиха. Естествено взеха и двата коня, вече собственост на Хобъл Франк и Дрол, които бяха много щастливи, че по такъв начин са станали притежатели на толкова хубави животни. За по-добри изобщо не можеха и да мечтаят!

Оставаше само да накажат метиса. Докато влакът пътуваше, Хобъл Франк се обърна във връзка с този въпрос към Олд Шетърхенд:

— Имам една молба и хич не бива да ми я отказваш.

— Каква е тя?

— Ти не спомена ли, че тоя Ик Сенанда, дето се нарича Ято Инда, щял да бъде напердашен и после пуснат да си върви?

— Да, споменах.

— Слушай, всъщност туй наказание хич не е достатъчно за един толкоз окаян злодей. Та пердах получава всеки ученик и без да е метис. Надявам се, пердах си ял и ти от баща си. Моят героичен опит ме е научил, че има грижовни бащи, а че дори и добри майки, които отрязват пръчката от мястото, дето е пуснала корени, и започват най-безотговорно да шибат с нея по мястото, дето и до второ пришествие няма да може да пусне корени. Твърде често и извънредно болезнено съм се убеждавал в правотата на таз мъдрост и с душата, и с тялото си, макар че никогаш не ми е идвало на ум да ставам скаут и предател във Фъруд Камп. И тъй, исках да кажа, че и на най-добрия човек не му остава спестено запознанството с пръчката и затуй тоз негодник заслужава съвсем друго наказание, а не да се отнасяме с него фтака, сякаш е рохко яйце. Не му ли се полага нещо по-различно от една-единствена хубава порция бой? Многоуважаеми господин Шетърхенд, ако ти е останало поне някакво чувство за справедливост и реорганизация, моля те непременно да разбереш, че туй е съвсем малко. Ето защо имам честта да ти направя едно предложение, което ми тегне на душата и което на всяка цена трябва да изкажа, за да не ми се пръсне чувствителното сърце и да не загина като канарче, хранено с пипер и семена от лук.

С изключение на Винету всички се разсмяха на начина, по който дребосъкът обичаше да се изразява. Олд Шетърхенд го попита:

— Какво предложение имаш?

— Всъщност би трябвало и сам да се сетиш, още повече като знам, че и твоите познания си ги бива. Всеки учен човек на юриспруденцията и всеки адвокат е добре запознат не само с параграфите за смекчаване на наказанието, но и с основанията за неговото надебеляване. Особено при пердаха с пръчка наказанието може да се наложи или по-тънко, или по-дебело. В този случай гласувам не за тънкото, а за дебелото.

— Значи имаш предвид някоя по-дебела тояга, а?

— Не, нещо по-друго. От собствения си опит и чувствителност мога да потвърдя, че тънката пръчка върши по-хубава работа от дебелата, щото по-добре се огъва и знайте ли, господа, както е известно, дебелата тояга оказва въздействие само върху най-горния пласт, наречен епидермис, докато тънката пръчка пронизва до костите, тъй както да речем светлината преминава през цялата леща на фотографския апарат. Не, имам предвид съвсем друго нещо. Към боя трябва да се прибави и някакво друго наказание или пък пердахът да бъде с такава продължителност и стабилитет, които отговарят на престъплението. Нали онзи негодник кисне в кладенеца? Ще започнем да го пълним с вода, докато тя стигне до устата му и едва ще може да си поема дъх. Туй е поне напълно заслужен смъртен страх, макар че няма да умре от него. След като постои тъй няколко часа и съвсем се накваси с вода, ще го измъкнем навън и ще го пердашим, докато напълно изсъхне. Тъй той няма да се простуди и после няма да има основание да ни упреква, че не сме успели да наваксаме онуй, което на времето баща му е пропуснал да стори. Напълно си го е заслужил!

Когато всички отново се разсмяха, Франк се разгневи и каза:

— Та защо се хилите? Не съм виждал такъв възпитание! Днешните хора стават все по-лоши и по-лоши! Щом е тъй, както е казал и Риги, измивам ръцете си в невинност с карбол и бадемов...

Той бе принуден да млъкне, понеже избухна такъв смях, че не бе възможно да чуе собствените си думи. След като кикотът поутихна, разлютеният Франк попита:

— Кажете ми поне една единствена причина, поради която човек с моето достойнство е осъден да слуша и понася подобен подигравателен адски кикот. Нима имам някакъв технически недостатък, на който да можете тъй да се кискате?

Дрол го познаваше много добре, знаеше, че скоро предстои Франк истински да избухне и затова не отговори. Хас и Кас също бяха патили вече и бяха станали достатъчно предпазливи, за да си мълчат. Ето защо Олд Шетърхенд се зае да му отвърне, още повече, че Франк не смееше да се държи с него по същия начин, както с останалите. Той му каза:

— Драги Франк, ние не се смеем на теб, а на Риги.

— На Риги ли? Как така?

— Ами „измивам ръцете си в невинност“ го е казал Пилат.

— Не, Риги го е казал!

— О, моля те! Никога не е съществувал човек с име Риги, а така се казва една планина край езерото Фирвалдщетер. А друго планинско възвишение недалеч от нея, разположено край същото езеро, носи името Пилат. Сигурно си го чувал или чел и макар и несъзнателно, то ти е в ума. Затова объркваш римския наместник Пилат с планината Риги.

— Тъй... значи тъй...! — провлечено се обади дребосъкът с искрящи очи. Но той не посмя да избухне, защото това бе казано от Олд Шетърхенд. — Значи било объркване, тъй ли? Сигурен ли си?

— Да.

— Ами ти бил ли си вече край онова езеро?

— Да, а също съм се качвал и на двете планини. Нагоре пътуват зъбчати железници.

— Ах, тъй, зъбчати железници! Ама той трябва да е хубав римски наместник в Палестина, дето позволява зъбчати колела да му драскат по лицето! Господин Шетърхенд, моите уважения към думите ти, ама първо трябва самият аз да ида до туй място, да се убедя в истинността на таз история, преди да повярвам, че в таквиз железници човек може да се измие в невинност! Ала си вземам бележка и в бъдеще ще съм по-предпазлив. Аз казах. Хау!

Франк се оттегли в най-отдалечения ъгъл на вагона и намусено се настани на пода. Олд Шетърхенд, чиято добросърдечност не се нареждаше на последно място измежду качествата му, не можеше с безразличие дълго да гледа покрусата на дребосъка, макар че всъщност тя бе доста комична, и след някое време го попита:

— Драги Франк, ти съвсем ли се отказа от предложението си? Дребосъкът му хвърли донякъде гневен, но вече донякъде и

помирителен поглед, и отговори:

— Не се тревожи! Никога няма да правя предложения!

— Ще съжалявам. Нали знаеш, че много държа на мнението ти.

При тези думи погледът на Хобъл Франк стана още по-дружелюбен и с облекчителна въздишка той се обади:

— Сигурно го казваш само за да ме омилостивиш. А всъщност погледнато от перспектива, нещата стоят другояче. Ти знаеш, че изпълни гърдите ми с непримирим гняв и сега искаш да сложиш универсален пластир върху раната на възмуцението ми. Туй не струва много, във всяка дрогерия има кутийки по десетина пфенига. Негодници като метиса искаш да галиш по лицето с кадифени ръкавици, а мен, дето съм ти най-големият приятел и покровител, при всеки подходящ случай хвърляш в най-дълбока печал и концентрация. К'во е туй отношение към хора с толкоз нежна душа като мен? Нека никой не забравя, че има люде със сърца, дето лесно могат да бъдат сломени. Наистина в магазините се намира лепило и за порцелан, за желязо, ама все още не съм чувал да продават лепило за сърца, с което можеш да лекуваш и възпалени сливици.

Останалите отново трябваше да се борят срещу пристъпите на неударим смях. С възможно най-сериозната физиономия Олд Шетърхенд попита:

— Смяташ ли, че и аз спадам към тези безсъвестни хора?

— Който се чувства засегнат, няма защо тепърва да пита. А дали те смятам ли? Изобщо не смятам повече, и през ум не ми минава! На онзи, дето му излизат направо с две зъбчати железници, хич не му е до смятане. А пък с онзи, от който искат да търси римския наместник Риги горе на планината Пилат, за да му измие там ръцете в невинност, с него изобщо е свършено. И тъй, ще си остана тук, в моя ъгъл, и няма да позволя да ме отнесе нито Мисисипи, нито Амазонка. Образованият човек с характер трябва да си остане с характер!

— Много правилно! А понеже имаш не какъв да е, а добър характер, аз мисля, че няма да останеш дълго там, в дъното.

Поласкан от този комплимент, дребосъкът малко се приближи и значително по-дружелюбно каза:

— Многоуважаеми господин Шетърхенд, това наистина ли е твое твърдо убеждение? Ще се радвам, наистина ще се радвам, ако е

така. Казвам ти, че не само за другите, ами и за теб самия ще е много добре, ако разбереш и проумееш, че хич не съм лош човек.

— Не само го проумявам, ами отдавна го знам!

— Тъй ли? — попита дребосъкът с меден глас и се приближи още повече. — Амче тогаз може би да е някаква анонимна заблуда като си мисля, че и ти не си ме оценил. В такъв случай ще направя още един опит да видя дали в твойто поведение не се чувства желаното от мен подобрене!

Той се примъкна още по-наблизо, тъй че вече седеше на една крачка от Олд Шетърхенд, след което разпалено и съвсем приятелски продължи:

— Ами к'во ще става с мойто предложение? Ти склонен ли си да го изпълниш?

— Да, драги Франк.

Тези думи напълно умилостивиха Франк. С рязко движение той се озова до самия Олд Шетърхенд и със сияещо от радост и задоволство лице извика:

— Само така! Туй исках да чуя! Вече мога да ти издам дубликат от свидетелството, че ти напълно възстанови честта си. Значи предложението ми остава в сила, а?

— Вероятно. Естествено, значение има и поведението на метиса към нас.

— Съвсем правилно!

По време на този разговор другите полагаха усилия да запазят сериозното си изражение, което беше абсолютно необходимо, ако искаха да предотвратят нов пристъп на гняв от страна на Франк. И наистина усилията им се увенчаха с успех, тъй че останалата част от пътуването премина, без да му дадат повод да държи речи за недостатъците и духовните недъзи на човечеството в общност и в частност. Добраха се до Роки Граунд в най-добро настроение и ако имаха някакви затруднения, то това беше само грижата как да свалят от вагона напълно невредими двата индиански коня. Тези животни не бяха свикнали на подобен начин на транспортиране и още във Фъруд Камп ловците си бяха имали големи главоболия да ги вкарат във вагона.

Хората, останали в Роки Граунд, им помогнаха в тази работа, без да им съобщят каквото и да било, и едва след като конете успешно

стъпиха на земята и инженерът попита дали се е случило нещо извънредно, един от работниците, смутено почесвайки се по главата, отговори:

— Well! Тъй като питаш сър, съм длъжен да ти кажа. Откраднах един кон.

— Кой от конете? — чуха се незабавно шест гласа в едно. От само себе си се разбира, че това съобщение изплаши ловците. Понеже железопътните работници не притежаваха коне, откраднатото животно можеше да е само на някой от шестимата уестмани. Колко щеше да е лошо, ако бе един от враните жребци, собственост на Винету и Олд Шетърхенд! След един два мига на най-голямо напрежение човекът отвърна:

— Беше бял кон, мешърс.

При тези думи се разнесоха леки въздишки на облекчение, след което Франк се осведоми на английски:

— Да нямаш предвид белия кон, дето има черно петно от дясната страна на врата?

— Йес, сър!

— Слава богу! — възкликна Франк вече на немски. — Братовчеде Дрол, туй е твойта кранта, на която трябва да благодариш за остров Ишиа. Нямам нищо против че са го откраднали, нали си имаш сто пъти по-хубав кон от него!

— Не прибързвай с преценката си, Франк! — предупреди го Олд Шетърхенд. — В случая крадецът ни интересува повече от коня. Подозирам кой е бил. Да не е плененият метис, когото спуснахме в кладенеца?

— Да, сър — смутено отговори човекът, на когото бе зададен този въпрос.

— Но как се е измъкнал от кладенеца? Това може да е само резултат от невероятна небрежност!

— Която сурово ще накажа! — добави инженерът. — Край кладенеца бях оставил пазач! Къде е той? Там го няма, а не го виждам и никъде наоколо.

— От страх временно офейка, както сам каза, докато преминел първоначалният ти гняв, мистър Суон.

— Ще има дълго да чака да премине. Щом се появи, ще наредя така да го бият, че винаги да го помни! Ето че сега скаутът е избягал

през планини и гори, а ние останахме с пръст в устата! Дано все още не е стигнал много далеч и дано можем да го настигнем. Бързо се пригответе и...

— По-полека, по-полека, сър! — прекъсна го Олд Шетърхенд. — Прибързаните действия в случая няма да доведат до нищо. Ако предположенията ми не ме лъжат, метисът е вече толкова далеч, че всякакво преследване ще е напразно. Мисля, че оттук се е насочил право към Фъруд Камп.

— За да ни падне в ръцете ли? Невъзможно! Би трябвало да си е изгубил ума!

— Pshaw! Знаел е, че над команчите е надвиснала опасност и е препуснал, за да ги предупреди, но за щастие е пристигнал твърде късно. Сигурно тъкмо той е надникнал отгоре иззад ръба на скалите и именно по него е стрелял Винету, без да го улучи.

— Така е — потвърди вождът на апачите. — Зърнах го само за миг и светкавично вдигнах карабината си, но той също тъй бързо забеляза, че я насочвам към него и отдръпна главата си точно когато натиснах спусъка. Иначе щях да го улуча.

— Да, куршумът ти е безпогрешен и никога не пропуска целта, но един единствен миг е твърде кратък за сполучлив изстрел. Впрочем струва ми се, че този тип пак ще се изпречи пред дулата на пушките ни. Нека временно го оставим на мира. Той сигурно е разбрал, че ще освободим команчите и ги е последвал, за да се присъедини към тях. Ако толкова държах да го пленя, много скоро щеше да ми падне в ръцете, но нали бяхме решили да го пуснем да си върви, тъй че нека се порадва на свободата си без предварително да е ял бой.

— Но сърцето ме боли при мисълта, че преди туй няма да можем да го поразкиснем с вода и да го поизтупаме — подхвърли Франк.

— Драги Франк, по-късно все ще го намерим, за да го „изтупаме“, тъй че утеша натъженото си сърце! А сега преди всичко ми се иска да разбера как му е било възможно да се измъкне от кладенеца, а после на всичко отгоре да открадне и коня. Дано си в състояние да ми обясниш, човече!

Железопътният работник се сви под изпитателния строг поглед на Олд Шетърхенд и изглежда сякаш искаше някъде да се скрие, но все пак отговори:

— Не съм виновен, сър, спокойно можеш да ми повярваш. Клифтън трябваше да охранява кладенеца, а допусна да бъде надхитрен от китайците.

— Китайци ли? Че тук идвали ли са китайци?

— Йес, мистър Шетърхенд, двама на брой, цели двама китайци.

— А-а, най-вероятно са били нашите крадци. Имаха ли плитки?

— Не забелязах да имат, но затова пък имаха пари, хубави долари, половин и четвърт долари. С тях влязоха в кръчмата и поръчаха на ханджията да им донесе каквото имаше и каквото им сърце искаше.

— И ти естествено бе тъй любезен и непредпазлив да седнеш при тях, за да гуляеш здравата, нали?

— Аз не, сър, а Клифтън. Трябва да знаеш, че той ги познаваше добре, защото преди да бъде нает тук от мистър Суон, бе работил във Фъруд Камп. Сигурно ще е най-разумно да ти разкажа поред всичко така, както се случи.

— Добре, давай! Много съм любопитен да чуя дали ще намериш с какво да извиниш неизпълнението на вашия дълг. И така, кажи ми истината: как стана всичко?

— Сър, не мога да разкажа нещо друго освен онова, което се случи в действителност. Беше привечер и тъкмо се канеше да се смрачи. Бяхме приключили вече работния си ден, когато дойдоха китайците. Дано ги вземат дяволите заради номера, дето ни изиграха. Клифтън стоеше на пост край кладенеца. Около най-близкото дърво беше усукал няколко пъти края на въжето, с което бе вързан спуснатия в кладенеца метис. Щом забелязаха Клифтън, когото познаваха от Фъруд Камп, китайците се приближиха към него, за да го поздравят. Ние, останалите, ги последвахме, защото бяхме любопитни да научим какво ги беше довело при нас в Роки Граунд. Разбрахме, че са се отказали от работните си места във Фъруд Камп заради мизерното заплащане и лошото отношение на хората към тях и тръгнали да си търсят нова работа.

— И вие повярвахте ли им? — попита Олд Шетърхенд.

— Нямахме основание да допуснем, че лъжат.

— Имали сте основание! Нали са били помощник-надзиратели на китайските работници и ти го знаеш!

— Да.

— Е, като помощник-надзиратели естествено положението им е било по-добро от положението на другите и следователно изобщо не са имали причина толкова ненадейно да напуснат работа и то заради ниско заплащане. И освен това е трябвало да си кажете, че ако наистина сами са напуснали, останалите китайци, които несъмнено са печелили по-малко и безспорно е трябвало да търпят още по-лошо отношение от страна на белите, отколкото началниците им, във всеки случай нямаше да стоят във Фъруд Камп, а също щяха да избягат от работа.

— Прав си сър, но никой от нас не помисли за това.

— Така не си издавате особено добро свидетелство!

— Възможно! Ние сме обикновени работници и не сме учили. От нас не може да се иска мигновено да разкриваме всички хитрини и трикове. Клифтън им каза, че вероятно при нас ще бъдат назначени, обаче те не пожелаха да останат тук, а се канеха още с първия товарен влак, който се връща на изток, да отидат доста далеч.

— Това го вярвам и още как, та нали изгубиха плитките си и са опозорени. Ще трябва да отидат в някоя област, където няма китайци. Продължавай!

— Естествено останаха тук да чакат влака и отидоха в кръчмата, където се спазариха с ханджията за две места за спане. — Както вече споменах, те имаха пари и щедро ги харчеха. Накараха ни да пием с тях. Завързахме разговор и така стана дума за това, че си идвал тук и после пак си заминал, за да защитаваш Фъруд Камп срещу команчите. Китайците проявиха доста голямо любопитство, но сър, изглежда за теб и за Винету не искаха и да чуят. Разбрахме го от някои техни приказки.

— Вярвам ти. Те ни обраха и си получиха наказанието. Точно затова напуснаха лагера. Сега прозирам причината за постъпката им. Чули са, че ние двамата сме пленили метиса и тогава им е хрумнала мисълта да ни отмъстят, като го освободят.

— Възможно е да са искали да изиграят този номер не на нас, а на вас. Може би е било и проява на нещо като приятелство, понеже ми се струва, че във Фъруд Камп бяха в дружески отношения с метиса. Накратко казано те занесоха пълно шише с ракия на Клифтън, а после и още едно. По-късно китайците отново отидоха при него и измина доста време, преди да се завърнат в кръчмата. Както ни направи

впечатление едва след това, те не седнаха на предишните си места, а така, че за да можем да насядаме и ние, да сме принудени да затворим вратата и да не ни е възможно да гледаме навън, където стояха конете. След известно време доловихме необичайно силно цвилене, пръхтене и шум от копита. Рекохме си, че сигурно става нещо с конете и излязохме, макар китайците да се опитваха да ни разубедят. Тогава видяхме, че двата врани жребци бяха развързани, а белият кон с черното петно на шията липсваше. Разбрахме, че не е скъсал поводите си. Следователно не беше избягал по своя воля, а го бяха отвели. Но кой ли бе сторил това? Та нали всички се бяхме събрали, нямаше го само Клифтън, който стоеше на пост край кладенеца. Отидохме при него, без да обръщаме повече внимание на китайците. Заварихме го да лежи на земята съвсем пиян и почти в безсъзнание, а до него възето, с което бяхме спуснали метиса в кладенеца. Видяхме наоколо пръснати и ремъците, с които бяха вързани ръцете и краката му. Естествено, че страшно се изплашихме и се опитахме да разберем от Клифтън какво се е случило, но нищо не успяхме да изтръгнем от него, защото ломотеше несвързани неща. За да бъдем съвсем сигурни и сами да се убедим, ме спуснаха на едно въже в кладенеца и видях, че опасенията ни се потвърждават — метисът беше изчезнал.

— Тъй си и мислех! — каза Олд Шетърхенд. — След като Клифтън се е натряскал, китайците са измъкнали метиса от кладенеца и са го развързали. После са се върнали в кръчмата и с хитрост са се погрижили вратата да бъде затворена, за да дадат възможност на Ято Инда да открадне някой от конете. При животните имаше ли светлина?

— Да, гореше фенер.

— В такъв случай естествено е могъл да види кои коне са най-добрите и също като дядо си е избрал нашите врани жребци, но и също така не е имал по-голям успех от него. Те са се оставили да бъдат развързани, но после са се съпротивлявали и са вдигнали шум, който го е принудил да побърза, за да не бъде заловен. Взел е онзи кон, който му е бил под ръка, а това е белият кон с тъмното петно.

— Прав си, сър, защото този кон стоеше най-близо до вратата.

— Така той е отмъкнал най-лошото животно, ала безспорно метисът е отличен ездач и много добре познава местностите между тази станция и Фъруд Камп. Нали иначе не би могъл да се хване на работа като скаут. Ето как въпреки тъмнината е успял да избяга към

Бърч Хоул, но е пристигнал твърде късно, за да изпълни намерението си. А какво казаха после китайците по повод бягството му?

— Нищо не казаха или по-точно изобщо не можахме да чуем какво са си казали тези негодници, защото след като се убедихме, че метисът е избягал и се огледахме за тях, те бяха изчезнали.

— В каква посока? — попита инженерът.

— Тъй и не разбрахме, понеже беше тъмна нощ.

— Мътните го взели! А дали не може да се открият следите им? Трябва да се опитаме да заловим тези мерзавци!

— Остави ги да си вървят, мистър Суон! — каза му Олд Шетърхенд. — Съвсем не заслужават усилията, които ще трябва да положим, за да ги спипаме. Свършихме си работата далеч по-добре от очакваното. Спасихме Фъруд Камп, без никой от нас да получи и най-малката рана. Всичко останало и още повече двамата китайци е толкова маловажно, че би било смешно да си губим времето, като хукнем подир тях да ги преследваме.

— Хм! Страшно ме сърбят ръцете да им дам да се разберат, ала виждам, че имаш право, мистър Шетърхенд. И тъй нека си вървят по пътя! Но ще се заема с този Клифтън. Къде е той? Ти знаеш ли? — обърна се той към работника.

— Не — беше отговорът. — След като спа няколко часа и изведнъж се събуди, ние му казахме как се е оставил да бъде надхитрен от китайците. Тогава махмурлукът му изведнъж изчезна и той напълно изтрезня. Естествено взе да ги ругае с всички възможни ругатни, но така не върна нито тях, нито метиса. После го обзе страх. Каза ни, че нямало да се мерне тук, докато не ти преминел гневът, събра си партакешите и си тръгна.

— Не е трябвало да го пускате!

— С какво право можехме да го задържим, сър? И как, със сила ли? Та той не е престъпник, а и ние не сме полицаи.

— Много правилно! — съгласи се с него Олд Шетърхенд. — Най-вероятно и той няма да се върне повече, но никой от нас няма причина да тъгува по него. И ако все пак някога се върне, мистър Суон, ти само здравата го накастри и толкоз! А сега нека най-напред се погрижим за конете си, после да се нахраним и добре да се наспим — нали ни се наложи цялата нощ да прекараме на крак? Утре още в ранни зори ще се сбогуваме с теб.

— Толкова скоро? — попита инженерът. — Сигурно лесно можеш да се досетиш, че ми се иска да останеш при нас много по-дълго!

— Убеден съм в това! Сър, винаги ще си спомняме за теб с най-добри чувства, но в момента тук нищо не ни задържа и макар че сега не е необходимо да се скъпим с времето си, все пак никога не е било в характера ни да се задържаме на едно място по-дълго, отколкото е нужно.

— Съгласен съм — кимна Кас. — Трябва да потеглим към Санта Фе. Изглежда нашият братовчед Нахум Самуел Тимпе, когото искаме да принудим да ни даде присвоеното с измама наследство, съвсем не е човек, който обича дълго да се задържи на едно и също място. Нечистата му съвест го кара да пътува насам-натам и ако безполезно си губим времето другаде, ще трябва да очакваме да не го заварим в града. Не си ли на същото мнение, братовчедо?

— Естествено, че съм — отговори Хас на зададения му въпрос. — Колкото по-скоро се доберем до парите си, толкова по-добре за нас. За щастие мистър Шетърхенд и Винету изяха готовност да ни помогнат. Това ми вдъхва по-голяма надежда, че ще доведем всичко до щастлив край.

Докато двамата Тимпе разговаряха, Франк и Дрол все още стояха при тях. Междувременно останалите бяха влезли в постройката. Обстоятелството, че Олд Шетърхенд и Винету не можеха да чуят думите му, даде повод на Хобъл Франк да подхвърли след току-що казаното от Хас една от своите прочути забележки. Понеже около него имаше само немци, той каза на родния си език следното: .

— Хич не ми е ясно защо говориш все за други хора! Изглежда семейство Тимпе страда от някаква грандиозна наследствена болест, дете изобщо не е лечима и туй е една колосална едностранчивост, която няма равна на себе си!

— Каква едностранчивост? — попита Кас.

— Имам предвид страната, дете винаги е обърната към Олд Шетърхенд и Винету. Все говориш затуй, че се надяваш тези двама господа да ти помогнат по начин най-знаменит и невидан. И аз с радост признавам, че с туй твое мнение не лапаш мухи и няма да загазиш, но все пак веднъж ще те помоля да се поогледаш и на другата страна, а именно натам, дете съм аз, всеобщо уважаваният Хобъл

Франк от Морицбург! Я ми кажи, нима толкоз ми нямаш за пет пари доверие?

— О, имам, как да нямам, мистър Франк — отвърна Хас.

— Ама на мен хич не ми изглежда да е тъй, почитаеми господин Хазаел Бенджамин Тимпе! Понеже без мойта помощ няма да се оправите, още вчера проявих снизходителността да ви уверя, че милостиво ще се заема с вашата работа, тъй както осиротелият бездетен баща заема мястото на родителите на своите храненичета. Освен туй ви казах, че ще ви понеса като на орлови крила и лястовичи опашки право към вашата цел. А най-накрая убедително и достоверно ви доказах, че за мен вашето наследство стои по-високо от собствените ми дела, а ето на само след броени часове изненадващо съм принуден да чуя, че градите всичките си надежди върху помощта на други хора и личности! Ако продължавате по тоз начин да подценявате мен и моя профил, въпреки мойто унаследено търпение и толерантност в крайна сметка няма да ми остане нищо друго, освен най-настойтелно да се сбогувам с вас и да се обърна към по-компетентни люде!

Двамата братовчеди се владееха достатъчно добре, за да не се разсмеят. Направиха много сериозни физиономии и след като успокоително сложи ръка върху рамото на дребосъка, Кас отговори:

— Но, скъпи ми господин Франк, защо се горещиш съвсем ненужно? Та нали те познаваме и знаем много добре колко голяма полза можем да имаме от помощта ти.

— Тъй ли? Знайте значи, а? Ами че тогаз защо приказвате все за Олд Шетърхенд и за Винету, но не и за мен?

— Защото обикновено човек не говори много-много за онова, което се разбира от само себе си. А всички твои преимущества са толкова явни!

При тези думи лицето на Хобъл Франк просия от блаженство. После направи с ръка такова величествено движение, каквото бе възможно да направи единствен той, и каза:

— О, моля, моля, господин Тимпе! Оказваш ми прекалено голяма чест! Мойта пословична скромност може да приеме таз съвсем заслужена похвала само с известна неохота. Ако мислиш да продължиш да изразяваш твойто признание, то мойта всеизвестна дискретност ще се възпротиви, ако й наложа да ти отнеме таз възможност. И тъй, давай нататък, продължавай! Говори каквото ти е

на сърцето! Винаги, когато човек реши да изрази възхищението си от висшите качества на някой друг, постъпва разумно. Ако си проумял, че стоя над теб, то така ти отдаваш почит и уважение на самия себе си, а аз ще проявя благосклонността с обич и снисхождение да запърхам около теб със закрилящите си криле. Днес в твоята съдба и в твоя живот настъпва голям поврат. Досега си приличал на овца без овчар, тичал си без посока в тъмната нощ, без да имаш полумесец или звезда на небето, дето да ти осветява планинската пътека и да отведе крачките ти нагоре към Млечния път. Но тъй като си вече под моята закрила, щастието ще се лепне по петите ти и няма да те изостави. За теб вече няма да има опасност, която да не мога да победя, и наследството, към което с такъв копнеж, но най-безрезултатно си се домогвал, с моята помощ и подкрепа ще ти падне в ръцете като зряла круша. Туй, дето току-що ти го казах, е мъжка дума, на която можеш да разчиташ, както самият аз разчитам на себе си, тъй че те подканям с откровеността на едно отговорно министерство тържествено да ми заявиш дали си съгласен, че аз съм лъчът на новолунието, дето от днес нататък ще направлява всички ваши стъпки!

— Да, съгласни сме — отвърна Кас.

— Добре, тогаз обявявам нашия троен приятелски съюз за сключен. Хванете ме под ръка, щото сте моите пиленца, а аз съм квачката! И по-късно ме следвайте през целия си живот, тъй както сега ще ме последвате в кръчмата, понеже предполагам, че вече са започнали да ядат. Хайде, господин Тимпе Хазаел и господин Тимпе Казимир, елате!

Той, дребосъкът, застана между тях, а те, високите по два метра мъже, трябваше да го хванат под ръка и да му позволят да ги заведе в странноприемницата, което представляваше една изключително комична гледка.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

THE BONANZA OF HOAKA

Там, където Сиера Моро и последните разклонения на планините Рейтън образуват почти прав ъгъл, на брега на един поток седяха двама индианци. Ако се съдеше по външността му, единият от тях надхвърляше шейсет години и беше увил около главата си някакъв кожен парцал, като че имаше да крие нещо.

Върху изпитото му лице бе легнал изразът на необикновена злоба. На земята до него лежеше стара пушка. Другият не беше толкова възрастен, беше вързал пооредялата си, но дълга коса в някакво подобие на кок, а чертите на също така изпитото му лице носеха отпечатъка на коварство и лукавство. Под широкия кожен ремък, който му служеше за колан, бе затъкнат нож. Странно бе, че двамата червенокожи нямаха други оръжия освен старата пушка на по-възрастния и ножа на по-младия. Външният им вид издаваше, че дълго време са търпели необикновени лишения, жажда и глад, без да имат някаква възможност да изкърпят парцаливите си дрехи, както и силно пострадалите си мокасини, които едва се държаха на краката им.

Докъдето се виждаше нагоре и надолу по двата бряга на потока, тревата беше изпотъпкана, а ясните следи показваха, че индианците бяха лягали ту на едно, ту на друго място, за да достигнат водата с ръце. Захвърлените кори от дива тиква издаваха как са били принудени да задоволяват глада си. Щом някой червенокож започне да яде диви тикви, и то зелени, така, както растат там, където има вода, той сигурно е изпаднал в лошо, много лошо положение!

Старият отново легна на земята и като поизвърна глава, впери поглед в потока. Той остана в това положение доста време. После пак се надигна и каза:

— Уф! Тук има риба, но не може да се лови с ръце, а нямаме кукички, за да направим въдици. Стомахът ме боли. Разболя се от половината тиква, която бях принуден да погълна.

— А аз мога да изям цял млад бизон, ако го имаше — недоволно промърмори другият.

— Великият дух съвсем ни изостави! — скръцна зъби старият. — Токви Кава, великият вожд на команчите, да е принуден да гладува! Никой няма да го повярва!

— И кой е виновен за това? Винету и Поразяващата ръка, на които никога няма да им простя!

И тъй, старият беше Черния мустанг, а индианецът до него бе един от другарите му по зла участ. Преди да отговори, по лицето на вожда се плъзна сатанински, неописуемо грозен израз:

— Трябва да ни падне в ръцете, защото знаем накъде е тръгнал и ще направим засада на пътя на този бял чакал, дето се нарича Олд Шетърхенд и има по-голяма вина за нещастията ни от Винету, чакала на апачите. Тежко им, когато ги заловим!

— Нима наистина си толкова сигурен, че ще ги пленим?

— Да.

— Не се сърди, че се съмнявам.

— Защо?

— Защото сме принудени да вървим пеша, а те имат бързи коне.

— Но нашият път води през планините в съвсем права линия, подобно на изпънато ласо, докато заради конете си те ще трябва много да заобикалят. Черния мустанг познава всички планини и долини в тези земи. Той точно е изчислил пътя, който измина със своите команчи, а също и пътя на враговете ни. Ние имаме известна преднина и когато Ик Сенанда се върне и донесе всичко необходимо, апачът и петте бели койоти, които очакваме, неизбежно ще ни паднат в ръцете.

— Но дали внукът ти ще ни донесе всичко?

— Да.

— Конете, барут, олово, пушки, ножове, дрехи и месо?

— Ще ги донесе!

— Щом узнаят в лагера ни какво се е случило, не само че нищо няма да му дадат, ами ще го изгонят.

— Уф! Мислиш ли, че ще бъде толкова глупав да им каже нещо? Макар да беше излишно, аз му забраних да разказва каквото и да било. Той знае къде ще лагеруваме през тези дни и тъй като вчера не се появи, сигурно ще пристигне днес.

— Дано Великият дух даде Ик Сенанда да дойде и да донесе месо! Внукът ти ни остави пушката и ножа си — единствените оръжия, които притежаваме, а ние имаме над сто воини и те искат да ядат!

— Нима един воин има право да се оплаква от глад? — смъмри го вождът.

— Никой друг не го чува, освен ти, а ти също гладуваш. Аз не се боя нито от червенокожи, нито от бели неприятели, нито от бизони, нито от мечки, ала гладът е скрит в тялото ти враг и с него не можеш да се бориш. Срещу него не помагат нито храброст, нито хитрост. Той взема живота и на най-големите смелчаци, без някой да е в състояние да му попречи. Ето защо не е позорно да се говори за него и да се оплакваш.

— Прав си — съгласи се вождът. — Този враг живее и в моето тяло и разкъсва вътрешностите ми. Ти каза, че не се боиш от никакъв неприятел. Доскоро и аз побеждавах всеки противник, но ето че се появи един враг, който ме сломи и заради него съм принуден да гладувам.

— Кой е той?

— И той също като глада живее вътре в мен. Това е гневът, който хранех срещу Олд Шетърхенд и който не можах да победя.

— Уф, уф! — изрази другият съгласието си. Той не добави нищо друго, но интонацията на възклицанието му изразяваше всичко, което искаше да каже.

— Да, този гняв беше неприятелят, който ме победи — продължи вождът. При необикновената гордост, която иначе притежаваше, само гладът бе в състояние да изтръгне от него това самообвинение. — Ако не се бях присмивал на Олд Шетърхенд, ако си бях замълчал спокойно, изчаквайки по-късно възможност да си отмъстя, този бледолик щеше да ни остави конете, оръжията и амулетите. Тайно щяхме да останем в околностите на Фъруд Камп, за да издебнем враговете си, и така те отдавна вече щяха да са ни в ръцете!

— Ти каза самата истина. Но ето че сега седим тук и гладуваме. Напуснахме лагера, за да донесем месо, но нито застреляхме, нито уловихме нещо. Намерихме само една тиква и я изядохме. Ако и другите са имали същия късмет с техните примки за животни, скоро гладът ще унищожи всички ни. Колко барут ти е останал?

— Най-много за десетина изстрела.

— Тогава дано Ик Сенанда дойде още днес, иначе ще ни умори този неприятел, дето се е вселил в нас, и с когото... уф!

Той млъкна, като издаде последното възклицание с приглушен глас.

— Какво има? — попита Токви Кава.

— Погледни натам! — отвърна спътникът му с грейнало от радост лице, посочвайки нагоре срещу течението на потока.

Вождът извърна поглед в указаната посока и незабавно изражението му се промени.

— Бизони! — възторжено прошепна той.

— Да, шест глави! Един стар мъжкар, три женски и две малки!

— Ще имаме месо!

При тези думи той посегна към пушката, но ръката му трепереше — било от изтощение, било от вълнение.

— Ти трепериш! — предупреди го другият. — Ако не си сигурен в изстрела си, ще останем без месо!

— Мълчи! Това е от глада, но аз непременно ще улуча!

— Бизоните се спускат по брега на потока. Сигурно ще стигнат дотук без да ни усетят, защото вятърът идва откъм гърба им.

— Да, наистина духа от тях насам, тъй че ще трябва само да залегнем ей зад тези храсти.

Те се прикриха и с почти трескаво напрежение започнаха да следят животните, които се приближаваха доста бързо, понеже както изглежда тяхното преселение бе вече започнало и само от време на време свеждаха глави, за да пощипнат трева.

Мъжкарят беше старо, могъщо и много грозно животно, защото почти цялата му козина бе изпадала. Твърдото му жилаво месо едва ли можеше да се яде, и все пак първо той трябваше да бъде застрелян, понеже ако Токви Кава решише да се ръководи от качеството на месото и убиеше една от женските, се излагаше на опасността самият той или неговия спътник да бъдат нападнати от побеснелия и жаден за отмъщение бизон, подхвърлени от рогата му във въздуха, а после стъпкани и смачкани. Наистина, пушката на вожда имаше две цеви, ала едната цев беше пълна със сачми.

Животните се приближаваха покрай потока начело с мъжкаря, следван от женските и малките. Те стигнаха на сто, после на петдесет,

а най-сетне и на трийсетина крачки от индианците, без да ги забележат. Женските се осланяха на своя водач, а той изглежда вече бе изгубил чувствителното си обоняние.

Токви Кава се прицели. Ръцете му не трепереха вече, но той все още не стреляше, понеже бизонът бе застанал очи в очи точно срещу него, а вождът предпочиташе да изчака, докато животното обърне някоя от страните си. Индианецът, както и всеки опитен ловец знае, че е най-добре да му изпрати куршума си отстрани под лопатката право в сърцето, защото така по пътя си оловото среца само меки части.

Бизоните се приближиха дори с още десетина крачки. Но ето че тогава една от женските бе обзета от безпокойство. Тя спря и толкова шумно пое въздух, че мъжкарят я чу. Той се полуизвърна към нея и така предложи на вожда вече описаното място, което Токви Кава и чакаше. Изстрелът му изтреця на секундата. Бизонът изведнъж застина на място, сякаш получи силен удар. Остана така напълно неподвижен минута-две, като само главата му се отпускате все по-ниско и по-ниско. Най-сетне по цялото му тяло премина конвулсивна тръпка, след което той рухна на земята, без да издаде никакъв звук. Беше улучен право в сърцето.

Веднага след изстрела вождът с трескава бързина отново зареди пушката. Щом чуха гърмежа, женските хукнаха да бягат. Последвана от малкото си, едната бързо изчезна, но другото нищо неподозиращо малко остана на мястото си, а после дори любопитно се приближи до мъртвия бизон. Но подтиквана от любовта, която изпитват даже животните, майка му скоро се върна и с муцуната си започна да го избутва настрана от убития мъжкар, обаче в същия миг бе ударена от втория куршум на вожда, и то право в сърцето, тъй че след няколко секунди се строполи на земята.

Надавайки силни, ликуващи викове, двамата индианци скочиха на крака и се затичаха към плячката си. Малкото направи няколко смешни скока насам-натам, но бе повалено с приклада на пушката.

— Уф, уф, уф! — извика вождът. — Моят червенокож брат видя, че ръката ми не трепна. И двата куршума ги улучиха в сърцето и вече имаме месо за всичките наши воини!

— Да, месото на женската е хубаво — рече другият.

— Ако няма какво да се яде, и месото на стария бизон не е лошо!

— Веднага ли ще изкормим животните?

— Не, защото за двама мъже тази работа ще продължи твърде дълго. Ще доведем тук неколцина воители или пък-може и всичките.

— Няма ли да е по-добре само един от нас да отиде при тях, а другият да остане да пази месото?

— Да. Аз ще отида при нашите воители, а моят брат ще остане тук.

— Тогава нека Токви Кава ми даде пушката!

— Самият аз имам нужда от нея.

— Но на мен ми е по-необходима, отколкото на теб!

— По тези места няма неприятели, срещу които би ти се наложило да се биеш.

— Именно заради това Токви Кава няма нужда от пушката, а миризмата на месото ще привлече лешояди и койоти, срещу които ще трябва да се защитавам.

— Моят брат има право. Нека вземе пушката. Вождът му даде оръжието заедно с мунициите и след като хвърли продължителен и алчен поглед към трите убити животни, от които само бизонът тежеше над един тон, той се отдалечи. Който не е виждал със собствените си очи какви огромни количества месо може да има един такъв могъщ бизон, просто не би го повярвал.

Пътят на Токви Кава водеше надолу по течението на потока. Той вървеше бързо, без да проявява каквато и да било предпазливост, необходима в Дивия запад почти по всяко време. Следователно сигурно бе твърдо убеден, че наблизо не се намираха врагове.

Вождът се беше изкачил заедно със спътника си нагоре по долината и сега се връщаше надолу обратно към лагера, намиращ се при нейния изход. Трябваше да извърви приблизително две английски мили, тъй че измина доста време, докато се озове в бивака.

Там се намираха същите онези индианци, които бяха принудени да напуснат Фъруд Камп по толкова позорен начин и имаха същия изпокъсан и отпаднал вид като Токви Кава. Те го посрещнаха с очаквателни погледи. Всички до един бяха гладни.

Сред тях той забеляза и онези воители, отишли преди няколко часа да проверят дали в поставените примки не се е хванал някакъв дивеч. Изобщо нямаше нужда да ги пита за резултат, защото видя, че са се върнали с празни ръце. Обстоятелството, че той идваше сам и без пушката, бе за тях признак, че ако не се е случило някакво нещастие при което да е загубил спътника си и оръжието, сигурно е имал

успешен лов. Тъй че те наскочаха на крака и, нарушавайки обичайната индианска сдържаност, го посрещнаха с въпроса:

— Токви Кава застреля ли нещо? Сдоби ли се с месо?

— Да — отвърна той. — Гладът свърши. Убих един бизон, една женска и едно малко.

При тези думи се разнесоха стотина радостни викове и настана такова вълнение и суматоха, че команчите забелязаха ездача, приближаващ се към бивака от срещуположната страна, едва когато кажи-речи го достигна. Това бе внукът на вожда, Ик Сенанда, който беше изпратен да отиде до пасищата на команчите, за да ги снабди със споменатите вече необходими неща, но без да казва нито дума за позорния и безславен край на замисленото нападение над Фъруд Камп.

Изпращането на метиса бе за вожда единственият изход да прикрие донякъде пред съплеменниците си понесения срам и да може да запази мястото си на предводител. В сегашния си вид той изобщо не биваше да се мярка пред очите им, обаче сдобиеше ли се пак с коне и с оръжия, можеше да залови Олд Шетърхенд и Винету заедно със спътниците им, което щеше да му донесе почести и слава. А ако после бързо предприемеше успешен поход срещу някакви врагове, независимо дали са бели или най-близките му съседи, апачите, за да им вземе скалповете и амулетите, понесената ужасна загуба и страшен позор можеше да бъдат забравени и всичките му опасения и тревоги щяха да изчезнат. И така всичко зависеше от успешния изход на мисията, с която бе натоварен неговият внук и затова никак не е трудно човек да си представи с какво напрежение и нетърпение Токви Кава очакваше завръщането му.

Ето че настъпи моментът, когато на напрегнатото очакване щеше да се сложи край. Но това стана по начина, който бе толкова съкрушителен за вожда, че в мислите си той непрестанно бе пропъждал подобна възможност. Ако на Ик Сенанда се беше удало успешно да изпълни поръчението му, метисът трябваше да се върне с повече от сто коня и пушки, а също така да донесе дрехи и муниции за всички. В такъв случай той естествено щеше да вземе със себе си и неколцина други команчи, защото сам човек не е в състояние да се справи със стотина коне. Но ето че метисът идваше сам, съвсем сам като водеше за юздите само един-единствен товарен кон.

Щом го забеляза, меднокафеникавото обветрено лице на Токви Кава се обезкърви и стана пепелявосиво, а другите команчи забравиха голямата си радост от убитите бизони и не посрещнаха метиса с нито една дума за поздрав. Когато Ик Сенанда слезе от коня и се приближи до вожда, Мустанга се отдалечи малко настрани и седна до един храст на достатъчно разстояние от хората си, за да не могат да чуят какви вести му носят. Внукът му го последва, настани се до него и зачака да го заговори. Токви Кава се взря в лицето му с особен празен поглед и с предрезгавял от разочарование глас го попита:

— Къде са конете?

— Не ми дадоха — гласеше отговорът.

— Къде са стоте пушки и ножове?

— Не ги получих.

— Какво си донесъл?

— Само няколко пушки, няколко ножа, барут, олово и нови дрехи за теб.

— И нищо друго ли?

— Нищо!

— Тогава не си спазвал заповедите ми!

— Действах напълно според указанията, получени от теб.

— Издал си случилото се във Фъруд Камп.

— Нищо не съм издавал!

— Но не са изпълнили заповедите ми, а причината може да е само там, че хората от племето ни вече знаят за нашия позор.

— Да, знаят.

— Тогава сигурно си се раздрънкарал, защото ние идваме право от Фъруд Камп и никой преди теб не е могъл да отиде при команчите и да им го каже!

— И въпреки това когато се появих там, те вече знаеха всичко.

— От кого са го научили? Разбера ли кой е бил, ще му одера скалпа от главата още докато е жив!

Ръцете на Токви Кава се свиха в юмруци, а очите му замяха гневни мълнии.

— Ти няма да се сдобиеш с този скалп — отговори внукът му. — Огнения кон е тичал сто пъти по-бързо, отколкото сме вървели ние, и навсякъде е разнесъл вестта.

— Нима Огнения кон отива и при команчите-наини?

— Не, но той минава недалеч от техните пасища и спира на няколко места, наричани от бледоликите железопътни станции. Неколцина от нашите воители са посетили една от тези станции и са научили всичко.

— Уф! И Огнената вода и Огнения кон са изпратени от злия дух в земите на червенокожите мъже, за да им донесат гибел. Скоро всички хора от едната Голяма вода (Море, океан. Б. пр.) до другата ще знаят, че са ми взели и амулета, и косата, а така в бъдеще името ми, най-прославеното надлъж и нашир, ще се носи като вонята на мърша, от която не искат да ядат дори и лешоядите. Но аз ще си отмъстя, ще си отмъстя на всички, които ме превърнаха в мърша!

— Ти си прочут вожд и ще останеш такъв — успокой го внукът му. — Ние ще пленим Винету и Поразяващата ръка, а после ще нападнем апачите. Ще ги принудим да ни дадат скалповете и амулетите си, а щом отново се сдобиеете с амулети, ще можете да се върнете в ловните полета на племето си.

— Уф! А сега не можем ли?

— Не.

— Значи е имало съвещание по този въпрос, така ли?

— Да, имаше съвещание на всички възрастни воители и мъдри мъже.

— Прогониха ли ни от племето?

— Да.

— Уф, Уф!

Вождът покри очи с длан и дълго време остана в това положение. После отпусна ръка и каза:

— Аз съм богат. Защо не ми донесе нищо друго освен тези дрехи?

— Не биваше.

— Притежавам толкова много коне, а съм без кон. Нима ти забраниха да ми доведеш и един жребец?

— Да, така е.

При тези думи изпълненият с боязън поглед на Токви Кава се впи в лицето на внука му, и почти заеквайки от страх пред очаквания отговор, го попита:

— Но нима искат да задържат и моя черен мустанг, жребеца, който ми е по-скъп дори от живота?

— Да, и него.

Вождът скочи на крака, обзет от ярост. Той понечи да даде воля на гнева си, но Ик Сенанда предупредително вдигна пръст и с успокояващ тон му каза:

— Токви Кава е велик вожд. Той знае, че воинът трябва да се владее. Нима искаш нашите хора, които са отпразвили погледи към нас да си помислят, че не умееш да бъдеш господар на мислите и чувствата си?

При тези думи старият вожд пак седна на мястото си, но изминаха няколко минути, преди да си наложи поне външно да изглежда спокоен и да изрази съгласието си:

— Синът на дъщеря ми е прав. В момента няма да мисля за болката, която искат да ми причинят, но по-късно, когато се върна там, където сега ми забраняват да отида, няма да забравя никого от хората, накарали ме така да страдам. Носиш ли ми още някаква вест освен това, което вече чух?

— Не.

— Уф! Толкова много от старите воини се наричаха мои приятели и аз наистина ги смятах за такива: И от тях ли никой не ти е предал да ми кажеш нещо?

— Никой!

— Тогава те всички ще разберат как Токви Кава се отплаща за подобно коварно приятелство. Ти си ми внук и още млад, ала си храбър и притежаваш не по-малко хитрост от мен. Ако искаш да ми кажеш нещо, говори! Имаш ли някакво предложение?

— Не. Ти си човекът, който трябва да заповядва, а аз ти се подчинявам. Всичко, каквото кажеш, е добро и всичко, каквото решиш, ще бъде изпълнено от нас.

Метисът изрече тези думи с тон на най-искрена покорност, като сведе глава в знак на това, че поставя в негова услуга и мисълта, и физическата си сила, но един проникателен и безпристрастен наблюдател например като Винету или Поразяващата ръка твърде вероятно щеше да забележи лекото, но издайническо потрепване на ъгълчетата на устата му. Както почти всички метиси, така и Ик Сенанда не бе човек, на когото можеш да се довериш. Ако станеше дума за собствената му изгода, той едва ли щеше да се съобразява с дядо си повече, отколкото с когото и да било друг. А и без да се вземе

предвид роднинството им, Токви Кава го смяташе за най-добрия си приятел и имаше неограничено доверие в него. И в този момент Мустанга го гледаше с любов, доколкото можеше да става дума за любов в сърцето на вожда. Каза му: .

— Знам, че за мен би дал и живота си, и че докато си бил при нашето племе, си направил всичко възможно, за да предотвратиш прогонването ми. Не си виновен, че не си успял. Ела, нека се върнем при другите, защото те трябва да научат какво е решило племето!

Той не подозираше, че Ик Сенанда не само не беше направил нищо за него, а точно обратното — беше направил и говорил твърде много против него, защото най-голямото му желание бе самият той да стане вожд на наините. И така, двамата се върнаха при своите хора, които от поведението на Черния мустанг и внука му се бяха вече досетили каква вест бе донесъл Ик Сенанда. И понеже само след секунда вождът им я съобщи, те изпаднаха в най-дълбока покруса, защото и те се бяха надявали, че ездата на Ик Сенанда до тяхното племе щеше да има съвсем друг резултат. Макар че им бе минало желанието за каквото и да било, в този момент те почувстваха особено остро лошото положение в което бяха изпаднали, а с това и все по-ясно усещания глад, тъй че заповедта на вожда да потеглят нагоре по долината към мястото, където се намираше убитият от него дивеч, бе посрещната с нескрита радост.

Преди да тръгнат на път, разпределиха малкото донесени от Ик Сенанда пушки заедно с мунициите между най-добрите стрелци, тъй че сред тях вече имаше поне неколцина, които по отношение на изхранването и отбраната им можеха да направят нещо повече, отколкото с голи ръце.

Когато стигнаха при бизоните, разрязването на убитите животни стана доста бързо, понеже внукът на вожда беше донесъл колкото пушки, толкова и ножове. След като запалиха няколко огъня и всеки изпече своето парче месо, за наблюдателя, който не бе съвсем враждебно настроен към команчите, щеше да е цяло удоволствие да гледа как те започнаха да се „тъпчат“, ако искаме да употребим обичайния за този вид хранене израз.

Но когато се наситиха, вождът изобщо не им даде време да си починат, а щом разпределиха помежду си останалото месо, незабавно тръгнаха на път, за да направят всичко възможно Олд Шетърхенд и

спътниците му да не се изплъзнат от отмъщението им, като по този начин щяха поне отчасти да си възвърнат изгубената чест. За пълното възстановяване на престижа си трябваше да се сдобият и с нови амулети.

И тъй, отново тръгнаха пеша надолу по течението на потока, за да поемат после на юг покрай снишаващите се разклонения на Сиера Моро.

„Вървя“, „странствам“ или „ходя пеша“ за команчите са все думи, които употребяват с презрение, защото извън бивака те са винаги на кон. Който не може да язди, а е принуден да върви пеша, според индианските схващания стои много по-ниско от съществото, заслужаващо името човек. А ето че в този случай самите те бяха обречени на участта да си служат с краката за онази цел, за която са им дадени от природата. — да вървят. Единствено Ик Сенанда притежаваше кон, но и той не яздеше, защото имаше основателна причина. В лагера на наините беше разменил препъващия се бял жребец срещу по-хубаво животно, но от бързата езда то бе изтощено и трябваше да го щадят, защото нямаха друг кон, а той можеше да им бъде много полезен в случай на спешна нужда.

Следобед, когато индианската колона се движеше през тревиста равнина, команчите се натъкнаха на една диря, която бе оставена от значителен брой ездачи. Сигурно са били над двајсетина и то все бели, понеже всички коне бяха подковани, а посоката им съвпаднаше с посоката на индианците. От особеностите на следите ставаше ясно, че конниците бяха минали оттук преди не повече от час. Тези следи зарадваха команчите немалко, защото те веднага си помислиха да нападнат хората. Това бе за тях изгоден случай да си набавят коне и оръжия, и ето защо с голямо усърдие се заеха да преследват ездачите.

След като дирите доста време водиха успоредно на планините, по-късно те се приближиха до тях и привечер навлязоха между възвишенията. Когато Токви Кава забеляза това обстоятелство, той каза на внука си:

— Тези бледолики не са неопитни хора. Понеже скоро ще се стъмни, са свърнали към близките височини, за да не се видят принудени да пренощуват в откритата прерия, където огньовете им ще се виждат отдалече. Следователно навярно няма да ни е много лесно да ги изненадаме и победим, още повече, че имаме толкова малко оръжия.

— Pshaw! Ние сме три пъти по-многочислени от тях и каквото не може да се постигне със сила, ще го постигнем с хитрост.

— Хитростта винаги върши повече работа от силата, и това важи сега особено за нас. Не бива да забравяш, че от глад воините ни са изтощени. Преди да решим какво да направим, ще трябва тайно да се промъкнем до бивака на бледоликите.

Планините бяха покрити с гора, от която отделни групи дървета и храсти се спускаха в равнината. Когато команчите се добраха до един такъв храсталак, те си избраха подходящо място за бивак, а след това вождът и Ик Сенанда тръгнаха, за да открият къде са белите. Вече бе започнало да се смрачава, поради което можеха да предположат, че няма да им се наложи да вървят много надалеч.

Предположението им се оказа съвсем правилно, защото с безкрайна предпазливост се бяха промъквали не повече от петнайсетина минути, когато надушиха миризма на дим.

— Наблизо са — прошепна старият вожд на внука си, — но ще трябва да изчакаме, докато съвсем се стъмни.

След падането на нощта те продължиха да се промъкват напред. Скоро доловиха ромоленето на малко поточе, а после между клоните и дърветата проблясна светлината от огън, около който белите бяха насядали в кръг. Близко до тях имаше тревиста полянка, където се намираха конете. Макар че хората току-що се бяха настанили да бивакуват, животните се охраняваха от двама мъже, които държаха пушките си готови за стрелба. Това бе сигурен признак, че команчите си нямаха работа с новаци или с непредпазливи хора.

За опитни индианци изобщо не беше трудно да се промъкнат съвсем близо до белите, защото дебелият дървета предлагаха превъзходно прикритие. Двамата съгледвачи продължиха да пълзят, докдето им позволяваше собствената безопасност, след което се озоваха всеки зад едно дърво толкова близо до лагера, че не само ясно виждаха белите, но дори можеха да чуват всяка тяхна дума.

Изглежда предводител на белите беше един възрастен мъжага със загрубяло от дъжд, слънце и вятър лице, със снежнобяла коса и светлосива дълга брада. Той бе извънредно характерна личност с остри черти на лицето и нямаше съмнение, че бе преживял не едно и две приключения. Въпреки възрастта бдителният му поглед издаваше младежка жизненост и когато говореше, в гласа му личеше такава

решителност и превъзходство, като че бе свикнал винаги да заповядва. Както чуха двамата индианци, колкото и странно да бе, спътниците му се обръщаха към него с „Ваше Величество“.

Почти без изключение останалите бяха мъже, по чиято външност от пръв поглед се виждаше, че притежават необходимия за Дивия запад опит. Най-младият измежду тях беше слаб и строен, изключително източен на височина блондин, който изглежда беше „enfant gate“ ((фр.) — глезено дете. Б. пр.) на компанията и обичаше непрекъснато да я развеселява с приказките си. Името му беше Хум, а няколко пъти го нарекоха и Дългия Хум. Точно когато съгледвачите заеха местата си, го чуха да казва:

— Ваше Величество, сигурно се чувствате в безопасност, защото не поставихте никакви стражи. Струва ми се, че тук някъде започват земите на команчите. Да не би да ви се иска тези достопочтени джентълмени да ви лишат и от трона, и от живота?

— Моят трон е ей това място, където съм седнал и много ми се ще да видя червенокожия, който ще успее да го измъкне изпод мен. Та нали се намирам в компанията на точно трийсет мои поданици, всеки един от които е герой и истински Байяр. (Байяр (1476–1524) спечелил си славата на най-храбрия френски рицар във войните на френските крале в Италия. Б. пр.) Но за команчите си прав, драги Хум. Исках само да ви дам време да се нахраните. После както обикновено ще поставим пазачи. Ще спим седем часа, ще се сменяме на всеки час, следователно на пост ще могат да застават едновременно по четири души. Това е напълно достатъчно, ако не стоят на едно място, а непрекъснато обхождат своя четвърт участък от кръга. Ще спазваме този порядък и занапред, докато стигнем до планините Сан Хуан.

— Където ще станем милионери! — добави Хум и весело се разсмя.

— Макар сега да се смееш, аз вярвам, че наистина ще станем милионери.

— Понеже за мен наследството на богатия ми чичо е напълно загубено, няма да имам нищо против, ако ми разрешиш да унаследя още по-богатия щат Колорадо.

— Well! Тъй като пак го споменаващ, я ни разкажи каква е всъщност историята с този чичо? Той ли те лиши от наследство?

Понеже си толкова свестен човек, това не би трябвало да му се прости дори и на оня свят!

— Не ме е лишавал от наследство и все пак ми го отне. Той минаваше за богат, защото умееше да създава такова впечатление за себе си. А баща ми, макар че беше добър търговец, не я докара доникъде. Веднага ще чуете защо. След смъртта си освен дългове той не ми остави и пукнат цент. Чичо ми, който нямаше деца и когото помолих да ми помогне да си стъпя на краката, ме отпрати с утешението, че аз ще бъда неговият универсален наследник. Продължих да се мъча още няколко години, докато и той умря. Освен напълно празната си каса този човек ми завеща и счетоводната си книга. Пъхнах носа си в нея и скоро ме хвана хрема, и още каква! Милият ми чичо е бил достатъчно хитър да поддържа моя добродушен баща дълги години да работи за него, без да му плати нито единствен долар. Баща ми е вярвал, че спечелените от него пари са на сигурно място при брат му, а когато малко преди смъртта си узнал всичко, не е искал да разкрие подлостта на чичо ми за да не го излага пред хората. Ето как не можах да наследя от него и един долар, а изгубих и парите, които бих получил от моя баща, ако не е бил толкова доверчив.

— Хубав чичо, няма що! А как се казваше?

— Хич не ме интересува, не го знам!

— Какво? Не го знаеш ли? Но нали фамилното име трябва да е също като твоето!

— Разбира се.

— Е, добре! Сигурно не си забравил собственото си име! Ние те наричаме Дългия Хум. Още не си ни казал какво означава Хум, а фамилното си име продължаваш да премълчаваш. Защо?

— Защо ли? Ами защото съм веселяк и не обичам да се ядосвам, а щом чуя името си, винаги ме хваща яд.

— И каква е причината?

— Ами то звучи много смешно, още повече за слуха на американците.

— Хм! Щом имаш толкова ясно изявено чувство за красиво звучащи думи, ние не можем да имаме нищо против, но що се отнася до изпарилото се наследство, то можеш да се утешис с мисълта, че

горе в планините Сан Хуан в Колорадо ще бъдеш стократно обезщетен!

— И да не е стократно, все ще намериш нещичко, Ваше Височество, защото вие не сте човек, който ще води за носа почтени люде толкова надалеч в Скалистите планини.

— Не, наистина не съм такъв човек. Ето тук в джоба ми се намира картата за местонахождението на мината. Тя ще ни направи богати, много богати, макар и не чак дотам като да речем, ако имахме късмета да открием в Сиера Моро направо приказната Bonanza of Ноака.

— Често съм чувал да говорят за нея. Странно име! „Бонанса“ е испанска дума, „of“ е английска, а „Ноака“ изглежда е индианска. Нали?

— Да.

— Какво ли означава тя?

— Не мога да кажа, защото все още не съм намерил човек, който да знае и да е в състояние да я преведе. Но бонансата наистина съществува и стотици гамбусино (Златотърсачи. Б. пр.) са се опитвали да я открият. Неколцина от тях са стигнали толкова близо до нея, че са намирали големи златни късове, но досега на нито един човек не се е удало да открие самото място, където златото се намира масово. В момента сме точно във въпросната местност и когато утре продължим пътуването си, ще минем през местата на споменатите находки. Дори е възможно бивакът ни да е разположен съвсем близо до прочутата бонанса. Представете си само ако някоя щастлива случайност ни помогне да я намерим!

Тези думи наелектризираха всички присъстващи. Разнесоха се какви ли не възклицания, а развеселеният Хум се обади:

— Ще си мисля за нея, докато заспивам. Може би така ще ми се присъни и после ще ви покажа къде е. В такъв случай ще можем да се откажем от нашите мини горе в планините на Колорадо, а? Какво мислите по въпроса, мешърс?

— Естествено, че можем — отвърна негово величество. — Намеря ли веднъж тази Bonanza of Ноака, няма да се колебая и миг да подаря някому плана, дето е в джоба ми. А не е ли направо неразбираемо, че е възможно да съществуват хора, които знаят къде е бонансата и въпреки това не я експлоатират?

— Че кой е този човек? Има ли такива хора? Истина ли е? — заваляха наоколо въпроси.

— Да, истина е, има индианци, които знаят мястото, но от омраза към белите го държат в тайна. Само когато им се наложи да купят нещо от бледоликите, те отиват там, за да вземат шепа дребни нъгитс. Но не се докосват до по-големите късове злато. Именно тук по тези земи се срещат колкото щещ такива безкрайно глупави и откачени хора. Неотдавна в Албъкърк разговарях с едно отче, което се запознало в Estrecho de cuarzo (Кварцовата теснина) с някакъв червенокож. Индианецът бил гладен и отчето му дало хляб и месо. Тогава червенокожият измъкнал от пояса си кожена торбичка и му подарил късче чисто самородно злато, значи един нъгит, който тежал поне петдесет грама, а торбичката била пълна с такива късчета, чиято стойност възлизала на огромна сума. Какво ще кажете, а?

Чуха се най-различни отговори, изразяващи учудването на слушателите, а един от най-практичните се осведоми:

— Нима отчето не го е разпитало?

— Разбира се, че го е разпитало, но естествено не получило никакви сведения, а само краткия отговор: „Взел съм ги от Bonanza of Ноака, сбогом!“ Ще не ще, отчето трябвало да се задоволи с тези думи, а онзи обесник бързо изчезнал.

— Но отчето е трябвало да го задържи и принуди да му издаде бонансата!

— Отчето ли, един свещеник? Не бива да постъпва така, нали ще е в противоречие с неговата служба и учение!

— Какво ме интересува служба и учение! Ако аз срещна такъв индианец и той не ми каже нищо, ще го наръгам с ножа си. Да, и то без никакви угризения на съвестта.

— Аз пък не бих го наръгал току-така, защото не е необходимо да ставам убиец, а и след като умре, тогава съвсем няма да може да ми даде каквито и да било сведения. Не, аз бих постъпил иначе. Има други, по-добри и съвсем сигурни средства, с които да накараш един толкова мълчалив и потаен индсман да проговори!

— А къде се намира Estrecho de cuarzo? Знаете ли, ваше величество? И какво означава това име?

— То е испанско и има смисъла на Теснина, клисура на кварца. Знаем къде е мястото и най-откровено ще ви призная, че и аз съм от

хората, които напразно търсиха Bonanza of Ноака. Дори съм бил в Естрехо, но не открих абсолютно нищо, макар да можех да се закълна, че съм близо до находището. Помислете само за името! Кварц! Та това е тъкмо онзи минерал, в който обикновено се намира златото. И теснина! Тази дума ни посочва най-ясно как е възникнала бонансата! По-рано в теснината е имало водопад, който е промивал златните късчета и зрънца от скалите и ги е събирал в една дупка. И сега те лежат там и струват много милиони. Нужно е само да бръкнеш и да ги извадиш, стига да знаеш къде се намира дупката. Тази мисъл направо може да те влуди. Ако това ще ви достави удоволствие утре мога да ви покажа Estrecho de cuarzo, тъй като и бездруго пътят ни минава наблизко.

И тези думи предизвикаха силно вълнение, което изглежда нямаше скоро да премине. Предводителят им реши да сложи край на сцената, като заповеднически каза:

— Хайде, сеньори, стига толкова! Вече се нахранихте и сега, ще трябва да определим четирите поста, понеже нямам никакво намерение да проявявам доверчивост към команчите, особено когато не са ми пред очите. Разговаряте толкова високо, че може да се чуе на цяла миля. Ако не се успокоите и не пазите тишина, утре няма да видите Естрехо, давам ви думата си, а вие знаете, че винаги държа на нея!

— Well. Ще имате желаното спокойствие, Ваше Височество — обади се Хум с привичния си весел глас. — И тъй, дръжете си устата затворена, джентълмени, сеньори и мешърс! Нали чухте, че искам да спя и да сънувам бонансата! Който ми смущава съня, утре няма право да получи и едно златно късче. И така, лека нощ. Ваше Величество, лека нощ!

Той намести седлото си като възглавница, изпъна се на земята, постави съвсем близо до себе си заредената пушка и затвори очи.

— Хайде, ела! — прошепна Черния мустанг на внука си. Двамата предпазливо се отдалечиха и наистина бе крайно време, защото постове станаха и тръгнаха да заемат местата си. Само след половин минута един от тях мина съвсем близо край мястото, където бяха лежали скрити съгледвачите. Ако все още бяха там, той непременно щеше да ги забележи.

Когато бивакът на белите остана достатъчно далеч зад гърба на двамата индианци, Мустанга спря и попита придружителя си:

— Разбра ли всичко?

— Да.

— Аз не разбрах всяка дума, но общият смисъл на разговора ми е ясен. Утре ще вземем скалповете, конете и оръжията на тези бледолики, както и всичко друго, каквото носят със себе си. Уф!

Команчът изрече последните си думи толкова решително, сякаш цялата работа бе в кърпа вързана. Ик Сенанда не беше чак толкова убеден в успеха им. Той предупреди вожда:

— Ти сигурно си видял и чул, че тези бледолики не са грийнхорни, които ще се оставят лесно да бъдат надхитрени!

— Но аз все пак ще ги надхитря!

— Смятам, че е по-добре да ги нападнем още днес.

— Ти говориш като млад воин, а аз като мъдрец, който се е научил всичко внимателно да премисля. Четири поста непрекъснато обикалят бивака и ще ни забележат. Освен това тези мъже спят с пушка в ръка и щом постът се развика, ще скочат на крака, готови за бой и ще застрелят мнозина от нас. А на мен ми се иска да щадя воините ни, за да не заслужи нови упреци, когато се върна при племето си. Тук не бива да се пролее кръвта на нито един команч.

— Тогава съм страшно любопитен да разбера как ще го осъществиш!

— Нали чу разговора им за бонансата?

— Да.

— Тази бонанса не ми е известна, от никого не съм чувал името ѝ, но знам къде се намира нашето Шапо Гаска, Скривалището на златото.

— Уф! — изплъзна се от устата на метиса. — Какво имаш предвид с това скривалище?

— Не се ли досещаш?

— Не.

— Ти го знаеш не по-зле от мен. Препуснеш ли сега натам, можеш да пристигнеш при Естрехо още утре на разсъмване. Аз ще вървя през цялата нощ с нашите воини, за да успея по същото време да се озова там.

— Ще бъдеш ли наблизко, когато се появят бледоликите?

— Даже много по-рано. Ще дойда още сутринта или пред-обед, а те ще пристигнат едва привечер. Внимавай да чуеш какво ще ти кажа! От Шапо Гаска ще вземеш толкова нъгитс, колкото са необходими за целта ни, ще отидеш до Естрехо и след като ни оставиш коня си, ще се разположиш на такова място, че белите да те намерят. Те трябва да видят златото и тогава ще започнат да те разпитват за бонансата. Отначало дълго ще се опъваш, но най-сетне ще им издадеш мястото, ще ги заведеш до Естрехо и ще ги вкараш в теснината, където ще ги обградим така, че изобщо да нямат възможност нито да се съпротивляват, нито да избягат.

— Уф! — възкликна Ик Сенанда и едва успя да скрие усмивката си. — Това си го научил от Олд Шетърхенд!

— Умният воин се учи дори от най-върлите си врагове! Ние ще приготвим много дърва за поддържане на огъня. Щом бледоликите се озоват в Естрехо, ще преградим входа с насечените клони и ще ги запалим. Така бледоликите ще се окажат в плен също като нас в Бърч Хоул и ще бъдат принудени да се предадат.

Ик Сенанда не каза нито дума, а се замисли.

— Не харесваш ли плана ми? — попита го дядо му.

— Харесвам го, защото измисленото от Поразяващата ръка винаги е безукорно, но в него има нещо, което ме тревожи.

— Какво е то?

— Белите ще ме убият.

— Няма.

— Съвсем сигурно е!

— Не е! Да не мислиш, че ще изпратя сина на дъщеря си срещу една опасност, която ще му струва живота?

— Мисля, че го правиш неволно, без да знаеш, че така ще стане. Щом тези хора разберат, че са измамани, естествено ще си отмъстят на мен като на предател.

— Няма да могат да си отмъстят, защото няма да бъдеш в ръцете им, а ще избягаш, преди да са осъзнали, че са пленници.

— Та нима ще имам възможност да се измъкна, щом ме вържат?

— Да не мислиш, че ще те вържат?

— Да. Нали привидно ще бъда принуден да им издам бонансата. За тях ще е ясно, че го правя против волята си и именно затова ще се погрижат да им бъда сигурно в ръцете.

— Но не и като те вържат. Нали ти нямаш кон, а те имат. Ще са уверени, че ако речеш да бягаш, само след няколко крачки ще те догонят и затуй няма да те вържат. Щом се озоват в Естрехо, ти внимателно ще наблюдаваш изхода и забележиш ли, че се появяваме с насечените клони, незабавно ще се втурнеш към нас.

— Ами ако все пак ме вържат? Какво да направя тогава, за да се изплъзна от отъмщението им?

— Нищо. Това е изключено, но ако все пак стане, ти ще се държиш най-спокойно и ще разчиташ на мен.

Изглежда метисът не се успокои напълно. Вождът продължи усилията си да разсее опасенията му и най-сетне това му се удаде, особено след забележката:

— Дори и да те пленят и вържат, дори и да не успееш да им се изплъзнеш, аз ще преговарям с тях пак, както и Олд Шетърхенд преговаря с нас в Бърч Хоул. Естествено първото ми условие да ги пощада ще бъде твоето освобождаване.

— Ще ги пощадиш ли? Струва ми се, че искаше да ги избиеш, а?

— Така и ще направя. Към такива врагове не е необходимо човек да спазва дадената дума. Нима бледоликите са били някога искрени и честни към нас?

— Не са били.

— Значи си съгласен с мен?

— Да. Ще направя каквото искаш, защото ти не можеш да изоставиш в беда сина на дъщеря си, а после всички воини на команчите ще прославят смелостта ми, с която съм рискувал живота и свободата си, за да предам в ръцете ти тези бледолики мъже.

— Тогава ела!

Те се върнаха при очакващите ги команчи. С кратки думи Черния мустанг им съобщи какво бяха видели и чули, както и какво беше решил. При новите обстоятелства индианците нямаха възможност нито да си отпочинат, нито да поспят, а ги очакваше напрегнат и изморителен нощен поход, но въпреки това те посрещнаха речта на вожда си с ликуване, което разбира се не се изрази в силни викове и възклицания. Предлагаше им се възможност да се сдобият с коне, оръжия и с повече от трийсет скалпа, а така поне една част от тях щеше донякъде да възстанови честта си. Само след броени минути те

поеха към Естрехо де куарсо, а метисът пришпори коня си към Шапо Гаска на своя дядо.

Пътят на команчите беше труден, защото една голяма част от него трябваше да изминат през нощта, а и бяха принудени да вървят през труднопроходими местности, тъй като по-удобните и по-хубави маршрути твърде вероятно щяха да бъдат използвани от белите, които лесно можеха да забележат оставените от индианците следи.

И така, команчите неуморно преодоляваха през цялата нощ планини, труднодостъпни долини и проломи. Когато се развидели, те спряха за кратко време да си поотдъхнат и да изядат по едно парче студено бизонско месо. После отново продължиха и то с такова усърдие, че когато предобедът се преполови, те се озоваха съвсем близо до Естрехо .

Тази местност беше много удобна за техните цели. От запад на изток се простираше тясна планинска верига, покрита с гъста гора. Малко преди самия си край веригата бе пресечена от север на юг от пролом, образуван както от продължителната бавна дейност на водата, така и от внезапно развихрили се вулканични сили, отцепили отвесно последната част от планината. И така, споменатата верига завършваше с един губещ се в равнината нос, най-крайната част от който бе като отсечена. Вече казахме, че носът бе покрит с гъста гора, обаче по съвсем естествени причини отрязаният му връх беше напълно гол. Той се състоеше от твърда кварцова скала, в чиято компактна маса се врязваше, водейки надолу, доста дълбок улей, широк на места не повече от десетина крачки, за да завърши внезапно пред отвесно издигаща се стена. И скалите от двете страни на този улей бяха толкова гладки и стръмни, че нямаше нито едно-единствено място, откъдето можеше да се изкачат хора. Изглежда сякаш тук природата бе работила с огромен трион, за да не остави за човешкия крак никаква опорна точка. Не се виждаше никакво дърво, нито храст и изобщо никакво растение, което да е успяло да намери място за корените си, или каквато и да било подхранваща почва.

Този тесен пролом беше наречен Естрехо де куарсо и именно за него „величеството“ бе споменал, че сигурно е образуван от съществувалия някога водопад.

След пристигането си команчите се оттеглиха в гората, без да се приближават до входа на Естрехо. Постъпиха така, за да не оставят

никакви следи. Само вождът отиде до теснината да се убеди, че той и хората му се намираха сами в тази местност. Когато се върна при воините си със задоволителен резултат, те вече усърдно се бяха заловили да събират необходимите за огъня сухи клони и да ги връзват в удобни за носене наръчи.

Малко по-късно те забелязаха метиса, който се приближаваше, яздейки през равнината. Той нямаше как да знае точно на кое място се намират и затова му извикаха. След като остави при тях съвсем изтощени си кон, който не биваше да бъде забелязан от белите, Ик Сенанда показа на Мустанга донесените нъгитс, а вождът му даде още няколко подробни указания как да се държи. После метисът се отдалечи, за да започне да играе своята не съвсем безопасна роля. Тъй като бяха доста хора, скоро команчите събраха повече дърва, отколкото бяха необходими за целите им и тогава вече можеха да си починат от напрегнатия и тежък поход. С алчно напрежение те зачакаха пристигането на бледоликите.

Белите съвсем не подозираха, че в Естрехо ги дебне толкова голяма опасност. Понеже нямаха бърза работа, на следващия ден те спаха до късно и напуснаха бивака си, без да забележат никаква следа от двамата врагове, които се бяха промъкнали до тях и ги бяха подслушали. Белите яздиха до обед, когато стана много горещо и затова позволиха както на конете, така и на себе си един час почивка. После продължиха ездата, докато най-сетне стигнаха на около три английски мили от Естрехо. Пътят им се спусна в една падина, където растеше самотно дърво. Предводителят на групата, който заедно със своя любимец Хум беше начело, посочи натам и каза:

— Виждате ли онова дърво ей там долу? Познато ми е. То ми служи за знак, по който разбирам, че ако продължим да яздим, както досега, още един час, ще стигнем до Естрехо.

При тези думи мъжете насочиха погледи към дървото и един от тях, който имаше много остро зрение, се обади:

— Ваше Величество, освен дървото виждам и още нещо. Ако не се лъжа, в сянката му лежи някакво животно, а може и да е човек.

— Хм! Сам-самичък човек тук, в тази толкова затънтена и все пак тъй опасна местност! Да не би да е някой Гамбусино, който е чул за бонансата и търси наоколо злато? Я да го огледаме по-внимателно!

Съвсем скоро разбраха, че това наистина не е животно, а човек, който беше легнал в сянката на дървото и изглежда спеше. За да го изненадат, предводителят и неколцина от хората му слязоха от седлата и тихо се отправиха към него, докато другите съвсем бавно ги следваха на конете.

Сигурно човекът спеше много дълбоко, защото не чу приближаващите се хора, които, щом стигнаха до дървото, незабавно го обградиха. Парче кожа, сгънато като торбичка, бе пъхнато в пояса му, ала една част стърчеше навън и понеже се беше леко разтворила, погледите на белите успяха да съзрат късче чисто самородно злато с големината на едър лешник.

— Tempestad! (По дяволите, мътните го взели! Б. пр.) — изплъзна се от устата на предводителя. — Този човек има нъгитс! Той е мелез, навярно е метис. Нъгитс! Тъй близо до Естрехо! Да не би...!? Веднага трябва да го поразпитаме!

В този момент се приближиха и ездачите. Конският тропот събуди човека. Той отвори очи, видя белите и силно изплашен, скочи на крака. Сякаш неволно ръката му бързо посегна към пояса. Той почувства, че кожената торбичка се е поизмъкнала навън и я натика обратно тъй припряно и смутено, че и да не беше видял златото, човек неминуемо щеше да заподозре нещо нередно. Естествено този метис не беше никой друг освен Ик Сенанда, който отлично играеше ролята си. На споменатото място бе очаквал белите, още отдалеч ги забеляза и се престори на заспал. Нарочно беше поставил торбичката така, че да се разтвори. Вниманието на бледоликите трябваше веднага да бъде привлечено от обстоятелството, че метисът притежава злато. Незабавно и без каквото и да било подозрение те влязоха в поставената от него мрежа. Предводителят им строго го попита:

— Мога ли да знам, кой си ти, получервенокожи хлапако?

— Казвам се Ято Инда — отвърна метисът. Той използва името, което носеше още във Фъруд Камп, понеже то будеше по-голямо доверие.

— Ято Инда ли? Ако не се лъжа, това име означава Добрия мъж. Кой е баща ти?

— Един бял ловец.

— А майка ти?

— Дъщеря на апачите.

— Тогава името е вярно. Ами защо се скиташ из тази местност, която е в земите на команчите и където няма никакви апачи?

— Моето племе не може повече да ме търпи у дома.

— Защо?

— Защото съм приятел на бледоликите.

— Хм! Значи си прокуден? И това сигурно е вярно, защото имаш само един нож. Значи са ти взели пушката.

— Ято Инда ще отиде при бледоликите и там ще си купи пушка.

— Аха! Обстоятелството, че индианците са те прокудили, е препоръка за нас, но ако искаш да си купиш пушка, трябва да имаш пари, нали?

— Ято Инда няма нужда от пари.

— Тъй ли? Да не мислиш, че ще ти я подарят?

— Не. Бледоликите нищо не подаряват. Обаче те са доволни и ако за пушките и Огнената вода получат злато вместо пари.

— А-а, Огнена вода! Изглежда ти я пиеш с голямо удоволствие, а?

— Така е! — отвърна метисът с най-искрения и най-откровен тон, какъвто изобщо може да има.

— Значи нямаш пари, но затова пък притежаваш нъгитс. Тъй ли е?

— Ято Инда няма злато, но ще търси, докато намери.

— Звучи така, сякаш си решил да откриеш прочутата Бонанса ъф Хоуака!

Негово величество си въобразяваше, че е подхванал много хитро разговора. Далеч по-хитрият метис не го извади от заблудението му, а като придаде на лицето си глуповато горд израз, отвърна:

— И моят бял брат ли е чувал за тази бонанса? Изглежда той я смята за лъжа, за някаква измислица.

— Наистина е така, защото изобщо не е възможно на едно място да има събрано толкова злато, както казват.

— Уф! — възкликна метисът още по-самоуверено. — Не е лъжа, бонансата действително съществува.

— Действително ли? Да не би да знаеш къде е?

— Да, знам и... уф, уф, уф! — прекъсна се той изплашено и опита да поправи грешката си. — Знам, че съществува.

Човек лесно може да си представи с какво голямо напрежение белите следяха този разпит и какъв вътрешен триумф изпита предводителят им, когато метисът се издаде по такъв начин. „Величеството“ направи една крачка към Ик Сенанда и рече:

— Ти изплю камъчето, каза повече, отколкото искаше. Не само знаеш, че бонансата ъф Хоуака съществува, но дори знаеш къде се намира!

Той изрече тези думи със съвсем друг тон, за да сплаши метиса и изглежда това му се удаде, понеже, изпаднал сякаш в голямо затруднение, Ик Сенанда със запъване отговори:

— Аз... аз... не знам... не знам, защото аз... не бива... да..

— Не бива да го казваш нали? Ето че си призна, сега вече те спипах, момчето ми!

— Не... не... не! Нищо не знам!

— Млък! Знаеш! Къде е бонансата? Ще признаеш ли? Ще кажеш ли истината?

— Аз... няма какво да признавам, защото... защото нищо не знам!

— Тъй! Подлец такъв, сега ще ти докажа, че ни лъжеш. Внимавай!

С бързо движение той посегна към пояса му и измъкна кожената кесийка. Понеже кожата не беше защита, а само сгъната, тя се разтвори и съдържанието ѝ се изсипа на земята — повече от една шепа нъгитс. Ужасеният метис извика светкавично и се наведе да събира пръсналите се златни зърна. Но белите бяха още по-бързи от него. Най-близкостоящите се хвърлиха на земята и грабнаха златните късчета преди Ик Сенанда да успее да се добере макар до едно от тях. „Негово величество“ го сграбчи с две ръце, рязко го изправи на крака и му кресна:

— Видя ли, негоднико, как те уличихме в лъжа? Откъде имаш тези нъгитс?

Метисът отвори уста, но нищо не каза, преструвайки се, че от уплаха изобщо не може да продума. Едва след като въпросът му бе зададен неколkokратно, той с мъка изпелтечи:

— Тези... тези нъгитс... ги намерих.

— Разбира се! Това и ние го знаем! Но къде?

— Там... там... вчера... намерих торбичката там, в гората...

— В гората ли? Торбичката? Долен лъжец! Никой няма да захвърли в гората такава кесийка, пълна с нъгитс. Ти си взел златото от бонансата и веднага ще ни кажеш къде е тя!

— Това... това... не мога!

— Аха! Но аз незабавно ще ти докажа, че можеш! Давам ти единаединствена минута. Ако и тогава не ми отговориш, ще получиш в тялото си толкова куршуми, колкото пушки виждаш наоколо. И тъй, решавай!

Белите насочиха дулата на оръжията си към него. Тогава с превъзходно изиграна уплаха той извика:

— Не стреляйте, не стреляйте! Нали чухте, че съм приятел на бледоликите! Ето защо трябваше да напусна племето си без кон и пушка. Нима заради това на всичко отгоре ще ме убиете?

— Не заради това, а защото отричаш. Ако действително си приятел на белите, докажи го с искреността си!

— Нямам право! На червенокожите мъже е строго забранено да издават бонансата.

— Но ти не си индианец, а метис и следователно на теб не ти е забранено. Ако аз например бях изгонен от племето си индсман, щях на всяка цена да се опитам да си отмъстя. Сега на теб ти се предлага много удобен случай за отмъщение, като ни кажеш къде се намира бонансата.

— Отмъщение ли? Ах... а-а... уф! Да, отмъщение! — извика той, сякаш едва сега му бе хрумнала друга, по-добра мисъл.

— Ами да, отмъщение, отмъщение за небивалата обида, която са ти нанесли!

Метисът все още стоеше нерешително. Изражението му ясно показваше, че в него се води вътрешна борба и след като белите известно време окуражително го увещаваха, вече с известна готовност в гласа заяви:

— Ако аз... дори и да исках... все пак не мога... не мога да я издам!

— Защо?

— Защото... защото... просто защото съм прокуден от племето си и никога повече не бива да се връщам там. Аз трябва да отида при бледоликите и да живея при тях. Но затова се нуждая от пари, от много

пари, понеже за всяко нещо ще трябва да им плащам. А издам ли ви бонансата, вие ще ми отнемете тази възможност!

— Ама че глупост! Незабавно ще разбереш каква огромна глупост е това. Колко злато има в бонансата?

— Уф! — възкликна метисът, обзет от мним, сякаш необмислен възторг. — То е толкова много, че и петдесет коня няма да могат да го отнесат.

— Възможно ли е? — буквално изкрещя „Негово величество“. — Истина ли е? Истината ли казваш?

— Да. Виждам съм златото.

— Кога?

— Често, а тази сутрин отново го видях.

— Хора, чувате ли? Чухте ли? За Бога, съвземете се и гледайте да не откачите! Такова огромно количество злато! Та то ще стигне да купим целите Съединени щати! А този глупак си мисли, че има нужда от цялото злато, за да си набави пушка и Огнена вода! Човече, а аз ти казвам, че ако имаш макар само толкова злато, колкото съумееш да носиш в шепите си, ще можеш да си задоволиш и най-големите желания, а Огнена вода ще пиеш до края на живота си! Но ти съвсем няма да получиш толкова малко. Покажеш ли ни бонансата, ще делим поравно. Ти ще получиш едната половина, а ние другата. После ще можеш да се изсмееш на всичките твои апачи и да живееш по-разкошно и от президента, когото вие наричате Белия баща!

— По-разкошно и от... Великия бял баща? Наистина ли? — попита метисът с такова радостно опиянение, сякаш си представяше живота на президента хиляда пъти по-блажен от живота във Вечните ловни полета.

— Да, да! Заклевам ти се в най-святото, което имам! После ще можеш да си набавиш всичко, каквото ти сърце пожелае.

— И Огнена вода, колкото искам ли?

— Много, много повече Огнена вода, отколкото може да се побере в Мисисипи! Само кажи бързо, ама бързо, къде се намира бонансата!

Лицето на метиса просияваше все повече и повече. Беше ясно, че съвсем малко му трябваше още, за да издаде безценната си тайна, но все пак той изказа своето последно опасение:

— Вие сте над трийсет воители, а аз съм сам и без оръжия. Ако ви покажа бонансата, ще вземете всичко и ще ме изгоните, тъй че ще остана с празни ръце!

— Но това са глупости, стократни и хилядократни глупости! Ние сме почтени хора и ще ти дадем половината. Вече го казах и ще удържа на думата си! Но не ни ли издадеш бонансата, безмилостно ще те застреляме и то незабавно, намясто, ей тук на, където си застанал. И тъй, избирай, но избирай бързо! Или смърт, или толкова много Огнена вода, колкото да имаш да пиеш до края на живота си!

„Негово величество“ бе извънредно много възбуден, а и останалите бели бяха в същото състояние. Над петдесет конски товари чисто злато! Човек едва ли можеше да си го представи. Жадните им погледи буквално се бяха впили в лицето на метиса. Изглежда повторната заплаха със смърт, както и обещанието за цяла река като Мисисипи, пълна с Огнена вода, накараха Ик Сенанда да вземе бързо решение. За безумна радост на всичките трийсет и един мъже той отговори:

— Ято Инда ще ви се довери, ще повярва, че ще му разрешите да вземе половината от златото и затова ще ви покаже мястото, където се намира бонансата Хоуака.

При тези думи избухна всеобщо ликуване, такова ликуване, каквото уестманът обикновено нарича с думата „shout“. (Вик, крясък; викам, крещя. Б. пр.) Дори „Негово величество“ размахаша ръце из въздуха като вятърна мелница и заподскача от радост въпреки възрастта си, въпреки сивата брада и снежнобялата коса. Само един-единствен човек притежаваше достатъчно самообладание, за да овладее донякъде голямата си възбуда. Това беше Дългия Хум, чието лице наистина също просия от радост, но който продължи да вика сред невъобразимия шум на другите дотогава, докато най-сетне го чува:

— Милорди и джентълмени, сеньори и мешърс! Предстои ни да изживеем небивало щастие, но от това не бива да страда почтеността ни. Обещахме на този човек половината от златото и ми се струва, че трябва да спазим обещанието си! Позор за онзи, който не споделя същото мнение!

— Да, да, да! — извика през смях „Негово величество“. — Да, да, да! — засмяха се и останалите.

Смехът им показваше съвсем ясно, че думата „позор“ въпреки всичко нямаше да им попречи да извършат вече тайно замисленото. Метисът се престори, сякаш кикотът им изобщо не му прави впечатление, а още по-малко пък може да разклати доверието му в тях. Напротив, той заяви следното:

— Ако сега тръгнем към бонансата, няма да е нужно да яздите кой знае колко надалеч.

— Не е ли далече? — попита „величеството“. — Тъй си и мислех! Бонансата се намира в Естрехо, нали?

— Да.

— Тогава ще я намерим и без твоята помощ!

— Няма да успеете — самоуверено отвърна Ик Сенанда. — Въпреки всичко може да търсите дълги години и пак нищо да не откриете.

— Тогава тръгвай и ни води! Но не се опитвай да офейкаш! Незабавно ще бъдеш пронизан от трийсет и един куршума!

Метисът се престори, сякаш не чу тази заплаха и заставайки начело, без никаква съпротива се отправи към Естрехо. Той знаеше, че те отиват към сигурна гибел. Изпълнението на плана му се беше оказало много по-лесно, отколкото си беше представял.

От само себе си се разбира, че заслепените и лековерни бели разговаряха единствено за бонансата. Само Хум бе станал мълчалив, яздеше последен и размисляше как ли би могъл да накара спътниците си да се държат почтено с метиса. След известно време предводителят им се присъедини към дългуча и ухилено го попита:

— Онова, дето го каза преди малко за почтеност и справедливост, беше само на шега, нали?

— Не, сър. Този човек напълно безкористно ни отстъпва половината от съкровището си. Не спазим ли даденото му обещание, ние ще се проявим като най-окаяни мерзавци.

— Значи думите ти са били твоето действително мнение, така ли? Pshaw! Винаги съм бил почтен човек и ще остана такъв, обаче всички знаят, че спрямо индианците не е нужно да спазваш даденото обещание.

— Сър, това са толкова позорни схващания, че аз... хм! Освен това Ято Инда не е индианец. Баща му е бил бял!

— Тъкмо туй е причината пет пари да не даваме за него, защото тези мелези са много-по-лоши, коварни и вероломни от чистокръвните индианци. Нека първо ни покаже бонансата, а после може да си върви, накъдето поиска!

— Без да получи своята половина?

— Естествено без нея! Ще бъде чисто безумие да му отстъпим толкова страхотно количество злато!

— Безумие или не, аз няма да допусна да бъде измамен!

— Я не ставай смешен! Какво ли ще направиш срещу плана ни, срещу нашите трийсет гласа? Не можеш да предприемеш нищо, ама хич нищо!

— О, мога!

— Че какво ли? Какво си намислил? — прозвуча вече с рязък тон въпросът на предводителя.

— Дали ще направя нещо или не зависи единствено от почтеността ви.

— Сър, това да не би да е заплаха?

— Ако не постъпите справедливо с метиса, да, заплаха е! Винету често наричаше златото „deadly dust“ — смъртоносен прах, защото в многобройни случаи беше видял колко нещастия бе донесъл на намерилите го „късметлии“ бързо и лесно добитият жълт метал. А ето че и тук, където бонансата все още изобщо не бе открита, вече бяха налице последиците от алчността за злато. Предводителят, чиито любимец винаги е бил Хум, забрави всяко приятелство и дружелюбност, лицето му придоби израза на неумолима враждебност и той заплаши:

— Внимавай само да не вземеш да предупредиш метиса или да предприемеш нещо срещу плановете ни! Щом става дума за бонансата Хоуака, хич не ми е до шега, а и другите мислят като мен. Предупреждавам те и ти казвам, че куршумът ти е сигурен!

След тази закана, изречена с напълно сериозен тон, предводителят смуши коня си и отново зае мястото си до Ик Сенанда начело на колоната. Хум остана последен, дори още повече забави крачките на коня си, понеже близо пред него яздещите спътници бяха чули разговора му с „величеството“ и го обсипаха с не по-малко свирепи закани.

Въпреки всичко чувството му за справедливост го накара да вземе решение без да се бои от никаква опасност да помогне на метиса да получи законно полагаемата му се част. Само че за да постигне целта си, трябваше да изчака, докато съкровището бъде извадено от земята. Дотогава нямаше причина да бърза и ето защо след като бе така огорчен и чувството му за справедливост бе така засегнато, той започна все повече да изостава, докато най-сетне неговите спътници се изгубиха от погледа му. Не че имаше по-малко желание от другите да намерят това огромно златно находище — просто гневът му от подготвяната измама го накара да забави коня си и вече не следваше останалите със същата скорост към Естрехо.

Ето защо скалите, криеци бонансата, се откриха пред очите му по-късно. Щом погледът му падна върху тях, той се стъписа и спря коня си. Само след миг Хум даже скочи от седлото, за да не бъде тъй лесно забелязан от малките човешки фигурки, които притичваха насам-натам край Естрехо и съвсем не бе възможно да са неговите другари. Веднага след това там лумнаха силни пламъци и до слуха му долетя многогласен рев, който му доказа, че пред него се намираха индианци.

Той се изплаши, но не за себе си. За щастие тъкмо в момента започна да се смрачава, което попречи на индианците да го забележат, но освен това те бяха толкова много заети край Естрехо, че изобщо не хвърлиха нито един поглед към посоката, откъдето се бяха появили белите. Команчите бяха убедени, че всички са попаднали в клопката, а това мнение се споделяше и от Ик Сенанда, понеже, вървейки начело на колоната, той почти не се беше обръщал назад и не беше забелязал изоставането на дългия Хум.

Естествено дългучът се питаше какво би могъл да стори при дадените обстоятелства и стигна до съвсем правилния извод, че за да бъде полезен на спътниците си, преди всичко трябваше да съхрани самия себе си. Налагаше се да разбере в какво положение се намираха и по какъв начин можеше да им помогне, но беше необходимо да бъде много внимателен, за да не го открият индианците. Ето защо той изчака съвсем да се стъмни и тогава подкара коня си, но не право към огъня, който се виждаше в мрака още по-ясно от преди, а свърна наляво, на изток, за да скрие първо животното на сигурно място зад

някоя скала и после предпазливо да се промъкне до мястото на нападението.

Огънят гореше откъм западната страна на върха на скалистия нос. Хум насочи коня си на изток и скоро намери едно закътано място, където върза животното за забито в земята колче и то на такова разстояние от червенокожите, че за да стигне до тях му беше необходимо с бодра крачка да върви около четвърт час.

Но за тази цел на дългуча му трябваше повече време, защото бе принуден да върви извънредно предпазливо. Промъквайки се в западна посока, той най-сетне се добра до планината, която отделяше носа на Естрехо от основната планинска верига. Хум легна на земята и започна да пълзи, докато стигна до онзи ъгъл, откъдето на около двеста крачки наляво от себе си видя огъня. Пламъците му бяха толкова буйни, че светлината му стигаше до ъгъла на Хум, осветявайки всичко почти така, сякаш беше ден. Той не биваше да продължава по-нататък, защото забеляза голям брой червенокожи, които непрекъснато хвърляха в пламъците нови наръчи клони. Те непременно щяха да го забележат.

Но това не бяха единствените индианци, които той видя. Целите скали чак догоре бяха също осветени и щом насочи погледа си натам, дългучът съзря още много други червенокожи, които по неизвестна нему причина се катереха към върха и там се разпръсваха, заемайки определени постове. Каква ли работа имаха горе? Дълго Хум напразно си задаваше този въпрос, докато най-сетне от височината проехтя силен глас. Според подобраните думи и начина му на изразяване човекът сигурно бе индианец, защото си служеше с онази смесица от английски и индиански, използвана обикновено от червенокожите. Вярно, че не всяка отделна дума се разбираше, но общият им смисъл можеше да се следи и накратко казано той гласеше следното:

— Хвърлете всичките си оръжия и се оттеглете в дъното на Естрехо! Който от вас стреля или ни окаже съпротива, ще умре на кола на мъченията, а на предалите се доброволно ще подарим живота и свободата!

„Аха, сега вече знам“ помисли си Хум, „Белите са обградени от индианците при бонансата. Бонанса ли? Хм! Досещам се нещо и то не само нещо, ами всичко! Изобщо не съществува никаква бонанса, а подлият метис е бил шпионинът на тези индианци и с помощта на

златните зърна ни е подмамил да им влезем в капана. Колко хубаво, че съм честен човек, защото ако не бях такъв, сега щях и аз да се насадя на същите пачи яйца. Но белите непременно трябва да се измъкнат, а това може да стане само с моето съдействие! Обаче как? Те са само трийсетина, докато както ми се струва индсманите са три пъти повече.“

Известно време той напряга ума си, за да намери някаква възможност да помогне на спътниците си, и накрая сам си каза:

— Трудно е, извънредно е трудно, ако не и невъзможно да се предприеме каквото и да било, но съм напълно готов да рискувам за тях и живота си. Не мога да се приближа към огъня, не мога и да се изкатери по скалата, защото и там е почти толкова светло, колкото и тук долу, но все пак трябва да се кача горе, за да разбере как стоят нещата. Хм, каквото е невъзможно откъм северната страна, може би ще ми се удаде откъм южната. Ще се опитам да свърша тази работа, защото все е по-добре нещо да върша, отколкото ръце да кърша. И тъй, да се махам оттук!

Той се обърна и забърза обратно покрай скалите, за да заобиколи носа и така да достигне до другата им страна. Но едва бе изминал около стотина крачки, когато внезапно пред него изникна дребен и слабичък човешки силует и изненадващо му подвижна на немски език, който Хум владееше много добре:

— Стой, драги непознати човече! С кой се състезаваш по бягане? Я ако обичаш поспри краката си, иначе моменталически ще те застрелям с пушката си от глава до пети!

Явно човекът, който го заговори, беше бял, и то немец. Следователно не беше неприятел. Но Хум така силно бе обладан от мисълта по-бързо да стигне до другата страна на Естрехо, че колкото странна и необяснима да беше тази внезапна среща, той и не помисли да се подчини на заповедта на непознатия и да спре. Само му отговори припряно и също така на немски език:

— Остави ме на мира! Нямам време за губене! Продължавайки да тича по-нататък, той чу зад гърба си същия глас:

— Ама и тоз се е учил на бягане не от някой градински охлюв! Е, далеч няма да стигне, вече виждам как ще го цапардосат!

Хум не знаеше какво означава всичко това, но само секунди по-късно разбра, защото веднага след споменатите думи пред него

изникна втори човешки силует, една ръка го сграбчи и спря неговия бяг, докато друга така го удари с юмрук в главата, че той безмълвно рухна на земята. Поне в момента положението на Хум не беше по-добро от положението на неговите спътници, които искаше да спаси, макар че през последния час те не се бяха отнасяли към него така дружелюбно, както преди.

Както вече споменахме, те го бяха оставили доста назад и, водени от метиса, стигнаха до високите кварцови скали, в които тясната Естрехо де куарсо се връзваше надълбоко. Без колебание и с пълно доверие хората последваха метиса и навлязоха в пролома. Не бяха обзети от съмнения дори и когато той спря, за да ги пропусне да минат покрай него с думите:

— Нека след като всички бледолики се съберат в теснината, да слязат от конете и да ги спънат. Дотогава аз бързо ще разкрия маскираната мина, за да мога после веднага да им я покажа.

С това обяснение Ик Сенанда коленичи до скалата и започна да рови в натрупания там ситно натрошен камънак, сякаш имаше намерение да отвори входа на бонансата. Яздейки, белите преминаха покрай него до последния човек. Само „Негово величество“ слезе от седлото, спря наблизо и с нескрита алчност попита:

— Значи тук е закопано това огромно количество злато, а?

— Да — кимна метисът.

— Тогава ще ти помогна да стане по-бързо.

— Но тази дупка е толкова тясна, че само един-единствен човек може да копае.

Метисът имаше намерение да отклони вниманието на предводителя от себе си и ето че в нетърпението си „Негово величество“, без нищо да подозира, сам влезе в капана, като му нареди:

— Тогава отстъпи настрана! Аз ще свърша тази работа! Предводителят коленичи и с такова усърдие започна с две ръце да изхвърля дребния камънак от дупката, че и през ум не му мина да наблюдава метиса. Ик Сенанда го погледа около половин минута, после отстъпи няколко крачки назад, убеди се с бърз поглед, че никой от белите не му обръща внимание, защото все още всички се занимаваха с конете си, а след това с безшумни крачки се втурна към изхода, където мигновено притеклите се команчи вече полагаха усилия

да натрупат наръчните от клони на голяма купчина, а вождът се бе заел да запали огъня с пункса си (Прерийно огниво. Б. пр.).

— Уф! — възкликна Токви Кава със задоволство. — Всички влязоха в клопката и аз съм много доволен от теб!

— Уф! — отвърна му Ик Сенанда. — Имах късмет опасността да ми се размине!

— Нали така го предвидих! Праханта вече тлее. Съвсем скоро ще чуем как бледоликите вият!

Ноцта се спусна над земята и в тесния процеп между скалите стана още по-тъмно, отколкото навън, на открито. Предводителят така ровеше из натрошения камънак, като че от това зависеше животът му. По едно време той се обърна към метиса, за когото мислеше, че все още стои зад него:

— Тук се смрачи толкова много, че кажи-речи вече нищо не се вижда. Ще запалим няколко огъня. Навън в гората има достатъчно дърва.

След като не получи отговор, той извърна глава, но никъде не забеляза човека, към когото бе отправил думите си. Дори и в този момент у него не се появи съмнение. Той се изправи и няколко пъти силно извика името Ято Инда. Едва когато не получи отговор, предводителят се разтревожи и попита хората си дали са виждали метиса. Никой не бе в състояние да му даде някакви сведения. Ик Сенанда не беше навлизал в теснината по-далеч от мястото, където бе започнал да рови сред камъните, и понеже не се намираше вече в пролома, трябваше да го търсят единствено в посока към изхода му. Едва в този момент у хората възникнаха подозрения и то колкото силни, толкова и внезапни.

— Zounds! — извика предводителят. — Дали все пак метисът не е офейкал!

Той не получи отговор, но през главите на всички мина същата мисъл.

— Трябва бързо да излезем навън! — продължи предводителят. — Там е по-светло. Може би ще успеем да разберем накъде е побягнал.

Той се насочи към изхода и другите се наканиха да го последват, но само след броени крачки всички спряха изплашени, защото в същия миг право пред себе си видяха как лумват пламъци, които за секунди

така се разпространиха на височина и ширина, че изцяло запълниха тесния изход и го направиха непроходим.

— Господи, какво е това? — изкрещя той. — Този метис ли го е направил? Кой...

Предводителят не доизрече последния въпрос, но и бездруго му бе отговорено, тъй като навън зад пламъците проехтя бойният вик на команчите, от който сякаш потрепериха скалите. Онемели от ужас, белите замръзнаха на място. Веднага им стана ясно в какво положение са се озовали. „Негово величество“ пръв се окопоти, за да каже следното:

— Проклятие! Обградени сме! Метисът ни е предал. Това са команчи, познах ги по виковете им. По тези скали не може да се изкачи и катеричка, а още по-малко пък човек. Остава ни да се опитаме да минем през огъня. Възсядайте конете и вземете пушките си в ръка! Може би ще успеем да прескочим пламъците, преди да са станали още по-големи. В такъв случай бързото решение е най-доброто решение. Озовем ли се отвъд огъня, веднага ще стреляме по червенокожите сатани.

— А колко ли са на брой? — попита един от хората.

— Откъде да знам? Но в подобно положение не бива да броим неприятеля. Трябва да се измъкнем навън, ако ще да са и хиляда! Само внимавайте да не експлодира малкото барут, който имате. Всеки трябва да прелети над пламъците с бърз скок. И така напред, my boys.

Белите бързо бяха развързали всички коне и се намираха на седлата. С предводителя си начело и пушки, готови за стрелба, те препуснаха към изхода. Ако искаха с един-единствен скок да преминат през огъня, това трябваше да стане в галоп, което за съжаление не беше възможно, защото проломът бе твърде тесен, а и внезапно правеше остър, макар и къс завой. Когато „Негово величество“ заобиколи образуваната от скалите тъгъл, видя, че огънят е много близо пред него, едно обстоятелство с което не се беше съобразил. Разстоянието бе твърде късо, за да се засили с коня си, още повече, че животното се подплаши и отказа да продължи. А когато предводителят се опита да го подкара с удар, отвъд пламъците се разнесе силен, заповеднически глас:

— Стой! Нека бледоликите слязат от конете! Аз съм Токви Кава, вождът на команчите, и с мен има още шест пъти по петдесет войни.

Ако проявите подобно безумие, ще можете само един по един да прескачате огъня, а ние ще ви избиваме също един по един!

— Токви Кава, Мъчителя на ловци! — възкликна предводителят, обръщайки се назад към своите хора. — Чухте ли какво каза? Прав е. Ние сме напълно обградени и не можем да се измъкнем. Сигурно ще иска да вземе скалповете ни и затова ще имаме невероятен късмет, ако успеем да го придумаме да ни остави поне живи!

Черния мустанг сякаш чу тези думи, понеже гласът му отново се разнесе:

— Ако бледоликите се съпротивляват, загубени са! Но предадат ли се, ще им подаря живота.

Тъй като застаналите най-отзад бели не успяха да разберат какво им обещаваше вождът, „Негово величество“ им обясни. Направиха кратко съвещание, резултатът от което беше, че трябва да преговарят с индианците и с хитрост да се опитат да изтръгнат от тях възможно най-големите отстъпки. Ето защо предводителят на белите извика на вожда:

— Какво имате против нас, та сте толкова враждебно настроени? Нищо лошо не сме ви сторили!

— Всички бледолики са наши врагове — гласеше отговорът. — Нямаме никаква възможност за бягство и ще можете да спасите живота си само като се предадете без каквато и да било съпротива. Хвърлете оръжията!

— Behold! (Я виж. Гледай ти! Б. пр.) Все още сме далеч от тази мисъл! Вярно е, че сте ни обградили, но я се опитайте да ни извадите оттук! Именно пушките ни ще ви докажат, че е цяло безумие да ни смятате за беззащитни пленници.

— Уф! Я първо огледай по-добре затвора си! Горе по края на скалите са застанали над сто воини на команчите и са готови по мой знак да ви изпратят куршумите си.

— Неприятно положение! — скръцна зъби „височеството“, но не толкова силно, че да го чуят индианците. — Ако е така, те ще ни очистят отгоре до един без да имаме възможност да им покажем зъбите си. Действително не ни остава нищо друго освен чрез хитро водене на преговорите да изтръгнем от Мустанга колкото можем по-благоприятни условия за нас. Нека най-напред чуем какви условия ще ни постави!

И обръщайки се отново към огъня, той силно извика:

— Войните ти могат да стоят горе колкото си искат. Ние не се страхуваме от тях. Но аз съм чувал, че Токви Кава е храбър и справедлив вожд и никога не се отнасял враждебно към хора, които не са го обидили и не са му причинили никакво зло. Затова съм убеден, че ти незабавно ще преустановиш неприятелските си действия, щом разбереш, кои сме ние и че в тази местност нямаме никаква работа, а искаме само бързо да минем оттук. И тъй, готов съм да разговарям с теб.

— Тогава излез навън!

— Гордият вожд на команчите не може сериозно да иска от мен да отида при него. Ние сме само трийсет души, докато според собствените си думи той разполага с триста воини. Отдалеча ли се от моите хора, аз залагам всичко на една карта, а вождът на команчите не рискува абсолютно нищо, ако влезе при нас в Естрехо.

— Аз съм вожд и не е необходимо да тичам подир някакъв си бледолик — гордо отвърна Мустанга.

— Well! Но ако не дойдеш, ще излезе че се страхуваш, а ние ще предположим, че войните ти далеч не са толкова много, както твърдиш. Следователно ако действително си храбър и доблестен мъж и ако наистина си под закрилата на шест пъти по петдесет команчи, не бива да искаш от мен да напусна малцината мои хора.

Токви Кава нямаше как да не разбере, че белият е прав. Освен това команчът беше напълно убеден, че белите са изцяло във властта му и не могат да му сторят абсолютно нищо. Ето защо отговори:

— Как се осмеляваш да се съмняваш в храбростта ми! Ще ти докажа, че гледам на вас като на кучета, които не могат да хапят, понеже муцуните им са вързани. Ала бледоликите имат раздвоени езици, а в сърцата им е свило гнездо предателството. Отида ли при тях, те ще поискат да ме задържат.

— Няма. За нас парламентьорът винаги е неприкосновен, тъй че при нас ще бъдеш в безопасност, както и сред собствените си воини.

— Значи щом пожелаея, ще мога да се върна?

— Да.

— Дори и ако не се споразумея с теб?

— Дори и тогава.

— И няма да се опитате да ме плените?

— Не.

— Истината ли казваш?

— Да. Уверявам те, че нямам коварни помисли.

— Ние вярваме във Великия дух, когото вие наричате Бог. Закълнете ли се в него, трябва да спазите клетвата си. И тъй, обещавай ми в името на вашия Бог, че ако дойда при вас и с пръст няма да ме докоснете!

— Заклевам се и ти обещавам.

— Тогава идвам.

Бяха необходими няколко минути, докато изтикат горящите дърва малко настрана така, че между пламъците и скалата се образува тесен отвор, откъдето с един скок вождът се озова в теснината. После с високо вдигната глава и горда крачка той се приближи до белите и седна на земята срещу техния предводител. „Негово величество“ знаеше, че според схващанията на индианците разговорът трябва да бъде подет от победителя. Ето защо той мълчеше и чакаше, докато след доста време най-сетне Мустанга започна преговорите с въпроса:

— Бледоликите разбраха, че от тяхна страна ще е цяло безумие да ни окажат съпротива, нали?

— Не — отвърна белият. — Още не сме го разбрали.

— Тогава всички сте се родили без мозъци! Никой човек не може да изкатери тази скала и никой кон или ездач не ще премине през пламъците на огъня. Отгоре към вас са насочени двеста очи и сто пушки са готови да ви унищожат за кратко време, което вие бледоликите наричате една минута.

— Pshaw! Не се боим от тези пушки. Скалите в Естрехо образуват достатъчно много издатини, които ще ни дадат закрила срещу вашите куршуми.

— И докога ще имате полза от тази закрила? — презрително подметна Мустанга. — Изобщо не е необходимо да си хабим куршумите заради вас. Ние имаме колкото си искаме вода и дивеч, а вие нямате. Значи само трябва да изчакаме, докато гладът и жаждата ви принудят да излезете навън!

— Това може да продължи дълго!

— Уф! Колкото по-дълго трае, толкова повече ще намалява снизхождението, което все още желаем да проявим към вас. После не

бива да разчитате на милост. Но ако се предадете веднага, ще видите, че в сърцата ни все още живее милосърдието.

— Милосърдие ли? Какво престъпление сме извършили, та говориш за милосърдие? Докажи, че някой от хората ми си е позволил дори и най-малкото прегрешение спрямо вас и тогава ще призная, че имаш право да говориш за милосърдие!

— Pshaw! Токви Кава, прочутият вожд на команчите, няма нужда да доказва каквото и да било. Ние изровихме секирата на войната срещу бледоликите и следователно би трябвало да умъртвяваме на кола на мъчението всеки от тях, който ни падне в ръцете. Тъй че ако не поискаме да ви вземем живота, а ви го подарим, това ще бъде голяма милост от наша страна. Но тази милост няма да трае дълго. Тръгна ли си оттук, върна ли се при моите воини, тя ще се е изпарила, тъй че решавай бързо! Синовете на команчите желаят кръвта ви. Ако се вслушаш в предложението ми, те ще ми се подчинят, обаче чуят ли, че добронамерените ми думи не са стигнали до слуха ти, няма да мога повече да им попреча да ви вземат скалповете!

Той изрече всичко това с толкова решителен тон, че думите му доведоха до желания резултат. За да се увери още веднъж, предводителят на белите попита:

— Значи ти искаш да се предадем и обещаващ, че ако се подчиним, ще пощадиш живота ни, нали? Дано заедно с живота мислиш да ни подариш и свободата, а?

— Ще ви подарим живота и ще можете да отидете накъдето поискате — обеща вождът, макар че изобщо нямаше намерение да спази обещанието си.

— Тогава ми кажи какво разбираш под искането да се предадем!

— Ще ни оставите всичките си оръжия.

— А конете?

— Не. Воините на команчите притежават толкова много добри коне, че с презрение се отказват от вашите кранти.

— Ами другото ни имущество?

— Pshaw! Всичко, с което разполагате, за нас няма по-голяма стойност от сухата трева, гонена от вятъра из равнината. Ние искаме само оръжията ви и нищо друго!

— Но в такъв случай няма да можем да ловуваме и да се изхранваме и ако срещнем врагове, ще сме съвсем беззащитни!

— Нали ще задържите конете си, а следващият форт на бледоликите е недалеч оттук. Бързо ще го достигнете и там ще получите всичко, от което се нуждаете. Не бива да карам по-дълго воините си да чакат и затова си тръгвам. Кажете ми бързо какво решаваш и какво мислиш да правиш!

Той се изправи и му обърна гръб, сякаш се канеше да се отдалечи. Това изплаши както иначе толкова разсъдливия и опитен предводител, така и хората му. Помолиха Мустанга да остане още малко. „Негово превъзходителство“ се посъветва с другите и резултатът показва, че всички без изключение смятаха в настоящето положение за най-разумно да предпочетат живота и свободата пред пушките си, които, както бе казал и вождът, още в най-близкия форт можеха да заменят с други. Те повярваха на уверенията му и изобщо не помислиха, че е възможно да крои да заграби оръжията им само за да ги избие после, без да се излага на каквато и да било опасност. След като му съобщиха решението си, в очите на Мустанга се появиха тържествуващи искрици, но той най-дружелюбно каза:

— Бледоликите избраха умно решение. Нека оставят ей там близо до огъня своите пушки, пистолети, револвери и ножове заедно с барута и патроните. А после щом направим огъня по-малък и вземем тези неща, ние ще си отидем и вие ще можете или да останете тук, или да си тръгнете, както пожелаете.

Той беше убеден, че е спечелил играта и тайно тържествуваше. А белите също бяха убедени, че са постъпили по най-добрия възможен начин и щяха да бъдат безвъзвратно и спасяемо загубени, ако в този момент не се бе случило нещо, което осуети коварния план на команча. Те доловиха шума от някакъв падаш предмет кажи-речи точно над главите си и почти в същия миг в непосредствена близост до тях някакво човешко тяло рухна върху каменистото дъно на пролома. Светлината от огъня стигаше до въпросното място и всички видяха, че това бе индианец.

— Уф, уф! — изплашено извика вождът. — Този непредпазлив човек сигурно се е надвесил твърде много от ръба на скалите на Естрехо и е полетял надолу! Тялото му несъмнено...

Той не успя да продължи, защото в същия миг близо до него шумно падна още един индианец, незабавно последван и от трети. Ужасените бели отстъпиха назад, но слисаният Мустанг остана на

мястото си като закован. Той не можеше да си обясни смъртоносното падане на тримата индианци, докато най-сетне му хрумна следната мисъл:

— Трима са, точно трима! Един от тях е изгубил равновесие, и е повлякъл със себе си другите двама, опитали се да го задържат. Който падне от горе, не може да остане жив!

Вождът се наведе, за да огледа пребилите се индианци. Белите пак се приближиха и се струпяха около него със същата цел. В този момент зад гърба им силен, звучен глас извика:

— Мешърс, направете място, направете място! Аз хвърлих тримата, за да се добера и до четвъртия, до вожда!

Две силни ръце си пробиха път между скупчилите се хора, които безкрайно слисани впериха погледи във внезапно появилия се човек. Откъде ли беше дошъл? Не беше минал през огъня, навярно не се бе спуснал и от скалите. Да не би да можеше да лети? Облеклото му бе изцяло от кожа, на главата си носеше широкопола шапка и беше обут в ботуши с високи кончови. Беше праметнал през рамо две пушки.

Вождът също чу думите на непознатия и при звука на гласа му подскочи като ужилен и светкавично се изправи. Видя го изправен пред себе си, отстъпи крачка назад и заеквайки от ужас, сякаш виждаше призрак, той каза:

— Олд Шетърхенд! Уф... уф... уф! Това е... наистина... Олд Шетърхенд!

— Да, аз съм — отвърна ловецът. — Както изглежда, идвам тъкмо навреме, за да осуетя поредния ти разбойнически набег.

Мустанга беше толкова смаян, че от уплаха не успя достатъчно бързо да си възвърне самообладанието. Той изпелтечи:

— Това... това е... невъзможно! Олд Шетърхенд... би трябвало да е... да е тръгнал по друг път... за Санта Фе!...

— Pshaw! — прекъсна го усмихнато тъй внезапно и по толкова необясним начин появилият се уестман. — Не си блъскай главата, стари негоднико! Естествено и през ум не ми мина да яздя в посока, каквато ти се искаше на теб. А ако не желаеш непрекъснато да ти преча, тогава не бива да оставяш такива следи и отпечатыци, в които би могло да се развъжда и риба. А-а, почакай, обеснико! Очаквах подобно нещо от теб, но няма да ми избягаш!

Въпреки всичко вождът си бе възвърнал самообладанието и направи няколко скока в посока на огъня, за да офейка, но Олд Шетърхенд се оказа по-бърз, сграбчи го за врата, събори го на земята и му нанесе два толкова силни юмручни удари по главата, Че Мустанга се просна в безсъзнание. След това ловецът се обърна към все още смаяните бели с думите:

— Good evening, джентълмени! Дано не ми се сърдите, че се намесих по такъв начин без разрешение в дружелюбния ви разговор с вожда на команчите.

— Да се сърдим ли? — обади се предводителят. — Дори насън няма да ни мине през ума! Сър, все още сме като замаяни от тази изненада. Но наистина си Олд Шетърхенд, Олд Шетърхенд си, няма грешка!

— Изглежда ме познаваш, а?

— Йес! Преди две години те видях в Спотид Тейл Ейджънси, където един вожд на индианците врани си бе въобразил, че може да язди по-добре от теб. Естествено той изгуби облога и трябваше да плати с петдесет боброви кожи, които ти на другия ден му върна. Разбира се после вождът не можеше да те нахвали.

— Това за облога е вярно, времето също съвпада, но не си спомням да съм те виждал там.

— Не е толкова трудно обяснимо, сър. Един толкова незначителен скитник из Запада като мен няма с какво да привлече вниманието на хора като Поразяващата ръка и Винету.

— Pshaw! Всеки човек си има своята стойност. Мога ли да науча името ти?

— Сигурно ще ти е напълно непознато. Самият аз го чувам толкова рядко, че почти съм го забравил. Обикновено ме наричат само „величеството“.

— А-а, „величеството“! Ако това си ти, значи съм чувал за теб. Казват, че си бил уестман, който умее твърде добре да седи на коня и отлично се справя със следите и тъкмо затуй се учудвам, че си се оставил Мустанга и внука му да те пратят за зелен хайвер.

— Внука му ли?

— Ами да.

— Изобщо не го познавам!.

— Много добре го познаваш. Метисът, който ви доведе до тук, е син на един бял, оженил се за дъщерята на Мустанга.

— Heavens! Започвам да схващам как стоят нещата. Но, сър, откъде знаеш, че този мерзавец ни е довел дотук?

— Издадоха ми го вашите следи и неговата диря. Метисът и вождът са ви подслушали, докато сте били на бивак.

— Наистина ли? Значи така е било, така е било! А ние, глупаците, не сме забелязали нищо! Тъкмо се канехме да предадем оръжията си на команчите.

— Оръжията ли? Що за безумие?

— Сър, не е безумие! Бяхме принудени, защото само така щяхме да спасим живота си.

— Да си спасите живота? Как?

— Всъщност трябваше да бъдем избити, но срещу предаването на оръжията вождът ни обеща не само живота, а и свободата.

— И вие му повярвахте?

— Естествено! .

— Естествено ли казваш? Слушай, цялата работа хич не е толкова естествена, както изглежда си я мислиш. Той не е имал намерение да изпълни обещанието си, а е искал само да ви обезоръжи, за да може после най-спокойно да ви избие.

— Tempestad! Вярваш ли го?

— Не само го вярвам, ами дори съм убеден, че е така. Струва ми се вие изобщо не знаете най-главното нещо. Как мислиш, колко команчи има тук срещу вас?

— Триста.

— Само сто са и то ние им взехме оръжията, конете и амулетите. В резултат на това те бяха изгонени от племето си и сега се скитат наоколо, за да си набавят оръжия и скалпове. И с едното, и с другото се канеха да се сдобият от вас, а щяха да ви отнемат и конете. Тези сто воини разполагат едва с половин дузина пушки и ножове. Имат само два коня.

— По дяволите! Та тогава сме могли да ги застреляме като пилци!

— Разбира се. Впрочем все още можете да го сторите.

— Нямаме право. Обещахме им мир, както и да не докосваме вожда им.

— Pshaw! Нямам нищо против да удържите дадената дума, макар че Токви Кава сигурно нямаше да спази своята. Но аз нищо не съм му обещавал, тъй че мога да го докосвам. Впрочем, както виждаш, вече го направих, и то как! Скоро пак ще дойде в съзнание и затова нека го вържем, та да не вземе да върши някакви глупости!

— А после какво ще правиш с него, сър?

— Хм! Специално на мен не ми е направил нищо, а и на теб все още не ти се е случило нещо лошо. Следователно животът му не е нито твой, нито мой. Принудени сме да го пуснем да си върви, но не и без да му оставим някакъв спомен.

— Well! Ще получи нещо, което да му напомня за нас. Само че преди това ще се позанимаем с него. Според законите на саваната във всички случаи трябва да има разпит. Но, мистър Шетърхенд, аз съм все още толкова изненадан да те видя в Естрехо. Как се озова тук?

— По най-простия начин на света. По-късно ще узнаеш как се срещнахме с Черния мустанг. Вече знаеш, че при тази среща взехме на команчите оръжията, конете и амулетите. Те бяха научили, че се каним да отидем в Санта Фе и можеше да се очаква някъде по пътя да ни поставят засада, за да си отмъстят. Ето защо старателно се оглеждахме за следите им.

— Но не е било възможно да ги видите!

— Защо?

— Защото не са били пред вас, а зад вас. Нали сте имали коне, а те са вървели пеша.

— Сметката ти е погрешна. Именно защото те нямаха коне, са могли да прехвърлят планините в права посока, а ние бяхме принудени да заобикаляме. Ето как ни изпревариха. Открихме следите им край един поток, където бяха убили един стар бизон, една женска и малкото ѝ. Проследихме дирята. Рано тази сутрин стигнахме до мястото, където са лагерували вчера и като видяхме там и вашите следи, разбрахме, че тайно са ви подслушали. Естествено продължихме преследването и така се озовахме тук тъкмо в момента, когато индианците запалиха огъня, който трябваше да ви препречи изхода на Естрехо. Разделихме хората си, за да обградим тази шайка и...

— Охо! Тогава навярно имате многочислен отряд, а?

— Не. Ние сме само шестима.

— Шестима ли? Ако не се казваше Олд Шетърхенд, щях да те взема за луд. Шест души искат да обградят сто команчи!

— Защо не? Тези сто воини са почти без оръжия, а само аз имам в моя Мечкоубиец, в карабината „Хенри“, и в двата револвера общо трийсет и девет куршума. А освен това сред нас има един човек, който струва повече от сто команчи.

— Кой е той?

— Винету.

— Какво? И вождът на апачите ли е тук? Слава Богу! Тогава няма защо да се боим от каквото и да било! Без теб бяхме загубени. Спаси ни живота. Никога няма да го забравим, сър!

— Не си струва да говорим за това. И тъй, разделихме се, за да обградим команчите. И точно в този момент трябваше да поваля на земята един от твоите спътници. Казва се Хум и в старанието си да ви спаси не пожела да ни даде никакви сведения за себе си, и ето защо бях принуден да се отнеса с него като с враг.

— Добрият човек! Държахме се зле с него, а той е искал да ни избави! Оказа се по-свестен и по-умен от всички ни!

— Така е. Но аз скоро го освободих. После се промъкнахме нагоре по скалите, за да можем да хвърлим поглед долу в Естрехо. Команчите се бяха разположили по височината, но не представляваха опасност за вас, понеже нямаха оръжия. На фона на пламъците те видях да разговаряш с вожда, а малко по-надолу под мен в скалите забелязах една издатина, която реших да използвам, за да се спусна до теб. Свързахме три ласа и те се оказаха достатъчни, за да стигна до издадената скала. Тъкмо когато се канех да се спусна, се появиха трима команчи и решиха да застанат на пост точно на мястото, където се намирахме. Само един техен вик щеше да ни издаде. Страшно мразя да убивам хора, но в случая нямах избор. Онези типове се запознаха с юмрука ми и полетяха надолу. След това с помощта на ласата се спуснах до издадената скала, където пак вързах кожените ремъци, за да стигна до самото дъно на пролома. Ето как се озовах при теб. Спасени сте, защото спътниците ми са обградили команчите, прикривайки се в тъмнината, докато индианците са осветени от огъня. Необходимо е само да им дам уговорения сигнал и ще чуеш изстрелите им. А-а, погледни, вождът се размърда! Ей сега ще дойде на себе си и ще разберем какво мисли за положението, в което е изпаднал.

Токви Кава отвори очи и Олд Шетърхенд започна да го разпитва. Вождът не призна, че е искал да избие белите и тъй като не можеха да докажат някакво извършено от него престъпление, не биваше да го осъждат на смърт. Щом научи, че извън пролома се намира Винету с още петима мъже (Хум беше също при него) и е готов да ги нападне, Токви Кава изгуби всяка надежда и обеща незабавно да потегли обратно с войните си, стига само белите да не започнат да стрелят по тях. Споразумяха се така да стане. Но „Негово величество“ си беше наумил да му даде един урок и смяташе, че и коварният метис го заслужава. И тъй, накараха вожда да извика внука си уж за да участва в сключването на споразумението в ролята на свидетел. Токви Кава не подозираше истинската причина и повика Ик Сенанда, който наистина прояви безсрамието да се отзове. Незабавно го вързаха също като вожда и тогава двамата получиха предвидения „спомен“, а това беше такъв бой, че когато ги освободиха, те с мъка успяха да се изправят на крака и съвсем бавно се върнаха при команчите. Ако човек се замисли колко ужасно наказание е за един червенокож воин да бъде бит, лесно може да си представи с какви изгарящи чувства и мисли за отмъщение двамата напуснаха Естрехо. Броени минути по-късно белите се убедиха, че индианците наистина напуснаха местността в дълга върволица.

След това хората се заеха да поддържат запаления от команчите огън и насядаха край него, за да обсъдят подробно разигралите се през деня събития. Когато „величеството“ спомена бонансата Хоуака, Олд Шетърхенд го попита:

— Значи всъщност целта ви не е била самата Естрехо, а споменатата бонанса, а?

— Йес, сър. Казват, че бонансата се намирала именно тук, в Естрехо.

— Тъй! — усмихна се ловецът. — А знаеш ли какво означава името й?

— Не. Никой човек не го знае.

— Намират се и някои, които знаят. Винету го знае, а и аз мога да ти го кажа.

— А да не би да знаеш и къде се намира бонансата? — бързо и припряно попита „височеството“.

— Да.

— Тогава веднага ни кажи, къде е, къде?

— С радост ще ти кажа! Хоуака е дума от езика на племето акома и означава небе. Следователно бонансата Хоуака ще рече Небесна бонанса. Докато алчните за злато бледолики са ровили навсякъде, за да намерят блестящия метал, при което най-често са загивали, старите отчети са проповядвали за истинските съкровища, намиращи се само на небето. Така се е стигнало до името бонансата Хоуака, което продължило да живее в легендите. То витае из главите на дигърите (В случая синоним на гамбусино, златотърсач. Б. пр.) и на гамбусиносите и дори, както разбирам, е завъртяло и вашите глави, мешърс.

— Значи тъй стоят нещата! — обади се безкрайно разочаровано „величеството“. — Значи заради една илюзия, заради някаква стара легенда едва не отидохме на кола на мъченията! Тогава много ми се иска онези двама негодници, дето се възползваха от нея, да бяха получили по петдесет удара повече!

— Успокой се! Отнесоха достатъчно голям бой и още дълго ще чувстват последиците и сигурно никога няма да го забравят. Никой друг няма да се зарадва на това наказание повече от мистър Суон, когато научи, че Ик Сенанда, а дори и вождът, са получили точно отброени онези удари, които той още преди време определи за метиса.

— Наистина, че страшно ще се зарадва — съгласи се с него и Хобъл Франк, използвайки възможността да даде на разговора от своята „мерудия“. Всъщност аз не гласувах за пердаха, първо щото се отразява много болезнено на нежните души и второ, щото наранява не само мястото, дето се нанасят и централизират ударите, ами и щото убива чувството за чест на онези личности, дето вече хич го нямат и дълбоко нарушава кръвообращението на тялото и спокойствието на духа. Но има и определени субективности, дето не могат да живеят без бой. Значи всъщност не гласувах за туй решение, ама няма да взема да си отрежа главата, щото се е приложило. Каквото е станало — станало е. Квод ерат демон щратус!

Дългия Хум не познаваше дребосъка и чудатите му привички.

Затова сметна за необходимо да поправи куриозната грешка на Хобъл Франк и се обади:

— Извинявай, мистър Франк! Не се казва демон щратус, а демонстрандум. (Популярен латински израз, означаващ: това, което трябваше да бъде казано. Б. пр.)

При тези думи очите на дребоська от Морицбург гневно засвяткаха и той изфуча:

— Тъй ли? Тъй ли? Бре да се не види! Драги мой прелюбезни, а знайш ли как се казвам?

— Да, нали ми каза. Името ти е Франк.

— Франк ли? Само Франк? Тогаз ще трябва малко да ти отворя очите! Роден съм и кръстен като Хелиогабалус Морфеус Едевард Франк, прериен ловец от Морицбург. Разбра ли? Който носи таквоз великолепно име кат мойто на него от нищо не му пука. А сега я ми кажи твойто име!

— Казвам се Хум.

— Хум ли? Хум! Та туй изобщо не е име. Сигурно имаш и други имена!

— Разбира се.

— Е, кои са?

— Не обичам да ги споменавам.

— Защо?

— Защото, откровено казано, моето семейно име наранява чувството ми за красота.

— Ха, я виж ти! Ето к'ва била работата! Значи имаш име, дето хвърля в ужас чувството за красота! И въпреки туй се осмеляваш да поправяш един Хелиогабалус Морфеус Едевард, така ли? Наистина ми се ще да върна парите на всичките даскали, дето са те учили. Изглежда името ти звучи много по-ужасно дори от регистрираното в градския съвет име на Давид Макабеус Тимпе.

При споменаването на това име дългият Хум наостри уши и незабавно попита:

— Тимпе ли? Откъде пък ти хрумна?

— Ами ей тъй, но да не мислиш, че ми харесва? Покорно благодаря. Ако аз се казвах Тимпе, щях да скоча в морето, и то там, където е най-дълбоко!

— Но може би познаваш някой, който се казва Тимпе, а?

— Да, наистина познавах две такива окаяни персони, даже все още ги познавам.

— Отвъд океана в твоята родина ли?

— А, не. Името Тимпе би ме накарало да намразя и презра цяла Германия. Не, с тях се запознах тук, в Америка.

— Къде?

— В Роки Граунд.

— Там ли живеят?

— Не, в момента живеят тук, в Естрехо де куарсо, и ако искаш да ги видиш, изобщо не е нужно да вадиш бинокъла си, в случай че имаш такъв. Трябва само да поогледаш двамата младежи, ей онзи там с кестенявата коса Хас и другия, сламенорусия Кас. От дълги години съвсем безнадеждно са им лепнали унищожителното име Тимпе.

— Наистина ли? Вие ли се казвате Тимпе? — попита Хум, обръщайки се към двамата братовчеди.

— Да — отговори Кас. — Името ми е Казимир Обадия Тимпе, а братовчед ми се казва Хазаел Бенджамин Тимпе.

— Къде си роден?

— В Плауен, в саксонския Фогтланд. Изглежда се интересуваш от имената ни, а?

— Така е.

— А защо? Да не би да си познавал някого със същото име?

— Да.

— Къде е било? Моля те, кажи ни! За нас е много важно.

— С удоволствие, с голямо удоволствие! Но я преди това ми отговори защо сте напуснали хубавата си Саксония?

— Нямаме причина да го премълчаваме. Дойдохме тук да търсим едно наследство, с което ни измамиха.

— Измамиха ли ви? Как? Кой?

На Хум просто му личеше, че предметът на този разговор изцяло поглъщаше вниманието му. Кас отговори:

— Един наш братовчед офейка заедно с него. Името му е Нахум Самуел Тимпе и както казват, понастоящем бил в Санта Фе. Затова сега сме се запътили към този град, искаме да разобличим измамника.

— All devils! От кого е останало наследството?

— От чичо ни Йозеф Хабакук Тимпе, който умрял бездетен във Файет.

— Господа, това действително ми е много интересно. Кажете ми само откъде знаете, че чичо ви е оставил цяло състояние!

— Знам го от моите братовчеди Петрус Миха Тимпе и Маркус Абсалом Тимпе от Плауен, получили ни повече, ни по-малко от сто хиляди талера.

— И сте прехвърлили океана, за да си вземете вашата част, така ли?

— Да. Най-напред писах няколко писма, без обаче да получа отговор, тъй че тръгнах на път, за да заловя негодника, избягал с цялата сума.

При тези думи Хум избухна в смях и, използвайки няколко кратки паузи, едва успя да изрече:

— И затова ли сте се запътили към Санта Фе? Напълно излишно е. Можете да го заловите направо тук, в Естрехо, на мястото, където седите!

— Какво? Как? Шегуваш се! Подиграваш се с нас! — завикаха един през друг Хас и Кас.

— Макар че се смея, говоря съвсем сериозно. Все още нищо ли не забелязвате? Вие сте съкратили собствените си имена Казимир и Хазаел на Кас и Хас. Споменах за некрасиво звучащото си фамилно име и се казвам Хум. Това е съкращението от Нахум. А цялото ми име е Нахум Самуел Тимпе и аз съм измамникът братовчед, когото търсите. Хайде, дръжте ме бързо!

Отначало Хас и Кас онемяха от смайване. А винаги готовият да се намеси в нечий разговор Хобъл Франк въодушевено извика:

— Спипахме го! Най-сетне истинският криминален Тимпе влезе в капана! Ако не плати веднага парите, ще го обесим като прилеп с главата надолу. Значи е истина! Високомерието винаги предхожда падението. Сега полицията ще го оплете в собствения му демонщрандум!

Най-сетне Хас и Кас скочиха на крака и обсипаха Хум с въпроси, упреци и заплахи. Но той изобщо не им обърна внимание, а измъкна от джоба си грижливо съхранено пакетче с документи, взе от него едно писмо и все още смеейки се, го подаде на Хас с думите:

— Тези вече без всякаква стойност документи, стрували ми куп пари, са цялото наследство на чичо Йозеф Хабакук. Но вие ще ги видите всичките и ще ги проверите. А сега прочетете най-напред ей туй писмо, което е получил на времето благородният наследодател от Плауен! То пристигна малко преди смъртта му и аз го онаследих. Това е единствената наследствена вещ, която не е трябвало да заплатя със собственото си имущество. Можете да го задържите.

Двамата нетърпеливо се нахвърлиха върху писмото. Зачетоха го едновременно, но колкото повече напредваха в четенето, толкова повече се удължаваха лицата им, а когато свършиха, те го пуснаха на земята и погледнаха Хум с дълбоко разочаровани физиономии.

— Е, измамник ли съм? — попита Хум. — Самият ми чичо ме е измамил с цялото наследство, а братовчедите ви са си направили с вас майтап, защото родът Тимпе от Плауен е враждувал с рода Тимпе от Хоф. Онези от Плауен са имали късмета да спечелят сто хиляди талера от лотарията и са метнали вашите роднини от Хоф, че са наследили сумата от чичо Йозеф Хабакук. Малко преди смъртта на чичото те му писали това писмо, в което се подиграват с вас и колкото и да е смешна цялата работа, все пак съжалявам, че шегата е стигнала чак дотам да ни събере всички тук, в Дивия запад. Ако още искате да ме арестувате, с удоволствие съм на ваше разположение!

Макар че писмото представляваше необоримо доказателство за невинността на Нахум, все пак бе необходимо доста време, докато Хас и Кас се примирят с новото положение на нещата. Не им беше лесно окончателно да се простят с надеждата за наследството си. Най-сетне Хум стана от земята, протегна им двете си ръце и каза:

— Не се измъчвайте! Вие просто няма да получите едно въображаемо състояние, докато чрез Йозеф Хабакук аз наистина загубих действително богатство, което баща ми щеше да ми завещае, ако не беше измамен от брат си. Щом аз съм се видял принуден да се примиря с това, то сигурно и на вас ще ви е възможно да се откажете от една надежда, която изобщо е била съвсем неоснователна. В замяна вместо подлия си роднина вие намерихте един честен братовчед, който страшно много се радва, че ви среща, и с удоволствие е готов да дели с вас радостите и неволите на живота. А струва ми се точно това има някаква стойност!

Тези думи намериха дълбок отзвук в душата на дребничкия Франк. Той, който преди малко бе казал, че ще обеси Хум с главата надолу, сега въодушевено извика:

— К'во стърчите като истукани и зяпате! Този мил и великолепен Хум ми взе думите от устата. Няма нищо по-хубаво на света от един братовчед, когото можеш да уважаваш и да спрягаш. Тъй ме е научил опитът ми с моя братовчед Дрол. Едно подобно телесно и духовно родство е по-прекрасно от шибоя и от нарцисите. То калява нервите и

заякчава костите на душевната аристокрация, свързана с кръвна връзка. Стига сте се опъвали повече срещу туй щастливо приятелство, здраво си стиснете ръцете и направете първата крачка на помирението, а аз ще ви кажа :

Приемете ме в съюза троен като четвърти ваш другар достоен. Нямахте как, Хас и Кас трябваше да се присъединят към всеобщия смях и най-сетне подадоха ръка на Хум, при което Кас рече:

— Прав си, братовчеде. Нямаме основание повече да ти се сърдим, а и парите може би нямаше да ни направят щастливи. Намираме се при бонансата Хоуака, от чието име ни е писано да научим, че има и други съкровища, към които трябва да се стреми човек. От сега нататък ще държим един на друг толкова здраво, че когато хората имат нужда от сравнение за някое вярно приятелство да казват: „Също като при наследниците на Тимпе!“

— Да, като при наследниците на Тимпе! — изказа съгласието си Хобъл Франк. — Вярно, че туй име хич не ми беше по вкуса, ама каквото не проумее акълът на математиката, туй усеща на студа ревматикът. Тъй че вече казвам на досегашната си антипатия сбогом и понеже вий се отличавате със съкратени имена, тогаз като четвъртия в съюза ви ще последвам тоз пример и също ще съкратя една сричка. И тъй в бъдеще ми казвайте само Хелиогабалус Морфеус Едевард. Франк можете да го изпускате. Въпреки туй цял свят много добре ще знае, че имате предвид всемирно прочутия Франк. Аз казах. Хау!

БУРЪТ ВАН ХЕТ РУР

ПЪРВА ГЛАВА НА ЧЕРНИЯ КОНТИНЕНТ

Като някакъв огромен сфинкс, чиито тайни от хилядолетия чакат да бъдат разгадани, на юг от Стария свят се простират безкрайните територии на Африка. Два могъщи океана мият бреговете на този континент, богат както на тайни, така и на противоречия. Стотици хиляди квадратни мили земя страдат от жажда, прокълнати на неплодородие, или образуват обширни степи, чиято оскъдна растителност само през дъждовните периоди дава храна на скокливата антилопа и на някои други подобни животински видове. През пролетта безброй пенливи потоци устремно се спускат в долините, за да изчезнат недалеч в сухия пясък и да очертаят пътя си с речен чакъл и хаотично разхвърляни каменни отломки. А там където цивилизацията дръзне смело да стъпи върху негостоприемната земя, тя трябва да бъде готова за борба с онези природни сили, които се разпореждат с живота и смъртта. До самите неплодородни области могъщата природа е създала най-великанския растителен и животински свят на земното кълбо. Докато непоносимата жегата в пустинята изгаря в нажежения пясък всеки кълн и на най-малката тревичка, недалеч от това място се гонят вълните на огромни по размерите си езера, гъсти гори от палмите талей издигат короните си към небето, а могъщият баобаб със сякаш неразрушимия си гигантски дънер протяга масивните си клони към пламтящото огнено кълбо. От едната страна, в безжизнената степ, човек не може да повярва в съществуването дори и на най-нисшето насекомо, или най-малкото червейче, а от другата страна, още по границата на пустошта, се разнася ревят на лъва, жирафата пасе във върховете на дърветата и храстите, а по-нататък земята трепери под тежките стъпки на слонове и носорози и в дълбоката тиня на застоялите води се ваят хипопотами.

Един континент с толкова пусти и диви брегове като Африка не предлага гостоприемен прием на мореплавателя и цивилизацията може да я завладее само с големи жертви и усилия. Ето защо и до ден

днешен (Това произведение е написано през 1879 г. Б. нем. изд.) Африка ни е по-малко позната от Америка и Австралия, макар че нямаше никаква представа за тяхното съществуване, когато по южното средиземноморско крайбрежие така близо до Европа вече процъфтяваше високо развита култура, която за съжаление по-късно изчезна. Докато по моретата на умерените ширини отдавна се развяваха различни флагове и вятърът издуваше безброй платна, които все пак бяха на крайбрежни плавателни съдове, то третият континент на Стария свят се простираше като митичен колос между Атлантическия и Индийския океан и само нарядко се разнасяше вестта, че някой храбър мореплавател се е опитал да предприеме дръзко пътуване покрай неговите брегове.

Къде безпочвени предположения къде легенди разказват, че още от античността носът на Южна Африка е бил известен на древните народи и техни кораби са го заобикаляли. Тъй например Кант е бил на мнение, че Книга първа на царете, гл. 22 му дава основание да смята, че по време на индийския цар Йозафат морските пътешествия от Персийския залив покрай южния нос на Африка до Испания били нещо обичайно, а Херодот разказва, как изпратените от египетския фараон Нехо картагенци минали по същия път около 610 години преди Христа. Впрочем за заобикаляне с кораб на този континент по онова време минавало и едно по-далечно плаване покрай западното крайбрежие на Африка, като да речем пътешествието на картагенеца Хано около 500 години преди Христа, макар че той стигнал най-много до Гвинея. А че по-късно Евдоксос от Кицикене бил плавал от Габес до Персийския залив, заобикаляйки южноафриканския нос, е чиста измислица.

Изглежда доста сигурно, че до края на XV век никой, идвайки от север, не е минавал покрай т. н. Кан (южноафриканския нос). Португалският крал Жоан изпратил малка флота под командуването на Бартоломеус Диас, която в 1487 година действително заобиколила Кап. Но по-нататъшното плаване на този храбър мъж било осуетено от бунта на неговите хора. Заради страшните бури, на които е трябвало да устои недалеч от скалистия бряг, той го нарекъл Кабо торментосо — Скалистия нос на бурите. Обаче крал Жоан променил името в нос Добра надежда, понеже повече не се съмнявал, че е намерен морския път към приказната страна Индия.

Неговият наследник крал Мануел изпратил флота от четири кораба под командването на Васко да Гама, за да проследи по-нататък вече намерения път, една задача, която наистина била изпълнена от този прочут мъж. Усилията на португалците били насочени единствено към откриването на пътя за Индия, те изобщо не се интересували от южния нос на Африка.

Едва през 1600 година в лицето на капитан Ван Кисбук холандците стъпили на тази земя и решили да я колонизират. Холандските заселници, наричани бури, отблъснали хотентотите, малко по малко стигнали до кафрите и започнали и от тях да отнемат едно парче земя след друго. Разрастването на колонията предизвикало завистта на англичаните, които без да подбират средства се опитвали да изместят холандците и не мирясали докато най-сетне през 1714 година по силата на Парижкия мир им била отстъпена споменатата територия. Това предизвикало приток на английски колонисти, които гледали по всевъзможни начини да вредят на холандските бури и скоро между двете националности възникнала люта вражда, изиграла много важна роля в борбата на колонията срещу местното население.

Докато до дадения момент за европейците туземците от Капланд минавали за най-диви и неспособни за организирана съпротива орди, то лютите битки между англичани и кафри доказали, че на този противник съвсем не бива да се гледа с пренебрежение. И ако е близко до ума да очакваме, че и южноафриканските туземци също като американските индианци са осъдени да загинат от жестокия закон, който изглежда е поставил пред кавказката раса задачата да работи за гибелта на своите цветнокожи братя, то трябва да се очаква, че жителите на Калахари, както и туземците от американския Запад, също ще се защитават до последна капка кръв срещу превъзходящия ги във всяко отношение неприятел. Смъртта на една нация никога не е някакво внезапно рухване и изчезване в небитието, а е страшна и продължителна агония и борба, една все по-отслабваща, но дълготрайна съпротива, която разпалвана от пламтяща омраза и в последните мигове все още се опитва да повлече със себе си и врага в пропастта...

По време на едно мое пътуване през холандската провинция Зеланд аз се запознах със семейство ван Хелмерс и въпреки че хората бяха бедни, при тях намерих сърдечно гостоприемство. Научих, че

някакъв чичо на родителите на домакина се бил преселил в земите на нос Добра надежда. Дълго време те си кореспондирали с него и със сина му, докато най-сетне синът заедно с много други бури, подгонени от настъпващите англичани, се прехвърлили през Драконовите планини, за да основат в днешната колония Трансвал новата си родина. Оттогава секнали всякакви вести от него, но семейството не беше забравило своите роднини и си спомняше за тях с голяма любов и привързаност. И когато споменах за намерението си да предприема пътуване до Капланд, те ме отрупаха с молби, ако мога да събера там някакви сведения за безследно изчезналите хора. Повериха ми едно писмо в случай че успея да ги открия и аз напуснах Холандия с желанието по този начин да покажа на семейството благодарността си за оказаното ми сърдечно гостоприемство.

След пристигането си в Капшат останах известно време в града, предприех пътешествия на север и на запад, а накрая посетих и територията на Трансвал, макар че тамошните порядки съвсем не можеха да се нарекат привлекателни.

Прославилият се вожд на кафрите Чака, с право наричан Атила на Южна Африка, беше подчинил на заповедите си многобройни кафърски племена и им беше дал такава бойна подготовка, вдъхнал им бе такъв боен дух, че съпротивителните им възможности срещу европейците се бяха удесеторили. Неговият брат Сикукуни го нападна и уби, за да заграби цялата му власт и после между него и бурите се започна поредица от сражения, в които макар и понасящи ударите на беззаконието и насилията на английското правителство, холандците проявиха чудеса от храброст. По-късно Трансвалската република реши да построи железопътна линия до залива Делаго, но понеже така тя щеше да постигне икономическа независимост, Англия се опита да осуети този план и подтикна вожда на кафрите Сикукуни да се разбунтува срещу бурите, снабди го с необходимите оръжия, а после използвайки тъй създаденото положение като повод, анексира републиката, „за да защити християнството“. Точно по това време се случиха събитията за които ви разказвам.

Пътуването из онези земи се предприема обикновено с волски коли, но по стар навик, а и за да мога по-бързо да се придвижвам, аз си бях осигурил кон. Заедно с мен яздеше и един кафър от племето базуто на име Квимбо, когото бях наел за водач. Дълго време той беше

работил какво ли не в различни холандски ферми, беше дружелюбно настроен към белите и макар завалено, горе-долу говореше холандски. Яхнал кон, той представляваше доста странна гледка. С изключение на една басмяна препаска около слабините му, Квимбо бе свършено гол. Той натриваше тъмното си яко мускулесто тяло с някаква мас, която действително предпазваше кожата му от досадните ухапвания на насекомите, но за съжаление същевременно разпространяваше толкова нетърпима воня, че ми струваше доста големи усилия да издържам до него на разстояние по-малко от петдесет крачки. Ала най-забележителното у Квимбо бе начинът, по който си правеше прическата. От ежедневната употреба на акациева смола и полагащите дългогодишни грижи, косата му се бе слепнала в твърда плътна маса, а „фризурата“ му бе придобила формата на два наклонени с подметките един към друг пантофа, чиито токове образуваха върха, а обърнатите нагоре отвори за краката му служеха като склад за най-различни дреболии без никаква стойност, но които имаха за него огромно значение. Долната част на ушите му бе толкова разтеглена и удължена от окачването на различни тежки предмети като украшения по време на младостта му, че по големина доста напомняха ушите на някое нюфаундландско куче. За да придаде практическа стойност на тази рядка красота, той имаше навик всяка сутрин да ги навива на руло и да поставя в отворите им двете си кутийки с енфие. Освен това, на всяка своя ноздра Квимбо носеше дебела месингова халка, несъмнено едно изобретение на личния му естетически гений, а около врата му, на широк кожен ремък, висяха два големи хлопатара, навярно „конфискувани“ от споменатите ферми. На всичко отгоре, когато яздеше, той имаше същата неопишуема стойка, която заемат скитащите фокусници и мечкари, или маймуната яхнала камила, а опиташе ли се по време на разговор да направи съсредоточена физиономия, ужасното зъбене и невероятно разчекнатата широка уста го правеха да прилича на някакъв зоологически вид, за който бе трудно да се каже дали трябваше да се причисли към преживните, към булдоците, или пък към морските котки. Този оригинал бе въоръжен с тежък боздуган от черен абанос, със страшен закривен нож и копие, използвано обикновено за хвърляне. Все още не бях имал възможността да установя дали умееше да използва тези опасни оръжия.

Самият аз яздох хубав жребец от английска порода, а за кафъра бях успял да набавя едно от онези едри и масивни чудовища, които са влачили оръдията на Наполеон от една битка към друга. Формите му наистина бяха слонски, а ходът му бе такъв, че принуждаваше кацналия на широкия му гръб Квимбо само в крайни случаи да си служи с юздите, — обикновено кафърът предпочиташе с две ръце здраво да се вкопчва в гривата на животното.

В този хубав ден той яздеше от лявата ми страна и с трудно разбираемия си говор се мъчеше да ми обясни сложното политическо положение в страната.

— Менер ((хол.) — господин, господар.) вече виждал ли Сикукуни, велик крал на кафрите?

— Не съм. А ти виждал ли си го?

— Квимбо не виждал Сикукуни. Квимбо обичат Холандия, той съм добър базуто и мразят зулу. Но Квимбо чувал за Сикукуни. Квимбо не искат видят Сикукуни.

— Значи се страхуваш от него, а?

Храбрият кафър толкова широко разчекна уста, че кажи-речи можех да надникна в стомаха му и така облеци очи срещу мен, сякаш с поглед се канеше да ме разкъса.

— Кво казал менер? Квимбо бил страшен от Сикукуни? Менер не познават Квимбо. Квимбо съм смелост, Квимбо съм сила, Квимбо изяде Сикукуни. Но Сикукуни имат много зулуси, а зулуси имат много ируа (Копие използвано за пронизване на неприятеля в близък бой. Б. нем. изд.) и много пушка. Англия дали на зулуси пушка и барут та зулуси умъртвяват Холандия. Ала Квимбо нямат пушка и барут и не могат застреля зулус.

— Но нали ние сме тръгнали към планините Кватламба и после ще минем през земите на зулусите! Ами ако те убият?

— Менер имат пушка и бцрут. Менер ще застрелят мъртъв Сикукуни и зулуси. Квимбо обичат менер, менер дават Квимбо тютюн, а Квимбо дават менер свой душа и тяло!

Това обяснение в любов бе придружено от толкова енергични и разпалени жестикулации, че „нежният“ кафър изгуби равновесие и едва успя отново да сграбчи гривата на коня, за да се задържи на гърба му.

— Нима Сикукуни действително е толкова зъл? — попитах аз.

— Сикукуни съм изтрепал бял мъж, бяла жена, бяло дете и съм изтрепал базуто. Сикукуни пият кръв и танцуват кога изтрепят много бял мъж и дете. Сикукуни съм изтрепал бур край потока Син венец. Нима Сикукуни съм добър?

Кафърът имаше право. Не можех да не се сетя за ужасната касапница край реката Блесбокс, където Сикукуни вероломно беше изклял над шестстотин холандци и хотентоти, както и за жестокостта, с която по време на празненствата нареждаше по най-мъчителен начин да бъдат удушени заловените пленници или ако не разполагаше с такива, тази участ сполиташе мнозина от собствените му хора. Та нали и неговият роднина, миролюбивият и приятелски настроен към холандците Соми успя да се изплъзне от подобна смърт само с незабавно бягство, а после разбра, че жена му и единственото му дете, които предварително беше накарал да тръгнат на път, са загинали по най-окаян начин от глад и жажда в Калахари. От заповедите на Сикукуни лъхаше миризма на кръв, в стъпките, които оставяше, димеше кръв, и за кърваво отмъщение крещяха до Бога безбройните жертви на жаждата му да убива. Суровата строгост с която управляваше, държеше войните му в пълно покорство, но не беше тайна, че те скрито желяеха да имат друг предводител и съжаливаха, че не могат да узнаят къде се намира Соми.

— Не, Сикукуни не е добър, но наказанието ще го сполети и той няма още дълго да е вожд на зулусите.

— Сикукуни смазва... о, о, менер — прекъсна се кафърът. — Квимбо виждат човек там на височината. Човек също яздат кон кат Квимбо и менер!

Той посочи с ръка право напред, където наистина на известно разстояние от нас се бе появил конник, отправил се също към планините, но посоката му образуваше тъп ъгъл с нашата и затова досега не го бяхме забелязали.

— Това е някой бур или англичанин — обадох се аз. — Квимбо, напред! Трябва да го настигнем.

Пришпорих моя дорест жребец и той незабавно премина в тръс. Артилерийският кон на Квимбо се опита да последва примера му, но тлъстият му гръб така се замята насам-натам, че кафърът едва не претърпя „корабокрушение“.

— О, о, менер! — закрещя той. — Кон тичат много бързо! Квимбо изгубят ръце, Квимбо изгубят крака, Квимбо изгубят Квимбо и кон! Къде ще бъдат Квимбо кога менер потърсят Квимбо!

Малкият урок по езда можеше да му бъде само от полза. Ето защо аз ни най-малко не намалих бързината, а кафърът продължи да крещи в същото „фортисимо“. Затова никак не беше чудно, че непознатият ездач ни забеляза дълго преди да го настигнем. Той се обърна към нас и ни зачака.

Човекът също яздеше жребец от английска порода, но веднага се виждаше, че конят му трябваше да носи твърде по-голям товар от моя, понеже непознатият бе изключително снажен и широкоплещест. Изглежда мускулестите му ръце притежаваха огромна сила. Въпреки отпечатъка на добродушност широкото му лице имаше извънредно самоуверен израз, а острият му изпитателен поглед, спрял се с любопитство върху мен, без съмнение можеше да бъде и далеч по-мрачен, отколкото в момента, когато човекът вдигна ръка да отговори на моя поздрав.

— Откъде? — попита той кратко, но не и недружелюбно.

— Вчера сутринта тръгнах от Вилем Ларсен.

— Вилем Ларсен? Той е добър холандец! И накъде, менер?

— Отивам замалко до планините Ранд.

— Каква работа имаш там?

Човекът питаше повече отколкото всъщност допускаше учтивостта, но тъй като лицето му изразяваше известно доброжелателство, аз най-спокойно му отговорих:

— Искам да опозная страната и хората, менер, и нищо друго. При тези думи той замислено сложи длан на брадичката си, погледът му помръкна и следващият му въпрос прозвуча по-строго:

— Искаш да опознаеш страната ли? Тъй, тъй! Сега се намират много такива хора дето искат да опознаят тази страна, но те ще се запознаят само ей с това!

Същевременно той удари с юмрук по приклада на своята "рур" ('Рур (хол.) — пушка. Б. пр.), която беше праметнал през рамо. От само себе си се разбира, че този мъж беше холандец.

— И аз мисля така, менер — отвърнах му. — Наистина твърде непочтена работа е първо да насъскаш едни хора срещу други, за да

можеш след като взаимно се избият, да пхнеш в джоба си двойна печалба!

Веднага след тези думи и погледът, и тонът му станаха по-благи.

— Тогава не си англичанин към когото трябва да се обръщам със „сър“?

— Не, немец съм, от Саксония и ми се струва, че с холандците произлизаме от едни и същи германски прадеди.

— Точно така! Тук има доста немци и всичките са на наша страна. И тъй, бъди добре дошъл!

Той ми подаде десницата си, здравата ми разтърси ръката и след като хвърли един поглед към моя спътник, усмихнато попита:

— Твой слуга ли е?

— Слуга, водач и преводач, менер. Той е чудесен и славен човек, какъвто рядко се намира.

— Но отсега нататък може да язди след нас, защото ако ми разрешиш, аз ще те водя. Тръгнали сте към прохода Безойденхоут, нали?

— Така е.

— Натам води и моят път и ако нямаш нищо против, ще яздим заедно. Казвам се Кес (Съкращение от Корнелиус. Б. нем. изд.) Ойс.

Погледнах го силно изненадан, защото това запознанство бе за мен голяма чест. Значи той беше синът на прочутия предводител на бурите, който в съюз с Потгитер и Преториус бе спечелил известната битка срещу кафрите при Питер-Марицбург! Не можах да скрия радостта си. И аз му казах името си, макар че то сигурно му бе напълно непознато.

— Можеш да ми повярваш, менер Ойс — уверих го аз, — че нищо по-приятно не можеше да ми се случи от срещата ми с теб!

— Навярно си чувал за мен в Капцат, а?

— Много съм слушал за теб, ала от по-отдавна, още в моята родина.

— Значи чак там сме известни, така ли? — попита той, като по откритото му честно лице премина израз на гордост.

— Разбира се.

— И какво говорят там за нас? На чия страна са хората? С нас ли са или с англичаните?

— Менер, аз не съм политик, но най-искрено ще ти кажа, че напълно ви съчувстваме. По време на далечните ми пътешествия многократно съм се срещал със синовете на Англия и съм се запознавал с такива хора, с които навярно ще останем приятели до края на живота си, но в дадения случай ще трябва добре да разграничим частното от общото. Самият аз нямам личен интерес към тукашното политическо положение, но признавам, че ако докато съм с теб, ти имаш нужда от помощта ми срещу твоите неприятели, без колебание ще грабна карабината.

При тези думи той отново ми подаде ръка и каза:

— Благодаря ти, менер! Едва ли ще изпадна в такова затруднение, че да се видя принуден да се възползвам от помощта ти, но е хубаво да чуеш приятелска дума от един човек, следил събитията толкова отдалече и вероятно създал си по-правилна преценка за тях от хората, които гледат на тукашното положение с очите на личната изгода.

Известно време Ойс яздеше потънал в собствените си мисли. После изведнъж сякаш се сепна и каза:

— Ще споделя с теб един велик закон на световната история, до който съм стигнал съвсем сам след продължително и задълбочено размисляне. Той гласи: господството над моретата, а оттам и господството над колониите, се оспорва от държавите, разположени по крайбрежията на континентите. Погледнеш ли назад в историята, ще разбереш, че може би съм прав. Финикия, Гърция, Рим, Картаген, Испания, Португалия, а преди това Венеция и Генуа, да споменем само бегло мохамеданските пиратски берберски държави. Франция, Холандия и Англия са се сменяли във владичеството над моретата. Прав ли съм?

— Не мога да отрека, че съм склонен да приема този закон, естествено, ако е добре мотивиран.

— Размислиш ли малко по-задълбочено сигурно ще се съгласиш с моето мнение. Холандия е отвоювала от морето повече земя, отколкото която и да било друга държава, но че и тя ще трябва да се подчини на този закон, е решено още отдавна. Англия ѝ отне господството и в Европа, и в Индия, и тук, в Капската провинция. И сега е лесно да се предвиди каква участ ни очаква. Ние се бием тук, за да защитим спечелените с кръвта ни имоти, но в крайна сметка те все

пак ще ни бъдат отнети. Англия ще завладее Канската провинция, но преди това ще се бием и ще умрем като мъже и герои. Извършваните тук подвизи няма да бъдат възпети, дори едва ли и ще се говори за тях, защото ще се родят в боеве водени далеч от родината, а след като ни прогонят оттук, синовете и внуците ни ще се преселват все по на север, запазвайки спомена за нас, докато и тях самите не ги сполети нашата участ. Всяко земно същество има право на живот. Всяко растение, всяко животно, всеки човек, всеки народ и всяка нация имат правото да се развиват по начин, който им е присъщ, за да могат на дървото на човечеството да цъфтят различни цветове и да зреят различни плодове според почвата, която ги храни и небето, ширнало се над тях. Прогони ли един народ друг народ от земята му, той отива под чуждо небе, за да унищожи други хора и така самият този народ губи първоначалните си корени и не може добре да се устрои на чуждата земя. Там или слънцето пече твърде силно, или ветровете са много студени... този народ започва да боледува, да линее и загива. Осъден е да заплати смъртта на прокудените със собствения си живот. Наистина става така — всяко преселение и всяка смяна на климата скрито рушат човека отвътре, макар външно румените му страни сякаш да доказват обратното. Ние ще изчезнем от Канската провинция, защото сме вършили грехове към истинските собственици и господари на тази земя, но и Англия неизбежно ще сподели участта ни, ако ще би нейната мощ и господство да продължат тук и няколко столетия.

— Така ли мислиш? — попитах аз, учуден от откровеността, с която споделяше с мен най-съкровените си мисли, след като се бяхме запознали едва преди две-три минути. — Аз пък се осмелявам да твърдя, че за изчезване в истинския смисъл не може да става и дума. Когато смесим два химически елемента, те не изчезват, а образувайки ново съединение, само стават невидими за окото ни. Това важи не само за неорганичния, а и за органичния свят, към който причисляваме и човека, а така също и народите, нациите. Та виж какво става в Америка! Чрез свързването на различни елементи се създаде един нов самобитен народ, но самите елементи все още се наблюдават в него и...

— Много добре, менер, но няма ли да признаеш, че индианецът действително изчезва, без да откриеш и следа от него в янките? Ала тук навлизаме вече в една територия, която за съжаление ни е слабо

позната и все още не е разработена както трябва. Може би си падам и малко фантаст. Поне в теб ще се създаде такова впечатление, ако продължа по подобен начин да излагам становището си.

Външността му ни най-малко не оставяше впечатлението, че има склонност към фантазиране. Неговата груба яка фигура изглеждаше по-скоро пригодена само за трудния практичен начин на живот. Облеклото му също потвърждаваше това. На главата си Ойс носеше широкопола филцова шапка, която едва ли имаше право да се нарече елегантна. Над тесен елек от грубо холандско сукно той беше наметнал върху раменете си обикновено сиво вълнено одеяло, а здравите му мускулести крака бяха обути в протрити от ездата кожени панталони, напъхани в ботуши с високи добре насмолени кончови. Въоръжението му изглеждаше твърде просто — състоеше се само от нож в кания от бизонска кожа и стара тежка карабина, ала който знаеше с каква непогрешима точност холандските заселници умееха да стрелят със своите „рур“, той можеше да бъде сигурен, че тази карабина бе отнела живота на не един кафър, а може би и на някои англичани. Както споменах, външността на този мъж бе толкова естествена и семпла, толкова деловита и делнична, че можех да отговоря само следното:

— Фантаст ли? Струва ми се, че с възгледите си и изказаното мнение ти много повече засягаше истинския реален живот, отколкото да навлизаш в измамното царство на въображението.

Човек, който живее такъв живот като теб и има твоя опит, едва ли ще заслужи да го обвинят в метафизика, ако някога реши някому да направи услугата открито да изкаже мислите си.

— Така ли? Нима ти правя услуга? И все пак, може би ще заслужи подобно обвинение, защото, представи си само, аз например отричам историята. Твърдя и дори доказвам, че ние изобщо нямаме история!

— Ако можеш да обосновеш твърдението си, все пак не си фантазьор.

— Да, мога да го обоснова. Мога да докажа истинността на твърдението си и това дори не е толкова трудно колкото се струва някому на пръв поглед. Е, може би на един учен професор не бива да излизам с подобни доказателства, понеже тези господа често ръководят от твърде странни догми. От целия материал те извеждат своите мисли и заключения така, че издигат чак до небето постройки, които остават

необитаеми. Те не обръщат внимание на трайните материали, предлагани ни от действителността за строеж на жилища, под чиито покриви човечеството ще може да живее в сигурност и мир. Тези господа са написали хиляди книги по история, но въпреки това в нито една от тях няма да намериш истинската история.

— Ха!

— Да, така е! Позволи ми да си послужи с една аналогия! Нашето естествознание се разделя на три части: на наука за природните явления, наука за природните сили и наука за природните закони. Неговата задача е да покаже как определени природни сили по силата на определени неотменими природни закони предизвикват определени природни явления. Така е и с историята. Тя трябва да запознава с историческите закони, с историческите сили и с историческите явления. Тя има задачата да докаже, че определени исторически сили по силата на определени неотменими исторически закони довеждат до зараждането на определени исторически явления. Но в кой труд по история са изброени тези сили и закони, кой труд по история ни дава точно обяснение за необходимостта от появата на едно събитие породено от тези сили и закони?

Трябва да призная, че бях изненадан от мислите му. Те сигурно не бяха рожба на миогледа на някакъв фантазьор, а бяха резултат на задълбочен размисъл върху нещата от реалния живот.

— Аналогията ти е необичайна, менер — отвърнах аз. — Но ми изглежда убедителна.

— Изглежда ли? Наистина е такава! Кажете ми какво намират във вашите исторически трудове? Едно изброяване на онези исторически явления, на онези събития, които могат да бъдат разказани в дадения момент и отчасти действително са се случили, а отчасти други са ни казали, че се били случили. Това ли е история? Това е най-обикновена хроника, защото къде остават тогава историческите сили и закони? Естествоизпитателят, химикът, като че постъпват творчески, макар и в доста стеснен смисъл — и единият и другият променя, руши или създава с помощта на познатите му природни сили според също тъй познатите му природни закони. А как постъпва историкът? Той събира голите факти, подрежда ги как да е един до друг също както и кафърът нанизва едно до друго стъклените си маниста. Историкът не може да каже нищо за възникването на фактите и развитието на събитията

както и кафърът не може да каже как са се образували неговите маниста. И въпреки всичко историкът дава на този календар името история! Да, историята би трябвало да бъде майка на политиката! Но онова, което хората наричат история, е ялова работа. Какво представляват тъй наречените политици? Те се карат за плодовете на дърветата, които не са садили и дори не знаят как да посадят едно семенце, което да им донесе същите плодове по един колкото сигурен толкова и мирен начин. Едно ще ти кажа, господине, едва когато познанията ни достигнат онези тайнствени дълбини, откъдето създадените от самия всемогъщ Творец световноисторически сили по неумолими световноисторически закони раждат световноисторическите факти като плодове, които досега сме брали без да овладеем начина на отглеждането им, едва тогава ще можем да кажем: ние имаме история. Тогава ще станем господари на събитията, тогава сами ще умеем да ги създаваме също както занаятчията прави своите предмети и както поетът сътворява стихотворенията си. Тогава историята ще роди такава политика, която ще донесе на земното кълбо вечен мир и ще превърне меча в плуг, понеже раздорите и войните ще станат нещо невъзможно — та нали всеки ще знае законите и силите с чиято помощ ще действа и другият. Вместо конкуренция във въоръжаването ще цари мирна конкуренция и развитието на човечеството ще тръгне по други пътища толкова много извисени над сегашните ни познания, че в момента нямаме ни най-малка представа за тях. Но докато настъпи това време, ще трябва усърдно да търсим и изучаваме онези дълбини и смирено да признаем, че все още в много отношения сме пълни невежи!

Той говореше разпалено. Този човек с толкова непретенциозна външност се оказа забележителен мислител и увлекателен оратор. Дори и да исках, пак нямаше да намеря веднага какво да възразя на неговата теза. Затова замълчах, а и той предпочете да не разваля впечатлението от думите си, нарушавайки възцарилото се мълчание.

Продължихме да яздим един до друг безмълвно, всеки потънал в мислите си, докато най-сетне Ойс вдигна глава и погледна към мен.

— Менер, това беше един поглед в бъдещето, но нека не забравяме и настоящето! Каниш се да прехвърлиш планините. А имаш ли точно определена цел?

— Не. Аз съм свободен като птиците и както те кацат на някое дърво, за да пренощуват, така и аз намирам подслон къде да е. И все пак — добавих аз спомняйки си нещо, — имам една цел, ако под тази дума не се разбира определено място.

— Значи търсиш някого?

— Всъщност не е точно това, което се има предвид под търсене. В Зеланд се запознах с едно семейство. То има роднини в Трансвал, но от дълго време не е получавало от тях никакви вести и затова хората ме помолиха при удобен случай да разпитам за близките им.

— Как се казват тези роднини?

— Ван Хелмерс.

— Хм, хиляди бури са били под моето командване и повечето ги познавам по име. Сред тях имаше няколко ван Хелмерс. Не можеш ли да ми кажеш нещо по-определено?

— Знам само, че подгонени от англичаните, те са прехвърлили Драконовите планини и са отишли в Трансвал.

— И произхождат от Зеланд, така ли?

— Да, както вече споменах. Чичото на родителите се преселил в Канската провинция, следователно възможно е да съществуват негови деца и внуци.

— Каква професия е имал този чичо?

— Мореплавател.

— И се е казвал Лукас ван Хелмерс, нали?

— Така е! — възкликнах изненадано. — Познаваш ли семейството, господине?

— Чувал съм туй-онуй за тоя Лукас. Роднините му... хм, той отдавна умря и първо трябва да си припомня — отвърна ми Ойс и някак особено премигна с очи.

По иначе сериозното му лице се плъзна едва забележимо дяволито изражение, което ме накара да предположа, че той знаеше за въпросния човек повече, отколкото желаше да каже. Какви ли причини можеше да има за подобна сдържаност?

В този миг Ойс внезапно спря коня си. На това място теренът представляваше грубо напластен пясъчник само тук-там прекъсван от почти черни еруптивни скали. Тези скални образувания ни пречеха да виждаме надалеч, ала не заглушиха тропота от копитата на кон, който бързо се приближаваше срещу нас.

— Кой ли идва? — попита бурът и бързо свали карабината от рамото си.

И аз незабавно грабнах пушката си, но след малко и двамата едновременно сведохме дулата на оръжията си. Иззад образувания от скалите ъгъл се появи в тръс дребно пони, а на гърба му седеше една девойка, чиято външност и при други обстоятелства щеше да привлече цялото ми внимание.

Тя носеше рокля от лек червен плат. От едното рамо до другия ѝ хълбок беше опъната кожа от дива котка, а върху буйната и къдрава гарвановочерна коса имаше малка шапчица от пъстри пера. Ръцете ѝ бяха голи, а краката боси. Тъмният цвят на кожата ѝ навеждаше на предположението, че ездачката бе от племето на кафрите. Един поглед към лицето ѝ превръщаше предположението в сигурност, макар че чертите му не носеха така ясно изразени характерните особености на типичните представители на нейната раса.

Щом ни забеляза, тя незабавно дръпна поводите и нейната малка ръка стисна дръжката на нож, който се подаваше под котешката кожа, ала разтревоженото ѝ изражение бързо премина в усмивка и видимо зарадвана, девойката изненадано извика:

— Кес Ойс! При нас ли идваш?

— Да, Митие (Мария. Б. нем. изд.). Майка ти у дома ли е?

— Да.

— Ами Ян?

— Не е. Той е по следите на един леопард.

— А ти? Накъде си тръгнало, момиче?

— Отивам при съседа Зелмст. Бързам. Майка ми е болна и Зелмст трябва да ѝ помогне.

— Но дете, ти няма да стигнеш преди падането на нощта, а пътят е опасен.

По устните ѝ заигра лека усмивка.

— Не ме е страх, бас (Шеф, господар. Б. пр.) Ойс, нали знаеш, а този път мама се чувства толкова зле, че съседът непременно трябва да дойде.

— Съседът Зелмст лекар ли е? — попитах аз.

— Той е бур, който разбира малко от билки — отговори ми Кес Ойс.

— Тогава Митие може да се върне, аз ще се опитам да помогна на майка ѝ.

Девојката ме погледна зарадвано.

— Значи ти си „офисир ван гезондхейд“, а? (Офицер на здравето, лекар. Б. пр.) — попита тя.

— И аз съм нещо като лекар и имам пътна аптечка — отговорих ѝ.

— Това е извънредно щастливо обстоятелство, менер — обади се Ойс. — Обърни коня, Митие, и се радвай, защото изобщо не си спомням вече откога из тези планини не сме виждали лекар. Хайде, менер, нека яздим малко по-бързо! Трябва да знаеш, че Митие не обича понито ѝ да скучае!

Накарахме конете да препуснат и действително скоро забелязах, че Митие умееше отлично да се справя с животното. В мен се събуди необичаен интерес към тази необикновена ездачка. Откъде бе получило кафърското девојче християнското име Мария? Как се бяха установили подобни почти роднински отношения между нея и прочутия предводител на бурите? Ако се съдеше по привлекателната ѝ външност, тя сигурно произхождаше от някое изтъкнато племе, може би беше от амаатомба или пък от лагоанер. А каква ли бе болната ѝ майка? Както изглеждаше, момичето не беше получило кафърско възпитание.

Тези мои мисли и наблюдения бяха прекъснати от силни викове зад гърба ми. Обърнах се. След жребеца ми тичаше в тръс едрият артилерийски кон, но без ездач. Малко по назад кафърът лежеше на земята и вдигнал нагоре ръце и крака крещеше с все сила:

— Менер стоят, менер чакат! Ох, ох... ау, ох! Квимбо нямат вече кон и кон нямат вече Квимбо! Ох, ау! Кон тичат, а Квимбо не могат вече тичат, Квимбо нямат ни ръце, ни крака. Квимбо лежат на земя и съм мъртъв!

Не можех да не се разсмея, а и Кес Ойс също взе да ми приглася. Девојката обаче се върна при претърпелия злополука свой съплеменник, скочи от понито и се наведе над кафъра.

— Квимбо ли се казваш? Нарани ли се? — попита го тя.

— Да, Квимбо се казват Квимбо, но не Квимбо наранил Квимбо, а кон наранил Квимбо.

— Къде те боли? Гърба ли си удари!

— Само гръб ли болят Квимбо? Ох, ох, цял Квимбо болят Квимбо. Квимбо вече не жив, Квимбо съм мъртъв!

Аз също слязох от коня, за да видя дали беше пострадал.

Въпреки съвсем старателния преглед не успях да установя ни най-малкото нараняване или контузия и все пак той отказваше да се изправи. Ревеше под моите опипващи ръце и непрекъснато уверяваше, че бил съвсем мъртъв. Тогава Ойс също скочи от седлото и извади ножа си.

— Квимбо наистина е умрял — невъзмутимо каза той. — И ако ти, менер, не вярваш, ще ти го докажа. Ще го разпоря и така ще можеш да надникнеш в тялото му и да установиш дали наистина няма искрица живот в него.

Ойс се наведе, хвана кафъра за гърлото и допря ножа си до кожата му. В следващия миг Квимбо скочи на крака и направи невероятно салто мортале настрани.

— Ох, не реже Квимбо! Квимбо наистина мъртъв, но Квимбо пак може язди на кон!

— Тогава яхвай го и внимавай да не паднеш отново на земята!

„Възкръсналият“ кафър събра вещите, които беше изтървал и пак се покатери върху гърба на коня.

— Ще яздат ли менер също тъй бързо? — боязливо попита той.

Аз кимнах.

— О-о, тогаз здраво върже Квимбо — помоли се кафърът, — иначе Квимбо дваж мъртъв!

— В такъв случай наистина ще те разпоря! — увери го Ойс със заплашително изражение и едновременно с мен и Митие отново се метна на седлото. — Впрочем не сме далеч от целта. Ще пристигнем след половин час и после, менер, ще можеш да докажеш дали разбираш от болести малко повече отколкото билкаря Зелмст.

ВТОРА ГЛАВА

СИКУКУНИ

След около половинчасова езда ние спряхме пред една долина. Обградена от двете си страни от възвишения, спадащи към западните разклонения на планините Ранд, тя имаше ширина от около една и половина английски мили. Доста голям поток се виеше по дъното ѝ като създаваше условия за избуяването на пищна растителност и тъкмо тя отличаваше тази отдалечена и закътана местност сред предпланините от земите, през които бях минал в последните дни. Навсякъде погледът виждаше пасящи говеда, овце и кози. Насред долината се простираше голям чифлик, заобиколен от овощни градини, а непосредствено зад тях следваха житни нивя с богата реколта.

— Пристигнахме! — обади се Кес Ойс. — Харесва ли ти това място?

— Много повече от някои други, които съм виждал досега. Как се казва собственикът?

— Той е неф Ян, уверявам те, че е момче и половина. Можеш дълго да търсиш друг по-храбър и по-свестен африканер от него, макар да е само на двайсет и две години. Жалко, че е тръгнал на лов за леопарди. В такива случаи винаги отсъства от къщи по няколко дни, иначе щеше да имаш възможност лично да се запознаеш с него!

Той нарече младежа неф Ян без да спомене фамилното му име. Холандският обичай — дори без каквато и да било роднинска връзка по-възрастни хора да се обръщат към по-младите си познати с „неф“, докато пък по-младите ги назовават с простичкото и приятелско „бас“, се е пренесъл и в Африка. В широкия смисъл на думата африканери се наричат всички преселници от холандски произход, но в по-тесен смисъл под това понятие се разбират само онези бури, които добре умеят да си служат с пушката, остават верни на старите си традиции и... следователно са заклеті врагове на англичаните, а окото им не мигва пред никакви опасности. Кажe ли някой преселник за друг, че e африканер, то той му оказва най-голяма чест, защото по този начин все

едно го е нарекъл герой. Затова едва двайсет и две годишният неф Ян сигурно е давал вече неведнъж доказателства за храбростта си, за да бъде почетен от прославения Ойс с прозвището африканер.

— Но освен Ян той има и друго име, нали? — попитах го аз.

— Разбира се — отвърна бурът с лукава усмивка. — Както си личи, човек трудно може да ти устои, менер. Исках да ти кажа това име едва при запознанството ви, но понеже толкова настояваш, а неф Ян не си е у дома, тогава знай, че се казва Ян ван Хелмерс.

— Ван Хелмерс ли? — възкликнах аз. — Да не би да искаш да кажеш, че е член на семейството, което търся?

— Ако не се лъжа, той е внук на онзи чичо, за когото ти ми разказа. Този човек падна като храбър боец в битката при Питер Марицбург, където заедно с него се сражаваше и синът му, който те уверявам беше ловец и воин какъвто друг едва ли ще намериш. Неф Ян съвсем се е метнал на него. Карабината му никога не пропуска целта си, нито денем, нито нощем. Ето защо го наричат само с името Бурът ван хет Рур. Юмруците му са силни като лапите на лъва. Тежко и горко на онзи, който попадне между тях!

Митие избърза напред. Скоро я видяхме да изчезва зад дъсчената ограда на двора.

— Ами това кафърско девойче? — попитах аз.

— Тя е негова осиновена сестра и годеница.

— Ха!

— Така е! Скитайки се на лов северно от Хриква, баща му се озовал в Калахари и там до трупа на млада красива кафърка, умряла преди не повече от час, намерил полуживото от глад и жажда дете. Той имаше добро и състрадателно сърце и взел момиченцето със себе си. То било кръстено, а после го възпитали и отгледали заедно с Ян, който дълго време го имал само като сестричка, докато най-сетне взел решение от осиновената сестра да направи своя жена.

— Ами родителите съгласиха ли се?

— Естествено! Не бива да мислиш, че имаме предразсъдъци като хората в родината ни. Митие е девойче и половина. От нея ще стане такава жена, каквато Ян едва ли ще намери сред преселниците.

— Тя сигурно е от племето аматомба или лагоанер.

— Вероятно, но откритите от ван Хелмерс предмети при майка й не ни дават никакви сведения. Понеже Ян много често отсъства от

къщи, тя е душата на цялото имение, с радост поема върху себе си всички грижи, а и сега ни изостави само за да заварим веднага щом пристигнем масата сложена. Ако бях по-млад можех да завиждам на Ян за такава годеница!

Продължихме бързо да яздим из тучните ливади, после минахме през отворената порта и след като се озовахме в много голям двор, се насочихме към входната врата на жилищната постройка. Няколко ловджийски кучета ни посрещнаха със силен лай, но Ойс, който несъмнено им беше познат, набързо ги укроти. Към техния лай отнякъде се беше присъединило и някакво странно фучене и ръмжене. Щом се обърнах натам забелязах един питомен леопард, който лежеше вързан за дебела верига до колибка, направена специално за него.

Кучешкият лай предизвика и нещо друго. НеЙде зад къщата долових своеобразни звуци, които ми бяха напълно непознати и незабавно след това иззад ъгъла се появи един щраус и с изпънат напред дълъг врат и пляскащи криле се втурна срещу нас. Изглежда този дом се охраняваше изключително добре.

За беда великанската птица избра за обект на нападението си моя храбър Квимбо. Той забеляза грозящата го опасност й мигновено вдигна босите си крака на безопасно място върху гърба на коня.

— Менер, менер! — закрепця той. — Щраус искат изядат Квимбо! Щраус съм гладен! Нека щраус изгълта кон, ама не Квимбо!

Окуражена още повече от ужасяващите викове на атакувания кафър, птицата предприе още по-устремно нападение, като се опитваше да достигне с клюна си краката на Квимбо. Но понеже той непрестанно ги прехвърляше на срещуположната страна на коня, в крайна сметка тя нападна самото животно, на което енергичните удари на човката на войнствения пернат герой се харесаха толкова малко, че въпреки своята тромавост артилерийският кон подскочи едновременно с четирите си крака във въздуха и изложи Квимбо на огромната опасност да падне точно в краката на своя неприятел.

— Менер, спасяват Квимбо! Менер, помагат клет Квимбо! Квимбо не искат го изядат щраус, ох, ох! Менер застрелят мъртъв щраус, но гледат не улучат Квимбо инак Квимбо мъртъв!

Кес Ойс правеше несполучливи опити да укроти птицата. Едрият кон непрестанно ту се вдигаше на задните си крака, ту хвърляше къч и цвилеше от болки. Кафърът крещеше. Кучетата отново подеха своя лай

и вой, а леопардът задърпа веригата и зарева — с една дума човек наистина можеше да се изплаши. Ето че в този миг откъм отворения прозорец се разнесе един единствен вик и всички тези питомни и полудиви животни незабавно му се подчиниха.

— Назад, Роб! — извика Митие и птицата веднага остави коня намира, завтече се към прозореца и провря глава през него, за да я погали господарката й.

По този начин се отърва не само Квимбо, но и ние се видяхме избавени от едно неприятно положение, защото несъмнено щяхме да бъдем принудени да използваме сила срещу птицата, която явно се радваше на приятелските грижи на хората от този дом.

Няколко притекли се хотентоти взеха конете ни, за да се погрижат за тях. После заедно с Ойс влязох в къщата, където освен Митие заварихме една по-възрастна жена, която, грижливо загърната с одеяла, седеше в кресло с облегало. Митие беше вече предизвестила за идването ни и болната жена ме посрещна с изключителна сърдечност.

— Юфрау¹ Софи, този господин, идва от Холандия — подхвърли Кес Ойс.

— И то от Зеланд — добавих аз.

— От Зеланд ли? — попита тя. — Не съм била в тази провинция, но моят свекър е роден там. Той дълго кореспондираше с роднините си, докато най-сетне престана да получава писма от тях. Знаете ли градчето Сторкенбек в Зеланд?

— Цяла седмица гостувах на едно семейство, което живее там. Казвах се ван Хелмерс.

— Били сте у Хелмерс? — попита тя много оживено, въпреки болестта и извънредно голямата си пълнота. — Та те са наши роднини! Не ги ли чухте да споменават за Лукас ван Хелмерс?

— Много често говорех за него, юфрау. Те ме помолиха да ви потърся и в случай, че успея да открия къде живееете, да ви предам ето тези писма. И вашите роднини са ви писали често, но без да получат отговор. Изглежда по време на английското нашествие пощенските връзки не са били в завидно състояние.

— Писмо от Стокенбек? Бързо ми го дайте, менер! Нека Митие го прочете, докато вие похапнете. Седнете на масата и добре се нахранете. За съжаление нямаме дивеч, понеже Ян отсъства от завчера. Тръгна да преследва един леопард.

Тя изрече думата леопард с такъв тон, който ме накара да предположа, че сигурно ставаше въпрос за нещо друго, още повече, че същевременно жената хвърли към Ойс особен и многозначителен поглед. Дали под леопард трябваше да се разбира нещо съвсем различно от познатите ни хищници от семейството на котките, които наистина често се срещат в колонията и енергично се преследват от хората заради значителните щети, нанасяни на стадата?

Ойс отговори на моя неизречен въпрос с една забележка, която подхвърли на жената във връзка с нейните думи:

— Исках да тръгна с него, ала бях възпрепятстван да дойда в уреченото време и затова щом нахранят коня ми, ще поема по неговите следи. Впрочем, този господин не е приятел на англичаните, тъй че можеш открито да говориш пред него. Ян сам ли потегли на път?

— Да.

— За Кларфонтейн?

— Тъй каза, бас Ойс.

— А не спомена ли кои други ще дойдат?

— Ван Рал, Зинген, Велмар и ван Хорст, без да се броят останалите, които ги придружават.

— Значи ще се съберат всички важни хора. А какво е положението с Фрек оп Зом?

— Получихме вест, че може би и той ще пристигне. Това трябваше специално да ти съобщя.

— Наистина ли? — бързо попита Ойс. — Тогава той ще доведе и човека от когото имаме нужда, за да обезвредим Сикукуни и затова в никакъв случай не бива да пропусна тази среща. Докога ще ме чакат?

— Смятано от днес — четири дни.

— Достатъчно е. Трябва да ти кажа, менер — обърна се Ойс към мен, — че подготвяме решителен удар срещу кафрите. Вярно, че сключихме с тях мир, но Сикукуни е неспокоен и кръвожаден човек. Той не спазва договора ни, напада един след друг преселниците, опустошава страната с ордите си, като при това получава помощ от англичаните, които го снабдяват с оръжия и муниции, без да се замислят, че така укрепват силите на един хищен звяр, а той рано или късно ще се нахвърли върху самите тях. Искаш ли да дойдеш с мен на тази среща? Ще се запознаеш само с истински африканери, а може би и с един вожд на кафрите, който след време сигурно ще стане не по-

малко прочут от Сикукуни. Както вече ме осведомиха Сикукуни събирал своите зулуси отвъд планините, за да предприеме голям военен поход срещу бурите.

Тази покана ми беше добре дошла, но все пак се видях принуден да му откажа, понеже трябваше да се съобразявам с болната жена. Ето защо попитах:

— Кога тръгваш?

— Веднага щом се нахраня.

— В такъв случай, за съжаление, не мога да те придружа. Нали обещахме на юфрау Софи лекар, ще трябва да удържим на думата си.

Той нямаше как да не признае правотата на доводите ми и с присъщото за страстните гастрономи удоволствие, се нахвърли върху поднесените ястия, които започнаха да изчезват между блестящите му зъби в такива количества, че ме обхвана страх.

Междувременно отвориха писмото и Митие го прочете. Момичето сигурно не беше имало други учители освен осиновилите го родители. Ето защо бях учуден от способността ѝ да разчете толкова неясно написаното писмо. Юфрау забеляза доброто впечатление, което ми направи девойчето.

— Да — обади се жената, когато четенето свърши, — Митие чете по-хубаво от Ян, а той е с четири години по-голям от нея и при това е адютант на бас Ойс! Научила се е от покойния бур, а той беше много умна глава и можеше и знаеше всичко, което човек трябва да може и да знае. Откакто кафрите го убиха, за мен и за Ян няма и няма да има нито минута покой, докато Сикукуни не бъде наказан.

След като Кес Ойс се нахрани, той стана и взе карабината си.

— Вече тръгвам, юфрау. Ще ти благодаря по-късно, понеже се разбира от само себе си, че ще се върна заедно с Ян. Менер, ние двамата навярно няма нужда да се сбогуваме, защото мисля, че ще те заваря тук!

— Господинът няма да си тръгне толкова бързо — увери го жената с умолителен тон, обръщайки се колкото към мен, толкова и към него. — Върви с Бога, бас Ойс, и дано скоро да ни известиш, че със Сикукуни е свършено!

Тя му подаде ръка, после Митие и аз го изпратихме навън, където той се сбогува и с нас. Девойката остана на двора, а аз се върнах сам в стаята.

Накарах юфрау Софи да ми опише страданието си и стигнах до убеждението, че ставаше въпрос за неправилно лекуван катар, болест, която бе вече опасно напреднала. За щастие в моята малка аптечка се намираше необходимото лечебно средство. Дадох на пациентката си от него и после ѝ наредих да си легне. Но за да стане това тежката жена имаше нужда от чужда помощ и ето защо излязох да повикам Митие. Не я видях на двора. Попитах за нея един от хотентотите, който се задаваше откъм обора и той ми посочи с ръка зад къщата.

— Митие съм там и дават училище на малко деца — отговори той.

— Училище ли? — попитах изненадано.

— Училище! — гордо отвърна той. — Малък деца и голям квеквена (Така се наричат източните хотентоти. Б. нем. изд.) учи много, голям много в училище. Учи броят, учи четат, учи пишат и учи се молят. Митие съм добър, голям добър в училище!

Тръгнах в указаната ми посока и скоро долових висок говор. В средата на малка тревиста поляна, обградена от храсталаци, седеше девойката. Момчета и момичета, разделени на две смесени групи, я бяха наобиколили. Това разделение сигурно имаше езиково основание, понеже както по цвета на кожата, така и по чертите на лицата, аз разбрах, че едната половина от малките ученици бе от хотентоти, а другата — от потомци на кафрите. Точно в този момент Митие се занимаваше с първата група и както забелязах занятието имаше за предмет въпроси от религията.

— А сега да се помолим. Скръстете ръце! — подкани ги тя, като им даде личен пример.

Малките кафяви ръчички на дечицата се склучиха за молитва.

— Започваме!

Тя направи знак със склучените си ръце и в хор се разнесоха думите:

— Сида тиб, хоми на хаб, са онс ану — анухе! (Началото на „Отче наш“ на съответния език Б. пр.) Малчуганите казаха цялата молитва „Отче наш“ с трогателно благоговение. После девойката се обърна към малките кафри.

— А сега и вие!

След като и тази група склучи ръчички за молитва, Митие ги подкани:

— Започваме!

Детският хор поде:

— Баво вету о сезулвини, малипатве нгобунгквеле игама лако.

— Така! — похвали тя схватливостта и смирението на малчуганите. — А сега да се помолим така, както всяка сутрин и вечер трябва да се молим в къщата при юфрау Софи. Всички заедно — започваме!

Както кафрите, тъй и хотентотите подеха на холандски:

— Онзе вадер, дие ин де хемелен зиит, ув нам ворде гехей-лигд.

Видях и чух, че бях попаднал в религиозен и благочестив дом и много съжалявах, че се налагаше да смутя обучението. Митие не беше забелязала идването ми и донякъде се смути, когато се появих от храстите и я помолих да отиде при майка си.

След като разпусна децата, аз тръгнах с нея обратно. Откъм фасадата на главната постройка видях две кожи от диви котки, които, опънати на рамка, висяха под един прозорец.

— Изглежда тези животни се срещат често тук — подметнах аз.

Тя кимна и каза:

— В гората ги има много и не е съвсем безопасно да стреляш по тях. Първата котка, улучена от мен, ме подреди твърде зле, защото успях само да я раня и ако не носех ножа си, може би сега нямаше да съм жива.

Погледнах я учудено.

— Умееш да си служиш и с пушка, така ли? — попитах я.

— Ян ме научи, понеже смята, че в тази страна е от голяма полза, ако жените и девойките също могат да използват оръжията.

— Къде се намира гората?

— Изкачиш ли се нагоре по долината, прехвърлиш ли после дясната височина, веднага ще я видиш.

В онези райони горите са рядкост и тъй като в момента няха никаква работа, аз повиках моя кафър, който боязливо стоеше на значително разстояние от леопарда и любопитно наблюдаваше раздраженото животно, вперило в него полузатворените си очи.

— Квамбо, погрижи ли се за конете?

— Кон вече яли и пили вода, менер — отговори ми той. — Квимбо не стоял скръстил ръце и също себе нахранил!

— Тогава пригответи оръжията си. Отиваме в гората!

Влязох в стаята, за да взема карабината си и да уведомя жените за моето намерение. Те ме предупредиха да се пазя от отровните змии, от които гъмжало в гората и ми предложиха да взема за водач един хотентот. Отклоних предложението им и излязох от дома.

Квимбо се беше накичил с всичките си оръжия и имаше твърде енергичен и предприемчив вид.

— Менер носят пушка, менер искат стрелят мъртъв. Кво искат менер стрелят мъртъв?

— Слонове — отвърнах му аз най-сериозно. Кафърът направи огромен скок настрани и ме погледна ужасено.

— Слон?... О, менер, ще съм мъртъв и Квимбо също ще съм мъртъв! Слон съм много дебел, слон имат такваз голяма уста.

Той разпери колкото можеше по-широко ръце, за да покаже по-нагледно колко голяма била устата на слона.

— Добре, тогава ще потърсим някой лъв!

При тези думи кафърът замръзна на мястото си от уплаха.

— Менер искат търси лъв? О, о, лъв съм съвсем много по-зъл от слон. Лъв изяждат всички животно и човек, лъв яде Англия, яде Холандия, яде койкойб (Хотентоти Б. нем. изд.), яде кафър, яде менер, ще изядат и Квимбо. Кво да правят Квимбо, ако лъв изгълтат Квимбо? Квимбо иска вземе хубав жена. Квимбо не бива изяден от лъв!

Това бе нещо съвсем ново за мен. Не можех да си представя добрия кафър като достопочтен съпруг и ето защо попитах:

— Какво? Искаш да се жениш ли?

— Квимбо вземе жена!

Кафърът изрече това уверение с изключително самочувствие и с такова изражение, сякаш очакваше от мен най-голяма похвала.

— Тъй! И коя ще вземеш за жена?

— Квимбо вземе хубав Митие!

Замалко да се изсмея. Значи на Митие й беше писано голямото щастие да стане мадам Квимбо!

— Защо точно Митие? — попитах го аз.

— Митие съм бил добър кога Квимбо паднал от кон. Менер Ойс съм искал разреже Квимбо, но Митие съм се страхувал за Квимбо. Затуй Митие ще станат жена на Квимбо.

— Ами ти каза ли го вече на Митие?

— Не. Квимбо не говорят още с Митие.

— А откъде знаеш, че Митие иска да стане твоя жена?

— Квимбо знаят! Митие много искат стане жена на Квимбо, щото Квимбо съм хубав, добър и съм голям и храбър воин!

Това наистина бяха забележителни качества, наличието на които у Квимбо за съжаление ми се струваше твърде въпросително. Но сърце не ми даде да разбия красивите илюзии на хубавия, добър и храбър жених. Ето защо прекъснах този разговор и закрачих напред толкова енергично, че кафърът трябваше да положи големи усилия да не изостане.

Нагоре долината се стесняваше все повече и повече и свършваше точно там където изворът бликаше от земята. Скоро стигнахме до дясното възвишение, зад което съседната планина се издигаше още по-нависоко, и се заизкачвахме по неговия склон. След известно време съзряхме гората, покрила съседната долина, разпростирайки зеления си килим и наляво и надясно, докъдето ни стигаше погледът.

Докато вървахме ми се стори тук-там да забелязвам следи по които си личеше, че съвсем наскоро насам бе идвал човек. Наистина това не бяха отделни ясно очертани отпечатъци от стъпки, а да не говорим за непрекъснатата лесно видима диря, ала все пак от силно и добре тренирано зрение на едно или друго място не можеха да се изплъзнат някои сигурни белези, оставени в едрозърнестия пясък. Макар че не бе изключено въпросният човек да е от фермата, все пак без да имам някакво особено основание тези следи ми се сториха твърде необикновени. Най-сетне след като стигнахме до изцяло камениста почва, те напълно изчезнаха и понеже нямах никакъв повод да ги търся, аз просто ги заряхах.

Озовахме се в гората.

Тя се състоеше от могъщи представители на жълтото, смрадливото (*Olaх zllomica*. Б. пр.), желязното дърво както и на асагаи, между чиито стволоче дървоподобната папрат промушваше палмообразните си корони. В самия край на гората се виждаха носорожки храсти, сред които се открояваше ярката зеленина на пеларгонията, както и на разновидности от *mesembryanthemum* и *oxalis*. Въпреки сушата и еднообразната почва в Капската провинция се среща своеобразна, и богата флора, чиито видове по приблизителна преценка възлизат на около двайсет хиляди. Ако в някои не съвсем лишени от вода местности растителността хване веднъж корен, в

следствие на твърде благоприятните климатични условия скоро избуява истинско великолепие от какви ли не видове, което е в най-ярък контраст с безводните голи и пусти райони.

Веднага след навлизането ни в гората бяхме посрещнати от едно семейство „*Scoripithicus erythropus*“, вид дребни павиани, майстори на смешни и забавни гримаси, на които Квимбо отговори с най-различни развеселяващи физиономии. С боздуган в десницата, стиснал копието в лявата си ръка, кафърът ме следваше така, сякаш се опасяваше, че всеки миг между дърветата може да изскочи и да се нахвърли върху нас някой лъв или слон. За съжаление нямаше защо да се опасяваме от среща с тези животни, понеже от година на година те ставаха все по-редки и също както хипопотама и носорога, се оттегляха все по-далеч на север.

Най-голямото животинско богатство на тази гора изглежда се състоеше в големия брой най-различни видове птици, от които гъмжаха короните на дърветата. Нашето присъствие ни най-малко не ги смущаваше. За мен това бе доказателство, че тук рядко стъпваше човешки крак, а дори в такива случаи хората идваха с миролюбиви намерения.

Бях тръгнал към гората по-скоро с намерението да направя една хубава разходка, отколкото да търся някакъв определен дивеч, но въпреки това постоянно бях готов за стрелба и обръщах внимание и на най-незначителния шум.

Бяхме се скитали вече около час, когато изненадващо и съвсем не толкова далеч от нас, се разнесе изстрел.

— Чува менер? — попита Квимбо, вдигайки показалец с извънредно угрижена физиономия.

Внимателно се заслушах в посоката откъдето долетя гърмежът. Проехтя и втори изстрел.

— О, стрелят пак! Човек стрелят мъртъв човек! Тук съм двама абанту, двама човек, и стрелят друг един мъртъв!

Не споделях мнението му, защото и двата изстрела несъмнено бяха дадени с една и съща пушка, което ясно може да се различи от тренирания и остър слух. Взех решение безшумно да се промъкна напред, за да наблюдавам тайно непознатия стрелец, но скоро се видях принуден да ускоря действията си.

— Help, help! Oh, woe to me! (Помощ, помощ! Ох, тежко ми!) — разнесоха се силни викове, които издаваха страх.

Викаха на английски. Сигурно някой бял се намираше в опасност и ето защо колкото можех по-бързо започнах да си проправам път сред гъстата папрат. Само след минута-две пред очите ми се разкри полусериозна и полукомична гледка. На покрития с мъх ствол на рухнало жълто дърво, подпряло се полегато върху околните горски гиганти, клечеше някакъв много висок и кльощав човек, като с приклада на пушката си се отбраняваше срещу грамаден глиган, ранен в задните части. С гневно грухтене и бесни напъни животното се опитваше да превземе убежището на своя неприятел.

Вдигнах карабината, но усетих как Квимбо ме хваща за ръката.

— О, менер не стрелят! Квимбо много обичат ядат свиня. Квимбо убият свиня!

С три бързи скока той се озова зад глигана, който нападаше човека с такава сляпа ярост, че изобщо не забеляза новия си противник. Кафърът вдигна копието и го запрати към звяра малко зад предния му крак с толкова голяма сила, че здравето много трудно чупливо дърво се заби дълбоко в областта на сърцето. Миг два животното остана неподвижно, а по зурлата му се появи кървава пяна, доказваща безпогрешността на попадението. После то се извърна към Квимбо, ала за да избегне удара на глигите, кафърът бе вече отскочил настрана и в същия миг размаха късия тежък боздуган. По главата на глигана се стовари мощен удар, който незабавно го повали на земята, а вторият удар донесе победата, извоювана за по-малко от минута. Героят на този двубой размаха боздугана над главата си и нададе силен победен вик.

— Менер видят! Свиня съм мъртъв, съм много мъртъв, съм съвсем мъртъв. Свиня не изяде човек, а Квимбо изяде свиня!

Той изтръгна копието от тялото на убитото животно и извади ножа си, за да го изкорми на място. А избавеният от толкова неприятната обсада чужденец бавно смъкна от дървото страшно дългото си тяло и се протегна като човек, който се е събудил от някакъв ужасен кошмар.

— Nail (Привет, здравей! Б. пр.), сър, туй се казва помощ на време! Това добиче, damn it (Проклето да е! Б. пр.), се оказа толкова

неучтиво, че един джентълмен изобщо не можеше да си позволи повече да се занимава с него!

Несъмнено човекът беше англичанин. На главата върху червеникаворусата си коса той носеше висока подобна на шлем шапка направена от кожа на носорог. Лицето му бе „украсено“ от огромни бакенбарди. Кльощавото му тяло бе облечено с късо карирано сако и също така карирани панталони, над чиито крачоли се виждаха закопчани филцови гамаша. Стъпалата му бяха тесни и невероятно големи. Сухите му пръсти все още здраво стискаха празните цеви на пушката. От лявата му страна в кожена ножница висеше огромна парадна сабя с ефес, а от шала, увит около мършавите му хълбоци, стърчаха дървените дръжки на два ножа, както и дръжките на три големи кавалерийски пистолети.

— Сър Гилбърт Грей — представи се той, като с едно неописуемо движение на ръката ме подкани и аз да направя същото.

— Сър, какво те води по тези места? — попитах го аз след като му казах името си.

— Сделки, менер, важни сделки, които естествено не мога да издам, понеже си холандец.

— Не съм холандец, а немец, сър, и искам малко да се поразходя из Капската провинция. Но разреши ми да попитам какво общо имат сделките ти с това животно!

— Това животно, този змей, този цербер ли? Абсолютно нищо! Бях тръгнал да се поразтърча из гората, за да може стомахът ми по-добре да смели овена, който изядохме, и така се натъкнах на туй чудовище...

— ... което имаше намерение теб да храносмели — прекъснах го и се разсмях. — Но, сър, къде мислиш трябва да бъде ударен един глиган?

— Pshaw! Докато се целих този звяр не благоволи да стои мирен. Много добре знам накъде да насочвам пушката си и тъкмо затова стрелях само веднъж на вятъра, което навярно би се случило с някой немец два пъти!

— Възможно, но само при условие, че няма никаква друга цел, освен вятъра. А мога ли да те попитам, сър, какви са другите хора с които сте изяли вашия овен?

— Не, не! Това не е твоя работа. Кажи на този човек да остави животното. То е мое. А после си върви!

— Тъй ли мислиш, сър Гилбърт Грей? — попитах аз и добавих: имай предвид, че моят кафър ти спаси живота, спокойно можеш да му отстъпиш частичното си право върху глигана, което евентуално ти дава обстоятелството, че си го ранил с изстрела си.

— Глупости! Аз твърдя, че това диво прасе е мое и ще...

— Нищо няма да направиш! Когато из тези географски ширини се срещнат представители на две цивилизовани нации, обикновено се държат по между си по-дружелюбно от теб, сър Гилбърт Грей. Искаш да си вървя. Добре, ще последвам съвета ти, но пътят ми съвпада с твоя, води към мястото където е бил изяден онзи благороден овен. Тук всеки има правото и дори дълга да разбере кой се намира в близката околност и ако някой се опита да му попречи, тогава просто се прибягва до правото на по-силния. Ще ме заведеш ли при твоите спътници или не?

Добрият човечец заби извънредно смутения си поглед в краката ми.

— Не може, сър, никой не бива да узнае, че се намираме тук.

У мен се беше породило вече едно все още смътно подозрение, за което съвсем не мога да кажа, че се разсея от поведението на англичанина. Каква ли работа имаше той тук по тези места, където както добре знаех живееха само шепа холандски бури, настроени подчертано враждебно към англичаните? Струваше ми се невъзможно да е таен агент на английското правителство, защото ми изглеждаше умствено и духовно доста ограничен за подобна мисия. И ако беше такъв какво ли можеше да търси тъкмо тук, в тази гора? Наистина Кес Ойс бе споменал, че зулусите се събирали отвъд планините Ранд и... трябваше да си изясня положението на нещата и затова подхвърлих:

— Сър, кой не бива да го узнава? Само холандците, или и аз като неутрален чужденец?

— Никой!

— Ами ако вече го знам?

— Ти ли? Невъзможно!

— Напротив! Кафри са!

По изражението му веднага разбрах, че догадките ми са правилни, макар че той се опита да се измъкне:

— Кафри ли? Заблуждаваш се, сър! Че къде ли си ги видял?

Квимбо беше привършил работата си и с любопитство изчакваше резултата от разговора ни, който не разбираше. Обърнах се към него:

— Остави животното засега тук! Трябва да придружим този човек.

— Квимбо оставят свиня тук? О, о, менер. Квимбо ядат много хубав свиня, Квимбо ще носят свиня и Митие ще видят, че Квимбо хубав и храбър!

— Ти пак ще й занесеш прасето, само че по-късно, понеже...

Силно шумолене ме накара да се обърна... сър Гилбърт Грей беше използвал случая да се шумугне в хрусталака. Сигурно наистина имаше най-сериозни основания да не желае да бъдат разкрити придружителите му, но естествено криво си беше направил сметката. Отказах се веднага да хукна да го гоня. Той можеше да ми избяга само за кратко време. Имаше достатъчно големи крака, за да остави ясно видими за мен следи. Квимбо не можеше да ми бъде полезен в тайното преследване на беглеца и затова след кратко размисляне му разреших да се върне във фермата. Принуден бях да оставя изцяло на него да реши по какъв начин да пренесе своя ловен трофей.

След като поех в посоката накъдето беше избягал англичанинът, аз се натъкнах на такава дияра, по-ясна от която не можех и да си пожелаю. Несъмнено сър Гилбърт Грей имаше малко опит в придвижването из местности, където те дебнат хиляди какви ли не опасности и изглежда изобщо не се замисляше над това, че мога да използвам отпечатъците от еленските му крака, за да го преследвам.

Отначало изглежда и самият той не е бил наясно накъде да се отпрати. Следите му водеха на зиг-заг ту надясно, ту наляво и едва след доста време поеха по права линия. Когато измина не по-малко от половин час, аз се добрах до края на една падина, която представляваше началото на спускаща се надолу долина. В падината имаше извор. С шумно бълбукане той изскачаше между две скали от пясъчник.

Точно там долу при извора седеше сър Гилбърт Грей заедно с четирима кафри, в които по бойното им снаряжение разпознах зулуси. Какво ли търсеха тук, какви ли обстоятелства ги бяха събрали с англичанина? На земята лежаха и други три свободни щита, едно

доказателство, че кафрите са седем, а липсващите трима се бяха отдалечили по една или друга причина. Щраусовите пера по един от щитовете, както и осемте малко по-надолу пасящи коня навеждаха на предположението, че имах работа не с най-обикновени кафри.

Англичанинът се беше впуснал в оживен разговор с туземците, но дори и да разбирах езика им, пак нямаше да ми хрумне да подслушвам какво си говореха, защото имах да върша по-важна работа. Тук беше бивакът на кафрите с подозрителния англичанин, а там — фермата, оставена под закрилата само на една девойка! На всичко отгоре от бивака на туземците липсваха трима души, между които бе и най-знатният от тях. Всичко това ми даваше достатъчно основания да се върна колкото ми бе възможно по-бързо.

Какво ли не можеше да се случи по време на продължителното ми отсъствие! Запромъквах се покрай падината в посока на конете. Внезапно обладалият ме страх ми подсказа, че трябва да взема един от тях, независимо дали това щеше да се нарече кражба или не. Наистина не беше никак трудно да възседна някое животно и да препусна, обаче в такъв случай щяха да ме видят и да ме преследват, а така щях само да увелича опасността за фермата, вместо да я намаля. Моето деяние трябваше да бъде забелязано колкото може по-късно и ето защо използвах една извивка на долината, за да се промъкна до най-отдалеченото животно. Вярно, че това не беше най-добрият кон, но бе застанал така, че кафрите не го виждаха.

Тръгнах срещу вятъра, промъквайки се между папратите на пет крачки от него и в следващия миг с един скок се озовах на гърба му. Изненаданото животно изпръхтя, вдигна се на задните си крака, но аз веднага рязко стегнах юздите, притиснах го по-силничко с бедра и го подкарах надолу по долината, за да свърна после към фермата и измъквайки се от гората, да изляза горе на билото.

Не бях стигнал още кой знае колко далеч, когато забелязах Квимбо. От дебели клони той беше направил нещо като „шейна“, на която бе натоварил глигана и сам се беше впрегнал да я тегли. От тежкия товар по лицето му се стичаха капки пот и мазнина. Той страшно се зарадва като ме видя, но не беше и по-малко учуден, че се връщах на кон.

— Менер имат кон? — попита той. — О, о, кон съм добър. Кон ще теглят свиня вместо Квимбо!

И веднага се „разпрегна“, за да изпълни намерението си. Ала аз се възпротивих.

— Кой ще яде свинята? Конят или Квимбо? Нека я тегли онзи, който ще я яде! Не мога да ти дам коня, защото самият аз имам нужда от него. Там в гората се крият въоръжени зулуси, а сигурно вече и във фермата има неколцина. Трябва да отида при жените, за да предотвратя някое нещастие. Пази се от зулусите и побързай да се скриеш на безопасно място!

— Зулу при Митие? О, о, Квимбо ще тичат и свиня ще тичат, та бързо стигнат при добър хубав Митие. Квимбо изтрепят всички цели зулуси!

Той отново се впрегна и така затегли товара си, че пушек се вдигна. А аз препуснах в галоп.

Скоро видях фермата долу в ниското. Запазвайки същата бързина, въпреки трудния стръмен терен продължих да се спускам към задната част на градината. Ако тръгнах да я заобикалям, за да стигна до главната порта, щях да изгубя твърде много време, ето защо насочих коня право към оградата, приготвих го за скок и прелетях над нея. Но не се приземих тъй плавно както ми се искаше. Докато траеше бързата езда не бях имал възможност да използвам стремената, понеже ми бяха твърде дълги, а няха никакво време да ги скъся. Както ми издаде цялото му оседлаване, този кон сигурно беше на страшно дългия сър Гилбърт Грей. При скока над оградата едното стреме се закачи на нея, ремъкът му се скъса и конят заедно с ездача се преметнаха през глава. Но още в следващия миг и двамата пак бяхме на крака. Опасното падане ни се размина без никакви особени последици. Зарязах животното и се затичах през градината към къщата. По пътя си се натъкнах на един от хотентотите. Попитах го:

— Има ли някой при юфрау Софи?

— Ох, менер — отвърна страхливо той, — зулу съм в къща, трима зулу. И велик вожд съм тук!

Не разпитвах повече, а влязох в коридора, където дочух силни гласове, идващи откъм стаята. Леко открянах вратата и забелязах трима кафри, двама от които стояха близо до входа, а третият бе в средата на помещението и държеше Митие за ръката. На рамката на вратата, водеща към спалнята, се беше облегла преbledнялата от

ужас домакия. От страх за осиновената си дъщеря тя бе станала от леглото и набързо беше навлякла само най-необходимите дрехи.

— Тук живеят Ян ван Хелмерс — чух да казва вождът на завален холандски. — Той съм Бур ван хет Рур и стрелят по зулу. Той трябва умрат и жена трябва умрат!

— Ян няма да умре, а ще дойде да отмъсти за нас! — дръзко и уверено отговори девойката.

— Той ще умрат и жена умрат, но ти не! Тук вожд вижда зъб от змия и затуй ти не умре, а тръгне със Сикукуни за наказание на лош зъл Соми! — добави вождът, посочвайки с пръст към огърлицата от змийски зъби, която момичето носеше на врата си. — Откъде съм зъб от змия на тоз шнур?

— От майка ми.

— Къде съм майка?

— Мъртва е. Умря от изтощение и жажда в Калахари.

— О, Сикукуни знаят вече всичко! Жена на Соми имат. тоз зъб на змия. Жена на Соми бягат с дете в Калахари, жена умира, бур взема дете и зъб от змия. Тук стои дете на Соми и трябва отиде със Сикукуни при зулу. Но бур умрат както и жена!

Той даде знак на хората си. Те се приближиха до юфрау Софи и извадиха ножовете си. Метие извика и се опита да се изтръгне, обаче извънредно силният вожд така стисна ръката ѝ, че тя посиня. Той даде някаква кратка, но неразбираема за мен заповед на езика на зулусите, чието значение все пак веднага ми стана ясно, тъй като другите двама размахаха ножовете си. Вече бях вдигнал пушката си и двата изстрела изтрещяха бързо един подир друг, а в стаята проехтя трикратен вик. Втурнах се напред през барутния дим и замахнах с приклада си срещу Сикукуни. Той стоеше пред мен с гневно святкащи очи и все още държеше момичето с лявата си ръка. Главата му бе украсена с лента от видрова кожа и наушници от леопардова кожа. Освен това в косата му се развяваха пет щраусови пера и едно перо от африкански синигер. Херкулесовското му тяло бе почти голо. Около слабините си имаше само малка препаска изработена от щраусов пух, а от широките му рамене се спускаше къса наметка от съшити една за друга бели кравешки опашки. Надявах се с един удар на моя приклад да просна Сикукуни на земята, обаче не се съобразих със сравнително ниския таван на помещението. Тъкмо когато замахнах, карабината ми се

закачи в една греда и за миг останах беззащитен, което светкавично бе използвано от вожда на зулусите. Той развъртя късия си боздуган и така ме удари по главата, че моментално паднах на пода.

За щастие, както веднага успях да установя, съм останал в безсъзнание само броени секунди. Наелектризиран от мисълта за опасността надвиснала над двете жени, аз с мъка се изправих на крака. Един поглед хвърлен наоколо ми показва, че Сикукуни и Митие бяха изчезнали. Двата кафри лежах мъртви на земята до юфрау Софи, която за разлика от тях изглежда бе здрава и читава и навярно от уплаха беше само припаднала.

Без да обръщам внимание на тъпата болка, която стягаше главата ми, аз грабнах падналата до мен карабина и изскочих на двора. Там ме посрещнаха пронизителните крясъци на хотентотите, издаващи страх и ярост.

— Митие тръгват, тръгват с кафър! — завикаха срещу мен. — Вожд отвличат клет Митие, ох, ох!

— Къде са? — попитах изплашено.

— Там... ей там яздят вожд!

Те посочиха към ъгъла на постройката. Изтичах дотам и видях какво бе станало само за секунди. Сикукуни извел Митие на двора и там забелязал коня на дългия англичанин. Междувременно животното било дошло от градинката пред вратата на къщата. Вождът се метнал с момичето на гърба му, преминал през портата и, заобикаляйки отвън единия от ъглите на градината, в момента се стремеше да избяга нагоре по стръмнината, откъдето преди малко се бях спуснал.

Измерих на око разстоянието до ездача и светкавично измъкнах два патрона.

— Конете ми, бързо, бързо!

— Кон за менер... дава... бързо... по-бързо! — завикаха, закрепяха и зареваха много гласове и всички се втурнаха, заблъскаха и затичаха към обора.

Никога в живота си не бях зареждал толкова светкавично както в този миг. Всеки мой нерв и мускул бе изпънат от напрежение и въпреки това не биваше да допускам и най-малкото потрепване на ръцете си, защото от изстрела ми зависеше всичко. Винаги съм бил сигурен в куршума си, ала като имах предвид възбудата си и болките в главата, този път подпрях цевта върху напречната греда на оградата.

Все пак конят навярно бе малко пострадал при падането, понеже, въпреки всички усилия на вожда, бързината му никак не беше голяма. Но не биваше да се бавя, защото само след броени секунди беглецът щеше да излезе извън обсега на оръжието ми. Главата ми бе като стегната в менгеме. Прицелих се, но очите ми се премрежиха. Видях как Митие с всички сили, ала напразно се съпротивляваше срещу здравата прегръдка на вожда. Трябваше да внимавам да не я раня. Можех да се целя само в коня и непременно така да го улуча, че мигновено да рухне на земята. И ето че за няколко кратки секунди погледът ми се проясни и в същото време конят на дългия англичанин извърна леко главата си встрани. Това представляваше трудна и опасна цел, още повече на такова разстояние, ала само след няколко скока куршумът ми нямаше да може вече да достигне животното. Натиснах спусъка и видях кон и ездач да падат! Бях улучил.

— Изведете животните, бързо! — подвикнах на възбудените хора, които от престараване не можеха да се оправят с жребците.

— Менер застрелят мъртъв кафър, о, о, я виж! — закрещя един от тях, като се затича към оградата и посочи към стръмнината. .

Незабавно другите хукнаха подир него и така се отвори място за конете, които в този момент изтичаха неоседлани на двора. Пъхнах нов патрон в празната цев, метнах се на седлото и хванах поводите на масивния жребец на Квимбо. Щом забелязах, че кафърът се появи заедно с товара си горе на височината, и планът ми веднага бе готов.

— Вървете при юфрау, тя лежи вътре в стаята! — наредих на хотентотите и като препуснах в галоп, минах през портата и заобиколих фермата.

Ако още в гората бях изненадан от смелостта на Квимбо, с която се хвърли срещу побеснелия глиган, то в следващия момент той щеше да ми даде поредния пример за мъжеството си. Изглежда на него храбростта му идваше едва в мига, когато трябваше да я прояви.

Спускайки се отгоре, кафърът беше чул моя изстрел, видя как конят се строполи на земята, разпозна и Митие. В първия миг тази сцена го накара да се стъписа, ала когато ме съзря да изскачам иззад ъгъла на оградата, той разбра знака, който му направих, подканяйки го да задържи Сикукуни. Квимбо заряза товара си и се втурна към вожда, който с мъка се бе изправил на крака и понеже конят беше мъртъв, реши да избяга с момичето пеша.

Не успя да изпълни намерението си. Той забеляза новия си противник, видя и мен и разбра, че само за минута щях да го догоня. Стана му ясно, че няма да може да отвлече девойката и вдигна боздугана си, за да я убие. Тогава Квимбо се закова на място, замахна с късото си копие и го хвърли с такава точност, че то се заби в ръката на Сикукуни. Вождът изрева от ярост, погледна още веднъж към мен, пусна Митие и се втурна напред със скоковете на пантера.

Той нямаше да успее да ми избяга, ако в този миг на толкова неочаквано изтръгнатия от почивката си в обора артилерийски кон не му хрумна изведнъж да прояви непокорство. Преди да ми се удаде да го успокоя, зулусът бе вече изчезнал отвъд билото.

— Тичай при юфрау — извиках аз на Митие, когато стигнах при нея. — Тя припадна и лежи в стаята!

— Ами Сикукуни! — отвърна ми храброто девойче, докато някоя друга на нейно място щеше вече да е в безсъзнание от страх.

— Остави го и бързай да отидеш при майка си! Квимбо, мятай се на коня!

— Квимбо на кон? Че кво правят Квимбо на кон? Квимбо трябва тегли свиня! — каза ми той.

— Бързо, бързо! Прасето няма да ти избяга!

— Свиня лежат там, ама Квимбо трябва бъдат при Митие, ако зулуси дойдат!

И този претекст не му помогна.

— Налага се да убием тези зулуси, за да не се върнат пак!

Бързо, напред!

— Квимбо убиват зулуси? О, о, тогаз качват Квимбо на кон. Квимбо съм храбър и голямо сърдит на зулу!

Заедно с оръжията си той се покатери на гърба на тежкия кон и тъй като животното отново си беше възвърнало обичайната добродушност, ние бързо стигнахме до самия планински склон. Щом се озовахме на билото, аз се огледах за Сикукуни и го открих далеч долу в една странична Клисура. Хитрият вожд бе предпочел да свърне по заобиколен път, защото не ни беше възможно да го преследваме на коне надолу по стръмнината, а не можехме и да му пресечем пътя към гората, където щеше да се скрие, понеже тя достигаше в онази посока почти до самата клисура.

Трябваше да се доберем до бивака на хората му значително преди самия него. Затова се насочих натам, препускайки в най-бързия галоп, на който бе способен Квимбо. Щом стигнахме гората, скочихме от седлата, завързахме конете на едно скрито място сред гъсталака и продължихме да се промъкваме напред пеша.

Бях запомнил съвсем точно местоположението на бивака и ето защо го открихме без никакво бавене.

— Отивам отсреща — обадих се аз, когато незабелязано достигнахме въпросното място и забелязахме петимата мъже. При тези думи посочих към срещуположната страна на лагера. — Щом стрелям, ти ще убиеш един зулус и ще гледаш англичанина да не избяга. Трябва да го заловя!

— Квимбо ще направят мъртъв съвсем цял зулу и здраво хване Англия, ей тъй!

Той сграбчи най-близкото до него дърво, сякаш се канеше да го удуши и направи такава гримаса, с която би могъл да обърне в бягство дори и някой призрак.

Продължих да се промъквам по-нататък. Когато се озовах отсреща, аз тъкмо взех да разтварям храсталака, за да получа по-добра видимост за изстрела си, когато откъм страната на Квимбо нещо в гъсталака изпраця и се разнесе силен шум от падащо тяло. В старанието си кафърът се беше проврял твърде напред, стигайки до самия край на стръмния склон над бивака и ето как в същия миг се отърколи сред зулусите толкова шумно, като че върху тях бе паднал някой хипопотам.

— Ау, ох, ох, гора съм не здраво! Ох, ох, Квимбо съм глупав Квимбо! — извика той и бързо скочи на крака.

Зулусите доста се изненадаха, като видяха, по такъв начин при тях да се появява непознат човек. Но щом сър Гилбърт Грей разпозна кафъра и им подвижна няколко думи, те се нахвърлиха върху него. Квимбо беше загубил копието си, но ръката му още стискаше боздугана и заедно с надвисналата опасност у него се пробуди смелостта му.

— Кво... как? — извика той. — Зулу искат убият храбър Квимбо? О, о, тук съм боздуган на Квимбо.

Първият му удар улучи един от враговете му така, че зулусът рухна на земята, обаче четиримата други го сграбчиха. Аз стрелях два

пъти с карабината и после скочих долу. Пристигнах тъкмо навреме, за да видя как англичанинът изчезна зад храстите. Той предпочете да избяга, вместо да използва своята пушка, двата ножа и трите пистолета. Квимбо се зае с последния зулус, а аз се втурнах подир тайнствения сър. Той се бе затичал към конете, докопа се до един от тях и препусна. Другите животни, оставени на свобода, които явно са били гледани лошо, се подплашиха и също запрашиха след беглеца. Нямах друг избор освен да се върна при Квимбо, когото заварих да събира личните вещи на четиримата убити зулуси. С победоносно изражение той се изтъпанчи пред мен.

— Виждат менер, че Квимбо съм хубав, съм добър и храбър? Менер съм застрелял мъртъв два зулу, а Квимбо също съм претрепал мъртъв два зулу. Квимбо съм голямо храбър кат менер!

— Но Квимбо съм глупав Квимбо! — повторих собствените му думи. — Квимбо падна право долу в бивака и затова англичанинът ми избяга!

— О, о, менер, Англия пак дойдат! — утеши ме той и на мен не ми остана нищо друго, освен да се задоволя с отговора му.

Несъмнено Сикукуни беше чул двата изстрела. Сигурно той се изкачваше по долината, по която се спускаше англичанинът, тъй че с доста голяма сигурност можеше да се предположи, че двамата щяха да се срещнат. За вожда нямаше да е трудно да докопа някой от разбягалите се коне и едва ли щяхме да го видим скоро. Ето защо реших да напусна това място още повече, че скоро щеше да се свечери.

Мъртъвците можеха да останат тук до сутринта, когато мислех да изпратя хотентотите да ги погребат. Не ни се искаше да се товарим с плякосаните вещи и затова ги скрихме малко по-нататък в гъстия храсталак. Квимбо трябваше да носи само щита на Сикукуни. Нямах намерение да излагам на опасност този трофей, понеже бях решил да го отнеса в родината си като спомен.

Отидохме при нашите коне, възседнахме ги и потеглихме към фермата. Когато излязохме на билото, където лежеше глиганът, Квимбо слезе от коня си.

— О, много хубав! Сега кон теглят свиня. Квимбо правят голям хубав гуляй за победа и пекат свиня и ядат свиня с хотентот!

Предоставих му да свърши тази работа, с която и артилерийският кон търпеливо се нае, и препуснах напред към

фермата. Пътем забелязах, че застреляният от мен жребец на англичанина, бе вече изчезнал. Видях го долу на двора. Хотентотите го бяха завлякли там, за да вземат кожата и месото му.

Болната седеше в креслото. Страхът не ѝ беше позволил пак да си легне. Успокоих я и после научих, че вещите от кобурите на англичанина са грижливо запазени. Реших внимателно да ги прегледам, защото чрез тях може би щях да получа някакво обяснение за появяването на зулусите. След като ѝ обещах да разставя постове през нощта, а и иначе да се погрижа за сигурността на фермата, юфрау Софи се съгласи да си легне, нещо, от което тя много се нуждаеше. Веднага след завръщането си Митие се беше погрижила двата трупа да бъдат изнесени от къщата и стаята да бъде почистена от всички следи на схватката. В момента тя се занимаваше в кухнята, а аз отидох в стаята си, за да си отпочина докато дойде време за вечеря.

Когато се стъмни, на двора запалиха два големи огъня, на които кафърската и хотентотската прислуга на огромни шишове изпече „свинята“, предоставена щедро от Квимбо за отпразнуване на победата ни.

ТРЕТА ГЛАВА

ПРИ БУРИТЕ

Бях взел със себе си в моята стая предметите, съдържащи се в кобуриите на седлото на англичанина. Имах предчувствие, че ще ми дадат някои разяснения за събитията, разиграли се през този ден. Освен различни тоалетни принадлежности за контета, съвършено излишни в страната на кафрите, намерих само един портфейл и бинокъл почти без никаква стойност.

С изключение на куп безобидни бележки портфейлът съдържаще още няколко лични писма. Всички те бяха адресирани до сър Гилбърт Грей в Палмерстон и имаха пощенско клеймо от Капщат. Прочетох ги. Освен едно от тях, те не заслужаваха това внимание. Направи ми впечатление неговият извънредно странен и изкуствен стил, който очебийно го различаваше от останалите писма, макар че всички произлизаха от ръката на един и същ автор. В него ставаше дума за някаква шапка от кожа на носорог, както и за бинокъл, без да успее да разбере каква бе ролята на тези предмети в писмото. Да не би да се имаха предвид шапката на избягалия англичанин и намиращия се в ръцете ми негов далекоглед? След дълго препрочитане, търсене и сравняване, аз направих откритието, че писмото бе съчинено по малко по-особен начин. Истинското му съдържание излизаше наяве само когато се прочетяха първо четните редове, а после и нечетните. Така разбрах, че написаното бе от изключителна важност за мен. Ставаше ясно, че сър Гилбърт Грей от Палмерстон е представител на оръжейна фабрика, която по поръчение на английския губернатор трябваше да достави на събиращите се отвъд планините Ранд зулуси пушки, патрони, олово и барут. За да се придаде на писмото по-безобиден вид, то бе оформено по този особен начин и после пъхнато между другите. Сигурно беше адресирано до някакъв английски агент, пребиваващ при зулусите, и за по-подробни обяснения отправяше читателя му към друг документ в два екземпляра, които се намираха в далекогледа на

Грей и под хастара на шапката му от носорожка кожа, една предпазна мярка в случай, че някой от тях се изгубеше.

Естествено веднага разглюбих далекогледната тръба и забелязах изписан лист хартия, който бе навит и скрит вътре в нея. Писмото беше адресирано до някой си лейтенант Макклинтон и му даваше указания с един отряд от кафри да премине през прохода Керс, за да пресрещне на точно определен ден транспорта с оръжия в подножието на планината Етерс и после да го преведе през планините Ранд. От една кратка забележка ставаше ясно, че незабавно след пристигането на пушките и мунициите зулусите трябваше да заемат прохода Клей, за да попречат на намиращите се откъм другата страна бури да се притекат на помощ на другарите си.

Вече едва ли имаше място за съмнение, че предстоящото въстание на кафрите бе резултат от английска намеса и не бе трудно да се предположи, че британците са изпратили определен брой офицери, за да ръководят бойните действия.

Но как се беше озовал Сикукуни тук и как можех да си обясня присъствието на сър Гилбърт сред неговата свита? Писмото не ми даваше никакъв отговор на тези въпроси. Сигурно вождът имаше много важни причини, накарали го с толкова малко хора да тръгне да прехвърля планините. Несъмнено трябваше да уведомя Кес Ойс и Бура ван хет Рур за случилото се, както и за очаквания транспорт с оръжия.

Все още бях потънал в тези мисли, когато Минтие ме извика за вечеря. На масата бяхме само двамата с нея, понеже юфрау Софи се чувстваше неразположена. Едва сега имах възможност да науча подробности за нападението на Сикукуни. Девойката ми благодари още веднъж за навременната помощ и добави:

— Отначало не подозирах никаква опасност, защото първо се появи само един зулус, който впрочем беше отстранил от себе си всякакви племенни белези и затова го помислих за финго.

— Бил е изпратен от Сикукуни да огледа положението. Какъв предлог измисли?

— Попита дали може да получи при нас работа и искаше да знае дали бурът си е у дома. Тъй като разполагаме с достатъчно хора, а Ян не е тук, трябваше да го отпратя.

— И той си тръгна без да каже нито дума повече, така ли?

— Не. Той забеляза огърлицата, която нося и ме попита откъде я имам.

— Ти обясни ли му?

— Да. После ми хвърли много зъл поглед и си отиде. Само броени минути по-късно се върна заедно със Сикукуни и третия кафър.

— Ти позна ли вожда?

— Не, никога не съм го виждала.

— С какво обясни посещението си?

— Попита за Ян и искаше да разбере кога е тръгнал на път, накъде се е отправил и с кого.

— А ти даде ли му тези сведения?

— Как не! Заплаши, че ще ме убие, но по-скоро бих предпочела да умра, отколкото да предам Ян, който ще се срещне с останалите предводители само за да обсъди нападението срещу зулусите и да попита Соми дали желае да стане крал на зулусите.

— А-а, значи Соми ще се появи на сцената? Това е важна новина! Струва ми се, че досега никой нищо не знаеше за убежището му.

— Ян и Кес Ойс знаеха всичко. Соми се криеше далеч на север при племето макуа.

— И едва след като ти отказа да дадеш на Сикукуни тези сведения, той взе да те разпитва за огърлицата, така ли?

— Да.

— А ти вярваш ли на онова, което ти каза за нея?

— И аз не знам дали да му вярвам. Само жените на известни вождове са имали право да носят подобни огърлици. Ян ми го каза. За мен юфрау винаги е била добра майка, но все пак ще се радвам много да видя истинския си баща.

— Според думите на Сикукуни твой баща е Соми и ако планът на бурите успее ти ще станеш кралска дъщеря.

— О, менер, дори и да излезе истина, аз няма да съм кой знае колко горда. Нека всичко стане по волята на небесния отец!

— Само така, детето ми! Бог определя съдбите на народите и той направлява стъпките на всяко от своите човешки чада. Но сега вече мисля, че съм наясно с какво намерение Сикукуни е дошъл във фермата.

— Какво искаш да кажеш, менер?

— Изглежда е узнал плановете на бурите относно Соми. Дори ми се струва, че той знае за тяхната среща и е решил да посети фермата само за да види дали съвещанието им вече е започнало. А нали е казал също, че Ян трябвало да умре? Следователно сигурно знае къде да намери младежа.

— О, менер, караш ме да се страхувам!

— Само правя изводите си. Винаги е по-добре човек да е наясно каква опасност го заплашва. Кой знаеше тук за тази среща?

— Само Ян, майка ми и аз.

— И някой от кафрите или хотентотите?

— Никой.

— И все пак някой трябва да е знаел. Сигурно сте говорили за това и са ви подслушали. Сикукуни е уведомен за всичко и понеже дойде при вас съвсем близо до ума е предположението, че именно от тук е получил тези сведения. Сред вашите хора има предател. Я помисли върху кого би могло да падне подозрение?

— Нямам представа — отвърна тя замислено. — Всички наши хора са отдавна изпитани с изключение на маколото (Негър от племето базуто. Б. нем. изд.) Чемба, който е едва отскоро при нас, но той е толкова работлив и изпълнителен като никой друг. Невъзможно е да е предател!

— Работлив кафър ли каза? Това е голяма и подозрителна рядкост! Ще си поговоря с него. Може би тъкмо чрез старанието си той е целил да спечели вашето доверие. Но знаеш ли, още утре в ранни зори ще трябва да ви напусна.

— Да ни напуснеш, менер? Толкова скоро?

— Да. Ще потърся Ян и бурите, за да ги уведомя. Англичаните изпращат на зулусите оръжия и муниции. Те трябва да им бъдат отнети. Освен това тая подозрението, че Сикукуни не е тръгнал през планините с толкова малко придружители. Изглежда му е известно мястото на съвещанието и се кани там да нападне бурите. Предполагам, че хората, които бяха с него, са само част от отряда му.

— Ако е вярно, менер, Ян се намира в много голяма опасност и успееш ли да го намериш и предупредиш, ще ти бъдем благодарни!

— Тъкмо това искам да направя! Впрочем колкото е по-голяма опасността за него, толкова е по-малка тя за вас, защото ако Сикукуни

се отпрати за сборното място на бурите, тук няма защо да се боите от него.

— Ами ако реши да ни нападне преди да тръгне по следите на Ян?

— Няма да постъпи така, поне на мен не ми се вярва. След всичко случило се той знае, че сме готови да го посрещнем и ако действително възнамерява да се опита повторно да ни нападне, преди това би трябвало да се върне при своите хора, което при всички случаи ще му отнеме известно време, макар в момента да не знам къде точно се намират те. На Сикукуни му е много добре известно, че съвещанието на бурите вече е започнало и най-напред той ще се отпрати към мястото на срещата им, за да може след това да се завърне във фермата като победител. Но въпреки всичко не бива да пропуснеш да вземеш необходимите мерки за вашата сигурност. Предполагам, че не можеш да разчиташ на храбростта на прислугата ви, нали?

— Не мога. Хотентотите са страхливци, а неколцината кафри, с които разполагаме, са твърде недостатъчни.

— Тогава се налага да потърсите помощ от вашите съседи! Много далеч ли живеят оттук?

— Не. С добър кон до съседа Зелмст може да се стигне за час, а до двамата други за малко повече време. Незабавно ще изпратят вестоносци, за да им кажат, че...

— Да им кажат ли? Не. Не бива устно да ги известявате, понеже предполагам, че между хората ви има предател. По-добре е да напишете няколко реда, които да бъдат връчени на съседите ви.

— Така наистина е по-сигурно. Несъмнено Зелмст незабавно сам ще пристигне. Хоблин ще изпрати двамата си сина, а Майер пък ще каже на бас Йеремиас да дойде, който от своя страна ще доведе неколцина от своите кафри.

— Тогава ми остава само да науча пътя, който ще ме отведе до Ян. Ще тръгна веднага щом се появят подкрепленията.

— Менер, знаеш ли планините Раф?

— На картата ми са обозначени съвсем точно.

— Не ми е известен пътя до тях, но...

— Лесно ще го намеря. Картата е много добра.

— Планините са четири. Между втората и третата има една така да се каже двойна долина, разделена от било, което е покрито само с

ниски дървета и храсталаци. Но още отдалеч се различава едно-единствено високо смрадливо дърво. Стигнеш ли до него и спуснеш ли се после право надолу в западната долина, след около двеста крачки ще се озовеш при къса и стръмна клоф (Клисура, дефиле, пропаст. Б. нем. изд.) където е мястото на срещата. Несъмнено появяването ти ще бъде забелязано, защото Ян ми каза, че горе на дървото винаги ще има човек на пост.

— Това обяснение е достатъчно ясно, няма да се заблудя. А сега напиши бележките до съседите. Междувременно ще направя една обиколка около фермата и ще поставя няколко души да пазят през нощта.

Първо отидох до стаята си, за да взема ножа и револверите си, което в никой случай не беше излишно. За мое голямо удивление забелязах, че щитът на Сикукуни, който малко преди вечеря бях окачил на стената, беше изчезнал. Напъхах оръжията си в колана и излязох на двора, където кафрите и хотентотите гуляеха.

Щом ме видя, Квимбо стана от мястото си край огъня, където усърдно се занимаваше с огромно парче от печения глиган и се приближи до мен.

— Менер дойдат, о, о! Менер ядат с нас месо на свиня!

Той разкъса месото на две и с капещи от мазнина ръце ми подаде единия от късовете.

— Задръж си месото! Квимбо, къде е щитът?

— Щит? — попита той. — Щит на Сикукуни?

— Да. Изчезнал е от стаята ми!

— Щит съм изчезнал, няма го в стая! О, о, Квимбо нямат щит! Квимбо съм бил в стая и съм видял щит висят на стена.

— Кога беше това?

— Веднага, сега бил в стая. Квимбо искат кажат менер да дойдат също ядат месо на свиня, ама менер не съм бил в стая. Само щит видял още на стена!

Наистина беше странно. Щом Квимбо не знаеше къде е щитът, не ми оставаше нищо друго освен да предположа, че някой го е откраднал. Но кой ли можеше да проявява толкова необясним интерес към моя трофей? Засега реших да се откажа от решаването на тази загадка и обърнах гръб на Квимбо, за да продължа обиколката си, но изведнъж ми хрумна чутото за негъра базуто Чемба.

— Познаваш ли Чемба? — попитах Квимбо.

— Чемба? Квимбо познават Чемба. Квимбо вече много голям говорят с Чемба. Чемба съм макололо казват Чемба, ала Чемба не съм макололо, щото макололо мажат кожа с мазна глина, а Чемба нямат глина на кожа.

Тези думи усилиха подозренията ми.

— Чемба не е ли с вас? — попитах го.

— Чемба не тук. Чемба отиват зад къща и после в обор.

— Какво ли прави в обора?

— Квимбо не знаят. Квимбо съм не бил в обор.

— И къде е Чемба в момента?

— Още съм в обор.

Аз бях ходил вече в обора и знаех, че той имаше изход и към градината. Стори ми се твърде подозрително, че Чемба, представящ се за макололо без според моя слуга да е такъв, си беше намерил някаква работа в обора тъкмо когато останалите кафри и хотентоти гуляеха. Ето защо реших да проверя какво прави там, но не влязох от предната врата, а се отпавих към задната страна на къщата.

Тъкмо се канех да завия зад ъгъла, когато откъм градината долових много особени стъпки. Ако се съдеше по шума двама или трима души се опитваха тихо да се отдалечат от постройката. Кои ли можеха да са? Ослушах се още по-напрегнато и дочух приглушено пръхтене на кон. Това бе извънредно подозрително и ето защо колкото можех по-безшумно се втурнах през затревения двор към обора.

Скоро право пред мен съзрях някакъв тъмен неопределен силует, който се намираше вече до самата ограда. След като легнах на земята, пълзешком се озовах в непосредствена близост до сянката и тогава различих кон и един човек, заел се тъкмо в този момент с отварянето на неголяма портичка в оградата, останала незабелязана от мен през деня. По-внимателният оглед ми показа, че за да се заглушат стъпките на животното, копитата му бяха обвити в парцали, а около ноздрите му имаше кърпа. Слабините на човека бяха закрити само с обичайната за кафрите препаска, а високата му своеобразна прическа на косата също издаваше принадлежността му към това племе. Не можеше да бъде друг освен Чемба.

Изправих се зад гърба му, сграбчих го с лявата си ръка за гърлото, а с дясната така го ударих по главата, че той рухна на земята.

Със собствената му набедрена препаска аз му вързах ръцете, после го хванах за косата и като улових поводите на коня, повлякох туземеца към предната част на двора.

Щом се появих на осветеното от двата огъня място, там се вдигна голям шум и олелия. Квимбо скочи на крака и впери поглед в лицето на пленника.

— О, о, менер идват с кон и вързан човек? Кой тоз човек? О, о, човек съм Чемба, дето не съм макололо! Де хванал менер Чемба? Кво искат правят Чемба с кон на менер?

Действително кафърът се беше опитал тайно да офейка с моя кон. Каква ли цел преследваше той с това конекрадство и с мистериозното си отдалечаване от фермата?

Като дойде отново в съзнание след не особено нежното пренасяне, Чемба отвори очи, но веднага пак ги затвори, сигурно от срам заради позорното положение, в което толкова неочаквано беше изпаднал.

Наредих да освободят коня от кърпите и пак да го отведат в обора, а в същото време Квимбо отнесе Чемба в стаята ми. Мнимият макололо все още се преструваше, че е в безсъзнание и лежеше без да се помръдне.

— Чемба съм мъртъв — обади се Квимбо. — Да съживят ли Квимбо Чемба? ,

Кимнах му. Той запали една борина и я приближи до забележителната прическа на мнимия мъртвец и косата му незабавно се опърли със силно пращане. Тези действия срещу безценното му украшение начаса съживиха конекрадеца. Той скочи на крака, посегна с вързаните си ръце към главата и нададе такъв рев, сякаш го набиваха на кол.

— Менер, видят, о, о, фалшив макололо съм не мъртъв вече! — развика се Квимбо, като се смееше и устата му се разчекна от едното ухо до другото.

— Добре. Махни борината! — наредих му аз и после се обърнах към пленника:

— Сега ще те питам и ти ще ми отговаряш. Ако ме излъжеш само веднъж, ще накарам да ти изгорят цялата коса до голо!

Незабавно Квимбо пак грабна борината.

— Хубав, добре, менер! О, о, Квимбо изгорят коса до кожа. Коса горят много, горят твърде. В коса съм голям мас и съм голям мазен!

— Как се казваш? — започнах разпита.

— Чемба.

— Добре. Вярвам ти! Но ти не си макололо. От кое племе си?

Той не отговори.

— Е?

— Чемба съм макололо!

— Квимбо, вземи борината!

Моят кафър веднага се подчини. С гримаса, издаваща панически страх, Чемба отбранително протегна напред ръце. Прическата, за чието оформяне са му били необходими няколко години, имаше твърде висока стойност за него, за да се реши отново да я изложи на такава опасност.

— Чемба ще кажат истина! Чемба съм... съм... съм...

— Зулус! — помогнах му да изплюе камъчето.

— Зулус! — кимна той, наблюдавайки с боязлив поглед горящата борина.

— Ти си воин на Сикукуни, нали?

— Менер знаят всичко. Чемба казват да.

— Така е, всичко знам. Сикукуни ли те изпрати?

— Сикукуни наредят идвам при бури.

— Защо?

— Чемба видят и чуят кво говорят бури с бури.

— Значи си шпионирал и всичко си съобщил на Сикукуни, а?

— Менер оставят коса на Чемба и Чемба кажат всичко за Сикукуни. Сикукуни вземат кръв, вземат живот, а Соми съм добър.

— Разкажеш ли ми всичко най-откровено, на косата ти няма да се случи нищо лошо.

— Квимбо махат огън настрани!

Направих знак на Квимбо и той захвърли борината.

— Хайде, казвай!

— Сикукуни знаят, че менер Ойс съм вожд на бури и много идват при менер Ян. Сикукуни пращат Чемба при менер Ян, а после пращат и друг човек, за да научат кво Чемба чуват и виждат. Чемба чуват, че бури отиват до планини Раф със Соми и казват туй на Сикукуни. Сикукуни идват със зулу и искат убият бури. Идват тук днес и виждат

дали бури вече заминал. Сикукуни тръгват за планини Раф и после убият също юфрау и вземат Митие.

— И къде е той сега?

— На път за планини Раф и чакат Чемба.

— Къде ще те чака?

— В голям гора пред планина Раф с много воители на зулу.

— Ти говори ли днес с него?

— Чемба говорят със Сикукуни преди още Сикукуни дойдат тук и кога той скачат на кон с Митие.

— Кой е англичанинът, който го придружава?

— Чемба не знаят Англия.

— Ти ли откъсна щита от стаята ми?

— Чемба искат занесат щит на Сикукуни. Зулу съм страхлив и умрат, ако вече нямат щит и Сикукуни дадат много подарък на Чемба щом Чемба върнат щит.

— Къде е той?

— Чемба са пренесли щит през градина и са оставили до врата.

— Квимбо, донеси го!

Моят кафър бързо се отдалечи и само след броени секунди се върна с трофея. Заедно с него в стаята влезе и Митие, която се канеше да изпрати вестносците и вече бе уведомена за случилото се с Чемба. Дадох ѝ необходимите обяснения и тя изпрати писмата, макар думите на Чемба да потвърждаваха предположението ми, че засега не можеше да се очаква нападение над фермата. Тъй като единствено бурите имаха право да решават съдбата на пленника, аз наредих да го затворят в сигурно помещение, където да остане заключен до завръщането на Ян.

За да бъдем готови да посрещнем всякакво нападение, аз разставих постове и отидох да си легна. Когато се събудих, вече се зазоряваше. Съседът Зелмст беше пристигнал, а едва що бяхме запалили утринната си лула и ето че на двора се появиха на коне двамата синове на Хоблин, както и бас Йеремиас с неколцина кафри.

Вестта, че Сикукуни се е спуснал от тази страна на планините и се е появил във фермата, ги изненада немалко и те ми обещаха да останат тук до завръщането на Ян и да направят всичко, което е по силите им за безопасността на двете жени. И тъй, можех да тръгна на път за планините Раф.

Без съмнение тази езда не беше съвсем безопасна, понеже зулусите се намираха между мен и бурите, но това не ми създаваше особени грижи. Кафрите не бяха първите туземци с които си имах работа.

Изпратен с най-добри благопожелания от хората на фермата, аз потеглих на път. С широко разкрасени крака Квимбо отново седеше на гърба на тромавия си кон като зад себе си беше прикрепил няколко внушителни къса месо, останали от гуляя. Конете си бяха отпочинали и крачеха толкова бодро, че се надявах още на следващото утро да стигнем до планините Раф, макар Митие, а и останалите да ме бяха уверили, че за целта са ми необходими почти два дни.

Най-често пътят ми водеше през пустинни пясъчливи местности или през терени от натрошен камънак и шисти. След бърза и напрегната езда едва привечер видяхме на хоризонта да се появяват замъглените синкави очертания на някаква гора. Според дадените ми обяснения и моите изчисления това бе последната гора преди планините Раф, в която щяха да се срещнат Чемба и Сикукуни. Но за нас тя беше първата гора, на която се натъквахме, понеже воден от компаса си аз се придържах точно в северна посока и не бяхме навлизали в мяркащите се от време на време ту отляво ту отдясно лесове.

Ако Сикукуни действително бе решил да чака Чемба на това място, то той сигурно щеше да се настани в края на гората, към който се бяхме насочили и сигурно щеше да ни види. Ето защо предпочетох да остана в откритата равнина и да изчакам докато станеше достатъчно тъмно, за да се приближим незабелязано. Слязохме от седлата, вързахме двата коня един за друг и легнахме върху все още топлата от слънцето земя.

За да разсее скуката Квимбо извади ножа си и започна да го точи на един твърд камък. Той вършеше тази работа толкова вдълбочено и всеотдайно, сякаш се канеше да изколи цяла армия от врагове.

— Менер видят! Квимбо точат нож за Сикукуни — заяви той.

— Защо пък тъкмо за него и само за него?

— Сикукуни искат отвлекат Митие, а нали Митие ще станат жена на Квимбо. Но Квимбо понижат мъртъв не само Сикукуни, а и още много голям зулу щом срещнат в гора!

Той размаха ножа и взе да прави наистина смразяващи кръвта гримаси. После извади един къс месо и така взе да работи с острието, че наоколо се разлетяха парчета мръвки, които, разбира се, събра и напъха в широката си уста.

Слънцето се спускаше все по-ниско и все по-полегатите му лъчи караха сенките ни с всяка изминала минута да се удължават все повече и повече, докато най-сетне съвсем изчезнаха в спусналия се сумрак. Настана време да тръгваме. Пак се метнахме на конете и свърнахме встрани към една верига от ниски хълмове, стигащи чак до гората. Продължихме да яздим край тях и най-сетне се озовахме под короните на дърветата.

Там накарах Квимбо да остане при конете, а в името на нашата безопасност аз се заех да претърся околността колкото можех по-надалеч. После се погрижихме за животните и след като скромно вечеряхме от взетите хранителни припаси, легнахме да поспим.

Събудих се още в ранни зори, но трябваше добре да използвам именно този утринен час, за да се опитам да издиря следите на зулусите. Затова събудих Квимбо и му наредих в никакъв случай да не напуска мястото докато не се завърна. После под короните на дърветата предпазливо закрачих в края на гората, за да открия къде точно неприятелят беше навлязъл в леса. Макар че лека полека, вървейки около половин час, изминах значително разстояние, не забелязах ни най-малка следа. Търсеното от мен място трябваше да се намира не тук, над нощния ни бивак, а някъде по-надолу и затова поех по обратния път.

Когато се върнах в лагера ни заварих конете, но не и Квимбо. В никакъв случай не биваше да го викам. Не ми се вярваше лекомислено да е напуснал мястото и ето защо реших да проследя оставените от краката му отпечатъци. Те водеха покрай гората в противоположна на първоначално избраната от мен посока, следователно съвпаднаше с новия ми път. Скоро следите свърнаха навътре в гората, където се сливаха с друга по-широка диря, завършваща на едно открито място, образувано от развилняла се сред дърветата буря. Точно там се бе разположил отряд от добре въоръжени зулуси. Преброих двадесет и четири души. Сред тях седеше Сикукуни. Конете им стояха вързани за клоните на околните ниски храсти, избуяли между повалените дървета.

Там където лежах скрит от клонака, друга единична следа минаваше по самия край на бурелома. Дали беше оставена от Квимбо или от някой неприятел, който на връщане лесно можеше да ме открие? Трябваше да я огледам и затова бързо, но предпазливо тръгнах по нея.

Само след броени крачки тя се сливаше с друга диря и заедно с нея се отдалечаваше от бурелома под прав ъгъл. Тъй като пред мен не долавях ни най-слабия шум, аз се изправих и продължих още по-бързо напред. След известно време дирята отново се разделяше. По коя следа трябваше да тръгна? Разгледах ги по-подробно. Едната от тях беше оставена от бос крак, а другата от огромна обувка или ботуш. Да не би наблизо да се намираше англичанинът? Той беше по-малко опасен за мен и ето защо поех по първата следа.

Не бях направил още и десетина крачки, когато иззад дебелия ствол на едно дърво зърнах да се подават два голи кафяви крака. Познати ми бяха тези силно развити особено от вътрешната си страна мускулести прасци. Не можеха да са на никой друг, освен на моя „добър, хубав, храбър Квимбо“. Приближих се, но не съвсем тихо, за да не го изплаша, защото иначе можех да го принудя да извърши някоя непредпазлива постъпка. И наистина двата крака веднага се раздвижиха. Тялото, към което принадлежаха, незабавно се показа иззад дървото, в мен се вторачиха две очи и кафърът се изправи, давайки ми знак да внимавам.

— О, о, менер, познаят кой там! — пошепна ми той, посочвайки с ръка между дърветата.

— Англичанинът ли?

— Менер знаят? Кой казал менер, че Англия съм тук?

— Видях следите му. Защо си зарязал конете?

— О, о, менер се не сърдят, не гневят на Квимбо! Квимбо чува тичат кон, Квимбо внимават и виждат кон, който бягат и зулу, дете хващат кон. Квимбо тичат подир кон и зулу и стигат на място къде съм Сикукуни с много воин и Англия. Тогава Англия се изправят и отиват в гора. Квимбо подир него, а ето сега идват и менер.

Разказът му бе напълно достатъчен да ми обясни всичко.

Пристъпих няколко крачки напред и видях англичанина, който навярно се беше отдалечил само, за да избегне за някой и друг час непоносимата воня на мазнината, с която се мажеха кафрите, защото

той лежеше на земята, без да върши каквото и да било и зяпаше надвисналите клони.

В този момент трябваше бързо да взема решение. Ако пленях англичанина рискувах да издам присъствието ни, но удадеше ли ми се да залича нашите следи, изчезването му сигурно щеше да принуди зулусите цял ден да го търсят и така щях да спечеля необходимото време, за да доведа бурите. Освен това знаех много добре, че кафрите съвсем не са такива следотърсачи като индианците от западните предели на Северна Америка. Изчезването на англичанина нямаше да осуети или забави пристигането на оръжейния транспорт. Ето защо не се колебах дълго, а пропълзях почти до самия него, после се изправих пред очите му с нож в ръката.

— Good morning, сър Гилбърт Грей! Изглежда си спал зле, понеже пак си легнал да си почиваш!

Нещо ме възпираше да го нападам като дивак и предвиждането ми, че изненадата му щеше да изключи всяка опасност за мен, се оказа съвсем правилно. От смайване добрият човечец зяпна и направи такава физиономия, сякаш виждаше призрак. Изобщо не успя да издаде някакъв звук и дори не се сети да стане.

— Сър, няма ли малко да се поизправиш? Или престоят ти по тези земи вече те е накарал да забравиш как трябва да се държи един джентълмен?

Едва след думите ми той бавно се надигна и като в унес проговори:

— Heigh ho, (Възклицание изразяващо досада, неприятно чувство. Б. пр.) ти ли си?

— Да, аз съм, както съвсем правилно забеляза! Ще бъдеш ли тъй добър да си събуеш обувките?

— Защо? — попита той безкрайно слисан.

— Защото така искам, сър! Сега нямам време да ти обяснявам причината, но по-късно все ще я научиш. И тъй, моля!

— Не разбирам какво...

— И не е необходимо да разбираш, сър. Виждаш ли този нож! След по-малко от минута ще е забит между ребрата ти, ако не направиш веднага каквото ти заповядвам!

Направих знак и Квимбо се приближи откъм другата му страна. До този миг кафърът не се беше показал. Сега той вдигна копието си.

— Менер, да забият ли Квимбо копие в Англия, както забил вчера в свиня?

Все пак този въпрос се стори на добрия сър Гилбърт Грей твърде опасен. Той заяви изплашено:

— Не те разбирам, сър, но въпреки това ще изпълня странното ти желание!

— Цяло щастие е за теб. Веднъж ни избяга, но втори път няма да се случи! Най-учтиво те моля да говориш колкото е възможно по-тихо и да ни следваш!

Естествено, накарах го да си събуе обувките само за да не оставят великанските му крачища твърде ясни отпечатащи. Той взе обувките си под ръка и тръгна подир мен. Щом стигнахме при нашите коне, можех вече да поразкрия картите си.

— Вчера ти реши да не ми позволиш да се запозная с твоята приятна компания. Но това не ти се удаде и сега ще си носиш последствията. Нахлул си тук заедно с враговете на тази страна, помогнал си на Сикукуни да нападне една ферма и затова ще трябва да се простиш с живота си, освен ако не възприемеш такова поведение, че да мога да поискам от приятелите си да бъдат по-снизходителни. Как се срещна с върховния вожд на кафрите?

— Много просто, сър — отвърна той малодушно. — Трябваше да предам едно известие оттатък планините и пътем се натъкнах на него.

— Какво известие?

— Едно чисто делово известие, сър. Можеш да ми вярваш!

— Наистина ти вярвам, но има какви ли не дела. До кого беше адресирано?

— До... до един холандец.

— Не лъжи, иначе само ще влошиш положението си!

— Истината казвам!

— Нищо подобно, истината е, че са те изпратили да говориш с лейтенант Макклинток!

Той замлъкна смутен и изненадан.

— Е, хайде, отговаряй!

— Кой ти го каза?

— Твоята непредпазливост. За сигурното предаване на важно поръчение е необходим друг много по-различен човек от теб! И така, още веднъж: как се срещна със Сикукуни?

— Случайно, кълна се, вярно е, колкото е вярно, че съм англичанин!

— Тогава твоята мисия трябва да е в негова полза и да е опасна за холандеца. Няма ли да ми кажеш някои подробности?

— Нямам право, сър, иначе ще си загубя службата!

— Добре, в такъв случай няма повече да настоявам, сър. Само гледай да не загубиш и шапката си от носорожка кожа, както вече загуби далекогледа и интересната си сбирка от писма. Иначе би могло да се намери някой човек, който има навик да чете редовете един през друг.

Той пребледня.

— Какво искаш да кажеш, сър?

— Казвам само каквото вече казах: при най-малкия опит да се възпротивиш на заповедите ми ще се запознаеш с моя куршум или с копието на слугата ми. Сега ще яхнеш този хубав артилерийски кон. Вече можеш да си obuеш обувките.

Той разбра, че не се шегувам и възседна животното.

— Well, сър, значи мислиш, че трябва да дойда с теб?

— Естествено!

— Но одеялото и оръжията ми останаха при кафрите!

— Сега не ти трябва. Твърде топло е, за да измръзнеш, а нападне ли те пак някое чудовище, този път седиш на по-високо и по-сигурно място от вчера. Впрочем може би още утре ще ти помогна да си получиш обратно вещите. А сега ми разреши да се погрижа за краката ти!

Извадих от джоба си ремък и вързах под корема на коня невероятно дългите крака на англичанина.

— Така няма да паднеш от животното, ако пак се появи някой глиган. Квимбо метни се зад него!

Кафърът ме погледна въпросително и се засмя.

— Какво направят Квимбо? Англия седи на кон. Квимбо трябва ли седнат върху Англия?

— Не, ще седнеш не върху Англия, а зад Англия, като при това го държиш колкото можеш по-здраво!

— О, менер, о, о, туй съм хубав и добър за Квимбо, защото щом Квимбо държат Англия, Квимбо не паднат от кон и няма го разпорят менер Ойс!

Той се покатери върху гърба на тежкия кон и обгърна с ръце дългия добър сър Гилбърт Грей.

— Така! А сега ще яздиш все право на запад, като избираш каменистите места. След малко ще те последвам.

Той изпълни нареждането ми, но трудно се придвижваше напред. Аз останах да залича следите ни. После също възседнах коня си и препуснах подир двамата. И дума не можеше да става за някаква диря по твърдата камениста земя и когато гората остана между нас и кафрите, без някой от тях да се беше появил, бях вече сигурен, че нямаше да разберат нищо за присъствието ни.

Артилерийският кон беше достатъчно силен да носи двойния товар и когато хванах поводите му и свърнах на север, продължихме в такъв галоп, че се разхвърчаха искри. Англичанинът не беше лош ездач, а Квимбо се бе вкопчил толкова здраво в него, че можех да насоча цялото си внимание напред и да поддържам бързата езда. Никак не ни беше скучно, понеже Квимбо подхвърляше какви ли не комични забележки за необикновеното си положение, а сър Гилбърт Грей час по час задаваше въпроси за очакващата го участ. Естествено, аз му дадох твърде оскъдни сведения, защото не бях от хората, които щяха да го съдят.

Бяхме яздили така повече от два часа, когато на северния хоризонт изплуваха четири тъмни планински върха, които с всяка изминала минута ставаха все по-големи и по-големи, тъй че скоро в тях разпознах планините Раф. Насочих се право към средата им и още не беше изминал третият час и вече различих двойната долина, а и смърдящото дърво, извисило се на билото, разделящо двете долини.

Оттук нататък ездата стана по-трудна. Трябваше да изкачваме стръмни склонове и да се провираме сред гъсти храсталаци. Когато се озовахме на една височина, аз извадих бинокъла и го насочих към дървото ориентир. На ствола му се беше облегал един мъж и също ни разглеждаше през бинокъл. Свалих шапката си и я размахвах. Той ми отговори по същия начин и после бързо се спусна по склона. Сигурно отиваше в споменатата „клоф“, за да уведоми бурите.

След като се приближихме още повече, дори с невъоръжено око различих осем човешки фигури, някои от които спокойно ни очакваха, а други тръгнаха да ни посрещнат. Пръв вървеше Кес Ойс, който бе страшно изненадан да ме види тук.

— Ти ли си, менер? Та това изобщо не е възможно! Какво те води при нас и как се озова тук за толкова кратко време? Да не се е случило нещо лошо? — попита той.

— Повече от лошо, но всичко свърши добре — отвърнах аз.

— Ами кого ни водиш?

— Един пленник, когото трябва да ви предам. Нека отидем при другите и там всичко ще ви разкажа!

След като Ойс ме представи, загрубелите добродушни мъжаги сърдечно ме поздравиха с добре дошъл. После обградихме англичанина от всички страни и докато Квимбо остана близо до поста да пази конете, се спуснахме в клисурата.

Там седяха още четирима мъже. Водеха толкова сериозен разговор, че вестта за пристигането ми изобщо не беше смутила съвещанието им. Единият от тях бе висок, строен и як кафър. Веднага отгатнах, че е Соми, прогоненият брат на Сикукуни. Другите двама широкоплещести здравеняци бяха истински холандци и се казваха Зинген и ван Хорст, а четвъртият, истински Голиат, не беше никой друг освен Ян ван Хелмерс. Той бе с цяла глава по-висок от мен, а силните му мускулести ръце бяха в пълно съответствие с великанското му телосложение. Леопардовата кожа, спускаща се върху плещите му като „карос“ (Наметало, мантия. Б. нем. изд.), подсилваше още повече войнствената му външност. Въпреки това, умните му очи имаха толкова добродушно и меко излъчване, че човек не можеше да не го обикне още от пръв поглед.

— Неф Ян, този менер идва от юфрау Софи и Митие — уведоми го Кес Ойс.

— От Митие? Наистина ли? — попита великанът.

— Да. Аз го заведох до фермата и той заслужава да го поздравя с добре дошъл!

— И без друго щях да го направя, защото знае сборното ни място и следователно е от нашите хора — отговори той и здравата ми разтърси ръката.

— Но не е така, неф Ян. Той е немец и е дошъл в тази страна малко да се поразходи, тъй както понякога правят немските учени. Заведох го при юфрау Софи, а тя го е изпратила да ти донесе важни вести.

— Ах, но тогава у дома нещо се е случило! Седни, менер, вземи да пийнеш и после бързо ни разкажи всичко!

Той бръкна в една дупка и измъкна чаша заедно с шише от прочутото капско вино. Отговорих на наздравницата му, чашата обиколи целия кръг, след което всички с голямо напрежение зачакаха да чуят каква вест им нося. Сър Гилбърт Грей се намираше до мен. Невъзможно бе да мисли да избяга в обкръжението на такива мъже и затова по лицето му ясно личеше, че се е примирил със съдбата си.

Аз бръкнах в джоба си, извадих неговия портфейл и оттам измъкнах писмото. Той се изплаши.

— Я прочети това писмо, менер! — помолих Кес Ойс. Той изпълни молбата ми и после попита:

— Какво толкова особено намираш в него?

— Дай го и на другите!

Писмото взе да минава от ръка на ръка, без никой да успее да разбере нещо определено от странното му съдържание. Накрая го върнах на Ойс и му казах:

— Прочети най-напред първия, третия, петия, седмия ред и така карай нататък, а после започни пак от втория, четвъртия, шестия...

Той последва указанието ми и скоро по лицето му се изписа толкова напрегнато изражение, че останалите бяха обзети от силно любопитство.

— А-а, това е нещо друго! Та туй писмо е направо безценно! — рече той след като го прочете.

— Дай го, дай го! — завикаха от всички страни.

— Чакайте, така ще изгубим много време. Ще ви го прочета. Когато свърши, цялото събрание изпадна в голяма възбуда.

— Цяло изкуство е да напишеш подобно писмо, но още по-голямо изкуство е да разкриеш тайната му — обади се ван Рал. — Кой ти я издаде, менер?

— Никой, сам я открих.

— А къде намери писмото?

— За това по-късно! Прочетете първо тези редове!

Извадих далекогледа на англичанина и оттам измъкнах изписания лист хартия. Ойс отново се зае да чете на глас и след като ме помоли да му дам някакво обяснение, аз се обърнах към пленника:

— Сър Гилбърт Грей, я си свали шапката и я подай на този господин!

Англичанинът се подчини. Ойс взе шапката от леко треперещите му ръце и като кимна каза:

— Значи този е въпросният човек и затова си ни го довел! Веднага ще измъкнем дубликата!

Той извади ножа си и разпра хастара.

— Ето го, я вижте, има съвсем същото съдържание, като другия лист! Но я ни разкажи, менер, как успя да плениш този човек!

— Беше заедно със Сикукуни.

— Със Сикукуни! — чуха се викове и дори досега спокойният Соми направи движение, издаващо изненадата му. — Невъзможно е! Сикукуни е отвъд планините при зулуската войска!

— Сикукуни е наблизко и ако искате да го заловите мога да ви заведа при него!

Всички, заедно със Соми, скочиха на крака, тези мъже, които иначе нищо не можеше тъй лесно да ги накара да изгубят самообладание.

— Ти шегуваш ли се или е истина? — попитаха ме те.

— Истина е! Менер ван Хелмерс, Сикукуни беше във фермата ви. Искаше да убие юфрау Софи и да отвлече Митие. Аз му попречих и го преследвах чак до гората, която може да се достигне оттук за три часа на кон.

Ян тежко сложи ръка на рамото ми.

— Ако от главите на моите хора падне и един косъм, ще го унищожа. Разказвай по-бързо нататък!

— Да, разказвай, не ни карай да чакаме! — напомниха ми и останалите.

Изпълних желанието им и незабавно ги запознах с всички събития. Изслушаха ме със затаен дъх и когато свърших видях, че голямото впечатление, което им направиха думите ми, ги накара да грабнат оръжията си.

— Трябва да тръгваме, незабавно трябва да го нападнем! — извика Ян.

— Да — подкрепи го Зинген. — Спипаме ли го, може да се каже, че въстанието на зулусите ще е приключило още преди да е избухнало.

— Доведете конете! — обади се ван Хорст. — Не бива да губим нито минута!

— Чакайте! — извиках аз във всеобщата суетня. — Господа, изслушайте ме преди да вземете решение!

— Да, изслушайте го — обади се Кес Ойс. — Той винаги постъпва така, че мнението му може да е за нас само от полза.

— Събрали сте се тук, за да обсъдите важни неща. Свършихте ли вече със съвещанието си?

— Не. Но в общи линии се разбрахме, останаха само някои подробности.

— Имате достатъчно време и е по-добре незабавно да приключите, отколкото още сега да тръгнете оттук и после някъде отново да започнете да се съвещавате.

— Но в такъв случай Сикукуни ще ни избяга!

— Как ще ви избяга, когато иска да ви нападне тук! Можете спокойно да го изчакате, но тъй като не е изключено в него да се е породило някакво подозрение, смятам все пак за по-уместно да го потърсим в гората. Но за тази цел все още не е настъпило подходящото време.

— И кога ще настъпи? — попита Ян, който изгаряше от нетърпение да се изправи очи в очи срещу зулуса.

— Ако зулусите имат намерение да дойдат тук, това няма да стане преди настъпването на нощта. Решим ли да отидем при тях, не бива да тръгваме на път преди полунощ, за да стигнем целта си на зазоряване. И в двата случая имате време да се съвещавате. Няма да е необходимо пак да се връщате на това място, можете заедно да яздите до фермата на Ян ван Хелмерс и после да се отправите към планините Атерс, за да сложите ръка на оръжията, за което не е изключено и да закъснеете, ако твърде много се бавите тук.

— Прав си — обади се Зинген, — но само да бяхме сигурни, че рано сутринта ще заварим Сикукуни все още на онова място!

— Да, прав е — скръцна зъби Ян, — ако на Сикукуни не му хрумне да ни нападне също призори.

— И защо се безпокоиш? — попитах го аз.

— Защото тогава двете враждуващи страни ще тръгнат по едно и също време и могат да се разминат.

— Възражението ти има своето пълно основание.

— Затова ще е по-добре незабавно да поемем на път и...

— И зулусите ще ни забележат — намесих се аз. — Извинете ме господа, че казвам „ни“ и по този начин се присъединявам към вашето дело! Но щом веднъж съм се забъркал в това приключение, много ми се иска да не напусна тези места преди да разбере как ще приключи то.

При тези думи ван Хорст се приближи до мен и ми подаде ръка. Другите го последваха.

— Не говори така, менер! — каза той. — Действувал си по такъв начин, като че си от нашите хора. Дължим ти голяма благодарност и понеже в момента не разполагаме с голям брой пушки, можем само да се радваме, ако и занапред твоята карабина говори в наша полза! Що се отнася до нападението, аз съм напълно съгласен с теб и в най-малките подробности.

— Тогава предлагам следното: ще чакаме тук само до смрачаване и после ще заемем входа към двете долини, като пръснем хората си в широка линия. Ако до един час не забележим никаква следа от зулусите, ще тръгнем на път. Все пак ми се струва, че те ще загубят цял ден, за да търсят англичанина, за когото ще си помислят, че се е заблудил в гората. Да не говорим за Чемба, който още не е пристигнал при тях.

Предложението ми бе прието, макар на Ян много да му се искаше незабавно да тръгнем. Той се оттегли недоволно също като Ахил пред вратите на Троя и напусна клисурата без да вземе участие в последвалото съвещание.

Най-важният въпрос бе да се реши съдбата на англичанина. Стана каквото бях предвидил. Като изпълнител на заповедите на своите началници той не носеше пряка отговорност, а и понеже иначе не беше предприел никакви враждебни действия, бурите решиха на първо време да го задържат като пленник и след залавянето на кервана с оръжия да го освободят.

После седнахме да се храним, но и тогава Ян остана мълчалив. Малко по-късно легнахме да поспим, защото през нощта ни очакваха изморителни и драматични събития.

Почивката ни продължи няколко часа. Събудих се пръв и излязох от клисурата, за да отида при високото дърво. Там стоеше Квимбо и гордо държеше в ръка голяма карабина.

— Какво правиш тук?

— Кво правят Квимбо? О, о, не виждат ли менер, че Квимбо стоят пост?

— Ти ли? Струва ми се, че сега трябваше да стои на пост менер ван Хорст.

— О, пост стоял менер Рал и после менер ван Хорст, ама и двама искат спят и казват Квимбо трябва вземе пушка и стои пост до дърво.

Сигурно, че с това почетно поръчение двамата мъже направиха на добрия кафър най-голямата възможна услуга и понеже в момента не очаквахме появяването на врагове, нямах причина да ги упрекна за постъпката им.

— Случи ли се нещо особено? — осведомих се аз.

— Не, нищо, хич никак! Само голям висок менер минал на кон.

— Някой от бурите се е отдалечил на кон? — попитах аз и мигновено в мен се появи определено подозрение и бях обзет от силна тревога. — Кой?

— Голям висок едър менер с леопардова кожа на рамене.

— Кога стана това?

— Кога станал? Веднага щом Квимбо вземат пушка и застанат пост.

Значи още преди два часа! Затичах се обратно към клисурата и събудих хората. Вестта ми ги изплаши и те незабавно започнаха съвещание. Темпераментният Бур ван хет Рур беше осуетил целия ни план за нападение и сега най-важното бе да го последваме по най-бързия възможен начин, за да му помогнем, ако увлечен от дързостта си, бе решил да се появи пред зулусите.

Отново вързах англичанина върху артилерийския кон, Квимбо се метна зад него и щом всички се пригответе за път, ние се спуснахме в долината, откъдето бликаше малко бистро изворче, дало на местността името Кларфонтейн. От там продължихме на юг. Щом стигнахме до равнината накарахме конете да минат в галоп. Съвещанията и почивката ни бяха отнели голяма част от деня и слънцето бе слязло вече ниско над хоризонта.

Конете на бурите бяха със свежи сили, а нашите само преди броени часове бяха оставили зад гърба си дълъг, и изморителен път. Въпреки всичко моят английски жребец препускаше начело и дори след един цял час не проявяваше никакви признаци на изтощение. Съвсем иначе стояха нещата с тежкия кон на кафъра. Тромавото, макар

и извънредно здраво животно, не беше привикнало на толкова бърза езда. Освен това трябваше да носи двоен товар и успяваше да ни следва само с извънредно големи усилия. Налагаше се да издържим само още четвърт час. Слънцето беше залязло и вече притъмняваше, когато дочух гласа на Квимбо.

— Менер, менер, о, о! Менер дойдат при Квимбо!

Спрях, за да може кафърът да ме догони.

— Какво има?

— О, менер, помагат Квимбо! Кон не искат вече тичат, а Англия не искат вече яздят!

— Аха! Сър Гилбърт Грей, значи се съпротивляваш и може би се надяваш, че в тъмнината ще офейкаш, така ли? Лъжеш се. Я ми подай ръцете си!

— Какво искаш?

— Да ги вържа. Така ще е по-добре за моя слуга.

— Не съм съгласен, сър!

— Все ми е едно! Нямам време да се разправам с теб. Ако не се оставиш доброволно да те вържем, безмилостно ще те застрелям. И тъй, подай си ръцете!

Разполагах с още един ремък и с него вързах ръцете му. После препуснах подир другите.

Скоро ги догоних и отново излязох начело. По време на моя разказ бях описал мястото, където бивакуваха зулусите толкова точно, че Ян лесно можеше да го намери. Дори и да са се били пръснали да търсят англичанина, те вече сигурно пак се бяха върнали там и ето защо, след като заобиколихме последните дървета на гората, аз се насочих почти право към лагера им.

Приблизително на мястото, където бях бивакувал предишната нощ спрях коня и скочих от седлото.

— Слизайте, господа! Вържете животните, вземете оръжията си и ме следвайте колкото можете по-тихо!

Те направиха каквото исках от тях, но все още се занимаваха с конете си, когато откъм бивака на кафрите се разнесоха два изстрела.

— Напред, Ян е в опасност!

Вече и дума не можеше да става за предпазливост. Кой както можеше започнахме да си пробиваме път през храсталаците. Аз вървах начело, а останалите ме следваха. Тъмнината ни пречеше да

различаваме всички появили се препятствия. Ето защо измина доста време преди да се доберем до бурелома. А там, сред цялата зулуска банда, ярко осветен от силните пламъци на лагерния огън, видяхме Ян. Шапката му бе паднала от главата и дългата му руса коса се беше разпиляла като лъвска грива върху леопардовата кожа. Стърчейки с цяла глава над всички, той ги държеше на разстояние от себе си с приклада на карабината и всеки негов удар просваше по един неприятел на земята. И все пак сигурно щеше да бъде победен, ако не се бяхме появили навреме.

Вдигнах карабината си и дадох два изстрела. Вдясно и вляво от мен дулата на бурите забълваха огън и после се втурнахме към бурелома. Натъкнахме се... само на Ян, който ни зяпна учудено и след това с вика „трябва да го спипам!“ се втурна между храстите. Наоколо лежаха труповете на убитите. Другите, ранени или не, веднага след изстрелите ни се бяха шмугнали в гъсталаците.

Следвайки едно мигновено вътрешно внушение, аз се затичах подир Ян. НеЙде отстрани се разнесе силно пръхтене и цвилене. Насочих се натам и пристигнах тъкмо навреме, за да видя как един отряд кафри префуча в галоп покрай гората. Първият от тях се обърна назад към другите и им подвижна няколко думи, от които успях да разбера само „индхлу хет рур“. Доколкото ми бе известно „индхлу“ на езика на зулусите означава къща, а „хет рур“ несъмнено се отнасяше до Ян, който надлъж и нашир бе познат под името Бур ван хет Рур. Ако съдех по чутото, избягалият вожд бе решил незабавно да се върне във фермата, за да си отмъсти за нападението ни.

Тъкмо се канех да Се завърна на полесражението, когато откъм края на гората долетяха силни гласове, които веднага познах:

— Млък, Англия! Не говорят ни дума на Квимбо! Квимбо не искат вземат пари и не искат вземат подарък. Квимбо имат добър менер, много голям добър менер, и Квимбо правят квото кажат менер. Менер казват, че Англия съм хванат и Квимбо държат здраво Англия!

— Well, тогава ще ти дам повече! Ще ти дам и една карабина, с която ще можеш да стреляш на цяла миля!

— Ама вече млък, Англия! Англия нямат добър карабина, щото Англия не могат застрелят с карабина дори мъртъв свиня! Англия искат стрелят миля с карабина? Че кво съм миля? Съм ли миля свиня

или котка? Може ли Квимбо яде мия, кога Квимбо застрелят мъртъв мия?

— Ако срежеш ремъците и ме оставиш да си вървя, ще ти дам цяла кола пълна с лой за теб и за косата ти, цяла кола пълна с лой, която мирише толкова хубаво, че...

— Мълчат — прекъсна го кафърът вече сериозно разсърден. — Че отде ще имат Англия цяла кола с лой, щом Англия имат само дълъг тънък кости? И лой на Англия миришат хубав? Кво разбират Англия от миришат хубав? Англия помиришат Квимбо, тогаз Англия видят кой миришат хубав, Англия или кафър!

Слонските стъпки на тежкия кон се чуваха вече близо до мен. Какво щастие, че храбрият Квимбо не се беше появил минута по-рано! Тогава сигурно щеше да попадне в ръцете на освирепелите зулуси. Измъкнах се от храстите и се отправих към двамата ездаци. Квимбо мигновено се смъкна от коня, хвана юздите му и вдигна копието.

— Тета илизви? Кой съм там? — викна ми той.

— Аз съм, Квимбо!

— О, о, менер, Квимбо радват, че виждат менер. Англия искат бягат от Квимбо, но кон не искат бягат, а вече падат с Англия и Квимбо!

— Чакай тук! — наредих му и се затичах към полесражението, където заварих всички бури.

Ян също се беше върнал и мълчаливо слушаше упреците на другите.

— Господа, зулусите избягаха на коне — казах им аз. — Вижете дали ще можете да уловите един от техните коне, които останаха, за да го дадем на англичанина. Той е наблизко със слугата ми. А аз ще отида да разбере накъде ще се отправят зулусите. Чакайте ме тук докато се върна!

Бързо изтичах до нашите коне, метнах се на моя английски жребец и го пришпорих в галоп към равнината. Яздих така около десетина минути. После скочих от седлото и прилепих ухо до земята. Превъзходното животно ме беше отнесло надалеч и се бях приближил доста до бягащите кафри. Съвсем ясно долових тропота на конете им и разбрах в каква посока са поели. Действително се бяха насочили към фермата на Ян ван Хелмерс.

От тях бяха оцелели около десетина души и стигнеха ли до фермата, съседите на Ян ги очакваше тежка схватка. Това трябваше да бъде предотвратено, стига да имаше и най-малката възможност.

Върнах се. Щом стигнах до гората се натъкнах на бурите, които се разправяха с англичанина. Той ги молеше да го освободят, но те не можеха да изпълнят желанието му, защото не бе изключено после да издаде и осуети плана им да нападнат кервана с оръжия. Бяха успели да заловят три от зулуските коне и един от тях бе определен за сър Гилбърт Грей. Съобщих им каквото бях научил и Ян незабавно се отправи към жребеца си.

— Аз тръгвам, последвайте ме, господа! — подвикна той и стъпи с крак на стремето.

Хванах го за ръката и го задържах.

— Остани още малко, менер — помолих го. — Нали знаеш, че дори в най-голямата опасност прибързаните действия не водят до нищо добро. Дай на коня си поне половин час почивка, остави го малко да попасе. Ей там минава потокът, където ще може и да се напие с вода. Много е важно състоянието на коня, ако ездачът му иска да стигне надалеч!

— Прав си, менер, но само половин час и нито минута повече, така да бъде! — отвърна той и отведе животното си на водопой.

— Квимбо, заведи и нашите коне до потока!

— Да, менер. Кон трябва пият и пасат, ама Квимбо не заведат два, а три кон!

Освен моя английски жребец и артилерийския кон, кафърът взе и един от зулуските коне. Нямах време да го разпитвам защо постъпва така и огледах останалите две кончета. Те бяха от онази дребна, но изключително издръжлива мозамбикска раса, която кафърските вождове и приближените им обичат да използват, докато войските им са съставени най-вече от пехота. От двете страни на седлото тези животни носеха по две доста големи чувалчета с чукана царевица. Подобна предвидлива мярка осигурява на конете голяма издръжливост, понеже тази храна е винаги под ръка и дава много повече сили, отколкото сухата оскъдна трева, предлагана от тамошната природа.

Все още бях зает с огледа на животните, когато Квимбо се върна и хвана за поводите и другите две кончета.

— Тоз кон също пият!

С тези думи той се отдалечи. Сигурно си беше наумил нещо. Може би гърба на неговото трмаво животно му се виждаше твърде широк и тихомълком бе решил да извърши една изгодна размяна. Нямах нищо против, тъй че си замълчах. Подхвърлих му само следната забележка:

— Квимбо, внимавай с тези чувалчета. В тях има царевица, която е извънредно полезна за конете.

— Царевица? О, о, царевица не получат бури, а менер и Квимбо!

Той тръгна към потока, а аз се присъединих към другите, за да обсъдим положението. Ян се върна. Беше оставил коня си под грижите на кафъра и искаше да чуе решенията ни.

Естествено, ние искахме незабавно да започнем преследването на зулусите, само че бе под въпрос дали конете ни щяха да издържат. Моят жребец беше най-добър и понеже никой не можеше да спре Ян, ние се разбрахме двамата с него да тръгнем напред, а останалите щяха да ни последват, всеки според възможностите си.

Отидох при извора и съобщих решението на Квимбо.

— Квимбо яздат заедно с менер! — заяви той.

— Не бива. Ти трябва да пазиш англичанина.

Той ми обърна гръб и нищо не каза. Когато дойде Ян, за да се метне на коня си, аз последвах примера му и забелязах, че и двете животни бяха запасени с царевица — един знак на голямо внимание от страна на моя добър кафър.

Сбогувахме се с другите бури, които щяха да останат на това място до сутринта. Поверих Квимбо на грижите им и потеглихме на път. Ян мълчаливо яздеше до мен. Беше зает със собствените си мисли и аз не исках да го смущавам. Продължихме около половин час в тръс и тогава зад нас долових конски тропот. Спрях, за да изчакаме ездача. Той се приближи в галоп и едва успя да спре коня си пред мен. Още при първата произнесена дума разпознах Квимбо.

— Менер, о, о, Квимбо вече помислят Квимбо не срещнат менер!

— Но какво те води тук?

Кажи-речи бях предполагал нещо подобно и затова не зададох въпроса си особено строго.

— Квимбо не остават при бури, Квимбо яздат с добър мил менер. Квимбо имат зулуски кон, а имат също и царевица за кон.

— Ами къде остави твоя жребец?

— От дебел-кон болят крака на Квимбо. Квимбо не могат после съберат крака. Дебел кон при бури. Нека и бури болят крака!

Не можах да сдържа смеха си, развеселен от тези „човеколюбиви“ схващания на моя слуга.

— Добре, ела! Не мога да те карам тепърва да се връщаш. Продължихме да яздим колкото можехме по-бързо. Квимбо имаше възможност по-добре да обгръща с крака мозамбикското конче и макар да седеше върху почти голия му гръб, все пак яздеше по-умело, отколкото върху тежкия артилерийски кон. Цяла нощ препускахме напред, докато най-сетне започна да се зазорява и животните трябваше на всяка цена малко да си отпочинат. След като ги нахранихме, отново ги възседнахме.

Бяхме се натъкнали на дирите оставени от зулусите. Те сигурно разполагаха с много добри коне, иначе вече трябваше да сме ги догонили. Те лесно можеха да се досетят, че ще ги преследваме и затова навярно пришпорваха конете си до краен предел.

Към обед направихме втора почивка и когато привечер отново спряхме, вече се намирахме близо до гората, където за пръв път се бях срещнал със сър Гилбърт Грей. От конете се вдигаше пара и капеше пот, дишането им бе учестено и тежко, тъй че изобщо не беше възможно да изминем останалото разстояние без да отпочинем поне десетина минути. Но това можеше да се окаже гибелно за фермата и ето защо, щом донякъде успяхме да си поемем дъх, продължихме нататък.

Разстоянието за което по предварителна преценка бяха необходими два дни езда, изминахме за един непълен ден, а не бива да се забравя, че моят жребец беше преодолял тези километри на два пъти без необходимата почивка. Като се имат предвид безводните местности и каменистата почва, подобно напрежение сигурно не бе по силите и на най-добрите коне и никак не беше чудно, че започнахме ходом да изкачваме височината, отвъд която се откриваше долината с фермата на Ян.

Все още не бяхме достигнали самото било, когато откъм долината до нас долетяха гърмежи.

— Квимбо, дръж конете! Пеша ще се спуснем по-бързо! — наредих аз и скочих от седлото.

Ян ме последва и тичешком, колкото ни държаха краката, ние прехвърлихме билото и после се спуснахме от другата страна надолу към фермата.

Отново се разнесоха изстрели и това бе сигурно доказателство, че съседите на Ян са били бдителни и, не са допуснали да бъдат изненадани от зулусите. Силно запъхтяни се добрахме до градината, втурнахме се покрай оградата и свърнахме зад ъгъла ѝ, понеже предположихме, че преди всичко портата е представлявала главната цел на нападението. Но се видяхме излъгани, защото тъкмо когато стигнахме до нея, откъм задната страна на къщата проехтя изстрел.

— Прехвърлили са се през оградата и се намират вече в двора и градината. Нашите стрелят от прозорците на горния етаж. Елате! — извика Ян, втурна се обратно покрай оградата и се прекатери през нея.

Аз също я прехвърлих и веднага щом краката ми докоснаха земята, чух тъп шум от силен удар с приклад.

— Един! — извика Ян.

И аз забелязах тъмна гола човешка фигура, втурнала се към мен, вдигнах карабината и натиснах спусъка.

— Двама!

— Е-хей! Кой стреля долу? — попита отгоре някакъв дълбок глас.

— Аз съм, бас Йеремиас! — отвърна Ян, докато стреляше по някаква невидима за мен цел. Но силен вик доказа, че беше улучил. — Къде са мерзавците?

— На двора са само двама или трима...

— Очистихме ги!

— Другите са в градината!

— Аха, ще им изпратя някого!

Ян се приближи до къщичката на леопарда.

— Тюфел!

Разнесе се своеобразно съскащо фучене.

— Ела, мой Тюфел. Дълго време не си виждал зулус!

С помощта на веригата той издърпа силното животно от къщичката му.

— Приблужи се, менер! Той е добре дресиран и не посяга на хората от този дом. Види ли те заедно с мен няма от какво да се боиш. Бас Йеремиас!

— Какво има?

— Намира ли се някой от нашите хора навън? Ще пусна Тюфел.

— Давай, пускай го, неф Ян! Всички сме в къщата.

Ян отведе животното до ъгъла на двора, посочи му към градината и го насъска:

— Тюфел, дръж!

В следващия миг животното изчезна и веднага след това дочухме вик на ужас, последван от кратък гневен рев.

— Вече един! Ела, менер, ще им изпратя още някого!

Той закрачи към ниския хамбар и отвори вратата — Роб!

Мигновено се появи щраусът.

— Дръж! — заповяда му бурът, сочейки към градината. Птицата се подчини и се втурна натам.

— Леопардът няма ли да нападне щрауса? — попитах аз.

— И през ум няма да му мине! Двете животни пият мляко от едно и също ведро. Но последвай ме, менер! Трябва да се опитаме да намерим конете на кафрите, тогава тези негодници са загубени!

Отново прехвърлихме оградата, докато откъм градината се чуваше вик подир вик. Конете на зулусите сигурно се намираха някъде близо до къщата. Ето защо се обадох:

— Менер Ян, да обиколим около къщата на десетина-двайсет метра от оградата, ти в тази, а аз в онази посока!

— Не, трябва да останеш при мен заради леопарда, в случай, че прескочи оградата, което обаче не ми се вярва да стане.

Ето че в този миг край нас притича някакъв тъмен силует, а след него и още един. Бързо изстрелях подир тях втория си куршум. Друга сянка се опита да мине наблизко, но Ян я посрещна с все още пълната си цев. След малко доловихме пръхтене на коне и тропот на копита, който бързо се отдалечи.

— Значи там са ги били оставили — каза Ян. — Двамата ни избягаха, освен ако не си улучил някой от тях.

— Улучих втория, съвсем сигурен съм. И все пак навярно двама са се измъкнали, защото несъмнено един е стоял на пост при конете.

— Но другите са загубени, защото добре познавам моя Тюфел.

Още докато Ян говореше, дебелите дъски на оградата изпращяха. Помислих си, че четвърти зулус се опитва да се прекатери през нея, хванах карабината си за цевта готов за удар с приклада, но се оказа, че

е леопардът, който леко скочи долу и като светкавица се нахвърли върху мен и ме събори на земята.

— Тюфел! — извика Ян, за да ме отърве от него, ала животното беше вкусило вече кръв и дивата му природа отново напълно го бе завладяла.

Ноктите на едната му лапа дълбоко се забиха в лявото ми рамо, а зъбите му се опитваха да се докопат до гърлото ми. Аз лежах под него, бях го хванал за врата и здраво притисках главата му към гърдите си, за да обезвредя страшните му зъби. Обвих с крака долната част на тялото му, притискайки я плътно към себе си, така че да избегна опасността да ме разкъса със задните си лапи. И въпреки всичко, без помощта на Ян, щях да съм загубен. Той улови веригата му, с огромна сила отскубна животното от мен и с такава мощ го удари в оградата, че не само дъските, а и костите на леопарда изпращяха.

Разказват се различни истории за мъже, които са удушавали лъвовете просто с голи ръце. До този момент се съмнявах в истинността на подобни приказки, но вече бях убеден, че е възможно да съществуват хора, чиято физическа сила да се мери със силата дори на едно такова животно. Надигнах се от земята и извадих ножа си.

— Трябва да го убием!

— Не е необходимо. Вече е обезвреден!

Бурът коленичи върху леопарда, който можеше да се съпротивлява срещу могъщия му натиск само с глух вой, и здраво уви веригата около един от дълбоко забитите в земята камъни, служещи за опора на дъсчената ограда. После Ян се изправи.

— Тук можем спокойно да го оставим вързан докато се развидели. Тогава само с поглед ще възвърна покорството му. Ранен ли си?

— Леко в рамото.

— Ела бързо да те превържат! Все пак беше твърде непредпазливо да пускаме животното, но от нас щяха да се изплъзнат повече врагове, отколкото от него.

Той се прехвърли през оградата. И аз го последвах, въпреки болките в раненото си рамо.

— Отвори вратата, бас Йеремиас!

— Веднага, неф Ян! — отвърна бурът от горния прозорец. — Какво стана с кафрите?

— Двама избягаха. Сега ще осветим останалите, за да видим кои са.

Вратата се отвори и тъкмо се канехме да влезем, когато отвъд оградата доловихме приближаващ се конски тропот, заглушаван от викове за помощ.

— Ау, ох, ох, менер, на помощ! Зъл дух искат изядат Квимбо и изядат кон!

За какъв ли дух можеше да става дума? Ян се завтече към портата и я отвори. След няколко мига в двора се втурна Квимбо, яхнал мозамбикското си конче. Макар да не ги водеше за юздите, другите два коня го следваха, а подир тях, със силно изпънат врат, като вихрушка се носеше щраусът.

— Ох, дух искат хванат беден Квимбо. Менер застрелят мъртъв дух — извика кафърът щом спря пред мен и с изплашено изражение посочи назад.

С голям фенер в ръката бас Йеремиас бе застанал на прага на вратата, така че ясно можехме да виждаме всичко наоколо. Както забелязахме по-късно, щраусът беше излязъл от градината през портата в дъсчената ограда, несъмнено отворена от зулусите, и така беше налетял на Квимбо, приближил се до фермата без да различи птицата в тъмнината. Най-после кафърът естествено разбра с какъв „призрак“ си имаше работа и смелостта му се възвърна. Той скочи от коня, грабна копие и с дръжката здраво започна да удря преследвача си.

— Кво? Дух съм птица, съм щраус? Чака, Квимбо покажат на птица как се правят на дух!

Но той се беше излъгал в противника си. Когато го опитомят, иначе толкова боязливият и плашлив свободен щраус често се превръща в много храбър пазач на дома и щом веднъж осъзнае силата си, от него става такъв боец, с който не бива тъй лекомислено да се захващаш. На Квимбо му било писано незабавно да научи тези неща. Както се беше засилила, птицата го събори на земята, нанесе му няколко много енергични ритника и се опита да го клъвне по главата, при което, за беда, щраусът улучи неповторимата му прическа. Още в същия миг тя изгуби придадената ѝ толкова изкусна форма на два пантофа. Падналият Квимбо взе да крещи, сякаш жив го деряха.

— Помощ, менер! О, клет Квимбо, о, хубав клет коса на Квимбо! Менер, удрят мъртъв, смачкат мъртъв, пронижат мъртъв, застрелят мъртъв щраус!

— Роб, назад! — извика Ян и хвана птицата за едното ѝ късо, пляскащо крило.

Животното се подчини и един от бурите го отведе във все още отворения хамбар. Квимбо се надигна от земята и държейки косата си с две ръце, се накани да продължи шумно да се вайка, но забеляза разкъсаното ми рамо от което обилно течеше кръв. Незабавно се втурна към мен и разтревожено извика:

— Менер имат рана? Менер ударен замалко мъртъв? О, о, добър клет менер! Квимбо превържат рана на мил менер!

Съседите и Митие се бяха притекли, привлечени от олелията. При думите на Квимбо те забравиха всички въпроси, които несъмнено им бяха на езика ѝ ме наобиколиха. Задърпаха ме да вляза в къщата, а после и в стаята, където прегледаха раната ми. Тя се оказа твърде болезнена, но не и опасна. След като я превързаха, заваляха въпроси и отговори, а после с фенери и оръжие в ръка излязохме навън, за да видим какво бе станало със зулусите.

На двора лежах три трупа. Зад къщата смъртта бе имала още по-богата жетва, понеже там открихме пет ужасно разкъсани тела. Двама от тези кафри очевидно бяха паднали под ударите на щраусовия клюн преди леопардът да ги беше довършил.

Поехме към мястото, където бяха стояли конете. И тук видяхме, че двата ни изстрела са били смъртоносни, но Ян се разяри, защото Сикукуни не се намираше между падналите зулуси. Той пак ни беше избягал.

Предишния ден съседите бяха погребали убитите в гората зулуси и донесли във фермата вещите им, които бяхме скрили. На следващото утро ни предстоеше ново подобно погребение, с което искахме да изчакаме до пристигането и на другите изостанали бури. После щяхме да съдим задържания Чемба и да вземем необходимите мерки за преследването на Сикукуни и залавянето на кервана с оръжия.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

ГРОБНИЦАТА НА КАФРИТЕ

На следващото утро станах рано, а когато излязох на двора видях, че Митие ме беше вече изпреварила. Та нали трябваше да се погрижи за толкова много знатни гости, нещо, което сигурно не ѝ беше позволило да спи дълго.

Мисълта за избягалия зулуски вожд ме накара да изляза в откритото поле. Леопардът все още лежеше вързан с веригата за камъка и хвърляше хищни погледи към близките трупове на застреляните зулуси. Малко настрани, съвсем ясно видях следите от оставените на това място коне. Дирята им, която проследих на известно разстояние, водеше надолу из долината, а после извиваше на изток. От наша полза беше да разберем в каква посока са продължили ездачите. Ето защо се върнах във фермата и събудих Квимбо, за да оседлае един кон за мен.

Въпреки раната си, аз възседнах животното и препуснах обратно към дирята. Яздих по нея докато успях да се убедя в намеренията на зулусите. Спрях на една височина на около четири английски мили от фермата. На изток съзрях озарените от слънцето чела на върховете на планините Ранд, ала полите им оставаха скрити в стелещите се мъгли. Точно отсреща проходът Керс водеше отвъд планините, а далеч понагоре проходът Клей откриваше друг път, спускащ се към равнините от другата страна на планината. Както бе известно на всички хора, трети път не съществуваше. Следите водеха в права посока към прохода Клей и това ме убеди, че нямаше да успеем да догоним Сикукуни. Вярно, че в следствие на напрегнатата и изморителна езда конете му бяха крайно изтощени, но той разполагаше с достатъчен брой животни за смяна и дори да имахме възможност да се снабдим с нови коне, преднината му бе вече твърде голяма, за да го настигнем.

Тръгнах обратно към фермата и недалеч от нея забелязах отряд конници, които се приближаваха от страни и изглежда крайната им цел съвпадаше с моята. И те ме видяха. Спряха, за да ме изчакат. Бяха над

трийсет бури с яко телосложение. Широкополи шапки полузакриваха загорелите им от слънцето лица, а през здравите им рамене бяха праметнати тежки карабини.

На поздрава ми отговориха дружелюбно.

— Откъде идваш, чужденецо? — попита ме предводителят им.

— Връщам се от разходка.

— От разходка ли? Значи живееш нейде наблизо, а?

— Гост съм на Ян ван Хелмерс.

— На Бура ван хет Рур? Тогава си ни дважд добре дошъл! — рече бурът и подавайки ми ръка, разтърси моята десница най-сърдечно. — И ти ли си холандец?

— Не, както лесно можеш да разбереш по произношението ми. Немец съм, но те моля да гледаш на мен като на един от вашите хора.

— С най-голяма радост, щом така желаеш, менер! Неф Ян вкъщи ли е?

— Да. Има много гости.

— Кой е там?

— Ами най-напред съседът Зелмст, двамата синове на Хоблин и бас Йеремиас. Днес ще пристигнат още Зинген, Велмар, ван Рал, ван Хорст и неколцина други.

— Нима е възможно? Та тук са се събрали всички наши прочути мъже! Казаха ли ти каква е целта на тази среща?

— Да.

— Тогава ти си наш надежден съюзник и може би знаеш дали Соми е дошъл при Кларфонтейн.

— Да, той беше там.

— Сигурен ли си?

— Лично разговарях с него.

. — Разрешили са ти да отидеш с тях до планините Раф? — учудено ме попита той.

Забелязах, че това обстоятелство твърде много ме издигна в техните очи и кратко отговорих:

— И аз бях там. Но, господа, да вървим, нека Ян сам ви разкаже всичко необходимо!

Застанах начело и пришпорих коня. Другите ме последваха. Изглежда едва сега ме огледаха по-подробно. Предводителят им се приближи до мен и попита:

— Ранен ли си, менер?

— Да.

— От куршум?

— Не, леопардът на Ян се нахвърли върху мен.

— А-а, наистина ли? Проявил си непредпазливост, защото животното е опитомено и го хранят толкова обилно, че никога не посяга на хората от фермата или на техни приятели. А знаеш ли как неф Ян се сдоби с тази опасна котка?

— Не.

— Това стана преди пет години, когато бях на седемнайсет. Той тръгна на север към планините, за да потърси плочи от лиски за покрива си. Завалиял дъжд и го принудил да се скрие в един процеп между скалите, който по-навътре образувал нещо подобно на пещера. Току-що се бил настанил и нейде отзад се разнесло котешко фучене, както и други звуци, присъщи само на някакво диво животно. Ян пропъзлял още по-назад и намерил леопард, който бил вече доста пораснал и с нокти, зъби, рев и вой се бранил и срещу най-лекото докосване. Въпреки това Ян го сграбчил за врата и се накарал да го измъкне на открито, когато отвън се разнесло гневно сумтене и някакво тяло затъмнило входа на процепа. Била майката на младия леопард. Със силен рев тя незабавно се нахвърлила върху нашия приятел. Ян нямал време да грабне пушката си или да извади ножа. Трябвало да се защитава с голи ръце, ала тесният процеп много му помогнал. Не знам точно как се е справил, но успял да удуши животното. И до ден днешен носи кожата му като наметка. А младия леопард занесъл у дома си и го опитомил. Именно това животно те е наранило.

— Изглежда го използва като пазач на фермата, а понякога и като неин защитник.

— Правил го е вече два пъти и то с голям успех. Само не бих го съветвал да пуска животното свободно да се разхожда през нощта, защото после навярно ще му е трудно да го укроти.

— Точно това стана снощи.

— Снощи ли? Да не е имало нападение?

— И то много сериозно.

— От чия страна, менер? Учудваш ме и ме плашиш немалко!

— Сикукуни беше тук.

— Невъзможно! Та нали Сикукуни е при зулусите отвъд планините!

— Той беше тук, а тези следи са неговите. Току-що се връщам от разузнаване, което предприех, за да видя накъде е поел. Но ето я долу фермата и там ще можете за всичко да се осведомите!

Смуших коня си да мине в галоп. От фермата ни бяха забелязали и когато минахме през портата, излязоха да ни посрещнат.

— Здравей, Кумпер Хойлер — извика Йеремиас, — виж ти каква голяма изненада! Какво те носи на кон при нас?

— Зулусите, кой друг! Грабвайте карабините и елате с нас! Отвъд планините получихме вест, че кафрите са потеглили към прохода Клей и тръгнахме на път, за да помогнем на тамошните ни сънародници.

— Много добре, хубаво сте постъпили, Кумпер, но направи ми услугата да не пометете зулусите преди да съм говорил с неф Ян и с неколцина други мъже, които ще пристигнат тук още днес. Всеки от нас има кон и карабина и сигурно няма да липсваме, когато се нуждаят от помощта ни. Хайде, хора, слизайте и заповядайте вътре!

Конете бяха поверени на хотентотите и мъжете влязоха в обширната стая. Понечих да ги последвам, но ме задържа Квимбо, който се зададе от градината.

— Менер, бури идват и Соми идват от планина!

— Наистина ли ги видя?

— Квимбо видят съвсем всички бури и Соми. И дебел кон на Квимбо съм с тях!

Отворих портата, понеже пак я бяха затворили, и излязох навън пред оградата на двора. Бурите действително се спускаха от планината и още отдалеч ме поздравиха като размахаха шапки. Моето присъствие им подсказа, че положението във фермата не можеше да е лошо.

Появяването им внесе още по-голямо оживление. Понеже в стаята нямаше чак толкова място, пристигналите преди тях бури се заеха да им помагат да изнесат на двора маси, на които скоро насяда цялата компания. От разменените въпроси и отговори новодошлите добиха представа за случилите се събития.

Идващите от Кларфонтейн хора не бяха преживели пътем нищо особено, но много се тревожили за нас и за фермата и затова се старали да яздят колкото могат по-бързо. Забелязали изчезването на Квимбо, когато им бях поверил, но не си бяха губили времето дълго да

го търсят. Кафърът бе принуден да изслуша не един и два упрека, ала той ги посрещна с голямо спокойствие. Естествено, че бяха довели и пленения англичанин. Затвориха го при Чемба, мнимия макололо, за да изчака бурите да решат участта му.

Но Соми не беше сред нас. След като скочи от коня си, той веднага излезе през портата. Малко по-късно се върна, носейки в ръка куп билки, между които разпознах един вид на *Polygaleen* примесен с листа от *Erythrina corallodendron*. Приблужи се до мен с думите:

— Добър Германия имат рана, Соми имат хубав билка за рана, та да не идват треска и бързо заздравеят! Добър храбър Германия покажат рана, та Соми превържат!

Често самият аз съм се убеждавал, че нецивилизованите народи умеят да използват за медицински цели различни растения, за чиято изключителна лечебна сила нашата наука няма никаква представа. Ето защо веднага се съгласих да приема помощта му и двамата се отдръпнахме настрана, за да ми направи нова превръзка.

Щом видя раната ми, лицето му придоби много загрижено изражение.

— Лош рана, съм не от нож, копие и куршум, а от див животно. Заздравее трудно. Соми не бива първо слага билка, а най-напред трябва вземат неин сок. Но Германия силен. Германия ще имат голям, много болка, ама не и треска!

Той смачка билките и със сока им накваси раната. После сложи върху нея самите растения и отново ме превърза.

— Соми вземат всеки ден билка и слагат върху рана на Германия — каза той след като свърши.

В чертите на лицето му, които съвсем не бяха грозни, можах да прочета нескрита симпатия към мен. Но внезапно изразът му коренно се промени, а самият Соми кажи-речи се вцепени. Рязкото движение на ръцете му издаде безкрайната му изненада.

— Чарга! — извика той най-сетне и се втурна към вратата, където се бе появила Митие, за да се погрижи за гостите. — Чарга! — извика той повторно и застана пред нея с широко разтворени ръце.

Естествено, вниманието на всички присъстващи се насочи към тази сцена. Девојката го погледна учудено, а той стоеше пред нея видимо изпаднал в голям възторг, сякаш виждаше някакво безценно

съкровище, чието притежание представляваше за него безмерно щастие. Но ето че след малко бавно отпусна ръце и с жален глас каза:

— О, не, не съм Чарга! Чарга съм сега стара, ако още жив и вече не тъй млада и красива. Но защо девойка изглеждат кат Чарга и защо имат на врат огърлица на Чарга?

— Ти Соми ли си? — попита го тя.

— Да съм Соми!

Видимо развълнувана, тя плъзна малките си пръсти по змийските зъби и отговори:

— Огърлицата е от моята майка.

— Кой е майка? Как казват майка?

— Не знам. Бурът ван Хелмерс ме е намерил при трупа ѝ в Калахари. Изворът, при който ни е открил, бил пресъхнал и майка ми умряла от жажда.

— При извор? При кладенец? Как казват кладенец? — припряно попита той.

— Улвими.

— Улвими, о, о! А колко време от тогаз? О, казват бързо, казват веднага! Сърце на Соми бият, сърце на Соми се пръснат!

— Било горещо лято преди шестнайсет години.

— Колко година? Исхуми и тантута година, десет и шест година? О, о, Соми трябвало бягат от Сикукуни. Соми изпрацат красива мила Чарга при кладенец Улвими, но кога дошъл Соми намират гроб. Соми разкопават гроб и виждат мъртъв Чарга, ама не и дъщеря. Чарга бил добър жена на Соми, а ти съм дъщеря на Чарга и Соми!

Вълнението и огромната му радост го караха да говори толкова бързо, че думите му едва се разбираха. После той взе да прегръща девойката, притискайки я до гърдите си поне десетина пъти, като надаваше радостни възклицания, като току я побутваше леко назад, за да погледне пламналото ѝ лице.

— Мой дете, моя дъщеря, мой добър, хубав дете! Искат ли ти съм мой дъщеря и обичат баща Соми?

Тя кимна със сълзи на очи и пламенно го прегърна, без да се смущава от околните хора, които с най-живо съчувствие станаха свидетели на тази трогателна сцена.

— Как име на дъщеря? О, казват бързо, бързо, за да могат баща викат дъщеря с име!

— Митие.

— Митие? Кво значат Митие? Соми не знаят и не могат добре кажат. Митие могат съм Холандия и бури, но Соми казват Чарга, щото дъщеря имат име на майка!

След тези думи Соми се обърна към Ян, който с особени чувства следеше сцената и бе чул всяка дума.

— Баща на Ян съм намерил Чарга и Чарга съм сестра на Ян?

— Митие щеше да става моя жена! — отвърна младият бур малко смутено. Въпреки самочувствието на своята раса и национална принадлежност, той все пак не можеше неволно да не си помисли, че Соми щеше да стане крал на кафрите.

— Жена на Ян? — попита изненаданият Соми. — О, о, значи Ян обичат беден дете без баща?

— Да.

— Тогаз Ян вземат Чарга! Но Чарга вече не съм беден дете. Баща на Чарга съм крал и Соми имат много... много...

Той млъкна и бръкна под наметката, която закриваше тялото му до кръста.

— Ян видят кво е туй!

Бурът нададе вик на удивление.

— Диамант, черен капски диамант, който струва поне пет хиляди гулдена! Бас Ойс, ти си познавач! Я го погледни и кажи дали съм прав!

Кес Ойс взе камъка, който после започна да минава от ръка на ръка и да предизвиква всеобщо удивление.

— Прав си, неф Ян. По-скоро цената му е по-висока, но в никой случай не е по-ниска.

— Камък съм черен диамант — обади се гордо Соми, — и Соми имат още много чер диамант и по-малък и по-голям от тоз тук. Соми съм намерил диамант кога бягат в планина и скрил в земя много диамант къде не могат намерят друг човек. Но сега Соми вземат диамант и дадат Ян, щото Ян обичат, клета дъщеря без баща!

Това бе наистина забележителна и изненадваща случка. Измина доста време преди различните групи отново да се разделят и разговорът да се насочи към предишната тема. Соми изчезна в къщата заедно с Ян и Митие, за да осведоми болната майка за случилото се, а останалите започнаха да обсъждат нападението над кервана с оръжия.

Можеше да се очаква, че оръжието се пренасяше под закрилата на необходимия конвой и ето защо бурите с радост посрещнаха пристигането на Хойлер и хората му. Вече бяхме достатъчно многобройни, за да мерим сили с англичаните. До планината Атерс имахме повече от един ден езда и тъй като посочената в писмото дата за пристигането на кервана се падаше вдругиден, решихме да тръгнем на път още същата вечер. Но конете ни бяха извънредно изтощени и затова от съседните ферми щяха да ни доведат животни със свежи сили. Неколцина от придружителите на Хойлер се отправиха в различни посоки, за да свършат тази работа.

До завръщането им изминаха няколко часа. Дотогава бяха заличени всички следи от схватката през предишния ден и после бурите наредиха да им докарат Чемба, за да бъде съден.

Кафърът сигурно се слича немалко щом видя събрани толкова много бури, а когато разбра какво мислеха да правят с него, лицето му придоби твърде съкрушено изражение. Той повтори показанията дадени пред мен. За по-нататъшните планове на Сикукуни не можеше да ни каже абсолютно нищо и понеже вината му бе съвсем очевидна, повечето от бурите гласуваха за незабавната смърт на предателя. Но Ян се възпротиви най-енергично на това решение, а и аз се присъединих към него. Чемба беше действувал по заповед на своя крал, на когото е било немислимо да се противопостави, особено като се имаше предвид жестокия му характер. Освен това, когато го разпитвах, той веднага си призна всичко и нарече краля си кръвожаден, а към Соми прояви симпатия. Най-накрая при нас се появи и Митие и заедно с баща си се застъпиха за живота на зулуса и най-сетне бурите склониха, но при условие, че Чемба остане пленник до завръщането им.

После започнахме да се подготвяме за пътуването, понеже този път отсъствието ни неизбежно щеше да бъде значително по-дълго. От планината Атерс не можехме да се завърнем направо тук, а решихме, ако керванът ни паднеше в ръцете, на което много се надявахме, веднага да го прехвърлим през планините, защото това щеше да даде възможност на събралата се там бурска войска да попълни мунициите и снаряжението си.

Фермата бе достатъчно богата, за да се запасим всички с достатъчно провизии и когато тръгнахме на път, разполагахме с толкова много товарни коне, сякаш имахме намерение да се отправим

към вътрешността на африканския континент, за да вършим кой знае какви географски открития.

Естествено бяха взети всички необходими мерки за отбраната на фермата, макар да бяхме почти сигурни, че нямаше да последва ново нападение. Планът на Сикукуни да разпръсне бурите, събрали се при Кларфонтейн, се беше осуетил, а двете му нападения срещу семейство ван Хелмерс бяха приключили със съкрушително поражение. Той нямаше вече необходимите хора около себе си, а прехвърлеше ли се веднъж отвъд планините, сигурно щеше да си има толкова много работа, че нямаше да му остане време отново да се върне.

На Соми му струваше доста усилия толкова скоро да изостави своята намерена дъщеря, а и Ян с мъка се раздели с нея и болната ѝ майка, на която аз дадох необходимите лекарства. Двамата мъже се позабавиха още някой и друг час във фермата, а после ни догониха, едва когато измина значителна част от нощта.

Пътуването ни премина без особени произшествия и на следващата вечер достигнахме целта си.

Планината Атерс простира дългия си хребет от планините Ранд далеч на изток докато постепенно се прелее във високо плато. Източните ѝ части са покрити с гъсти гори, а голите и пусти западни склонове се спускат стръмно надолу от няколко хиляди стъпки височина. Безбройни пропасти и проломи прорязват планината от юг на север, огромни каменни блокове и остри скали стърчат от негостоприемните ѝ сипеи, или са скрити в мрачния лес между гниещите повалени стволоче, които са покрити с дебел мъх и обвити от пълзящи растения. Подобен терен предлага достатъчно скривалища дори за някой по-голям керван и ако оръжията бяха пристигнали преди нас, сигурно нямаше да ни е никак лесно да ги открием. Но в писмото с нито една дума не се споменаваше мястото където лейтенант Макклинтък трябваше да търси кервана и затова можеше да се предположи, че е било избрано някое не особено сигурно Скривалище. Ала ако англичаните все още не бяха тук, не беше трудно да забележим появяването им в случай че на билото на планината заемехме такава позиция, че да имаме възможност да наблюдаваме западните ѝ склонове, както и далеч напред ширналото се плато.

Спряхме се пред могъщата снага на планината и се събрахме на съвещание, за да изберем място за лагеруване. Вече бързо се

здрачаваше и понеже скоро щеше да има новолуние, не можехме да разчитаме на лунната светлина и трябваше незабавно да вземем решение.

— А сега накъде? — попита ван Хорст.

— Оттегляме се в най-близката клисура, където на скрито място ще запалим огън и ще можем удобно да се разположим — отвърна Хойлер.

— Не бива да палим огън — обади се Ойс. — Въпреки всичките ни предпазни мерки не е изключено англичаните да го забележат.

— А ти на какво мнение си, менер? — обърна се към мен Велмар.

Отговорих му:

— Дните са горещи, но нощите са студени и затова ми се струва, че огънят няма да ни е неприятен. Във всички случаи ще можем да намерим място, където да гори без да го забележат. Би трябвало да се изкачим нагоре към гората, но понеже конете ще ни пречат, предлагам да ги оставим под надзора на един пазач в някоя клисура, ала там не бива да палим огън. Настаним ли се горе сред гъстата гора и след като предварително внимателно претърся близката околност, ще можем да се стоплим без да се боим, че ще ни открият. Утре в ранни зори ще яхнем конете заедно с един или двама от вас, за да отидем до равнината да разузнаем дали керванът с оръжие е вече пристигнал.

— Имаш право. Ами къде да търсим клисурата?

— Вече е намерена, стига само да е достатъчно дълга и широка и да предлага на животните ни малко паша. Ето, виждате ли, там наляво, една се връзва в планината!

Отправихме се натам и забелязахме, че клисурата бе напълно подходяща за целите ни. Вкарахме конете в нея и двама души застанаха на пост пред входа ѝ. После поехме нагоре към гората. В началото тя бе твърде рядка и затова се наложи да продължим изкачването си, докато стана толкова гъста, че храсталаците и клоните на дърветата можеха напълно да скрият огъня. Намерихме удобно място, претърсихме близката околност, и след като не открихме нищо подозрително, се установихме на лагер. Пригответихме вечерята. Няколко поста ни осигуриха необходимата безопасност и малко по-късно легнахме да спим.

Може би бях спал около час, когато усетих, че нечия ръка ме докосва и незабавно отворих очи. Пред мен стоеше Соми.

— Германия станат и дойдат със Соми!

Изправих се малко учуден от тайнственото ми събуждане. Той ме заведе при Ян, който изглежда вече ни очакваше и после ние двамата тръгнахме подир Соми навътре в гората.

— Какво ще правим? — попитах Ян.

— Не знам — отговори ми той. — Соми ме събуди също както и теб. Нищо друго не ми е известно.

Без никакво обяснение вождът продължи да ни води все по-нагоре и по-нагоре, а после свърна малко по на запад, тъй че гората остана зад гърба ни, а ние се озовахме на голия планински склон. На едно място Соми спря. Беше вървял с такава сигурност, която навеждаше на мисълта, че познава околностите по-добре отколкото можехме да предполагаме.

— Ян слушат и Германия слушат! Ян съм син на Соми, а Германия съм менер с голям храброст и голям предпазливост. Ян и Германия научат тайна на Соми. Соми бягат от Сикукуни и идват в планина Атерс. Намерят тук чер диамант за който казват вчера на бури и скриват диамант. Сега Соми вземат диамант, а Ян и Германия съм тук!

Това било значи! Този дискретен човек с нищо не ни беше подсказвал, че целта на пътуването ни бе същевременно и скривалището на неговото богатство, а обстоятелството, че освен Ян подкани и мен да го придружа, представляваше ново и сигурно доказателство за неговата симпатия към мен, проявена още миналия ден. След като се порадва на смайването ни, той продължи:

— Соми бил взел само малко диамант, а в планина съм още много повече голям диамант. Затуй бури не бива знаят. Соми подарят тайна на Ян и той вземат всичко диамант!

Когато ни заведе почти до самото било, той спря пред голям каменен блок, който изглеждаше като дълбоко забит в земята.

— Ян съм силен, Ян вдигнат камък! — нареди той на бура. Младежът напъна скалата с могъщото си рамо и единият ѝ край се повдигна. Соми бръкна под нея.

— Спуснат пак камък! — заповяда после той. — Соми намерил диамант.

Вождът се изправи и след като ни показа торбичка направена от кожата на млада игуана, той я разтвори и ни накара да бръкнем в нея, да опипаме съкровището му, понеже не беше достатъчно светло, за да го разгледаме.

— Тук диамант исхуми, илинчи, мбоксо камък, два пъти по десет и още осем диамант. А сега също заведе при клоф къде съм диамант!

Той вече се беше приготвил отново да ни поведе, когато се спря, пак се обърна към нас и бръкна в торбичката.

— Германия съм защитил Чарга. Соми обикнал Германия, подарят Германия тоз диамант!

Отстъпих крачка назад и магнах с ръка. Дори да беше извадил най-малкия скъпоценен камък, подаръкът му пак беше толкова щедър, че се побоях да го приема. Кафърът знаеше много добре, че тези диаманти имат голяма стойност, но все пак истинските ѝ размери едва ли му бяха известни.

— Защо не искат вземат камък? Соми знаят още много камък, и ако Германия не вземат, Соми хвърлят камък и той се загубят! Квото Соми искат подарят не вземат обратно!

При тази закана, която сигурно беше сериозна, не ми остана нищо друго освен да приема подаръка.

След като пресече опита ми да му благодаря, Соми пак ни обърна гръб, насочи се към билото и после бавно започна да се спуска по отвъдния склон. Продължихме доста надолу, ала кафърът познаваше толкова добре пътя, че сравнително лесно преодоляхме всички препятствия.

По едно време ми се стори, че долавям миризма на изгоряло. Спрях и внимателно поех въздух. Не бях се излъгал.

— Стойте! — казах на спътниците си. — Неиде под нас сигурно гори огън.

Двамата потвърдиха моето откритие. При по-нататъшното ни спускане бе необходимо да бъдем изключително предпазливи. Нямахше нужда да вървим кой знае колко дълго и ето че в клисурата, където се намираще крайната цел на Соми, забелязахме светлина от огън. Вождът спря на място.

— Туй съм клоф, където се намират камък! Кой съм в клоф? Сигур вземат всичко диамант!

— Ще видим кой е там — отвърнах аз. — Елате да отидем до самия ръб на клисурата и избягвайте всеки шум!

Спуснахме се до края на тясна, но не особено дълбока клисура, която се врязваше на няколкостотин крачки навътре в планината и после изведнъж свършваше, прекъсната от голямо срутване на скали. Аз легнах на земята и лекичко издадох глава над ръба на клисурата, за да погледна в нея. Ян и Соми последваха примера ми.

Долу около огъня бяха насядали шестнайсет зулуси и трима бели, единият от които носеше съвсем същото облекло като сър Гилбърт Грей, докато униформите на останалите двама ме накараха да предположа, че са английски офицери. Те се намираха най-много на двайсетина стъпки под нас и можехме да чуваме разговора им съвсем ясно.

— Този Грей не ми изглежда особено благонадежден човек — чух да казва единият от тях. — Още преди три дни трябваше да пристигне в лагера.

— Това ни е известно — отвърна онзи с шапката от носорожка кожа — Но се налагаше нашата поща да се изпрати в два екземпляра, а не разполагахме с друг човек, освен със сър Гилбърт, който през целия си живот не е имал една разумна постъпка. Моят път беше по-къс, но и по-опасен, а трябваше да вземем мерки да получиш съобщението, лейтенанте, дори и в случай, ако паднеш в ръцете на бурите. Впрочем Грей не бе посветен напълно и може би там се крие причината, че не се е движил достатъчно бързо.

Бях смаян от разкритието, съдържащо се в тези кратки думи. И тъй, търговската фирма, поела задължението да достави оръжието, е била дотам предпазлива да изпрати двама вестоносци, от които само единият ни беше паднал в ръцете. Въпреки това, в резултат от тази мярка, лейтенант Макклинтон е бил уведомен и беше дошъл тук в клисурата със своите шестнайсет кафри, за да посрещне оръжейната пратка.

Соми, който лежеше до мен, прошепна:

— Зулу и Англия само тук на лагер, но нищо знаят за диамант!

Досегашните му опасения наистина се бяха оказали неоснователни, но затова пък присъствието на тези хора бе толкова по-опасно за нашето общо начинание. Ако искахме да успеем, тези мъже долу в клисурата трябваше да бъдат обезвредени. Но както във всяко

положение може да се появи и някое щастливо обстоятелство, така и тук само след минута чух думи, които несъмнено щяха да ни бъдат от полза в по-нататъшните ни планове.

— Значи ще прекараме оръжията през прохода Керс, така ли? — попита пратеникът.

— Да — отговори лейтенант Макклинток. — Там за по-голяма сигурност ни очаква значителен отряд от кафри, тъй като не е трудно да се предположи, че на тези холандски селяндури може да им хрумне да заемат прохода.

— Ами прохода Клей?

— Навярно вече е зает, но с по-малки сили отколкото прохода Керс. Той е по-тесен, прави повече завои и по-лесно се отбранява. Впрочем там едва ли може да става дума да бъдат отблъснати кой знае колко големи сили, а само отделни малобройни подкрепления, тръгнали от тази страна да прехвърлят планините.

— Само ми се струва — обади се другият англичанин, — че сме се заели с едно вече загубено дело.

— Какво искаш да кажеш?

— Вярно, че срещу почти дванайсет хиляди зулуси са се изправили най-много три хиляди бури, но те са противници, които не бива да се подценяват. Тактиката им винаги е превъзходна, а що се отнася до самите битки, те отлично умеят да боравят с карабините си и в ръкопашните схватки всеки от тези холандци може да излезе на четири-пет кафри.

— Pshaw!

— Pshaw? Друже, моля те само да си спомниш за Бура ван хет Рур, който в последната битка е останал съвсем сам на висока скала, където враговете му не можели да го достигнат с оръжията си и оттам с куршумите си ги избивал един подир друг, а после се хвърлил сред най-гъстите им редици и се развилнял като някой Роланд! (Герой от легендите за каролингите. Б. пр.) На колко противници ще излезе той според теб?

— Е, вярно, на него ще се паднат повече отколкото на другите, обаче да гледа само да не се изпречва пред мен или пред теб — няма много-много да се церемоним с него. Впрочем планът ни е толкова добре скроен, че бурите ще бъдат загубени още преди да е гръмнала първата пушка.

— Имаш предвид клопката в Гроте Клоф?

— Да. Ти знаеш, че се наложи да я претърся цялата и при това направих откритието, че няма друго по-подходящо място за огромен капан като тази Гроте Клоф, макар тя всъщност да не заслужава името си понеже не е истинска клисура, а грамадна котловина, обградена отвсякъде с високи стръмни скали. Привидно има само един изход, но аз продължих да търся, докато открих много трудно забележимо място, откъдето е възможно човек да се изкатери по скалистата стена. Тази пътечка може да бъде защитена много лесно. Задната част на котловината е обрасла чак догоре с висока гъста дървовидна папрат, която прави скалата да изглежда непреодолима, но навлезе ли сред гъсталака, човек забелязва, че стената се издига стъпаловидно и макар и трудно изкачването ѝ не е невъзможно. Спускането от отвъдния склон не среща особени пречки. Зулусите чакат при прохода Керс, а Гроте Клоф се намира близо до прохода Клей. Нападнат ли ни холандците, ще се оставим уж да ни победят и бързо ще отстъпим към прохода Керс. Докато главните ни сили ще се крият зад нас в долината на Зварте Ривир (Черната река Б. пр.) отрядът, смятан от неприятеля за цялата ни войска, ще се оттегли в Гроте Клоф, а после по пътечката в задната ѝ част ще се изкачи горе и ще остане там, да пази този изход. Преследващият го враг ще навлезе в котловината, зулуската войска ще се притече и ще заеме изхода ѝ, след което, ако не искат да загинат от глад и жажда, неприятелите ни ще бъдат принудени да се предадат без нито един изстрел.

— Този план е твърде объркан и рискован. Много лесно може да се появи някакво ново обстоятелство, което да стане гибелно за нас. Ако бурите разкрият намеренията ни и ни обградят в долината на Зварте Ривир, с нас е свършено.

— Нищо няма да разкрият, защото планът ни е тайна, известна само на нас и на Сикукуни. Никой друг не знае за него.

— Ами ако холандците не повярват, че може да сме толкова глупави сами да се затворим в котловината и надушат клопката?

— Невъзможно! Нали знаят, че си имат работа с неприятел, който няма никаква представа от стратегия.

— Но също така не по-зле знаят, че Сикукуни не е вече популярен сред кафрите и те не го обичат. Дори научаваме, че бурите, търсят Соми, за да го направят крал. Опасявам се, че зулусите с голяма

радост ще изоставят тираничния Сикукуни и ще издигнат за крал друг по-малко кръвожаден човек!

— Това са неверни слухове, разпространявани от враговете, за да сеят раздори в редиците на нашите воители. Но няма да успеят, защото Соми е изчезнал безследно, тъй както ще изчезне сега и това парче месо.

Той взе овнешкия бут, който се печеше на огъня, отрязва си един къс и започна да яде. Бях чул достатъчно и се надигнах от земята.

— Елате, трябва да се върнем в нашия лагер колкото е възможно по-бързо! — прошепнах им аз.

— Разбра ли всичко, менер? — попита Ян, изненадан от чутото не по-малко от мен.

— Всичко! — кимнах аз и направих знак на Соми пак да ни води.

Важността на вестите, които носехме ни караше да бързаеме колкото ни позволяваше теренът. Скоро се добрахме до бивака и силните ни викове вдигнаха на крак всички, за да чуят защо нарушавахме съня им. Мъжете незабавно грабнаха оръжията си. Водени от Соми поехме обратно към клисурата в дълга мълчалива колона. Онова, което научихме бе толкова важно за бурите, че на никой от тях и през ум не му мина да ни попита каква причина ни бе накарала да напуснем лагера.

Щом стигнахме целта, бурите се разпределиха от двете страни на клисурата, докато аз, Ян и Соми се промъкнахме до входа ѝ. Там пасяха три коня. Те сигурно принадлежаха на англичаните, понеже кафрите бяха пристигнали пеша. Можехме незабавно да ги нападнем, обаче от една страна чувството за чест ни възпираше да връхлетим спящия неприятел, а от друга, имахме голямо желание да дадем малък урок на самомнителните британци.

И те, и кафрите бяха налягали да спят. Явно се чувстваха в пълна безопасност, защото не бяха оставили нито един пост. Закрачихме по дъното на клисурата в посока на огъня. Един зулус се понадигна и нададе силен вик, който накара другите веднага да скочат на крака и да грабнат оръжията. Англичаните бяха легнали малко настрани от кафрите. Приблжих се до тях и поздравих:

— Good evening, лейтенант Макклинток! Ще ми разрешиш ли малко да смутя почивката ви?

Той също беше грабнал карабината си и стоеше пред мен в такава поза, която ясно издаваше нерешителността му как да се държи към нас — като към приятели, или като към врагове.

— Познаваш ли ме? Кой си ти? Откъде идваш и какво търсиш тук?

— Като че наведнъж зададе много въпроси, сър! Идвам, за да ти предам поздравите на някой си сър Гилбърт Грей.

— Сър Грей ли? — бързо попита англичанинът. — Къде е той?

— Пленник е на бурите и се намира в добри ръце.

— Пленник ли? И ти идваш от негово име? Значи си на страната на холандците?

— Може и така да се каже, сър. Самият аз имах удоволствието да го задържа.

Незабавно и той, и другите двама застанаха така, че пътят ни за отстъпление бе отрязан.

— Тогава сега аз ще те пленя!

— Нямаме абсолютно нищо против, защото така ще можем най-лесно да разберем по колко почтен начин спазвате договора да не подпомагате кафрите с оръжие.

Англичанинът застана нащрек.

— Фантазираш — отговори той. — Сложете пушките си на земята!

— Щом ти доставя удоволствие, защо да не го направим! — казах аз и оставих до себе си карабината, която заради раненото си рамо и без друго с голяма мъка можех да използвам. Ян и Соми постъпиха по същия начин. — В замяна на това ти може би ще ни направиш удоволствието да ни разрешиш да ви придружим до Гроте Клоф, за да видим бурите в капана за мишки.

— Подслушвали сте ни! — извика заплашително той и направи крачка напред.

— Естествено! Нали трябва да знаем на какви хора ще правим посещение. Имам да ти предам някои неща и исках да разбера дали наистина съм намерил човека, до когото са адресирани.

— Какви неща?

— Тези три документа, които открихме в багажа на вашия сър Гилбърт Грей.

Аз бръкнах в джоба си и му ги подадох.

— Ти четете ли ги?

— Разбира се. Съчиняването на писмото не е особено остроумно. Да не би авторът му да иска да го патентова като изобретение?

— Мълчи, човече! Виждам, че имаш още нож и пистолет. Хвърли и тях!

— Може би и това ще направим, но преди всичко ми позволи да ви представя спътниците си! Този млад менер, който е кажи-речи двама по-висок от теб, го наричат Бур ван хет Рур и...

— Ян ван Хелмерс? — учудено възкликна той.

— Да, с когото се канехте да не се церемоните много-много. А другият мъж до него не е изчезнал чак толкова безследно, както парчето ти от овнешкия бут. Неговото име е Соми.

— Соми ли?

— Да, новият крал на зулусите, ако нямаш нищо против!

Лейтенантът изглеждаше съвсем слисан. Сигурно не можеше да си обясни безгрижието, с което ние тримата стояхме сред толкова превъзходящия ни по численост неприятел. Но скоро самообладанието му се възвърна и той заповяда на кафрите:

— Вържете ги!

— Охо, сър! Ти сигурно си много неопитен, защото иначе трябваше да се сетиш, че нямаше да се появим край огъня ви без необходимата закрила!

Макар че ръката силно ме болеше, посегнах да го хвана, но закъснях, понеже Ян ме изпревари. Той го сграбчи заедно с другаря му за реверите на куртката, с непреодолима сила тръшна и двамата на земята и така притисна белите им дробове с могъщите си юмруци, че те нямаха възможност да се помръднат. В същия миг Соми събори и третия, а отгоре изтрещяха в един залп всички карабини и ехото от околните височини им отговори с тътен. Изплаших се, защото не така си бях представял обезвреждането на неприятеля. По възможност не трябваше да проливаме кръв. Но ето че последва и втори залп и без да е необходимо да се обръщам вече знаех, че някой от кафрите не беше останал жив.

Една единствена минута се бе оказала достатъчна коренно да промени положението. Бурите изпълниха клисурата и направиха с англичаните онова, което те се канеха да предприемат с нас — вързаха

ги въпреки всичките им безплодни опити за съпротива. Остатъка от нощта прекарахме край огъня на техните места.

Тъй като вече знаехме със сигурност, че керванът все още не беше пристигнал, бе излишно да ходим на разузнаване. На разсъмване събрахме трупове на едно място, покрихме ги с клони и камъни и понеже от изхода на клисурата можехме да наблюдаваме целия западен хоризонт, решихме да останем на това място и изпратихме хора да доведат конете ни.

По изражението на Соми личеше, че съвсем не беше доволен от решението ни. Изглежда се страхуваше да не разкрият тайната му, ала бурите бяха твърде много заети със своите войнствени приготовления, за да могат да се занимават с някакви по-специални геоложки наблюдения. Вождът използва свободното време да потърси билки за раната ми и действително не ме втресе и противно на очакванията ми дълбоките рани от ноктите на хищника зарастнаха бързо и добре.

Още по време на похода ми направи впечатление, че Квимбо бе мълчалив и потиснат. И понеже в момента продължаваше да седи безмълвно до мен, аз го попитах, какво му е.

— Квимбо съм тъжен — отвърна той. — Квимбо вече не смеят и не пеят.

— Защо?

— Квимбо съм сърдит, съм гневен на Ян, имат му страшно голям отмъщение и много яд!

— Че какво лошо ти е направил добрият Ян?

— Ян добър? О, о, менер, Ян съм лош, съм зъл. Ян вземат на Квимбо Митие. Квимбо чуват всичко квото Соми казал и квото Ян казал. Митие съм дъщеря на Соми и не станат жена на Квимбо, а жена на зъл лош Ян. О, о!

Той гневно зарови десетте си пръста в косата, но когато усети в какво плачевно състояние се намираше тя, мислите му взеха нова насока.

— Митие не искат бъдат жена на Квимбо, щото Квимбо вече не тъй съм хубав! Щраус вземат Квимбо красива коса, но Ян пък съвсем имат много твърде грозен коса. О, о, коса на Квимбо пак растат и после плачат Митие щото не станал жена на Квимбо. И тогаз смеят Квимбо на Митие и вземат друго добро хубав жена!

Трябваше да го оставя на трагикомичните му кроежи за от мъщение, понеже вниманието ми бе привлечено от някаква тъмна точка, появила се далеч в равнината. Изкачих се малко по-високо и взех бинокъла в ръка. С негова помощ забелязах дълга върволица от конници и коли, които се приближаваха към планината. Привлечените от действията ми бури започнаха да си предават бинокъла от ръка на ръка и също добре различиха очаквания керван. Краткото ни съвещание реши да не се показваме, докато керванът не си избере място за бивак.

Върнахме се обратно в клисурата и от прикритието си започнахме да наблюдаваме колоната. Тя напредваше извънредно бавно, тъй като много тежките и тромави коли бяха теглени от волове, които изглеждаха страшно изтощени от продължителното и трудно пътуване.

Едва към обед керванът достигна полите на планината и без да потърсят някакво прикритие, колите бяха наредени в кръг, в чиято среда се настаняха ездачите и воловарите.

— Вече е време! — обади се Ян. — Спускаме се надолу с конете, нахлуваме в „укреплението“ от коли и застрелваме всичко живо!

Аз махнах с ръка.

— Но така се излагаме на опасност сами да се вдигнем във въздуха. Колко лесно може да се възпламени барутът по време на сражението от някой изстрел! Тези хора вършат голяма непредпазливост, като лагеруват толкова близо до опасните коли. За да постъпват така при тях трябва да е забранено паленето на огън, а естествено също и пушенето. Впрочем на коне едва ли ще можем да проникнем в укреплението от волски коли, а и в такъв случай ще сме принудени да използваме само ножовете си.

При тези думи Квимбо си проправи път между бурите и се приближи до мен.

— Менер не знаят как направят, ама Квимбо знаят!

— Кажете де!

— Квимбо отидат при конник и кажат Квимбо съм зулу. После доведат конник при бури!

— Не става, защото...

— Стават, менер, Квимбо веднага покажат!

Преди да успеем да го задържим, той се промъкна между нас и се втурна надолу по склона. Естествено своеволното поведение на кафъра ни изплаши. Той не обърна внимание на виковете ни" и скоро бе вече толкова далеч, че изобщо не можеше да ни чуе. Неговото начинание имаше надежда за успех само в случай, че проявеше достатъчно съобразителност да се представи за един от поставените на пост воители, при което трябваше да твърди, че неговите хора все още не са забелязали кервана. Докато ние продължавахме да се колебаем как да постъпим, Квимбо достигна разположените в кръг коли и на нас не ни остана нищо друго освен да изчакаме развоя на събитията. Не можехме да виждаме какво става вътре в „укреплението“ от волски коли, но скоро кръгът им се разтвори и за наша радост забелязахме, че всички ездаци напуснаха мястото и тръгнаха подир дръзкия кафър, който както изглежда, ги поведе право към нас. Ала след известно време видяхме, че той не започна да изкачва планината, а свърна настрана и продължи да върви в полите на възвишенията. По този начин конниците преминаха далеч долу под нас и изчезнаха зад гъсталаците, покриващи планинския склон.

Отдъхнах си с облекчение.

— Квимбо е по-умен отколкото си мислех — обади се ван Хорст, — а предводителят на тези хора е по-глупав от него. Всеки разумен офицер щеше да нареди очакваните съюзници да отидат при него или поне нямаше да тръгне да посреща непознатите хора с всичките си войници. Ще оставим конете си тук и под прикритието на храстите ще тръгнем подир неприятелите, като една част от нас ще се опита да ги изпревари. Така ще ги поставим между два огъня и ми се иска да видя човека, който ще ни избяга. Менер, остани тук при конете — обърна се той към мен. — Ти си единственият сред нас, който е ранен, а и не бихме могли да поверим нашите трима пленници в по-добри ръце.

Възпротивих се на това решение, но тъй като всички други бяха съгласни, се видях принуден да се подчиня. Скоро бурите се скриха зад храстите и дърветата и аз останах сам с англичаните. Естествено откакто бяха пленени те наблюдаваха всичко и по отпращаните към мен погледи ясно разбрах какви чувства ги вълнуваха. Но никой от тях не проговори, понеже сигурно предполагаха, че всеки опит да попречат на плановете ни щеше да бъде безрезултатен.

Едва след почти четвърт час долових далечен гърмеж малко покъсно последван и от втори. Нападението беше започнало. С безпокойство, което не можах съвсем да овладея, зачаках понататъшното развитие на нещата. Нямаше защо да се съмнявам в победата на бурите. Придружаващите кервана конници, водени от един английски офицер, бяха част от онези хотентотски стрелкови полкове, които обикновено наричат „Cape mounted rifles“ (Въоръжена с пушки кавалерия на Кейп. Б. пр) и няхаме причина да се страхуваме от тях. Тревожих се за съдбата на Квимбо, защото несъмнено се намираще в не съвсем безопасно положение и лесно можеше да стане жертва на отмъщението на противника. Но не бях принуден дълго да се безпокоя за него, понеже той бе един от първите, които видях да изскачат от храсталците. Кафърът бързо се затича нагоре по височината и още отдалеч се развика:

— О, менер тук! Квимбо търсил добър менер и не намерил. Тогаз помислил Квимбо менер съм застрелян мъртъв, докато Ойс казват де съм менер!

— Е, как мина?

— Добър, о, о, съвсем много голям добър! Хотентот съм мъртъв, всички мъртъв. Кога бури стрелят, Квимбо съм бързо скочил в храст, щото иначе Англия застрелят мъртъв Квимбо. Сега кажат менер, дали съм Квимбо глупав или Квимбо добре справят своя работа!

— Квимбо, ти си много голям умник и още в първия град в който влезем за награда ще получиш една халка за носа и тя ще бъде кажиречи голяма колкото периферията на шапката ми!

— Халка в нос? О, о, менер съм много голям добър менер. Квимбо съм бъдат с халка най-хубав добър Квимбо в цял земя!

Още докато разговаряхме видях част от бурите да се завръщат, възседнали плячкосаните коне, и в галоп да се насочват към волските коли, а другите ги следваха пеша. Необходимо беше да пленят и останалите при кервана воловари, което им се удаде и лесно, и бързо.

После дойдоха да ме вземат заедно с пленниците, след което се заловихме с претърсването на колите. Бяха петнайсет на брой и всяка една се теглеше от по осем силни волове. Освен вече поостарели пушки в колите имаше големи количества олово, барут и патрони.

Трябваше да дадем почивка на изморените впрегатни животни. Отведоха ги на водопой и ги пуснаха да пасат, а в това време ние се

събрахме да решим какво да правим. Според онова, което подслушвахме от англичаните, не изглеждаше разумно да минем през прохода Керс. Керванът трябваше да изкачи планините през прохода Клей. Освен това ни се струваше необходимо в най-скоро време да уведомим отрядите на бурите отвъд планините за коварните планове на враговете и ето защо решихме неколцина от нас да избързат напред и да изпълнят тази задача. Избраха Ян, Ойс и мен, защото Ойс със своя адютант трябваше да поеме командването на бурите, а аз признах най-чистосърдечно, че за мен няма нищо по-омразно от бавната езда в темпото на волска кола.

Незабавно поехме на път. Естествено Квимбо се присъедини към мен. Като награда за храбростта и съобразителността си, той получи една пушка и яздеше подир нас с гордото самочувствие на средновековен оръженосец, който току-що е бил посветен в рицар.

Бях опознал североамериканските Скалисти планини, както и Кордилерите. По своя суров пейзаж и величие проходът Клей напълно можеше да се мери с тях. Яздехме ту нагоре сред високи сякаш устремили се към небето скали, ту се спускахме по стръмни урви и трябва да си призная, че по вина на раната ми това толкова тежко пътуване ме изтощи повече отколкото предполагах.

Достигнахме планинския хребет без да забележим нито един неприятел, но все пак иззад всеки завой бяхме готови да посрещнем вражеско нападение.

— Дали ще се окажем достатъчно силни да обезвредим постовете им?

— Зависи от обстоятелствата — отговори Ойс. — В случая не бива да се взема предвид само числеността на неприятеля, а и особеностите на терена.

— А че тук има неприятели, има — тихо се обади Ян, спря коня си и посочи към някакъв тъмен предмет на земята до една скала, зад която пътеката правеше остър завой. — Почакайте ме! Ще отида на разузнаване.

Той скочи от седлото и се отправи към скалата, за да разгледа въпросния предмет. После предпазливо подаде глава, за да надникне зад ръба на скалата. Един негов жест на изненада ми подсказа, че е забелязал нещо доста необикновено. После Ян ни направи знак да се приближим и тогава разпознахме в предмета зулуска наметка.

Несъмнено тук бе стоял човек на пост и в горещите часове я беше захвърлил.

Тясната пътека зад издадената напред скала се разширяваше и между стръмно издигащата се от дясно каменна стена и зейналата от ляво тъмна пропаст образуваше нещо подобно на горната част от предна кула на замък. В средата на това място се бяха настанили дванайсет зулуси. Несъмнено на тях бе поверена охраната на тази стратегически важна позиция, която можеше да бъде защитена дори срещу цяла армия и от този малоброен отряд воители, понеже пътеката и от двете страни правеше остър завой зад скалите, оставяйки място само на един-единствен човек да премине към площадката. Сигурно на всеки от завоите е имало поставена стража, както ясно ни показваше и захвърленото кожено наметало, но навярно на двамата воители им беше доскучало и се бяха присъединили към своите другари да си побъбрят.

Ян отново се метна на седлото.

— Ще препусна напред, ще се врежа между тях и ще стигна до отсрещния завой. Ти — обърна се той към мен, — ще останеш тук, за да не позволиш на нито един от тях да избяга, а менер Ойс и Квимбо ще ме последват!

Аз кимнах, скочих от седлото и взех пушката си в ръка. Въпреки раната можех да си служа с оръжието, защото след като коленичих успях удобно да подпра цевта върху издадената част от скалата. Едва бях заел тази позиция и ето, че тримата мъже пришпориха конете и се втурнаха напред. Ян се вряза сред зулусите и веднага извади неколцина от строя. Ойс спря на няколко метра от тях и стреля два пъти. Храбрият Квимбо последва неговия пример. Моята карабина също изтрещя, не закъснях и изстрелите на Ян. Няколко удара с приклад довършиха цялата работа. Оказахме се господари на площадката.

Хвърлихме трупове в пропастта, а после продължихме пътя си. След по-малко от час вниманието ни бе привлечено от вик на Квимбо, който не беше позволил да му отнемат удоволствието да язди начело.

— О, о, кой идват! Виждат менер там много мъже?

Действително пред нас изникна един конен отряд. Щом ни забелязаха, хората предпазливо спряха. Ездачът, който бе начело, взе в ръка далекоглед и след малко нададе силен радостен вик и препусна срещу нас, последван и от останалите.

— Бас Ойс! — извика той още отдалече. — Добре дошъл, добре дошъл! Долу те очакват с голямо нетърпение.

— Неф Велтен, ти ли си? Че какво правиш тук в планината?

— Изпратиха ме да прогоня зулусите от прохода, за да можеш с всички останали да се прехвърлиш при нас. Но ти идваш сам! Къде са другите и... проходът не беше ли зает от неприятеля?

— Беше. Имаше дузина зулуси, но ние се разправихме с тях. Останалите ни следват по петите. Водят цял керван с пушки и мунициии, които отнехме от англичаните.

— Какъв късмет! Много се нуждаем от барут, а нямаме никакъв.

— Какво е настроението в нашата войска?

— Всички са изпълнени с твърда решимост и кураж, само дете им липсва предводителят. Побързай да отидеш при тях. Кафрите са към дванайсет хиляди и се намират близо до прохода Керс.

— Там ще чакат кервана с оръжия, които отнехме от англичаните. А къде са бурите?

— На половин ден път от тях.

— А какъв е броят на кафрите при прохода Клей?

— Само няколкостотин души, които успяхме да заобиколим. Настанили са се в планините от лявата страна на входа на прохода и постараете ли се по-предпазливо да избегнете срещата с тях, няма опасност да ви забележат.

— Добре. Заемете височината. Ще наредя да разпръснат събралите се долу зулуси и скоро се надявам да чуете добри новини.

Набързо се сбогувахме и продължихме да се спускаме. Привечер се добрахме до изхода на прохода, но нито видяхме, нито чухме неприятеля. Яздихме през цялата нощ, постоянно получавайки по-малки подкрепления, докато най-сетне стигнахме до войската на бурите.

Тук ясно разбрах какъв авторитет имаха моите спътници. Те бяха посрещнати с всеобщо ликуване, а от оказаните ни почит и уважения една малка част се падна и на мен. Отражението й се четеше и върху светналото от удоволствие широко лице на моя добър Квимбо.

Ойс незабавно пое командването на войската и първата взета от него мярка бе да изпрати един отряд бури да прогонят зулусите, настанили се близо до изхода на прохода Клей. После се състоя предварителен военен съвет, на който аз не присъствах. Взе се решение

да бъде изпратено отделение от двеста спешни бури към Гроте Клоф, за да заемат котловината преди зулусите. Предводителството на тези хора беше поверено на мен. Ойс ме попита дали имам нещо против да поема командването им и аз с радост се съгласих. За това кратко време се бях вживял толкова много в света на бурите, че кажи-речи изпитвах нужда да остана при тях до края на борбата им.

Още преди да тръгне Ойс ме запозна с плана си. Веднага след пристигането на заловения керван щяха да бъдат раздадени муниции и после той щеше да атакува зулусите, без да изчаква тяхното нападение. Ала преди това трябваше да бъде заета долината на Зварте Ривир, а останалото лесно можеше да се допълни от онова, което вече знаех. Посъветвах го да изпрати по някакъв начин на зулусите вестта, че Соми се намира при войската на бурите и ще помилва всеки зулус, който напусне Сикукуни и премине на негова страна. След това потеглих с моите двеста души.

От този миг нататък Квимбо ме наричаше само менер полковник, което няхах нищо против да чувам от неговата уста. Видяхме, че описанието на Гроте Клоф, дадено от лейтенант Макклинток, напълно съвпаднаше с действителността. Заедно с няколко души изкачих стръмния склон в задната ѝ част обрасъл с висока папрат, за да се убедя в неговата проходимост. От височината, където на всеки предварително бе посочено мястото му, долината на Зварте Ривир можеше да се достигне за два часа, едно обстоятелство, което по-късно се оказа от голяма полза за нас.

Нямахме друга работа освен да чакаме. Естествено ние останахме във връзка с главните си сили и след една цяла седмица най-сетне узнахме, че времето за нападение бе настъпило. Керванът с придружителите си беше пристигнал.

Два дни по-късно се върнаха изпратените от мен предни постове и съобщиха, че кафрите се приближават. Незабавно заличихме последните дири от присъствието си и провирайки се между папратите изкачихме височината, откъдето във всички посоки можехме да обстрелваме котловината.

Не мина много време и ето че съвсем според подслушания от нас план, кафрите навлязоха през входа и веднага се насочиха към задната част на котловината. Там ги посрещнаха нашите карабини. Хората на Сикукуни се намираха толкова близо пред дулата ни, че навярно всеки

от първите двеста изстрели, а после и от следващите двеста улучи по един човек. Кафрите не се стъписаха, не, те бяха направо ужасени и незабавно обърнаха гръб и се втурнаха към изхода, където ги посрещнаха по същия начин. Ние имахме възможност отново да заредим. Макар непрекъснато да бе насъсквана от англичаните да се бие тази клета, от всички страни подгонена тълпа зулуси, състояща се както изглеждаше от два полка всеки от по хиляда и петстотин души, бе обречена на смърт. Командващите ги английски офицери знаеха много добре, че ако попаднеха в плен, щяха да бъдат съдени като шпиони и затова не помолиха за милост, а непрестанно, ала напразно, окуражаваха опитващите се да намерят прикритие воители да щурмуват височината. Не бе изминал и час, когато тази касапница свърши. И до ден днешен Гроте Клоф носи името Гробницата на кафрите.

Главните ни сили привидно се бяха насочили към Гроте Клоф, но всъщност преследваха войската на зулусите в посока на Зварте Ривир, чиято долина зулусите заеха без да подозират, че всъщност тя е вече заета. Така и тук те най-неочаквано се озоваха между два огъня и изглежда им бе отредена същата участ, както на съплеменниците им в клисурата.

Въпреки че зулусите числено превъзхождаха противника си, смъртта неудържимо вилнееше сред редиците им. Невъзможно беше да се оттеглят. Трябваше или да победят, или да се предадат, и ето защо побеснелият Сикукуни, който собственоръчно пронизваше всеки воин, отказал да се бие, отново и отново ги повеждаше на заклание.

След като схватката в клисурата приключи без някой от хората ми да получи и драскотина, аз се спуснах с тях в равнината и там се срещнах с Ян, който беше командувал отряда и бе преследвал кафрите до Гроте Клоф. Присъединих се към него и бързо се отправихме към Зварте Ривир. Там кръвопролитното сражение бе все още в разгара си.

Незабавно се намесихме. Това бе едно мъчително и изморително избиване на насъсканите срещу нас зулуски редици и навярно щеше да продължи до късна нощ, ако не беше се случило нещо, което има твърде зловещи последици за Сикукуни.

Тъкмо един полк зулуси се хвърли в атака срещу командваното от Ян и мен отделение, когато внезапно откъм щаба на Ойс към нападателите препусна в галоп някакъв конник. Беше Соми, който поемаше риска върху себе си съвсем сам да се изправи срещу тях. По

негов знак полкът спря. Той се приближи до хората и им заговори. Дръзката му постъпка се увенча с успех. С ликуващи викове, размахвайки щитовете и копия, под командването на Соми, зулусите се обърнаха и заеха позиция срещу другите свои съплеменници. Следващият ги полк видя това и се стъписа.

— Бързо напред! — заповяда Ян. — Дайте срещу тях един залп, за да осъзнаят положението си!

Куршумите ни обсипаха редиците им. При Сикукуни ги чакаше сигурна смърт, а при Соми — живот и спасение. Размахвайки копия и щитовете, и те преминаха на наша страна.

Сикукуни не можеше да не забележи това развитие на нещата. Обзет от неудържима ярост, той напусна мястото си, застана начело на следващия полк и се хвърли в атака. Тогава Ян с рязко движение свали от коня един от завръщащите се адютанти и се метна на седлото.

— Сега няма да ми избяга! — извика той и препусна като вихрушка срещу атакуващия неприятел.

Зулусите бяха въоръжени само с копия и боздугани. Копията засвистяха около него, но без да им обръща внимание Ян се насочи право към Сикукуни. Това бе една героична постъпка при която той залагаше живота си срещу живота на хиляда и петстотин души. Дали имах право да напусна отреденото ми от Ойс място? Изобщо не се запитах, а дадох заповед за нападение, за да спася поне трупа му. Докато тичахме, аз не го изпусках из очи. Той се срещна със Сикукуни и замахна с приклада. Вождът на зулусите парира удара с боздугана си, който бе избит от ръката му. В следващия миг Ян го сграбчи за високата прическа, рязко извъртя коня си и препусна обратно тъкмо в момента, когато ние стигнахме до полка и с високо вдигнати приклади се нахвърлихме срещу противника. Влачейки след себе си Сикукуни, Ян продължи в бесен галоп към мястото, където стоеше Кес Ойс. Вождът на зулусите беше пленен.

Тази новина мигновено се разпространи сред неприятелските редици и войската им заприлича на стадо без пастир. Един след друг полковете започнаха да преминават на страната на Соми и да слагат оръжие. Още преди смрачаване станахме господари на полесражението, напоено с толкова много кръв. Колониалната политика на една велика европейска сила отново бе струвала живота на много хиляди хора.

Късно вечерта всички насядахме край буйния лагерен огън, всички, които се бяхме запознали още отвъд планините. Бурът ван хет Рур беше героят на деня. С мигновената си дръзка намеса той бе отнел на Сикукуни и свободата, и кралството, но в замяна на това кървеше от три нанесени му с копие рани, които бяха превързани не от някой друг, а от самия Соми...

Както е известно, после бурите нанесоха на англичаните не едно и две позорни поражения. Спасената по този начин държава бе наречена Южноафриканска република.

По-късно бурите се обединиха учредявайки дружеството Батафск-Африкансхе Матсхапи (Дружество за защита на африканерите. Б. пр.), което обаче не успя дълго да противостои на тайните и открити нападения на англичаните. Простосърдечният, здрав и жизнен бур, ще изчезне от Капската провинция, тъй както предсказва й Ойс при нашата първа среща...

Който посети днес семейство ван Хелмерс от Сторкенбек в Зеланд, ще види вляво и вдясно на огледалото в гостната стая да висят две графики и ако попита чии са двете изобразени глави, ще му отговорят, че са портрети на Ян и Митие ван Хелмерс, които са се венчали и са станали толкова безмерно богати, че веднъж дори изпратили в Сторкенбек кутийка с шест скъпоценни черни капски диаманти, за да може този подарък да помогне на бедните им роднини да заживеят по-добър живот. А продължи ли да разпитва, посетителят ще научи, че художник на тези две скици е менерът от Германия, който бил и „офисир ван гезондхейд“ (Офицер на здравето. Б. пр.) и заедно с Ян участвал в голяма битка срещу зулусите.

По-късно този менер от Германия продал в Капщат подарения му диамант и така се сдобил със средства за по-нататъшните си пътешествия. Между различни други редки екземпляри на писалището му и до ден днешен се намира кутийката за енфие, която навремето Квимбо носеше в ухото си и на раздяла му я беше сложил в ръката с думите:

— Мил добър менер ще връщат у дома. Квимбо плачат голям много сълзи щото Квимбо не бива тръгват с менер. Но Квимбо дават таз кутийка на менер, та менер сещат много за беден хубав храбър Квимбо!

КРЪВНО ОТМЪЩЕНИЕ

ПЪРВА ГЛАВА

В БАСРА

Всеки от читателите ми познава моя славен дребничък слуга хаджи Халеф Омар, най-верният и най-пожертвувателен приятел, какъвто някога съм имал. Макар че всъщност аз бях негов „господар“ и повелител, пред други хора той винаги се наричаше мой „приятел и покровител“ и аз никога не съм правил затова някаква забележка на забавния хаджия, защото заради другите му добри качества с удоволствие му прощавах дребните слабости. След първата ни раздяла (Виж събр. съч. т. 6 „Жълтоликият“, Б. нем.) той ми написа едно писмо. За читателите, които все още не познават Халеф предавам тук, естествено, в превод съдържанието му, понеже от една страна то е образец на ориенталския начин на писане, а от друга — дава представа за характера на хаджи Халеф Омар.

Скъпи мой сихди! (Господар. Б. пр.)

Хвала и слава на Бога! Ние пристигнахме, аз и Омар. На всякъде радост и щастие! Пари! Броня! Слава, почести, блаженство! Благослов, любов и скъп спомен за Кара бен Немзи емир, когото не забравям в молитвите си! Ханех (Младата жена на Халеф. Б. нем. изд.), обичната, дъщеря на Амша, дъщеря на Малек, абтеибеха, е здрава, красива и пленителна. Кара бен Хаджи Халеф, моят син (Тогава на шест месеца. Б. а.), е герой. Изяжда на един дъх четиридесет сушени фурми. О, Аллах, о небеса! Омар Бен Садек (Един от нашите спътници. Б. а.) ще се жени за Сахама, дъщеря на хаджи Шукар, едно богато и красиво девойче. Дано Бог те дари с хубаво време и добър нюх! Жребецът Рих те поздравява най-покорно и учтиво. Омар бен Садек има хубава шатра и много мила тъща. Ожени се и ти скоро! Аллах да те закриля! Бъди винаги доволен и не роптай! Обичам те! Забрави печата, аз нямам нито печат нито восък за подпечатване! Бъди винаги добродетелен, обърни гръб на греха и престъплението! Ела на пролет! Бъди винаги въздържан, скромнен, услужлив и избягвай пиянството!

С голямо уважение, почителност, смирение и покорство твой честен и верен приятел, покровител и семеен глава

Хаджи Халеф Омар бен Хаджи Абул Абас ибн Хаджи Дауд ал Госарах.

И така в това странно по своя стил писмо той ме подканяше да избягвам греха, престъплението, а и пианството без да има ни най-малкото основание. Но такъв си беше неговият начин на изразяване и при четенето на тези редове не можех да не се разсмея най-сърдечно. Едва две години по-късно, когато отново се намирах в района на горното течение на Тигър, имах възможност да се възползвам от поканата му да го посетя през пролетта. Вече съм разказал някои от приключенията, преживяни тогава заедно с хаджията. (Виж събр. съч. т. 26 „Небесна светлина“, т.48 „Кюрдският кръст“ и „Тайната на Шефака“) Нека тук опиша други събития, които започнаха да се развиват в Басра, за да завършат в Арабската пустиня, където не бях имал никакво намерение да ходя.

Плановете ми по-скоро предвиждаха от Басра да тръгна с кораб за Бушир в Персия, а оттам да посетя прочутия Ширас. (Град в Персия. Б. пр.) Басра или Басора е разположен в гореща блатиста и следователно извънредно нездравословна местност, там където се сливат Тигър и Ефрат, която носи името Шат ал Араб. Ето защо, за да не излагаме здравето си на опасност решихме да не се бавим там много-много. Казвам „решихме“, защото заедно с мен бяха хаджи Халеф Омар, Омар Бен Садек както и двама араби от племето на хадедихните, които на един келек (Сал от надути с въздух кози кожи. Б. нем. изд.) ме бяха превозили от последните пасища на хадедихните надолу по Тигър чак до Багдад. Направиха ми тази услуга от привързаност към мен и в Багдад мислеха да се сбогуваме и да се върнат обратно. Но Халеф и Омар, моите някогашни спътници с които бях преживял толкова опасности, не можеха току-така да се разделят с мен и ме помолиха за разрешение да продължим заедно до Басра. Всъщност не исках да отстъпвам на молбата им, но в крайна сметка все пак се съгласих, понеже ме увещаваха дълго и настоятелно.

При това те използваха такъв предлог срещу който не можех да възразя абсолютно нищо. Хадедихните, известни като отлични камиловъди, бяха изпратили няколко келека натоварени с камилска вълна, за Басра, където живееха търговци, които с удоволствие

закупуват тази стока и я изпращат чак в Индия, а понякога и по-надалеч. Келеките както и цялата сделка бе поверена на младия, но вече опитен в подобна търговия Масуд бен Хаджи Шукар. Бен означава син, следователно Масуд беше синът на хаджи Шукар и понеже както знаех Омар бен Садек се бе оженил за дъщерята на хаджи Шукар, то този търговец беше тъст на Масуд. И тъй Масуд беше потеглил със своите салове и придружаващите го хадедихни за Басра, а Халеф и Омар си намериха претекст да дойдат с мен чак до там, за да го посетят и после да се върнат заедно с него. Не можех да имам нещо против.

Когато пристигнахме в Басра започнахме да търсим Масуд и го намерихме без кой знае какви усилия, защото някогашният толкова голям и значителен град днес наброяваше едва десетина хиляди жители (Разказът е написан през 1895 година. Б. нем. изд.) и отделни хора не можеха толкова лесно да потънат в тълпата. Той беше вече продал камилската вълна на добра цена и на следващия ден щеше да си получи парите.

Отправих се към пристанището в северната част на града, за да се огледам за някой тръгващ надолу по реката кораб, ала за съжаление узнах, че трябваше да чакам още няколко дни. Какво ли можех да правя през това време? Навярно незапознатият с Ориента човек щеше да си намери някакво занимание в Басра през тези броени дни, но на мен селището не бе в състояние да предложи каквото и да било. И разбираемо е защо се зарадвах когато хадедихните решиха да отидат до Кубет ал Ислам, за да почетат духовете на умрелите прадеди на Ибн Риза. Кубет ал Ислам, в превод Кубе на исляма, е името на стария град Басра, който се намира приблизително на петнайсетина километра югозападно от новия Басра и някъде до средата на четиринадесети век се е смятал за един от четирите рая на мюсюлманите. След Багдад този град играе най-значителната роля в приказките от Хиляда и една нощ и точно тук в четвъртото столетие прочутият Ибн Риза е основал една от първите мохамедански академии на науките. Ето защо рядко ще срещнете някой, „истински правоверен“, който да е бил в новия град Басра без да е направил екскурзия до Кубет ал Ислам, което макар да не се смята за задължение е все пак достойно за похвала.

За да прекарам някак времето реших да участвам в това пътуване, което трябваше да се състои на следващия ден, когато Масуд

окончателно щеше да приключи своята сделка. Тъй като бяхме дошли с келека естествено нямахме коне, но тук винаги можеше да се наемат магарета, а между тях както и в Багдад често се срещат и такива с бял косъм, нещо което иначе е голяма рядкост. Ето защо не потърсих още същия ден ездитни животни, а за това по-късно щяхме горчиво да съжаляваме.

Всички бяхме наели едно жилище, разположено недалеч от „Маргил“ или Кут-и-Френги, както наричат английското консулство, намиращо се в най-хубавата сграда на цяла Басра.

На следващото утро Масуд отиде при купувача на вълна и парите му бяха изплатени. Бях го посъветвал да ги вземе по-късно, понеже в момента не му трябваша, а дори по време на едно толкова кратко пътуване, каквото смятахме да предприемем, човек никога не е застрахован от неприятни срещи, обаче той не се вслуша в думите ми. След като се върна аз се наках да изляза, за да наема необходимите ни хамир (Мн. ч. от химар — магаре. Б. нем. изд.), ала той ми каза:

— Няма нужда, ефенди. Свободният арабин не обича да язди на магаре, а един толкова прочут емир като теб съвсем не бива да се качва върху толкова ниско седло. Ще яздим коне.

— Да не би вече да си ги осигурил? — попитах го.

— Да.

— От кого?

— От Абд ал Кахир, прочутия шейх на арабите мунтафик.

— Това е наистина един прочут и съвсем достоен за доверието ни човек, но се учудвам, че той се впуска в подобна сделка. Обикновено толкова знатните воители не дават конете си под наем.

— Прав си. И наистина не ни ги дава под наем, а ни ги предоставя безвъзмездно, защото се радва, че може да ти послужи.

— На мен ли? Че кой ме познава тук? Той чувал ли е за мен?

При тези думи моят дребничък хаджи Халеф, който не пропускаше подобни случаи да ме възвеличае, а естествено да възвеличае и себе си, бързо се намеси:

— Сихди, как можеш да задаваш подобни въпроси? Нима забрави какви подвизи сме вършили заедно? Има ли макар един, единствен човек, който да се мери с нас? Ние сме великани на смелостта и дързостта и всичко живо около нас изглежда джуджеподобно. Имената ни се носят над всички страни, а за делата

ни се говори във всички къщи и шатри. Защо Абд ал Кахир да не знае, че ти си непобедимият емир Кара бен Немзи Ефенди, който е под непреодолимата ми закрила?

— Халеф, стига си преувеличавал! Възможно е да е чувал нещо за предишните ни преживявания, но откъде ще знае, че сега сме тук и се каним да пътуваме до Кубет ал Ислам?

— От мен — отговори Масуд. — Аз му казах.

— Къде го срещна?

— При търговеца тъкмо когато си вземах парите.

— Бил е при него? И видя ли че получаваш толкова голяма сума?

— Да.

— Тогава бъди предпазлив и не я носи у себе си!

— Ефенди, как може да имаш такова мнение за Абд ал Кахир! Той е почтен човек, при когото ще сме в по-голяма безопасност отколкото където и да било другаде по земята. А и на кого ли бих могъл да поверя парите си докато се върна?

— Нека някой от вас остане тук и на него ще дадеш да пази сумата.

— Никой няма да се съгласи, защото това би означавало да пропусне да извърши едно похвално дело.

— Хмм! Познаваш ли лично Абд ал Кахир?

— Не.

— Значи не можеш да знаеш дали действително е бил той. Кога ще дойде с конете си?

— След един час.

— Хмм! Тогава ми се ще междувременно да отида при търговеца и да се осведомя дали арабинът, който го е посетил наистина е бил Абд ал Кахир.

— Излишно е, защото търговецът се обърна към него с това име и в мое присъствие разговаряха за племето мунтафик. След като си тръгнахме двамата с него разменихме по някоя и друга дума и аз му казах, че се каним с теб да посетим Кубет ал Ислам и то с магарета. Тогава той веднага ми предложи конете си и рече, че на емир като теб не подобава да язди на такова животно. С удоволствие щял да ти заеме своята собствена скъпа кобила.

— Така ли? А каза ли ти къде са конете му ?

— В селото ал Нахит, което се намира близо пред портите на Ал Мирбад. Естествено само кобилата е негова, а останалите животни са на неговите хора. Но те няма да имат нищо против ако ги използваме за толкова кратко време.

— А той знае ли къде живеем?

— Да, защото ме придружи до тази къща.

— Тогава можеше да го поканиш да влезе. Изглежда поведението ми донякъде го обиди, а донякъде го и ядоса, понеже ми каза:

— Ти никога не си се отнасял с мен като към хлапе, но сега го правиш. Не забравяй, че ми повериха келеките и техния товар! Нека това ти подсказе, че нямам нужда да слушам подобни думи, криеци подозрения!

— А аз те уверявам, че не съм имал намерение да те обиждам. Свикнал съм към всичко да бъде извънредно предпазлив и се надявам в този случай предпазливостта ми да е излишна.

С това малко нервният ни разговор приключи, понеже наистина сметнах, че съм стигнал твърде далеч. Че кой ли би дръзнал да се представи за Абд ал Кахир! Този шейх, чието име означава „Слуга на победата“, имаше отлична репутация и за мен несъмнено бе голяма чест да яздя неговата кобила.

След като споменатото време изтече, навън се разнесе конски тропот и в отворения вход се появи чернобрад мъж, който ни хвърли кратък поглед, а после обръщайки се към мен, с учтив поклон поздрави:

— Sabakum bil cher, ia emir — добро утро, о, емир! Гордея се, че очите ми могат да те видят.

На бос крак той носеше сандали и беше облечен с обикновен хаик стегнат с шнур от камилска вълна, чиято качулка бе отметната назад така, че в момента бе гологлав. Рядко съм виждал толкова характерна глава. Черната му коса бе сплетена в множество тънки плитчици, които висяха на всички страни. Косо през ниското му, но широко чело преминаваха близо един до друг два успоредни белега, ала те явно не произлизаха от нараняване, а бяха направени нарочно с нож. Има племена и те са винаги много войнствени, които по този начин отличават съплеменниците си от другите етнически общности. Досега не бях чувал, че арабите мунтафик също носят подобни белези. Брадата му беше по-гъста отколкото е обичайно за арабите. Очите му

имаха остър, почти пронизващ поглед, но това не можеше да е причина за възникването на подозрения у мен, още повече че той поздрави толкова учтиво. Думите му за гордостта изпитвана от него, че ме виждал, бяха обичайният ориенталски начин на изразяване, а не да речем някаква прекалена и фалшива възторженост, която можеше да ме накара да бъда нащрек. Ето защо аз се изправих, също така се поклоних и отвърнах:

— Sabah el cher, ia scheik! Бъди ми добре дошъл и седни! Подадох му ръка и после се настанихме един до друг, за да поведем един от онези разговори, които всъщност са безсмислени, но обичаите ги налагат. След това станахме и излязохме навън, за да започнем замисленото пътуване.

Ние бяхме дванайсет души и отвън ни чакаха също толкова коне, които нито бяха вързани, нито някой ги пазеше. Шейхът беше яздил един от тях, а останалите го бяха следвали, чак до нашето жилище, като послушни кучета. Бедуинските коне са свикнали на такова поведение. Сред тях забелязах една много хубава дореста кобила, чието седло и хамути бяха от онзи рядък и ценен вид, наричан от персийците решма. Арабинът посочи към нея и каза:

— Възседни този кон, емир! Той е предназначен за теб и ми се струва, че ще останеш доволен от него.

Последвах подканата му така, сякаш от само себе си се разбираше, че на мен се полага да яздя най-хубавия кон и с бавен ход излязох извън града. След като го оставихме зад гърба си, ние преминахме към по-бърза езда и едва тогава забелязах стойността на кобилата. Естествено тя не можеше да се мери с моя Рих. По-късно преминахме от тръс в галоп и след продължителното ни пътуване със сала бе цяло удоволствие да се носим като вихрушка из равнината.

Никога не бях идвал по тези места, но знаех, че Кубет ал Ислам се намира югозападно от Нова Басра, обаче ние яздехме почти право на юг. Отначало това не ми направи впечатление, защото не бе изключено да съм погрешно осведомен. Но след като изтече цял час без да стигнем Стара Басра, в мен се появиха съмнения. Сигурно бяхме изминали много повече от петнайсет километра.

Докато яздехме, хадедихните разговаряха помежду си, но аз и Халеф препускахме начело мълчаливо, защото бях посветил цялото си внимание на коня. По едно време се извърнах към шейха, който беше

останал последен. Обърнах се бързо и неочаквано за него и успях да зърна, че искрящите му очи се бяха впили в мен с някакъв необяснимо алчен поглед. Щом забеляза че го гледам, той веднага сведе очи и придаде на лицето си израз на безразличие. Аз спрях коня си, за да му дам възможност да ме догони. После продължихме да яздим един до друг доста по-бавно и го попитах:

— Знаеш ли съвсем точно къде се намира Стара Басра, о, шейх?

— Че как да не знам! — отвърна той.

— Все пак ми се струва, че си се заблудил. Ние яздихме толкова бързо, че отдавна трябваше да сме вече там.

— Харесва ли ти кобилата?

Въпросът му имаше толкова малко общо с моите думи, че учудено отговорих:

— Тя е много хубав кон, обаче не говорех за нея, а за Кубет ал Ислам!

— Добре те разбрах, но видях, че конят ти харесва и понеже ми се искаше да ти доставя радостта по-дълго да го яздиш, тръгнахме по обиколен път, ала отклонението е незначително. Хайде вече да се връщаме!

Той обърна коня си и свърна на северозапад. Следователно бяхме подминали Стара Басра. Това събуди подозренията ми, макар че оправданието му беше много правдоподобно.

— Надявам се, че си ни почтен водач, о, шейх! — казах му аз предупредително.

При тези думи той гневно избухна:

— Емир, да не искаш да ме обидиш?

— Не, обаче нали тръгнахме да посетим Кубет ал Ислам, а не да се разхождаме. Защо не ни заведе дотам по най-прекия път?

— Вече ти казах причината. Мислех да удължа удоволствието ти. Дадох ви на заем нашите коне без да ви искам нещо в замяна, а ти ми се отплащаш с обиди. Цяло щастие е за теб, че не нося никакво оръжие, иначе щях да те принудя да се биеш с мен.

— Какво? Нима не си въоръжен?

— Не съм. Оставих ножа и пушките си у дома и тръгнах с вас без други придружители, за да ви убедя, че имам почтени намерения и да окажа на емира Кара бен Немзи Ефенди уважението, което му се полага. Ето, погледни!

, Той наистина не носеше пушка, а когато при последните си думи разгърна и хайка видях, че нямаше и нож. Тогава подозренията ми се разсеяха и го помолих:

— Прости ми, че моите думи прозвучаха не както исках! Нямах намерение да те обиждам.

— Подозренията ти ме учудиха десетократно, защото дори да водех със себе си и сто въоръжени воители, пак нямаше да можем да ви излезем насреща. Та нали е известно, че Кара бен Немзи притежава няколко „банадик ас сир“ (Пушки на магията Б. нем. изд.), с които може да стреля непрекъснато без да е необходимо да зарежда. Само това би трябвало да ми избие от главата всякакви зли помисли срещу вас.

Значи славата на моята карабина „Хенри“ беше достигнала чак до тези земи, чак до арабите мунтафик! Наистина нямаше защо да се чудя толкова ако си припомнеш какви успехи бях постигнал сред арабите по бреговете на Тигър само благодарение на тази пушка.

Скоро стигнахме до пресъхналото корито на един приток, наречен Джари Заде, и там видяхме пред нас руините на Стара Басра. Всъщност трябваше да се приближим от североизток, но в резултат на заобикалянето ни се бяхме озовали откъм югоизточната им страна.

Както вече споменах, подозренията ми се бяха разсеяли, но те се появиха отново, когато забелязах как острият изпитателен поглед на Абд ал Кахир някак очаквателно зашари по цялото осеяно с развалини поле. Да не би да имаше уговорена среща с някого и сега да го търсеше? Кой ли можеше да е той? Някой от неговите хора? Или неколцина? Откакто Масуд ми беше предложил да вземем на заем конете на шейха, бяха изминали повече от два часа, време напълно достатъчно за мунтафиките да пристигнат дотук пеша. Ако догадките ми бяха верни, арабите бяха избрали най-краткия път докато шейхът беше заобиколил, за да не забележим следите им. Сега цялото му поведение ми се видя в съвсем друга светлина. Вече можех да си обясня и алчния поглед, който ми беше хвърлил. Личността ми го интересуваше по-малко от моите пушки, „омагьосаните карабини“, често разпалвали алчността на не един човек.

Но не бе изключено и да се лъжа и ето защо си казах, че не бива да предприемам среща с него нищо докато не разполагах черно на бяло с доказателства за неговата непочтеност. Ако пак го обидех без каквато

и да било причина, всички лесно можехме да си навлечем отмъщението на могъщия шейх.

— Тъй като познаваш Кубет ал Ислам толкова добре — обърна се Масуд към него, — сигурно ще можеш да ни кажеш коя от тези руини представлява Бейт Ибн Риза?(Къщата на Ибн Риза. Б. нем. изд.) Там ще трябва с благоговение да се помолим.

Абд ал Кахир посочи към една купчина развалини, намираща се откъм южната страна и отговори:

— Ето къде трябва да ви заведе. Конете ще останат тук.

— Защо? — попитах аз. — Можем да яздим дотам.

При тези думи в очите му пробляснаха заплашителни искрици и той отговори:

— Конете не са ваши, а мои и ще останат там където аз наредя!

— Тогава и аз оставам тук!

б Прави каквото искаш. А другите нека дойдат с мен!

Шейхът се отдалечи и хората го последваха. Едва намерих време да пошушна на Масуд да бъде предпазлив и да хвърля на Омар бен Садек предупредителен поглед. Халеф остана при мен.

— Няма ли да отидеш с тях? — попитах го.

— Не. Мястото ми е при моя сихди и нямам причина да почитам чак толкова този Ибн Риза. Аз почитам Иса, но не и Риза. Изглежда шейхът не ти харесва особено, а?

— Не. Подозирам го, че крои нещо пъклено срещу нас. Ти остани тук при конете, а аз ще отида да видя дали предположенията ми ще се потвърдят!

— Какви предположения?

— Че неговите мунтафики също се намират наблизо.

— Но те са в селото Ал Нахит!

— Дано да е така! Досега тая само подозрения, които не се базират на сигурни доказателства, и много ще се радвам ако не намеря такива. И така остани тук и не се отдалечавай от конете, защото за нас е много важно да разполагаме с тях.

— Къде отиваш?

— Към северната страна на селището. Ако не видя там следи, значи съм се заблудил.

— Тогава остави при мен пушките си, защото само ще ти пречат докато се катериш по тези развалини.

— Тъкмо тях ще взема със себе си, защото не е изключено да са им хвърлили око.

Тръгнах. Халеф с пълно право бе споменал за „катерене“. Наистина можех да опиша дъга около целия град без да ми се налага да се прехвърлям през разрушените сгради, но така щях да изгубя много време, а помощта ми всеки миг можеше да се окаже необходима за моите спътници. Ето защо не стигнах до самия северен край на порутения град, а още преди това свърнах на запад между грамадите от руини. Така аз сигурно щях да пресека и забележа всяка идваща от север диря.

Осеяната с развалини равнина се ширеше много по-надалеч отколкото си бях представял. Навлизах все по-навътре между купищата отломъци и останките от зидове без да се натъкна на никакви следи. Може би подозренията ми все пак не са били основателни. Вече се канех да тръгна обратно и да се върна при Халеф, когато, застанал между две порутени кирпичени стени, малко по-нататък забелязах открито равно място, където земята бе покрита с фин прах, и там ми се стори че имаше следи, които естествено можеше да са оставени и от животно. Бързо се озовах при тях и се наведох, не, не се наведох, това изобщо не беше необходимо, понеже и така се виждаше съвсем ясно, че оттук бяха минали хора. Едва ли са били по-малко от десетина души.

Предчувствието ми! В първия миг понечих да се върна при Халеф, но вероятно той засега изобщо не се намирал в опасност, а на първо време арабите бяха хвърлили око на Масуд, който носеше у себе си доста пари. Заедно с другите хадедихни той е бил подмамен към някое място, където са се скрили мунтафиките, за да го ограбят, а може би и да го убият. Сигурно дирите, които виждах пред мен водеха именно натам. Ето защо не се върнах, а тръгнах по тях и то толкова бързо, колкото ми позволяваше трудният терен. Ту се изкачвах по грамадни купища развалини, ту се спусках стръмно надолу към издълбани ями. Понякога, за да пресека някоя описана от следите дъга, бях принуден да правя опасни скокове. Тичах, скачах и се катерех все по-нататък и по-нататък, докато най-сетне стигнах до висока порутена сграда и останал без дъх, спрях за броени секунди да си поотдъхна.

И тогава от лявата си страна, но доста далеч от мен зърнах конете. Халеф седеше при тях върху сухата трева, а до него стоеше...

шейхът. Изглежда двамата разговаряха най-приятелски. Дали все пак не се бях излъгал не знам за кой пореден път? Дали все пак Абд ал Кахир не бе почтен човек? Вече чувствах как взе да ми олеква на сърцето, когато в същия миг видях, че шейхът взе от земята един камък и, вдигайки ръка за удар, бързо пристъпи зад Халеф.

— Halef, 'ati balak, 'ati balak — Халеф, внимавай, внимавай! — изкрещях аз с все сила, но твърде късно. Добрият хаджи Халеф получи силен удар по главата и се просна на земята.

Обзе ме такава ярост, каквато навярно никога не бях изпитвал. Затичах се или по-точно пързалайки се, аз се спуснах като стрела от купищата развалини и стигнал долу, се втурнах към конете, ала по пътя си трябваше да преодолеея висок изпепелен от жаркото слънце зид, който беше станал ронлив като курабия. Въпреки това успях да се изкатериа върху него, но тъкмо когато се наках да се спусна от другата му страна забелязах, че се приближаваха някакви хора, които не бяха моите хадедихни и щяха да минат точно под мен. В същия миг нейде на юг от мен се разнесе вик и той ми показа, че там сигурно се бе случило някакво нещастие. Дали трябваше да се втурна натам или... е, какво трябваше или не трябваше, в случая нямаше никакво значение, защото зидът на който стоях или по-скоро висях, се срути под мен и аз се строполих долу право между онези типове, а те мигновено се нахвърлиха върху мен.

Нищо не знам за случилото се през следващите минути. Отначало имах смътното усещане, че обвит в гъст облак прах лежах притиснат на земята от много ръце, удрах и ритях наоколо с юмруци и крака, за да се освободя. Но после ме обгърна не само прахолякът, но и тъматата на пълна несвяст.

Когато отново дойдох на себе си, видях надвесено близо над мен лицето на Омар бен Садек.

— Ефенди, ти отвори очи! — извика той. — Хамдулиях, значи не си мъртъв! Виждаш ли ме? Чуваш ли думите ми?

Помъчих се да му отговоря, ала не успях да изрека нито една единствена сричка. Чувствах главата си като голяма, но празна бъчва — така ме бяха ударили.

— Събуди се, сихди, събуди се напълно! — продължи умолително Омар. — Не разбираш ли какво ти говоря? Нали отвори очи?

Около него стояха седем хадедихни, отправили изпълнените си със страх погледи към мен, но аз не бях способен нито да кажа нещо, нито да се помръдна.

— О, Аллах! Въпреки отворените очи той е мъртъв! — продължи Омар. — Къде ли може да е Халеф? Защо не е придружил нашия скъп ефенди?

— Халеф! Моят добър дребничък хаджия! Тази мисъл окончателно ми възвърна съзнанието, способността да се движа и да говоря. Скочих на крака и извиках:

— Елате, елате! Навярно Халеф е убит!

Понечих да се затичам, но се олюлях и паднах на земята, после пак се надигнах и отново се строполих.

— Халеф убит? Къде, къде? — завикаха един през друг хадедихните.

— При конете. Тичайте натам, тичайте!

— Да, тичайте, бягайте! — подкрепи ме Омар. — Аз трябва да остана тук при моя сихди. Той не може да стане, не може да върви.

— Мога, защото трябва! — отвърнах аз, докато другите хукнаха в указаната посока.

— Опитай се тогава, скъпи мой ефенди! Ще те подкрепям!

Той ме изправи на крака и с негова помощ се оказа, че мога да вървя. Наистина бавно, но вървах. С всяка крачка на главата ми олекваше, а краката все повече ми се подчиняваха. Когато стигнахме мястото, където бях оставил Халеф и където го зърнах за последен път заедно с шейха, видях дребничкият хаджия да лежи на земята в безсъзнание с окървавена глава. Конете бяха изчезнали. Тази гледка ми възвърна физическата сила и дееспособност както и духовната енергия. Освободих се от прегръдката на Омар, защото не чувствах повече нужда да ме подкрепя и наредих на един от хадедихните:

— Тичай бързо към северните покрайнини на града и виж дали оттам ще можеш да зърнеш някъде мунтафиките с техните коне!

Той веднага се подчини, а аз клекнах до Халеф, за да го прегледам. Не беше мъртъв, а само зашеметен. Силно кървящата рана, нанесена му с онзи камък, не изглеждаше опасна. Можехме да изчакаме да дойде на себе си без особена тревога. Едва в този момент забелязах, че не всички наши хора са тук.

— Къде е Масуд? — попитах аз. — Не го виждам.

— О, сихди, колко прав беше ти когато тайно ми направи знак, а на него тихо нареди да бъде предпазлив! — отвърна Омар. — Масуд, братът на жена ми е мъртъв, пронизан и ограбен от онези песове от проклетото племе на мунтафиките.

— Господи! Истина ли е?

— Да. Намерихме трупа му.

— Мина ми през ума, когато ви чух да викате. Значи все пак не е обърнал внимание на предупреждението ми!

— За съжаление не! Докато бяхме коленичили, за да почетем Ибн Риза, когото по-добре Аллах изобщо да не беше създавал, без да забележим шейхът подмамил Масуд настрани под някакъв предлог. После го чухме да вика за помощ и се втурнахме подир него, ала първо трябваше доста да потърсим докато го намерихме в локва кръв. Беше пронизан в сърцето. Парите бяха изчезнали. Вдигнахме голяма олелия и решихме да се върнем при конете и при теб. Това е подплашило убийците, които те нападнаха, и ти спаси живота. Но те избягаха!

— Само временно. Можеш да ми вярваш! Няма да напуснем Шат ал Араб преди да сме си разчистили сметките с шейха Абд ал Кахир. Къде е трупът на Масуд бен Хаджи Шукар? Заведете ме при него!

Неколцина останаха при Халеф. Другите тръгнаха с мен. Минахме покрай мястото, където ме намериха в безсъзнание. Едва тук се сетих за моите пушки, които бях носил с мен. Как се изплаших! Нямаше ги, бяха изчезнали. С голям възторг мунтафиките бяха сложили ръка на прочутите „омагьосани карабини“. Това бе за мен огромна загуба, която посрещнах мълчаливо без излишно вайкане. Но мълчанието ми бе мълчание на гневна решителност. Иначе мунтафиките не ми бяха взели нищо друго, понеже са били прогонени от втурналите се към Мен хадедихни.

После стигнахме до трупа на Масуд. Колко бързо трябваше да изкупи своята доверчивост и голямата си самоувереност! Да, наистина беше мъртъв, улучен право в сърцето. Мунтафиките напълно бяха изпразнили джобовите му. Омар бен Садек измери с мрачен поглед трупа, потопи пръсти на десницата си в кръвта, после вдигна ръка към небето и каза:

— Ефенди, знам че мислите ти са по-милосърдни от нашите. Веднъж вече полагах клетва за отмъщение, на времето при Шот Джерид (Става дума за приключения край соленото езеро в Тунис,

Шот Джерид, откъдето започва драматичното действие на големия шесттомен роман през Ориента и Балканите „Под сянката на падишаха“. Първата му част „През пустинята“ среща Кара бен Немзи, Халеф и Омар. Б. пр.), под чиято кора от сол изчезна моя баща, но покъсно не пожелах смъртта на убиеца, а само го ослепих. Но този път няма да знам що е милост и ще потопя ръката си в кръвта на Абд ал Кахир, тъй както сега потопих ръката си в кръвта на убития. Ще ми помогнеш ли?

Да помогна за едно ответно убийство? Аз, християнинът? Не! И все пак можех да кажа да, понеже знаех, че не шейхът е убиецът, а Масуд беше убит от неговите хора, макар и по негово поръчение. Ето защо отговорих:

— Да, шейхът ще умре, в случай че той е убиецът. И аз ще го преследвам! Трябва да го намеря! Ще рискувам и живота си само и само да си възвърна моите пушки!

ВТОРА ГЛАВА

АЛ ЛАКИТ

Когато се върнахме при Халеф, той беше вече дошъл на себе си. Като държеше с ръце главата си, която силно го болеше, дребосъкът ме посрещна с думите:

— О, сихди, какво стана! Главата ми бучи като водопад, но това няма значение, защото все ще спре да бучи, а Масуд е мъртъв. За малко и ти да се простиш с живота си. А тогава и аз щях да умра от мъка и скръб по теб. Ханех, най-добрата от всички жени, щеше да стане тъжна вдовица, а Кара, моят син, — клето сираче. И за всичко щеше да е виновен този Абд ал Кахир, шейхът, убиецът и разбойникът! Дано Аллах го изпрати в онази част на ада дето катранът най-силно ври!

— Но и аз не се отървах толкова леко, както си мислиш — отвърнах му аз. — Тези типове отмъкнаха пушките ми.

При последните ми думи, забравяйки болките си, Халеф скочи на крака и буквално изкрещя:

— Пушките ти? Които толкова често са ни спасявали живота? И които изобщо са незаменими? Вярно ли е, сихди?

— За съжаление.

— Тогава нека Аллах все още не изпраца шейха в ада, а да почака докато му вземем пушките! Ще си ги възвърнеш, нали?

— Съвсем сигурно!

— Само така, само така, сихди! Тези карабини са те придружавали по целия свят и при всички народи на земята, а когато се разнасяше гласът им, винаги сме излизали победители и от най-опасните положения. Че какво сме без тях? Хора без ръце и крака, птици без крила и лули без огън! Непременно трябва да ги вземем обратно, непременно, ако ще да са ги скрили по най-добрия и хитър начин! А попаднат ли ни веднъж в ръцете, тогава така ще цапардосам по главата Абд ал Кахир, че съвсем сигурно няма да се свести от удара като мен.

— Защо не беше по-внимателен? Нали знаеше, че му нямах доверие?

— О, този кучи син се държа толкова дружелюбно и хрисимо, че кажи-речи съжалих за толкова лошите си подозрения, които таях срещу него.

— Сега разбирам ходовете му. Първо е завел Масуд в ръцете на хората си, а после без да бъде забелязан от молещите се хадедихни, се е върнал тук, за да вкара и теб и мен в същата клопка. Тъй като те е заварил сам, те е проснал на земята, за да може веднага щом се върна да ме застреля с твоята пушка. Не е негова вината, че още преди това хората му ме спипаха, а после избягаха от хадедихните. Вече нямаме коне и ще трябва да вървим пеша до Басра.

— Лоша работа. Ако имахме ездитни животни, можехме незабавно да тръгнем по следите на убийците и щяхме да ги догоним.

— Ще ги намерим и без да ги преследваме по петите. Нали знаем кои са, а шейхът на мунтафиките няма как да изчезне в дън земя. Щом стигнем Басра веднага ще отидем при мютесарифа (Окръжен управител, губернатор. Б. пр.) и ще му разкажем случилото се. Той е длъжен да ни помогне.

— Ако Аллах даде да пожелае!

— Трябва да пожелае, защото аз съм под закрилата на падишаха. Ти събра ли достатъчно сили, за да можем да тръгнем обратно?

— О, щом чух за изчезването на пушките ти, бързо оздравях. Можем да вървим.

— Добре! Но не бива да оставяме мъртвите без охрана. Мютесарифът ще изпрати чиновници, които трябва да установят и зафиксират фактите. Засега ще оставим Масуд където е, а после ще се върнем заедно с онези служители, за да го погребем.

Омар бен Садек се обади:

— Масуд ми беше роднина и както се заклев да отмъстя за него, така и ще остана при трупа му, докато се върнете.

Той се отдалечи без да изчака съгласието ми, а ние поехме на път за Басра. Най-искрено признавам, че изчезването на пушките ми ме засегна не по-малко от смъртта на Масуд. Халеф бе казал самата истина. На тези оръжия дължахме много от нашите успехи, а често дори и живота си. Какви услуги ми е вършила особено карабината

„Хенри“ и то не само на мен! Действително бях твърдо решен, да рискувам и живота си, само и само, да си я възвърна.

Когато стигнахме в Басра, пладне бе вече отдавна превалило и без да се нахраним, незабавно отидохме в резиденцията на мютесарифа. Доколкото знаех той бе съмишленик на прочутия Митхад паша, който като генерал-губернатор на Багдад беше направил толкова много за добруването на тази провинция и следователно самият той също беше реформаторски настроен мюсюлманин. Затова се надявах, че моето вероизповедание нямаше да му послужи за повод да ми откаже помощта си.

Прислугата му обаче се опита да ме отпрати като ми каза, че трябвало пак да се явя и да попитам утре или вдругиден, или пък след няколко седмици, „каквато била волята на Аллаха“, защото техният повелител тъкмо в момента имал важно съвещание. Но на мен и през ум не ми мина да позволя да ме отпратят да си ходя по този ориенталски начин, а по един слуга му изпратих моите легитимации и зачаках резултата. Само след няколко минути с дълбоки поклони бях подканен да вляза в селямлъка. (Приемна стая. Б. нем. изд.)

Като пушеше и пиеше кафе, там седеше губернаторът заедно с един друг мъж със силен слънчев загар и бедуинско облекло, който обаче не можеше да е някой обикновен номад, защото имаше честта да общува с мютесарифа.

Окръжният управител ме посрещна с много благосклонно движение с ръка, направи ми знак да се приближа, притисна моите лични документи снабдени със султанския печат до челото, устата и гърдите си и щом ми ги върна ме подкани да седна срещу него. Стори го на френски език, който говореше толкова завалено, че не успях да разбера и половината от думите му, а трябваше да отгатна какво искаше да ми каже.

Когато заех мястото си, управителят плясна с ръце за да нареди да донесат и на мен кафе и лула. После известно време седяхме един срещу друг мълчаливи, като пушихме и сърбахме кафето. В момента той бе изпаднал в много затруднено положение. Как ли аз европейецът можех да го разбера с неговия толкова оскъден и завален френски! Най-сетне мютесарифът отново започна да говори, но така объркано и неясно, че се осмелих да го прекъсна и да му кажа, че владее езика на тази страна.

— Хвала на Аллах! — възкликна той зарадвано. — Езиците на европейците са като колелата на волска каруца. Чуваш ги как се търкалят, ама нямат ясни думи. Падишахът, дано Аллах го дари с много дълъг живот, те е обсипал с милостта си и те е взел под особената си закрила. Видях името ти върху документа. Как се изговаря то?

— В тази страна името ми е чуждо и непознато. Може би ще имаш добрината да ме наричаш така както местните жители.

— А те как ти казват?

— Кара бен Немзи.

Щом чу името ми седящият до него бедуин изненадано възкликна и без да сваля от мен изпълнения си с любопитство и напрежение поглед ме попита:

— Ти да не си онзи алмани (Немец. Б. пр.), на когото Мохамед Емин е подарил прочутия си жребец Рих?

— Да, аз съм.

— Машаллах! Тогава много съм чувал да говорят за теб.

След това той взе тихо да шепне нещо на мютесарифа, което не беше кой знае колко учтиво, но все пак изглежда никак не бе злонамерено, понеже лицето на губернатора се проясняваше все повече и повече, докато накрая се озари от широка усмивка и той ме попита:

— И аз съм чувал за теб. Значи ти си чужденецът, който на времето с такава хитрост принуди мютесарифа от Мосул да свали от поста му своя собствен махарадж (Длъжност, отговаряща донякъде на председател на съда. Б. пр.) и сам да допринесе за освобождаването на неговия пленник. (Виж събр. съч. т. 2 „През дивия Кюрдистан“. Б. нем. изд.) Така ли е?

— Да — отвърнах аз, защото това бе истина, макар че въпросът му съвсем не ми беше приятен.

До този момент по лицето му играеше само лека усмивка, но след думите ми, той гръмко се разсмя и продължи:

— Няма защо да се притесняваш, понеже този мютесариф беше мой противник и както на мен, тъй и на други хора създаваше страшни главоболия. Всички узнаха случилото се по онова време. Готвачът раздрънка цялата история и скоро след това господарят му беше преместен. Изпитвам голяма благосклонност към теб. Ако си дошъл да

изявиш някакво желание, то ще ти бъде изпълнено, стига само да е възможно.

— Наистина идвам с една молба.

— Кажы я!

— Виждам се принуден да поискам закрилата ти.

— Срецу кого?

— Срецу Абд ал Кахир, шейха на племето мунтафик.

— Срецу Абд ал Кахир? — смаяно попита той.

— Срецу Абд ал Кахир? — попита и неговият гост. Двамата учудено се спогледаха и поклатиха глави.

— Да не би да имаш нещо против този Шейх? — осведоми се мютесарифът.

— Не само нещо, а дори твърде много.

— Кажы ни какво!

— Абд ал Кахир е разбойник и убиец и искам да те помоля да го накажеш.

— Разбойник? Убиец? — възкликнаха едновременно и двамата.

Изглежда те смятаха шейха за безкрайно честен и безкрайно свестен човек. Ето защо побързах да променя мнението им като им разказах всичко случило се.

Мютесарифът ме изслуша спокойно, ала другият бе обзет от възбуда, която нарастваше с всяка изминала минута и го караше често да ме прекъсва с някоя ругатня. Когато свърших, явно завладян от неудържим гняв, той извика:

— Нима е възможно! Може ли наистина да се случи подобно нещо! Тежко и горко на това куче ако го спипам!

По устните на мютесарифа отново заигра усмивка, само че този път тя беше иронична.

— Можеш ли да ни дадеш уверението, че разказът ти действително отговаря на истината? — попита ме той.

— Да.

— Струва ми се, че си твърдо убеден в думите си, но въпреки всичко се лъжеш. Не си прав, защото обвиняваш един напълно невинен човек.

— Ако е така, тогава ще се окаже вярно предчувствието ми, че онзи човек съвсем не е бил Абд ал Кахир, шейхът на мунтафиките.

— Не е бил той, защото Абд ал Кахир седи тук пред теб. Човек лесно може да си представи, че това неочаквано разкритие не ме очарова особено много. Ала не ме и смути, защото шейхът нямаше никакво основание да ми се сърди. Но пък толкова повече се разгневи на онзи тип, който си бе послужил с името му. Гостът на мютесарифа скочи на крака, сзе да се разхожда насам натам из селямлъка и непрекъснато питаше кои ли може да е бил онзи измамник. Описах му го колкото ми бе възможно по-точно като споменах и белезите на челото му.

— Те не са никакви отличителни белези — обади се той. — Има племена, чиито воини до един носят подобни резки.

— Ами точно това имах предвид и аз. По тях може да се предположи от кое племе е и той.

— Но не е изключено да са останали и от случайно нараняване.

— Не. Убеден съм, че са направени нарочно.

— Тогава е нужно да разберем дали и хората му имат подобни белези.

— Не мога да кажа.

— Но ти трябва да знаеш. Нали си ги видял и дори си се бил с тях!

— Зърнах ги само за миг, а по време на кратката ни схватка се търкаляхме в гъст облак прахоляк.

— А може би твоите хадедихни знаят?

— Да отида ли да ги попитам?

— Ако ми разрешиш ще го направя самият аз. Той излезе. Върна се след няколко минути и каза:

— Всички нападатели са имали същите белези на челото и следователно това са отличителни племенни резки. Някои отделни групи от арабите тамим носят по два такива близо разположени един до друг успоредни белези, които пресичат косо челата им от дясно на ляво.

— И къде живеят те? — осведомих се аз.

— Около пътя на керваните от тук към Мека — отговори той.

— Не можеш ли по-точно да ми опишеш мястото?

— Би трябвало да знам от кой клон на племето тамими са били мерзавците, послужили си с моето почтено име. Но аз тъпкано ще им

го върна. Подобно опозоряване може да се измие само с кръв. Ще се присъединя към войсковото поделение, което ще изпратиш срещу тях.

Мютесарифът, към когото бяха отправени последните думи, вдигна рамене и обясни:

— Властта ми се простира само до Ал Хуфеир, където минава границата с Ирак, а тамимите живеят отвъд нея. Ще накарам да доведат търговеца, при когото е ходил мнимият шейх.

Изпратиха един полицай да извика споменатия човек. Разбрахме, че и той познава истинския Абд ал Кахир толкова малко, колкото и аз и просто повярвал на уверенията на измамника. Мнимият шейх му продал най-различни предмети, които много вероятно са били плячкосани по време на някой разбойнически поход.

Ето че и сега знаехме колкото и преди. Започнахме да се съвещаваме и стигнахме до извода, че убийците трябва да се търсят при тамимите. Следователно не ни оставаше нищо друго, освен да се отправим към пътя на керваните.

Освен това таях още една друга крехка надежда и тя се градеше върху оставените от разбойниците следи. Ако имах възможност още същия ден да ги проследя на известно разстояние, можехме да се надяваме да научим нещо по-определено. Когато споделих това с шейха, той разпалено ме подкани незабавно да се заловя с преследването. С радост изразих съгласието си, но нямах кон. Тогава мютесарифът ми даде на разположение един жребец и нареди веднага да го оседлят.

Шейхът гореше от нетърпение да види виновниците наказани и бе твърдо решен рано сутринта на следващият ден да ме последва с хадедихните, на които също щеше да даде коне. За съжаление те не можеха незабавно да тръгнат с мен, именно, защото все още нямаха ездитни животни, а и първо трябваше да погребат Масуд. Ала моят хаджи Халеф нямаше намерение да се бави чак до следващия ден и мютесарифът бе така услужлив да предостави и на него един кон.

Предварително не можех да зная накъде щяха да ме отведат следите и никак не беше изключено после нашите хора да не успеят да ни намерят. За да избегнем подобна неприятност се уговорихме, във всички случаи, да оставя в разположеното недалеч от Басра селище Мангашания някаква вест или указание.

Скоро конете се появиха на двора. Сбогувах се с мютесарифа и заедно с Халеф потеглихме на път без да взема пушка. Можех да поискам да ми дадат, но предпочитах изобщо да съм без пушка, отколкото тя да е лоша. Препускахме в галоп към Кубел ал Ислам където най-напред смятахме да уведомим Омар бен Садек, а после да потърсим следите на мнимите мунтафики. Омар седеше при трупа на своя зет, а до него беше забил ножа си в земята. Според обичаите на хадедихните това бе знак за твърдото му решение да отмъсти за смъртта на Масуд с кръвта на убиеца. Същото решение се четеше и в мрачните му, сякаш окаменяли, черти както и в погледа с който ни посрещна. Той спокойно изслуша какво бяхме научили и постигна в Басра, а после каза:

— Емир, ако братът на моята жена се беше вслушал в думите ти, сега щеше да е жив, но въпреки това трябва да отмъстя за него и няма да се завърна в шатрите на хадедихните, преди да съм убил злодея. *Ed dem b'ed dem*, кръв за кръв, аз трябва да изпълня тази повеля, ако не искам цялото племе да ме презре.

— Да, това кърваво престъпление трябва да бъде отмъстено — подкрепи го Халеф с много сериозен тон. — Ако не направим всичко възможно да открием и накажем убиеца, не бива повече да се мяркаме пред очите на нашите воители, а Ханех, най-красивата и най-добрата жена измежду най-добрите ще се разочарова от мен.

Разделихме се с Омар до следващия ден и насочихме конете към северната страна на руините, където се натъкнахме на дирята, оставена от убийците. Тя бе толкова ясна, че изобщо не беше нужно кой знае какво умение, за да бъде проследена. Губеше се на запад-югозапад и ако не изменеше посоката си сигурно водеше към пътя на поклонниците от Басра за Мека. От една страна това ме зарадва, а от друга не ми бе кой знае колко приятно. Зарадва ме, защото околностите на пътя са сравнително гъсто заселени и следователно щяхме да имаме възможност да събираме сведения, а не ми беше приятно, понеже тамошните жители са страшно фанатизирани мюсюлмани и ако разберяха, че съм християнин, щях да изпадна в голяма опасност.

Тъй като можехме да следваме дирята само до свечеряване, ние пришпорихме конете до предела на възможностите им и когато се стъмни, бяхме изминали значително разстояние. Разположихме се на лагер, а щом се зазори продължихме. Два часа по-късно стигнахме

Мангашания, едно селище където още преди рождението на Мохамед арабският предводител Кейс наредил да построят стражници. Озовахме се в една мизерна „дупка“, населена от бени мазините, които се числят към голямото племе на тамимите, но аз се утешавах с обстоятелството, че както се бяхме уговорили, тук трябваше да оставя вест за нашите хора. Ако следите ни бяха отвели в друга посока, изпълнението на тази задача щеше да е свързано със загубата на много време.

Пред селището безделничаха няколко типа, които ни поздравиха с такава дружелюбност, че се усъмних в искреността им. Останах с впечатлението, че ни бяха очаквали, а прекалено бдителните и изпитателни погледи които ни хвърляха, никак не ми харесваха. Попитах ги дали мога да разговарям с „шейх ад балад“ (Старейшина. Б. нем. изд.) и след като ми отговориха утвърдително, ги накарах да ме заведат при него. Той живееше в доста просторна кирпичена къща и когато чу че се приближаваме, излезе на прага. И тук получих усещането сякаш сме били очаквани. Попитах го дали е видял група ездачи, минали през селището преди нас.

— Разбира се че ги видях — отвърна той. — Спряха тук при кладенеца и напълниха меховете си с вода.

— А после накъде поеха?

— Натам — каза той и посочи на запад.

— Значи не продължиха по пътя на поклонниците, така ли?

— Не, защото по него няма да стигнат до техния дуар (Село. Б. пр.), а те искаха да се приберат у дома си.

— Казваш „у дома си“. Значи ли това че знаеш кои са и къде живеят?

— Естествено че знам. Това беше Хумам бен Джихал, шейхът на арабите хадеш с неколцина от воините си. Били са в Кубет ал Ислам, за да почетат Ибн Риза. Там шейхът дал обет.

— А къде живеят?

— В Уади Башам отвъд пътя Уасит, на три дни път оттук.

— Сигурен ли си, че не се лъжеш?

— Че как ще се лъжа! Хумам бен Джихал е мой приятел и брат, когото често посещавам.

— Дълго ли се бавиха тук?

— Нямахме и половин час. Много бързаха.

— А каза ли ти защо?

— Не, защото не съм го питал. Ще слезете ли да напълните меховете си с вода?

Бяхме получили и мехове, защото по онези места те са просто част от оседлаването на ездитните животни.

— Да, ако ни разрешите — отговорих му.

— Ще ти разреша, стига да платите обичайната такса.

Дадох му парите, които представляваха дребна сума, слязох от седлото, наредих на Халеф да заведе конете на водопой при кладенеца, както и да напълни меховете с вода. После тръгнах сам да обиколя селището, за да потърся следите. Наистина, дирята която трябваше да преследваме, продължаваше в указаната посока. Изглежда шейхът на селото не ме беше излъгал, но въпреки това имах чувството, че не биваше да му се доверявам.

Тъй като вече знаехме с кого си имаме работа, нямаше защо да бързаме и можехме тук в Мангашания да изчакаме шейха на мунтафиките, за да продължим пътя си заедно с него и хората му. Незабавното преследване на убийците беше станало безпредметно. И Халеф се съгласи.

Срещу минимално заплащане жителите на Мангашания ни донесоха храна и изобщо проявяваха към нас голямо внимание. Към мен се отнасяха с нескрита боязън и неведнъж забелязах, че погледите им се втренчваха в лицето ми с много особен израз. Дали външността ми им беше описана? Можеше да го е направил само убиецът, който е бил убеден, че ще го преследвам. Това още повече засили подозренията ми.

Малко след обед пристигна Абд ал Кахир със своите мунтафики и хадедихните. Не беше вярвал, че ще ме завари тук. Когато му разказах каквото бях научил, той възкликна:

— Сега разбирам, емир! Шейхът на хадеш-арабите е разбойник и напълно може да се очаква от него да е бил убиецът. Аллах ще го унищожи задето е дръзнал да злоупотребява с почтеното ми име. Незабавно ще препуснем подир него. Знаем пътя до Уади Башам, макар все още да не съм бил там.

Веднага тръгнахме и яздохме до падането на нощта. После се разположихме да бивакуваме насред пустинята. Помолих шейха да постави стража. Той се изсмя и не го направи. Но тъй като имах навика

никога да не пропускам тази предохранителна мярка, с помощта на жребий между хадедихните разпределихме кой кога щеше да стои на пост. Самият аз с един от тях застъпих първа смяна. След два часа бяхме сменени от Халеф и Омар и легнахме да спим. Но скоро бях събуден от изстрел. Скочих на крака и попитах кой е стрелял. Обади се Омар. Видял да се промъква някакъв тъмен силует и му подвикинал. След като не получил отговор стрелял по него. Сам не знаел дали е било човек или животно.

Предпазливо претърсихме близката околност и намерихме един много добре въоръжен бедуин, улучен от куршума на Омар. Беше мъртъв. На светлината на няколко клечки кибрит за наше учудване в него разпознахме един от разбойниците, преследвани от нас.

— Виждаш ли колко съм бил прав, когато разставих постове — обърнах се към шейха. — Те са ни очаквали и тайно са се промъкнали наблизко, за да ни нападнат. Сега ще трябва да поставим двойна стража.

Така и направихме. До разсъмване срещу нас не бяха предприети други враждебни действия. Щом се развидели, наоколо забелязахме отпечатъци от стъпките на бандитите, чието нападение бе осуетено единствено от бдителността на Омар. Новите следи извиваха наляво от досегашната посока.

— Искат да ни отклонят — каза шейхът, — ама няма да успеят. Няма да ги следваме по петите, а ще яздим право към Уади Башам.

Съгласих се и продължихме в старата посока. През целия ден пътувахме из местности, които макар да не заслужаваха съвсем да се нарекат пустиня спокойно можеха да се намират сред Сахара. Привечер стигнахме до пътя на керваните, водещ от Узит към Дзул Ошар и се настанихме да прекараме нощта край един кладенец, който имаше достатъчно, но лоша вода. На следващото утро продължихме пътя си. Мислехме да стигнем близо до Уади Башам и там да издебнем убийците. Но писано било да стане иначе.

Все още не бе станало пладне, когато забелязахме група ездачи, приближаващи се към нас от ляво под остър ъгъл. Бяха само четирима души, може би една част от хората, които очаквахме. Взехме пушките си в ръка и спряхме, за да им дадем възможност да ни догонят. Те пришпориха конете си в галоп и скоро разбрахме, че сме се излъгали. Когато казвам „сме“ нямам предвид мунтафиките, защото щом шейхът можа да различи лицата на приближаващите се ездачи, извика:

— Те са, емир, те са! Онзи дето препуска начело е Хуман бен Джихал, шейхът на арабите хадеш.

— Добре ли го познаваш?

— Да.

— Тогава шейхът на Мангашания ни е излъгал, понеже тези мъже не бяха сред нападателите при Кубет ал Ислам.

— Какво? Как? Не са ли тези?

— Не.

— Тогава нека Аллах прокълне лъжеца! Ще заповядам да го накажат.

Четиримата араби от племето хадеш се приближиха и ни поздравиха. След като предводителят им се осведоми за причината и целта на пътуването ни, сметнах че ще е най-разумно да му кажа истината. Вярно че и той приличаше на истински бандит, но всички тамошни бедуини са си повече или по-малко разбойници.

— Аллах у'Аллах! — засмя се той, след като ме изслуша. — Не ви се сърдя, че сте ме взели за онзи мерзавец, но те уверявам, че аз щях по-добре да си свърша работата. Но много ми се иска да разбера с кого ме бъркате. Няма ли да ми го опишеш?

Изпълних желанието му. Щом споменах за двата белега, той възкликна:

— Машаллах! И се спускаха косо през челото му от дясно на ляво, така ли?

— Да.

— Само той ли имаше такива белези?

— Не. Всичките му хора ги имаха.

— Тогава знам кой е той!

— Е, кой е? — попитах изпълнен с голямо напрежение.

— Той е... но чакай! — прекъсна го шейхът на хадешите, а по лицето му се изписа дебнещ израз. — Ще го преследвате ли?

— Да.

— И ако е необходимо ще стигнете чак до неговото село?

— Сигурно!

— Тогава ми обещавай нещо!

— Какво?

— Че ще яздите по пътя който ви опиша.

— Не мога да ти обещаая, защото е възможно пътем непредвидени обстоятелства да ме принудят да се отклоня от поетата вече посока.

Но ето че в този момент шейхът на мунтафиките Абд ал Кахир бързо се намеси:

— Откажеш ли да му дадеш това обещание, ние нищо няма да научим. Ето защо аз го давам вместо теб.

— Добре, но ще държа да изпълниш думата си! — каза шейхът на племето хадеш. — Впрочем не е нужно да го следвате по петите, защото ако тръгнете с мен за Уади Башам, там ще ви падне в ръцете. Аз също имам към него кръвно отмъщение. Нашите две племена са във вражда. Ей сега бях там и се погрижих да ми влезе в капана. Научих, че е тръгнал за Басра и отидох до неговия дуар, за да му изиграя един номер. Не е необходимо да ви обяснявам какво съм му подготвил, но много лесно можете да осуетите плановете ми, ако не тръгнете по пътя, който ще ви опиша. Съвсем сигурно знам, че щом се върне от Басра, той незабавно ще потегли на поход срещу мен. Това не е никой друг освен Абд ал Бир, шейхът на племето малик бен хандхала от Уади аш Шагина.

— Аллах у'Аллах! Възможно е, да, вярвам го! А сега вече знам защо шейхът на Мангашания ни е излъгал. Та той е негов съплеменник! В Мангашания живеят бени мазините, които се числят към голямото племе на тамимите, а малкото племе малик бен хандхала също спада към тях. Убиецът се е доверил на шейха.

— Прав си. Уверявам те, че търсеният от вас разбойник наистина е този Абд ал Бир. Кълна ти се в Корана.

— Тогава трябва да го преследваме.

— Не предпочитате ли да го изчакате при мен в моето уади? (В случая — село, лагер. Б. пр.) Той сигурно ще дойде.

— Не. Нямаме толкова време.

— Тогава се върнете до вашия бивак, където ноцувахте и от там тръгнете по следите му. Несъмнено той ще използва пътя за Уасит чак до Дзул Ошар, а после ще продължи към Мека. Имаш ли нещо против?

— Не, обещавам ти така да постъпим. Това е и най-краткият път до неговото село.

Не споделях мнението на Абд ал Кахир, но си запазих правото да говоря по-късно. Разменихме още няколко думи на учтивост, а после се

разделихме, което ще рече че ние се върнахме откъдето бяхме дошли, докато Хумам бен Джихал и тримата хадеши останаха на мястото си, за да се уверят дали наистина ще спазим даденото обещание. Често аз скришом хвърлях по някой поглед назад, за да ги наблюдавам. Веднага щом се отдалечихме толкова, че да не могат да ни виждат, аз се отбих вдясно от пътя.

— Какво правиш? — попита Абд ал Кахир. — Яздиш в погрешна посока.

— Яздя много правилно.

— Но така ще заобикаляме.

— Напротив. Враговете ни са поели на югозапад, а ние яздихме досега право на юг. Е, как тогава ще ги догоним?

— Ще тръгнем по петите им едва от нашия последен бивак!

— Но нали ще изгубим в заобикаляне повече от един ден.

— Обаче така обещах.

— Аз не съм обещавал. Цялата работа не е кой знае колко важна за теб и ако не спазиш толкова прибързано даденото си обещание, няма да извършиш голям грях. Но ако смяташ да удържиш дадената дума, аз нямам нищо против, продължавай в същата посока! Аз нищо не съм обещавал и няма да тръгна по заобиколен път, защото искам да догоня негодниците преди още да са стигнали селото си. Доберат ли се веднъж дотам, ще е по-опасно да ги спипаме. Освен това поведението на шейха на хадешите ми се струва подозрително. Направил е нещо, което ние не бива да узнаем, а подобни потайни действия никога не оставям неизяснени. Винаги искам да знам как стоят нещата.

Продължих в новата посока. Халеф, Омар и хадедихните ме последваха, а след малко, когато видяха, че не се връщаме, и ментафиките поеха подир нас. Какво ли ме засягаше лекомисленото обещание на шейха им! Аз трябваше да се съобразявам с нашия план, а не със съмнителното желание на Хумам бен Джихал.

И тъй, отправихме се на югозапад и скоро се натъкнахме на търсените дири. Следвахме ги чак до свечеряване без да се случи нещо особено. Местностите бяха извънредно скучни и пусти, а водата ни беше на привършване. Аз обаче нямах намерение да яздя на юг право към пътя за Уасит, защото това означаваше да заобикаляме, а и тъкмо там живееха няколко по-малки подразделения на племето тамими. Естествено те щяха да вземат страната на Абд ал Бир, който сигурно ги

беше предупредил, че е възможно да се появим. Там едва ли можехме да сме сигурни за живота си. По-нататък по този път се срещаха и араби от други племена, които заслужаваха повече доверие. Ето защо пришпорихме конете си до предела на възможностите им, та да изминем по-голямо разстояние, и в резултат на това привечер не само животните, но и хората бяха извънредно много изморени. Всички бързо заспахме, естествено, с изключение на постовете. След последния горчив опит Абд ал Кахир не смяташе вече за излишно да поставяме стражи.

И този път пак бях скоро събуден и то отново от Омар бен Садек. Той разтърси ръката ми и за да не смути съня на другите, тихо ми каза:

— Сихди, я стани да чуеш какви са тези звуци! Никога досега не съм чувал животно с такъв глас.

Изпълних желанието му. Дватама се отдалечихме малко от лагера и напрегнахме слух. Наоколо се бе възцарила най-дълбока тишина, но скоро тя бе нарушена от някакъв особен звук, който не бях в състояние да определя. Не беше животински глас. След като се повтори няколко пъти, аз казах:

— Странно! Ако това не са викове на малко дете, тогава не знам какво друго би могло да бъде. Не е чакал или фенек (Лисица, обитаваща пустините. Б. нем. изд.), а за хиена да не говорим. Нека бавно се приближим!

Продължихме по-нататък и колкото повече напредвахме, толкова по-ясни ставаха звуците. После различихме двете срички зар — ка, викани от жален детски глас. Зарка е женската форма на арабската дума асрак, което означава синьо. Навярно в случая ставаше въпрос за името на някоя жена или девойка. Но само дете тук в пустинята? Невъзможно! Сигурно при него имаше и други хора и трябваше да сме предпазливи. Продължихме да се промъкваме все по-близо и по-близо, докато най-сетне за наше смайване видяхме, че детето действително лежеше съвсем само върху пясъка. Но това можеше да е капан и ето защо реших първо най-внимателно да претърся околността.

Обиколката ми продължи доста, а когато приключи и се върнах при Омар, той седеше на земята с детето на ръце. То беше обвило врата му с ръчички и спеше.

— Шшшт, сихди, да не го събудиш! — прошепна той. — То спи. Хайде да се връщаме, но тихо, съвсем тихо.

Той бавно се изправи на крака, за да не би с някое рязко движение да събуди детето и го занесе в бивака ни. Там Омар седна на земята и през цялата нощ остана съвсем неподвижен, той, суровият бедуин, когото съм виждал само понякога да се разнежда към жена си. Последната стража ми се падна на мен, тъй че на зазоряване видях трогателната всеотдайност, която Омар проявяваше към намереното дете. То беше момченце.

Ето че то се размърда и все още сънено взе да повтаря името Зарка. После отвори очи, но какви очи имаше само! Бяха сини, почти небесносини, ако изобщо има небесносини очи, защото небесносиният цвят на очите е само измислица на поетите. Арабското момченце с небесносини очи! От изненада Омар силно възкликна и бе направо възхитен. Момченцето беше на около годинка и половина. Възкликанието на Омар събуди спящите хора, чието учудване също не беше малко. Но детето се изплаши от тях и потърси закрилата на Омар като отново се вкопчи в него и пак завика своята Зарка. Дадохме му да пие вода и да изяде няколко меки фурми. После то се успокои.

Но какво да го правим? Навярно беше невъзможно да го вземем с нас, но пък още по-малко можехме да го оставим тук в пустинята. Най-близкото населено място беше Ал Ахадид на пътя за Уасит. Решихме да го занесем там, понеже предполагахме че е от споменатото село. Това ни принуждаваше да се отклоним от пътя си, но нямаше как. Яхнахме конете и се отправихме към Ал Ахадид. Детето се боеше от всички ни и щом някой от нас се приближеше до него, то се разплакваше. Ала към добрия Омар проявяваше напълно необяснима нежност, която го правеше много щастлив. Той го държеше пред себе си на коня и се грижеше за него с такова внимание, което изобщо не бях очаквал от суровия воин.

— Сихди — каза ми той, — това е страшно мило детенце. Кълна се в Аллаха, че ще го върна на баща му.

— Ами ако не го открием?

— Тогава ще го взема с мен и ще го занеса на Захама, жената на моята любов, която ще бъде очарована от него.

Привързаността на Омар към момчето нарастваше с всяка изминала минута и когато привечер се озовахме близо до Ал Ахадид, той каза:

— Иска ми се изобщо да не намерим родителите му. Виж само как ми дърпа брадата и как се смее! Но въпреки всичко ще им го дам ако ще да живеят и двойно по-далеч. Кълна се в Аллаха, че ще им върна изгубеното щастие!

Той не подозираше какви последствия щеше да има тази клетва.

Тъй като жителите на Ал Ахадид не бяха тамими ние нямаше от какво да се боим и влязохме в селото. Но напразно разпитвахме. Никой не познаваше момченцето, никой не знаеше нейде в съседските дуари някои родители да са си изгубили детето. Предложих да оставим момчето тук. То сигурно щеше да ни пречи, а жителите на селото все някак можеха да открият произхода му. Обаче Омар се противопостави:

— Не, сихди! Аз го намерих и ако не открием родителите му то ще стане мое дете. Да го кръстя ли Зарка?

— Но това е женско име.

— Е добре, тогава ще го нарека Лакит (Намерено дете, Найден. Б. нем. изд. Б. пр.). Няма по-подходящо име за него.

ТРЕТА ГЛАВА

В ИМЕТО НА ДЕТЕТО

Жителите на Ал Ахадид се отнесоха дружелюбно към нас. Предложиха ни вода без заплащане както и плодове, брашно и друга храна на най-ниски цени. Един от тях се беше завърнал скоро от пътуване до Уасит, при което се бе натъкнал на Абд ал Бир и неговите араби от племето хандхала. Когато ни спомена за тази случка просто ей така, аз забелязах че между Ахадид и хандхалите властваше вражда и затова му разказах защо сме дошли по тези места. От все сърце той ни пожела успех. Принудиха ни да останем в селото като гости и преди да продължим пътя си на следващото утро, получихме всички необходими сведения, защото мунтафиките все по-малко и по-малко познаваха околните местности.

Научихме, че малик бен хандхалите имаха половин ден преднина и трябваше да положим всички усилия да я стопим. За съжаление задачата ни се отежняваше от момченцето, което въпреки всички грижи на Омар не можеше да издържи бързата ни езда. Мунтафиките недоволно замърмориха, обаче Омар пет пари не даваше за протестите им. Сините очи го бяха запленили и изглежда той мислеше повече за детето, отколкото за кръвното отмъщение, което главно ни беше довело тук. Омар непрестанно бърбореше нещо на своя Лакит, макар че той му отговаряше единствено с думата Зарка. Дали това бе името на майка му?

Към края на този ден ние отново се натъкнахме на следите, оставени от хандхалите и решихме само тогава да се отклоним от тях, когато се налагаше да заобиколим някое селище, чиито жители не биваше да ни виждат.

До този момент преследваните от нас хора се движеха по пътя за Уасит, ала на следващия предобед дирята се отклони в посока на селището Мауия, което се намира на пътя за Мека. Бяхме чули че в това село живеят хора от племето анбар, а от тях си мислехме, че нямаше защо да се крием, тъй като не се числяха към тамимите и

освен това се налагаше да ги разпитаме за хандхалите. Въпреки всичко проявих предпазливостта да оставя другите да чакат извън селото и само с Халеф навлязохме между първите колиби и шатри, където стояха неколцина мъже. Но щом ни видяха да се приближаваме, те побягнаха вероятно, за да разнесат по-бързо вестта за пристигането на двама непознати ездачи. Въпреки всичко когато стигнахме в центъра на селото, не забелязахме никакви други хора освен една стара жена, която попитах за старейшината. Тя посочи към голяма шатра където било жилището му. Приблжихме се на конете и му извикахме. Ето че завесата на входа бе отметната и владетелят на селото се появи в отвора. Без да изчака да чуе желанието ни, той ни покани да влезем вътре и да изпушим един чибук с него. Отказах му като се извиних с липсата на време, ала тази причина не му се видя основателна и той повтори поканата си толкова настоятелно, че ако и този път я бяхме отклонили, това щеше да е непростима обида. Не биваше да си създаваме тук нови врагове, защото обратният ни път неизбежно пак щеше да ни доведе до същото село. И тъй скочихме от седлата, вързахме конете за прътите на шатрата и влязохме вътре.

Нашият домакин ни посрещна с пълния поздрав за добре дошли *ahlan wa sahlan wa marhaba*, който веднага разпръсна известни мои опасения, защото нежеланите гости никога не се поздравяват така. После ни покани да седнем. На един прът висяха закачени няколко лули от които той избра двете най-хубави. После ни даде тютюн и огънче. Държеше се извънредно любезно, седна до нас и поде разговор без да ни попита какви сме, що сме, нито какви намерения имаме.

По едно време ми се стори че отвън дочух стъпки от много хора, тихи стъпки, които незабавно отново събудиха подозрението ми.

— Изглежда жителите на Мауия не са си у дома — казах аз. — Видях само няколко мъже и една жена.

При тези думи шейхът се изправи, лицето му придоби съвсем друго изражение и той отговори:

— Всички са си у дома и ви очакваха.

— Очакваха ли ни? — попитах аз, като все още останах спокойно седнал. — Нима знаехте, че ще дойдем?

— Знаехме. Шейхът на хандхалите Абд ал Бир ни каза, че ще дойдат християнски кучета за да омърсят свещения път на

поклонниците тръгнаха за Мека. Но затова ще заплатите с живота си. Нашите мъже се скриха за да ви заловят, вонящи песове такива...

— Мълчи! — викнах му аз, скачайки бързо на крака, последван и от Халеф. — Да, аз съм християнин, а песът си ти!

— Твоите хора са кучи синове и страхливи потомци на кучи внуци, които ще се запознаят с камшиците ни! — намеси се моят славен безстрашен Халеф при което грабна един къс дебел кожен камшик, закачен на най-близкия прът, и светкавично шибна шейха няколко пъти през лицето.

Негодникът понечи да извика, но не му остана време, защото с един удар го проснах на пода и отметнах завесата, която служеше за врата на шатрата. Отвън стояха над стотина въоръжени мъже и момчета, готови да убият и разкъсат осквернителите на свещения път. Зад тях се бяха скупчили жените. Реших да се метна на коня и да мина между тях със сила, но ето че хитрият хаджи Халеф ме избута настрана и преди още да се бяха надигнали първите фанатични крясъци, той им извика:

— Правоверни мюсюлмани, храбри воители на Мауия, какво ви прихваща! Ние сме от отряда на хандхалите и Абд ал Бир ни изпрати при вас за да съобщим на вашия старейшина, че очакваните неверници скоро ще пристигнат, а вие прибързано сте напуснали скривалищата си. Те могат да се появят всеки миг и ако ви видят събрани тук няма да навлязат в селото и ще избягат. Затова незабавно преди още да е станало късно пак се скрийте! Но бързо, бързо, иначе ще ни се изплъзнат!

За да ги заблуди съвсем и да придаде на думите си тежест, Халеф светкавично изчезна в шатрата и аз също тъй бързо го последвах. Шейхът лежеше зашеметен на земята. Погледнахме навън през пролуките и видяхме как хората побързаха да се отдалечат. Хитрият хаджия забеляза какъв успех имаха думите му и доволно усмихнат каза:

— Сихди, виждаш ли как помогна това? Може би щеше да повалиш двайсетина или повече души с юмрука си, ала моят език ги накара да избягат до един. Хамдулиллях, отидоха си! А сега бързо навън и да се мятаме на конете!

Пред шатрата не се мяркаше жив човек, но тъкмо когато възседнахме животните, от дълга и ниска колиба се появиха няколко

души. Разпознах Абд ал Бир и трима от неговите хора.

— Измамиха ви, измамиха ви, измамиха ви! — закрещя той като бесен. — Нахвърлете се върху тях, глупци такива, бързо ги връхлетете, иначе ще ни избягат!

Халеф можеше да го застреля, но естествено не го направи. Той все още държеше камшика в ръка и направи с него няколко многозначителни движения във въздуха. После препуснахме в галоп и излязохме от селото сподирени от такъв яростен вой, какъвто иначе може да се чуе само от индианци.

Понеже очаквахме тези фанатици да ни преследват, ние не спряхме когато стигнахме при нашите спътници, а префучахме покрай тях като им подвикнахме бързо да ни догонят. За да заблудим преследвачите си, продължихме да яздим право на север, накъдето нямахме какво да търсим и когато се огледахме, видяхме че един конен отряд напускаше селото. Ала хората разбраха, че преднината ни е вече твърде голяма и след няколко минути обърнаха конете си. Описвайки широка дъга, ние бавно се върнахме към първоначалната си посока, а междувреме Халеф разказа на другите приключението ни като не пропусна дебело да подчертае успеха на своята хитрост.

И така ние догонихме хандхалите, защото бяха останали в Мауия, за да ни погубят. Абд ал Кахир ни даде съвета да ги нападнем по пътя към следващото село, но аз не се съгласих, понеже можеше да се очаква че тъкмо сега неприятелите ни щяха да бъдат извънредно предпазливи. А следващото село Ар Ракматан беше населено с хандхали и аз нямах никакво желание да се озовем между два огъня. Затова предложих да ги нападнем чак от другата страна на въпросното населено място и останалите се съгласиха.

Ракматан е разположен в горния край на Уади Фалг и сред мохамеданите е известно с това, че някога там е живял поетът Малек бен ар Раиб ал Мазини. Можеше да се очаква, че след случилото се Абд ал Бир нямаше да напусне Мауия толкова бързо, а после щеше да поостане при съплеменниците си в Ракматан. Тъй като веднъж бяхме поставени натясно, той сигурно си мислеше, че повече няма да се върнем. Ето защо навярно имахме време до настъпването на следващия ден. И така ние изобщо не бързахме и, за да не ни забележи някой, поехме по един заобиколен път. Вече се смрачаваше, когато се

озовахме отвъд Ракматан. Там се скрихме зад скалите на Уади Маскат ар Рамл, откъдето започва пустинята Аш Шиха.

Цялото внимание на Омар бе погълнато от момченцето и наистина бе трогателно да се чуе и види с каква нежност се грижеше за него и колко благо му говореше. Дори и някоя майка не би могла да бъде по-внимателна и по-мила. Но и детето не искаше да се отдели от него макар и за минута.

Естествено за мен бе много важно да узная дали Абд ал Бир беше пристигнал вече в Ракматан, или обратно на всички очаквания бе продължил по-нататък. Ето защо реших да остана на разузнаване. Халеф поиска да дойде с мен, но от него нямаше да имам полза, а само щеше да ми навреди. Разбира се оставих светлия хаик, който лесно можеше да ме издаде.

Още с пристигането ни в Уади Маскет ар Рамл бях забелязал селото и по моя преценка, за да стигна до него в спусналата се тъмнина щеше да ми е необходим около половин час. След изтичането на това време аз бях вече пред първите къщи. От отворите на прозорците на жилищата блещукаше светлина от свещи или от лампи със сусамово масло. Селището се бе сгушило в един от завоите на Уади Фалг и, ако не исках да ме забележат, трябваше да започна наблюденията си откъм задната страна на селото. Запромъквах се от една къща до друга, докато стигнах горния му край. После пак се върнах малко назад, за да посветя вниманието си на една постройка, която беше най-голяма и навярно принадлежеше на най-заможния човек ако не ѝ на старейшината. Както забелязах, пред вратата ѝ стояха вързани няколко коня, а на задната ѝ стена имаше четири прозореца, три от които бяха осветени. Прокраднах се до първия и надникнах вътре. Видях малко, съвсем примитивно обзаведено помещение, където върху сламеник неподвижно седеше жена. Изглежда тя напрягаше слух да долови за какво говореха гласовете от съседната стая. През следващия прозорец успях да хвърля поглед във второто помещение. То беше по-голямо. В него имаше двама мъже. Единият от тях бе страшно възбуден и нервно крачеше насам натам. Беше шейхът на хандхалите.

— Значи синът ми, моето единствено дете, родило се във все пак напредналата ми възраст е изчезнало, отвлечено е от Хуман бен

Джихал, това проклето куче на хадешите! — извика той. — Наистина ли е бил той? Кой го е разпознал?

— Жена ти, та тя го познава много добре. Заедно с детето е била на макрабата (Църковен двор. Б. нем. изд.) съвсем сама и там я е нападнал.

— Тази проклетница, тази обречена на ада! Скоро ще си разчистя сметките с нея, много скоро! Защото незабавно ще се метна на коня и в нашето село ще свикам войните да тръгнат на поход да си отмъстим. Щом конете ни се нахранят и малко си отпочинат, веднага потегляме на път. Ще изравним със земята онова Уади Башам на този похитител на деца. Той си отмъсти толкова ужасно, че по-лошо няма накъде! Известна му бе безкрайната ми любов към това дете и сигурно нейде по пътя го е убил. А какво прави сега тази жена? Навярно си седи у дома и мисли само дали траурната ѝ рокля ще ѝ седи добре. Тя е осъдена на смърт. Първият ми куршум ще бъде не за похитителя, а за нея, кълна се в...

— Чакай, не се кълни! — прекъсна домакинът побеснелия мъж. — Жена ти не си е у дома.

— Че къде ще е другаде?

— Тя се втурна подир бандита като лъвица, на която са отнели малкото.

— Тогава той е убил и нея и за съжаление се е спасила от наказанието си. Каква полза, че е хукнала да го преследва! Нима заслужава да я наричаш лъвица? Тя трябваше да защитава детето като лъвица! Кълна се в Аллаха и във всички халифи, че щом я намеря ще я...

— Чакай, не се кълни!

Тези думи не бяха изречени от другия, а викът се разнесе от прага на вратата, водеща към съседната стая, където се беше изправила жената, която бях видял преди малко. Перото ми отказва да опише последвалата сцена. Нека ми бъде позволено да спестя подробностите! В майчиния си страх тя беше дошла при това приятелски настроено племе, за да го помоли за помощ и се намираще тук вече от няколко часа, когато най-неочаквано се беше появил мъжът ѝ. Сега той просто побесня от ярост, просна я на пода, заблъска я насам натам, започна да я ритя и сигурно щеше да я застреля, ако другият не му бе попречил.

Най-сетне мъжът ѝ я хвана за косите, извлече я навън от къщата, захвърли я на земята и зарева:

— Enti talikah hit telatch!

В превод това означава: „Ти си трижди отритната“ и представлява законно предписаната формулировка за развод. От този миг нататък тя не беше вече негова жена.

Прокраднх се около къщата, за да видя какво е състоянието ѝ колкото и да беше опасно за мен. Ето че, плачейки, тя се появи иззад ъгъла. Щом ме забеляза, жената се изплаши.

— Зарка ли се казваш? — попитах я тихо.

— Да. Ти кой си? — с мъка издума тя.

— Твой приятел. Ще ти помогна. Ела с мен!

Хванах я за ръката и я поведох. Тя ме следваше без да се противи, мен, непознатия, на когото не биваше да разрешава да се докосва до нея. Но сега всичко ѝ беше все едно. В продължение на половин час тя вървеше до мен като тихичко плачеше и хълцаше, докато най-сетне стигнахме до Уади Маскат ар Рамл. Близко до скалите, зад които се криеха моите спътници, се чуваше разнеженият глас на Омар, но и един друг по-тъничък, който му отговори, повтаряйки два пъти „Зарка“. В същия миг жената нададе пронизителен вик и се втурна напред.

Какво да кажа повече! Ако преди малко перото отказа да ми се подчини, то сега много ми се иска да опиша безумната радост на майката, но понеже не съм в състояние да го сторя, предпочитам пак да замълча, но разбира се този път по съвсем друга причина.

Отначало Омар беше страшно недоволен от този развой на нещата и ме обсипа наведнъж с десетина въпроси, а другите също пожелаха да им дам обяснения, но нямахме никакво време, понеже Абд ал Бир и хандхалите се канеха незабавно да потеглят на път. Ако не искахме да ни се изплъзнат, трябваше да побързаме. Зарка и детето бяха отведени по-навътре в Уади, за да не можеше тя да вижда какво щеше да стане. При нея останаха двама хадедихни. После напреко на пътя вързахме от двете страни моето извънредно здраво ласо, дълго трийсетина лакътя. Конете щяха да се спънат в него, да паднат и така работата ни щеше да се улесни. След това зачакахме.

Но едва след четвърт час доловихме приближаващ се конски тропот. Въпреки тъмнината неприятелите язدهа в бърз тръс. Шейхът

ругаеше, проклинаше и ги подканяше да пришпорват конете. В следващия миг те вече бяха при нас. Ако не беше ласото, щяха да отминат само за секунди, щом не желяхме да стреляме по тях. Но така никой не отмина. Всички коне паднаха на земята, а също и ездачите им. Естествено ние незабавно се озовахме при тях. Сграбчих шейха, който се беше издал с гласа си. Отначало от уплаха не посмя да помръдне, но после направи опит да се съпротивлява, да се изправи, ала не успя и с болезнен стон се отпусна на земята. Беше си счупил десния крак. Всички бяха вързани и положени един до друг. При това никой не продума, а и аз наредих до завръщането ми да се пази пълно мълчание. После измъкнах двата пистолета от пояса на шейха и се отправих към селото.

Щом стигнах първите къщи, аз се промъкнах зад тях до най-голямата постройка, която както по-късно разбрах, наистина била на старейшината. После съвсем открито минах откъм лицевата ѝ страна и влязох вътре. Шейхът седеше и пушеше съвсем сам в голямото помещение като явно искаше с помощта на лулата да се успокои от вълненията преживяни през последния час. Щом ме видя, изненадано скочи на крака.

— Познати ли са ти тези оръжия? — попитах го и му показах двата пистолета.

— Машаллах! Те са на шейха на племето малик бен хандхала!

— Така е. Той ми ги даде, за да ми имаш доверие. Шейхът не е далеч оттук. Става дума за една тайна, която засега само ти имаш право да научиш. Имаш ли няколко фанарат? (Мн. ч. от фанар, книжен фенер. Други и не е имало там по онова време. Б. нем. изд.)

— Да.

— Донеси ги и ме последвай! Случиха се важни неща.

— Какви? Кой си ти? Не те познавам.

— Шейхът сам ще ти каже за какво става дума. Побързай! Не бива да губим нито минута!

Решителният ми тон, както и пистолетите, оказаха своето въздействие. Той донесе няколко фенера, запали един от тях и тръгна с мен. Колкото и да се мъчеше пътем да изкопчи нещо от мен, аз нищо не му казах. Но щом стигнахме при моите хора му заявих, че е наш пленник, ала в случай че до разсъмване стои спокойно, няма от какво

да се бои. Вързахме го още преди да се беше опомнил. После запалихме всички фенери, за да се вижда добре наоколо.

И ето че тогава шейхът на мунтафиките се нахвърли върху шейха на хандхалите с какви ли не най-цветисти ругатни. Известно време не се намесих, но когато видях, че нямаше никакво намерение да престане и започна да го прекалява, реших да го укротя с думите:

— Хайде стига толкова! В твоя случай става въпрос само за обида, за която можеш да поискаш от него да ти се извини, или пък да настояваш за някакво не особено опасно наказание но не и за нещо, водещо до неминуема смърт. А тук стои човекът, който има към него кръвно отмъщение и може да поиска живота на пленника. Дай му възможност и той да каже нещо!

При тези думи аз посочих Омар, който не беше отворил уста откакто бяхме пленили Абд ал Бир. В този момент той се приближи до него и мрачно го погледна в очите. Направих на Халеф

таен знак. Той ме разбра и незабавно се отдалечи, за да доведе Зарка.

— Ти уби брата на моята жена — обади се Омар. — Аз съм отмъстителят. Знаеш ли закона, който гласи — кръв за кръв, живот за живот?

— Убий ме! — отвърна шейхът. — Аллах ме предаде в ръцете ти чрез този емир Кара бен Немзи. Аллах ми отне и радостта на моя живот, единственото ми дете, сина на моята старост. Не желая повече да живея. Ще ти бъда благодарен ако ме застреляш.

Омар не беше очаквал подобно нещо и това го смути. Той искаше да накаже пленника, а не да му прави благодеяние. Безпомощно погледна първо пленника, а после и мен.

— Застреляй го, Омар, или пък си послужи с ножа! — подканих го аз.

Смуцението му се засили. Той искаше отмъщение, но нямаше намерение да убие беззащитен човек подобно на палач.

— Разбирам те — продължих аз. — Е да, ако беше християнин можеше страшно да му отмъстиш като посипеше върху главата му разпалени въглини. (По Стария завет, 2 Самуил 22.9 Б. пр.)

Омар гледаше нерешително в краката си. Но в същия миг въпреки че беше вързан и със счупен крак, пленникът изведнъж се опита да се надигне и нададе силен неартикулиран вик. Жена му беше

дошла с детето на ръце. Тя приклепна до него и му подаде момченцето да го целуне. Шейхът бе обзет от неописуемо вълнение. Очите му сякаш се канеха да изскочат от орбитите си и с глас, в който просто нямаше нищо човешко той изкрещя:

— Жив е, моят син, жив е! Емир, развържи ми ръцете, освободи ме само за миг, за един-единствен миг да мога да прегърна детето си, само да го докосна, веднъж да го погала!

Наведох се и развързах ръцете му. Тогава той посегна, взе момченцето, притисна го до сърцето си, започна лудо да го милва, изобщо държеше се като умопобъркан, а после притисна и жената до себе си и каза:

— Аз те изгоних, но сега отново те приемам. Ти пак си моя жена, моя вярна, добра жена. Искаш ли да се върнеш при мен?

Тя само кимна, защото задавена от сълзи не можеше да говори.

— Вярно, че те изпъдих и сега си свободна — продължи той, — но ние ще идем при кадията и ще го накараме пак да ни...

Той изведнъж млъкна. Сети се в какво положение се намираше и че бе проиграл живота си, а дори и беше молил за смъртта си.

— О, Всемиловичи, всичко е свършено! — завайка се той. — Кръвната дан, кръвната дан! Но аз ще я платя. Не мога, не мога да умра!

— И все пак ще умреш! — обади се Омар. Тогава аз взех синеокото момченце от ръцете на баща му и го подадох на Омар като казах:

— Той те моли за него, това е неговият син. Ти на два пъти се закле в името на Аллаха, ако ти е възможно, да върнеш щастието на родителите му. Не го забравяй!

Момченцето веднага обви врата му с ръчички и притисна глава в брадата му. Омар, който до този миг бе твърдо решен да изпълни отмъщението си, се разколеба, обърна се и изчезна с детето в тъмната нощ. Настъпи напрегната тишина, която шейхът използва да попита жена си как е намерила изчезналото им дете. Тя безмълвно посочи към мен и аз му разказах всичко.

— Значи той го е намерил, той, който се е заклел за отмъщение да пролее кръвта ми! — каза шейхът. — О, Аллах, как ме наказваш!

Ето че Омар се върна. Той чу последните му думи, но на лицето му се беше изписал необичайно мек израз. После сложи момченцето в

ръцете на шейха и му каза:

— Не желая смъртта ти. Ще приема кръвната цена... заради това дете, което ми грабна душата — добави той почти хълщайки. — Надявам се, че воините на хадедихните няма да сметнат постъпката ми за недостойна.

Аз му стиснах ръката и го успокоих:

— Ти никога не си бил по-благороден и по-храбър отколкото в този момент, когато надви себе си. Кажи на хадедихните, че лично аз, Кара бен Немзи изрично съм го подчертал! Колко голям ще бъде кръвният данък?

— Толкова, колкото е трябвало да заплати и Абд ал Моталаб, дядото на пророка — сто камили.

— Но това е цялото ми състояние! — възкликна шейхът. — Няма да ми остане нищо, абсолютно нищо! Но ще ти ги дам, всичко ще ти дам, само и само да си възвърна сина и жената и да мога да живея за тях! Всъщност истинският убиец не съм аз. Ти го застреля, когато се канехме да ви нападнем през нощта по пътя за Уади Башам.

— Значи се споразумяхме и пленниците са свободни — казах аз.

Развързахме възетата им. Абд ал Бир не можеше да остане да лежи на това място. Старейшината на селото изяви желание да го приеме у дома си заедно с жената и детето, а мен покани на гости. Той, както и всички наши досегашни врагове, доброволно и най-тържествено положиха какви ли не свещени клетви, че всички задни мисли са им чужди, че ще гледат на нас като на приятели и братя и ще ни закрилят срещу всякакви неприятели. Нямахме причина да не им вярваме и затова тръгнахме с тях, за да гостуваме на цялото село Ракматан.

Щом влязохме в дома на старейшината, аз превързах крака на шейха на хандхалите, доколкото ми беше възможно. За щастие счупването бе най-обикновено. На следващия ден болният се почувства дотам добре, че поиска да дойде кадията, за да го венчае отново с жена му. Ако не бях християнин, сигурно щяха да ме накарат да им стана свидетел. Тази чест се падна на Омар. Добрият човек бе толкова трогнат, че щом церемонията свърши, се обърна към двамата с думите:

— Ще ви поднеса един дар, който не бива да отблъсвате. Направихте ме свидетел на вашето ново щастие, което ще бъде убито

от бедността. Но аз се отказвам от кръвния данък и го подарявам на сина ви. Нека Аллах го благослови, да благослови и моя подарък!

Шейхът нищо не продума, а и Зарка не можеше да говори, но сините ѝ очи бяха пълни със сълзи. Цветът на очите ѝ бе наследен от нейния син. Именно заради този цвят я бяха нарекли Зарка.

Какво ли можеше да направи шейхът на мунтафиките след примера за милосърдие, даден му от Омар? И той се видя принуден да прости и да забрави всяка мисъл за отмъщение. Всъщност колко чисто по християнски чувствуваха и постъпваха хората тук в тази къща на пътя на поклонниците за Мека, където всяка година мюсюлманският фанатизъм вземаше толкова кървави жертви! Останахме почти три седмици на гости в Ар Ракматан и никой не посмя да ми каже и една обидна дума. Истинската любов побеждава и най-дълбоката, на пръв поглед непреодолима омраза. Естествено пушките ми бяха върнати, а и хадедихните получиха обратно сумата, която бе отнета от мъртвия Масуд в Кубет ал Ислам.

ТО-КАЙ-ХУН

1.

ДВАМАТА СНЪФЪЛСИ

Повечето от моите читатели познават Винету, вожда на апачите, най-благородния индианец, най-добрия и най-верен приятел когото съм имал. Навярно те знаят и как той умря. По време на схватката със сиу-огелаласите в дълбокия кратер на планината Ханкок един куршум прониза гърдите му и малко след това Винету издъхна в ръцете ми. Пренесохме трупа му в планините Гро Вантър и го погребяхме в долината на река Метсър. За мен остана тъжното задължение да поема на юг и да известя на апачите, че техният върховен и най-прочут предводител не е вече жив.

Това бе пътуване за което и до ден днешен никак не обичам да си спомням. Смъртта на Винету ме нарани толкова дълбоко и така разстрои живота ми, че страшно много се промених. Иначе винаги толкова весел и изпълнен с вяра и упование в самия себе си, аз престанах да се усмихвам и обичайната ми жизненост съвсем ме напусна. Искях да бъда сам и отбягвах хората. Ако по време на продължителното и самотно пътуване ми се наложеше да се отбия в някой форт или селище, винаги гледах да си тръгна оттам колкото бе възможно по-скоро.

Вярно, че и хората с които се срещах се държаха с мен така, че ни най-малко не ме предразполагаха да остана при тях по-дълго. Те толкова малко ми обръщаха внимание, сякаш изобщо не съществувах, а когато си тръгвах едва ли някой се сбогуваше с мен. Причината за подобно поведение се криеше в моя външен вид.

Двамата с Винету бяхме яздили до планината Ханкок, за да освободим от плен на сиу-огелаласите група заселници, които познавахме. Усилията ни се увенчаха с успех, скъпо заплатен с живота на Винету. След като го погребяхме една част от заселниците решиха да останат в долината на Метсър и да основат ново селище. Залових се да им помагам и ето защо поех на път за апачите малко по-късно.

С течение на времето кожените ми дрехи така се бяха изпокъсали, че се видях принуден да ги заменя с други. Но тъй като в Дивия запад не се намират магазини за облекло аз се зарадвах, когато един от заселниците ми предложи саморъчно направените си дрехи каквито обикновено носят американските пионери — от синьо ленено платно. Ленът е собственоръчно саден, изпreden и изтъкан, а платът — собственоръчно разкроен и после ушит. Но подобно облекло няма и следа от кройка и фасон. Панталонът прилича на два съшити един за друг кюнци, жилетката е като малък чувал без ръкави, а пък палтото представлява голям дълъг чувал с ръкави. И понеже моят „костюм“ явно е бил предназначен за по-друга фигура, лесно можете да си представите, че не бях с кой знае колко спретнат и изискван външен вид. Приличах на всичко друго само не и на уестман, а като прибавим към това моята мълчаливост и необщителност, става ясно защо никъде не срещнах онова внимание с което обикновено хората посрещаха Олд Шетърхенд.

След две седмици се добрах до Норт Форк на Канейдиън Ривър. Яздех през обширна равна прерия, където тук-там като отделни островчета се виждаха групи от дървета и храсталаци. Това обстоятелство ме караше да бъда предпазлив, защото видимостта беше ограничена и човек винаги трябваше да очаква някоя внезапна среща, а тя лесно можеше да го изправи срещу неприятели. Носеха се слухове, че сред команчите са избухнали опасни размирици, а техните земи се простираха и до местностите през които минавах.

По обед стигнах до един поток, чиято студена бистра вода приканваше към почивка. Избрах си място откъдето надалеч пред, мен се откриваше свободен изглед и можех да забележа всеки който се приближаваше отнякъде. Там слязох от седлото, пуснах коня свободно да пасе, напих се с вода до насита, а после легнах под сянката на едно дърво.

Беше изминал може би около четвърт час, когато забелязах двама конници. Тъй като бяха бели, продължих спокойно да лежа. Приближаваха се от посоката откъдето бях дошъл и аз, понеже следвах оставената от мен диря, на която както видях, отделяха голямо внимание. Те яздеха на мулета и бяха облечени напълно еднакво. Когато наближиха забелязах, че приликата им бе не само в дрехите, а и в телосложението и чертите на лицето. Който ги видеше

несъмнено веднага щеше да ги вземе за братя, може би дори за близнаци. И двамата имаха високи и толкова кльощави фигури, че човек най-напред би предположил, че продължително са гладували. Но че това не беше истина доказваше както здравият цвят и вид на лицата им, така и стабилната стойка на седлата. Приликата им бе толкова голяма, че кажи-речи единственото което, ги различаваше беше голям белег от нож върху лявата буза на единия от тях.

Не бяха надарени с кой знае каква мъжка красота, понеже за съжаление най-издадената част от лицата им бе оформена по необикновен начин. Да, имаха носове и то какви! С пълна сигурност можеше да се твърди и да се спечели всякакъв бас, че дори в целите Съединени щати е изключено да се намерят други такива носове. Човек не може да си представи големината, формата и цвета на тези носове без да ги е виждал, а описанието им е нещо невъзможно. Въпреки необикновените си обонятелни органи двамата мъже не заслужаваха да се нарекат грозни. Напротив, характерните им изразителни лица, гладко избръснати по американски, излъчваха подкупващо доброжелателство. В ъглите на устата им непрекъснато потрепваше лека, весела безгрижна усмивка, а светлите им бдителни очи гледаха толкова дружелюбно, че дори и най-злонамерените хора не биха намерили каквато и да било причина за недоверие. Облеклото им се състоеше от удобни тъмносиви вълнени ризи и също такива панталони. На краката си носеха здрави високи обувки, а на главите широкополи шапки от боброва кожа. По плещите им се спускаха широки одеяла, използвани и като завивки, и като мушамы при дъжд. В кожените им колани бяха затъкнати ножове, там висяха и револвери в кобури. Освен това двамата бяха въоръжени и с карабини, тъй наречените райфъл, които биеха доста надалеч.

Никога не бях виждал тези мъже, но бях чувал да говорят за тях, така че знаех с кого си имам работа, защото бе невъзможно да се лъжа. Те бяха неразделни. Никой не ги беше срещал по-отделно. Истинските им имена бяха неизвестни. Заради носовете им ги наричаха единствено двамата Снъфълси^[1].

Джим Снъфъл бе онзи с белега. Другият се казваше Тим Снъфъл. Както става ясно дори и собствените им имена си приличаха.

Ако в последно време бях изпаднал в такова настроение, че не можех да търпя хора около себе си, вече няхах нищо против да се

срещна и запозная с тези мъже. Те бяха безкрайно честни и токова привлекателни личности, че си заслужаваше някой и друг ден да яздим заедно в случай, че пътят им съвпаднаше с моя.

Те не забелязаха нито коня ми, защото се намираше зад храстите, нито пък мен, понеже тревата край потока където лежах бе толкова висока, че напълно ме скриваше. Без да откъсват очи от следите ми двамата се приближаваха все повече и повече, докато най-сетне стигнаха на около двайсетина крачки от мен. Тогава нямаше как вече да не видят, че дирята по която язدهа внезапно свършваше. Учудени спряха мулетата си, а Джим слисано възкликна:

— Zounds! Ето ти на дирята свърши! Нима не го забелязваш, добри ми Тим!

— Йес — кимна другият. — Но къде ли е този тип?

— Сякаш се изпари!

— Нали за да се изпари трябва да е адски горещо, драги Джим. А съвсем не е така.

— Я виж, отпечатъците от конски копита водят ей натам, зад храсталака. Сигурно човекът се е скрил там.

— Не. Я сведи благословените си очи надолу! Ей къде е слязъл от коня и е тръгнал към потока, където...

Тим млъкна, проследи с очи отпечатъците от краката ми до мястото където лежах, а после продължи:

— The devil! Лежи си там в тревата и не помръдва! Да не би да мисли, че в Дивия запад няма барут и ножове? Отдал се е на следобедна дрямка така, сякаш се намира на канапетото у дома си, а не отвъд Мисисипи, където команчите се промъкват като вълци, които вият от глад. Хайде да го събудим.

Те насочиха животните си към мен. Посрещнах ги с отворени очи от което сигурно разбраха, че не съм спал. Затова онзи с белега каза:

— Good day, човече! Ама много си непредпазлив! Оставяш такава диря дето може да се забележи от три мили, а после там където тя свършва лягаш на тревата тъй, че всеки червенокож да може съвсем лесно да те открие и пречука. Хич не ми приличаш на уестман.

Като следствие от необикновено грамадния нос гласът на Джим имаше онова своеобразно звучене, заради което те бяха получили

прякора си Снъфълси. Той ме огледа с изпитателен, но доброжелателен поглед, който спокойно издържах, а после продължи:

— Е, няма ли нещо да ми отговориш?

— Наистина ли мислиш, че индианецът попаднал на следите ми, ще може тъй лесно да ме пречука?

— Разбира се!

— Ами! Нали ще го забележа докато се приближава и ще получи от мен куршум преди да разбере къде се намирам. И вие бяхте само на десетина крачки от мен, когато най-сетне ме видяхте, така че имах предостатъчно време да ви очистя.

При тези думи Джим отпрати към брат си учуден поглед и поклащайки глава, каза:

— Човекът има право. Не си ли на същото мнение, добри ми Тим? Говори като по книга, макар че не изглежда кой знае колко умен. Действително лесно можеше да ни очисти, ако бяхме с него във враждебни отношения и ако... беше уестман — с натъртване добави последните думи Джим.

— Йес. Само че не е уестман — отвърна Тим съвсем уверено, като ми хвърли къде добронамерен, къде съжалителен поглед. — Сигурно е някой заблудил се преселник.

— Да, това му личи. Но ние ще се заемем с него и ще го изведем на верния път. Да се объркаш тук в Далечния запад и да те спипат команчите съвсем не е от най-приятните чувства. Междувременно ние също можем малко да си отпочинем при него. Мястото никак не е лошо за тази цел.

Джим слезе от седлото, седна до мен и докато брат му правеше същото, той започна да ме разпитва с онзи самоуверен, но все пак дружелюбен тон, с който обикновено си служи по-висшестоящият към някой нуждаещ се от помощ по-нискостоящ човек:

— Нали нямаш нищо против, ако ти правим компания, а?

— Прерията е за всички, сър.

— Охо! Това звучи така като че никак не те е еня за нашата помощ и съвети.

— Много мило от ваша страна, но нямам нужда нито от съвети, нито от помощ.

— Нямаш ли? — попита ме Джим, като повдигна вежди и замислено ме погледна. — Значи не си сбъркал пътя, а?

— Не.

— Хм! Странно! Залагам мулето си срещу млада козичка, че не си уестман. Откъде си всъщност?

— От Германия.

— Значи немец? Хм, наистина е твърде вероятно. Лицето ти, дрехите, всичко по теб е типично немско. А може ли да научим какво те води насам и как се казваш?

— Защо не? Но аз бях тук преди вас и следователно имам правото пръв да ви задам подобен въпрос.

— Bless me!^[2], този човек държи на добри обноски! Тъй като наистина дойдохме по-късно, ще бъдем така добри да ти кажем, че сме истински уестмани, а не някакви си ловци-лешояди, каквито се скитат със стотици из добрата стара прерия и я правят опасна. И как се казваме ли? Истинското ни име може да ти е безразлично, понеже всички навсякъде ни наричат двамата Снъфълси. Трябва да знаеш, че е само заради носовете ни. Донейде е за ядосване, обаче така сме свикнали с това име, че вече не ни прави впечатление. Сега ти знаеш какви сме и как се казваме и мисля, че ще отговориш и на нашия въпрос.

— С удоволствие — отвърнах аз и после нарочно си послужих с неговите думи: — и аз ще бъде така добър да ви кажа, че съм истински уестман, а не ловец-лешояд като онези дето със стотаци се скитат из добрата стара прерия и я правят опасна. Как се казвам ли? Истинското ми име може да ви е безразлично, понеже всички навсякъде ме наричат Поразяващата ръка.

При тези думи Джим Снъфъл скочи на крака и възкликна:

— Поразяващата ръка? Neigh-day! Но тогава имаме голямата чест да се запознаем с най-прочутия...

Той не можа да продължи, понеже брат му Тим го прекъсна:

— Глупости! Не се оставяй да те пращат за зелен хайвер, драги Джим! Я разгледай малко по-добре този човек! Той и Поразяващата ръка! Та нали знам, че имаш силно зрение.

Джим се вслуша в съвета му, погледът му се плъзна по мен и накрая той разочаровано изрази съгласието си:

— Well, прав си, драги Том. Този човек не е Олд Шетърхенд. Къде ли ми е бил акълът? Ако тоя е Олд Шетърхенд, тогава и всяко миещо мече може да мине за гризли.

Още докато изговаряше тези думи, той пак седна на земята.

Обърнах се към него:

— Дали вярваш на думите ми, или не, това с нищо не променя истината.

— Pshaw! — засмя се той. — Името ти не е Олд Шетърхенд. — Аз знам по-добре кой си и какъв си.

— Е, кой съм?

— Някой джокър^[3], шегобиец, който е решил да ни поведе на разходка за дългите ни носове. Ама това няма да мине. Преди малко в изненадата си да чуя тук толкова неочаквано името Олд Шетърхенд изобщо не помислих, че познавам този прочут ловец.

— Ха! Познаваш ли го, мистър Снъфъл?

— Да. Веднъж го срещнахме във форт Кларк на река Мисури.

— Във форт Кларк ли? Действително ли е бил в Северна Дакота? Аз пък да не Знаех.

— Вярвам ти, защото съм убеден, че освен името за Олд Шетърхенд не знаеш нищо друго. Казвам ти, че този ловец е висок като върлина и страшно широкоплещест мъж с гарвановочерна дълга брада, която му стига до гърдите. Още преди да се сприятели с Винету е бил ударен от апача с брадвичка по челото и белегът от този удар си личи и до ден днешен.

— Удар с брадвичка по челото ли? И много висока широкоплещеста фигура с черна дълга брада? Хм! Тогава наистина са те водили на разходка за дългия ти нос, мистър Снъфъл. Олд Шетърхенд никога не е бил във форт Кларк. Онзи, когото ти току-що описа е един роден в Айова трапер на име Стоук, който няколко пъти наистина се представял за Поразяващата ръка, докато накрая бил сложен край на измамите му.

— От кого?

— От истинския Олд Шетърхенд.

— Аха! Значи от теб, така ли? И как стана цялата работа, сър? Действително съм любопитен да чуя.

— Стана много лесно и бързо. Случи се във форт Рендъл на река Мисури. Отидох там, за да попълня запасите си от барут и в тамошния магазин заварих голяма група мъже, насядали около него, които жадно слушаха лъжите му. Попитах го дали наистина е Поразяващата ръка и след като ми отговори утвърдително, му заявих, че съм единственият

човек, който има право да носи това име. И понеже ме нарече лъжец, аз му дадох доказателство, че съм казал истината.

— Доказателство ли! И какво е то?

— Така го ударих с юмрук в главата, че рухна на пода.

— Well! Ще имаш ли добрината да ми покажеш този юмрук?

— Ето го.

Подалох му ръката си. Той я взе в дланите си, огледа я, опипа я, а после се засмя и отсече:

— Страхотен шегобиец си. Та туй е женска ръка. Нашата блаженопочивша леля имаше толкова нежни пръсти. Знаем го много добре, защото не веднъж съм получавал от нея здрави шамари, ама не съм паднал на земята. И казваш, че с тези пръсти можеш да повалиш мъж?

— Дори така, че ако пожелаеш, да не стане от земята.

— Well! Тогава бъди тъй любезен да ме удариш. Много ми се ще да разбера как се чувства човек в безсъзнание. Сигурно ще е едно от най-приятните и възвишени усещания.

Смеейки се, Джим удобно ми поднесе главата си. Отвърнах му:

— Не бива да искаш такова нещо от мен, мистър Снъфъл, защото за теб несъмнено ще са необходими два удара.

— Защо?

— Ами един за главата и един за носа.

— Аха, тъй значи! Измъкна се не лошо, ала ние знаем какво да мислим за теб. Ако наистина ти беше Олд Шетърхенд вече щеше да ме удариш, понеже този човек не се оставя безнаказано да го наричат шегаджия.

— Още повече, че в случая тази дума има смисъл на лъжец — спокойно добавих аз. — Но ти имаш добрината да си послужиш с недотам лоша дума и именно тази твоя любезност не ми позволява да изпълня желанието ти.

— Пак се измъкна много добре! А знаеш ли какви пушки притежава Олд Шетърхенд?

— Мечкоубиец и карабина „Хенри“.

Тук трябва да отбележа, че заради дъжда, паднал през последната нощ, бях сложил карабината в калъфа й. Джим Снъфъл посочи към другата ми пушка, която лежеше до мен и попита:

— Да не би да искаш да кажеш, че това старо недодялано пушкало е Мечкоубиеца на Поразяващата ръка?

— Разбира се.

— Ами че тогава някоя гаубица от времето на Уошингтън можеш да я наречеш параден револвер! Ами тази „неделна пушчица“ дете толкова грижливо си я прибрал в калъфа ѝ, е може би карабината „Хенри“, а?

— Да.

— Я ми я покажи! Много ми се иска да я разгледам.

— А другият Олд Шетърхенд от форт Кларк показва ли ти пушките си?

— Не. Че кой ли би дръзнал да досажда на такъв мъжага!

— Но на мен ми досаждаш най-спокойно! Нима той носеше със себе си Мечкоубиец и карабина „Хенри“!

— Не знам, а и не е необходимо човек да го знае. Казвам ти, че наистина беше той — с широкопола шапка, ловна връхна дреха от кожа на лос, ловна риза от кожа на елен, легинси от същата материя и непромокаеми ботуши с дълги кончови. Така облечен ходи Олд Шетърхенд. А я се погледни! Шапката ти е единственото нещо, което някак си приляга на думата ловец или уестман. На всичко останало истинското му място е зад ралото или в обора. И което е най-важното — Олд Шетърхенд изобщо не може да е в тази местност, защото се намира горе в планините Гро Вантър.

— Нима си толкова сигурен?

— Да. Та ти изобщо не знаеш какво се е случило там. Чувал ли си за Винету?

— За вожда на апачите? Какво знаеш за него?

— Че е мъртъв. Сиу-огелаласите са го застреляли в планината Ханкок, а Поразяващата ръка е тръгнал подир тях, за да отмъсти за смъртта на своя приятел. Уверявам те, че нито един от тях няма да се измъкне жив. Олд Шетърхенд никога не пролива човешка кръв без належаша причина, ала в този случай няма да намери мир и покой, докато не пречука сиусите до последния човек. Още ли продължаваш да твърдиш, че си Олд Шетърхенд?

— Да.

— Я тогава ни разкажи какво се е случило в планината Ханкок!

— Стига ми, че го преживях. Не ми се иска да го разправам надълго и нашироко.

— Well! Още един претекст, който не звучи лошо! Човече, започваш да ми харесваш. Първата възможност е да си откачил и да се мислиш за някой съвсем друг, който не си. В такъв случай трябва да се погрижим за теб да не вземеш в крайна сметка да си въобразиш, че си турският султан или пък китайският император. Втората възможност е да се майтапиш с нас, а тогава ставаш за компания и много добре ще си подходяме. Ако пътят ти съвпада с нашия, ще те вземем с нас. Откъде идваш?

— От планините Гро Вантър.

— Well! Хубав отговор. И накъде си тръгнал?

— Отивам при апачите.

— The deuce!^[4] Какво ще търсиш при тях?

— Ще ги уведомя за смъртта на Винету.

— Човече, ама ти не излизаш от ролята си! Но ако наистина си имал това намерение, напразно си бил този опасен път, понеже няма съмнение, че апачите вече знаят за смъртта на Винету.

— Напълно си прав! Не успях да тръгна веднага. Различни обстоятелства ме задържаха и ето как мълвата ме е изпреварила. Но въпреки всичко се налага да ги посетя. Апачите трябва да чуят и някой свидетел.

— Свидетел! Ти наистина си неповторим! Ако се съ согласиш да останеш при нас, ще е върховно преживяване. Първо ще се отправим към Канейдиън, а после ще поемем на север към Санта Фе. За известно време нашата посока съвпада с твоята. Искаш ли да се присъединиш към нас?

— Да, защото и вие ми допадате.

— Well! Тогава се споразумяхме. Ще яздим заедно. Ами наясно ли си какво означава да поемем по този път?

— Във всеки случай едва ли ще е нещо особено.

— Охо! Ще трябва да минем през земите на команчите, които отново се събират да се бият срещу белите. Индианците твърдят, че са били измамани с някои правителствени доставки. Може и да са прави. Но спипат ли ни — загубени сме.

— Оставим ли се да ни спипат, значи сме глупави.

— Well, добре казано! Дано и в действителност да си толкова мъдър, колкото умно звучат думите ти и дано не допуснеш да те заловят. Вече си починахме и ще тръгваме. Доведи коня си, сър!

— Не е необходимо. Сам ще дойде.

Изсвирих с уста. И ето че иззад храсталака се разнесе конски тропот. Когато двамата Снъфълси видяха великолепия гарвановочерен жребец от смайване минута-две не успяха да проронят нито дума. Най-сетне Джим възкликна:

— Lack-a-day, какъв кон! Как си се докопал до такова животно?

— Подарък ми е от Винету.

— Я не ми ги разправяй тия! Как ли не, Винету ще подари на теб такъв жребец! Май го прекаляваш с вживяването си в твоята роля! Чистосърдечно ще ти призная, че започваш да ми ставаш подозрителен. Човек като теб с това безценно животно! Да се надяваме, че няма да ни срещне собственикът му и няма да се събере някое съдебно жури, за да ни обесят по дърветата! Туй съвсем няма да е от най-върховните преживявания!

— Не се тревожи мистър Снъфъл! Не съм конекрадец. По това колко охотно ми се подчинява жребецът можеш да разбереш, че е моя собственост.

— Ако е така, наистина съвсем ще се объркам. Човекът, който язди подобен кон не може да е обикновен скитник. Но никой уестман няма да вземе да навлече такива ленени парцали с каквито си се облякъл! За мен си оставаш загадка.

— Възможно. Но не си блъскай главата, разкриването на загадката ще дойде от само себе си.

— Но нека е по-скоро, ако мога да помоля! Смятах те за шегобиец, ала този жребец ме кара да се замисля. За щастие имаш честно и открито лице, тъй че нека опитаме да видим какво ще излезе от цялата работа. Възсядай коня и да тръгваме!

Както вече споменах, още отначало тази среща не беше за мен нежелателна, а вече бе започнала дори да ме забавлява. Двамата славни Снъфълси изобщо не желяеха да повярват, че съм Олд Шетърхенд. Онзи Стоук ги беше заблудил, а и сегашното ми облекло допринесе за усиляване на съмненията им. Беше необходимо само да им покажа карабината „Хенри“, за да променя мнението им, но на мен ми правеше удоволствие да ги оставя да се „пържат“ в тревогата си и ето

как най-сетне се стигна дотам, че те изглежда започнаха да съжаляват загдето ме бяха взели със себе си.

Привечер се разположихме на бивак в края на една гора. Заради команчите бе съвсем естествено някой да стои на пост и аз подканих братята да определят реда по който това щеше да стане. Но те ми заявиха, че съм можел да спя през цялата нощ, тъй като двамата щели да бдят на смени. Значи недоверието им към мен се беше засилило. През последната нощ аз всъщност почти не бях спал, защото бях сам и нямаше с кого да се сменям и затова няхах нищо против тази нощ добре да си отпочина. И тъй, легнах на земята и спах здраво чак до сутринта, когато ме събудиха. По време на съня си държах карабината „Хенри“ в ръка, за да не могат двамата Снъфълси да я вземат и да я разгледат.

Тръгнахме още в ранни зори. Предстояха ни около четири часа езда, за да стигнем до Бийвър Крик, вливащ се в Норт Форк на Канейдиън Ривър. По време на пътуването ни аз останах все така неразговорлив и потънал в собствените си мисли, както и миналия ден. Но и спътниците ми не си дадоха труд да завържат разговор с мен. Изглежда имаха голямо желание да се отърват от моята личност.

Може би бяха изминали вече около два часа и ние се намирахме в неголяма открита савана, когато пред очите ни се появи самотен конник. Той яздеше в посока, която неизбежно щеше да го срещне с нас. Щом ни забеляза, накара коня си да се отбие надясно, за да се разминем на значително разстояние. Това не можеше да не събуди подозрението ни. Джим се обади:

— Не иска да се изпречва на пътя ни. Бял е, личи си съвсем ясно и несъмнено е разбрал, че не сме индианци. Защо ли пет пари не дава за нас, драги Тим?

— Нека все пак му докажем, че на нас може да има доверие, за нас ще е полезно да научим откъде идва и дали е видял следи от команчите. И тъй, да се насочим към него!

Конникът забеляза, че искаме да се срещнем. Ако и този път направеше опит да ни избегне, това щеше да е още по-подозрително. Понеже бяхме трима, можехме да го обградим. Ето защо той прояви достатъчно разум да се примири с неизбежното и да насочи коня си към нас. Щом се приближи видях, че яздеше много хубаво животно и за мое удивление забелязах, че то беше оседлано по съвършено чужд

за Америка начин. Седлото и хамутите бяха имитация на онази скъпоценна сбруя, която в Персия наричат решма. Ала това беше евтина имитация, изработена от ръка, която не е познавала добре оригинала. Но разбира се този факт не намаляваше учудването ми да видя в американския Запад персийска решма.

Ездачът беше американец. Във всеки случай той едва ли бе поръчал тази сбруя при някой местен седлар. Човекът носеше облекло типично за ловците и траперите на Запада: на гърба му висеше карабина, на колана му имаше револвер, ловджийски нож и... просто не повярвах на очите си, когато забелязах дълъг персийски ханджар, чиято дръжка изкусно бе инкрустирала със сребро. Как ли уестманът се беше сдобил с това ориенталско оръжие? Тази работа не можеше да е съвсем чиста.

Той ни поздрави навъсено и когато отвърнахме на поздрава му ще не ще спря коня си. Джим Снъфъл го попита:

— Сър, ще ни се разсърдиш ли, ако те забавим някоя и друга минута? Команчите са изпъзели от бърлогите си, а при подобни обстоятелства винаги е добре да знаеш дали местността пред теб е безопасна или не. Да не би да идваш от Бийвър Крик?

— Да — отговори непознатият, като поизпъчи гърди и нетърпеливо размърда раменете си. — Ако искаш да научиш нещо, тогава карай по-изкъсо. Бързам.

— Няма да говоря излишно. По кой път мина до Бийвър Крик?

— От Антилоуп Хилс все покрай Канейдиън.

— Натъкна ли се на следи от команчи?

— Не.

— Но по онези места те са предприели вече враждебни действия.

— Нищо такова не съм чул. Свърши ли вече? Трябва да тръгвам.

— Да, при толкова ясен отговор нямам какво друго да питам.

Най-учтиво ти благодаря, сър, и ти желая приятно пътуване!

Двамата Снъфълси останаха доволни от получените сведения, но не и аз. Ако отначало непознатата тук сбруя и ханджарът ме бяха учудили, то прекалената припряност на непознатия ми се стори дважд по-подозрителна. Изглеждаше ми и изплашен. Не беше вероятно да е дошъл дотук чак от Антилоуп Хилс съвсем сам, както твърдеше. Ето защо, тъкмо когато се канеше да смуши коня си, аз накарах моя жребец плътно да се приближи до него и казах:

— Само една минутка още, сър! Каква е тази чудновата сбруя с която си издокарал коня си? Не съм виждал в Америка подобно нещо.

— Не те засяга! — изръмжа грубо той и обхванат от нетърпение се опита да мине край мен. Но аз се изпречих на пътя му и продължих:

— Вярно! Не ме засяга, но аз съм любопитен човек и много ми се иска да ми кажеш.

— Махни се от пътя ми! — изфуча той. — Това е мексиканска сбруя. Вече го знаеш и сега върви по дяволите с твоето любопитство!

Той вдигна коня си на задните му крака, за да се опита после да ме заобиколи. Но аз пришпорих жребеца си, накарах го да направи голям скок и след като пак се озовах близо до ездача, отвърнах:

— Лъжеш се, сър. Сбруята не е мексиканска, а персийска. Мога ли да попитам от кого имаш този особен нож дето е на колана ти?

— Не, не можеш да питаш. С какво право...

Той бе прекъснат от Джим, който укорително ми подвикна:

— Какво те прихваща! Престани да досаждаш на този джентълмен. Няма да допусна да предизвикаш някое сбиване без каквато и да било причина!

Изобщо не обърнах внимание на думите му и отново заговорих непознатия:

— Тази кама е персийски ханджар и аз настоявам да ни обясниш как си станал неин собственик. Конят който яздиш не е твой.

— Как се осмеляваш! — ревна той срещу мен. — Да ти понижа ли главата с куршум?

— Сигурно няма да го направиш — отвърнах му най-спокойно. — Я си погледни ботушите и шпорите! Нима пасват на тези ориенталски стремени? Конят не е твой. От кого си го откраднал?

— Веднага ще ти отговоря с куршум, любопитни подлецо! Той светкавично измъкна револвера си от колана, за да го насочи срещу мен, ала аз бързо замахнах и така го ударих с юмрук в слепоочието, че той изпусна юздите и падна от другата страна на коня на земята, където остана да лежи неподвижно. Скочих от седлото, за да претърся джобовете му. Тогава Джим Снъфъл също слезе от коня, втурна се към мен, хвана ме за ръката и извика:

— The deuce, започвам да мисля, че сме взели с нас някой пладнешки разбойник! Ако не оставиш веднага човека намира, ще те просна на земята с приклада си!

Джим се опита да ме издърпа настрани, ала въпреки че напрегна всички сили не успя. Освободих се от него, изправих се и с твърд и решителен тон му отговорих:

— Юмрукът ми е по-бърз от твоя приклад, мистър Снъфъл. Олд Шетърхенд не е нито пладнешки разбойник, нито толкова наивен човек като вас. Остави ме да правя каквото съм намислил, иначе ударът ми ще те порази така, както свали и този негодник от коня!

— Но... — заекна смутено Джим, — той нищо лошо не ти е сторил!

— На мен не е, обаче други хора са си изпатили. Ще ти го докажа.

Отново се наведох и изпразних джобовете на изпадналия в безсъзнание човек без някой да ми попречи. Но в тях не намерих нищо, което да потвърди подозренията ми. Това даде повод на добрия Джим да ми отправи упрек:

— Виждаш, че си се заблудил. Нищо не намери. Не бива веднага да се нахвърляш като диво животно върху всеки непознат само защото...

— Моля те, не се горещи! — прекъснах го аз. — Съдържанието на джобовете му доказва единствено, че е уестман, но не и че този кон е негова собственост. А сега нека видим какво има в кобурите на седлото!

Отворих единия от кобурите, бръкнах вътре с ръка и измъкнах нещо, което едва ли някой уестман ще носи със себе си, а именно — малка книжка подвързана с марокен. Когато я разгърнах видях, че написаното е на персийски. На страницата, която бях отворил наслуки, прочетох следното:

*Du yar zirak u az bada in kuhun du mani,
Faragat-i va kitab-i va gusa i caman-i!
Man in huzur bi dunya va achirat na diham;
Agarci dar pay-am uftand chaiki, anjuman-i!*

Това беше „газела“^[5], написана в размер на стиха „мутас“, от известния „Диван на Хафис“, най-големия поет, който Персия е раждала! Нима тази книга можеше да е собственост на един обикновен скитник из саваните? Решително не! Съвсем необичайно е такъв човек да вземе да учи персийски и по време на пътуването си през земите на команчите да се занимава с поезията на Хафис!

Продължих да претърсвам кобурите и освен едно персийско хука^[6] намерих различни други предмети, по които със сигурност можеше да се заключи, че законният собственик на коня или идваше от Ориента, или поне имаше ориенталски привички. И всичко това тук в Далечния американски Запад! Подобно обстоятелство с право ме учудваше. Дали притежателят на тези предмети не бе някой богат янки, който е пътувал през прерията след като преди време е бил в Персия или изобщо в Ориента? Ограбили са го, а може би дори са го и убили. Непременно трябваше да разбере истината.

Двамата Снъфълси стояха близо до мен (Тим също беше слязъл от коня си.) и в напрегнато очакване и несъмнено с объркани чувства гледаха какво правя. Когато извадих хукаха, Джим любопитно попита:

— Какво е пък туй чудо? Нещо като маркуч, а в краищата му има наустник и някакъв стъклен съд! Да не би да е аптекарски уред за правене на ликьори?

— Нищо подобно. Това е персийска лула за тютюн, чийто дим минава през водата в този съд.

— Димът минава през вода ли? Сигурно е върховно преживяване! Значи този мъж дето е на земята пуши с това чудо?

— Той не, а някой друг, когото трябва на всяка цена да намерим!

— Ами тази книга каква е?

— Сборник с персийски стихотворения. Изобщо почти всички предмети в кобурите са персийски.

— Ти откъде знаеш, че книгата е персийска?

— Нали мога да я чета.

— Значи... ти разбираш... персийски?

— Да.

— А Персия не се ли намира в голямата пустиня Сахара, където хората яздят на камили?

— Не е в пустинята, но не е и далеч от нея.

— Zounds!

Чу ли драги Тим?

— Йес — лаконично отвърна брат му. Двамата се спогледаха и аз не мога да кажа, че физиономиите им имаха кой знае колко умен израз.

— Тим, ти нали чу какво разправяха за Олд Шетърхенд в Джефърсън Сити?

— Сигурно съм го чул. Нали бях там, а имам и добър слух.

— Често ли е посещавал Съединените щати?

— Казваха, че е идвал тук неведнъж.

— А междувременно?

— Споменаха, че се е скитал при турците, китайците и негрите, както и там дето хората яздят камили, а от жегата ти пада козината и ти се бели кожата.

— Well. А сега не забравяй, че този мистър Джърман свали непознатия от коня му с такъв юмручен удар, че му взе и акъла, и съзнанието.

— Йес.

— Той може да чете персийски, а Персия се намира до самата Сахара!

— Йес.

— А не разправяха ли, че Олд Шетърхенд разбираше езиците на всички тамошни китайци и на какви ли не мюсюлмани?

— Да, тъй било. А казват, че с мюсюлманите говорел на всички индиански диалекти.

— Well! Е сега нека те попитам, мистър Джърман, дали си бил в тези страни и разговарял ли си с тамошните джентълмени на техните езици?

— Да, бил съм там и съм разговарял на езиците им — потвърдих аз.

— Тогава вероятно ние, двамата Снъфълси, се проявихме като много големи магарета. Може би все пак старата ти гаубица да е истинският Мечкоубиец. Ще бъдеш ли така добър да ни позволиш да разгледаме и другата ти пушка?

— Нима знаете как изглежда карабина тип „Хенри“?

— Йес. Описвали са ми я с големи подробности. Веднага ще разбера тя ли е или не е.

— Поразгледайте я тогава, нямам нищо против. Извадих пушката от калъфа ѝ и им я подадох. Започнаха да я оглеждат, а смутените им

физиономии бяха за мен цяло удоволствие. Разбраха каква грешка са направили и не смееха да ме погледнат в очите.

— Драги Тим, какво ще кажеш за тази пушка? — промърмори Тим.

— Че е карабина тип „Хенри“.

— Няма никакво съмнение. А ето къде има завинтена и малка сребърна пластинка с някакво име. Можеш ли да го прочетеш?

— Йес. Олд... Ше... тър... хенд — засрича Тим.

— Точно така! А ние не му повярвахме! Дори взехме този прочут джентълмен,... за... хм, за конекрадец! Случвал ли ти се е друг път някой толкова тъп гаф?

— Не.

— И на мен не е. Трябва някак си да заличим този позор. Но... хмм,... хмм!

На Джим му беше много трудно да скрие смущението си. След като постоя минута-две с гръб към мен, той най-сетне събра сили, с рязко движение се обърна, приближи се и каза:

— Сър, ние се държахме като най-големите глупаци каквито може да има по тази стара хубава прерия, но според всичко, което сме слушали за теб, навярно няма дълго да ни се сърдиш. Смей ни се колкото искаш, но когато ти мине смехът забрави тази неприятна грешка!

— Значи вече ми вярвате, че съм Олд Шетърхенд?

— Йес — кимна Тим, а брат му, проявявайки необичайна словоохотливост, заяви:

— Разбира се, че ти вярваме. Дори можем да се закълнем в това, а ако сега дойде някой и се усъмни в думите ти, ще получи от нас в тялото си толкова много куршуми, че ще стане прозрачен като едро сито. Все още ли нямаш нищо против да продължим заедно?

— Не, ще яздим тримата докъдето пътят ни съвпада. А сега да обърнем внимание на този непознат! Виждам, че вече се размърда. Но нека най-напред се погрижим да не помисли за бягство.

Разполагахме с достатъчно ремъци и с тях вързахме човека така, че не можеше да се изправи. Ако до преди малко двамата Снъфълси бяха срещу мен, сега вече започнаха да ми помагат с най-голяма готовност.

Пленникът постепенно идваше на себе си. Опита се да стане, но не успя. Това напълно възвърна съзнанието му. Забеляза, че стоим пред него, втренчи погледа си за броени секунди в нас, а после, след като осъзна случилото се, напрегна всички сили да разкъса ремъците. Понеже опитът му остана без резултат, той ми крясна:

— Как смееш?! Първо ме удряш по главата, а после ми връзваш ръцете и краката. Какво съм ти направил? Трябва да си вървя и настоявам да ме развържеш!

— Вярвам, че ти се иска бързо да изчезнеш — отвърнах му аз. — Може да се очаква, че преследвачите ти скоро ще се появят тук.

— Добре, че го знаеш! — отвърна човекът съвсем противно на моето очакване.

— И тъй, бързо ме освобождавайте и гледайте и вие да офейкате!

— Не виждам каква причина имаме за това!

— Най-настоятелната каквато може да съществува — команчите!

— Pshaw! Ти взе да пееш съвсем друга песен. Нали преди малко твърдеше, че нито си ги видял, нито си ги чул.

— Защото нямаше нужда да ви бера грижата. Но не ме ли пуснете, ще загинете заедно с мен. Може би над шейсет воини идват насам.

— Добре! Но първо ми се ще да науча още нещо от теб.

— Развържи ме! Иначе няма да ти отговарям.

— Точно обратното: няма да те развържа преди да науча онова, което искам да знам.

— Но изгубеното време ще донесе на всички ни сигурна гибел!

Той започна да ме ругае, използвайки какви ли не обидни хули и прозвища. Но щом видя, че това не ми прави никакво впечатление непознатият се обърна към Джим и Тим. Когато и този ход не му помогна, той злобно процеди през зъби:

— Добре тогава, казвай какво искаш да знаеш!

— На кого са конят и ханджарът?

— Глупав въпрос! Мои са, разбира се!

— А книгата?

— И тя също.

— Какво пише в нея?

— Водил съм си различни бележки.

— Но написаното не е на английски!

— Не е, това е стенография.

— Не се мъчи да ме лъжеш! Това е персийски. Откраднал си коня. Ако си искрен и аз ще проявя снизхождение към теб. Но настояваш ли на лъжите си, тогава ще оставя собственикът на коня да те накаже според закона на саваната. Сигурно добре знаеш, че конекрадството се наказва със смърт.

— Не ме размивай! Как може човек да открадне собствения си кон! Не се опитвай да разиграваш с мен подобна комедия! Вече прозрях намеренията ви — самите вие сте разбойници и под предлог, че съм откраднал коня искате да ми го отнемете!

Въпреки нахалството му запазих самообладание. Но доблестният Джим Снъфъл бе така възмутен, че се приближи до него със свити юмруци и го заплаши:

— Мерзавецо, ние ли сме разбойници? Повториш ли го още веднъж така ще ти нашаря гърба, че кожата ти ще смъкна! Ние разбойници! Знай, че хората ни наричат двамата Снъфълси!

— А-а, вие ли сте? Тогава още повече се учудвам, че се отнасяте с мен по такъв начин. Развържете ме и с помощта на този стенографски бележник ще ви докажа, че съм законният собственик на коня и на всички други предмети.

— Да ни се представя една персийска стихосбирка за стенографски бележник е върховно преживяване! Но за щастие тук е този джентълмен, който разбира персийски и може да чете написаното в книгата.

— Лъжи, лъжи и пак лъжи! Как ли пък не, този смачканяк в сини ленени парцали ще ни научи да четем персийски! Чиста измама!

— Смачканяк в сини парцали ли? Негоднико, бъди по-учтив към него! Той е Олд Шетърхенд.

— Този палячо бил Олд Шетърхенд? Ха-ха-ха-ха! Непознатият се разсмя от все сърце. Джим така се разгневи, че вдигна крак, за да го ритне, но аз го избутах назад и му казах:

— Мистър Снъфъл, не се ядосвай заради такъв тип! Няма защо да си хабим повече думите, а ще му покажем, че признанието му изобщо не ни е нужно.

— Само така, сър! Нали го свали с юмрука си от коня! Ето ти едно доказателство. Но тук лежи и Мечкоубиеца заедно с карабината

„Хенри“. Който все още се съмнява, е побъркан! И тъй, какво предлагаш?

Очите на пленника потърсиха двете пушки, а после се спряха на мен. Той започна да проумява колко е безсмислено да отрича. Престорих се, че не забелязвам промяната в него и отвърнах на въпроса на Снъфъл:

— Ще го завържем върху коня и заедно с него ще тръгнем обратно по дирята му. Така бързо ще се разбере къде и как е плячкосал всичко и също тъй бързо ще му доставим удоволствието да чуе как разговарям на персийски със собственика на коня.

Гъста руменина покри лицето на пленника. Изглежда правилна беше догадката ми, че ставаше дума за истински персиец или поне за човек, който знаеше персийски.

Постъпихме както бях предложил. Върнахме предметите в кобурите на седлото, вдигнахме пленника на коня и здраво го вързахме. Двата Снъфълси получиха оръжията му с изключение на ханджара, който затъкнах в колана си. После се метнахме на жребците и се отправихме към Бийвър Крик. Яздех начело, а зад мен следваха Джим и Тим обградили непознатия от двете му страни.

Задачата ни не беше безопасна. Когато преди малко говореше за команчите думите на този съмнителен тип не звучаха като някаква безпочвена измислица. В тях можеше да има и известна доза истина и ето защо се налагаше да бъдем безкрайно предпазливи. В откритата савана още отдалеч се забелязваше всяка предстояща среща. Но когато по-късно се появиха храсти и дървета, за по-голяма сигурност аз взех известен аванс пред другите, за да мога в случай на нужда своевременно да ги предупредя. От една страна, трябваше да внимавам да не изгубя следите пред нас, а от друга, трябваше да напрягам слух и зрение да не би отнякъде да ни изненада някой неприятел. Всичко това намаляваше скоростта ни при все че се налагаше да бързаме, защото ако човекът на когото бе откраднат конят се намираще в опасност, то всяко забавяне можеше да се окаже съдбоносно за него.

За щастие стигнахме до Бийвър Крик без каквито и да било инциденти още преди да изминат споменатите два часа. На това място реката беше плитка. Следите излизаха от нея на отсамния бряг, но по отсрещната страна не се виждаха да навлизат във водата.

— Ама че досадна работа! Какво ще правим сега? — обади се Джим. — Този тип ще трябва да ни каже откъде е минал. Ще го принудим.

Скришом хвърлих бърз поглед към пленника и забелязах доволния израз, който се плъзна по лицето му. Той предполагаше, че вече сме изгубили дирята му и това му даде нова надежда. Но се лъжеше, понеже нямаше нищо по-лесно от това отново да я намерим. Несъмнено беше навлязъл в реката от отсрещния ѝ бряг, само се питах дали бе станало по-нагоре или по-надолу от мястото където бяхме спрели. Сигурно беше пресякъл водите ѝ косо. А може би дори известно време беше яздил по, речното корито и едва по-късно се бе изкачил на брега. Скочих от седлото и навлязох бавно във водата, за да не я размътя. Тя беше бистра и дълбока не повече от метър, тъй че ясно виждах дъното ѝ. Нагоре по течението ѝ не забелязах нищо, обаче щом тръгнах надолу открих доста ясни отпечатащи от конски копита. Беглецът се беше приближил, изкачвайки се срещу течението и за да прикрие следите си, беше изминал значително разстояние във водата. Мястото откъдето бе навлязъл в реката се намираще на около двеста крачки от брега, където в момента стояха двамата Снъфълси с пленника.

Тъй като те гледаха към мен, аз им махнах с ръка да дойдат и да доведат коня ми.

Лицето на пленника беше помръкнало. Явно, че отново бе загубил надежда. Той гледаше замислено пред себе си. Разбрах, че се колебаеше и нещо обмисляше.

Отначало следата водеше надолу по речния бряг, а после се отклоняваше от него под почти прав ъгъл и навлизаше сред доста гъсти храсталаци и гора. След това тя свръщаше наляво, продължаваше до неголям поток и там се губеше. На отсрещния бряг имаше открито място, където тревата беше изпогазена. Аз слязох от коня и огледах дъното на потока. Там се виждаха отпечатащи от конски копита.

— Както изглежда отсреща са бивакували ездаци. Не си ли на същото мнение, драги Тим? — попита Джим Снъфъл своя брат.

— Йес — потвърди той.

— За нас е много важно да разберем кой се е намирал тук преди два часа — обадох се аз.

— Преди два часа ли? Но ти сигурно си забелязал, че тревата здравата е изпогазена. Предполагам, че на това място някой е прекарал цялата нощ!

— И аз мисля така.

— Е, добре! Но при такива обстоятелства тревата не се изправя тъй бързо, както когато е била тъпкана само кратко време. Ето защо смятам, че туй място е изоставено преди повече от два часа.

— Съвършено вярно. Но както изглежда не си забелязал всичко. След като лагеруващите тук още от снощи хора са напуснали бивака, са дошли други, а те са си тръгнали едва преди два часа.

— Значи си на мнение, че си имаме работа с две различни групи, така ли?

— Естествено.

— Тогава зрението ти е по-остро от моето. Ще бъдеш ли тъй добър малко да помогнеш на моите по-слаби очи?

— С удоволствие. Но първо ми се ще да прехвърля потока. Засега останете тук, за да не заличите следите, които искам да разчета.

Прескочих тясното поточе и започнах да претърсвам изоставения бивак. Когато свърших, извиках моя жребец и тримата ездаци го последваха.

— Може ли и ние двамата с Тим да се поогледаме? — попита Джим.

— Много ми се иска да видя дали ще успеем да разчетем дирите по същия начин като теб. За нас ще е върховно преживяване.

— Нямам нищо против — казах аз.

Двамата скочиха от седлата и започнаха внимателно да се взират в останените следи. При това те тихо разменяха мисли и предположения и изглежда стигнаха до общ извод. По едно време Джим се обади:

— Щом Олд Шетърхенд казва, че си имаме работа с две различни групи хора, тогава наистина трябва да е така. Ала ние различихме само една група. Къде е другата?

— По петите на първата.

— Но няма следи от нея, сър! Не ги виждаме.

— А си личат толкова ясно пред вас. Откъде са дошли бивакувалите тук хора и в каква посока са си тръгнали?

— Дошли са право от юг, а после са продължили на запад. Дирята им е достатъчно ясна, а и друга няма.

— Но я обърнете повече внимание на необикновения ъгъл, който образуват двете дири! Твърде невероятно е опитни уестмани да тръгнат по толкова заобиколен път! Оттук са поели право на запад и би трябвало да се очаква, че са дошли от изток.

— Well. Но нали виждаш, че са пристигнали от юг.

— Тези следи изобщо не са оставени от тях. Я погледнете на изток! Нищо ли не забелязвате там?

Джим отмести поглед към указаната от мен посока и рече:

— Чакай, досетих се! Май там през тревата минава малко потъмня черта. Едва се вижда, но все още може да се различи. Сигурно е дирята от онези хора, които вчера са пренощували на това място. След толкова дълго време тревата отново се е изправила.

— Да, вече си по вярната следа, мистър Джим Снъфъл.

— Ами южната диря?

— Оставена е от по-голяма група ездаци, дошли от юг, които несъмнено са имали намерение да продължат на север. Но когато са открили този бивак, те са свърнали наляво, за да поемат по петите на първата група.

— Да, сър, така е.

— Но какъв е бил първият отряд и що за хора е имало във втория? — опитах се да изпитам неговата проникателност.

— Първият отряд е бил от бели, а вторият от индианци.

— Какви основания имаш за подобно твърдение?

— Две. Първо, вторият отряд се е състоял най-малко от шейсет ездаци и тъй като не е вероятно по тези места да са се събрали толкова много бели, може да се предположи, че става дума за индианци. И второ, конете им не са били подковани, както сигурно ще забележиш, ако огледаш дирята по-внимателно. А толкова много неподковани коне могат да бъдат яздени само от червенокожи.

— Тук си прав, но защо мислиш, че първият отряд се състои от бели?

— Защото в оставените следи си личат подковите на конете и защото нашият пленник, който също е бял, е яздил заедно с тези хора.

Прав си, мистър Джим, само че той ще го отрече.

— В такъв случай ще сме принудени да предположим, че е от индианския отряд, а тогава с него ще трябва да си поговорят ножовете ни.

Аз също бях убеден, че пленникът ни е от отряда на белите и по някаква причина, воден от подли намерения, се е отделил от тях. Но така или иначе в момента бях много доволен, че Джим го свързваше с червенокожите. Това сигурно щеше да засили тревогата му. И резултатът не закъсня. Негодникът побърза да ни увери:

— Лъжеш се, мистър Джим Снъфъл. Бяха точно от тези индианци.

— Няма да се оставим да ни пратиш за зелен хайвер.

— След като размислих стигнах до извода, че за мен ще е по-добре да ви кажа истината.

— И умно ще постъпиш — обърнах се към него, — защото нямаме намерение да се хващаме на лъжите ти: Скоро ще догоним индианците, а после ще говорим и с белите с които с яздил човека, когото си обрал. Ще ви изправим двамата очи в очи.

— Спокойно можете да го направите. Не съм искал да го оберат.

— Ами! Нима този кон и всичките други вещи не са негова собственост?

— Да, негови са.

— Да не би да ти е дал коня си на заем?

— Точно така беше. Даде ми го временно. Вече ще бъда искрен към теб и ако ме изслушаш ще направиш добра услуга не само на мен, но и на себе си, понеже както разбирам се каниш да яздиш подир червенокожите.

— Добре, но не се опитвай пак да ни лъготиш! Как се казваш?

— Името ми е Пъркинс. Заедно с други двама уестмани бях нает от един бял, за да го преведем през планините. Конят е негов.

— Какъв е този човек?

— Не знаем съвсем точно. Тон не говори много. Каза ни да го наричаме мистър Джафар.

— Джафар ли? Ха! Говори ли английски?

— Горедолу можем да се разбираме.

— Сам ли е?

— Придружават го двама английски слуги, които е наел още в Лондон.

— Не си ли научил произхода му?

— Не. Характерът и маниерите на мистър Джафар са такива, че някак не върви да го разпитваме за личния му живот.

— Но сигурно с заможен, а?

— Да, има два товарни коня и ни заплаща добре. Мисля, че не е християнин.

— Откъде вадиш това заключение?

— Оттам, че всеки ден се моли пет пъти по твърде странен начин и то на език, който не разбираме.

— А служи ли си и с килимче върху което да коленичи?

— Да, има едно одеяло на което по време на молитва ту стои, ту коленичи, ту лежи.

— Как се облича?

— Също като нас само, дето на главата си носи шапка от агнешка кожа. Косата му е черна, а провисналите му мустаци са извънредно гъсти и дълги.

— Приблизително на каква възраст е?

— На около трийсетина години.

— Вероятно е персиец, но не мога да си обясня как е попаднал в Америка и то в Дивия запад. Накъде е тръгнал?

— За Сан Франциско. Ние трябва да го придружим до Санта Фе, а там той ще, наеме други водачи. Сега вярваш ли ми, мистър Шетърхенд.

— Последните ти сведения изглеждат верни. Кажи ми също тъй откровено защо избяга от спътниците си.

Очевидно на Пъркинс не му беше лесно да признае истината. Но той добре разбираше, че с отричане нищо нямаше да спечели и затова отговори:

— Причината е във внезапното появяване на индианците. Бяха толкова наблизко, че загубих самообладание и мислех само как да спася кожата си.

— Но нали вече сте били напуснали това място!

— Да, обаче ми се наложи да се върна. Преди малко ти съвсем вярно отгатна, че сме дошли дотук от изток. Разположихме се на бивак, а тази сутрин в ранни зори продължихме. След около час мистър Джафар забеляза, че му е изчезнала камата, която ти нарече ханджар. Сигурно бяхме забравили оръжието тук. Той самият поиска

да се върне, за да го потърси, но понеже не познава Запада и лесно можеше да се заблуди, ние му предложихме някой от нас да препусне обратно и да го донесе. Джафар се съгласи и ми даде коня си, защото той е най-бърз от нашите животни. Просто ми го зае, за да не бъде принуден да ме чака толкова дълго.

— Продължавай! Значи се върна дотук и намери ханджара, така ли?

— Да. Лежеше на земята ей тук, под този нисък храст, така скрит от клоните, че на тръгване не сме го забелязали. Слязох от седлото, наведох се и го вдигнах. Когато се изправих погледът ми неволно се насочи между храстите на юг и за мой ужас видях оттам да се задава отряд от над шейсет команчи. Всички бяха намазали лицата си с бойните цветове и забележеха ли ме, очакваше ме сигурна смърт. Храсталаците ме прикриваха. Не биваше да излизам от тях и ето защо поведох коня за юздата и бързо прекосих потока, по чието дъно следите не можеха да се видят толкова лесно.

— Значи си офейкал на север, вместо да последваш спътниците си в западна посока и да ги предупредиш.

— Да, наистина извърших тази грешка, обаче червенокожите така ме изплашиха, че мога да бъде извинен.

— Не мисля, че това може да ти послужи за извинение. Животът на чужденеца е поверен в твоите ръце, защото си му водач. Трябвало е по най-бързия възможен начин да се върнеш и да го предупредиш.

— Нямаше как. Команчите щяха да ме видят.

— Глупости! На първо време си имал чудесно прикритие тук, в гората, а после, след някоя и друга минута, е било необходимо само да се върнеш по собствените си следи.

— Да, така е — подкрепи ме Джим Снъфъл. — Може би междуременно онези клетници са били нападнати и пречукани. Не си ли на същото мнение, драги Тим?

— Йес — кимна брат му.

Пъркинс смутено заби поглед в земята. Изглежда разбираше, че сме прави и след малко направи последен опит да се извини:

— Сигурно положението не е чак толкова лошо, защото мисля, че спътниците ми своевременно са забелязали индианците и са се скрили.

— Нямах ни най-малко основание за подобно предположение — отвърнах аз. — Даже и да е както казваш, нали дирята остава пред очите на команчите и те набързо ще открият скривалището им. Светъл ден е. Ти искаше да се оправдаеш, но постигна тъкмо обратното. Вярно, че конекрадецът си остава крадец, но човек би могъл да има известно уважение към него поне заради дързостта му. Но скаут, постъпил толкова подло и страхливо като теб, буди само презрение. Нека видим дали все още е възможно да спасим хората! Тръгваме по петите на червенокожите. Идвате с мен, нали мистър Джим?

— Как можеш да задаваш подобни въпроси! Двамата Снъфълси с радост са винаги там, където става дума да се измъкнат хора от трудно и опасно положение. Не си ли на същото мнение, драги Тим?

— Йес — заяви брат му. — Бързо да се промъкнем зад гърба им, иначе клетниците са загубени!

— Но мистър Шетърхенд, я ми кажи смяташ ли, че Пъркинс не ни лъже!

— Мисля, че можем да му вярваме, понеже, ако се беше осмелил пак да ни излъже, с него щеше да е свършено. И тъй, напред! Тук загубихме твърде много време.

Метнахме се на седлата и водени от следите поехме на запад. Но дирята на белите около бивака бе толкова изпогазена от индианците, че не можеше вече да се различи. Надявах се нейде по пътя да се натъкнем на по-ясни отпечатъци. След известно време очакването ми се сбъдна и то когато стигнахме до едно място, където червенокожите бяха спирали. Дръпнахме поводите на конете си и Джим Снъфъл каза:

— Тук са правили съвещание. Ех, да знаехме какво са решили!

— Аз знам — заявих уверено. — Уточнявали са броя на преследваните от тях бели.

— Тъй ли мислиш? Защо?

— Дотук те са яздили по самата диря оставена от белите, но на това място са се дръпнали настрани и двама от тях са слезли от конете, за да я разгледат. Тъй като точно тук са внимавали много да не заличат следите на белите, те и за нас са се запазили съвсем ясно и сега ще проверя дали можем да имаме доверие на казаното от Пъркинс.

Скочих на земята и огледах отпечатъците. Трудно беше човек да стигне до някакво сигурно заключение, понеже червенокожите бяха запазили непокътната дирята само на късо разстояние, а за мен бе

много важно да открия следите от самотен кон, поел в обратна посока. След по-продължително търсене, измерване и сравняване успях да стигна до желанния резултат. Намерих един-единствен отпечатък от копито, обърнат в обратна посока, а и той беше толкова лек и неясен, че само аз можех да го открия и то защото Пъркинс ни беше уверил, че се е върнал. Следователно, той беше казал истината. Но аз трябваше да се съобразявам и с това, че индианците също са забелязали този отпечатък. В такъв случай те непременно бяха изпратили съгледвачи, за да разберат къде е останал самотният ездач. Но тогава ние отдавна щяхме да се натъкнем на тях, или най-малкото щяхме да открием следите им. Но тъй като не се бе случило нито едното, нито другото, на първо време смятах, че нямаше защо чак толкова да се безпокоим заради индианците.

[1] Снъфъл (англ.) — сумтя, говоря носово. Б. пр. ↑

[2] Бога ми, за Бога! Б. пр. ↑

[3] Шегобиец, веселяк. Б. пр. ↑

[4] По дяволите. Б. пр. ↑

[5] Малко стихотворение в лирическа поезия на източните народи. Б. пр. ↑

[6] Наргиле. Б.пр. ↑

2. ЕДИН ПЕРСИЙСКИ МИРЗА

Продължихме прекъснатата езда и не след дълго забелязахме, че двама червенокожи се бяха отклонили от дирята — единият наляво, а другият надясно.

— Дали са избързали напред като съгледвачи? — попита Джим Снъфъл.

— Сигурно. По отпечатъците предводителят им е разбрал, че вече е близо по петите на белите и е изпратил напред тези разузнавачи, за да научи какво е положението. Скоро ще проличи къде двамата пак са се присъединили към своя отряд.

След около четвърт час следата на единия съгледвач, а после и на другия, отново се сля с главната диря и ние можехме вече да очакваме, че не след дълго ще стигнем до мястото на нападението. Тъй като не бе изключено индианците все още да са там, налагаше се да сме безкрайно предпазливи, ако не искахме неочаквано да се натъкнем на тях. Ето защо, аз взех малък аванс пред останалите и всеки миг бях готов или да бъда забелязан или нападнат от команчите.

За щастие опасенията ми не се оправдаха. Наоколо имаше пръснати храсталаци и зад всеки храст можех да очаквам скрит неприятел. Но ето че по едно време тази растителност внезапно изчезна и пред мен се ширна открита равнина. Най-много на петстотин крачки от мен видях разположилите се на лагер индианци.

Бяха оставили конете си свободно да се скитат наоколо. Сред тях забелязах повече от дузина товарни животни, определени да носят хранителните им провизии. Понеже команчите бяха тръгнали по бойната пътека нямаха време да ходят на лов, а към това се прибавяше и обстоятелството, че изстрелите щяха да издадат и може би да провалят тайните им намерения. Червенокожите бяха образували кръг, в чиито център изглежда се провеждаше важно съвещание. Но хората седяха толкова нагъсто, че погледът ми не можеше да проникне между

тях. Върнах се малко назад, слязох от коня, завързах го и подканих току-що приближилите се Снъфълси да направят същото.

— Да слезем от конете ли? — попита Джим. — Не бива ли да продължаваме?

— Не. Индианците са спрели наблизно.

— Най-сетне ги настигнахме! И какво? Заловили ли са белите?

— Да.

— Добре, да видим!

Свалихме вероломния скаут от коня, вързахме го за едно дръвче, а после се промъкнахме напред дотам докъдето нямаше опасност да ни забележат.

— Наистина са команчи — каза Джим. — Белите не се виждат. Предполагам, че се намират вътре в кръга. Какво ли ще направят червенокожите с тях?

— Скоро ще научим. Много зависи от това дали по време на нападението е пролята кръв. Ако някой индианец е бил ранен или убит белите няма да живеят дълго.

— Да, незабавно още тук ще ги избият. И аз съм на същото мнение.

— Но то не съвпада съвсем с моето.

— Да не мислиш, че команчите ще вземат да мъкнат пленниците със себе си?

— Да, макар и не кой знае колко надалеч. При индианците произнасянето на присъдата и екзекуцията на пленниците се придружават от тържествени церемонии, за които е необходим подходящ бивак. А мястото, където се намират в момента, не става за тази цел; Няма вода за по-продължителен престой, а и не е достатъчно безопасно. Твърде открито е. Всеки, който лагерува там може лесно да бъде забелязан още отдалеч. Ето защо, струва ми се, че команчите скоро ще тръгнат на път, за да потърсят някое по-хубаво място.

— Well, тогава ще ги следваме по петите! Главният въпрос е дали ще ни се удаде да освободим пленниците. Ние сме само трима срещу седемдесет индианци, а туй не е шега работа.

— В подобни случаи човек не бива да си служи с такива цифри. Това е нужно само, когато планираме открито нападение. Но тъй като можем да постигнем целта си само с хитрост, то при изчисленията си трябва да използваме духовните величини.

Духовни величини, много добре, наистина много добре казано, сър! Действително ли мислиш, че Джим и Тим Снъфъл са такива духовни величини?

— Надявам се, понеже само в такъв случай ще можем да надхитрим команчите.

— Да ги надхитрим ли? Хмм, що се отнася до това ми се струва, че няма да се държим прекалено глупаво. Не си ли на същото мнение, драги Тим?

— Йес!

— Джентълмени, ще ми разрешите ли да изкажа една молба? обади се нашият пленник.

— Каква е тя? — попитах аз.

— И аз имам някаква вина, че спътниците ми са изпаднали в такова трудно положение. Следователно, мой дълг е също да участвам в освобождаването им. Развържете ме и ще видите, че ще направя всичко каквото поискате от мен!

— Да, но ако можехме да ти имаме доверие — отвърна му Джим.

— Можете. Уверявам ви, че...

— Мълчи! — прекъснах го аз. — Който така страхливо и подло изоставя другарите си в опасност, не заслужава никакво доверие.

Пъркинс се опита да продължи със своите молби и уверения, но не му позволих, а отново насочих вниманието си към индианците, чието съвещание току-що свърши. Всички се раздвижиха, кръгът се отвори и тогава видяхме, че в средата му лежах няколко души, които не можеха да се изправят, защото навярно ръцете и краката им бяха стегнати с ремъци. Вдигнаха ги върху конете и там ги вързаха. После индианците се подредиха във верига, която потегли в северна посока. Начело яздеше възрастен вожд. Бяха твърде далеч, за да успее да различи чертите на лицето му, ала беше ясно, че е вожд, понеже носеше пера и сигурно беше стар, тъй като косата му бе побеляла.

В споменатата посока също имаше гора, между чиито дървета команчите изчезнаха. От предпазливост изчакахме още известно време. После се отправихме към мястото, където се бе състояло съвещанието. За разчитане на следи там и дума не можеше да става, понеже земята бе така изпотъпкана, че не бе възможно да се различат никакви подробности. Несъмнено белите са били нападнати тук. Бяха се съпротивлявали, защото открихме следи от кръв. Това бе лошо за

тях, а за нас — извънредно неприятно, защото ни принуждаваше да действваме бързо. Налагаше се да следваме индианците. Но не тръгнахме направо по следите им, а описвайки дъга, първо се добрахме до гората и едва след това потърсихме мястото където те бяха навлезли между дърветата. Оттук нататък можехме да яздим по дирята им без да се излагаме на кой знае колко голяма опасност. Но в името на нашата безопасност, аз слязох от седлото и продължих на около петдесетина крачки пред другите по ясно видимите следи. Стъпките ми бяха съвсем безшумни, а от погледа и слуха ми нищо не можеше да се изплъзне на едно разстояние, което гарантираше сигурността ни. Не е трудно човек да си представи колко бавно напредвахме, ала нямаше как.

Тъй минаваше час след час. Отначало изпитвах големи опасения за участието на пленниците, но следобед отново започнах да храня надежда. Ако индианците стигнеха късно до мястото където щяха да бивакуват, този ден нямаше да имат време да убият бледоликите, спазвайки всички обичайни церемонии. Така че щяха да се видят принудени да отложат всичко за следващия ден, а вечерта или през нощта можехме да намерим някаква възможност да предотвратим избиването им. Надеждата ми се подхранваше най-вече от обстоятелството, че команчите нищо не подозираха за нашето присъствие. Намираха се на своя територия и знаеха, че тя се избягва от всеки, който не е от племето им и тъкмо затова можехме да очакваме да сметнат строгите предохранителни мерки за излишни.

Вече отдавна трябваше да излезем на реката, но тъкмо в тази местност тя описваше голям завой, който в момента пресичахме. Едва привечер се появиха повече признаци, че се приближаваме до водата. Още повече забавихме хода на конете си и добре направихме, защото скоро чух нечий вик, на който отговори друг глас. Бяхме съвсем близо до команчите и аз незабавно се върнах при спътниците си, за да ги накарам да спрат и да потърсим скривалище.

Бързо намерихме подходящо място, където вързахме конете, а също и Пъркинс. Този човек ни пречеше извънредно много и усложняваше всичко. Но как можехме да се отървем от него, без да бъдем по-сурови отколкото бе необходимо, или без милосърдието ни да ни изложи на опасност? Вярно, беше ни предложил помощта си и не бе изключено да има почтени намерения, ала все пак няхахме право

да му се доверяваме. След като се погрижихме и за него, и за конете, Джим Снъфъл се осведоми:

— Сър, какво ще правим сега? Тъкмо в момента под короните на дърветата е настъпил такъв сумрак в който най-добре се шпионира, без да съществува опасност да ни забележат отдалеч. Ти сигурен ли си, че индианците са наблизко?

— Да. Чух двама от тях да си подвикват. За мен това е благоприятен признак, че тук се чувстват в безопасност и не предполагат присъствието на други хора в близката околност. Така задачата ни ще бъде по-лека.

— Well, тогава да се залавяме с тази задача! Ще се промъкнем ли до команчите?

— Говориш в множествено число, кого имаш предвид?

— Теб и мен. Моят доблестен брат Тим ще трябва да остане при пленника.

— Хм! Бих предпочел да тръгна сам.

— Сам ли? Без мен? Да не би да ме смяташ неспособен за нищо?

— И дума не може да става за това, но съм свикнал да не досаждам на другите с онова, което съм в състояние да свърша сам.

— Да досаждаш? Ама че израз! Бъди сигурен, че в тайното промъкване ме бива! Да се приближа в гръб до някой червенокож без да ме усети, за мен е върховно преживяване! Ако не ме вземеш със себе си страшно ще ме обидиш. Ще те придружа, а брат ми остава тук.

— Не — обади се Тим най-неочаквано за Джим.

— Не ли? Какво те прихваща! Нали някой трябва Да стои тук на пост.

— Йес. И това си ти.

— Аз ли? Да не си луд? Джим Снъфъл да остане на пост, когато става въпрос да изиграем такъв номер на червенокожите негодници?

— Тим Снъфъл също няма да стои със скръстени ръце!

— Но ти трябва да останеш! Аз имам предимство, защото съм по-голям от теб.

— Да, но само с пет минути, а толкоз малко време изобщо не важи. Близнаците винаги са на еднаква възраст. Няма да ти позволя да ме наставляваш и заедно ще се промъкнем до индсманите. Веднъж и аз искам да бъда по-големият!

За броени секунди Джим онемя. Смайването му от внезапното непокорство на неговия брат скова езика му. Но след малко рече още по-настойчиво:

— Струва ми се, че си решил да се бунтуваш срещу мен, първородния син, а? Виж го ти тоз дребосък как иска да ми дава нареждания! Аз отивам, а ги оставаш!

Във възбудата си особняците близнаци започнаха да разговарят на опасно висок глас. Направих им забележка и предложих да ме оставят да отида сам, което щеше да реши спора им без някой от тях да бъде пренебрегнат. Но Джим не се съгласи. Беше си наумил да ми докаже сръчността си и аз най-сетне се съгласих. Тим нищо не каза, но мълчанието му ми се стори доста съмнително. Затова го попитах:

— Не кроиш никакви тайни планове, нали мистър Снъфъл?

— Не — навъсено отвърна го.

— Би било извънредно опасно, ако някой от нас предприеме нещо за което другите и представа си нямат. Това може не само да провали целия ни план, но и да ни струва свободата, а дори и живота!

— Не се тревожи с подобни мисли! — успокои ме Джим. — Нямах никакво основание. Без мен Тим нищо не смее да предприема, защото е твърде зелен. Представи си само — той е с цели пет минути по-млад от мен! Няма да има нищо против спокойно да остане тук, докато се върнем. А сега нека не се бавим по-дълго, тъй като ще стане много тъмно.

— Добре! И така, мистър Тим, хубаво си отваряй очите и не напускай това място преди да сме се върнали. Давам ти и моите две пушки, понеже ще ми пречат.

Без да каже нито дума Тим пое Мечкоубиеца и карабината „Хенри“ и ние с Джим се отдалечихме. По време на тази наша разправа се беше смрачило вече дотолкова, че предметите не се различаваха ясно. Прибягвайки от дърво на дърво, ние напредвахме към мястото откъдето бях доловил онези гласове. Така продължавахме все по-нататък и по-нататък, без да се натъкнем на никаква опасност. Добрахме се чак до високия бряг на реката, без да забележим каквито и да било следи от индианците. Нарочно казвам „високия бряг“, понеже каквото не виждахме в момента открихме малко след това — пред нас изникна почти пресъхналото речно корито, което бе дълбоко изровено от пороите.

Междувременно се бе спуснал почти непрогледен мрак. Въпреки всичко забелязах, че там където бяхме застанали брегът представляваше стръмно голо свлачище, по което човек не биваше да рискува да се спуска, понеже земята лесно можеше да поддаде под краката му и да го свлече надолу. Продължихме да вървим по самия край на брега, докато почвата стана по-здрава и отново се появиха дървета. Склонът на речния бряг под нас беше обрасъл с храсталаци.

— Сигурно си се заблудил сър — прошепна ми Джим. — Червенокожите не са в тази местност.

— О, тук са. Надушвам ги.

— Надушваш ли ги? The deuce! Какъв забележителен нос трябва да имаш! Един толкова префинен обонятелен орган сигурно е направо върховно преживяване!

— О, аз имам обикновен нос, но е много чувствителен към конската миризма. Надушвам конете на команчите. Те пасат в ниското под нас край водата.

— Чак до долу ли стига носът ти?

— Pshaw! Навярно изобщо не знаеш с какво се отличава конската миризма и... чакай, виждаш ли, че съм прав! Погледни надолу!

Под нас край реката се бе появило пламъче, което бързо се разгаряше. Тъй като се беше възцарил пълен мрак, индианците палеха огън. Не беше трудно да се разбере защо не бяха останали горе на високия бряг. Долу имаше вода и за тях, и за конете им.

Скоро огньовете станаха пет.

— Това е добре — обади се Джим. — Кога го се промъкнем до тях ще можем да виждаме всичко.

— Но ако не сме извънредно внимателни, те също ще ни забележат. Тези огньовете ме радват единствено, защото ни показват, че команчите се чувстват в пълна безопасност.

— Ще слезем долу, нали мистър Шетърхенд?

— Ще се спуснем тук от ляво, долу ще заобиколим лагера и ей там от дясно ще се приближим до него.

— Добре, сър. Да слизаме!

Не беше лесно да се спуснем долу. Непознатият за нас терен бе доста стръмен. Не биваше да се държим за растящите наоколо храсти, понеже щяхме да предизвикаме шум, а всеки побутнат от мястото му камък можеше да се изгърколи към водата и да ни издаде. Налагаше се

много да внимаваме и спускането вървеше бавно. Измина повече от половин час преди да се озовем долу. Добре, че Джим Снъфъл показва отлични качества. Беше се научил да се придвижва безшумно. Аз слизах пръв, а зад мен или по-скоро над мен следваше той. Въпреки това, ако исках да доловя съвсем тихите шумове, причинявани от Джим, трябваше доста да напрегна слуха си.

Намирахме се точно над мястото, където бивакуваха индианците и трябваше да се отправим надолу по течението. Речната долина бе обрасла с храсталаци само дотам, докъдето не достигаше придошлата река по време на наводнение. Понеже в момента тя бе почти пресъхнала, между храстите и малкото вода оставаше свободен широк пояс, където не биваше да рискуваме да се появим. Следователно промъкването към команчите не можеше да стане откъм водата. Трябваше да заобиколим лагера, избягвайки опасното свлачище, и да се появим от другата му страна — една трудна задача.

Щом я изпълнихме, ние легнахме на земята и, пълзейки между храсталаците, се насочихме към бивака. Успяхме да се приближим толкова, че можехме да го огледаме целия. Команчите бяха избрали подходящо място. То бе разположено по-ниско и в следствие на това по време на пълноводие реката стигаше тук до самите склонове на долината. Ето защо наоколо нямаше никакви храсти, а напълно открит терен, където спокойно можеха да се движат хората и на някой много по-голям отряд. Но за нас това обстоятелство не беше особено благоприятно, защото само увеличаваше трудностите, които трябваше да преодолеем.

Индианците тъкмо вечеряха. Разговаряха по начин от който личеше, че се чувстват в пълна безопасност. Тъй като се бяха разпределили доста равномерно около петте огъня, имахме възможност лесно да ги преброим. Бяха седемдесет и един. От всичките команчи, заради бялата си коса, най-много привличаше погледа вождът им. Той седеше на около трийсетина крачки от нас край втория огън и понеже беше обърнат с лице към нас можех ясно да го разгледам. Представете си смайването ми, когато в него разпознах То-кай-хун, един от вождовете на команчите, които всяваха най-голям ужас. Попаднех ли в ръцете му, бях загубен, дори и племето му да не беше тръгнало по пътеката на войната. В това се бях убедил още от деня, когато той ме плени заедно с Винету и още неколцина други

мъже и се отървахме, само благодарение на моята благородна дързост. [1] Но в момента трябваше да мисля не за То-кай-хун, а за петимата пленници. Те лежаха един до друг край огъня на вожда и бяха вързани така, че не можеха да се помръднат. Човекът, който лежеше най-близо до мен, имаше гъсти черни провиснали мустаци и навярно беше мистър Джафар.

Между мен и този огън растяха още няколко храста и аз не сметнах за прекалено дръзко да се промъкна още малко напред. Индианците не бяха разставили постове и понеже всички седяха най-спокойно край огньовете нямаше защо да се опасявам, че ще ни открият. Вождът разговаряше с хората около себе си и на мен много ми се прииска да чуя за какво приказваха. Ето защо предпазливо се запромъквахме към биваха, докато най-сетне стигнахме до последния храст, чиято сянка бе достатъчно голяма, за да ни скрие.

Постигнахме целта, която преследвах — подслушахме разговора им. Негова тема беше бойният поход, предприет от команчите. Канеха се да нападнат няколко поселища, чиито имена споменаха, и да избият живеещите там бели, а преди това искаха да отидат до Макик Натун [2] и там да изпълнят бойния танц, за да се допитат до свещените амулети дали нападението им ще има успех. Тържествеността на тази церемония щеше да се повиши с изтезанията и умъртвяването на петимата бледолики, попаднали им този ден в ръцете, които щяха да вържат на кола на мъченията. Вече знаех намеренията им и можех да се оттегля от това опасно място. Ако не успеехме още днес да освободим пленниците, щяхме да преследваме индианците до Макик Натун и там или пък още по пътя все щеше да ни се предложи някой удобен случай да постигнем целта си.

Вече се канехме да се оттеглим от закрилящия ни храст, когато ми се стори, че малко по-встрани от нас, откъм височината над бивака, се разнесе някакъв слаб шум.

— Тихо! — прошепнах на Джим. — Чу ли нещо?

— Не — отвърна ми той. — А ти?

— Да. Ей там горе. Беше едва доловим, шум, като посипал се от високия бряг пясък. Да не би да е...

— Какво?

— ...твоят Тим. Това би било най-голямата глупост каквато може да направи.

— Брат ми? Само да ми падне! Ще го...

Джим не довърши изречението си и щеше да скочи на крака, ако не то бях сграбчил Здраво и не го бях притиснал към земята. „Само да ми падне!“ беше казал той и ето че брат му Тим наистина падаше и то как! Отначало се разнесе шумолене и трополене от търкалящи се камъчета и буци пръст, които се удряха в храстите, после проехтя силният вик: „The devil!“, а след това от високия бряг се спусна като торпила някакъв човек и се вряза сред индианците така, че отначало те се пръснаха като пилци, но секунди по-късно с пронизителни крясъци се нахвърлиха върху него. Да, действително беше Тим Снъфъл, който бе изпълнил тайното си намерение. За нещастие и той като нас се бе озовал пред споменатото преди малко свлачище. Съвсем рисковано бе пристъпил твърде напред, рохкавият край на брега беше поддал и заедно със свличащата се почва Тим бе полетял надолу като на шейна. И ето че в същия миг команчите го връхлетяха. Неочакваното и бързо падане изглежда бе останало за Тим без особени последици, понеже той крещеше така, че надвикваше дори рева на индианците. И сякаш това не ми стигаше, ами взе, че се развика и брат му Джим, който имаше най-голямо основание да не издава нито звук.

— Брат ми, моят Тим, добрият ми Тим! — крещеше Джим и с всички сили се опитваше да се отскубне от ръката ми.

— Ще млъкнеш ли? — ядосано, но все пак тихо го срязах аз.

— Така и на двама ни ще навлечеш...

— Но те ще го пречукат! — прекъсна ме той. Понеже лежах на земята, а Джим се беше изправил, аз не можех да използвам цялата си сила, но неговите усилия се удвояваха от страха, който изпитваше за частта на своя „добър Тим“. Той се изтръгна от ръката ми и се втурна сред индианците. Видях го да изчезва в гъстата им тълпа. Също като брат см и Тим бе незабавно повален и пленен.

Какво ли трябваше да направя? Да хукна подир него? Нямах такова намерение! Останах да лежа на мястото си, макар да можеше да се очаква, че индсманите веднага щяха да претърсят околността. Ах, тези злополучни Снъфълси! Вместо да освободим петте пленници техният брой се беше увеличил с още двама. А последиците се проявиха незабавно, понеже точно в този миг проехтя заповедническият глас на вождя:

— Бързо разпръснете и стъпчете огньовете! Може би наблизима и други бледолики.

Заповедта му бе изпълнена начаса. За известно време настана невъобразима бъркотия, която породила в главата ми една мисъл, изпълнена от мен също тъй бързо, както ми беше и хрумнала. Пламъците угаснаха, но понеже лежах на земята тлеещите главни ми дадоха възможност да забележа как команчите се суетяха насам-натам и поне в този момент мислех само за двамата Снъфълси, но не и за другите пленници. Полуизправен се втурнах напред към бивака, щастливо се добрах до вързаните хора, сграбчих за дрехите единия от тях, когато смятах за Джафар и го повлякох към мястото, където бях лежал допреди броени секунди.

Всъщност индианците трябваше да ме видят, обаче обзелото ги вълнение и объркване не позволи на никой от тях да ме забележи. Беше цяло чудо, че номерът ми успя. Най-сетне между команчите и мен отново имаше храсти и аз можех да се изправа. Преди всичко подалеч от тук, само по-далеч от тук! Метнах на рамо здраво вързания човек, който не издаде нито звук, и побързах да се отдалеча до едно място, където се чувствах в безопасност. Там го спуснах на земята, извадих ножа си, прерязах стягащите го ремъци и казах:

— Свободен си. Изправи се на крака и виж дали ще можеш да вървиш!

— Свободен ли? — попита той на английски с чужд акцент. — Значи ти не си индианец?

— Не, бял съм. Дойдох да те освободя, но не предполагах, че ще стане по такъв начин.

Едва сега той бавно се изправи и като хвана двете ми ръце каза:

— Аллах, Аллах! Свободен съм, свободен, избавен, спасен от тези сатани! Кажете ми кой си ти! Трябва да знам на кого да благодаря!

— За това по-късно. Сега преди всичко трябва още да се отдалечим! Чуваш ли как крещат индианците? Забелязали са, че те няма и те търсят. Не бива да губим нито миг. Хайде, опитай се да вървиш!

Той направи няколко крачки, но се олюля и каза:

— Не мога, сър. Бях толкова здраво вързан, че не си чувствам краката. Река ли да ходя, сигурно ще падна. Е, добре, ще те нося.

— Ще ме носиш? Толкова тежък човек като мен!

— — Pshaw, дребна работа. Важното е ръцете ми да са свободни, защото трябва да изкатерим тази стръмнина. И тъй, ще те взема на гръб, а ти се дръж здраво с ръце около врата ми. Хайде!

Напъхах в джобовете си прерязаните ремъци, понеже команчите не биваше да ги намерят. Въпреки опасността, нарастваща с всяка изминала минута, от учтивост Джафар се опита още да се противи на предложението ми да го нося. За миг взех решение, метнах го на гърба си и колкото можех по-бързо поех нагоре по височината. Щом я изкачих, аз го пуснах на земята и тогава той се обади, че може би вече е в състояние сам да върви, тъй като отново чувствал краката си. Следователно кръвообръщението му се беше възстановило.

Останахме още няколко минути на мястото където бяхме спрели и наострил слух, аз насочих вниманието си надолу към долината. Сигурно индианците се съобразяваха с възможността наблизо да има и други бели. В такъв случай трябваше да проведат издирването в нощната тъмнина и нямаше как да открият оставените от мен следи. На сутринта те едва ли щяха вече да си личат, тъй че изчезването на пленника щеше да остане загадка за команчите, естествено, ако двамата Снъфълси не проявеха непредпазливостта по някакъв начин да издадат, че се намирам наблизо. От само себе си се разбира, че бях решил да направя всичко необходимо, за да освободя братята, а и останалите бели. Още от този момент бях наясно как щеше да стане това. Ала едва следващия ден можех да предприема каквото и да било.

Оказа се, че макар и бавно Джафар можеше да върви, както сам бе заявил. Но и нямаше защо да бързаме, понеже никой не ни преследваше. След като повторно ме помоли да му кажа името си, аз отговорих:

— Тук в Запада ме наричат Олд Шетърхенд. И ти се обръщай така към мен, сър. А навярно ти си мистър Джафар от Ориента, а?

— Да... но откъде знаеш името ми?

— Научих го от вашия водач Пъркинс.

— Значи днес си го видял? Не му ли се е случило нещастие? Вече го бях отписал.

— Кажи ми най-напред какво мнение имаш за него? Що за човек е той?

— Досега не съм имал причина да се оплаквам от него.

— В такъв случай навярно не е толкова лош, колкото си мислех. Ела, трябва да продължим! По пътя ще ти разкажа как се запознахме.

Хванах Джафар за ръката да го водя, понеже трябваше да минем през гората. Докато предпазливо крачехме между дърветата, аз му разказах случилото се. Когато свърших, той се обади:

— Сър, Пъркинс не е герой. Уплахата и страхът са го подтикнали да постъпи подло, както се изрази ти. Мисля, че вече достатъчно е наказан. Той просто е страхливец, но не и злодей.

— Нямам нищо против. Значи смяташ, че е редно да го развържа?

— Да. Можеш да му имаш доверие. Той ще ти измени само, ако поискаш от него да извърши някакво геройство. Но сър, жал ми е за моите спътници! А те са безвъзвратно загубени.

— Все още не са. Ще поговорим за тях по-късно. Ето вече почти стигнахме.

Нямахме причина да говорим тихо и ето защо Пъркинс ни беше чул. Той ни позна по гласовете и ни посрещна с думите:

— Ти ли си, мистър Шетърхенд? Слава Богу, че успя! Чувам те да разговаряш с мистър Джафар. Значи си го освободил. Надявам се, че вече и аз няма да съм пленник!

— Е, добре! Мистър Джафар се застъпи за теб, така че ще те развържа, но се надявам отсега нататък да не ме разочароваш.

— Няма, сър! Само ми кажи какво трябва да правя! Освободих Пъркинс от ремъците и му върнах всичките вещи, които бях взел от джобовете му. После го предупредих:

— Но не си мисли, че веднага ще спечелиш пълното ми доверие! Все още щях да те надзиравам най-строго, ако нямах възможността и не предпочитах да предоставя тази работа на команчите.

— На команчите ли?... Да ме надзират? Какво искаш да кажеш?

— Много просто — загубен си, ако не си почтен към мен и не правиш само онова, което искам. Ако отново се проявиш като подлец и страхливец ще им паднеш в ръцете. Щом се зазори индианците ще започнат да ни търсят и единствено аз съм в състояние да ги заблудя. И така, твоята безопасност зависи от верността ти към нас и затова съм убеден, че мога да разчитам на теб.

С кратки думи му разказах случилото се, а после трябваше да се приготвим за път. За съжаление ни се налагаше да изоставим мулетата, за да заблудим индианците. Целта ни бе да ги накараме да повярват, че двамата Снъфълси са дошли сами в тази местност. Ето защо трябваше да отведем животните на някое място, където лесно можеха да ги намерят. При това залагах на здравия разум на братята Снъфъл. Те сигурно знаеха, че ги очаква гибел, ако не успееш да ги спася. Следователно, не биваше да издават, че с тях е имало и други хора. Когато тръгналите на разузнаване команчи откриеха мулетата и карабините на двамата Снъфъл, те сигурно щяха да стигнат до убеждението, че братята наистина са били сами. Щяха да си помислят, че ако с тях е имало и друг човек, той несъмнено е щял да отведе мулетата и да вземе пушките. А постъпвахме ли предпазливо, междувременно следите ни щяха да бъдат заличени от нощната роса.

На всяко от мулетата вързахме за седлото по една карабина и след като наредих на Джафар да ни чака, ги поведох последван от Пъркинс. Вързахме животните близо до мястото, където Тим се беше подхлъзнал, а после се върнахме при Джафар, който се радваше, че конят отново е при него.

— Много ми се искаше да е мой — рече Пъркинс, — защото така ще трябва да вървя със собствените си крака.

— Добър пешеходец ли си? — попитах го аз.

— За съжаление не.

— Тогава ще ти дам моя кон, а аз ще вървя пеша. Нека не губим повече време в приказки, а да тръгваме!

Изведохме животните от гората, отдалечавайки се от реката. Щом се озовахме на открито Джафар и Пъркинс яхнаха конете и ги смушиха да вървят подир мен. Тук беше по-светло отколкото в гората. Небето бе осеяно със звезди и светлината им не оставяше в мен никакво съмнение в каква посока трябва да насоча крачките си.

Известно време всеки бе зает със собствените си мисли, но после Пъркинс се обади:

— Сър, изглежда много добре знаеш накъде води пътят ни. Може ли и ние да узнаем?

— Разбира се! Към планината Макик Натун. Команчите искат да отидат при гробовете на вождовете си и там да убият пленниците.

Днес не бе възможно да направим нищо повече, но се надявам утре да ги изтръгна от ноктите им.

— Как?

— Между това място и Макик Натун на половин час път от тук се намира издълбано от пороищата дере, което пролетта се изпълва с вода, а в останалите годишни времена запазва толкова влага, че там е израснала гора. Съвсем сигурен съм, че индианците ще се отправят тъкмо натам, за да дадат на конете си възможност да си отпочинат, да се напият с вода и да пасат. Може би ще ни се предостави удобен случай да освободим пленниците.

— Ами ако не ни се предостави?

— Тогава няма да ни остане нищо друго, освен да следваме команчите до Макик Натун, където на всяка цена трябва да намерим изгоден случай да освободим белите.

— Мистър Шетърхенд, ти си смел човек. Нима познаваш онова дере, за което стана дума?

— Да. Намира се на север от Бийвър Крик. Но тъй като тръгнахме да заобикаляме в западна посока, ще се приближим до него пак от запад. Това е необходимо заради команчите, които сигурно яздят по права линия и не бива да се натъкнат на нашите дири.

— Но твърде е възможно заради заобикалянето ни да се разминем с въпросното речно корито.

— И това го казваш ти, скаутът, водачът?

Тази забележка го накара да прекъсне разговора ни. Но Джафар започна да ми разказва как са го нападнали команчите. Защиатавал се и куршумите му улучили двама индианци. Ето от къде била кръвта, която забелязахме. Затова го вързали много по-здраво от другите и му отредили мъчителна смърт. После ми описа как са се отнасяли с него. Той говореше английски, но се изразяваше по един толкова цветист начин, че дори и да не ми бяха казали нито дума за него, пак щях да го взема за ориенталец.

Разговаряхме доста продължително. Много ми се искаше да науча някои подробности за него, ала тъй като самият той изобщо не засегна частния си живот, аз също не сметнах за уместно да го разпитвам за тези неща. Несъмнено беше образован човек и то образован не само в ориенталски, а и в европейски смисъл. Сигурно беше живял по-продължително време в Европа.

После моите спътници яздиха известна част от пътя един до друг и докато крачех начело, те изглежда поведоха разговор за мен, защото понякога снишаваха глас и си шепнеха, дори по-изоставаха повече от обикновено, когато не аз бях тема на разговора им.

На няколко пъти Пъркинс ми предложи коня, но понеже не се бях изморил, му отказах. Тъй измина нощта и започна да се зазорява. Когато стана толкова светло, че вече можехме добре да се виждаме, той каза:

— Сър, сега команчите ще започнат да ни търсят и ще намерят мулетата.

— Сигурно. И понеже в гората е влажно, отпечатъците от краката ни няма вече да си личат. Ако индианците не открият никакви следи ще предположат, че Снъфълсите не са имали други спътници и ще преустановят издирването.

— Но нали ще търсят мистър Джафар.

— Няма да е дълго. Команчите биха могли да го заловят само ако открият следите му. А понеже, както предполагам, това няма да стане, те няма да пилеят време и усилия за нещо, което ще им се види безсмислено.

— Ще ми се да отбележа, че индсманите няма да могат да си обяснят изчезването му и затова стръвно ще търсят някакво обяснение.

— При обикновени обстоятелства индианците навярно щяха да преобърнат цялата местност надолу с главата, само и само да го открият. Обаче нали са ни известни намеренията им, нали знаем, че трябва да бързат. Не бива да чакат докато заселниците, които те се канят да нападнат, надушат опасността. Ето защо команчите ще предпочетат да оставят намира изплъзналия им се по толкова загадъчен начин пленник, отколкото да се заемат с продължително и безплодно търсене. Доколкото познавам тези червенокожи и навиците им, те ще отделят най-много първите два часа от деня за подобна цел, а после ще продължат да яздят към Макик Натун.

— Кога ще стигнат до гората при онова пресъхнало речно корито?

— Тъй като през деня команчите ще яздят по-бързо от нас през изтеклата нощ, навярно ще пристигнат там по пладне.

— А ние?

— Ако не се лъжа, след около час.

— Тогава ще се наложи да ги чакаме почти пет часа! Де да можехме да намерим там някакъв дивеч! Нямаме нищо за ядене.

— За съжаление не бива да ловуваме, защото трябва много да внимаваме да не оставяме никакви белези, издаващи нашето присъствие. Но... я вижте, ето това ще оправи нещата!

Веднага след като Пъркинс изяви желание за някакъв дивеч близо пред нас изскочиха два прерийни заека. Бързо свалих карабината „Хенри“ от гърба си и ги застрелях.

— Аллах! — възкликна Джафар. — Какъв стрелец си само! Виждам, че преди малко Пъркинс ми е казал истината, споменавайки за Олд Шетърхенд.

Това чисто по детски изразено възхищение ме накара весело да се изсмея. Вдигнах зайците, окачих ги на колана си и продължих да вървя. Изглежда двата изстрела привлякоха вниманието на Джафар върху двете пушки. Той почти не откъсваше поглед от тях, което издаваше необикновения му интерес. Най-сетне не се сдържа и давайки израз на мислите си, ме попита:

— Сър, има ли ей тази тежка пушка някакво по-особено название?

— Да. Наричат я Мечкоубиец.

— Аллах! Странно! вече съм чувал това име, но на арабски език. Има ли и други подобни пушки?

— Да, макар и да не са толкова стари и тежки като тази.

— А колко пъти можеш да стреляш с по-малката, без да зареждаш?

— Двайсет и пет пъти.

— Аллах! И това съвпада. А как я наричат?

— Карабина тип „Хенри“.

— И туй име съм го чувал на арабски. Не е ли твърде странно, че притежаваш две пушки тъкмо от онези, за които толкова са ми разказвали?

— Къде си чувал да се говори за тях?

— По бреговете на Тигър. Ти знаеш ли тази река?

— Разбира се. Всеки ученик я знае от уроците по география. Значи си бил там, мистър Джафар?

— Да. Преди една година. Аз съм персиец и в моята родина ме наричат мирза Джафар. Сигурно не ти е известно какво значи това, а?

— Напротив. Поставена пред името, думата мирза е титла на учен човек. Обаче ако се намира след името, тогава означава принц от благородно потекло.

— Наистина го знаеш! И тъй, наричат ме мирза Джафар и бях тръгнал да пътувам за Константинопол през Багдад. Пътят ми водеше по бреговете на река Тигър към Мосул и там имах възможност да гостувам на племето хадедихни, които чух да споменават за тези пушки.

— Нима и там се намират Мечкоубийци и карабини тип „Хенри“? — попитах аз с любопитство.

— Не. Ставаше дума за две определени пушки собственост на чужденец, който се казвал Кара бен Немзи Ефенди.

— Но това е арабско име, следователно този човек едва ли е бил чужденец.

— Такъв беше! Ако ти разбираше арабски щеше да знаеш, че „немзи“ означава немец. Шейхът на хадедихните ми разказа за него и за пушките му. Но още повече научих от един воин на племето.

— Как се казваше този воин?

— Беше дребен на ръст, ала храбър и умен мъж, а името му беше хаджи Халеф Омар бен хаджи Абул Абас ибн хаджи Дауд ал Госарах.

— Ама че име! Кажии-речи по-дълго от гигантска змия! — подсмяхнах се аз.

— Да, навярно за твоя слух звучи смешно, ала хората в Ориента имат обичая да прикачат към собственото си име и имената на прадедите си. От една страна това е чест за самия човек, а от друга така се отдава почит и на неговите предци. Впрочем хаджи Халеф Омар имаше пълно право да носи такова дълго име, понеже самият той беше прославен мъж, който с часове можеше да разказва за своите подвизи. Убивал е лъвове и пантери и се е бил с многобройни неприятели.

От само себе си се разбира, че извънредно много се зарадвах да чуя тук нещо за моя хаджи Халеф. Направих си шегата да премълча, че именно аз съм онзи Кара бен Немзи Ефенди и попитах:

— А немецът присъствал ли е на всички негови подвизи?

— Да. Дори сам е участвал в тях. Именно на него хадедихните трябва да благодарят, че съществуват и до ден днешен, защото той ги е предпазил от такова поражение, което несъмнено би довело до гибелта

им. А и аз пазя особено добър спомен за него, понеже много съм му задължен.

Това бе нещо съвсем ново за мен. Изглежда съм го погледнал доста въпросително, защото Джафар продължи:

— Именно той е спасил от смърт мой роднина, като му е помогнал в борбата срещу враговете. После го е придружил до Багдад и е бил до него във всички опасности, но за съжаление не успял покъсно да предотврати едно нападение срещу същия мой роднина, когато той е бил убит.

Ако човек освободи персийски мирза, попаднал в плен на индианците в Дивия запад на Америка, това сигурно с право може да се нарече необикновено приключение. Но ако от същия този мирза човек узнае, че преди време отвъд океана по бреговете на река Тигър, е спасил от смърт някакъв негов роднина, тогава несъмнено думата „необикновен“ става твърде безизразна.

Ето защо макар че си бях наумил да мълча, голямата изненада изтръгна от устата ми бързия въпрос:

— Да не би да имаш предвид Хасан Арджир Мирза? Ето че дойде ред на Джафар да се слия. Той дръпна поводите на коня си, тъй че и аз се видях принуден да спра, вдигна високо ръце от смайване и възкликна:

— Хасан Арджир Мирза, избягалият принц! Ти знаеш това име! И до ден днешен Аллах върши най-големите чудеса! Че къде си чувал за него?

— Чувал ли? Та аз съм го виждал и стоях до трупа му, когато чумата ме беше сграбчила с жестоките си ръце.

— Трупа...? Чумата...!

— До Хасан Арджир Мирза лежеше жена му Джанах, неговата гордост, убита заедно с него.

Това беше много странна сцена. Ние двамата бяхме застанали един срещу друг и толкова възбудено си разменяхме тези реплики, че Пъркинс имаше пълното право да се усъмни в разсъдъка ни. Ококорените очи на Джафар се бяха втренчили в мен от височината на седлото. При последните ми думи той зяпна и напразно се мъчеше да каже нещо. Най-сетне с големи усилия преглътна и буквално изкрещя срещу мен:

— Джанах, неговата душа, неговата перла! Тя беше човекът чрез когото се сродих с него! О, мистър Шетърхенд, дали не сънувам, дали не бълнувай обзет от треска? Ти бил ли си при хадедихните?

— Да.

— Беше ли там, когато умря техният прославен шейх Мохамед Емин?

— Участвах в погребението му. Той умря, когато помагахме на Хасан Арджир Мирза в битката срещу кюрдите.

— Това е вярно! Но тогава ти си...

Джафар сложи длан на челото си, а после продължи:

— Тогава ти трябва да си онзи Кара бен Немзи Ефенди!

— Да, разбира се. Собственото ми име Карл се превърна в Кара. Бен Немзи означаваше моята националност, а титлата ефенди ми я дадоха съвсем незаслужено.

Последваха куп въпроси на които трябваше да отговарям докато най-сетне успях да ги пресека със забележката:

— Това е такава среща, която едва ли някой човек би сметнал за възможна. Но нека не се бавим повече с приказки. Да помислим най-напред за най-важното си задължение, а после, след като го изпълним, ще поговорим и за миналото! Да побързаме да стигнем до онова корито, издълбано от пороите!

— Както искаш, сър, но сигурно ми вярваш, че още не мога да се съвзема от вълнение. Олд Шетърхенд и Кара бен Немзи Ефенди едно и също лице! Колко ли неща можеш да ми разкажеш!

— И ти на мен. С най-големи подробности трябва да науча къде и как си се срещнал с моя славен верен хаджи Халеф. Но хайде пак на път!

Продължихме пътуването си, прекъснато поради една толкова необикновена причина. И на двамата ни беше трудно да мълчим, но по-добре бе да концентрираме мислите си само върху настоящето и онова, което то ни налагаше.

Що се отнася до Пъркинс изглежда и той се беше заразил от нашето вълнение и изненада, защото бе направил такава физиономия, сякаш присъстваше на срещата между султана от Стамбул и китайския император.

Предсказанието ми се сбъдна — не обърках пътя. След около един час на североизточния хоризонт забелязахме да се появява тъмна

черта, която предвещаваше наличието на гора.

Гората по брега на пресъхналото речно корито образуваше продълговат правоъгълник, който не заемаше значителна площ. Седемдесет индианци можеха само за час да я претърсят толкова подробно, че непременно да открият всеки скрит в нея човек. Към това се прибавяше и обстоятелството, че нямаше как предварително да узнаем на кое място щяха да бивакуват команчите. Можехме да си изберем което и да е кътче от околността, но нямаше да сме сигурни, че точно натам няма да Се насочат и индианците. А дори и да не беше така, пак съществуваше възможността да ни открият най-случайно. Може би щеше да ни издаде пръхтенето на коня на Джафар, понеже това животно никога не е било собственост на някой уестман, а всеки необучен жребец има навика да вдига шум, когато се приближават чужди коне. Ето защо, щом Пъркинс ме попита къде ще си изберем скривалище, аз му отговорих:

— Няма да се крием, а ще останем в откритата прерия. Поне вие двамата ще останете там.

— Но нали ще ни видят?

— Няма. При дадените обстоятелства това е най-доброто скривалище.

— Но как ще освободим пленниците — продължи да ме разпитва Пъркинс, — ако стоим тук, докато команчите се намират в гората?

— Остави тази грижа на мен! Аз ще отида сам в гората, а вие ще ме чакате тук да се върна.

— Ами ако междувременно команчите все пак се насочат насам?

— Тогава яхвате конете и се отдалечавате на запад, а после, щом индианците изчезнат, пак се връщате обратно. Във всички случаи трябва да ги забележите преди те да са ви видяли.

— Ами ако ни се наложи да бягаме и не успеем да се върнем при теб?

— Не се безпокойте за мен! На всяка цена ще се присъединя към вас, ще се върна при коня си. Но на първо време оставаме заедно, докато сметна, че индианците съвсем скоро ще се появят. Тогава ще тръгна към гората. От само себе си се разбира, че няма да успея да освободя шестимата пленници нито чрез открита борба, нито само чрез хитрост. В случая става дума за един рискован номер за чието изпълнение са необходими едновременно и сила, и хитрост. Той ми се

е удавал вече неколkokратно. Днес съм решил да го опитам още веднъж. Успея ли да сложа ръка на вожда, ще спечелим играта. Ще му върна свободата само ако пусне пленниците.

— И как ще подхванеш тази работа и да сложиш ръка на него?

— Всичко ще предоставя на обстоятелствата. А окажат ли се неблагоприятни за мен просто ще трябва да ги „изнудя“. В този случай не смятам както друг път пак внезапно да се втурна сред индианците и да допра ножа си до гърлото на стария вожд със закана незабавно да го убия, ако някой вдигне ръка Срещу мен и ако бледоликите не бъдат незабавно освободени? Тогава обикновено уплахата е най-добрият съюзник. Който обаче предварително се страхува, е по-добре изобщо да не се залавя с подобни рисковани начинания. А сега нека одерем кожата на зайците. Клони за огън има колкото искате.

Подобно на предни постове гората изпращаше навътре в равнината отделни храсти. Те достигаха чак до нас и поради липсата на влага няколко от тях бяха изсъхнали. Пъркинс започна да събира горивен материал и скоро пламна огън, на който изпекохме зайците. По време на това приятно занимание и на последвалата вечеря трябваше да разкажа на Джафар всичко за предишните си приключения. За рискованото начинание, което се канех да предприема същата вечер не споменах нито дума, докато най-сетне се изправих, праметнах пушките през рамо и се наках да тръгна. Тогава Пъркинс попита:

— Сър, нима искаш да вземеш и пушките си? Ако команчите те заловят тези скъпоценни оръжия ще бъдат завинаги загубени.

— Pshaw! Вече неведнъж са ме пленявали и са ми вземали пушките, но винаги съм съумявал да избягам, без да ги оставям в ръцете на неприятелите си. И тъй, не се тревожи за мен! С тези думи аз се отдалечих.

[1] Виж събраните съчинения на К. Май т. 9, Винету III. Б. пр. ↑

[2] Жълтата планина. Б. нем. изд. ↑

3.

СТАРИЯТ ВОЖД

Преди всичко трябваше много да внимавам краката ми да не оставят видими отпечатьци. В това отношение чак до самата гора нямаше защо да полагам кой знае какви усилия, понеже избирах само голите места лишени от всякаква трева. Там земята така бе опечена от слънцето, че приличаше на камък и по нея не оставаха следи. Впрочем бях сигурен, че не можеше да се очаква индианците да се появят откъм тази страна.

Но в гората работата стана по-трудна. Там почвата беше мека и се видях принуден да пълзя на четири крака. Не се колебаех накъде да се отправя. Известна ми беше посоката откъдето идваха команчите и следователно знаех къде щяха да навлязат в гората. От тази точка вероятно те щяха да поемат по права линия към издълбаното от пороищата корито, за да се доберат до водата. И тъкмо там смятах да се скрия.

Ако можех да си позволя да вървя най-спокойно, щях да стигна до мястото най-много за пет минути, ала при дадените обстоятелства ми бе необходим цял час, за да се озова при споменатото корито. Там взех да се оглеждам, нали трябваше да се скрия, но къде? Не се наложи дълго да търся. Наблизо лежеше повалено дърво, цялото обрасло с див бръшлян. Обвивното растение бе оплело с вейките си и съседните храсти по такъв начин, че те бяха започнали да съхнат, а бръшлянът образуваше гъст зелен покрив, под който можех добре да се скрия. Не беше трудно да предположа, че няма да съм единственото същество, потърсило там убежище. Пропълзях навътре в това скривалище като непрекъснато ръчках насам-натам с приклада на Мечкоубиеца и наистина подплаших какви ли не живи твари. Сред тях имаше дори две гърмящи змии, които побягнаха. Те бяха твърде лоша компания за мен и добре, че не се нахвърлиха веднага върху смутителя на спокойствието им. Навярно скоро се бяха нахранили, а ако тези животни са сити, човек няма защо чак толкова да се страхува от тях.

Навлязох колкото бе възможно по-навътре под бръшляна като много внимавах да не откъсна някоя вейка, която би могла да ме издаде на команчите. Понеже можеше да се предположи, че престоят ми на това място нямаше да е съвсем кратък, разположих се по възможност по-удобно и зачаках развоя на нещата. При подобни обстоятелства времето се влачи много бавно, минутите се превръщат в часове. Не беше изключено индианците малко да се отклонят от посоката, водеща право към водата и да навлязат в гората на някое друго място. В такъв случай изпълнението на моя план щеше да бъде затруднено.

Ето защо се зарадвах, когато най-сетне долових шум, който се приближаваше. Команчите идваха.

Отначало видях само двама червенокожи, яздещи на известно разстояние пред другите, за да търсят подходящо място. Те се огледаха и единият от тях се обади:

— Тук е хубаво за бивак. Нека моят брат слезе от коня, а аз ще доведа другите.

Той пое в обратна посока, докато неговият спътник скочи от седлото и отведе жребеца си на водопой. Не след дълго се зададе целият отряд, но без вождя. Видях двамата слуги на Джафар, както и двамата му водачи, които бяха вързани, и за моя голяма радост забелязах и Снъфълсите. Те бяха здрави и читави и яздеха своите мулета. Хитростта ми беше успяла — индианците бяха намерили двете животни. Неколцина команчи свалиха пленниците от седлата и ги сложиха легнали на земята. Скоро и червенокожите насядаха, като оставиха конете си свободно да пасат трева или да пощипват от шумата на храсталаците. Едва сега можех да бъда сигурен, че следата ми няма да бъде открита.

Обстоятелството, че вождът не се появи веднага с другите индианци можеше само да ме радва. То-кай-хун чувстваше, че е под достойнството му да язди заедно с обикновените воини и затова изоставаше малко назад. Ако и по-късно пак постъпваше така, очаквах да не потегли на път едновременно с хората си, а няколко минути след тях. В такъв случай щях да мога да го пленя, ако още преди това не се откриеше някаква друга възможност за постигането на тази цел.

Най-после, с около четвърт час закъснение, се появи и То-кай-хун. Той слезе от коня си и седна на земята близо до поваленото дърво, под чиято бръшлянова покривка се бях притаил. Вождът натъпка своя

калюмет с тютюн и без да каже нито дума започна бавно и спокойно да подръпва от него. Хората му също мълчаха. След като за последен път смукна от лулата, той отново я окачи на врата си и се обърна към двамата команчи, които първи се бяха появили:

— Нека моите млади воители докарат двамата бледолики наричани Снъфълси.

Джим и Тим бяха довлечени като чували и захвърлени пред краката на То-кай-хун. Една-две минути вождът оглежда лицата им, а после продума:

— Нека двамата Снъфълси чуят какво имам да им казвам и най-после ми отговорят без да лъжат. При Макик Натун те ще посрещнат смъртта вързани на кола на мъченията. Но ако бъдат откровени, ще им върнем свободата. Познават ли бледоликия, който беше наш пленник и снощи изчезна в тъмнината по толкова загадъчен начин?

Джим отговори:

— Задаваш ни този въпрос за трети път и за трети път ти отговарям същото — не го познаваме.

— Но знаете къде отиде, нали?

— Не.

— Той беше толкова здраво вързан, че не е могъл сам да се освободи.

— Сигурно се лъжеш. Сам се с развързал.

— Малко преди това аз лично проверих ремъците му и всичко беше наред. Там сигурно е имало и друг човек, който ги е срязал.

— Да измъкне един пленник измежду седемдесет индианци? Трябва да е бил някой безумно смел мъж. Няма разумен човек, който да поеме такъв риск.

— Има един, но наистина е един-единствен.

— Че кой ли може да е той?

— Поразяващата ръка. Познавам този бледолик крастав пес. На времето го бях пленил, ала той ни принуди да го освободим. Онова, което се случи снощи ми прилича много на негово дело. Ако не знаех, че в момента се намира далеч на север, за да отмъсти за смъртта на не по-малко краставия си брат Винету, щях да помисля, че е нейде наблизо. Заедно с брат си ти си се промъкнал тайно към бивака ни тъкмо когато пленникът ни избяга и следователно сигурно знаете кой го е освободил.

— Не, не знаем.

— Това е лъжа, която ще ви струва живота. Ако ни кажете истината, ще ви подарим свободата.

— И това е лъжа! Знам, че с обещанието си искаш само да ни накараш да проговорим.

— То-кай-хун изпълнява каквото обещае!

— Pshaw! Ще ти повярваме, ако изпушиш с нас калюмета.

— То-кай-хун не пуши лулата на мира с пленници!

— Ето, виждаш ли, искаш да ни измамиш! Изровили сте секирата на войната и следователно всеки бял, попаднал в ръцете ви е загубен. Дори и да е вярно казаното от теб и ние признаем всичко каквото ни е известно, ти пак няма да удържиш на думата си и ще наредиш да ни убият.

До този момент вождът се държеше спокойно. Беше се надявал да накара Джим да проговори. Но след като се видя излъган, той гневно избухна:

— А какво ще каже другият Снъфъл? И той ли нищо няма да признае?

— Не — отвърна Тим в своя лаконичен стил.

— Тогава ще ви кажа, че сте се досетили за истината — въпреки всичко, пак щяхте да умрете. Но щяхме да ви застреляме, а такава смърт е бърза. Ала тъй като муцуните ви са забравили да говорят, ще ги накараме да вият и да стенат. Ще трябва да понесете всички мъчения каквито изобщо можем да измислим!

— Pshaw, не ни е страх.

— Мълчи! Няма какво повече да говорим. Пленникът изчезна без да можем да си обясним как. Нищо! Вместо него заловихме други двама, така че пак не губим. Тази вечер ще пристигнем при Макик Натун и още утре сутринта ще ви вържем на кола на мъченията.

Той стана, за да се отдалечи с гордо вдигната глава, като преди това с висок глас заповяда:

— Моите братя могат да тръгват, защото конете им вече се напиха с вода. Скоро ще ги последвам.

При последните думи на вожда трябваше да положи усилия да се овладее и да не направя от радост някое непредпазливо движение, което можеше да ме издаде. Имах всички основания да се надявам, че начинанието ми ще има добър край. Индианците от ново вързаха

пленниците върху конете, после се метнаха на седлата и потеглиха на път. Вождът не се виждаше. Жребецът му стоеше зад моето скривалище и смъкваше шумата от клоните на храсталака. В случай че То-кай-хун се върнеше при коня си от посоката в която се беше отдалечил, непременно щеше да мине край мен.

Зачаках в голямо напрежение. Изминаха пет, десет и почти петнайсетина минути. Ето че най-сетне То-кай-хун се зададе. Десницата му стискаше пушката, а лявата му ръка придържаше пред гърдите двата края на одеялото, което беше наметнал върху плещите си. Пропуснах го да мине край скривалището ми. Той посегна към коня си, ала сочната шума изглежда бе твърде вкусна и отначало жребецът отказа да се подчини.

Шумът от тъпчещите земята копита заглуши шумоленето на бръшляна, което предизвиках, докато се провирах между вейките му. После с няколко крачки се озовах зад гърба на червенокожия. Той рязко дръпна юздата на коня, за да го приближи до себе си и вече вдигаше крак, за да го възседне, когато сложих лявата си ръка на рамото му докато в десницата ми бе насочения към главата му револвер. Казах му:

— Нека То-кай-хун почака малко. Трябва да разговарям с него.

Той светкавично се обърна. Поради странното ми облекло команчът не можа веднага да ме познае, обаче само след секунди по лицето му се изписа уплаха и той възкликна:

— Олд Шетърхенд!... Олд...!

— Да, Олд Шетърхенд е тук — кимнах аз, — „краставият пес“, за когото ти смяташе, че се намира далеч на север. Не мърдай, иначе ще те застрелям!

Но вождът не беше човек, който можеше да бъде скован от уплаха по-дълго от десетина секунди. На лицето му бързо се появи израз на безразличие и вече напълно спокоен, той каза:

— Уф! Наистина си ти. Както чувам си ни подслушвал. За какво искаш да разговаряме?

Вождът не смееше да влезе в схватка с мен, първо защото го превъзхождах и второ, защото виждаше насоченото към него дуло на револвера и беше убеден, че при най-малкото му движение щях да стрелям. Гледах То-кай-хун право в очите, понеже те сигурно щяха да ми издадат неговите мисли. И ето погледът му се плъзна малко

настрани от мен. Извърнах леко глава и хвърлих поглед назад. Аха, с един светкавичен скок той се канеше да се шмугне в хресталака! Дали да си направя удоволствието да го оставя да побегне? Да! Във всички случаи ми беше в ръцете! Ето защо не го хванах здраво и му отговорих:

— Ще говорим за твоите пленници, които трябва да освободиш.

— Да ги освободя ли? Ние сме изровили томахока срещу бледоликите и всеки бял, когото заловим, ще бъде вързан на кола на мъ...

То-кай-хун не продължи, а при последната дума мигновено се обърна и се втурна сред храстите. Последвах го бавно, като взех да удрям с ръце по клоните, за да вдигна по-голям шум и се развиках, сякаш тичах с все сила:

— Стой, стой! Спри, иначе ще те застрелям!

Ударите ми по храстите трябваше да го накарат да повярва, че тичам по петите му. После се върнах при неговия кон и извадих от джоба си един ремък, който бях прибрал още снощи при освобождаването на Джафар. С този ремък вързах един от задните крака на коня за изсочилия от земята корен на най-близкия храст и бързо пропъльзах обратно в скривалището си. Жребецът остана спокоен и продължи да пощипва сочните листа.

Предполагах, че команчът ще бяга само донякъде, а после предпазливо ще се върне обратно, за да вземе коня си, понеже не можеше да се лиши от него, а и на врата му висеше неговият амулет, за който индианецът ще рискува живота си и сто пъти. А дори и предположението ми да се окажеше погрешно и се откажеше от жребеца си, вождът щеше да е принуден пеша да догонва хората си, докато аз имах възможност да го преследвам на собствения му кон и щях бързо да го настигна. Между листата направих малък отвор, който ми позволяваше да гледам на всички страни. Сигурно То-кай-хун нямаше да се върне от посоката накъдето беше избягал, още повече като смяташе, че съм по петите му. Тъй че вниманието ми не бе насочено натам.

Ето че след около пет минути забелязах как точно пред мен клонките на един от храстите леко помръднаха. После те се разтвориха и между тях се появи лицето на вожда. Той хвърли поглед към коня си, не ме видя наоколо, помисли, че все още го преследвам и се втурна

към жребеца си, за да офейка незабавно. Не забеляза ремъка, метна се на гърба му и се опита да го пришпори. Конят не можа да тръгне. То-кай-хун потърси причината, забеляза, че единият крак на животното е вързан и слезе, за да отстрани тази пречка. Още докато се навеждаше, аз се озовах зад гърба му и го заговорих:

— Знаех си, че То-кай-хун иска само малко да се поразходи. Затова не му попречих, а зачаках връщането му.

Той подскочи като ужилен и втренчи в мен слисания си поглед. Усмехнато се възрях в разкривеното му от ярост лице и продължих:

— Но за да не му хрумне пак да тръгне на разходка, ще му покажа, че се намира при Поразяващата ръка.

Пушката се беше изплъзнала от ръката на вожда, но в този миг той посегна към пояса си, за да измъкне своя нож. В същата секунда юмрукът ми го удари по главата и То-кай-хун рухна на земята.

Най-напред развързах коня и го възседнах, за да проверя дали ще ми се подчинява. Заедно с индианеца на седлото и трите пушки в ръцете си, аз не можех много-много да разчитам на изкуството си в ездата. Жребецът се противи само кратко време. После навярно проумя, че съпротивата му е безполезна. Слязох от него, преметнах през рамо трите карабини, вдигнах вожда на коня, а след като пак яхнах животното, наместих пленника напреко пред мен и поех обратно към Джафар и Пъркинс.

Отначало, докато минавах през храстите, имах известни трудности, но щом оставих гората зад гърба си, препуснах в галоп. Двамата ме забелязаха още отдалече.

— Слава Богу! Ето че се върна! — посрещна ме Пъркинс. — Аха, водиш ни някакъв индианец! Кой е той?

— Погледнете го, де! — отвърнах аз, когато стигнах при тях.

— Аллах, Аллах! — възкликна Джафар. — Та това е белокосият вожд, който искаше да ни избие!

— Някой друг едва ли може да ни е от полза. Я го поемете! Трябва да го вържем.

Докато връзвахме команча, аз им разказах как бях успял да го пленя. Моите спътници се надпреварваха кой по-шумно да изрази учудването си, но се наложи набързо да ги прекъсна, понеже забелязах, че То-кай-хун дойде в съзнание. Той отвори очи, огледа ни подред, а после пак ги затвори. Трябваше първо да събере мислите си. Скоро

отново отвори очи, прониза ме с поглед на най-непримирима омраза, и като скръцна със зъби процеди:

— Това куче ме плени, но моите воини ще се върнат, ще го пребият с тояги и ще ме освободят!

На тази обида спокойно отговорих:

— От страна на стария вожд на команчите ще е много по-умно, ако си служи с по-учтиви думи. Животът му е в ръцете ми.

— Ти няма да ми го вземеш, понеже моите воини ще дойдат и ще те принудят да ме освободиш!

— Шепата твои команчи ли? Pshaw!

— Но те са десет пъти по седем! Ще ви смажат!

— Pshaw! Какво са седемдесет команчи срещу Поразяващата ръка! — отвърнах аз, служейки си с онзи самоуверен начин на изразяване, който е най-подходящ при преговори с тези хора.

— Седемдесет силни бизона срещу един болнав пес! — продължи вождът.

— Нима искаш да ти се смея, макар че главата ти е покрита със снега на старостта? Думите ти са плод на безсилна ярост. Аз лежах скрит сред тези седемдесет команчи без сърцето ми да се разтупти по-бързо. Помисли си, болнавият пес сред седемдесетте бизона! И те не можаха да му сторят абсолютно нищо. А той отнесе между зъбите си най-силния бизон. Колко ли плачевно е положението под побелелите ти коси! Та там би трябвало да живее разумът на зрялата възраст, а както си личи няма нищо друго, освен безразсъдството на момчешките години.

То-кай-хун не отговори... Беше се засрашил и мрачно гледаше пред себе си. Използвах тази пауза, за да претърся торбите, окачени от двете страни на коня му: Едната съдържаше сушено месо и други хранителни провизии, муниции и различни предмети от които индианецът не може да се лиши по време на боен поход. Във втората торба имаше по-различни неща. Най-напред измъкнах един портфейл.

— Това е мое! — извика Джафар. — Портфейлът съдържа важни бележки, книжни пари и чекове.

— Тогава провери дали все още всичко е налице! — Подадох портфейла на персиеца.

Той прегледа съдържанието му и установи, че нищо не липсва. После извадих кесията и часовника му. След това на бял свят се

появиха какви ли не неща, обрани от неговите слуги, от водачите, а накрая и от двамата Снъфълси. Цялата плячка вождът беше задържал за себе си. Погледите, с които следеше действията ни, издаваха кипящия в него гняв. Най-сетне, когато той не бе повече в състояние да се владее, ми изкрещя:

— Вземете ги, вземете ги! Щом войните ми дойдат, ще бъдете принудени да ги върнете!

— Не, те няма да дойдат, а аз ще отида при тях и те ще могат да ми причинят някакво зло толкова, колкото навремето, когато бях твой пленник и вашите няколкостотин воини не посмяха да посегнат на мен.

— Но тогава ти подари живота на моя син и той се застъпи за теб. Само така ти се избави от смъртта.

— Не е вярно. Да, синът ти ми беше задължен. Ала аз спасих живота си, а и живота на моите хора единствено благодарение на това, че те плених. Днес се повтаря почти същата история. Ти си мой пленник и аз ще ти кажа какво трябва да направиш.

Аз съм То-кай-хун, вождът на команчите и няма да се подчиня на никой бледолик.

— Тогава с теб е свършено!

— Няма да посмееш да ми вземеш живота. Нима не се гордееш със славата, че никога не убиваш човек, ако все още имаш някакъв друг изход?

— Горд не е точната дума, но се радвам, че така говорят за мен.

— Тогава мога да съм сигурен, че няма да посегнеш на живота ми. Едва ли желаш да си навлечеш тежкия упрек, че си убил То-кай-хун, вожда на команчите.

— Зablуждаваш се, понеже в случая и дума не може да става за убийство, а само за справедливо наказание.

— Наказание ли? За какво?

— Защото си пленил няколко бледолики и искаш да ги убиеш.

— Според законите на прерията имаш право да ме убиеш само ако съм пролял кръв. А така ли е?

— Наистина, не мога да твърдя, че си убил някой бял, но си пленил неколцина мъже.

— Но с това не съм заслужил смърт.

— Лъжеш се. Как се наказва конекрадството?

— Със смърт.

— А отвличането на хора? Да не би да се наказва с по-малка строгост?

— То-кай-хун плени бледоликите, но не ги е отвлякъл!

— Pshaw! Ако заловя и отмъкна кон, който не е моя собственост, е конекрадство. Ти плени и отвлече бледоликите и това е похищение на хора, което аз наказвам със смърт. И ако ти понижа главата с куршум, никой няма да ме упрекне ни най-малко.

— И все пак няма да ме убиеш! — продължи да упорства той.

— Престани да се заблуждаваш! Ако не приемеш предложението, което ще ти направя, търпението ми ще се изчерпи.

— Знам го, излишно е да ми го казваш. Искаш да ти предам пленените бледолики, а в замяна на това ще ме освободиш.

— Прав си. И какво е мнението ти?

— Оставам тук и те остават наши пленници!

— Тогава си загубен!

— Pshaw! Ти си Олд Шетърхенд, човекът, който няма да пролее кръв. И затова пленниците няма да бъдат освободени.

То-кай-хун си мислеше, че държи в ръцете си по-силни козове, ала аз бях уверен в успеха си. Но Пъркинс се възмути от нахалството и твърдоглавието му и не можа да се сдържи. Гневно ми каза:

— Сър, бъди по-кратък! Продължителните преговори с този индианец го правят само по-безочлив. Нека получи куршума, който си е заслужил и да побърза да догоним неговите хора, за да освободим белите. В никакъв случай няма да им се случи нещо лошо. Необходимо е само да уведомим команчите, че сме заловили вожда им. Тогава заради него ще се видят принудени да ги пощадят. Няма защо да им казваме, че междуременно сме пронизали с куршум твърдата му катуна. И тъй, карай без много церемонии!

Аз кимнах и се обърнах към вожда:

— Ти чу какво каза този бледолик. Той е прав и аз ще изпълня желанието му. И тъй, за последен път те питам: ще се съгласиш ли да разменим пленниците срещу теб?

— Не, застреляйте ме щом искате! — отвърна той подигравателно.

— Мислиш, че няма да те застрелям и имаш право. Позоваваш се на моето човеколюбие, но както изглежда все още не си запознат с

хитростта на Олд Шетърхенд. Аз ще те убия, но нямам предвид тялото ти, а твоята душа!

— Душата ми ли? — учуди се вождът. — Че как е възможно да понижеш с куршум душата на човек?

— Ще ти покажа. Душата на един червенокож мъж може да бъде простреляна така, че за нея да бъдат загубени Вечните ловни полета. Мистър Пъркинс, искам да си направя удоволствието да гръмна два-три пъти с револвера си. Ще бъдеш ли така добър да държиш предмета, по който ще стрелям? Моля те, приближи се насам и протегни ръката си встрани!

Отведох го на около трийсетина крачки от вожда и го накарах да вдигне ръка в хоризонтално положение. После отидох до коня на То-кай-хун, свалих от врата му торбичката с амулета, занесох я до Пъркинс, окачих я на ръката му и казах:

— Тъй, мистър Пъркинс. В този амулет е скрита душата на То-кай-хун, вожда на команчите. Първо ще я надупча с куршумите си, а после ще изгоря цялата торбичка, за да съм съвсем сигурен, че вождът никога няма да отиде във Вечните ловни полета. След това ще го пуснем да си върви. Така тялото му изобщо няма да пострада и никой не ще може да каже, че Олд Шетърхенд го е убил. Но той няма да има право да се върне при племето си, понеже името му ще се покрие с позор. Освен това не ще успее да възстанови предишната си репутация с набавянето на нов амулет, тъй като няма да загуби стария в битка, а ще му бъде отнет чрез хитрост и ще е така поруган, че честта на притежателя му никога вече не ще бъде възвърната.

За мое задоволство забелязах, че не си бях направил криво сметката. От ужас очите на То-кай-хун се изцъклиха. Опита се да проговори, но отначало не успя да издаде нито звук. После от устата му се изтръгна дрезгав задавен вик. Въпреки ремъците, той се напъна да се изправи, а когато вдигнах револвера си и го насочих към торбичката с амулета, пронизително изкрещя:

— Чакай! Махни оръжието! Не стреляй... не стреляй! — Аз не отпуснах ръката си, а продължих да държа револвера готов за стрелба, но извърнах глава към вожда и го попитах:

— Значи признаваш, че ако сега стрелям, честта ти и душата ти са загубени завинаги?

— Да.

— И ме молиш да не го правя, така ли?

— Да. Свали оръжието!

Тогава отпуснах ръката си с револвера и заявих:

— Навярно вече проумя, че все пак не си познавал напълно Олд Шетърхенд, но в добротата ми не си се излъгал. Готов съм да проявя милосърдие, стига да изпълниш желанието ми.

— Ще го изпълня. Бледоликите ще бъдат разменени срещу мен.

— Pshaw! Това бе условието ми до преди малко, а сега искам нещо повече.

— Какво де, какво? — попита вождът, отново обзет от страх.

— Ти си въобразяваш, че си по-умен от мен и отблъсна справедливото ми предложение. Аз запазих спокойствие, понеже знаех, че ще отстъпиш. Олд Шетърхенд не е човекът, когото можеш лесно да надхитриш. Вече имам и допълнителни условия. Решавай бързо, иначе ще стрелям.

Отново се прицелих с револвера в амулета, държан от Пъркинс, и продължих:

— Съгласен ли си пленените бледолики да бъдат незабавно освободени и собствеността да им бъде върната до най-дребния предмет?

— Да.

— Сега ще ми изработиш такъв тотем, че само показването му да е достатъчно да получа всичко, без да се излагам на опасност. Нали?

— Ще го направя.

— И никога повече няма да се държиш враждебно към тези мъже, както и срещу мен?

— Уф? Искаш прекалено много!

— Кажу да! Няма да чакам! Едно... две... тр...!

— Чакай, не стреляй! И това ти обещавам.

— Не ми е достатъчно само голо обещание. Всичко каквото уговорихме ще бъде скрепено с лулата на мира.

— Великият дух е вдигнал закрилящите си ръце от мен и ме предаде във властта ти. Трябва да направя каквото поискаш. Кога ще ме освободиш?

— Да те освободя? За това вече не може да става и дума. Предложих ти да те разменим срещу пленените бледолики. В заслепението си не се съгласи, а ми отговори подигравателно. Ето защо

после ти казах, че условията ми са се променили. Ще освободиш пленниците само, за да не унищожа амулета, обаче самият ти оставаш в ръцете ми. Какво ще правя с теб и дали по-късно ще те пусна да си вървиш, зависи единствено от моето милосърдие.

— Уф, уф! — изплашено възкликна той. — Не мога да се съглася. Тяхната свобода срещу моята! Те са шестима, а аз един. Следователно давам повече от теб.

— И това го казва То-кай-хун, който е убеден, че е най-великият вожд на команчите? Аз не бих се поколебал да разменя свободата си срещу свободата на няколкостотин червенокожи воини. А ти смяташ, че имаш по-малка стойност от шестима? Едва сега за мое удивление научавам колко е ниска цената на един вожд на команчите.

Тези думи сигурно го засрашиха. Затова той се опита да поправи грешката си с думите:

— Ти знаеш, че тези бледолики не са обикновени хора. Сред тях има изтъкнати воини.

— Именно заради това би трябвало да се почувстваш поласкан, че те оценявам по-високо от вашите пленници. В никакъв случай няма да се откажа от последното си условие.

— А аз настоявам да бъда освободен срещу освобождаването на белите пленници.

— На това щях да се съглася преди малко. Но поведението ти повиши моите изисквания. Олд Шетърхенд не позволява безнаказано да се подиграват с него. И така, съгласен ли си или не?

— Не.

— Тогава гледай какво ще стане! Мистър Пъркинс, вдигни ръката си!

Той направи каквото му казах, а аз натиснах спусъка. Торбичката с амулета потрепна. Куршумът ми леко я беше засегнал. Вождът ужасено изкрещя:

— Чакай, спри, не стреляй!

— Значи ще направиш тотема, така ли?

— Да, но няма на какво да рисувам фигурите.

Обикновено вие изрязвате външните знаци върху парче кожи с острието на нож и после ги натривате с червена боя. Но на нас ни липсва необходимата за тази цел кожа. Затова ще ти дам хартия и молив.

— Не съм се учил да пиша като белите. Не мога да направя такава „говоряща хартия“^[1].

— И не е необходимо, защото няма да я четат бели, а твоите воини. Ще ти дам няколко листа от моя бележник. Върху тях с молива ще можеш много по-лесно да нарисуваш твоите фигури, отколкото да ги изрежеш на парче кожа.

Той ме погледна замислено. После по лицето му се плъзна израз на задоволство, който за съжаление успях да разбера едва по-късно. Накрая каза:

— Както искаш. Ще опитам. Но нищо не мога да направя докато съм вързан.

— За няколко минути ще ти освободим ръцете, за да изработиш тотема.

Така и постъпихме. Аз заставах близо до него; за да предотвратя всеки опит за бягство. Доста време измина докато вождът свърши. После без да каже нито дума ми подаде листовете и най-спокойно позволи пак да го вържем.

Много важно беше внимателно да разгледам тотема, защото ако не забележех или не разберях един-единствен коварен знак, над всички ни щеше да надвисне голяма опасност. Ала не открих нищо, което да събуди подозрението ми. Тотемът бе изработен без задни мисли. Състоеше се от малки групи фигурки, каквито рисуват децата с неопитните си ръце. Първата група представляваше легнал на земята мъж с пера на главата, следователно беше индиански вожд. Той бе вързан, а над него се виждаше знака на То-кай-хун. До него имаше друга изправена човешка фигура, която във всяка ръка държеше по една пушка. Ръцете ѝ бяха несъразмерно големи, а над главата ѝ се виждаше изобразена и трета ръка. Това бях самият аз, Олд Шетърхенд. Отстрани до мен седяха двама мъже. Единият от тях имаше висока кръгла шапка, значи беше Джафар. Високите ботуши на другия показваха, че е бял. Тази група означаваше следното: Олд Шетърхенд, Джафар и един друг бледолик са пленили То-кай-хун.

По подобен начин бяха нарисувани и останалите групи, чрез които вождът искаше да изрази какво би трябвало да стане според нашето споразумение. Наистина, понеже фигурите бяха изобразени по детски маниер, бе необходима голяма проникателност и въображение, за да се разгадае смисъла на всяка от тях. Но станеше ли веднъж ясен

смисълът им, общото значение се разбираше от само себе си. Най-важното беше, че не открих нищо, което да ме наведе на мисълта за тайно подготвено предателство.

То-кай-хун отново беше седнал на земята и очакваше оценката ми за неговото „произведение на изкуството“. Казах му мнението си с думите:

— Доволен съм от тогава. Той съдържа всичко каквото желаех. Ние ще завържем вожда на команчите върху неговия кон и ще тръгнем по петите на воините му към Макик Натун. Може би ще ги догоним, преди да са стигнали до планината.

— Няма да ги догониш, понеже ще яздят много бързо.

— Аз мисля, че поне отначало няма да бързат кой знае колко, за да успееш да ги настигнеш.

— Няма да ме чакат, защото знаят, че обичам да изоставям и да яздя сам. Ти няма да имаш възможност да разговаряш с тях преди да спрат при Макик Натун.

Откровеността с която ми съобщи това бе наистина необичайна, но не виждах причина да не му вярвам. Нямаше да имаме никаква вреда, ако се съобразявахме с тези негови думи. Ето защо казах:

— Тогава трябва да побързаме. Ако е възможно, иска ми се още днес да освободим пленените бледолики и затова ми се ще да говоря с воините на команчите преди смрачаване.

Пъркинс трябваше да възседне жребеца на То-кай-хун и да вземе вързания вожд пред себе си. После потърсихме дирята, оставена от неговите хора, за да поемем по нея с най-голямата възможна скорост. Когато стигнахме до нея, аз внимателно я огледах и разбрах, че индсманите действително бяха яздили бързо. Вождът ни бе казал самата истина. Пъркинс препускаше с него начело, а подир тях следвахме ние двамата с Джафар, защото не исках да го изпускам от очи. Персиецът ме заговори за днешното ни приключение и за надеждите ни да освободим пленниците. По едно време каза:

— Вождът разбира английски и може да чува разговора ни. Но не е нужно да научи за какво говорим. Няма ли да е по-добре, ако си служим с някой друг език?

— Съгласен съм! Но с кой?

— Тъй като си Кара бен Немзи Ефенди, сигурно знаеш арабски. Нека минем на него!

— А защо не на персийски?

— И него ли разбираш?

— Горе-долу. Струва ми се, че поне в общи линии ще схванеш мислите ми.

Колко са зарадва Джафар, че можеше да си служи с родния език. Оживи се извънредно много и заразказва за отечеството си и за тамошните порядки. Очаквах, че ще спомене нещо и за личния си живот, ала това не стана. Но все пак изглежда подозираше, че съм обзет от любопитство, понеже в хода на разговора ни подхвърли следното:

— Ти сигурно очакваш да спомена и нещо за себе си, но какво да ти разказвам за личния си живот в една страна, където съм съвсем чужд и съм кръгла нула?

След като от мря страна не последва никаква забележка, той сметна за уместно да продължи:

— Но искам да знаеш, че съм под особената закрила на нашия владетел. Той е привърженик на европейското образование и от време на време изпраща по няколко от младите си поданици в Европа, за да усвоят тамошната наука и култура.

— Тогава сигурно избира само надарени хора.

— Нима Олд Шетърхенд може да бъде и ласкател? Имах щастието да ме осени милостта на моя повелител и ме изпратиха в Стамбул, Париж и Лондон. Там, в Англия, останах по-дълго. Може би си чул, че неотдавна шахът посети Лондон?

— Да, четох го във вестниците.

— По време на пребиваването си в столицата на Англия, той си спомнил за мен и ми бе заповядано да се явя пред него. Резултатът от тази аудиенция беше, че получих нареждането да опозная и Съединените щати. Когато прехвърлих океана, аз и не подозирах, че тук ще имам щастието да се запозная с храбрия Кара бен Немзи Ефенди, за когото хаджи Халеф Омар ми е разказвал толкова много. Дори и не съм сънувал, че ще дължа на теб и свободата, и живота си. Вече разбирам, че е много опасно да се пътува из тази страна. Отначало не ми се вярваше. Опасността ще изчезне ли когато оставим прерията зад гърба си?

— Не. Напротив, в Скалистите планини ще стане още по-голяма.

Тогава той ме накара да му дам някои сведения за Запада. За самия себе си повече нищо не спомена.

Защо беше тази дискретност? Имаше ли да изпълнява някаква мисия, за която не биваше да говори? Не, това не бе кой знае колко вероятно, защото какво ли поръчение можеше да е възложено на един персиец, пътуващ през Америка? Или пък беше прекалено сдържан, за да мине за важна личност? Но да се държи така спрямо мен по тази причина би било непонятно и глупаво. Когато на две хиляди и петстотин географски мили^[2] от родината си един ориенталец срещне някой човек, с когото може да разговаря на матерния си език, несъмнено ще е съвсем неразумно да се държи към него тъй резервирано. Реших да не настоявам повече да ми разкаже нещо за себе си.

[1] Индианците наричат така нашите писма. Б. нем. изд. ↑

[2] Географска миля е равна на 7,420 м. Б. пр. ↑

4. РАЗМЯНАТА

Яздехме бързо. Следите на команчите бяха ясни и не се бавихме да ги търсим. Индсманите препускаха поне със същата скорост като нас и понеже не бяха чакали вожда си да ги догони, изглежда ни най-малко не се тревожеха за него. До вечерта ни оставаха още два часа, когато съобщих на спътниците си, че сме вече близо до Жълтата планина. Тогава Пъркинс попита:

— И сега право там ли отиваме?

— Не. Това би означавало да провалим всичко.

— Защо?

— Защото вождът е с нас. Команчите не бива да го виждат преди да са освободили пленниците, а може би и тогава все още не, тъй като не съм му обещавал да го пусна.

— Но нали трябва да узнаят, че сме го пленили! Кой ще им го каже?

— Ти, мистър Пъркинс — отговорих му най-сериозно, макар че само исках да се пошегувам.

— Аз ли? — изплашено възкликна той. — Да не би да трябва да им занеса тотема? Десет пъти по-лесно е добре да пазиш вожда, отколкото да отидеш при воините му, за да преговаряш с тях. Много се опасявам, че ще извърша някои необмислени неща, с които мога да ви докарам голяма бяля.

— Ти си така откровен, както обичам да са към мен всички хора. Но щом не си дотам умен, как мога да ти поверя охраната на вожда?

— Можеш, сър, можеш! — увери ме той с облекчение. — Когато се върнеш, ще завариш вожда точно както си го и оставил.

— Да, добре ще го пазим — потвърди Джафар. — Не съм страхливец, а не съм и от глупавите.

Да, наистина той не изглеждаше нито глупав, нито страхлив. Към него хранех по-голямо доверие, отколкото към Пъркинс.

Какво ли можех да направя? Един от нас трябваше да отиде при индианците, а това бе рискована задача, за която беше необходим истински мъж. С нея нямаше да се справи нито Джафар, комуто липсваха каквито и да било познания за тукашните порядки и обичаи, нито Пъркинс, който не притежаваше нужната смелост. И тъй, бях принуден да им поверя вожда.

Известно ми беше мястото, където се намираха гробовете на вождовете. Откъм южната страна на Макик Натун равнината се връзва в планината така, че образува нещо като „залив“, а заобикалящите го склонове са доста стръмни. Четирите гроба бяха разположени близо един до друг в западния край на „залива“ където не се виждаха дървета, а само храсталаци. В дъното на „залива“ от жълтеникавите скали бликаше изворче. Вероятно точно там команчите се бяха разположили на лагер. Мястото в близост до гробовете бе съвсем открито. В резултат на честите посещения и тържествените церемонии растящите наоколо храсти бяха унищожени и изчезнали. Затова пък надясно и наляво извън „залива“, което ще рече на изток и на запад, храсталаците продължаваха, опасвайки полите на планината. Това обстоятелство ми осигуряваше голямо предимство. И така, споменатият „залив“ на Макик Натун бе мястото където щеше да се реши съдбата на пленниците. В случая и моят живот висеше на косъм, защото ако навсякъде другаде индианецът може да бъде склонен да склучи мир, то край гробовете на падналите в боя вождове той се ръководи единствено от омразата, изпълва го чувството за мъст и ето защо точно това място беше зле избрано за нашия план. Но няхаме друг избор. Не можехме спокойно да изчакаме, понеже още на следващата сутрин пленниците щяха да бъдат избити.

Следвахме дирята на команчите докато на север пред нас изникна Жълтата планина и до нея ни остана още около половин час езда. После се отклонихме на запад, като отначало продължихме успоредно с Макик Натун, а после свърнахме право към нея, но спряхме преди да я достигнем.

— Тук ли ще слезем ок конете? — попита Пъркинс.

— Да — отговорих му. — Продължим ли до самата планина където има храсти и дървета, не е изключено докато отсъствам ненадейно да бъдете нападнати. И един-единствен индианец стига, за да ви застреля от засада и да освободи вожда.

— Хмм, прав си!

— А тук местността е открита и още отдалече ще забележите приближаването на всеки човек. Следователно не може и дума да става за изненадващо нападение. Появят ли се повече индианци, което не очаквам, имате възможност да насочите пушките си във всички посоки и да ги държите в шах. Дори в най-лошия случай, ако поради голямото им числено превъзходство не сте в състояние да окажете съпротива, ще е достатъчна заплахата, че ще убиете вожда, за да ги задържите на разстояние от себе си. Сега ще отида да потърся команчите и предварително не мога да кажа колко време ще ми е необходимо, за да изпълня задачата си.

— Well! Значи оставаме тук! Да слизаме от конете! Сkochихме на земята и свалихме То-кай-хун от седлото. После самият, аз го вързах така, че можех спокойно да се отдалеча. След като Джафар и Пъркинс вързаха конете за забити в земята колчета и седнаха до команча, аз им напомних:

— Пазете го добре! Не слушайте нито приказките, нито молбите, нито обещанията му и не допускате никой да се приближава до вас!

— Добре, добре! Пожелаваме ти в изпълнението на твоята задача толкова голям късмет, колкото голяма ще е и нашата бдителност.

Всъщност тези приказки би трябвало да ме успокоят, ала когато пак се метнах на коня си и продължих към планината отново ме обзе безпокойство. До настъпването на тъмнината имаше не повече от час и половина, срокът, в който исках да освободя белите. Но тъй като знаех колко бавно и предпазливо индианците имаха навик да водят подобни преговори, налагаше се да побързам. И така, отправих се в тръс към гробовете на вождовете, като пътем предвидливо проверих пушките и револверите си. В случай, че се стигнеше до враждебни действия, бях принуден да разчитам единствено на себе си.

Както вече споменах храсталаците опасваха подножието на планината и по-нататък в западна посока. За да ме забележат колкото бе възможно по-късно, аз използвах за прикритие всеки един храст по пътя ми.

Така стигнах до „залива“ и свърнах около ъгъла, образуван от растителността. След като бързо обходих с поглед цялото място забелязах, че индианците са се разположили да бивакуват в дъното при водата, точно както бях предполагал. Само неколцина от тях се

намираха в ляво при четирите гроба. Бяха се заели с украсата за утрешното празненство — забиваха в земята копията, си и окачаха на тях своите амулети. Малко по-напред пасяха конете им.

Забелязаха ме веднага щом свърнах в „залива“. Тук, на това толкова свято за тях място един бледолик! И то когато бяха изровили бойната секира! Беше толкова нечувано, че отначало се възцари дълбока тишина. Но после ордата нададе такъв рев, който просто ме прониза до мозъка на костите. Команчите грабнаха оръжията си и се втурнаха към мен.

— Тихо, млъкнете! — надвиках крясъците им. — Чуйте какво ще ви кажа!

При тези думи развъртях тежкия Мечкоубиец на всички страни, за да задържа на почетно разстояние няколко типа, които се бяха озовали в опасна близост до мен. Така не един и двама направиха не дотам приятно запознанство с приклада му. Крясъците им се усилиха и те направиха опит да се нахвърлят върху мен. Тогава един възрастен втори вожд успя да ги надвика:

— Уф, уф! Мълчете, воини на команчите! Маниту ни изпрати голям улов. Този човек е от най-прочутите бледолики. Утре ще умре на кола на мъчението заедно с другите бели.

Хвърлих поглед над главите на индианците към дъното на „залива“. Там лежах на земята шестимата пленници.

След като команчите се подчиниха на стария вожд и млъкнаха, той тържествуващо продължи:

— Не разпознах веднага този бледолик мъж, понеже не е облечен в дрехите на прериен ловец. Воини на команчите, чуйте името му! Той е Поразяващата ръка!

— Поразяващата ръка... Поразяващата ръка! — разнесоха се наоколо учудени, но същевременно и заплашителни гласове, а застаналите най-близо до мен неволно отстъпиха назад.

— Да, наистина съм Поразяващата ръка, приятел и брат на всички червенокожи мъже, които обичат доброто и мразят злото — обадох се отново. — Аз няма да умра тук при вас на кола на мъченията, защото ме изпраца вашият вожд То-кай-хун. Идвам като негов пратеник и няма нужда аз да убивам онзи, който би дръзнал да посегне на мен, понеже То-кай-хун ще го накаже.

Думите ми прозвучаха толкова уверено, че наистина оказаха очаквания ефект. Команчите отстъпиха още по-назад и шепнешком започнаха, да си разменят различни догадки. Отправените към мен погледи бяха враждебни, ала си личеше, че в техните очи съм неприятел, когото не смееха да нападнат. Единствено старият пристъпи крачка към мен и ми подвикна:

— То-кай-хун ли те изпрацал? Това е лъжа!

— Кой може да твърди, че Олд Шетърхенд някога е лъгал? — попитах аз.

— Аз! — отвърна ми той.

— Кога и къде?

— На времето когато ти беше наш пленник и все пак ни избяга.

— Самият ти лъжеш! Я кажи по-ясно каква лъжа съм изрекъл тогава?

— Излъга ни не с думи, а с делата си. Представи се за наш приятел, а постъпи като наш враг.

— От устата ти се сипят само неистини. Нима синът на То-кай-хун не беше в ръцете ми? Не му ли подарих живота, не го ли доведох при вас здрав и читав? И каква ми беше наградата? Отнесохте се към мен като към ваш пленник! Е, чие поведение е било осъдително? Моето, или вашето?

— Позволихме ти да си отидеш, а ти освободи и другите пленници! — отвърна старият вече не дотам уверено.

— Те бяха мои спътници, а събранието на вашите мъдри мъже им върна свободата.

— Защото ти ги принуди с юмрука си и с твоите пушки. Не си наш приятел, нито брат и То-кай-хун не те е изпратил при нас!

— Но е точно така както ти казвам: той ме изпраца!

— Можеш ли да го докажеш?

— Да.

— Уф! Как ли гърмящата змия ще докаже, че не е отровна? Отвори устата си да ни обясниш, а после ще разбереш дали ще ти повярваме!

— Ще ми повярвате, понеже ви нося един тотем.

— Тотем ли? От То-кай-хун? Той изостана от нас. Защо ни изпраца вестносец? Защо не дойде самият той?

— Защото не може. Кой го замества, когато отсъства?

— Аз.

— Умееш ли да разчиташ тотеми?

— Да. Неколцина от нас могат това.

— Ето го.

Извадих листовете от джоба си и ги подадох на стария. Той ги пое и нареди на хората си:

— Обградете този бледолик и не му позволявайте да направи нито една крачка. Той иска да ни измами. Тотемите се правят от кожа, а не от туй нещо дете бледоликите го наричат хартия. Такава хартия никога не може да има стойността на тотем!

Аха! Няма стойността на тотем! Ето защо е бил онзи доволен поглед на вожда, когато му казах да изобрази всичко върху листовете! Тези рисунки не важаха като тотем, те изобщо не ме закриляха! Е, въпреки това имах достатъчно средства за защита. В резултат на заповедта на стария хората му отново се стълпиха по-близо около мен. Тогава взеха карабината „Хенри“ в ръка и им извиках:

— Отдръпнете се назад! Не сте ли чували за тази омагьосана пушка, с която мога непрекъснато да стрелям? Който посегна към оръжията си, ще получи куршум! Направете място! Нямам намерение да бягам, но ще отида там където аз искам!

Запънах спусъка на карабината „Хенри“, хванах я с дясната си ръка *par pistolet*^[1] и за да си пробия път накарах врания си жребец да се завърти в кръг, хвърляйки къч, а после го насочих към задния край на „залива“, където лежах пленниците. Знаех доколко можех да рискувам. Навярно сред команчите нямаше нито един който да не беше чувал за „омагьосаната“ ми пушка. В суеверието си те смятаха автоматичната карабина за такова оръжие, срещу което съпротивата е безсмислена. Видяха, че я държа в ръка готова за стрелба и се отдръпнаха. Едва след като преминах през тълпата им, те бавно ме последваха. Само старият се осмели да се приближи повече до мен и да им подвикне:

— При пленените бледолики ли отиваш?

— Да.

— Никой не ти е позволил!

— Pshaw!

Продължавих да яздя. Тогава старият се приближи още повече, протегна ръка към юздите на жребеца ми и извика:

— Стой, иначе ще те пленим!

— Опитай! Кой ще се осмели да забрани на Олд Шетърхенд нещо, което е решил да извърши?

При тези думи аз спрях коня и насочих дулото на карабината към стария.

— Уф, уф! — изплашено възкликна той и бързо изчезна сред своите хора. Някой друг на мое място щеше да бъде смъкнат от седлото и вързан от команчите. Това не се случи с мен. Защо ли? Имаше няколко причини. Първо, те все пак знаеха, че съм изпратен от вожда им. Второ, страхът от моята карабина оказваше въздействието си. Трето, бях си извоювал сред тях такова име, което ми позволяваше да поема подобен риск. Онова, което за някой друг би било безумно дръзко начинание, за мен бе само обикновено пресмятане на всички ходове и използване на обстоятелствата. И накрая, четвърто, предварително знаех, че поведението ми направо ще ги смае. Постъпката ми в техните очи не беше проява на безумна смелост, а действие на една личност, което стоеше под закрилата на някакъв „повисш“ амулет.

Отново насочих коня си към задния край на „залива“, откъдето ме посрещна силният вик:

— Олд Шетърхенд! Слава Богу! Да те видя тук е направо върховно преживяване!

Не сметнах за нужно да отговарям на тези думи изречени от Джим Снъфъл, защото не исках още повече да дразня команчите. Спрях до стръмните скали близо до белите, слязох от седлото и седнах на земята така, че подпрял гръб в каменната стена си осигурих безопасен тил. Индианците образуваха около мен полукръг, макар и на почетно разстояние, понеже все още държах в ръка готовата за стрелба карабина. Поне на първо време не ме застрашаваше непосредствена опасност. Старият, скрил се преди малко от уплаха, отново се появи. Направих му знак да се приближи и го подканих:

— Нека моят червенокож брат прочете тотема! От него ще разбере, че съм дошъл, за да спася от смърт То-кай-хун, вожда на команчите.

— От смърт ли? — изплашено попита той. — Нима се намира в опасност?

— И то в много голяма. Ако не се върна при него до времето, което белите наричат половин час, той сигурно ще умре.

— Уф, уф, уф, уф! — разнесоха се наоколо възклицания на уплаха.

Старият седна на земята точно срещу мен и се зае да разчита листовете. Започнах да наблюдавам лицето му по-внимателно. Навярно той бе умен, а може би и хитър втори вожд. Само след минута-две вдигна глава и ми хвърли пронизващ поглед. Беше разгадал първата група от фигурки и вече знаеше, че То-кай-хун е мой пленник. После продължи бавното и мъчително разчитане на тотема.

От този момент нататък лицето му остана безизразно. След като сложи настрана и последния лист, замисленият му поглед дълго се взира в земята. Той прехвърляше нещо през ума си и аз сметнах за неуместно да прекъсвам мислите му точно в този момент. После команчът отново вдигна поглед и го впи в мен с такъв израз, че ако не бях толкова сигурен в себе си навярно щеше да ме разтревожи.

След малко старият направи знак на един команч с яко телосложение и леки пъргави движения да се приближи до него. Започнаха тихо да разговарят без да поглеждат към мен. Това продължи доста дълго, докато най-сетне воинът стана и се върна при образувалите полукръг индианци.

Никак не ми харесваше това странно въздействие на тотема. Бях очаквал голямо вълнение сред команчите и яростни заплахи, но не и подобно необяснимо спокойствие! То ми изглеждаше направо зловещо, още повече че продължи толкова дълго. Старият все още мълчеше и гледаше безмълвно пред себе си, а наобиколилите ни червенокожи не откъсваха от него изпълнените си с нетърпеливо очакване погледи, ала той не бързаше да сложи край на мъчителното им любопитство. И ето че най-сетне се видях принуден да го попитам:

— Разбра ли моят червенокож брат тотема на вожда?

— Да — потвърди той.

Едва сега старият бавно се изправи и се обърна към своите хора със странното за мен нареждане:

— Случило се е нещо, което иначе щяхме да сметнем за невъзможно. Моите братя ще го чуят незабавно. Но нека не казват нито дума, а останат съвсем спокойни. Това е моя заповед и аз я издавам заради нашия вожд.

После отново се обърна към мен и попита:

— Поразяващата ръка е пленил То-кай-хун, така ли?

— Да — заявих аз.

— Вождът ранен ли е?

— Не е.

— С теб е имало и други двама бели, единият от които вчера незабелязано ни избяга край реката, нали?

— Да.

— Какво ще стане с То-кай-хун?

— Ако не се върна при него до четвърт час, ще трябва да умре. И така, не забравяй заповедите, които ти дават чрез тотема!

— Той ми казва, че ти ще го освободиш. Срещу какво?

— Срещу тези шестима пленници. Но всъщност нещата стоят малко по-иначе. Ще ми даде шестимата бели само, за да спаси амулета си. А кога ще получи свободата си самият той, зависи единствено от моята благосклонност.

— Така е казано в тотема. Но ние не сме принудени да се подчиним на този тотем, защото не е направен от кожа. То-кай-хун го знае много добре.

— Тогава ще се прости с живота си!

— Той няма да умре. Олд Шетърхенд е умен бледолик, но този път си е направил криво сметката.

— Можеш да бъдеш сигурен, че добре съм си направил сметката.

Казах му това, за да го подлъжа в непредпазливостта си да изпусне някоя необмислена дума. Поведението му загатваше за някакъв коварен замисъл, който исках да разкрия.

Успях да постигна целта си, понеже той отвърна следното:

— Крива ти е сметката и скоро ще го разбереш. Почакай само да се посъветвам с най-старите воини!

— Тогава не се бави, защото изтече ли споменатият срок, нищо няма да е в състояние да спаси вожда.

Въпреки подканата ми да побърза, той бавно-бавно избра неколцина от команчите, с които седна на земята и започнаха тихо да се съвещават. Останалите изпълниха заповедта му и запазиха спокойствие, ала искрящите им погледи, отправяни от време на време към мен, издаваха обзелата ги възбуда.

„Крива ти е сметката и скоро ще го разбереш“ — гласеше неговият отговор, който беше извънредно важен за мен. Той явно кроеше нещо тайно от мен. А може би то дори беше вече в ход! Но какво? Можеше да засяга единствено освобождаването на вожда. В случай, че се увенчаеше с успех, Джафар и Пъркинс щяха да попаднат в плен, а и с мен команчите щяха да се справят.

Ако вторият им вожд действително замисляше такъв план, изпълнението му съвсем не беше трудно. От тогава той знаеше, че при То-кай-хун има само двама пазачи. Сроктът, който му бях дал, издаваше приблизително на какво разстояние трябваше да се търси мястото, където държахме пленника. И никак не беше трудно да го намерят, защото бе нужно само да тръгнат обратно по следите ми. Ако предположението ми беше вярно, всичко зависеше от поведението на Джафар и Пъркинс. Много важно беше дали щяха да постъпят както им бях наредил.

Старият тихо увещаваеше нещо другите участници в съвещанието, които не можеха да се въздържат да не ми хвърлят от време на време подигравателни погледи. Както това, тъй и лукавата му физиономия, подсилиха убеждението ми, че съм отгатнал истината. Докато разговаряха То-кай-хун си играеше с листовете, като ту ги разгръщаше един по един, ту отново ги събираше. Свикнал на всичко да обръщам внимание, аз забележах, че един от тях липсваше.

Ха, дали не беше дал този лист на индианеца с когото бе разговарял най-напред? Никак не е било трудно и то без да го забележа. С помощта на този къс хартия моите двама спътници лесно можеха да бъдат подведени да извършат някаква непредпазливост. Необходимо беше само някой индианец да се приближи до тях с високо вдигнат лист в ръката и да им каже, че идва от мое име и им носи указанията ми. Разтревожих се. Трябваше да разбера какво е положението. Знаех колко команчи се намират тук, така че бе нужно само да ги преброя. Понеже седях на земята не можех да виждам всички и затова се изправих на крака. За да изглежда раздвижването ми по възможност по-безобидно, аз бръкнах в кобурите на седлото и извадих парче заешко месо, което неотдавна бях прибрал там. Започнах да ям прав, като същевременно погледът ми обходи всички индианци.

Бях привлякъл вниманието им, но когато ме видяха да ям, те не придадоха никакво по-особено значение на изправянето ми. Един бял, който най-спокойно похапва, макар че се намира в бивака на враждебно настроени индианци, сигурно не е никаква причина за тревога. И тъй, взех да броя. Липсваха петима, а между тях бе и онзи червенокож, с когото старият бе разговарял най-напред. Можех ли най-спокойно да изчаквам да видя какво ще се случи? Не! Ако вождът се освободеше и успееше да стигне до лагера, ние щяхме да загубим играта. Но удадеше ли ми се да го пресрещна нейде по пътя, вероятно щях да мога да поправа нашата грешка.

Макар че до преди малко седях на земята, аз бях задържал карабината „Хенри“ в ръка, а Мечкоубиеца преметнат на гърба ми и следователно не ми се налагаше с вземането на пушките преждевременно да привлека вниманието на команчите върху себе си. Фактът, че старият бе изпратил само петима воини сигурно намираще обяснение в съображението, че непременно щях да забележа отсъствието на по-голям брой индианци. Значи само петима. Това донякъде ме успокои. Но пък толкова повече воини стояха пред мен и ако решах да тръгна, куршумите ми щяха да засвирят около мен!

В този момент старият направи знак на още няколко команчи да седнат при него. Това привлече погледите на индианците към съответното място и никой не гледаше към мен. Използвах този благоприятен миг, метнах се на седлото, пришпорих коня и в галоп се врязах сред команчите. Нарочно насочих жребеца, си към онази точка, където тълпата беше най-гъста, защото колкото по-голямо объркване настъпеше, толкова по-късно щяха да се опомнят и да ме преследват.

Прегазих петима или шестима, не по-малко съборих на земята, а после свърнах към образувания от храсталаците ъгъл, откъдето се бях появил. Останали в първите мигове на изненада безмълвни, воините нададоха в този момент яростни крясъци. Навярно после се втурнаха към конете си, обаче аз бях вече зад ъгъла и летях обратно по моите дири. Само един поглед ми показва, че петимата команчи действително бяха тръгнали по тях.

Нямаше време за губене. Пришпорих врания си жребец с най-голяма бързина. Летяхме като вихрушка между редките храсталаци. След някоя и друга минута накарах коня да излезе от тях, за да мога да хвърля поглед към откритата равнина. Аха, ей там в далечината се

виждаше малка група ездаци, насочили се в галоп към планината и храсталаците! Значи номерът на петимата команчи бе успял. Бяха освободили вожда си и бяха пленили Джафар и Пъркинс. И така, пред мен имаше шестима индианци, а зад гърба ми цяла орда от над шейсет души. Но нямаше място за колебание.

Трябваше пак да заловя вожда и да освободя двамата си спътници. Но този път нямаше как да пощадя конете. Ако исках да постигна целта си, налагаше се да ги убия. Продължих да препускам до мястото, където следите излизаха от храстите и водеха през откритата прерия. Точно там спрях коня си и го погалих по врата, за да го накарам да стои спокойно — нали не биваше нито веднъж да пропускам целта си, а още по-малко пък можех да слизам от седлото, тъй като навярно щях да бъда принуден да прегазя с жребеца един или няколко команчи. Пригответих за стрелба карабината „Хенри“. Спрях зад най-крайния храст и предпазливо надникнах иззад него. Дали очакваните от мен хора щяха да минат точно оттам където се намирах? Да, в тръс те се насочиха право към мен. Вече можех да различа лицата им.

Начело яздеше вождът с пушка в ръката. Зад него следваха един до друг трима индианци, а подир тях се появиха още двама, водейки за юздите коня, на който Джафар и Пъркинс седяха заедно. Когато се приближиха на около четиридесет крачки, аз се прицелих с карабината. Конят ми стоеше неподвижно като статуя. Първият изстрел улучи животното на вожда. То направи още два-три скока и се преметна през глава. Не успях да видя в какво положение се озова Токай-хун, понеже трябваше да насоча вниманието си към конете на неговите хора. След още пет изстрела и тези животни бързо рухнаха едно подир друго. Едва тогава хвърлих поглед към вожда. Той лежеше под своя жребец и се мъчеше да се измъкне. Пушката му беше отхвъркнала надалеч. Още двама команчи се търкаляха на земята. Другите трима се бяха изправили на крака и изплашено се взираха към мястото откъдето се разнесоха изстрелите. Нададох бойния вик на индианците и препуснах в галоп към тях. Щом ме забелязаха, те дори не помислиха за съпротива, а си плюха на петите. Останалите двама ги последваха, надавайки силни викове. И така отървах се от тях, а за да ги изплаша още повече, ги изпратих с два изстрела.

А сега към вожда! Той току-що се беше измъкнал изпод коня си и се изправяше на крака. Смуших жребеца си да мине край него и му нанесох удар с приклада, който отново го просна на земята. То-кай-хун остана да лежи в безсъзнание. Едва след това можех да помисля за спътниците си. Конят им беше спрял, защото с вързаните си на гърба ръце не можеха да го управляват. Краката им бяха завързани за стремената. Бързо скочих от седлото, срязах ремъците им и казах:

— По-късно ще говорим, а сега трябва да се махаме! По петите ми са навярно над шейсет команчи, които ме преследват. Бързо вдигнете вожда и ми го подайте!

Отново се метнах на седлото. Те скочиха на земята и повдигнаха То-кай-хун така, че да мога да го поема. Пак го сложих напреко на коня пред мен и после продължихме в галоп навътре в равнината. Не измина и минута, когато зад нас се разнесе многогласен рев. Огледах се назад и видях преследвачите. Току-що излезли от храстите, те бяха стигнали до застреляните коне, а забелязаха и петимата си другари, които, преустановили бягството си, отдалеч наблюдаваха моите действия. Конниците видяха не само нас, но и вожда в ръцете ми. Това удвои силата на гневните им викове и те се втурнаха към нас като вихрушка.

— The devil, ще ни настигнат! — завайка се изплашеният до смърт Пъркинс.

— Няма да го допусна — успокоих го аз. — Страхът ти е неоснователен, защото ние спечелихме играта.

— Дано Бог даде да си прав, макар че не виждам как ще стане това!

— Да не бързаме прекалено много! Имам намерение да ги оставя да се приближат:

Преследвачите ни бяха толкова назад, че можех да ги достигна с Мечкоубиеца, но не и с карабината „Хенри“. В този момент вождът се размърда. Трябваше да спрем, за да го вържем и затова слязохме от конете. Стегнахме ръцете му с ремък отзад на гърба при което той напълно дойде в съзнание. Видя хората му да се приближават и се опита да се съпротивлява, за да изгубим ценно време. Ала опитът му не се увенча с успех, понеже се намесихме енергично и не особено нежно.

— Качете го върху коня на мистър Джафар и там го вържете здраво! — помолих спътниците си.

— Защо на коня? — попита Пъркинс.

— Защото така войните му ще видят по-ясно каква хубава цел имам за карабината си.

То-кай-хун нямаше как да не разбере, че заплахата ми е сериозна и се подчиня. Но все пак кратката му съпротива ни забави толкова, че команчите значително съкратиха преднината ни.

— Ей, сегичка ще ни настигнат! — завайка се Пъркинс.

— Напротив, веднага ще спрат — отвърнах аз, — учтиво ще ги помоля за това.

При тези думи взех мечкоубиеца, прицелих се и стрелях с двете цеви. Два коня рухнаха на земята, като повлякоха и ездачите си. Останалите индианци продължиха да препускат. Тогава насочих към тях карабината „Хенри“ и с шест последователни изстрела повалих също толкова коне. Едва тогава те спряха и нададоха яростни крясъци. Използвах тези мигове, за да заредя пушките си и заплаших То-кай-хун:

— Погледни слънцето, виж колко ниско е слязло вече! Щом изчезне ще те застрелям, ако преди това не ми бъдат предадени пленените бледолики. Олд Шетърхенд никога не се кълне, но моите думи са като клетва. Не разчитай повече на снизхождението ми. То просто изчезна.

С израз на превъзходство вождът ми се ухили от коня и отговори:

— Разумът няма да ти позволи да го сториш. Аз съм твой заложник и не можеш да си позволиш да ме ликвидираш. Нали искаш да спасиш бледоликите! А това е възможно да стане само докато съм в ръцете ти. Така че заканата ти ме разсмива.

Сега бе вече мой ред да му се изсмея в лицето и да му кажа:

— То-кай-хун се мисли за много умен и е убеден, че е надхитрил Олд Шетърхенд. Но което смяташ за хитрост не е нищо друго освен късогледство. Да, аз гледам на теб като на заложник, когото искам да разменя срещу бледоликите. Затова те и подканих още сега да извършим размяната. Ала ти се опъваш и така сам режеш клона на който седиш. Свобода срещу свобода, живот срещу живот! Предадеш ли ми пленниците и аз ще те пусна да си вървиш. Откажеш ли, значи желаш смъртта им, а в такъв случай ще те застрелям. И тъй, не се

пазари, ами използвай времето, което бързо тече. На слънцето му остава да се спусне само още две педи, а тогава ще залезе и твоят живот!

Изглежда вождът се беше решил на най-лошото, защото забил мрачния си поглед в земята той безмълвно чакаше и чакаше, докато на слънцето му остана най-много минута, за да докосне хоризонта. Тогава Джафар взе пушката си и каза:

— Време е, мистър Шетърхенд. Кой ще стреля? Аз или ти?

— И двамата — отвърнах аз.

— Не, и тримата — намеси се Пъркинс. — Няма да позволя единствено на вас да се падне славата да избавите човечеството от този мерзавец. Сър, ти само дай знак!

Едновременно с подканата си отправена към мен, той се прицели с пушката си във вожда. Аз вдигнах карабината, погледнах към слънцето и отговорих:

— Добре, съгласен съм. Целете се в главата му! Нека смъртта разкъса слабоумния му мозък. После ще му вземем скалпа и амулета и ще ги хвърлим на прерийните вълци, за да не може душата му да отиде във Вечните ловни полета.

Когато То-кай-хун видя дулата на три пушки насочени към челото му, той най-сетне се отказа от упорството си и извика:

— Не стреляйте! Готов съм да направя каквото искате.

— Извикай на воините си да развържат пленниците и да ни ги изпратят! — подканих го аз. — Но преди това трябва да им върнат всичко, каквото са им взели. Ако липсва и най-дребният предмет, ще получиш определените за теб куршуми.

— Всичко ще им бъде върнато. Но тогава и ти ще ме освободиш, нали?

— Да. След като бледоликите дойдат при нас с цялото си имущество, ще проявя милосърдие и ще те пусна. Ще подкрепим споразумението си с лулата на мира.

— Тогава ще извикам един от моите воини и ще му наредя как да постъпят.

— Направи го! Така ще е по-добре, отколкото ако даваш заповедите си от разстояние.

Той подвикна към хората си някакво име, нареди на човека да дойде при нас, като му даде уверението, че нищо лошо няма да му се

случи. Команчът се подчини и изпълнен с подозрения се приближи на коня си. То-кай-хун му обясни какво трябва да се направи. Воинът остана видимо разочарован, ала не възрази нито с една дума, а веднага се отдалечи. Изпълнени с голямо напрежение ние го проследихме с очи, за да видим какво ще е въздействието на неговото известие върху индсманите.

Команчите се стълпиха в кръг около него. Скоро след тях се забеляза неспокойно раздвижване, ала иначе останаха тихи. Бяха разбрали, че са принудени да се подчинят и мълчаливо се примириха с неизбежното. След някоя и друга минута кръгът им се разтвори и ние видяхме пленниците да се появяват на конете си. Носеха пушките си и бързо препуснаха към нас. Те водеха за юздите и коня на Пъркинс. Нито един червенокож не ги последва. Двамата Снъфълси язدهа начело върху мулетата си. Преди още да стигнат до нас, Джим ми подвикна:

— Слава Богу, че пак сме заедно, мистър Шетърхенд! Уверявам те, че за нас това е върховно преживяване! И ако някога до края на живота си забравим какво ти дължим, нека ни излапа първата срещнала ни мечка! Нали, драги ми Тим!

— Йес. Този път смъртта се беше промъкнала дяволски близо до нас. Но как можахме да постъпим толкоз глупаво и да...

— Я не се ядосвай, мистър Тим Снъфъл — засмях се аз, — и не ми говори за благодарност! И аз неведнъж съм предприемал подобно неволно стремглаво спускане от някоя височина като теб. Впрочем върнаха ли ви всички неща?

— Да.

— Всичко? Който установи, че му липсва някакъв предмет, нека се обади!

Оказа се, че червенокожите бяха задържали само някои дреболии. Това бяха все такива предмети, които лесно можехме да прежалим. И тъй, отказах се от допълнителни изисквания, които само биха довели до продължителни разпавии и загуба на време още повече, че бе започнало да се смрачава. Наредих да свалят ремъците на вожда, тъй че сам да може да слезе от коня. Освободените пленници се опитаха да се впуснат в продължителен и оживен разговор с Джафар и Пъркинс, но аз им обърнах внимание на това, че размяната на въпроси

и отговори трябва да се отложи за по-късно и подканих вожда да седне на земята. После се настаних до него и натъпках с тютюн моя калюмет.

Повторих още веднъж поставените от мен условия, като особено подчертах, че в бъдеще То-кай-хун трябваше да се откаже от каквито и да било враждебни действия срещу всеки от нас. После, по познатия вече начин, дръпнах шест пъти от лулата, издухах дима в четирите посоки на света, към небето и към земята и го подканих да направи същото. Той изпълни моето желание, върна ми лулата, изправи се на крака и ме попита:

— Разменихме калюмета помежду си. Сега свободен ли съм?

— Да — потвърдих аз. — Можеш да се върнеш при воините си.

То-кай-хун направи няколко крачки. После спря, обърна се към мен и каза:

— Олд Шетърхенд е най-хитрият измежду всички бледолики. Той е запознат с обичаите на червенокожите мъже почти толкова добре колкото ги знаят и самите те. Но все пак има още нещо, което не му е известно.

След тези думи се отдалечи.

— Чу ли, сър? — попита Джим. — Прозвуча като закана. Веднага му изпрати един куршум.

— И през ум не ми минава! Подарих му живота и свободата, и ще удържа на думата си.

— Но дали и той ще удържи на своята?

— Това си е негова работа. Преди всичко трябва да се махнем оттук колкото е възможно по-бързо. И така, на конете!

— А накъде ще яздим?

— Нека най-напред изчезнем от очите на команчите. Индианците посрещнаха вожда си със същото мълчание, с което преди малко приеха и неговата заповед. Когато видяха, че напускаме мястото никой от тях не направи и опит да тръгне подир нас. След кратко време ги изгубихме от погледа си.

Съобразявайки се с терена, избрах да тръгнем на запад и запазихме тази посока чак до падането на пълния мрак. В случай, че команчите все пак решаха да ни преследват, нямаше как да ни забележат. Тогавя спрях коня си и казах:

— А сега преди всичко трябва да се разберем накъде ще поемам. Мистър Джахар, ти искаш да се отправиш към Ню Мексико. Имаш ли

предвид някой точно определен маршрут?

— Да — отговори Пъркинс вместо персиеца. — От Бийвър Крийк искаме да се насочим към Хейзълстрейтс, ако знаеш къде се намира това място, сър.

— Бил съм вече там.

— Well. Но сега не сме по бреговете на Бийвър Крийк, а край Макик Натун и никак не е лесно да се ориентираме още повече през нощта.

— Що се отнася до това, няма защо да се тревожиш. Ще ви вода дотам, откъдето и сами ще можете да се оправите.

— Откъдето сами ще можем да се оправим ли, сър? Но не и нататък, така ли?

— Не. Аз трябва да пътувам на юг. А когато ще можете вече сами да намерите пътя, няма за имате нужда от мен. След тези думи Джафар се намеси:

— Възможно е да се откажем от познанията ти като водач из тази страна, но не и от теб самия. Не забравяй от какви опасности се отървахме току-що и какви все още ни предстоят!

— Мистър Джафар, навярно си знаел, че тук съществуват опасности и добре си се подготвил за тях. Имаш трима водачи и двама слуги, а като прибавиш към тях и Снъфълсите, това са общо осем мъже, които не бива толкоз лесно да се обезкуражават. Аз дойдох съвсем сам чак от планините Гро Вантър, яздейки почти непрекъснато през земите на вражески настроени индианци и никога не съм се страхувал.

— Е да, такъв си ти! Не можеш ли да останеш заедно с нас поне докато премине опасността от команчите?

— Хмм! Всъщност нямам толкова време.

— Въпреки това те моля да останеш. За теб съм чужд човек и заради мен няма да направиш такава жертва, но направи я поне заради твоя хаджи Халеф Омар, на когото съм гостувал!

— Йес, послушай го, сър! — намеси се и Тим Снъфъл, който иначе говореше съвсем малко. — Мога да ти докажа, че си ни много необходим.

— Така ли? Е, ами тогава докажи го, драги ми Тим!

— Лесна работа! Я погледни шестимата джентълмени: този чужденец и неговите слуги и скаути! Нима те всичките не попаднаха в

ръцете на червенокожите?

— Така е.

— Значи признаващ, че безспорно се нуждаят от помощ?

— Но нали вие двамата сте с тях.

— Ние ли? Pshaw! Двамата Снъфълси! Досега наистина си въобразявахме, че сме кой знае колко храбри и оправни мъжаги, но повече няма да го твърдя. Сами се навряхме в ръцете на команчите като невръстни хлапета. Нима можем ние двамата да предложим на тези шестима джентълмени истинска помощ и подкрепа? Без теб всички ние утре щяхме да умрем от изтезания. Ето ти доказателство, че още се нуждаем от теб. Прав ли съм или не?

— Но драги ми Тим, какво те прихвана!? — слисано възкликна Джим. — Не мога да те позная. През целия си живот не си изричал толкова много думи наведнъж!

— Well! Никак не ми беше лесно. Предпочитам да спя заедно с някоя гризли в бърлогата ѝ, отколкото да държа речи, ала ми се струва, че в случая бе крайно необходимо.

Джафар повтори молбата си, подкрепена и от останалите, тъй че накрая заявих:

— Е добре, нека бъде както искате! Ще ви придружа до границата на Ню Мексико, но само при едно условие.

— И какво е то? — попита Джим.

— Да се вслушвате в онова, което ви казвам и да не предприемате нищо без предварително да сте ме питали.

Джим се поколеба, веднага да се съгласи с толкова откровеното ми искане, но вместо него незабавно се обади брат му:

— Това се разбира от само себе си! Ако Олд Шетърхенд остане с нас, ще трябва да се подчиняваме на волята му.

Джафар с удоволствие се съгласи и двамата му слуги нямаше какво да кажат. Пъркинс знаеше как се беше провинил и не посмя да противоречи. Останалите скаути изобщо бяха скромни хора и се радваха, че се отърват от всяка отговорност. Те с радост изяха съгласието си, тъй че в крайна сметка Джим се видя принуден да направи следната забележка:

— Не ми се ще да ме държите отговорен за каквото и да било. Само си мислех, че и аз имам уста, за да казвам от време на време по

някоя дума. Значи си убеден, въпреки нощната тъма да намериш верния път?

— Да.

— И колко дълго ще яздим? Да не би да пътуваме без почивка до зазоряване?

— Не. Не бива да искам от вас такова пренапрежение. Били сте вързани и сигурно не сте спали много.

— Това е вярно. Поне аз не можах да мигна и ще ти призная, че днес непременно трябва да поспя един час.

— Ще поспиш и по-дълго. Ще яздим дотам, докъдето можем да предположим, че утре няма да сме заплашени от команчите.

— А-а! Значи им нямаш доверие? Въпреки лулата на мира?

— Да, въпреки нея. Последните думи на вождя, които ми подхвърли, изглежда наистина са закана.

— Тъй си и мислех! Той каза, че имало нещо дето не си го знаел. Да можехме само да се досетим какво ли е имал предвид!

Вече не е нужно да се досещам, понеже го знам. Ние пушихме от моя калюмет, а не от неговия.

— Че има ли някакво значение?

— Всъщност няма. Между почтени хора е все едно дали се използва калюмета на едната страна, или на другата. Обаче, ако индианецът крои някаква подлост, той не предлага за церемонията своята лула, а пуши от лулата на противника си. И после си служи с претекста, че сключеното споразумение имало сила само когато е подпечатано с дима от неговия калюмет. Според възгледите му подобно вероломство, което още отначало е влизало в плановете му, е напълно оправдано.

— Това ли е имал вождът предвид? Всъщност е трябвало да ти мине през ума!

— Наистина ми мина.

— Но все пак използва собствената си лула. Защо?

— Защото той нямаше веднага да даде своята, а щеше да започне да го увърта по какви ли не начини. Щеше да мине време и така щеше да постигне целта си.

— Каква цел?

— Да се стъмни. Тогава нямаше да имаме възможност да наблюдаваме хората му и те щяха да се приближат и да ни нападнат.

То-кай-хун желаше да спечели време. И аз предпочетох да не искам неговата лула, само и само, за да осуетя плановете му.

— Но сега вождът на команчите няма да удържи на думата си и ще ни преследва.

— Много е вероятно. Ала няма да ни намери, понеже ще стигнем толкова далеч, че навярно утре сутринта индианците няма да успеят вече да различат следите ни. Ще ги заблудим като ги подлъжем да тръгнат в невярна посока. Хейзълстрейтс се намира на запад от тук, а ние ще поемем на юг и ще яздим докато стигнем до камениста земя и там ще свърнем на запад.

— Well! Хитро измислено, сър! Команчите ще тръгнат подир нас на юг и ще продължат в същата посока. Така ще се отървем от тях. Застани начело и ни води накъдето искаш! Не е разумно да се бавим по-дълго на това място.

— Не е, трябва да изчезваме. Индианците видяха, че се отдалечаваме на запад и все пак не е изключено да им хрумне мисълта да ни преследват в тази посока поне на известно разстояние.

— Да, трябва да се съобразяваме с това, макар че не биха могли да ни причинят никаква неприятност, понеже ще ги чуем още отдалече.

До полунощ яздихме на юг, а после свърнахме под прав ъгъл на запад. Бях убеден, че ако на следващия ден преди обед около единайсет часа команчите стигнеха до това място, нямаше вече да видят дирята ни и нямаше да забележат, че подобно на бягация заек внезапно бяхме свърнали встрани. Продължихме в същата посока повече от час, докато най-сетне ездачите така се умориха, че се наложи да спрем. Разположихме се на бивак.

Още на пътя мъжете обсъдиха надълго и нашироко последното ни приключение, но без да вземем участие в разговора им и можеше да се очаква, че щяха бързо да заспят. Само привидно определих последователността на постовете като поех първите два часа. Когато времето ми изтече, аз не събудих следващия, а останах на поста си до зазоряване. Едва тогава вдигнах всички на крак и хората ми бяха благодарни за тази малка жертва.

Преди да предприеме това пътуване Джафар се беше запасил с предостатъчно провизии, носени от едно товарно животно. То също беше попаднало в ръцете на команчите. Те бяха изяли голяма част от

хранителните запаси, но все пак бе останало значително количество, което бяха принудени да върнат. И така, имахме какво да ядем и не беше нужно да губим време в ловуване. След кратката закуска можехме незабавно да тръгнем на път.

Снощи бях яздил сам начело без да участвам в разговора на другите. А и не можех да обръщам особено внимание на приказките им, защото заради тъмнината трябваше да насоча цялото си внимание към местностите през които минавахме както и към малкото звезди по небето, служещи ми като пътепоказатели; Но и не беше необходимо да се заслушвам в разказите им, понеже каквото сам не бях видял или чул, можех лесно да го отгатна. Ала рано сутринта, когато в един момент конят на Пъркинс се изравни с моя, използвах случая да го попитам:

— Изглежда вчера напълно забравихте за какво ви бях помолил тъй настоятелно — зорко да охранявате вожда и да не допускате да ви надхитрят по никакъв начин.

— Знаех си, че няма да ни се разминат упреците, мистър Шетърхенд.

— Да не би да са незаслужени?

— Хмм! Лесно ти е да говориш така. Е, след като видя какво стана, знаеш как се стигна до там. Но ние не можехме да се досетим как стоят нещата.

— Pshaw!

Намирахте се в открита равнина и имахте възможност да се защитите с куршумите си срещу всеки. Вождът беше вързан добре и нямаше как да ви избяга. Можеш да си представиш изумлението ми, когато на връщане видях каква каша сте забъркали. И чия работа беше това? На неколцина нищо й никакви команчи, които толкова лесно можехте да очистите с пушките си. Но дори и това не е било нужно. Трябваше само да им покажете оръжията си, за да ги накарате да стоят на почетно разстояние.

— Но нали им ги показахме.

— И въпреки всичко ви надхитриха, така ли? Е, как всъщност постигнахте този гениален „успех“?

— За всичко е виновно онова глупаво парче хартия.

— Аха, тъй си и мислех!

— С него червенокожите успяха да ни измамат. Когато им извикахме да спрат, ако не искат да се запознаят с куршумите ни, те слязоха от конете и един от тях размаха белия лист във високо вдигнатата си ръка. Той ни подвигна, че си ни написал тази „говоряща хартия“ и трябвало да ни я предаде.

— И вие му повярвахте?

— Защо не? Каза ни, че всичко било уредено, и че си се намирал при пленниците, които щели да бъдат освободени веднага щом доведем вожда. Всичко си ни бил писал върху хартията. Следователно трябваше да я прочетем и ето защо разрешихме на онези негодници да дойдат при нас.

— Каква непредпазливост! Достатъчно е било само един от тях да ви я донесе. Трябваше да забраните на другите да се приближават.

— Много си прав, но кой да си помисли подобно нещо, когато подлеците идват да ти покажат черно на бяло написано послание? Взех го от индианеца и тъкмо се канех да го прочета и те се нахвърлиха върху нас. При това действаха толкова бързо, че не ни остана никакво време за съпротива и се видяхме вързани преди да разберем какво точно става. Излишно е да казвам, че освободиха вожда.

— Наистина е излишно. Но докато сме заедно вече много ще внимавам да не пиляя доверието си на вятъра.

Пъркинс намусено промърмори някаква забележка под носа си и побърза да се отдръпне по-надалеч. Съвестта на другите също не бе кой знае колко по-чиста. Всички бяха вършили грешки и понеже си помислиха, че ще ги укорявам гледаха да яздят по-назад. Ето защо останах съвсем сам начело на малкия ни отряд.

Няколко пъти се приближи само Джафар, за да ми прочете някои особено хубави места от своя Хафис. Той често вземаше тази книга в ръка и затова постоянно изоставаше, което ме караше от време на време предупредително да му подвиквам.

По обед разрешихме на конете си два часа почивка, а вечерта спряхме да лагеруваме край малко езеро със застояла вода — единствената в цялата местност. Макар да не можехме да пием от нея, то поне конете утолиха жаждата си. Този път разпределих постовете така, че да остана свободен и да имам възможност да спя цялата нощ, което ми бе крайно необходимо. През изминалия ден се бях изтощил не по-малко от другите и имах право на тази малка отстъпка още

повече, че единствено на мен бе предоставена грижата да избирам пътя и да осигурявам безопасността на спътниците си.

Всъщност още същата вечер можехме да стигнем до Хейзълстрейтс, но обстоятелството, че отначало яздихме пет часа в южна посока, бе причина да изгубим толкова много време, че едва ли щяхме да се доберем до споменатата местност преди обяд на следващия ден. Установихме се на бивак, когато се беше вече стъмнило и не ми бе възможно да претърся околностите. Нямаше как да се забележат дори евентуално оставените по земята следи.

Но поне успях да обиколя из храсталаците, растящи около езерцето, и се убедих, че сме сами в местността.

След като се събудихме сутринта, най-напред закусихме. През нощта конете ни бяха пасли наоколо до насита, а и храстите им се бяха усладили. И в момента моят вран жребец още пощипваше от техните листа и млади филизи. Приближих се до него, за да го оседлая. Докато вършех тази работа погледът ми падна върху храста от който конят ми се беше „гощавал“ и веднага забелязах, че малко преди нас тук несъмнено е имало и други хора и ездитни животни. Тръгнах от храст на храст и скоро предположението ми се потвърди. После претърсих за следи и земята наоколо. Това не остана незабелязано от спътниците ми и Джим Снъфъл попита:

— Сър, изгуби ли нищо? Ще ти помогнем да го намериш.

— Нищо не съм загубил — отвърнах аз. — Но търся следи от ездачите, които са били вчера тук преди нас.

— Ездачи ли? Тук? Откъде ти хрумна тази мисъл?

— Огледай откъснатите от конете връхчета на клонките по околните храсти!

Той изпълни подканата ми и после заяви:

— Прав си, мистър Шетърхенд. Има разлика. Някои от местата, където са прекършени са пресни, а други — по-стари. Но това може да се обясни съвсем лесно.

— Как?

— Старите места са оставени от конете ни още снощи, а пресните са от тази сутрин.

— Я Погледни това клонче! То доказва, че връхът му не е откъснат снощи, а доста по-рано, понеже краят му съвсем е потъмнял.

— Но в такъв случай би трябвало по земята да се виждат отпечатъци от крака и копита.

— Сигурно ги е имало, ала са били заличени от нас и от конете ни. Но дори и да не беше неволната ни грешка изобщо не е възможно да се запазят следи от вчера по обед до сега, освен ако не са оставени в меката почва до самата вода. Елате да ги потърсим!

Веднага щом се приближихме до езерцето ту един, ту друг от нас не можа да се сдържи да не възкликне от изненада. Открихме следи и от хора, и от коне. Хората са носили мокасини, а конете не бяха подковани.

— Индианци, индианци са били! — извика Джим Снъфъл. — Не си ли на същото мнение, драги Тим?

— Йес — кимна брат му и се наведе, за да разгледа един от отпечатъците съсредоточено и обстойно.

— И изглежда хич не са били малко! Мистър Шетърхенд, ти какво ще кажеш?

— Да, доста хора са били. — отвърнах аз. — Жалко, че вчера пристигнахме тук след като се беше стъмнило твърде много, за да забележим тези следи! Щяхме да можем да преброим индианците.

— Не можем ли да установим броя им и сега?

— Едва ли! По груба преценка са били далеч над трийсет. Невъзможно е да се каже нещо по-определено.

— Какви ли са били хората?

— Команчи, понеже по това време по тези места няма други индианци.

— Но не е То-кай-хун с неговите воини, нали?

— Хм! Не е изключено. Ала това би могло да стане само в случай, че той не ни е преследвал, а незабавно след тръгването ни е потеглил право към Хейзълстрийтс, като е яздил през цялата нощ.

— Че каква ли работа има там?

— И аз се питам това. Нали се канеше с воините си да изпълни бойния танц при гробовете на техните вождове и да се допита до свещените амулети. Нито дума не споменаха за Хейзълстрийтс. Но ето че ми хрумна нещо! Възможно е да е узнал накъде ще яздим.

— Нали някой от нас би трябвало да му го е казал.

— Разбира се.

— Но кой? Сигурно никой не би извършил глупостта да му издаде нашата следваща цел.

— О, що се отнася до вършенето на глупости, то не е чак толкова голяма рядкост. Да не би пленниците да са споменали нещо за Хейзълстрейтс в присъствието на пазачите си?

— Нито дума — отговори един от двамата водачи на Джафар. Към уверението му се присъединиха и двамата му слуги.

— Ами вие, Джим и Тим?

— И ние не сме — заяви Джим. — Невъзможно е от нас да са чули нещо, защото научихме за Хейзълстрейтс едва след като вчера бяхме освободени и не се намирахме вече при команчите.

— Значи остава само една възможност, а именно, ако мистър Джафар и мистър Пъркинс са говорили за плановете ни и то когато вчера ги оставих сами да пазят вожда.

При тези думи Пъркинс припряно извика:

— Какво си мислиш за мен, сър! Не съм толкова луд да издам пътя ни на този червенокож сатана!

— Значи и това отпада. Тогава си имаме работа с някакъв друг отряд на команчите. Няма как да разберем откъде са дошли тези индианци, понеже следите им не могат вече да бъдат разчетени. И така, остава ни само да научим накъде са се отправили, а и това няма да е лесно, ако не и невъзможно.

Обходих цялото място в по-широк кръг, ала напразно. По земята не личеше ни най-малкият отпечатък. Въпреки всичко нямахме основание за по-голяма тревога от онова, което ни даваше фактът, че тук просто са бивакували индианци. Бяха дошли от някъде и бяха отишли кой знае накъде. Но нямахме никаква причина да допуснем, че са се насочили към Хейзълстрейтс. Налагаше се пътем да сме извънредно внимателни. Това бе всичко, каквото можехме да направим.

И така, напуснахме бивака и скоро излязохме на една равнина, която приличаше на обширно голо плато и се простираше в посока от север на юг, като на запад започваше постепенно да се издига нагоре. Както знаех, пътят през нея водеше към Хейзълстрейтс, място, наречено така заради масово растящите лешникови храсталаци, които бяха толкова високи, че сред тях спокойно можеше да се скрие и помноброен конен отряд.

По пътя ни неколkokратно ми се наложи да напомням на Джафар да побърза. Този персийски ценител на поезията винаги отделяше много повече внимание на своя любим поет, отколкото на местностите през които минавахме.

[1] Като, вместо пистолет. Б. пр. ↑

5. НОВИ ПРЕЧКИ

Продължихме да яздим почти до обед, без да забележим нито стари, нито нови следи от присъствието на хора. Това приспа бдителността на спътниците ми, но не и моята. Аз все още таях едно определено подозрение. На въпроса ми дали е говорил за Хейзълстрейтс, Пъркинс ми отвърна твърде припряно, докато Джафар предпочете да мълчи. Това ми направи впечатление. Ако се бяха разбърбили пред То-кай-хун, вождът сигурно беше побързал да ни изпревари, за да ни пресрещне най-неочаквано. Известно ми беше най-подходящото за тази цел място и ето защо реших тайно да се промъкна сам напред и да го огледам най-внимателно. Когато видяхме пред нас на хоризонта да изплуват първите лешникови храсти, аз все още имах доста време до започването на опасната задача, защото сигурно ни оставаше не по-малко от един час езда до там.

Отначало ни посрещнаха отделни храсти, но по-нататък те се сливаха във все по-големи групи, докато най-сетне образуваха непрекъснати гъсталаци, обрасли двете страни на тясна и стръмна клисура. На дъното ѝ течеше поток. Още от славното време на големите стада бизони тук бяха останали добре утъпкани пътеки, които даваха възможност на ездачите да минат през лещака. Ако изобщо се намиреше наоколо То-кай-хун несъмнено бе избрал тази теснина, за да ни постави засада. Без нищо да подозираме можехме да попаднем между дебнещите зад храсталаците индианци и само за миг да бъдем смъкнати на земята и пленени, ако разбира се те не предпочетяха просто да ни свалят от конете с куршуми. Още когато се приближихме до първите лешникови храсти, аз удвоих бдителността си. По тази причина не бях в състояние да се занимавам достатъчно с онова, което ставаше зад гърба ми. Бях обърнал внимание на спътниците си върху евентуално съществуващата опасност и бях принуден да предоставя на тях самите да се пазят.

Яздехме мълчаливо. Меката почва заглушаваше стъпките на конете ни и само от време на време леко прошумоляваше един или друг хруст, неволно докоснат от някой ездач. И зрението, и слухът ми бяха напрегнати до крайност.

Ето защо изведнъж успях да доловя нещо, което иначе щеше да се изплъзне от сетивата ми. Не беше изключено да е и някакъв естествен шум, ала ми заприлича на човешки вик, който поради голямото разстояние и гъстия лещак едва-едва достигна до нас.

— Шшшт. Тихо, чувам нещо! — казах настоятелно, като спрях коня си.

Да, ето че зад нас отново се чу и то по-ясно:

— Faryad... faryad...!

Тази дума е вик за помощ на персийски език. Известно е, че дори попаднал в чужда страна, чийто език владее до съвършенство, в миг на изненада, на уплаха, на опасност, човек почти винаги надава вик на своя роден език.

— Господи! Къде е мистър Джафар? — попитах аз, понеже никъде не го видях.

— Няма го... пак е изостанал — отговориха ми другите, а Пъркинс, който яздеше последен, добави: — Мислех, че е съвсем близо зад мен.

— Ама че непредпазлив човек! Сигурно е в опасност, понеже вика за помощ! Трябва да се върна да му помогна. Обърнах коня си, за да поема обратно.

— Ами ние? — попита Джим Снъфъл. — Трябва ли да стоим тук и да чакаме.

— Не. Нали не знаем къде се намират индианците. Може да са наблизко. Елате!

Препуснахме обратно с най-голямата бързина, която ни позволяваха хрусталаците, но въпреки това пристигнахме твърде късно. Когато се озовахме там където хрустите растяха все още доста нарядко, аз забелязах на едно място до нашите стари следи, че земята е силно разровена от конски копита.

— Мистър Джафар е стигнал дотук и е бил нападнат — казах аз. — Погледнете ей там някаква дيريا води сред хрусталаците! Следите са оставени от един кон и трима мъже, които са носили мокасини. Били са застанали тук на пост, за да забележат навреме приближаването ни.

Нас не е бивало да закачат, понеже сме по-многобройни от тях, но са видели, че персиецът е изостанал далеч назад и са решили да го пленят.

— Тези хитри негодници!

— Никак не е било хитро от тяхна страна, защото така се издадоха. Вече е почти сигурно, че става въпрос за То-кай-хун и неговите хора.

— Какво ще правим, сър?

— Трябва да освободим мистър Джафар.

— Като открито нападнем команчите, така ли?

— Да, ако нямаме друг изход. Може би ще си помогнем и с хитрост. И в двата случая е необходимо да знаем къде са се скрили индианците.

— Тогава някои от нас трябва да тръгнат да ги търсят. Ще отидем аз и брат ми. Не си ли на същото мнение, драги Тим?

— Йес — кимна другият Снъфъл.

— Не, няма да сте вие! — възпротивих се аз. — Аз ще се заема с разузнаването. Предполагам, че когато То-кай-хун научи каква глупост са извършили неговите съгледвачи, ще се досети, че щом забележим изчезването на мистър Джафар, ние ще се върнем да го търсим. Той знае, че ще намерим следите от нападението и следователно ще бъдем предупредени за случилото се и ще се оттеглим. Вероятно ще изпрати неколцина от хората си напред, за да разберат къде се намираме. Ако тези разузнавачи дойдат насам, задръжте ги, но без никакъв шум! Тъй като пушките ще ми пречат, ще ги оставя при вас заедно с коня си. Сигурно знаете какво ви поверявам.

С трескава бързина разменихме тези мисли, понеже не биваше да губя никакво време. Не беше изключено да успея да догоня тримата индианци с Джафар още преди да стигнат до тайния бивак на команчите. Удадеше ли ми се това, не се съмнявах, че нямаше да ми е трудно пак да им отнема пленника. И така, предадох пушките на спътниците си и се заех с преследването на дирята, която водеше встрани между храстите.

Тримата индианци със сигурност знаеха, че сме на известно разстояние пред тях и следователно не можеха по права линия да се доберат до своите хора, понеже така щяха да се натъкнат на нас. Ето защо са се видели принудени да тръгнат по заобиколен път, описвайки

дъга. Тръгнеш ли да ги следвам по петите и аз трябваше да заобикалям, а така нямаше да ги догоня. Затова реших да пресека дъгата по хордата ѝ.

Отначало продължих още малко по следите им, за да разбера приблизително колко голяма дъга са описали, но щом си изясних нещата, отклоних се от дирята и в права посока навлязох сред храсталаците. Трябваше да бързам колкото можех повече, а в същото време не биваше да ме чуят. Една трудна задача.

Когато изминах около петстотин метра, аз отново се натъкнах на отпечатъците, които идвайки отстрани, пак се връщаха в старата посока. Бях пресякъл вече дъгата и много вероятно се намирах близо по петите на команчите. В същия миг, когато отново забелязах дирята, аз долових нейде пред мен някакъв шум и незабавно наострих слух. Той се отдалечаваше. Дали тримата индианци с Джафар бяха току-що минали оттук? Възможно най-безшумно продължих в тази посока. Само след някоя и друга минута бях принуден да спра, защото дочух гласове.

— Уф! — възкликна някой. — Идвате от друга посока и... Човекът млъкна вероятно от учудване, че те водеха със себе си един бял. По гласа познах, че беше То-кай-хун.

— Да, идваме отляво и водим този бледолик — отговори един от тримата.

— Уф! Та това е белият, който ни избяга! Свалете го от коня и го вържете! Къде го заловихте?

— Забелязахме появяването на Олд Шетърхенд и на другите бледолики. Но този човек беше изостанал сам назад. Изчакахме да се приближи и го пленихме.

— Уф! Къде ви е бил акълът, къде са ви били мислите?! Ето че целият ни хубав план пропада! Няма да заловим Олд Шетърхенд. Какво ви засягаше този бледолик! Веднага щом сте видели белите, е трябвало да дойдете тук и да ми съобщите. Те непременно щяха да минат оттук и щяхме да ги пленим до един, понеже не подозираха, че сме на това място. А сега вече го знаят!

— Че как ли са го научили? — опита да се защити смърненият индианец.

— С ваша помощ! Забелязали са отсъствието на този бял и са спрели да го изчакат. След като не се е появил, те са се върнали,

защото е трябвало да разберат причината за неговото забавяне. Така са стигнали до мястото, където сте го пленили. Оказа ли съпротива?

— Да, но само с голи ръце. Разбира се, безуспешно.

— Обаче от боричкането ви са останали следи, които неговите спътници ще открият.

— Положихме усилия да няма никакви ясно видими отпечатащи.

— Ако някой друг не ги забележи, Олд Шетърхенд сигурно ще ги открие! И ето че сега са предупредени и навярно няма да ни се удаде да го пленим. Злият дух ви е внушил най-лошото възможно хрумване.

Кратко време не се чуваше нищо. Вероятно вождът размисляше. Намирах се съвсем близо до скривалището на команчите. Между тях и мен имаше може би само няколко храста. Ако бях дошъл само минути по-рано, щях да пресрещна тримата още по пътя им и щях да имам възможност да освободя Джафар. Ето че в същия миг отново чух гласа на вожда:

— Както виждате, никой не идва. Олд Шетърхенд е предупреден. Вероятно и той, и хората му, ще ни се изплъзнат, защото измежду всички лисици, които се скитат из саваната, този пес е най-хитър. Но затова пък плененият от вас бледолик е в ръцете ни! Поне той ще умре край гробовете на вождовете при Макик Натун! А сега преди всичко трябва да разберем къде са белите.

— Да ги потърся ли? — попита един от команчите. — Нека Токай-хун ми разреши!

— Не, ще отида самият аз. Нека моите братя бъдат извънредно предпазливи и много внимателни докато ме няма! Поразяващата ръка също ще изпрати съгледвачи, за да ни потърсят, а навярно и сам да се нагърби с тази работа. Ако сме съобразителни, може да ни падне в ръцете. И така, аз тръгвам, а...

Повече нищо не чух, защото не биваше нито миг да оставам на същото място. Направих си следната сметка: вождът искаше да се отправи на разузнаване, за да разбере къде се намираме, питаше се само в каква посока щеше да поеме. Той предполагаше, че и аз ще ги търся и също трябваше да си зададе въпроса за моята посока. Естествено бе да си помисли, че ще следвам дирята, оставена от тримата команчи и Джафар. Ако желаше да ме залови и той, трябваше да се ръководи от тази диря. И така, съвсем сигурно можех да очаквам,

че щеше да мине оттам където лежах. Исках да го пленя, но нямаше да е лесно, защото бях твърде близо до команчите, и те щяха да се притекат на виковете му за помощ. Ето защо се оттеглих по-назад.

Залегнах на земята и безмълвно зачаках. Изминаха пет, десет минути — вождът не идваше. Дали все пак не беше поел в друга посока? Едва ли бе възможно. Един толкова стар и опитен воин сигурно щеше да си направи същата сметка като мен. Може би все още беше при хората си, за да им даде заповеди за тяхното поведение. Изчаках още пет минути и понеже То-кай-хун не се появи, се разтревожих. Нали беше казал: „*И така, аз тръгвам...*“ Никак не беше вероятно да се е бавил още четвърт час при воините си. Ето защо се отказах от безполезната си засада и побързах да се върна при спътниците си, на които за съжаление няхах пълно доверие. Колко лесно можеше някой от тях да се подлъже да извърши някоя необмислена постъпка!

И наистина! Както предположих, тъй и стана! Когато стигнах при тях видях, че Джим липсваше.

— Какво е това, мистър Снъфъл? Брат ти не е тук. Къде е? — попитах Том.

— Няма го — отвърна ми той по своя едносричен начин.

— Това го виждам и аз! Но къде отиде?

— При индианците. Искане да се промъкне до тях отстрани.

— Ама що за хора сте вие! Никой не биваше да се отдалечава оттук!

— Ще се върне.

— Но нали и сам мога да науча каквото искам да знам.

Вождът на команчите тръгна да ни търси. Натъкне ли се на брат ти ще се случи нещо, за което той може да съжалява.

— Джим няма да съжалява.

— Защо мислиш така?

— Защото ще плени вожда.

— Или команчът ще плени него, което е много по-вероятно. Ако Джим беше останал тук щеше да е необходимо само спокойно да изчакаме, докато вождът се появеше, за да го пленим. Трябва да тръгна подир брат ти. Може би все още е възможно да...

Млъкнах, защото откъм посоката, където се намираха индианците, доловихме шумолене в храсталака, чупене и пращане на

клони. Някой се приближаваше силно запъхтян и след малко се появи... Джим Снъфъл. Беше много възбуден, а дясната му ръка кървеше. Щом ме видя, той извика:

— А ето те, сър! Ако беше с мен, сега вождът щеше да е в ръцете ни! Какво върховно преживяване да го бяхме заловили!

— Слушай, за мен най-върховното преживяване щеше да е да можех да те зашлевя и то как!

— Я не се шегувай! Джим Снъфъл не е човек, който ще позволи по такъв начин да му се правят забележки!

— Но си го заслужил!

— Охо! С какво?

— С това, че си се отдалечил отгук. Ние нямаме нужда от спътник, който действа на своя глава като теб. Как ти хрумна мисълта да напуснеш това място?

— Искях да видя къде се крият индианците. Натъкнах се на вожда. Жалко, че ти не беше с мен. Щяхме да пленим червенокожия негодник!

— Къде се срещна с него?

— На около триста крачки отгук. Безшумно пълзах между храстите натам, а той пълзеше безшумно сред храстите насам. Никой не чу другия и затова изведнъж се видяхме, когато главите ни почти се сблъскаха. После се сборичкахме безмълвно. Той искаше да плени мен, а аз него.

— Но никой не успя да надвие другия.

— Well, наистина е така. Все пак по-малката злина е, че го изпуснах, а по-голямата щеше да е, ако ме беше спипал. Този тип като че бе намазан със свинска мас, непрекъснато ми се изплъзваше. Освен това в ръка държеше нож, а аз нямах време да измъкна моето желязо. Трябваше адски да внимавам да не ме наръга. Помъчих се да му изтръгна ножа, при което острието ми се заби в ръката. Но е само незначителна драскотина и бързо ще заздравее.

— А как се разделихте?

— С взаимно съгласие. Команчът видя, че нищо не може да ми стори, а и аз разбрах, че ще е по-добре да го оставя да си върви. Тогава взаимно се пуснахме. Той се шмугна на една страна в хрусталака, а аз на друга и така се отървахме един от друг без да си кажем „farewell“. Както вече споменах, ако ти беше там, навярно щяхме да го пленим.

— Това щеше да стане много лесно, ако не беше действувал на своя глава.

— Но бях принуден да действам на своя глава, понеже не разполагам с друга. Не си ли на същото мнение, драги Тим?

— Не — отвърна брат му противно на очакването на Джим.

— Не! А защо?

— Мистър Шетърхенд е нашата глава. Ти можеше да си стоиш тук.

— Аха! Значи и ти се опълчваш срещу мен, така ли?

— Йес.

— Я по-добре мълчи и виж как кървя! Взemi малко ленено платно от кобурите на седлото и ми превържи тази драскотина! Станалото станало, защо трябва да се вайкаме? Какво мислиш, мистър Шетърхенд, дали команчите все още искат да ни нападнат?

— Едва ли.

— Тогава да обърнем листа и ние да ги нападнем!

— Ние, неколцината мъже? Та те са вероятно седемдесет!

— Какво значение има? Вече се разбра, че се страхуват от нас.

— Изобщо не става дума за това.

— Ами за какво?

— Не искам да се пролива кръв.

— Значи пак ще си послужим с хитрост, така ли? Любимият ти похват!

— Все още не съм решил. Опасявам се, че в крайна сметка всяка хитрост е изгубила вече ефективността си, понеже бях принуден често да си служа с подобни номера. Едва освобождаваме някого от плен и ето че другият се оказва толкова глупав, че сам им се напъхва в ръцете. Пак ще трябва да се промъкна до скривалището на команчите, за да разбере как стоят нещата. И тъй, отново тръгвам, но ви давам думата си, че ако някой изчезне оттук преди завръщането ми, поемам сам по своя път и ви оставям да правите каквото искате. Имайте го предвид!

И тъй още веднъж трябваше да отида до скривалището на команчите, но не биваше да се отправям по същия път както преди, защото не беше изключено на То-кай-хун да му хрумне мисълта да ми постави засада. Понеже знаех къде се намират индсманите можех да се промъкна към тях от всяка друга посока. Предпочетох да се приближа

откъм срещуположната страна. Вярно, че това заобикаляне щеше да ми струва доста време, но ми предлагаше по-голяма сигурност.

Измина почти половин час преди да се добера толкова близо до съответното място, че да чуя индианците, ако разговаряха по между си. Но наоколо цареше дълбока тишина. Това ме накара да стана двойно по-предпазлив. Продължих да напредвам сантиметър по сантиметър докато най-сетне скривалището им се откри пред очите ми. То беше... празно.

Дали не беше някой номер? Обиколих веднъж около мястото и разбрах, че команчите са си отишли. Трябваше да ги проследя поне дотам докъдето можех да се убедя, че действително са напуснали местността Хейзълстрейтс. Възможно беше да е само някаква военна хитрост. Впрочем с доста голяма сигурност предполагах, че незабавно са поели обратно към Макик Натун. Но във всички случаи бе по-добре със собствените си очи да се уверя, че е така.

Тъкмо се озовах на брега на потока, следвайки новата диря на команчите, когато чух Джим два пъти да вика името ми:

— Мистър Шетърхенд, мистър Шетърхенд!

Тъй като крещеше с все сила сигурно беше убеден, че индианците нямаха възможност да го чуят. Ето защо и аз извиках силно в отговор:

— Какво има?

— Напразно търсиш! Ела бързо, ако искаш да видиш нещо!

Отзовах се на подканата му като се втурнах надолу покрай потока. Щом ме видя Джим посочи към откритата равнина и каза:

— Сър, ей къде в далечината препускат индсманите. Бягат. Не ги ли е подгонил дяволски страх?

Да, наистина команчите галопираха на север толкова бързо колкото позволяваха възможностите на конете им. Преброих ездачите. Заедно с пленника бяха седемдесет и двама. Значи То-кай-хун бе повел всичките си воини към Хейзълстрейтс, а за да може да го направи беше предоставил товарните коне като ездитни животни на онези индианци, чиито коне бях застрелял. Следователно в момента при Макик Натун, където бяха останали всички товари не се намираше нито един-единствен команч. Тези мисли ми минаха светкавично през главата, когато видях индианците да се отдалечават.

— Наистина ги е страх — отвърнах аз, — но ги е страх само от моята автоматична карабина. Ако не я притежаваха, сигурно щяха да се нахвърлят върху нас.

— Pshaw! Те се боят не само от пушката ти, но изобщо от нас. Дали мистър Джафар е с тях?

— Естествено!

— Досадно! Ще ги преследваме ли?

— Веднага щом напоим конете си. Вероятно до утре вечер няма да намерим за тях вода.

— Не ми се вярва. Червенокожите яздят на север и ако не се лъжа в тази посока ще се натъкнат на реката Симарън, до която ще стигнем и ние, ако продължим по петите им. Там има вода.

— Команчите изобщо нямат намерение да отидат на север — усмихнах се аз, — а ще се върнат при Макик Натун.

— Сигурен ли си?

— Да. Докато ти привеждаше в изпълнение страшно умната си мисъл да търсиш индианците, аз лежах съвсем близо до тях и ги подслушвах. Та тогава вождът им каза, че макар да не са заловили и нас, все пак поне им остава мистър Джафар, когото ще отведат при Жълтата планина и там ще го умъртвят чрез страшни мъки.

— В такъв случай, ако е възможно, трябва да стигнем там преди тях. После ще им измъкнем мистър Джафар. Поне ще направим за освобождаването на пленника всичко каквото зависи от мен и от моя брат. Не си ли на същото мнение, драги Тим?

— Йес — потвърди Тим.

Оставихме конете да се напият с вода до насита и после поехме по обратния път. Това означаваше такава загуба на време, че тайно в себе си се ядосвах. Ако се бяха съобразявали със съветите ми, тази история с команчите отдавна вече да беше приключила.

Когато се стъмни отново се озовахме при потока, на чийто бряг бяхме пренощували. Направихме кратка почивка, за да могат конете да си поемат дъх. След това продължихме да яздим през цялата нощ, докато се развидели и пак спряхме да си отдъхнем за около час. Този път бяхме принудени да изискваме твърде много от нашите коне. Голямото напрежение не оставяше никакви видими следи по моя вран жребец, ала другите коне отпадаха все повече и повече и когато след една действително невероятно трудна и изтощителна езда отново

видяхме пред нас Макик Натун, силите на животните бяха съвсем изчерпани.

— Ето ни пак тук — въздъхна Пъркинс, посочвайки към планината. — Изморен съм като пребито псе. Само с три кратки почивки да висиш на седлото два дни и една нощ, това е цял героизъм дори за уестман. Сър, направо към гробовете ли ще яздим?

— Да — отговорих му аз.

— Мисля, че ще е грешка.

— Не ми говори за грешки, мистър Пъркинс! Погледни, ей там наляво е мястото където беше останал с вожда. И позволи да те надхитрят. Това беше грешка. Но ако сега незабавно посетя гробниците, знам много добре какво върша. Конете ни трябва да получат вода, а там е единственото място където могат да се напият до насита. Следователно във всички случаи сме принудени да отидем там. Ти навярно мислиш, че е възможно неколцина команчи да са останали при Макик Натун. Но не е така. При Хейзълстрейтс преброих индианците. До един бяха там. Значи Жълтата планина е свободна — ще заварим там най-много багажа на команчите.

— Прав си, мистър Шетърхенд, обаче ще оставим следи, които индианците ще забележат после с пристигането си.

— После? Какво разбираш под думата „после“?

— Времето когато ще се появят. Команчите могат скоро да дойдат, защото и ние сме вече тук.

— Не. Първо, те нямат никаква причина да яздят толкова напрегнато и без почивка като нас, понеже сигурно смятат, че са ни заблудили и сме се отправили на север. И второ, не бива да забравяш, че именно, за да ни объркат, индианците са тръгнали по твърде заобиколен път. Дори и да са яздили не по-бавно от нас, пак не могат да пристигнат тук толкова скоро.

— Значи, навярно допускаш, че ще дойдат едва утре?

— Или през нощта, или едва утре. Понеже индсманите няма да намерят вода нито за себе си, нито за своите коне, предполагам, че няма да спират да бивакуват, а ще яздят направо до тук. Ето защо смятам за по-вероятно да се появят още през нощта.

— Well! А по какъв начин ще освободим персиеца?

— В този момент все още не мога да ти кажа. Ще трябва да изчакаме докато противникът ни пристигне. Едва тогава ще разберем

откъде духа вятърът.

— Изглежда все пак нямаш намерение да останем на лагер край гробниците където да посрещнем команчите, а?

— И през ум не ми минава. Ще заведем конете на водопой, а после ще потърсим някое място откъдето можем да забележим идването на индианците без те да ни видят.

Стигнахме до гробовете на четиримата вождове и слязохме от седлата. Докато конете пиеха вода, а хората ходеха насам натам, за да поразтъпчат краката си, схванати от продължителната езда, аз започнах внимателно да оглеждам околността.

Имах намерение тайно да проникна в бивака на команчите и да измъкна оттам Джафар. Не можех предварително да знам дали ще са достатъчни само хитрост и сръчност, но бях твърдо решен в случай на нужда да употребя и сила както да използвам и оръжията си. Изобщо не мислех да потърся някаква помощ от моите спътници. Не исках отново да провалят всичко.

Не се съмнявах, че ще успея да се промъкна до пленника. Червенокожите не предполагаха, че сме наблизко и след като поставяха стражи вероятно вниманието им щеше да се насочи само към саваната, защото сигурно щяха да предположат, че единствено от тази посока може евентуално да ги заплаши някаква опасност. Както вече споменах и по-рано, откъм противоположната страна мястото бе обградено в полукръг от стръмно издигащи се скали, които поне през нощта изглеждаха непристъпни. При това вземах предвид и обстоятелството, че като прериен народ команчите не са добри катерачи и навярно щяха да сметнат околните скали за, непроходими, а аз може би щях да открия някое място където да е възможно човек да се спусне отгоре. Именно този път трябваше да избира, не биваше да се приближавам откъм саваната.

Скоро намерих каквото търсех. Точно в дъното, където при последното ми идване бяха лежали пленниците и където в момента все още се намираха покритите с одеяла вещи на команчите, скалата бе висока не повече от седем метра, а малко по-нагоре се отдръпваше назад толкова, че образуваше широка площадка, на която се бяха хванали няколко доста големи дървета. Над нея планинският склон не представляваше вече гола скала, а бе покрит с плодородна почва където растяха дървета и храсти. Вярно че бе твърде стръмен, но

забелязах, че дори и през нощта не беше кой знае колко трудна работа човек да се изкатери по него или да се спусне на площадката. Клоните предлагаха предостатъчно здрава опора за ръцете. Достигнеш ли веднъж площадката, там можеш да завържа около някое от дърветата ласото си и лесно да се спусна долу.

Щом напоихме конете отново ги възседнахме и поехме покрай подножието на възвишенията докато накрая открихме едно място, което представляваше отлично скривалище.

— Джентълмени, ще ви оставя тук — казах аз, — като ви поверявам коня и оръжията си. Но не напускайте това място! Очаквам със сигурност, че поне този път ще обърнете внимание на думите ми!

— Отиваш някъде, така ли? — загрижено ме попита Джим.

— Да. Искам да потърся някое място откъдето мога да наблюдавам приближаването на команчите.

Премълчах истинското си намерение, понеже иначе без съмнение пак можеш да очаквам да ми изиграят някой номер.

Ето че той незабавно подхвърли:

— Тогава можем и ние да дойдем.

— Тъй! Току-що те предупредих и ето че пак искаш да ми пречиш. Нима е толкова трудно поне веднъж да се вслушаш в молбата ми?

При тези мои думи Тим Снъфъл пое дълбоко дъх сякаш се канеше да му дръпне някоя дълга реч и каза:

— Не се безпокой, сър! Джим ще се види принуден да остане тук.

— Ще ми обещаеш ли?

— Йес.

— И че ще задържиш Джим, ако реши да тръгне нанякъде?

— Йес.

— И никой друг не бива да се отдалечава!

— Well! Поиска ли някой да офейка, ще го сграбча за гърлото и ще му забия ножа си между ребрата. Името ми е Тим Снъфъл и държа на думата си.

След това голямо постижение в ораторското изкуство той отново пое дълбоко въздух и за да придаде по-голяма тежест на заканата си потупа с длан мястото където ножът му бе затъкнат в колана.

— Благодаря ти, драги Тим! Разумни думи каза. Надявам се, че докато се върна доброто ти намерение няма да се промени.

Отдалечих се с убеждението, че този ден никой нямаше да ми се бърка в работата. Бях взел с мен ласото си както и няколко здрави ремъка.

6. ПРИ ЖЪЛТАТА ПЛАНИНА

Никак не беше рано за моето начинание, понеже тъкмо в този момент слънцето изчезна и трябваше да побързам, ако исках да стигна до площадката в скалите, още преди падането на пълния мрак.

Отново поех към гробовете на вождовете, но недалеч от тях, където теренът ми позволяваше, се изкачих до средата на височината, след което продължих в посока на стръмния склон над гробниците и оттам започнах да се спускам. Отдолу това изглеждаше далеч по-трудно, отколкото бе в действителност. Ако внимавах достатъчно можех да се върна и през нощта, без да се опасявам от нещастен случай. Когато стигнах площадката все още бе твърде светло и аз можех да различа намиращия се под мен терен. Огледах дърветата. Корените им бяха достатъчно здрави за моя план и аз завързах единия край на ласото си за най-дебелото дърво. После легнах на земята.

Все пак не бе изключено сметките ми да излязат погрешни.

Какво ли не бе възможно да се случи и да попречи на команчите да дойдат или пък да провали провеждането на моето начинание! Но аз изпитвах онова чувство на сигурност, което никога не ме беше излъгало.

Минаваше час след час, и звездите ставаха все по-ярки и по-ярки. Според тяхното разположение вече приближаваше полунощ, когато най-сетне нейде отдалеч до мен достигна някакъв шум. Наострих слух. Дали бяха команчите? Шумът се засилваше. Беше тропот от многобройни конски копита по меката земя на саваната. Да, те идваха!

Скоро долових и гласовете им, а след малко се появиха и самите индианци, слязоха от конете и запалиха няколко огъня. На тяхната светлина можех всичко да наблюдавам. Тези хора се чувствуваха толкова сигурни, че и през ум не им мина да претърсят околността. Заведоха конете на водопой, а после ги натириха наблизо в саваната, където те се пръснаха и започнаха да пасат. След това команчите се

разделиха на групи край огньовете откъдето скоро до мен достигна силна миризма на печено. Значи пътем се бяха натъкнали на дивеч.

Видях и Джафар. Беше вързан. Отнесоха го при най-отдалечения от мен огън. Индианците бяха изморени, понеже бяха яздили по-продължително и не по-малко усилено от нас. Ето защо бяха мълчаливи и бе близко до ума предположението, че веднага след вечерята ще легнат да спят. И наистина така стана. Вождът даде своите заповеди, разпредели постовете и се оттегли от огъня към подножието на скалите. Там той легна на земята по-далеч от своите хора и се загърна в одеялото си.

След като изцяло насочих вниманието си към пленника за съжаление скоро разбрах, че планът ми е трудно изпълним. Всички огънове изгаснаха. Но команчите продължиха да поддържат огъня на Джафар и оставиха при него двама пазачи, които изобщо не легнаха да спят. Постовете се бяха вече отдалечили. Бяха трима на брой. Сигурно трябваше да надзирават същевременно и конете. Навярно щяха да заемат такива позиции, че да преградят пътя към бивака откъм саваната.

Намеренията ми бяха тайно да измъкна Джафар. Долу под мен беше тъмно, следователно бе възможно незабелязано да се спусна по ласото. Ами после? Двамата пазачи непременно щяха да ме забележат докато се приближавах към огъня. Дори и да ми се удадеше с един бърз скок да се озова при тях и да ги поваля с юмруците си, те пак щяха да имат възможност да се развикат. Щеше ли да ми остане време да срежа ремъците на Джафар? И как ли щях да избягам с него? И накъде ли? Към откритата савана? Но там стояха постовете! Или нагоре по ласото? Даже и ако Джафар умееше добре да се катери сигурно всички индианци щяха да се нахвърлят върху нас преди някой от двама ни да успее да стигне до площадката. Принуден бях да се откажа от плана си, ако не исках да изложа и себе си, и персиеца, на най-голяма опасност.

Но какво ми оставаше? Джафар трябваше да бъде освободен! Много просто! Нали долу под мен малко встрани лежеше вождът. Вярно, че щях да рискувам живота си, ако направех опит да го пленя, обаче до него можех да се добера по-лесно отколкото до персиеца, а в случай, че номерът ми се увенчаеше с успех пленникът щеше да е спасен — нали двамата можеха да бъдат разменени.

След кратко размисляне плъзнах надолу свободния край на ласото, което беше предостатъчно дълго и се спуснах по него. Щом стигнах долу внимателно се ослушах. Нищо не помръдваше. Вождът лежеше само на десетина крачки от мен. Сигурно спеше, защото иначе непременно щеше да долови причинения от мен макар и съвсем лек шум. При спускането нямаше как да не се докосна веднъж дважд в скалата, а възникналият незначителен шум бе ясно доловим за един изострен слух още повече, че разстоянието до То-кай-хун бе толкова малко.

Легнах на земята и запълзях към вожда. Той спеше с лице към скалите. Когато приближих ухо до лицето му долових тихо равномерно дишане. Тогава се полуизправих, здраво го стиснах с лявата си ръка за гърлото и в същото време от дясно му нанесох юмручен удар по главата. По тялото му премина конвулсивна тръпка и после той притихна. Не се помръдна и когато пуснах гърлото му.

Първата половина на замисления номер беше успяла и сега важното бе незабелязано да пренесе вожда на площадката. Изправих се в цял ръст, вдигнах го и го занесох до мястото където висеше моето ласо. Там го сложих на земята и хвърлих поглед към огъня на пазачите. Те не бяха забелязали нищо, но видях как в този миг един от насядалите край огъня индианци стана и с бавни крачки тръгна точно в посоката където се намирах. Това можеше да се окаже гибелно за мен.

Преди всичко исках да затъкна устата на вожда и да го вържа, но в момента няхах никакво време за тази работа, понеже команчът можеше да се озове при мен всеки миг. Бях почти сигурен, че щях да успея да го обезвредя, обаче дали това щеше да стане без какъвто и да било шум си оставаше твърде въпросително. И така трябваше бързо да напусна мястото си.

Ето защо прекарах края на ласото под мишниците на вожда, направих възел, а после се изкатерих горе по здравия петорно преплетен ремък. Щом стигнах на площадката най-напред се огледах за пазача. Той се намираше вече доста близо. Ако продължеше в същата посока щеше да премине на около петнайсетина крачки от То-кай-хун. Първата хрумнала ми мисъл бе да пропусна пазача, но бързо се отказах от нея, понеже все пак окото му може би щеше да забележи отсъствието на вожда. В такъв случай постът сигурно щеше да си каже, че в момента То-кай-хун се намира нейде другаде и

отдалечаването му трябваше да си има своята причина. Следователно беше близко до ума, че щеше да дойде насам. Затова побързах да изтегля зашеметения вожд горе при мен.

Тази работа съвсем не беше лесна, а за съжаление ръбовете на скалата върху които се триеше ласото не представляваха твърд монолитен камък. Тя беше изветряла под въздействието на атмосферните явления. От нея се отчупи едно парче и падна долу. Това причини шум който беше доловен от индианеца. С бързи крачки той незабавно се приближи. Все още вождът висеше на около метър под мен и аз побързах да го изтегля на площадката, ала тази работа не мина тъй тихо. Команчът чу шума и се втурна към скалата. Щом стигна до нея погледна нагоре и въпреки тъмнината нямаше как да не забележи висящото на ласото тяло.

— Уф! — изненадано възкликна той и се завтече към мястото, където беше лежал вождът. Щом видя, че То-кай-хун не е вече там, пазачът отново се върна при скалата.

— Какво прави То-кай-хун горе? — попита той тъкмо в момента когато напълно изтеглих зашеметения човек върху площадката. — Нима вождът на команчите може да лети?

Не последва отговор. Това нямаше как да не събуди подозрението на пазача, защото ако човешкият силует, който току-що изчезна нейде горе по скалите действително беше вождът, той непременно щеше да отговори нещо на този въпрос. Очевидно в първите мигове индианецът не знаеше какво да предприеме. Какво ли трябваше да направи? Да вдигне тревога? Вождът не беше казал нито дума и вероятно желаше да запази в тайна необяснимото си катерене по скалата. Затова и пазачът се чудеше дали да мълчи, или да вдигне бивака на крак.

Докато команчът се колебаеше, аз освободих То-кай-хун от ласото и вързах краката и ръцете му. Но за съжаление в същото време той дойде на себе си. Вероятно, ако беше останал спокойно да лежи, щеше да е по-дълго време в безсъзнание, но докато го изтеглях нагоре той тук-там се удари в скалата, а това го накара по-бързо да дойде на себе си. Все още не бях вързал добре ръцете му и вождът се раздвижи. И понеже крайниците не му се подчиниха това още по-бързо му възвърна съзнанието и команчът отвори очи. Бях се надвесил над него и лицето ми бе толкова близо до неговото, че въпреки тъмнината ме

позна тъкмо в мига, когато застаналият долу пазач, все още не превъзмогнал колебанието си, отново подвикна към скалата:

— Защо То-кай-хун не ми отговаря? Как се е изкачил горе и какво смята да прави там? Никой ли не бива да разбере, че е напуснал бивака?

В същия миг с глас, който проехтя надалеч, вождът извика:

— Олд Шетърхенд е тук, Олд Шетърхенд! Той ме отвлече! Помогнете ми! Изтичайте бързо зад ъгъла...

Затиснах устата му с лявата си длан, с десницата си допрых острието на ножа си в гърдите му и тихо го заплаших:

— Мълчи! То-кай-хун добре знаеше, че няма да го понижа, понеже ако исках да го използвам като заложник не биваше да го убивам. Най-важното за него бе да каже на хората си какво да правят а това не му беше невъзможно, защото можеше да движи главата си. Като я въртеше бързо от една страна на друга, той освобождаваше устата си. Вярно, че аз незабавно отново му я запушвах, но То-кай-хун все успяваше да се изплъзне от дланта ми и непрекъснато се редуваха мигове когато устата му бе свободна и когато бе затисната от ръката ми.

Той използва това обстоятелство и с различно продължителни прекъсвания успя да извика следното:

— Изтичайте бързо зад ъгъла... на скалата където може... да се изкачите горе... аз лежа тук... на площадката... и...

Не му разреших да говори повече. В момента не бе възможно да му запуша устата с някакъв парцал, защото той здраво стискаше зъби. Бях принуден отново да го зашеметя, което и направих с един силен юмручен удар.

Всички команчи се бяха събудили. Нямах нищо против да се бяха разкрещели, но те много умно запазиха такова спокойствие и тишина, че успяха да чуят всяка дума на своя вожд. Тъй като непрекъснато се опитвах да му запуша устата, виковете звучаха изключително тревожно. Това възбуди воините му до такава степен, че когато най-сетне млъкна, те нададоха яростни резове. Беше направо невероятно, че подобен вой може да излиза от човешки гърла. Чух как се втурнаха в посоката, описана им от То-кай-хун. Съвсем естествено, за мен бе много важно да не успеят да изпълнят заповедта му. Ето защо изкрещях така, че да ги надвикам:

— Стойте! Спрете и чуйте какво ще ви кажа! Напрегнах слух, но не долових никакъв шум. Значи команчите се бяха заковали на място и затова продължих:

— Аз съм Олд Шетърхенд и отново плених То-кай-хун. Останете ли спокойно тук в лагера няма да му се случи нищо лошо. Но започнете ли да се катерите по скалата, ще го понижа с ножа си. Искам да освободя пленения бледолик. Щом настъпи денят ще чуете какви условия ще поставя на вас и на вожда ви.

За кратко време долу се възцари абсолютна тишина. Команчите размисляха. После чух глас:

— Уф! Олд Шетърхенд никога няма да убие един беззащитен пленник. Нека моите братя изпълнят заповедта на То-кай-хун!

— Уф, уф, уф, хиинииии! — отговориха му другите, надавайки бойния си вик и аз ги чух как се втурнаха да тичат.

Положението в което се намирах никак не беше за завиждане. Наистина, нямах намерение да посягам на живота на вожда. Заплахата ми, че ще го убия не даде резултат. Воините му започнаха да се изкачват по височината. Но да нося То-кай-хун в тъмната нощ и то при такъв труден терен да избягам от преследвачите си съвсем не беше дреболия. Е да, ако всички бяха хукнали да ме гонят, бягството ми нямаше да е кой знае колко трудно. В такъв случай заедно с пленника си пак щях да се спусна долу и през изоставения бивак щях да офейкам към откритата равнина и описвайки дъга, щях да се добера до мястото където се намираха спътниците ми. Колкото и дръзко да звучат тези думи изпълнението на подобен план щеше да е безопасно. Но за мое съжаление известен брой команчи бяха останали в лагера. Петима или шестима от тях се намираха при огъня, където беше персиецът, за да го охраняват още по-зорко. Над десетина други бяха застанали долу срещу скалата и зяпаха нагоре към мен. При това положение не можех да сляза от площадката.

И така, не ми оставаше нищо друго освен да предприема опасното катерене. На всичко отгоре ръцете ми трябваше да са свободни, за да си помагам с тях. Бях принуден да нося вожда на гърба си като го вържа за тялото си. Когато това стана, с помощта на ласото и след преодоляването на всички препятствия и трудности, аз започнах да се оттеглям по пътя, довел ме дотук. Крясъците на индианците бяха престанали и не чувах нищо друго освен причинявания от самия мен

шум, който не бе възможно да избегна. Колко често трябваше да се държа за издатини в скалата, или за дървета, за да не се сгромолясам долу! И тогава пращяха сухи клони и се търкаляха камъни.

Червенокожите лесно можеха да чуят тези шумове, понеже в момента пазеха тишина. Безмълвно се катереха нагоре, а причинявания от мен шум им сочеше пътя. Единствената надежда, която хранех, се градеше върху особеностите на местността. Аз познавах пътя, а на тях сигурно им беше много трудно да преодоляват пречките, създавани им от непознатия терен. Така аз вървах все по-нататък и по-нататък ту изправен, ту като пълзях между дърветата, ту катерейки се по скали, ту пързаяйки се надолу по стръмни склонове. И всичко това с вожда на гърба!

За нещастие устата на То-кай-хун все още не беше затъкната. И ето че той отново дойде в съзнание, разбрах го по раздвижването му. Невъзможно му беше да помръдне ръце или да използва краката си поотделно. Но макар да бяха вързани, той можеше да ги движи нагоре надолу, свивайки ги в коленете. И вождът добре се възползва от тази възможност, за да ме рита по краката отзад зад коленете. Това значително утежняваше катеренето ми, но все пак вървах напред. Но в този миг му хрумна, че ще е по-добре, ако заработи с устата вместо с краката и се развика:

— Насам, насам воини на команчите! Тук съм! Мъкне ме на гърба си!

— Млък! — срязах го аз. — Говоря сериозно. Ако не кротуваш, ще ти забия ножа!

— Забий го! — отвърна ми той подигравателно. — А как ще освободиш пленника, ако ме убиеш?

Той продължи да крещи, като само от време на време млъкваше, за да си поеме дъх. Разбира се при това положение неминуемо щях да попадна в ръцете на хората му. Ето защо извадих ножа, допрях острието в гърлото му и го заплаших:

— Ако не млъкнеш, веднага ще ти прережа гръкляна! — Колко много разчиташе команчът на човечността ми пролича от факта, че продължи да крещи, макар да почувства ножа ми на врата си.

— Тук съм, воини на команчите! Елате незабавно насам! Това трябваше да се прекрати. Крясъците му не само издаваха на хората къде се намирам, но ми и пречеха да доловя стъпките им в случай, че

някои се озовяха нейде наблизно. Дали да го зашеметя за трети път? Но за тази цел трябваше първо да го развържа, понеже го носех на гърба си, а така щях да изгубя скъпоценно време. Затова посегнах с ножа през рамото си и леко забих острието му в горната част от гърдите на вожда.

— Куче! — изрева той.

— Още една дума и ще забия ножа си до дръжката в тялото ти!

При тези думи старият вожд млъкна, а аз останах няколко секунди напълно неподвижен, за да се послушам внимателно. Нищо не помръдваше. Но в този миг... ето, до мен долетяха неясни гласове, но не откъм склона на планината, а откъм подножието ѝ. Това ми издаде намеренията на индианците. Изкачването на стръмнината им се е видяло невъзможно, а виковете на вожда им бяха показали, че съм започнал вече да се спускам надолу. В такъв случай те трябваше само да ме изчакат и да ме заловят. Но не знаеха точно мястото където щях да се появя и бяха принудени да образуват дълга верига, която щом ме забележеха можеха да съберат. Оттам идваха и гласовете на команчите, подвикващи си един на друг.

Засега най-важното бе дали индианската верига щеше да се разпростре до скривалището на моите спътници. Ако наистина бе така, моето положение можеше да стане много опасно, понеже не беше сигурно дали въпреки присъщата им хитрост и енергичност двамата Снъфълси щяха да успеят да отблъснат неприятелите и да прикрият моето слизане от височината. Ето защо от този момент нататък започнах да се безпокоя за тях повече отколкото за самия себе си. Бях изминал вече най-трудната част от пътя си и спускането ми вървеше значително по-бързо. След десетина минути можех да бъда долу. Но ето че в същия миг внезапно изтрещя изстрел и някакъв глас извика:

— На ти за твоето любопитство, червенокож негоднико! Сега знаеш вече кои сме!

Беше гласът на Джим Снъфъл. Значи команчите бяха открили скривалището ни. Изстрелът по действува веднага — отначало неколцина индианци нададоха викове, а после към крясъците им се присъединиха и останалите. Това ми издаде дължината на образуваната от тях верига. Само след броени секунди чух още един изстрел и то на значително разстояние от мястото на първия. Веднага след него се разнесе гласът на Джим:

— Познавам този гърмеж. Драги Тим, ти стреля, нали?

— Йес.

— Само така! Дай им да разберат! Да видим дали ще могат да ни сторят нещо! За команчите туй ще е върховно преживяване!

Чуха се още няколко изстрела на които индианците отговориха с още по-силни викове. От тях разбрах, че команчите се отдалечават. Бяха получили един урок, който не можеха да пренебрегнат. След малко аз успешно се спуснах от стръмния склон. Долу заварих само един от двамата слуги на Джафар както и конете.

— Ти сам ли си тук? Къде са другите? — попитах аз.

— Няма ги — отвърна той. — Индианците се приближиха твърде много до нас и Джим Снъфъл бе на мнение, че трябва да ги прогоним.

В този момент долових шумолене в храсталаците и приближаващи се стъпки и човекът за когото току-що стана дума, се появи.

— Офейкаха — каза той без да ме забележи веднага, — и навярно скоро няма да се върнат. Дано само мистър Шетърхенд дойде по-бързо! Не ни стана съвсем ясно какво означаваха онези викове горе от стръмните скали. Кажиречи звучаха така сякаш...

В същия миг погледът му падна на мястото където стоях. Той млъкна, направи две крачки към мен и после продължи:

— Zounds! Този пък кой е? Такъв дебелак като него човек все още не е...

— Само ти изглежда толкова дебел — прекъснах го аз. — Всъщност сме двама, мистър Снъфъл.

— Ха, ти ли си сър? — зарадвано възкликна той. — Слава Богу, че си...

— Тихо, тихо! — предупредих го аз. — Така си се разкрещял, сякаш трябва да те чуят чак в Мексико. Не знаеш ли колко наблизко са команчите?

— Наблизко ли? — изсмя се той. — И през ум не им минава! Е да, бяха наблизко, ама вече не са. Със собствените си очи видях как си плюха на петите. Дойдоха насам покрай подножието на планината вървейки един подир друг, като навярно искаха да образуват верига, за да те заловят. Ама ние ги разпръснахме.

— Успяхте ли да ги прогоните?

— Йес, успяхме и то как. Моят Тим заедно с останалите е по петите им, а аз се върнах, тук, за да те чакам.

— Ако е така тогава си се справил много добре и трябва да ти благодаря, че си ме отгървал от индианците. Ето ръката ми, мистър Снъфъл. Вече разбрах, че мога да разчитам на теб.

— О, що се отнася до благодарността ти, тя е напълно излишна. Та нали вчера бяхме загазили в къде-къде по-опасно положение, от което ти ни измъкна. Но въпреки това — ето ръката ми! Уверявам те, че да стисна десницата на Олд Шетърхенд за мен е върховно преживяване. Но я ми кажи кой е този човек?

— Свали го от гърба ми! Нима не го позна по гласа? Та той крещеше достатъчно силно.

Джим развърза ласото и спусна пленника на земята. После се взря в лицето му и смаяно възкликна:

— Zounds! Та той е То-кай-хун, старият сатана! Как се докопа до него? Навярно съвсем случайно, а?

— Не, това ми беше целта.

— Невъзможно! Да не би да искаш да кажеш, че си тръгнал от тук с намерението да отвлечеш любимия вожд на команчите?

— Не е точно така. Тръгнах да измъкна мистър Джафар. Но се оказа изключено, понеже го охраняваха много зорко. Тогава „помолих“ вожда да ме придружи, тъй като щом е в ръцете ни, все едно че мистър Джафар е свободен.

— Пак си им скроил майсторски номер!

— Този път наистина не беше лесно. Но в момента е по-важно да насочим вниманието си към други неща. Несъмнено индианците ще са страшно настървени да освободят вожда си. Докато е светло те няма да дръзнат да се приближат до нас, но през нощта не е изключено някоя тяхна хитрост да има успех. Изстрелите са им издали къде се намираме. Ние сме в самия край на равнината в подножието на планината. На тях им е нужно само да образуват верига, която, описвайки полукръг навътре в саваната, вдясно, от нас отново да се затвори като стигне до самите скали. Така ще се окажем обградени и команчите ще могат да...

Тук бях прекъснат от появяването на Тим Снъфъл.

— Слушай, драги Джим — каза той, — изглежда сякаш червенокожите са... а-а, та това си самият ти, мистър Шетърхенд! Ами

кой лежи на земята?

— То-кай-хун — отвърнах аз.

— Neigh-day! Ти ли го плени?

— Да. Идваш, за да ни съобщиш нещо ли?

— Йес, мистър Шетърхенд. Изглежда команчите ни кроят някакъв нов номер!

— Как стигна до този извод?

— Видях че бавно се промъкват към откритата равнина.

— Джим, чуваш ли, че имах право? Команчите започват да изпълняват онзи план, за който говорих. Побързайте да съберете всички наши хора! Нека безшумно дойдат тук и се приготвят за път. Междувременно аз ще поохладя ентусиазма на индсманите.

Взех карабината „Хенри“ и се отдалечих между храсталаците в посока на откритата прерия. Там легнах на земята и запълзах по радиуса на полукръга, който според предположението ми команчите се канеха да образуват. Когато ми се стори, че съм напред достатъчно, аз спрях и зачаках. И наистина ето че те се зададоха от ляво — бавно, приведени, един подир друг. След като първият от тях се приближи на около четири-пет крачки стрелях няколко пъти, но без да се целя в когото и да било и извиках:

— Назад! Тук с Олд Шетърхенд! Кой ще се осмели да продължи?

Разнесе се многогласен вик на уплаха и червенокожите изчезнаха. Стрелях още няколко пъти във въздуха, а после се изправих и побързах да се върна в скривалището ни. Там се бяха събрали вече всички мои спътници и Тим Снъфъл ме попита:

— Сър, ти стреля. По кого?

— По индианците! Или да не мислиш, че съм си направил удоволствието да сваля няколко звезди от небосклона?

— Значи команчите наистина са се промъкнали към прерията, за да ни обградят?

— Да.

— И после?

— Плюха си на петите.

— Значи можем да останем тук, а?

— Не, защото съм убеден, че ще повторят опита си, но нейде подалеч от тук. И така, хайде да изчезваме!

Вождът чу целия ни разговор. Не виждах причина да крием от него намеренията си. Той не беше казал нито дума нито бе издал някакви признаци на живот. След като праметнах пушките си през рамо и се качих на коня, аз накарах спътниците си да ми го подадат и го сложих пред мен напреко на гърба на животното. После се насочихме към равнината и яздихме до мястото където при първото си идване в тази местност веднъж вече бяхме разменили пленения вожд. Там слязохме от седлата, спънахме конете и седнахме на земята. Команча поставихме в средата на кръга ни. Едва сега намерих време да разкажа как бях заловил То-кай-хун. Всички ме слушаха с нескрито удивление.

Все още не бях приключил разказа си, когато откъм планината долетя многогласен рев.

— Команчите са — каза Пъркинс. — Какво ли означава тази хубава хорова песен, мистър Шетърхенд?

— Отговорът е много прост. Макар че ги прогоних, те все пак са осъществили намерението си да ни нападнат. Обградили са скривалището ни и по даден знак всички вкупом са нахлули в него.

— Но птичките са вече отлетели!

— За нас е цяло щастие, че стана така. Команчите са обзети от голяма ярост, която ги е накарала да нададат такъв рев. Разгневеният вожд не успя да се сдържи и злобно изсъска:

— Ти каза, че команчите реват от ярост, но аз те уверявам, че ще зареват и от радост!

— Pshaw! — отвърнах аз. — Тяхното крещене е чиста глупост, а последните ти думи са още по-безразсъдни.

— Мълчи! То-кай-хун никога не изрича безразсъдни думи. Той добре знае какво говори.

— А аз знам какво си мислиш. Твоите воини ще си кажат, че искам да разменя пленения бледолик и следователно още рано сутринта ще трябва да разговарям с тях. Затова няма да се отдалечавам много от лагера им. Сега се питат къде ли ще прекарам нощта и къде ли ще преговарям с тях и отговорът, който ще си дадат сигурно ще е следният: там където веднъж вече преговаря с нас. И така, те ще използват нощта, за да се опитат отново да ни нападнат.

— Уф!

— Но няма да имат успех — продължих аз, — макар ти да залагаш последната си надежда на това нападение. Ако не таеше подобна надежда нямаше да изречеш онази заплаха. Както виждаш твоите думи са не по-малка глупост от крясъците на воините ти.

Съвсем съзнателно си послужих с думите глупост и безразсъдност. То-кай-хун беше нарушил даденото обещание и бе необходимо да го накарам да се почувства толкова засрамен и опозорен доколкото това бе съвместимо с моите обичайни принципи. Той не ми отговори и аз продължих:

— Ти изобщо не си достоен един истински воин да разговаря с теб, понеже опозори калюмета и не спази мира, който ни обеща.

— За мен е свещен само моят калюмет, но не и твоят. Защо не си послужи с моя калюмет. Олд Шетърхенд е много по-глупав, отколкото другите хора, обиждани от него с тази дума.

— Не съм постъпил нито глупаво, нито съм бил прекалено доверчив. Ако бях пушил твоята лула на мира даденото обещание щеше да е за мен също толкова свещено колкото ако беше подпечатано с моя собствен калюмет. Но аз познавам коварството ти и разказах на спътниците си подлите ти кроежи. Въпреки всичко не те принудих да си послужиш с твоята лула вместо с моята. Не го направих, защото знам, че нямам причина да се страхувам от теб. В сравнение с мен си жалък червей, който мога да смачкам всеки миг.

— И какво ще стане тогава с бледоликия, който е в ръцете ни?

— Pshaw! Не разчитай много-много на това! Дори ти да не беше наш пленник, аз пак щях да го освободя.

Ясно ми беше, че не след дълго команчите отново щяха тайно да се промъкнат до бивака ни. То-кай-хун не биваше да види какви предпазни мерки щяхме да вземем. Затова накарах да го обърнат с гръб към нас и тихо започнах да се съветвам с моите спътници. Решихме Снъфълсите, Пъркинс, другите двама водачи и аз да тръгнем срещу евентуалните съгледвачи, а двамата слуги на Джафар да останат при вожда. Ние шестимата легнахме на земята и пълзешком изминахме известно разстояние. После им дадох указания да се разтеглят във верига дълга около четиридесет крачки, която да е ориентирана перпендикулярно към планината. Самият аз заех позиция в средата на тази права линия но изтеглен малко по-напред. Изпратеха ли

команчите съгледвачи, за да разберат къде лагеруваме, непременно щяха да се натъкнат на нашата верига.

И този път не се бях излъгал. Не измина и половин час и ето че чухме гласа на Джим Снъфъл:

— Някой се кани да се промъкне между нас двамата. Дръж го здраво, драги Тим!

— Йес!

Двамата братя бяха залегнали от дясната ми страна — пръв беше Тим, а после следваше Джим. Огледах се и забелязах как, Тим се втурна към някакъв човешки силует, който току-що се изправяше на крака и се опитваше да избяга. С големи скокове човекът се насочи към мястото където лежах аз. Беше команч. Оставих го да се приближи на десетина крачки от мен и тогава внезапно се изпречих пред него. От уплаха той се закова на място макар и само за броени секунди, ала това време бе достатъчно, за да се озова при него с два скока, да го съборя и притисна на земята, докато Снъфълсите се притекоха и ми помогнаха да го вържем. Команчът не оказа никаква съпротива и не издаде нито звук.

— Спипахме го! — тържествуващо каза Джим. — Дали с него е имало и други?

— Доколкото познавам индсманите не е имало, понеже щяхме да ги забележим едновременно с него. Сам е — отвърнах аз. — Отнесете го при неговия вожд, а после да изчезваме оттук!

— Да изчезваме ли? Че къде ще ходим?

— Ще се преместим недалеч на някое място където няма да ни търсят. Току-що ми хрумна един план. Преди малко казах на вожда, че ще освободя пленения бледолик и без да го разменям срещу него. Тъкмо това се каня да направя. Отивам при гробовете на вождовете, където е пленникът.

— Но тогава ще попаднеш в ръцете на индсманите.

— Те не са там.

— Кой ти каза?

— Ето този съгледвач. Той хукна да бяга от вас двамата. Естествено имаше намерение да отиде при другарите си и те сигурно се намират в посоката накъдето пое команчът. И понеже се натъкна на мен, идвайки от дясно, червенокожите трябва да се търсят нейде наляво, там където са се спрели като не са ни заварили в

скривалището. Освен това си правя и следното заключение: докато се намирах горе на скалата долу под мен се насъбраха повече от десет команчи, а други шест стояха при мистър Джафар. — Когато си отидох това не е било повече необходимо. Сигурно при пленника са останали най-много двама пазачи, а с тях лесно ще се справя. Другите са се присъединили към воините, тръгнали да ни нападнат.

Когато се върнахме при То-кай-хун и той видя новия пленник, вождът задълго спря върху него втренчения си поглед, ала нищо не каза.

— Е, какво става с твоята самоувереност? — попитах го аз. — Ще те освободят ли воините ти? Ние заловихме техния съгледвач.

— Въпреки всичко ще дойдат! — изфуча той.

— Може и да дойдат тук, но не и на мястото където отиваме. Скоро ще разбереш, че твоите надежди те лъжат също както ти искаше да излъжеш нас.

Развързахме краката на То-кай-хун и на съгледвача, за да могат да вървят. После си избрахме едно място отдалечено почти на два километра. Постъпих така, за да не би някой вик за помощ на вожда да достигне до слуха на команчите. След като внуших на спътниците си как би следвало да се държат, аз се отдалечих за да приведа в изпълнение новия си план. Сегашният ни бивак се намираше на малко по-голямо разстояние от гробовете на вождовете. Докато успеях да стигна до тях сигурно щеше да измине около час от пленяването на съгледвача. Въпреки това не се съмнявах, че индианците щяха да продължат да стоят на своята предполагаема позиция. Забавянето на разузнавача им с един час далеч не беше причина толкова скоро да се разтревожат. Бях доста сигурен, че при гробниците нямаше да срещна особена съпротива.

Това предположение се оказа съвсем правилно, понеже щом се промъкнах между храстите и се озовах срещу въпросното място на светлината на все още горящия огън забелязах само двама пазачи, седнали близо до пленника. На всичко отгоре за мен бе добре дошло и благоприятното обстоятелство, че индианците бяха с гръб към мен.

Легнах на земята и предпазливо запълзах към тях. По между ни нямаше вече храсти, а тревата бе толкова ниска, че не ми предлагаше никакво прикритие. Трябваше да се придържам в сянката хвърляна от двамата команчи в посоката откъдето се приближавах. Това бе трудна,

но не и невъзможна задача. Най-сетне се озовах само на няколко крачки от тях. После безшумно се изправих и изваждайки револвера, с два-три скока застанах зад гърба на червенокожите. При шума от крачките ми двамата пазачи бързо се извърнаха. Изненадани те не успяха да отворят уста, но запазиха достатъчно самообладание, за да хванат дръжките на ножовете си и да се опитат да скочат на крака.

— Останете си на местата и не мърдайте иначе ще ви застрелям!
— заплаших ги аз.

— Уф, уф! — възкликна единият. — Поразяващата ръка!

— Да, аз съм Поразяваща ръка. Не ми ли се подчините безусловно, загубени сте, а заедно с вас и вождът ви. Хвърлете ножовете!

Те се подчиниха. Приближих се до Джафар и прерязах ремъците му докато с револвера в другата си ръка държах пазачите в шах. После подканих персиеца:

— Вземи ремъците и вържи ръцете и краката на тези червенокожи джентълмени!

Той се изправи, за да изпълни нареждането ми. Тогава един от команчите заяви:

— Няма да позволим да ни вържете!

— Не се ли подчините ще ви застрелям, а и ще ви взема амулетите и скалповете и ще ги хвърля в огъня. После ще видите дали някога ще можете да попаднете във Вечните ловни полета!

— Уф! — възкликнаха те изплашено. След това повече не възразиха. Заплахата ми прекърши желанието им за съпротива. Персиецът ги върза.

— Ограбиха ли те, мистър Джафар? — попитах го аз.

— Да — отвърна лаконично той.

— Кой взе вещите ти?

— Вождът. Но у него има само дреболии. Всичко по-ценно бях сложил в товарното седло.

— То е в ръцете ни.

Обръщайки се отново към двамата пазачи, аз казах:

— Виждате до какво ви доведе вашето коварство и вероломство. Вашият пленник е пак свободен, а То-кай-хун е отново в моя власт. Сега ще напуснем това място. Един от вас ще ни придружи, за да стане свидетел на уговорката ми с вождя и после пак ще се върна тук като

негов пратеник. То-кай-хун ще продължи да язди с нас докато се намерим извън всяка опасност. Затова ще взема неговия кон.

Джафар доведе своя жребец, а също и животното на вожда. Той донесе оръжията и останалите вещи, които се намираха на мястото където преди време беше лежал То-кай-хун. Освободих краката на един от пазачите, а после завързах ръцете му за стремето си. Запуших устата на неговия другар, за да не може да вика. След това стъпках огъня и докарахме конете.

Щом се озовахме в откритата равнина персиецът даде израз на чувствата си:

— Сър, за какво ли не трябва да ти благодаря! С всеки изминал час дългът ми към теб нараства. Ето че сега отново ме освободи.

— Но го правя за последен път! — казах аз най-сериозно.

— Разбира се! Мисля повече да не попадам в ръцете на тези сатани.

— Ако и в бъдеще си все така непредпазлив това неминуемо ще се случи.

— Що се отнася до мен, сигурно няма да се повтори.

— Да се надяваме. Я чуй!

Нейде зад нас се разнесе силен рев.

— Защо команчите крещат така? — попита персиецът. — Да не би да са заловили спътниците ни?

— Не. Та нали те са пред нас. Това е яростната реакция на индианците, когато са разбрали, че няма да могат да освободят вожда си. Върнали са се в своя бивак и са забелязали, че сме те спасили и сме отвлекли още един техен воин.

— Но ще ни преследват!

— Нека се опитат! Впрочем можеш да се радваш, че номерът ми успя, понеже иначе днешният ден щеше да е последният в живота ти.

— Наистина ли мислиш, че щяха да ме убият?

— Без милост и състрадание.

— Ужасни хора! И при нас живеят полудиви племена от които човек трябва да се пази, но все пак те не са толкова кръвожадни като индианците.

— С помощта на собствения си опит мога да ти докажа тъкмо обратното. Колко често в Ориента е бил заплашен животът ми само защото не съм мюсюлманин! А индианецът не знае що е религиозна

омраза и е станал враг на белите само защото те непрекъснато и с всички средства се мъчат да го унищожат. Той просто защитава живота си. Това е всичко.

— Тогава ми обясни какво зло съм причинил тъкмо на тези команчи!

— Първо и ти си бял, и следователно си техен враг. Те не питат какво е личното ти отношение към тях. Освен това в момента пътуваш през техните земи и то без да си ги питал дали имат нещо против или не.

— Че какво могат да имат против?

— Да не би нищо? Нима аз имам право да пътувам из Персия така както например сега ти пътуваш тук?

— Разбира се!

— Наистина ли? Да бивакувам и да спя където пожелаея? Да се прехранвам както си поискам? Да стрелям по добитък, елени и други подобни животни както ми се хареса? Да отнемем прехраната на законния собственик на земята, без да му позволявам да каже каквото и да било?

— Хм!

— Да, хм! Няма ли право всеки шейх още на вашата граница да иска данък от чужденеца, решил да мине през земите му?

— Така е.

— Ако някой тукашен вожд поиска същото, вместо заплащане ще получи куршум. Някога индианците са наброявали милиони и целият континент е бил тяхна собственост. От тези милиони са останали едва ли не само шепа хора, които безжалостно биват гонени от едно място на друго. Е, кой тогава е жестокият — индианецът или белият?

Персиецът не отговори, ала вързаният за стремето ми команч, който горе-долу бе разбрал думите ми, възкликна:

— Уф, Уф! И това го казва Олд Шетърхенд, макар че е бледолик!

— Винаги съм го казвал.

— Тогава ти си истински приятел на всички червенокожи мъже.

— Да, така е, и вие ще направите по-добре, ако не ни досаждате с вашето преследване.

— Иска ми се да го съобщя на моите братя, но не знам дали ще мога да се върна при тях. Ще ме освободи ли Олд Шетърхенд?

— Да. Ти ще присъстваш на разговора ми с вашия вожд. После ще те освободя, за да съобщиш на воините на команчите какво сме говорили с То-кай-хун.

Междувременно бяхме стигнали в непосредствена близост до мястото където бяхме оставили нашите спътници. Тъй като тук, в откритата прерия, посред нощ нямаше никакъв ориентир, аз изсвирих силно с уста и ми отговориха — изобщо не се бях отклонил от правилната посока. Посрещна ме гласът на Джим:

— Хей, сър! Ти ли си или свири някой друг?

— Аз съм.

— А ти... ха, та това са трима души вместо един! Дали мистър Джафар...

— Аз съм свободен! — прекъсна го персиецът, скачайки от коня. — Мистър Шетърхенд ме измъкна!

— Zounds! Това е пак един майсторски номер! А кой е третият джентълмен? Команч ли е? Туй е далеч повече от очакваното! Не си ли на същото мнение, драги Тим?

— Йес — отговори брат му. Но противно на обичайния си пестелив начин на изразяване този път добави: — Това е великолепен номер. Признавам, че кажи-речи ме шашна.

— Така ли? Но аз съвсем не съм очарован, понеже да имам шашнат брат туй съвсем не е върховно преживяване.

Междувременно и аз слязох от седлото. Щом То-кай-хун видя, че действително съм довел неговия пленник, както и друг команч, той издаде едно гневно „уф!“ но иначе не каза нищо. Спътниците ми поискаха да научат как съм измъкнал Джафар от плен. Заявих им:

— Ще разбере те, когато ни остане повече време. А сега преди всичко трябва да разговарям с То-кай-хун. Искам да се подсигурия срещу повторно нарушаване на дадената дума от негова страна. После се обърнах към вожда:

— Нека То-кай-хун чуе думите ми! Той не удържа на даденото обещание и затова би трябвало да го убия. Животът му е в ръцете ми, но аз ще му го подаря. Обаче засега все още няма да го освободя, защото пак ще започне да ни преследва.

— Няма да ви преследвам — подхвърли той.

— Е да, но аз не вярвам на нито една от думите ги. Който веднъж излъже Олд Шетърхенд, той губи завинаги доверието му. Ти ще яздиш

заедно с нас и то вързан върху коня! Воините ти няма да ни преследват, а ще чакат завръщането ти тук! Забележа ли, че са по петите ни, ще те застрелям!

— Уф! Те няма да се съгласят да чакат.

— Ще са принудени да останат тук понеже така ще им заповядаш.

— А кой ще им го каже?

— Ето този воин, когото доведох.

— Уф! Значи ще го освободиш?

— Да. Но ние незабавно ще тръгнем на път. Преди това обаче ще взема амулета ти. Остана ли доволен от теб, ще ти го върна и ще ти разреша да се завърнеш при твоите хора. Но ако не се съобразяваш с волята ми, амулетът ще бъде унищожен.

— Наистина ли ще удържиш на думата си и ще ме пуснеш да си вървя с моя амулет?

— Да.

— А как ще постъпят другите бледолики?

— Обещавам ти да застрелям всеки, който не се съобрази с дадената от мен дума.

— Вярвам ти! Нека подкрепим споразумението си с лулата на мира!

— Всъщност не е необходимо, понеже Олд Шетърхенд изпълнява обещанията си и без калюмета. Но нека бъде както искаш. Ще изпусим лулата на мира, но ще използваме твоята. Ти знаеш защо!

След приключването на тази церемония То-кай-хун даде на своя воин желаната от мен заповед. Аз развързах пратеника и той бързо изчезна в тъмнината на нощта. С него тръгна и плененият преди него съгледвач. После взех амулета на вожда и го пяхнах в джоба си. Вързахме То-кай-хун върху неговия кон и яздихме през цялата нощ докато най-сетне сутринта конете ни се измориха толкова много, че бяхме принудени да им дадем почивка.

В същото време Джим Снъфъл направи предложение някои от нас да се върне и да се опита да разбере дали команчите ни преследват. Аз обаче го сметнах за излишно, понеже бях убеден, че този път те щяха да се подчинят на заповедта на вожда си. Ставаше въпрос не само за живота му, а и което бе по-важно — за неговия амулет.

Три дни по-късно стигнахме границата на Ню Мексико и за мен бе вече крайно време да се разделя с групата, за да поема в първоначалната си посока. Развързах ремъците на То-кай-хун, върнах му амулета и му казах, че е свободен, но не бива да използва свободата си, за да приведе в изпълнение стария си план да нападне селищата на белите, понеже щях да намеря начини и средства да предупредя хората. Той си тръгна без да каже нито дума. Повторно му бях подарил живота, но бях убеден, че ако се срещнем отново, щеше да гледа на мен като на враг.

Кратко беше сбогуването ми с Пъркинс и другите двама водачи, които не бяха свършили никаква работа. Джим Снъфъл ми подаде и двете си ръце и каза:

— Сър, по време на нашето пътуване не винаги бяхме на едно и също мнение. Но един разумен човек трябва да има достатъчно ум, ако иска да постъпва благоразумно като всеки благоразумен мъж. Затова и ние проумяхме, че ти винаги беше прав. Ще ни простиш ли?

— С удоволствие, драги Джим.

— Благодаря ти. Но какво каза? Драги Джим? За това ти благодаря специално, защото един Олд Шетърхенд да ти каже „драги Джим“ е върховно преживяване. Не си ли на същото мнение скъпи Тим?

— Йес.

— Well!

Значи се разделяме като приятели. Много ще се радваме пак да те видим. Ние ще яздим още известно време с мистър Джафар, може би до Санта Фе където той ще намери добри водачи за пътя до Сан Франциско. И тъй, сбогом, мистър Шетърхенд, и не забравяй двамата стари Снъфълси!

Стиснах му ръката, подадох десницата си и на неговия брат като им обещах:

— С удоволствие ще си спомням за вас. Или може би трябва да ви забравя, а драги Тим?

— Не — отговори той кратко, но развълнувано, обърна коня си и препусна подир другите.

В момента само Джафар остана при мен.

— Сър — каза той, — не искам сега да изброявам всичко каквото ти дължа, но много ми се иска някога да мога да ти се отплатя. Дали

ще е възможно?

— Казват, че всичко било възможно.

— А дали пак ще посетиш племето на арабите шаммари?

— Не мога да ти обещаая, но не е изключено.

— Ще стигнеш ли до Персия?

— Не е невероятно.

— Не можеш ли да определиш по-точно по кое време?

— Не. Аз съм като птица без гнездо. А тя лети накъдето си поиска.

Значи не е възможно да кажеш кога и къде можем да се срещнем. Не е толкова важно какво съм в момента, а не знам какво ще стана покъсно. Но съм убеден, че все ще има какво да чуеш за мирза Джафар, сина на мирза Масук. Запомни това име! И за да се сецаш от време на време за мен, позволи ми да ти предлага това оръжие за спомен. Всъщност то бе и поводът да се запозная с теб и да ме спасиш. Ще ми направиш ли удоволствието да го приемеш?

Джафар ми подаде ханджара, който му бях върнал след като го освободих.

— Всъщност не би трябвало да приемам такъв подарък, понеже е извънредно скъпоценен. Но ще...

— Извънредно скъпоценен за човека, който ми спаси живота? — прекъсна ме той. — Искаше ми се да можех да те възнаградя още по-богато! Може би ще е възможно да го сторя по-късно. Но във всички случаи ти обещавам едно — човекът, който ми покаже този ханджар може да бъде сигурен, че ще направя за него всичко каквото пожелае, стига само да е във възможностите ми. Сбогом, приятелю! Другите са вече толкова далеч напред, че едва ги виждам.

— Сбогом! Благодаря ти за ханджара! Но все пак не си пожелавам някога тъкмо той да ми послужи за препоръка пред теб.

Стиснахме си ръцете, после се разделихме и тръгнахме в различни посоки — той пое на запад, а аз се отправих към Нъгит-Хил.

Думите на Джафар от последния ни разговор прозвучаха доста самоуверено, сякаш той знаеше с голяма сигурност, че някога ще стане човек с голяма власт и влияние. Какво представляваше в момента? Това бе загадка. Не беше споменал нищо за себе си, нищо за своя живот, за плановете си, а аз бях проявил достатъчно такт да не го разпитвам по тези въпроси. Всъщност той може да бъде и малко по-

откровен към мен, понеже ми дължеше живота си, но и така беше добре, защото... дали изобщо някога щяхме да се видим? *Ma scha Allah jekun, wa ta lam sch'a Allah jikun*, — каквото пожелае Аллах то става, а каквото не желае не става!

Издание:

Карл Май. Избрани произведения в десет тома — том 9

Черния мустанг

Повести и разкази

Издателство „Отечество“, София, 1992

Преведе от немски: Веселин Радков

Художествено оформление: Васил Инджев

Редактори: Колектив

Художествен редактор: Васил Миовски

Технически редактор: Костадинка Апостолова

Немска. Първо издание

Издателски № 25 Дадена за набор м. юли 1992 г. Подписана за печат м. август 1992 г.

Излязла от печат м. септември 1989 г. Формат 16/60/90.

Печатни коли 31. Издателски коли 31. Цена 34 лв.

Държавно фирма „Отечество“ — София, пл. „Славейков“ №11

Държавна фирма „Полиграфически комбинат“, София, ул. „Ракитин“ №2

Karl May. Der Schwarze Mustang.

Stuttgart Berlin-Leipzig, Verlag der Union Deutsche Verlagsgesellschaft, 1899

Der Boer Van Het Roer. BD. 23. Karl May Verlag, Radebeul Bei Dresden. 131. Bis 145. Tausend.

Blutrache. BD. 23, Karl May-Verlag, Radebeul Bei Dresden.

To Kei Chun. BD. 26, Karl May-Verlag, Bamberg, 1954

Съставител и преводач © Веселин Радков, 1992

c/o Jusautor, Sofia. ДЧ–3

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.